DOUGLAS KENNEDY

jocurile destinului

roman

«Faceți-vă comozi și savurați acest roman.»
(Spectator)

3
TREI

«Kennedy este un scriitor adevărat ... întorsăturile de situație se petrec la momentul potrivit, iar acțiunea te ține cu sufletul la gură.» (The Times)

«Povestea captivantă a unei alegeri morale.» (Sunday Telegraph)

«Kennedy are o scriitură aparte; în romanul său, destinul individului se împletește cu istoria... Lăsați-vă cuprinși de farmecul acestei povești. Este una dintre cele mai importante apariții ale anului.» (Express on Sunday)

«Un excelent spațiu de evadare.» (Sunday Business Post)

«Este un roman care merită toată atenția... captivant de la prima până la ultima pagină.» (Marie Claire)

Colecție coordonată de
MAGDALENA MĂRCULESCU

Douglas Kennedy

Jocurile destinului

Traducere din limba engleză și note de
Monica Șerban

3
TREI

Editori:
SILVIU DRAGOMIR
VASILE DEM. ZAMFIRESCU

Director editorial:
MAGDALENA MĂRCULESCU

Coperta colecției și ilustrația:
FABER STUDIO (Silvia Olteanu și Dinu Dumbrăvician)

Director producție
CRISTIAN CLAUDIU COBAN

Redactor:
ALEXANDRA HANSA

Dtp:
EUGENIA URSU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KENNEDY, DOUGLAS
Jocurile destinului/ Douglas Kennedy ; trad.: Monica Șerban. - București : Editura Trei, 2008
ISBN 978-973-707-200-9

I. Șerban, Monica (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Această carte a fost tradusă după
Douglas Kennedy, THE PURSUIT OF HAPPINESS

Copyright © Douglas Kennedy, 2001

© Editura Trei, 2008

C.P. 27-0490, București
Tel./Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: office@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-200-9

Încă o dată pentru Grace Carley

Nu facem ce ar trebui;
Facem ce nu ar trebui;
Și ne bizuim pe gândul
Că șansa ne va ocroti.

— Matthew Arnold

Partea întâi

Kate

Unu

Prima dată am văzut-o lângă sicriul mamei. Avea în jur de șaptezeci de ani — o doamnă înaltă, zveltă, ce-și prinsese, într-un coc impecabil, la ceafă, părul fin și cărunt. Arăta așa cum mi-aș dori eu să arăt dacă aș apuca vârsta ei. Stătea perfect dreaptă, spinarea sa refuzând să se înconvoaie o dată cu trecerea timpului. Structura ei osoasă era fără cusur, iar pielea de o netezime impresionantă. Puținele riduri ce-i brăzdau fața îi dădeau un aer maiestuos. Încă își mai păstra frumusețea blândă, patriciană. Probabil că, până nu de mult, bărbații roiseră fermecați în jurul său.

Dar ceea ce mi-a atras atenția în mod special au fost ochii ei. Albaștri-cenușii. Pătrunzători și limpezi. O privire critică, vigilentă, ușor melancolică. Dar cine nu este melancolic la un asemenea eveniment? Cine nu se uită la coșciug fără să-și imagineze clipa în care va zăcea în el? Se spune că înmormântările sunt pentru cei vii. Al naibii de adevărat! Pentru că nu îi plângem doar pe răposați. Ne jelim și pe noi. Jelim efemeritatea brutală a vieții. Lipsa ei acută de semnificație. Ne tânguim pentru felul în care ne-am împotmolit de-a lungul

anilor, ca niște turiști fără hartă, greșind la fiecare cotitură a drumului.

Când m-am uitat direct la ea, femeia și-a ferit stingherită privirea, de parcă tocmai o surprinsesem că mă studiază. La urma urmei, ochii tuturor se îndreaptă spre copilul îndoliat. Fiind persoana cea mai apropiată a defunctului, lumea vrea de la tine să stabilești tonul emoțional al momentului. Dacă ești isteric, n-o să le fie teamă să-și dea frâu liber sentimentelor. Dacă suspini amarnic, vor plânge și ei în hohote. Dacă rămâi ca o stană de piatră, atunci și ei vor afișa o atitudine controlată, disciplinată, cuviincioasă.

Iar eu mă stăpâneam foarte bine, păstrându-mi sângele rece — și la fel procedau și cei douăzeci de participanți care mă însoțeau în „ultima călătorie" a mamei mele — ca să-l citez pe directorul casei de pompe funebre ce rostise aceste cuvinte în timpul conversației noastre cu privire la prețul transportului *ei* dinspre „capela pentru priveghi" de la intersecția străzii 75 cu Amsterdam Avenue, către „locul de veci"... de lângă aeroportul LaGuardia din Flushing Meadow, Queens.

După ce femeia și-a întors capul, am auzit zgomotul sec al unor motoare cu reacție și mi-am ridicat privirea spre văzduhul rece și albastru de iarnă. Fără îndoială că mulți dintre cei adunați în jurul mormântului au crezut că meditez la nemărginirea cerurilor — și la locul pe care-l va ocupa mama mea în imensitatea celestă. În realitate, nu făceam altceva decât să citesc însemnele unui avion care ateriza. *US Air. Unul dintre acele aparate 727 vechi, încă folosite astăzi pe distanțe scurte. Posibil cursa de Boston. Ori poate cea de Washington...*

Sunt uluitoare fleacurile stupide care-ți trec prin minte în cele mai semnificative clipe ale vieții.

— Mami, mami.

Ethan, fiul meu de șapte ani, mă trăgea de pardesiu. Vocea lui o acoperi pe cea a preotului, care stătea la capătul sicriului, intonând solemn un pasaj din *Cartea Apocalipsei*:

Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor;
Și nu va mai fi nici moarte, nici întristare
Nici tânguire, nici lacrimi, nici durere;
Căci lucrurile dintâi au trecut.

Am înghițit cu greu. Nici întristare. Nici lacrimi. Nici durere. Nu asta era povestea vieții mamei mele.

— Mami, mami...

Ethan continua să mă tragă de mânecă, cerșind atenție. Mi-am lipit degetul de buze și i-am mângâiat părul blond-cenușiu.

— Nu acum, dragul meu, am șoptit.

— Dar trebuie să fac pipi.

Cu greu m-am abținut să nu zâmbesc.

— O să te ducă tati, i-am zis, căutând privirea fostului meu soț, Matt.

Stătea la capătul celălalt al coșciugului, lângă un grup mic de oameni. Rămăsesem puțin surprinsă când apăruse la capelă în dimineața aceea. După ce m-a părăsit pe mine și pe Ethan cu cinci ani înainte, întâlnirile dintre noi fuseseră, în cel mai bun caz, reci — puținele vorbe schimbate se limitau la fiul nostru și se învârteau de obicei în jurul chestiunilor financiare care le obligă până și pe cele mai înăcrite cupluri divorțate să-și răspundă la telefon. Chiar și în momentele în care se străduia să adopte un ton mai conciliant, i-o retezam scurt. Dintr-un motiv oarecum ciudat, nu reușisem niciodată să-l iert pentru că ieșise pe ușă ca să se arunce în brațele *Ei* — domnișoara Sporovăială, o reporteriță de la *Canalul de Știri 4, New York*. Iar Ethan abia dacă împlinise doi ani.

Dar așa stau lucrurile, trebuie s-o mai încasezi din când în când, nu? Mai ales că Matt era un reprezentant atât de clasic al rasei masculine. Un singur lucru îl puteam spune în favoarea fostului meu soț: se dovedise a fi un tată grijuliu și iubitor. Iar Ethan îl adoră — un sentiment pe care

toată lumea de la înmormântare l-a observat atunci când băiatul s-a smuls de lângă mine și s-a repezit direct spre tatăl său. Matt l-a ridicat în brațe și l-am văzut pe Ethan cerându-i în șoaptă să-l ducă la baie. Încuviințând din cap, fostul meu soț a pornit în căutarea unei toalete.

Între timp, preotul ajunsese la pasajul acela, preferat la fiecare înmormântare, din Psalmul 23.

Tu îmi întinzi masa în fața potrivnicilor mei;
Îmi ungi capul cu untdelemn
Și paharul meu este așa de plin că dă pe-afară.

L-am auzit atunci pe fratele meu Charlie înăbușindu-și un suspin. Stătea chiar în spatele micului grup îndoliat. Fără nici o discuție, câștigase pe bună dreptate premiul pentru Cea mai Surprinzătoare Apariție la o înmormântare. Sosise la capelă de dimineață, tocmai din LA. Cu ochii înroșiți și tenul pământiu, arăta frânt de oboseală și stingher. Abia după câteva secunde l-am recunoscut, pentru că nu-l mai văzusem de șapte ani și pentru că timpul își pusese asupra lui amprenta sa malițioasă, specifică vârstei a doua. În fine, nici eu nu mai am mult până acolo — *curând* voi intra și eu în această categorie — însă Charlie (la cincizeci și cinci de ani, cu aproape nouă ani mai mare decât mine) chiar arăta... cred că *matur* ar fi cuvântul potrivit, deși *epuizat* mi se pare o descriere mult mai plină de acurațețe. Îi căzuse aproape tot părul și, din punct de vedere fizic, era un dezastru. Avea o față buhăită și pielea îi atârna dizgrațios. Talia i se îngroșase peste măsură — un colac de grăsime ca o roată de rezervă ce nu se potrivea deloc cu acel costum negru, de o croială îndoielnică. Gulerul cămășii albe era descheiat. Pe cravata neagră se zăreau pete de mâncare. Întreaga lui înfățișare trăda un regim alimentar prost și dezamăgire existențială. Nu că aceste ultime două concepte

mi-ar fi fost necunoscute... însă mă uimea cât de rău îmbătrânise Charlie și că traversase continentul ca să-și ia la revedere de la o femeie cu care abia dacă schimbase două, trei vorbe în ultimii treizeci de ani.

— Kate, a zis el, apropiindu-se de mine în holul capelei funerare.

A observat imediat șocul de pe chipul meu.

— Charlie?

A urmat un moment jenant când s-a întins spre mine să mă îmbrățișeze, dar, după ce a chibzuit mai bine, s-a mulțumit să-mi ia mâinile într-ale sale. Preț de un minut nu prea am știut ce să ne spunem unul altuia. Într-un târziu, am izbutit să sparg tăcerea.

— Ce surpriză...

— Da, așa e, m-a întrerupt el.

— Ai primit mesajele mele?

A încuviințat din cap.

— Kate... Îmi pare atât de rău.

Brusc, mi-am smucit mâinile.

— Nu-mi prezenta condoleanțe, am rostit cu o voce curios de calmă. A fost și mama ta. Îți amintești?

S-a albit la față, după care a îngăimat:

— Nu-i corect.

Glasul meu a păstrat același ton rece, controlat.

— În fiecare zi din ultima lună — când știa deja că n-o s-o mai ducă mult — m-a întrebat dacă ai sunat. Spre sfârșit, chiar am mințit-o și i-am zis că îmi dai telefon zilnic ca să mă întrebi cum se mai simte. Așa că nu-mi vorbi mie despre ce este corect și ce nu.

Fratele meu privea țintă spre linoleumul capelei. Două prietene ale mamei s-au apropiat de mine. Discursul lor de compătimire i-a oferit lui Charlie ocazia perfectă să se retragă. Când a început slujba, s-a așezat pe ultimul rând din spate. Mi-am sucit gâtul ca să-i văd pe cei din sală și, pen-

tru o clipă, i-am întâlnit privirea. Și-a întors capul vădit deranjat. După slujbă, l-am căutat pentru că voiam să-i propun să vină cu mine la cimitir în așa-zisa „mașină a familiei". Dar nu l-am mai găsit. Așa că am mers spre Queens cu Ethan și mătușa Meg. Ea era sora tatălui meu — o celibatară de șaptezeci și patru de ani, care-și dedicase ultimii patruzeci de ani distrugerii ficatului. Am apreciat nespus că nu băuse nimic cu prilejul ultimului drum al cumnatei sale. Deoarece în rarele ocazii de cumpătare, Meg devenea cel mai bun aliat posibil. Mai ales că avea limba unei viespi întărâtate. La scurtă vreme după ce limuzina a plecat de la casa de pompe funebre, am discutat despre Charlie.

— Așadar, a început Meg, *ticălosul* risipitor se întoarce.

— Și-apoi dispare instantaneu, am adăugat.

— O să vină la cimitir, a spus ea.

— De unde știi?

— Păi, mi-a zis. În timp ce tu te înghesuiai cu îndoliații după slujbă, l-am prins când tocmai se pregătea să iasă pe ușă. „Așteaptă puțin", i-am cerut eu, „și-o să mergem împreună în Queens." Dar el mi-a răspuns cu glasul lui mieros și grețos că preferă să ia metroul. Să dea naiba dacă Charlie n-a rămas același dobitoc trist.

— Meg, am mustrat-o eu, arătându-l pe Ethan.

Fiul meu stătea alături de mine pe bancheta din spate, adâncit într-o poveste cu Power Rangers.

— Nu ascultă el prostiile mele, nu-i așa, Ethan?

Și-a ridicat privirea din carte.

— Știu ce înseamnă *dobitoc*, spuse el.

— Ăsta e băiatul meu deștept, zise Meg, ciufulindu-i părul.

— Citește în continuare, dragule, l-am îndemnat eu.

— E un puști tare isteț, adăugă Meg. Ai făcut o treabă bună cu el, Kate.

— Doar pentru că știe cuvinte mai puțin frumoase?

— Ah, ce-mi plac mie femeile care se prețuiesc!

— Asta sunt eu: doamna Prețuire de Sine în persoană.

— Da, dar măcar ai făcut întotdeauna ce trebuie. Mai ales când a venit vorba despre familie.

— Da, da... și uite unde am ajuns.

— Mama ta te-a adorat.

— O dată la două duminici.

— Știu că era mai dificilă...

— Ia încearcă... pretențios de imposibilă.

— Ascultă-mă, draga mea — tu și puștiul tău ați reprezentat totul pentru ea. Și nu exagerez deloc când spun *totul*.

Mi-am mușcat buza și mi-am înăbușit un suspin. Meg m-a luat de mână.

— Ascultă-mă bine: atât părinții, cât și copiii ajung să creadă că ei sunt cei năpăstuiți. Nimeni nu iese din chestia asta nebun de fericire. Dar cel puțin nu ești nevoită să porți povara vinovăției, așa ca idiotul ăla de frate-tu.

— I-am lăsat trei mesaje săptămâna trecută, în care i-am zis că mama nu mai are mult de trăit și că trebuie să se întoarcă să o vadă.

— Și nu te-a sunat niciodată înapoi?

— El — nu. În schimb, purtătoarea lui de cuvânt — da.

— *Prințesa?*

— Chiar ea.

Așa o poreclisem pe Holly — femeia profund nesuferită și încuiată la minte, pe care Charlie o luase de nevastă în 1975 și care îl convinsese treptat (cu o serie lungă de motive ilogice și egoiste) să se rupă de familia sa. E adevărat că nici Charlie nu a avut nevoie de prea multe încurajări. Din clipa în care am conștientizat asemenea lucruri, am înțeles de-ndată că între fratele meu și mama se stabilise o relație nefiresc de rece și că pricina antipatiei ce se instalase între ei era tatăl meu.

— Pun pariu pe douăzeci de dolari că Charlie al nostru o să clacheze la mormânt, spuse Meg.

— Exclus, am contrazis-o eu.

— Poate că nu l-am mai văzut de... când naiba ne-a vizitat ultima oară?

— Acum șapte ani.

— În fine, nu l-oi mai fi văzut eu de șapte ani, dar îl cunosc de-o viață. Întotdeauna și-a plâns de milă. Când am dat azi cu ochii de el, mi-a trecut imediat prin minte: „Sărmanul Charlie, încă mai mizează pe cartea compasiunii." În plus, s-a pricopsit și cu sentimentul ăsta de vină, dătător de frisoane. N-a fost în stare să-și ia inima-n dinți și să discute cu maică-sa, iar acum încearcă să recupereze, făcându-și apariția în ultimul moment. Jalnic de trist.

— Dar de plâns, tot n-o să plângă. E prea reținut.

Meg îmi flutură bancnota pe sub nas.

— Haide, arată banii.

Am scotocit prin buzunarul de la jachetă și am găsit două hârtii de zece dolari. Le-am aranjat frumos și i le-am prezentat.

— O să mă bucur nespus când o să te las cu buza umflată, am replicat eu.

— Nu atât de tare pe cât o să savurez eu clipa când rahatul ăla demn de milă o să bocească amarnic.

I-am aruncat o privire scurtă lui Ethan (care citea cuminte cartea lui cu Power Rangers), după care mi-am dat ochii peste cap.

— Scuze, s-a dezvinovățit Meg, dar mi-a scăpat.

Fără să se uite la noi, Ethan a rostit:

— Știu ce înseamnă și *rahat*.

Meg a câștigat pariul. După rugăciunea finală, preotul m-a atins pe umăr și și-a exprimat condoleanțele. Apoi, unul câte unul, ceilalți participanți s-au apropiat de mine. În timp ce suportam cu stoicism tot acest ritual de strângeri de mână și de îmbrățișări, am surprins-o pe femeia misterioasă fixând piatra funerară de la căpătâiul mormântului mamei mele

și studiind cu mare atenție inscripția de pe ea. Eu o știam pe de rost:

John Joseph Malone
22 august 1922 – 14 aprilie 1956

John Joseph Malone. Cunoscut și ca Jack Malone. Cunoscut și ca tatăl meu. Care a părăsit pe neașteptate această lume, abia când împlinisem un an și șase luni — dar a cărui prezență apăsa și acum asupra mea ca o umbră. Cam așa stau lucrurile cu părinții: poate că dispar fizic din viața ta — poate că nici măcar nu i-ai cunoscut —, dar niciodată nu te eliberezi de ei. Aceasta e moștenirea lor cea mai de preț — fie că ne convine sau nu, ei se află în permanență lângă noi. Și oricât de tare te-ai scutura, încercând să te desprinzi de ei, nu reușești.

Când vecina mea de deasupra, Christine, m-a îmbrățișat, am privit peste umărul său. Charlie se îndrepta acum spre mormântul tatălui nostru. Femeia încă nu plecase de acolo. Dar imediat ce l-a observat venind (și se vedea de la o poștă că știe cine e), s-a retras, făcându-i loc fratelui meu să se apropie de monumentul simplu de granit. Charlie ținea fruntea plecată și tremura din toate încheieturile. Când a ajuns lângă blocul de piatră, s-a sprijinit de el și, brusc, a început să plângă. Inițial, s-a străduit să-și ascundă suferința, dar după numai o secundă a pierdut bătălia cu sine însuși, hohotind aproape isteric. M-am retras cu blândețe din îmbrățișarea Christinei. Instinctiv, am vrut să alerg direct la el — dar m-am abținut să-mi manifest compasiunea frățească (mai ales pentru că nu puteam ierta din senin toată durerea pe care i-o provocase mamei prin absența lui îndelungată). În schimb, am pornit cu pași înceți spre el și l-am apucat ușurel de braț.

— Te simți bine, Charlie? l-am întrebat.

Și-a ridicat fruntea. Era roșu la față ca o tomată, iar ochii îi înotau în lacrimi. Dintr-o dată, s-a repezit spre mine împleticindu-se, proptindu-și capul pe umărul meu și agățându-se de mine de parcă aș fi fost un colac de salvare într-o mare agitată. Hohotea dezlănțuit acum. Pentru o clipă am rămas nemișcată, cu mâinile pe lângă corp, neștiind cum să mă comport. Apoi însă, durerea lui a devenit atât de profundă, de totală și de *zgomotoasă*, încât, într-un târziu, l-am înconjurat cu brațele.

Abia după câteva minute bune, criza lui s-a mai domolit. M-am uitat în spate, unde Ethan (care tocmai se întorsese de la baie) era împiedicat cu blândețe de Matt să nu o ia la goană spre mine. I-am făcut cu ochiul fiului meu, iar el m-a răsplătit cu unul dintre zâmbetele sale electrizante — un aspect esențial al statutului de părinte, ce compensează instantaneu stresul epuizant și nesfârșit. Apoi am privit în stânga lui Ethan și am zărit-o din nou pe femeia în vârstă. Se retrăsese discret pe o alee alăturată, urmărindu-mă cum îl liniștesc pe Charlie. Înainte de a-și întoarce capul (din nou!), i-am surprins pentru o fracțiune de secundă privirea intensă. Atât de intensă, că m-am întrebat de unde naiba ne cunoaște?

M-am uitat din nou la Ethan. Și-a deschis gura cu două degete și și-a scos limba — una dintre strâmbăturile caraghioase ale repertoriului său bogat, pe care mi-o oferea ori de câte ori considera că sunt prea serioasă pentru gustul lui. Am depus eforturi uriașe să nu izbucnesc în râs. După aceea, mi-am aruncat din nou ochii spre locul unde stătea femeia. Dar aceasta plecase și mergea acum pe aleea cu pietriș ce ducea la intrarea în cimitir.

Charlie înghițea cu dificultate, încercând să-și controleze suspinele. Am hotărât că era momentul să mă dezlipesc de el, așa că m-am desprins blând din strânsoarea lui.

— Te simți mai bine acum? l-am întrebat.

Își ținea fruntea plecată.

— Nu, șopti el, după care adăugă, bâlbâindu-se: Eu... eu ar fi trebuit... ar fi trebuit...

S-a pus pe bocit din nou. *Ar fi trebuit*. Cea mai agonizantă și mai apăsătoare expresie a limbii engleze. Și pe care o rostim cu toții în mod constant de-a lungul farsei numite viață. Dar Charlie avea dreptate. *Ar fi trebuit*. Acum nu se mai putea repara nimic.

— Vino cu noi în oraș, i-am zis. O să mâncăm și o să bem ceva în apartamentul mamei. Sper că îți mai amintești unde este, nu?

Am regretat pe loc comentariul, pentru că Charlie a început din nou să hohotească.

— A fost o tâmpenie din partea mea, am spus eu. Îmi pare rău.

— Nu atât de tare cât îmi pare mie, a rostit el printre suspine. Nu atât de...

Își pierdu controlul din nou și hohotele lui întrecură orice imaginație. De data asta nu l-am mai consolat. M-am depărtat de el și am zărit-o pe Meg, așteptând răbdătoare, afișând un calm imperturbabil și gata să ofere sprijin la nevoie. Mi-a făcut un gest scurt spre Charlie și și-a arcuit sprâncenele, de parcă ar fi vrut să mă întrebe: „Vrei să mă ocup eu de aici înainte?" Normal că voiam. S-a apropiat de nepotul ei și i-a spuse:

— Haide, Charlie-băiete, strecurându-și brațul pe sub al lui, haide să mergem la plimbare.

Matt îi dădu drumul lui Ethan, care o rupse la fugă spre mine. M-am lăsat pe vine ca să-l prind în brațe.

— E totul în regulă acum?

— Baia era scârboasă, a exclamat el nemulțumit.

M-am întors spre mormântul mamei. Preotul stătea lângă sicriul ei. În spatele lui se aflau groparii. Păstrau o distanță respectuoasă, dar simțeam cât de nerăbdători sunt să ne vadă plecând, pentru ca ei s-o poată coborî în subterane-

le din Queens, să aducă utilajele lor de terasament, să acopere groapa, pentru ca mai apoi să se ducă să ia prânzul... ori poate să joace popice. Viața merge mai departe — indiferent dacă tu mai ești aici sau nu.

Preotul a clătinat ușor din cap spre mine, spunându-mi parcă: *„Gata, a venit vremea să-ți iei la revedere."* Bine, dragă reverend, atunci să te ascultăm. Să ne unim mâinile și să cântăm.

E momentul să ne despărțim de cei care ne-au fost alături...

M-I-C... Ne vedem în curând...

K-E-Y... De ce? Pentru că vă iubim...

M-O-U-S-E...

Pentru o fracțiune de secundă, m-am revăzut în apartamentul familiei mele de pe strada 84 dintre Broadway și Amsterdam. Aveam șase ani și eram în primul an de școală la Brearley. Îi priveam pe Annette, Frankie[1] și pe mușchetari la amărâtul nostru de televizor alb-negru, marca Zenith, cu tubul lui rotind și antena ca urechile unui iepure, așezat pe servanta dintr-un lemn ce imita mahonul. Mama venea clătinându-se, cu două borcane de jeleu Welch, din struguri, în mâini: într-unul adusese suc de căpșuni pentru mine, iar în celălalt whisky Canadian Club cu sifon pentru ea.

— Ce mai fac Mickey și amicii lui? m-a întrebat ea cu limba îngreunată de alcool.

— Ei sunt prietenii mei, i-am răspuns.

S-a trântit lângă mine pe canapea.

— Dar tu ești prietena mea, Katie?

Am ignorat întrebarea.

---

[1] Annette Funicello și Frankie Avalon, tineri actori care au jucat într-unul din cele mai populare spectacole de varietăți televizate din anii '60, *Mickey Mouse Club.*

— Unde e Charlie?

S-a întristat brusc.

— La Mr. Barclay's, a replicat ea, menționând numele unei școli de dans unde adolescenții din prima clasă de liceu, așa ca Charlie, erau duși o dată pe săptămână în urlete îngrozitoare.

— Charlie urăște dansul, am spus.

— N-ai de unde să știi, m-a contrazis mama, dând pe gât jumătate de pahar.

— L-am auzit când ți-a zis: *„Urăsc școala de dans. Și pe tine te urăsc."*

— N-a zis că mă urăște.

— Ba da, i-am răspuns și mi-am îndreptat din nou atenția spre mușchetari.

Mama termină și restul de băutură.

— Ba *nu*.

Eu credeam că-i un joc.

— Oh, ba da.

— Nu l-ai auzit *niciodată*...

Am întrerupt-o.

— De ce a plecat tăticul meu în rai?

S-a înnegrit la față. Deși mai discutasem acest subiect, trecuse peste un an de când n-o mai întrebasem nimic despre asta. Însă în după-amiaza aceea, sosisem acasă cu o invitație la „Seara Tată/Fiică" ce urma să se desfășoare la mine la școală.

— De ce a trebuit să plece în rai? m-am răstit eu.

— Iubito, așa cum ți-am explicat și altădată, tata n-a vrut să plece în rai. Dar s-a îmbolnăvit...

— Și când mă voi întâlni cu el?

Acum, chipul ei trăda o mare disperare.

— Katie... tu *ești* prietena mea, nu?

— Să faci bine să mă lași să mă întâlnesc cu tata.

Am surprins-o înăbușindu-și un suspin.

— Mi-aș dori să te pot lăsa...

— Vreau ca el să vină cu mine la școală...

— Spune-mi, Katie, că ești prietena mea.

— Dacă-l aduci pe tata înapoi din rai.

Vocea ei era stinsă, firavă, pierdută.

— Nu pot, Katie. Eu...

Apoi a început să plângă. Trăgându-mă aproape de ea. Îngropându-și capul în umărul meu de copil. Înfricoșându-mă de moarte. Și făcându-mă să fug afară din cameră, îngrozită.

A fost singura dată când am văzut-o beată. A fost singura dată când a plâns în fața mea. A fost pentru ultima oară când am rugat-o să-l aducă înapoi pe tata din spațiile celeste.

— *Ești prietena mea, Katie?*

Niciodată nu i-am răspuns. Pentru că, sinceră să fiu, n-am știut niciodată cu adevărat răspunsul.

— Mami!

Ethan mă strângea de mână.

— Mami! Vreau să mergem acasă!

Am revenit în Queens. Și am dat din nou cu ochii de coșciugul mamei. I-am spus:

— Haide, mai întâi, să ne luăm la revedere de la bunica.

L-am împins pe Ethan ușurel de la spate, simțind cum toate privirile se ațintesc asupra noastră. Ne-am apropiat de sicriul din lemn lucios de teck. Ethan a ciocănit cu pumnul său micuț.

— Săru' mâna, bunico. La revedere, bunico.

Mi-am mușcat buza până la sânge. Ochii mi s-au umplut de lacrimi. Am aruncat o privire spre mormântul tatălui meu. *„Gata. Asta a fost. În sfârșit, orfană."*

Am simțit o mână puternică pe umăr. M-am răsucit. Matt. M-am scuturat din strânsoarea lui. Brusc, am înțeles: am rămas numai eu și Ethan, nimeni altcineva.

Preotul m-a privit iarăși cu subînțeles. Bine, bine, mă dau la o parte.

Am atins coșciugul. Era rece ca un frigider. Mi-am retras mâna. Și cam la asta s-au redus grandioasele gesturi de final. Mi-am mușcat din nou buza și m-am forțat să-mi păstrez calmul. M-am întins spre fiul meu și am pornit amândoi spre mașina care ne aștepta.

Matt stătea lângă portieră. Mi-a vorbit încet:

— Katie, voiam doar să...

— Nu mă interesează.

— Doream să-ți spun că...

— Nu mai înțelegi engleza?

— Te rog, ascultă-mă...

M-am agățat de portieră.

— N-am de gând să te ascult...

Ethan m-a tras de mânecă.

— Tati mi-a promis că mă duce la un film IMAX. Îmi dai voie?

Atunci am realizat cât de distrusă eram.

— Dar urmează praznicul..., m-am auzit rostind.

— Nu crezi că Ethan se va distra mai bine la film? m-a întrebat Matt.

Mda, normal. Mi-am cuprins fața cu palmele. Și m-am simțit mai obosită ca niciodată.

— Te rog, mami, pot să mă duc?

Mi-am ridicat privirea spre fostul meu soț.

— La ce oră te întorci cu el?

— Mă gândeam că poate i-ar plăcea să petreacă noaptea cu noi.

Am sesizat imediat că regretă folosirea pronumelui „noi", însă a continuat să vorbească:

— Îl duc eu la școală mâine dimineață. Iar dacă ai nevoie, poate să mai rămână la mine vreo două zile...

— În regulă, i-am retezat-o scurt.

M-am lăsat pe vine și mi-am îmbrățișat băiatul.

— Ești prietenul meu, Ethan? m-am trezit eu că-l întreb.

S-a uitat la mine timid, apoi m-a sărutat repede pe obraz. Am vrut să interpretez gestul lui ca pe o încuviințare, dar știam că o să mă perpelesc toată ziua și... toată noaptea din cauza lipsei unui răspuns clar. Simultan, m-am întrebat de ce naiba mi-a ieșit pe gură o asemenea prostie.

Matt se pregătea să mă atingă pe braț, dar se răzgândi.

— Ai grijă, spuse el, plecând cu Ethan.

O altă mână mi se așeză pe umăr, dar m-am scuturat de parcă aș fi vrut să alung o muscă, spunând totodată persoanei din spatele meu:

— Chiar nu mai sunt în stare să suport mila cuiva.

— Atunci n-o primi și gata.

Mi-am ascuns fața.

— Îmi pare rău, Meg.

— Spune de trei ori Ave Maria și treci în mașină.

Am făcut așa cum mi-a ordonat. Meg se urcă după mine.

— Unde-i Ethan? mă chestionă ea.

— O să-și petreacă restul zilei cu taică-su.

— Minunat. Atunci pot să fumez.

În timp ce scotocea prin buzunar după pachetul de Merits, a ciocănit în geamul despărțitor cu mâna cealaltă. Șoferul a apăsat un buton și geamul a coborât silențios.

— Dă-i drumul, băiete, c-am terminat treaba pe-aici, spuse Meg, aprinzându-și o țigară.

A lăsat să-i scape un oftat uriaș de satisfacție când a tras fumul în piept.

— Chiar trebuie? am întrebat-o.

— Oh, da.

— O să te omoare.

— Serios? Habar n-aveam.

Limuzina ieși de pe aleea principală a cimitirului. Meg mi-a prins mâna cu degetele ei subțiri, cu vene umflate.

— Cum te descurci, draga mea? mă iscodi ea.

— Am trăit și zile mai bune, Meg.

— Încă vreo două ore și toată nebunia asta de rahat se va sfârși. După aia...

— Pot să mă prăbușesc.

Meg ridică din umeri. Și mă strânse de mână cu și mai multă putere.

— Unde e Charlie? am întrebat-o.

— Se întoarce cu metroul în oraș.

— De ce naiba se comportă așa?

— Asta e ideea lui de penitență.

— Când l-am văzut în ce hal suferă, mi s-a făcut milă de el. Dacă ar fi ridicat nenorocitul ăla de telefon până la urmă, s-ar fi împăcat cu mama.

— Nu, mă contrazise Meg. Nu s-ar fi împăcat deloc.

În timp ce limuzina se apropia de ieșire, am zărit-o iarăși pe femeia aceea. Mergea cu pași fermi spre poarta cimitirului, mișcându-se cu o sprinteneală neobișnuită pentru cineva de vârsta ei. Și Meg a observat-o.

— O cunoști? m-am interesat eu.

Mătușa s-a mulțumit să ridice din umeri indiferentă.

— A fost la mormântul mamei. Și a rămas acolo aproape pe toată durata slujbei.

Meg repetă gestul de dinainte.

— Probabil că e doar o altă țăcănită căreia îi place să hoinărească prin cimitire, am adăugat.

Necunoscuta și-a ridicat privirea când am trecut pe lângă ea, după care și-a plecat ochii repede.

Mașina a ieșit în șoseaua principală și a cotit la stânga în direcția Manhattan-ului. M-am sprijinit de spătarul banchetei, epuizată. O clipă ne învălui tăcerea. Apoi Meg mă înghionti cu cotul.

— Hei, unde-s cei douăzeci de dolari ai mei?

Doi

Cincisprezece dintre cei douăzeci de participanți la înmormântare au venit la apartamentul mamei mele. Stăteam cam înghesuiți, pentru că mama își petrecuse ultimii douăzeci și șase de ani din viață într-un apartament micuț cu două camere, de la intersecția străzii 84 cu West End Avenue (și chiar și în momentele sale relativ rare de distracție, nu-mi amintesc ca în casa ei să fi fost mai mult de patru persoane în același timp).

Niciodată nu-mi plăcuse apartamentul. Era neîncăpător. Prost construit. Poziția lui spre sud, la etajul al patrulea, însemna că avea geamurile spre un gang și că rareori intra în contact cu soarele. Sufrageria avea cel mult cincisprezece metri pătrați, iar dormitorul era cam de aceleași dimensiuni. Mai exista o baie micuță, în prelungirea camerei de dormit, și o bucătărie de trei pe doi cu electrocasnice vechi și un linoleum scorojit. Tot ceea ce se găsea în casă părea demodat, ponosit și avea nevoie urgentă de o renovare în toată regula. Cu trei ani în urmă, reușisem s-o conving pe mama să zugrăvească — dar, ca în cazul multora dintre apartamentele vechi din West Side, acest nou strat lucios nu făcea decât să

adauge un aspect de furnir ieftin ornamentelor din ipsos care deja se îngroșaseră cu cinci-șase centimetri din cauza zugrăvelilor anterioare. Covoarele se jerpeliseră în ultimul hal. Mobila trebuia înlocuită. Cele câteva obiecte „de lux" (un televizor, un aparat de aer condiționat, o combină stereo ordinară de origine coreeană) erau depășite din punct de vedere tehnologic. În ultimii ani, ori de câte ori reușeam să strâng niște bani (nu foarte des de altfel), mă oferisem să-i cumpăr un televizor nou sau un cuptor cu microunde. M-a refuzat de fiecare dată.

— Cu banii ăștia poți să cumperi alte lucruri pentru tine, spunea ea mereu.

— Dar tu ești mama mea, o certam.

— Cheltuiește-i cu Ethan. Eu mă mulțumesc cu ce am.

— Aparatul ăla de aer condiționat își dă duhul. O să mori de cald în iulie.

— Am un ventilator electric.

— Mamă, vreau doar să te ajut.

— Știu, draga mea. Dar *n-am nevoie* de nimic.

Îmi sublinia atât de apăsat cuvintele astea și pe un ton așa de iritat, încât pricepeam imediat că nu mai are nici un sens să insist. Subiectul era închis.

Întotdeauna își refuza și cea mai mică plăcere. Nu suporta ideea să se transforme într-o povară. Și — fiind o reprezentantă WASP[2] sclifosită, dar care se respectă — detesta noțiunea de caritate. Întrucât, pentru ea, asta echivala cu eșecul; cu o înfrângere a tăriei de caracter.

M-am întors din locul unde stăteam în sufragerie și privirea mi-a picat pe un grup de fotografii de familie înrămate, aflate pe masa de lângă canapea. M-am apropiat și am ridicat o poză pe care o cunoșteam atât de bine. Îl înfățișa

---

[2] Acronim pentru White anglo-saxon protestant (protestanți albi de origine anglo-saxonă); în carte, sinonim cu aristocrat, elitist, *upper class*.

pe tatăl meu în uniformă militară. Mama îl fotografiase la o bază din Anglia unde se întâlniseră în 1945. Fusese aventura ei de peste ocean — singura dată când părăsise America. Se alăturase Crucii Roșii ca voluntară, după terminarea colegiului și sfârșise ca dactilografă în cadrul avanpostului de la cartierul general al Comandamentului Aliaților, situat la periferia Londrei. Aici l-a cunoscut pe fermecătorul Jack Malone, care, după ce scrisese povestea aliaților ce eliberaseră Germania, făcea acum anticameră pentru *Stars and Stripes* — ziarul armatei americane. Au avut o aventură — din care apăruse Charlie. Pe neașteptate, destinele lor s-au unit pentru totdeauna.

Charlie se apropie de mine. Privea în jos spre fotografia din mâna mea.

— Vrei să iei poza asta cu tine când pleci? l-am întrebat.

A clătinat din cap că nu.

— Am și eu una acasă. E fotografia mea preferată cu tata.

— Atunci o iau eu. Nu prea mă pot lăuda cu multe poze de-ale lui.

Am rămas tăcuți amândoi, întrebându-ne ce-am mai putea spune în continuare. Charlie își mușca agitat buza de jos.

— Te simți mai bine? l-am întrebat.

— Da, sigur, răspunse el, ferindu-și ochii, ca de obicei. Tu cum suporți?

— Destul de bine, i-am zis încercând să nu-mi arăt deprimarea provocată de înmormântarea mamei.

— Ai un băiat tare frumușel. Tipul ăla era fostul tău soț?

— Mda, el e cel care m-a vrăjit. Dar nu l-ai mai văzut înainte?

Charlie dădu din cap că nu.

— Oh, da, am uitat — ai ratat nunta mea. Iar Matt tocmai plecase din oraș atunci când ne-ai vizitat ultima oară. În 1994, nu?

Charlie ignoră întrebarea mea și continuă nestingherit:

— Lucrează tot în televiziune, parcă la știri, nu-i așa?

— A ajuns ceva mare acum. La fel ca și noua lui nevastă.

— Da, mi-a povestit mama despre divorțul vostru.

— Serios? m-am mirat eu. Când ți-a spus? În timpul conversației anuale din 1995?

— Am vorbit ceva mai mult de atât.

— Scuze, ai dreptate. Ai sunat-o și de fiecare Crăciun. Prin urmare, în timpul uneia dintre conversațiile bianuale, ai aflat că Matt m-a părăsit.

— Mi-a părut foarte rău când am auzit.

— Hei, e poveste veche. Deja am trecut peste ea.

Un alt moment de tăcere stânjenitoare.

— Locul ăsta nu s-a schimbat prea tare, rosti el, făcând ochii roată prin apartament.

— Mama n-avea nici o șansă să ajungă cu el în paginile revistei *House and Garden*, i-am zis. Să-ți reamintesc că, să fi vrut să-și renoveze casa — lucru care nu s-a întâmplat —, n-ar fi avut suficienți bani? Mulțumesc lui Dumnezeu că nu i s-a mărit chiria... altfel ar fi fost obligată să se mute.

— Cât plătea pe lună?

— Opt sute — o sumă rezonabilă pentru cartierul ăsta. Dar pentru ea a reprezentat o corvoadă.

— Păi, n-a moștenit nimic de la unchiul Ray?

Ray era fratele înstărit al mamei — un avocat de succes din Boston care păstrase o distanță rigidă față de sora sa. Din ceea ce reușisem eu să înțeleg, mama nu fusese foarte apropiată de el în copilărie — și relația lor se răcise și mai tare după ce Ray și soția sa, Edith, își exprimaseră dezaprobarea cu privire la căsătoria ei cu un tip oarecare din Brooklyn. Însă Ray trăia după codul WASP: fă tot ceea ce trebuie să faci. După moartea prematură a tatălui meu, i-a oferit surorii sale sprijin financiar, plătind educația celor doi copii. Fap-

tul că Ray și Edith nu aveau copii (și că mama era singura sa rudă directă), probabil că le-a ușurat sarcina de a semna cecurile acelea consistente de-a lungul anilor — chiar dacă, atunci când eram mai mici, părea destul de evident că unchiul nostru nu voia să aibă nimic de-a face cu vreunul dintre noi. Nu-l vedeam niciodată. Mama nu-l vedea niciodată. De fiecare Crăciun, primeam din partea lui câte o obligațiune de stat în valoare de douăzeci de dolari. Când Charlie era la Colegiul Boston, Ray nu l-a invitat nici măcar o dată să-i viziteze în casa lor din Beacon Hill. Și pe mine mă trata la fel de glacial când eram la Smith și veneam la Boston o dată pe lună. Mama ne-a explicat rezerva lui, spunându-ne că „uneori familiile sunt ciudate". Totuși, tipul merita mulțumirile noastre: grație lui, Charlie și cu mine ne-am putut înscrie la școli și colegii private. Dar imediat ce eu am absolvit la Smith în 1976, mama n-a mai văzut nici un sfanț de la fratele ei — și din acel moment a dus mai mereu lipsă de bani. Când Ray a murit în 1998, m-am așteptat ca mama să capete o moștenire cât de mică (mai ales că Edith murise înaintea soțului ei cu vreo trei ani). Din păcate, n-a primit nimic.

— Vrei să zici că mama nu ți-a mărturisit niciodată că Ray nu i-a lăsat nimic? l-am întrebat.

— Nu mi-a spus decât că a murit.

— Asta se întâmpla în timpul conversației din 1998, corect?

Charlie își privea fix pantofii.

— Da, așa e, șopti el. Dar habar n-am avut că a scos-o din testament.

— Mda — Ray i-a lăsat totul surorii medicale care l-a îngrijit după ce Edith s-a dus la biserica aia episcopaliană din cer. Săraca mama, întotdeauna a fost lăsată pe dinafară.

— Și cum reușea să plătească facturile?

— Avea o mică pensie de la școală. Apoi mai era și ajutorul social... și cam atât. Eu am vrut s-o ajut, dar normal că m-a refuzat. Chiar dacă îmi permiteam.

— Încă mai lucrezi la agenția aia de publicitate?

— Tare mi-e teamă ca da.

— Dar acum ești director sau ceva de genul ăsta, nu?

— Senior copywriter, atâta tot.

— Mie îmi sună bine.

— Banii nu sunt răi. Dar există o zicală în meseria mea: un copywriter fericit este un oximoron. Totuși, am cu ce să-mi umplu timpul și cu ce să plătesc facturile. Mi-aș dori ca mama să mă fi lăsat să plătesc și o parte din facturile *ei*. Era însă încăpățânată ca un catâr. Din câte îmi dau eu seama, fie organiza jocuri ilegale de canastă, fie conducea din umbră un grup de cercetașe ce vindeau prăjiturele.

— Ai de gând să renunți la locul ăsta? mă întrebă Charlie.

— Că doar n-o să-l transform într-un muzeu.

L-am privit direct în ochi.

— Știi că nu ești trecut în testament.

— Ah, nici nu mă miră.

— Nu că ar fi foarte mare moștenirea de la ea. Chiar înainte să moară, mi-a spus că are o asigurare de viață și niște acțiuni. Cu totul, vreo 50 000 de dolari. Ce păcat că n-ai luat legătura cu ea în ultimele șase luni. Crede-mă că nu voia să te taie de la porție — și a continuat să spere că într-o zi o vei suna. După ce a aflat că suferă de cancer în fază terminală, *ți-a scris*, nu-i așa?

— N-a menționat *niciodată* în scrisoare că e pe punctul de a muri.

— Oh, asta ți-ar fi schimbat socotelile, nu?

O altă privire evazivă peste umărul meu. Vocea îmi rămase la fel de calmă.

— N-ai răspuns la scrisoarea ei și nici n-ai reacționat la mesajele pe care ți le-am lăsat atunci când mama își trăia ultimele zile. Trebuie să-ți mărturisesc că ai ales o strategie teribil de idioată. Pentru că dacă ți-ai fi arătat fața în New York, acum ai împărți cei cincizeci de mii de dolari cu mine.

— N-aș fi acceptat niciodată partea mea...

— Ba bine că nu. *Prințesa* ar fi insistat...

— Nu-i mai spune lui Holly așa.

— Extraordinar! De ce nu? Ea e Lady Macbeth în toată istoria asta.

— Kate, eu chiar încerc să...

— Să ce? „Să vindeci rănile?" Să obții „iertarea finală"?

— Uite care-i treaba, eu n-am avut nimic de împărțit cu tine niciodată.

— Sunt mișcată. Ce păcat că mama nu mai e aici ca să ne vadă. Întotdeauna a avut vise dintr-astea romantice cum că toată lumea se împacă și că o să-și vadă din nou nepoții de pe Coasta de Vest.

— Am vrut să sun...

— *Am vrut* nu e suficient. *Am vrut* înseamnă un rahat.

Glasul meu căpătase unu sau doi decibeli în plus. Dintr-o dată, am realizat că sufrageria se golise. Charlie îmi dădu aceeași senzație de pustiu când îmi șopti:

— Te rog, Kate... Nu vreau să mă întorc acasă cu așa un...

— Charlie, la ce dracu' te-ai așteptat? Reconciliere instantanee? *Field of Dreams*[3]? Culegi ce ai semănat, amice.

Am simțit o mână puternică pe umăr. Mătușa Meg.

— O slujbă extraordinară, Kate, spuse ea. Sunt sigură că Charlie a înțeles deja punctul tău de vedere.

Am inspirat adânc, pentru a mă calma. Și am spus:

— Da, bănuiesc că a înțeles.

— Charlie, continuă Meg, de ce nu te duci tu la bucătărie să-ți iei ceva de băut?

Charlie făcu după cum i se poruncise. Copiii care se luaseră la harță fuseseră separați în sfârșit.

— Te simți bine? mă întrebă Meg.

— Nu. Nu mă simt *deloc* bine.

---

[3] „Field of Dreams" (în original) sau „Terenul de baseball", film cu actorul Kevin Costner.

Mă conduse spre canapea. S-a așezat lângă mine, apoi mi-a șoptit cu un ton conspirativ:

— Lasă-l în pace. Am discutat puțin cu el la bucătărie. Se pare că are niște probleme îngrozitoare.

— Ce fel de probleme?

— Acum patru luni, a fost dat afară din cauza restructurărilor. Fitzgibbon a fost preluată de nu știu ce multinațională germană, care imediat a redus la jumătate numărul personalului din Departamentul de Vânzări din zona Californiei.

Fitzgibbon era gigantul farmaceutic ce-l angajase pe Charlie cu douăzeci de ani în urmă. Charlie începuse ca reprezentant de vânzări în San Fernando Valley, apoi treptat, treptat ajunsese directorul regional de vânzări pentru comitatul Orange. Iar acum...

— Și cât de grave sunt problemele lui mai exact? am întrebat-o.

— Păi... să zicem că a trebuit să împrumute bani de la un prieten ca să-și cumpere biletul de avion.

— Isuse!

— Și cu doi copii la colegiu, financiar vorbind, lucrurile se găsesc într-un punct critic. Situația lui e nasoală rău.

Brusc, m-a mustrat conștiința. Bietul idiot. Nimic nu părea să funcționeze pentru Charlie. Întotdeauna a avut un talent incredibil să aleagă prost.

— Din câte m-am prins, nici căsnicia lui nu stă pe roze. Pentru că Prințesa nu s-a dovedit a fi deloc o soție înțelegătoare...

Meg se opri și mă înghionti repede cu cotul. Charlie intrase din nou în cameră, cu pardesiul pe braț. M-am ridicat în picioare.

— Ce-i cu haina aia? l-am întrebat.

— Trebuie să mă întorc la aeroport, spuse el.

— Dar de-abia ai venit acum câteva ore.

— Am o întâlnire importantă mâine dimineață la prima oră, rosti el timid. Un interviu pentru o slujbă. Ăăă... știi... deocamdată sunt între două servicii.

I-am surprins privirea lui Meg — mă implora să nu-i dau de înțeles lui Charlie că știu de șomajul lui. Nu e uimitor cum se transformă viața de familie într-o pânză de păianjen tot mai complicată, țesută din confidențe mărunte și din „te rog nu-i spune fratelui tău că ți-am zis..."?

— Îmi pare rău să aud asta, Charlie. Și îmi pare rău că te-am tras de urechi mai devreme. E o zi nenorocită și...

Charlie m-a redus la tăcere, aplecându-se și sărutându-mă scurt pe obraz.

— Ținem legătura, da?

— Depinde numai de tine, Charlie.

Fratele meu n-a mai comentat nimic. A ridicat trist din umeri și s-a îndreptat spre ușa de la intrare. Când a ajuns acolo, s-a întors cu fața spre mine. Ne-am privit adânc. A durat doar o secundă, dar am priceput pe dată vorbele ascunse în ochii lui: *te rog să mă ierți.*

În acea secundă firavă mi s-a făcut milă de el. Părea bătut de soartă; prins în capcană și înghesuit într-un colț, ca o căprioară amețită de lumina farurilor orbitoare. Viața nu-l tratase cum se cuvine, iar acum întreaga lui ființă emana dezamăgire. Îi compătimeam sincer disperarea. Deoarece, cu excepția fericită a fiului meu, nici eu nu mă puteam considera o reclamă vie a împlinirii personale.

— La revedere, Katie, a spus Charlie.

A deschis ușa. M-am răsucit pe călcâie și am dispărut în baie. Două minute mai târziu, după ce am ieșit de acolo, am răsuflat ușurată văzând că plecase.

Am apreciat și faptul că restul participanților la înmormântare începură să-și ia la revedere. Mai rămăseseră vreo doi vecini și niște prietene mai vechi de-ale mamei — femei fragile, de peste șaptezeci de ani, ce se străduiau să întreți-

mi o conversație adecvată, dar nu lipsită de un ușor umor, care să le ajute să nu se mai gândească la faptul că, unul câte unul, aceia contemporani cu ele se stingeau.

Până la trei, plecase toată lumea — cu excepția lui Meg și a lui Rozella, dominicana rotofeie, veselă, între două vârste, pe care o angajasem să curețe apartamentul mamei de două ori pe săptămână. Într-un târziu, Rozella se transformase în asistentă full-time, după ce o externasem pe mama de la Sloan-Kettering.

— N-am de gând să mor într-o încăpere bej cu neoane, mi-a zis ea în dimineața în care oncologul o informase că avea cancer în fază terminală.

— Dar tu n-o să mori, mamă, m-am auzit eu spunând.

S-a întins spre mine și m-a apucat de mână.

— Nu te poți lupta cu soarta, draga mea.

— Dar doctorul a zis că poate să mai dureze luni de zile...

Vocea ei a rămas calmă, bizar de senină.

— În cel mai bun caz. După părerea mea, maximum trei săptămâni. Ceea ce, sinceră să fiu, e mult mai bine decât m-am așteptat...

— Oare chiar trebuie *întotdeauna*, mamă, să privești partea plină a paharului? Doamne, ce naiba m-a apucat?

Am strâns-o tare de mână.

— N-am vrut să zic asta. Însă...

Mi-a aruncat o privire critică.

— Niciodată nu m-ai înțeles cu adevărat, așa e? m-a întrebat ea.

Înainte de a avea șansa să resping o asemenea idee, ea s-a întins peste pat și a apăsat pe butonul de urgență.

— O să rog asistenta să mă îmbrace și să mă ajute să-mi împachetez lucrurile. Așa că lasă-mă un sfert de oră...

— Te îmbrac eu, mamă.

— Nu-i nevoie, draga mea.

— Dar vreau eu să fac asta.

— Du-te și ia-ți o ceașcă de cafea, iubito. Asistenta o să aibă grijă de tot.

— Dar de ce nu mă lași...?

Parcă eram o puștoaică de paisprezece ani care se smiorcăie. Mama a zâmbit, știind că mă făcuse șah-mat.

— Hai, iubito, du-te. Dar să nu întârzii mai mult de cincisprezece minute — pentru că dacă nu plec până la prânz, or să taxeze camera pentru o zi întreagă.

— Ei și ce?

Îmi venea să țip: „Blue Cross suportă cheltuielile." Dar cunoșteam foarte bine răspunsul ei.

„Nu e corect să profiți de o companie bună, pe care te poți bizui, așa cum e Blue Cross."

Iar eu m-aș fi întrebat (cum se mai întâmplase de milioane de ori) de ce n-am câștigat niciodată o discuție aprinsă cu ea.

„Nu m-ai înțeles niciodată cu adevărat, așa e?"

S-o ia naiba că mă cunoaște atât de bine. Ca de obicei, avea dreptate în privința banilor. Niciodată n-am înțeles-o. Niciodată n-am înțeles cum putea fi atât de nepăsătoare în fața sumedeniei de necazuri și dezamăgiri. Din cele câteva aluzii pe care le făcuse (și din ceea ce-mi povestea Charlie atunci când îl apucau destăinuirile), am simțit că nu se bucurase de o căsnicie fericită. Soțul ei murise de tânăr. Nu-i lăsase nici un ban. Singurul ei băiat se înstrăinase de familie. Iar singura ei fiică era Domnișoara Nemulțumire în persoană, care nu pricepea de ce mama sa refuza să se revolte în fața atâtor decepții. Sau de ce acum, la sfârșitul vieții, se resemnase așa de ușor și considera total lipsită de maniere furia împotriva luminii ce se stinge. Dar acesta fusese stilul ei dintotdeauna: să arate că are tărie sufletească. Niciodată nu cerea ajutor, niciodată nu vorbea despre tristețea inerentă ce stătea ascunsă în spatele expresiei ei stoice.

Nu se înșelase cu privire la boala sa. N-a mai rezistat luni de zile. În mai puțin de două săptămâni se stinsese. Am angajat-o pe Rozella să stea cu ea douăzeci și patru din douăzeci și patru de ore și m-am simțit vinovată că nu sunt eu în locul ei. Pe de altă parte însă, la serviciu mă presa un proiect extrem de important cu un client nou și-l mai aveam și pe Ethan în grijă (pentru că sunt îndărătnică, nu voiam să-i cer lui Matt nici o favoare). Așa că îi rezervam mamei cam trei ore pe zi.

Sfârșitul a fost rapid. Rozella m-a trezit pe la patru dimineață marțea trecută și mi-a spus simplu: „Trebuie să veniți."

Din fericire, pusesem deja la punct un plan de urgență pentru acest moment împreună cu o nouă prietenă de-a mea pe nume Christine — care locuia două etaje mai sus în blocul meu și care era membră cu drepturi depline în Clubul Mamelor Divorțate. Cu toate că Ethan a obiectat zgomotos, am reușit să-l dau jos din pat și să-l plasez la Christine, care l-a culcat imediat pe canapeaua ei, mi-a luat din mână hainele lui de școală și mi-a promis că a doua zi de dimineață îl va duce ea la Allan-Stevenson.

Apoi am alergat pe scări, l-am rugat pe portar să-mi găsească un taxi și i-am spus șoferului că are de la mine cinci dolari bacșiș dacă va traversa orașul până la intersecția străzii 84 cu West End în cincisprezece minute.

A izbutit în zece. Un lucru foarte bun de altfel — pentru că mama s-a stins exact la cinci minute după ce am pășit pragul casei.

Am găsit-o pe Rozella, stând la capătul patului, suspinând încet. M-a luat în brațe și mi-a spus:

— Încă mai e printre noi, dar nu realizează.

Niște vorbe foarte frumoase pentru a-mi transmite că mama intrase în comă. Fapt care m-a ușurat întru câtva — chiar dacă nu recunoștea, se temea îngrozitor de momentul morții. De cuvintele finale. Deoarece nu există cuvinte finale *potrivite*. Oricum nu mă mai putea auzi — așa că numai

eu aș fi beneficiat de orice declarații melodramatice de genul *„Te iubesc, mami!"* În astfel de clipe unice, cuvintele par ieftine. Și nimic nu poate diminua sentimentul de vinovăție.

M-am așezat pe pat, am apucat mâna caldă a mamei și am strâns-o tare, încercând să retrăiesc primele mele amintiri cu ea. Brusc am revăzut-o: o femeie tânără, drăguță, ținând în pumnul ei mânuța mea de numai patru ani, pe când ne îndreptam spre terenul de joacă din parcul Riverside. Nu era o amintire semnificativă sau vitală, ci doar ceva obișnuit. Pe atunci, avea cu cincisprezece ani mai puțin decât am eu acum. Ce repede am uitat toate plimbările din parc sau vizitele de urgență la medicul pediatru atunci când mă îmbolnăveam de amigdalită. Sau când mă lua de la școală și rătăceam prin oraș după pantofi și haine. Ori când mergeam la întâlnirile mele de la Cercetașe sau toate celelalte care vin o dată cu „meseria" de părinte. Și mi-am mai amintit cât de tare s-a chinuit mama cu mine și cum eu n-am înțeles-o niciodată și cât mă uram pentru nevoia stringentă de a fi în preajma ei. Mi-aș fi dorit să-i fi adus mai multă fericire. Iar când aveam patru ani, mă dădea cu sania, se așeza în leagăn lângă mine, balansându-ne înainte și înapoi. Mamă și fiică apropiindu-se tot mai tare de cer, într-o zi de toamnă a anului 1959, când soarele strălucea, iar lumea mea era sigură, confortabilă, iubitoare și apărată de râsul ei...

A tras aer în piept de trei ori. Apoi s-a lăsat tăcerea. Cred că am stat nemișcată alte cincisprezece minute, fără să-i dau drumul la mână, simțind cum răceala se instalează treptat. Într-un târziu, Rozella m-a apucat blând de umeri și m-a ridicat în picioare. În ochii ei se zăreau lacrimi, în ai mei nimic. Poate pentru că eram mult prea încremenită ca să plâng.

Rozella s-a aplecat și a închis ochii mamei. Apoi s-a închinat și a rostit un Ave Maria. Eu m-am implicat într-un alt

noi de ritual: m-am dus în sufragerie, mi-am turnat un pahar mare de scotch, l-am dat pe gât, după care am ridicat receptorul și am format 911.

— Ce fel de urgență doriți să raportați? mă întrebă operatoarea.

— Nu este o urgență, am zis. Doar o moarte.

— Ce fel de moarte?

— Naturală.

Dar aș fi putut să adaug: *„O moarte foarte liniștită. Demnă. Stoică. Fără lamentări."*

Mama a murit precum a trăit.

Am stat lângă pat, ascultând-o pe Rozella cum spală vasele. Cu trei zile înainte, mama încă se mai afla aici. Din senin, mi-am amintit ce-mi spusese recent un tip pe nume Dave Schroeder. Dave scria articole pentru diverse reviste. Era deștept la culme, umblat prin lume, dar încă mai încerca să-și facă un nume acum, la patruzeci de ani. Ieșisem cu el în oraș de vreo două ori. M-a lăsat baltă după a doua întâlnire, când a văzut că n-am de gând să mă culc cu el. Dacă ar fi așteptat cea de-a treia întâlnire, poate că norocul i s-ar fi schimbat. În fine, Dave mi-a spus o poveste extraordinară: se afla în Berlin chiar în noaptea căderii Zidului. Un an mai târziu a descoperit că monstruoasa structură — bastionul definitoriu și pătat de sânge al Războiului Rece — dispăruse de parcă n-ar fi existat niciodată. Până și faimosul Punct de Control Vamal fusese demolat, iar în locul Misiunii Comerciale bulgare din partea de est a punctului de control apăruse un magazin cu reduceri Benetton.

— Era ca și cum acest lucru teribil, această piatră de hotar crucială a istoriei secolului douăzeci nu existase niciodată, mi-a relatat Dave. Și m-a pus pe gânduri: din clipa în care un conflict se stinge, distrugem și orice urme ale respectivului conflict. Vorbim despre o trăsătură umană de bază: igienizarea trecutului ca să putem merge mai departe.

Am privit din nou spre patul mamei. Și mi-am adus aminte de cearșafurile murdare, de pernele îmbibate cu sudoare, de felul în care aproape că rupea salteaua cu unghiile până când morfina reușea să-și facă efectul. Acum, totul arăta curat, cu lenjerie proaspăt spălată și cuvertură ce tocmai venise de la curățătorie. Ideea că ea a murit în acest loc mi s-a părut dintr-o dată supranaturală, imposibilă. Peste o săptămână — după ce eu și Rozella vom fi aranjat apartamentul și angajații de la Goodwill Industries vor fi venit să ridice mobila pentru a fi donată — ce dovezi tangibile vor mai rămâne, care să mărturisească lumii despre existența ei pe acest pământ? Câteva obiecte personale (inelul de logodnă, una sau două broșe), niște fotografii și...

Nimic altceva, bineînțeles cu excepția spațiului pe care ea îl va ocupa în permanență în mintea mea. Un spațiu pe care-l va împărți acum cu tatăl pe care nu-l cunoscusem niciodată.

Iar când eu și Charlie vom muri... *punct*. Cam atât pentru Dorothy și Jack Malone. Impactul lor asupra omenirii se va risipi într-o secundă. Așa cum ultima amintire despre mine îi va aparține lui Ethan. Atât timp cât va trăi...

M-am cutremurat și, brusc, mi s-a făcut rece. Am simțit nevoia unui alt pahar de scotch. Am intrat în bucătărie. Rozella era la chiuvetă, termina de spălat ultimele vase. Meg stătea la masa micuță acoperită cu mușama. O țigară ardea încet într-o farfurie (mama nu avea nici o scrumieră în casă), iar lângă paharul pe jumătate plin se zărea o sticlă de tărie.

— Nu te mai uita așa dezaprobator la mine, spuse Meg. M-am oferit s-o ajut pe Rozella.

— Eu mă gândeam la țigări.

— Nu mă deranjează, interveni Rozella.

— Mama ura fumul de țigară, am zis eu.

Am tras un scaun, m-am așezat, apoi m-am întins spre pachetul de Merits din care am scos o țigară și am aprins-o. Meg mă privea uluită.

— Să-i anunț pe cei de la Reuters? mă ironiză ea. Ori poate să sun la CNN?

Am zâmbit și am expirat un rotocol mare de fum.

— Mă tratez și eu o dată sau de două ori pe an. La ocazii speciale. Ca aceea când Matt mi-a comunicat că mă părăsește. Sau când mi-a dat mama telefon în aprilie și mi-a spus că intră în spital pentru analize, dar că nu e nimic grav...

Meg îmi turnă o porție mare de whisky și împinse paharul spre mine.

— Dă-l pe gât, iubito.

M-am supus fără să crâcnesc.

— De ce nu plecați cu mătușa dumneavoastră? mă întrebă Rozella. Isprăvesc eu aici.

— Rămân.

— Ce prostie! spuse Meg. Oricum cecul meu de la Ajutorul Social a sosit ieri, așa că mă simt în formă și gata să ingurgitez ceva cu mult colesterol... cum ar fi o friptură. Ce părere ai dac-am rezerva noi o masă la Smith and Wollensky's? Ai văzut vreodată ce Martini se servește acolo? Mare cât un acvariu pentru pești.

— Păstrează-ți banii. Rămân aici la noapte.

Meg și Rozella schimbară o privire îngrijorată.

— Cum adică *la noapte*? se miră Meg.

— Adică am de gând să dorm aici la noapte.

— N-ar trebui să faceți asta, spuse Rozella.

— Declarația anului, mormăi supărată mătușa mea.

— Am hotărât. Dorm aici.

— În cazul ăsta, dacă tu stai aici, atunci stau și eu, spuse Meg.

— Exclus. Vreau să fiu singură.

— Ei, chiar că te-ai țăcănit.

— Vă rog s-o ascultați pe mătușa dumneavoastră, mă rugă Rozella. Să rămâneți singură aici peste noapte... nu e o idee foarte bună.

— Mă descurc eu.

— N-aș fi așa sigură, mă întrerupse Meg.

Dar în ciuda insistențelor lor nu m-am lăsat convinsă. După ce i-am plătit lui Rozella (n-a vrut să accepte bani în plus de la mine, însă i-am vârât în mână o sută de dolari și am refuzat să-i primesc înapoi), am reușit în sfârșit s-o ridic de la masă pe Meg în jur de ora cinci. Ne amețisem amândouă de la atâta scotch... pierdusem șirul după cel de-al patrulea pahar.

— Știi, Katie, spuse ea în timp ce o ajutam să-și îmbrace pardesiul, cred că ești ahtiată după pedepse.

— Îți mulțumesc pentru o caracterizare atât de sinceră a defectelor mele.

— Pricepi la ce mă refer. Ultimul lucru pe care ar trebui să-l faci în noaptea asta este să stai singură în apartamentul mamei tale moarte. Dar *exact* asta vei face. Și chestia asta mă zăpăcește ca naiba.

— Vreau să fiu singură un timp. *Aici.* Înainte să mă despart definitiv de locul ăsta. Înțelegi?

— Normal că înțeleg. Așa cum înțeleg și autoflagelarea.

— Ce mai semeni cu Matt! Întotdeauna spunea că am un talent real pentru nefericire.

— Uite ce-i, să-l ia dracu' pe arivistul ăla. Mai ales că el și-a dovedit din plin talentul în *crearea* nefericirii.

— Poate că are dreptate. Uneori mă gândesc...

Vocea mi s-a stins, pentru că nu mai voiam să termin propoziția.

— Haide, varsă tot, mă îndemnă Meg.

— Nu știu. Uneori cred că fac lucrurile tare prost.

Meg își dădu ochii peste cap.

— Bine ai venit în rândurile rasei umane, iubito.

— Realizezi ce vreau să spun.

— La drept vorbind, nu prea știu. Ai un serviciu bun, un copil extraordinar...

— *Cel mai bun* băiat.

Meg își ţuguie buzele și, preţ de o secundă, pe chipul ei se așternu tristețea. Deși rareori vorbea despre asta, știam că lipsa copiilor în viața ei reprezenta o sursă dureroasă de regrete. Și mi-am amintit ce mi-a zis după ce am anunțat-o că rămăsesem însărcinată: „Ascultă-mă bine. Poate că n-am reușit eu să mă mărit, dar n-am dus niciodată lipsă de bărbați. Cei mai mulți dintre ei sunt inutili, niște lași nenorociți care o iau la goană atunci când realizează că ești o femeie independentă. De fapt, singurul lucru bun pe care ți-l poate oferi un tip este un copil."

— Păi, și-atunci de ce n-ai rămas gravidă?

— Pentru că în anii cincizeci și șaizeci — când aș fi putut — ideea unei mame singure se bucura de acceptul societății cam tot atât cât s-ar fi bucurat guvernul nostru dacă s-ar fi apucat să sprijine programul spațial sovietic. O mamă necăsătorită era imediat etichetată drept o proscrisă — iar eu n-am avut suficient tupeu cât să înfrunt un asemenea statut. Probabil că, în fond, sunt o lașă.

— Cred că ultimul lucru pe care-l poate spune cineva despre tine este că ai fi o lașă. Adică, dacă iei lucrurile cum trebuie la puricat, eu sunt lașa familiei...

— Te-ai măritat. Ai un copil. Din punctul meu de vedere ești curajoasă.

Imediat a schimbat subiectul conversației și din clipa aceea nu am mai discutat niciodată despre lipsa copiilor în viața ei. De fapt, rarele ocazii în care lăsa garda jos se iveau tot în astfel de momente — când menționarea lui Ethan era însoțită de o undă de melancolie pe care însă o alunga mai apoi cu viteza luminii.

— Ai perfectă dreptate, e cel mai bun copil din lume, adăugă ea. Și, da, căsnicia ta a crăpat. Dar uite-te și tu cu ce comoară te-ai ales!

— Știu...

— Păi, și-atunci de ce ești așa de încrâncenată?

Pentru că... Oh, Doamne... Habar n-aveam cum să explic emoțiile acelea ambigue și chinuitoare deopotrivă — o frustrare teribilă cauzată atât de propria persoană, cât și de situația în care ai ajuns.

Eram prea obosită — și prea beată — ca să mai despic firul în patru. Așa că m-am mulțumit să clatin din cap și să-i spun:

— Am priceput, Meg.

— Ce păcat că mama ta nu te-a educat în spiritul catolic. Ai fi fost un exemplu de penitență.

Am pornit spre lift. Când am trecut prin hol, Meg și-a strecurat mâna pe sub brațul meu ca să se sprijine mai bine. Portarul a chemat un taxi. I-a deschis portiera, iar eu am ajutat-o să se urce în mașină.

— Sper din toată inima că tăria aia o să te dărâme, mi-a zis ea, pentru că nu vreau să mi te închipui acolo sus gândind, gândind și iar gândind...

— Nu e nimic rău să gândești...

— Ba e periculos pentru sănătate.

S-a agățat de mine cu putere.

— Sună-mă mâine după ce ieși din Zona Crepusculară. Promiți?

— Da, promit.

M-a privit direct în ochi.

— Tu ești copilul meu, mi-a mai zis.

M-am întors în casă. Am stat în fața ușii cel puțin un minut înainte să-mi iau inima-n dinți și să intru.

Tăcerea dinăuntru te copleșea. Primul gând care mi-a trecut prin cap: *Cară-te!* Dar m-am forțat să mă duc la bucătărie și să pun la loc ultimele farfurii. Am șters mușamaua de două ori, după care m-am ocupat de toate suprafețele din încăpere. Am găsit niște detergent Comet și am frecat zdravăn chiuveta. Am descoperit și un spray Pledge și nu

m-am potolit până n-am lustruit toată mobila. Am intrat în baie apoi, unde am încercat să ignor tapetul care se scoroja și petele mari de umezeală ce se lățeau pe tavan. Am luat o perie și m-am apucat de treabă. Mai întâi vasul de toaletă, apoi cada pe care, oricât am curățat-o timp de un sfert de oră, nu am reușit s-o scap de petele incrustate de rugină. Chiuveta arăta și mai rău. Am frecat-o și pe aceasta ca o maniacă... neglijând faptul că încă mai purtam costumul meu cel negru pentru ocazii speciale (un obiect de vestimentație absurd de scump, de un șic Armani incredibil, pe care Matt mi-l dăruise cu cinci ani în urmă de Crăciun — și care, mai târziu am realizat, reprezenta un cadou ce ascundea un ditamai sentimentul de vinovăție, având în vedere că Matt m-a lovit cu o a doua surpriză imensă în cursul lunii ianuarie când m-a anunțat că s-a îndrăgostit de o anume Blair Bentley și că se hotărâse să încheie fără drept de apel căsnicia noastră).

Într-un târziu, n-am mai suportat corvoada asta de spălătorească, așa că m-am prăbușit peste chiuvetă, cu bluza mea albă îmbibată de apă și chipul asudat. Căldura din apartamentul mamei atingea întotdeauna nivelul unei saune și brusc am simțit nevoia să fac un duș. Am deschis dulăpiorul cu medicamente ca să văd ce șampon și ce săpun pot să folosesc. În fața ochilor mi-au apărut zece flacoane de Valium și douăsprezece fiole de morfină, punguțele cu ace hipodermice, cutii cu irigatoare pentru clismă, dar și cateterul lung și subțire pe care Rozella trebuia să-l introducă în uretra mamei pentru a-i scoate urina. După aceea am observat pachetele cu scutece pentru adulți înghesuite într-un colț sub toaletă, deasupra unei olițe de noapte din plastic. M-am trezit gândindu-mă: cineva, undeva, fabrică și comercializează asemenea produse. Isuse, probabil că valoarea lor de piață este una în urcare. Pentru că dacă e să alegem o certitudine a vieții, atunci aceasta ar fi: dacă trăiești suficient, tot

în scutece sfârșești. Iar dacă ești ghinionist și, hai să spunem, te alegi cu un cancer uterin la patruzeci de ani, spre sfârșitul dramei tale tot vei avea nevoie de scutece. Și...

Pe neașteptate făceam ceea ce-mi jurasem întreaga zi că n-o să mi se întâmple.

Nu-mi amintesc câtă vreme am plâns — pentru că eram de neconsolat. Frânele emoționale dispăruseră. Mă lăsasem în brațele furiei dezlănțuite a durerii. O revărsare fără limite de angoasă și vină. Angoasă pentru că rămăsesem singură în lumea mare și rea. Vină, pentru că toată viața mea de adult mi-o petrecusem încercând să ocolesc confruntările cu mama. Acum, că scăpasem definitiv de ea, m-am întrebat: de ce *dracu'* ne certam la urma urmei?

Am strâns marginea chiuvetei cu putere. Stomacul mi se urcase în gât. Am căzut în genunchi și abia am izbutit să ajung deasupra vasului de toaletă în timp util. Scotch. Și mai mult scotch. Și un prisos de bilă.

M-am ridicat în picioare, clătinându-mă. Niște bale maronii mi se scurgeau de pe buze spre costumul meu negru de calitate. M-am întors la chiuvetă, am învârtit robinetul de apă rece, mi-am vârât gura sub jetul binefăcător și m-am clătit de vomă. Aproape că am smuls sticla imensă de apă de gură Lavoris de pe toaletă — oare de ce numai bătrânelele mai folosesc Lavoris? — i-am desfăcut capacul de plastic și mi-am turnat o doză zdravănă de soluție astringentă cu gust de scorțișoară. M-am clătit bine și am scuipat totul în chiuvetă. După aceea, m-am îndreptat spre dormitor, smulgându-mi hainele una câte una.

Când am ajuns lângă patul mamei nu mai aveam decât chiloții și sutienul pe mine. Am scotocit prin sertarele ei, căutând un tricou... Apoi mi-am dat seama că mama nu era chiar o reprezentantă a generației Gap. Așa că m-am mulțumit cu un vechi pulover crem pe gât: probabil foarte la modă printre băieții de mingi de la finala Harvard-Yale din toam-

na anului 1942. Mi-am scos și lenjeria de corp, după care mi-am tras puloverul care atârna pe mine cam până pe la genunchi. Duhnea a naftalină și pielea mă mânca din cauza lânii. Nu-mi mai păsa însă. M-am strecurat între cearșafuri. În ciuda căldurii insuportabile din apartament, patul era bizar de răcoros. Am luat o pernă și m-am agățat de ea ca și cum ar fi reprezentat ultimul lucru de pe pământ care mi-ar fi putut oferi echilibru.

Dintr-o dată m-a cuprins o nevoie copleșitoare să-mi îmbrățișez fiul. Am izbucnit în plâns. Parcă eram Fetița Pierdută din poveste și m-am detestat pentru criza asta de văicăreală. La un moment dat m-am întrebat de ce încăperea se înclina din ce în ce mai mai tare ca o barcă pe ape agitate. Am adormit.

Și-apoi telefonul a început să zbârnâie.

Am avut nevoie de o secundă sau două ca să devin lucidă. Veioza de lângă pat încă mai ardea. Mi-am mijit ochii spre ceasul digital vechi de pe noptieră — un ceas atât de vechi, de prin anii '70, care schimba numerele mecanic. 9:48 seara. Dormisem vreo trei ore. Am reușit să îngaim:

— Alo?

Din cauza somnului profund, vocea mi se îngroșase nefiresc și la capătul celălalt al firului s-a lăsat o tăcere lungă. După aceea am auzit un glas de femeie.

— Iertați-mă, am greșit numărul.

Legătura s-a întrerupt. Am pus receptorul în furcă. Am stins lumina. Și am considerat încheiată această zi cumplită.

Trei

M-am trezit pe la șase dimineața. Preț de aproximativ zece secunde, m-am simțit curios de fericită. Pentru că, pentru prima dată în ultimele cinci luni, reușisem să dorm în sfârșit opt ore fără întrerupere. Apoi însă m-au năpădit toate amintirile. Și m-am întrebat câtă disperare nenorocită și dureroasă îmi chinuise sufletul ca să rămân peste noapte în casa mamei?

M-am ridicat în picioare, m-am târât până în baie, m-am privit în oglindă și am hotărât să nu mai fac aceeași greșeală niciodată. Am urinat, mi-am stropit fața cu apă rece și m-am clătit cu Lavoris: trei reprize de gargară care îmi permiteau să părăsesc apartamentul fără gustul acru de cocleală.

Costumul meu duhnea a vomă. În timp ce mă îmbrăcam, m-am străduit din răsputeri să ignor izul nesuferit și petele de pe el. Am aranjat patul, mi-am luat pardesiul, am stins toate luminile și am trântit ușa în urma mea. Meg avea dreptate: chiar că eram ahtiată după penitență. Și m-am decis ca data viitoare când voi vedea apartamentul să fie și ultima oară.

Fiind mult prea devreme, n-am dat nas în nas cu nici una dintre vecinele mamei, nici în lift, nici în hol. Am răsu-

fiat ușurată, pentru că n-aș mai fi suportat o altă serie de condoleanțe false. (Totodată mă îngrijora și ideea că oamenii ar putea crede că vizionează un remake în variantă feminină a filmului *Un weekend pierdut*[4].) Portarul de noapte — prăbușit într-un fotoliu de lângă șemineul electric — nici nu m-a băgat în seamă când am trecut pe lângă el. Pe West End Avenue rulau vreo douăsprezece taxiuri goale. Am oprit unul și i-am dat șoferului adresa mea, după care m-am lăsat cu toată greutatea pe bancheta din spate.

Până și pentru o localnică blazată ca mine, Manhattan-ul încă mai are ceva magic în zori. Poate datorită străzilor pustii. Sau poate mulțumită strălucirilor amestecate ale stâlpilor de iluminat și ale soarelui care răsare. Totul este atât de calm, atât de liniștit. Ritmul trepidant al orașului e amuțit pentru moment. În aer plutește echivocul și așteptarea. Dis-de-dimineață, nimic nu pare sigur... și totul pare posibil.

Apoi însă, vălul nopții se ridică. Manhattan-ul începe să prindă viață. Realitatea e necruțătoare. Pentru că în lumina aspră a zilei, posibilitățile dispar.

Locuiesc pe strada 74 la intersecția a două bulevarde. Este un bloc urât, robust, din cărămidă albă — genul preferat de constructori prin anii '60 și care acum caracterizează atât de cenușiu zona lipsită de haz Upper East Side dintre strada 3 și Riverside. Pentru că sunt o fată din West Side (născută și crescută acolo!), am considerat întotdeauna această parte a orașului drept echivalentul urban al înghețatei de vanilie: plictisitoare, insipidă, fără vână. Înainte să mă căsătoresc, am locuit ani de zile pe strada 106, în apropiere de Broadway — adică într-o zonă ce numai monotonă nu e. Îmi plăcea la nebunie aspectul pestriț și exuberant al vecinătății — bâcâniile haitiene, bodegile portoricane, vechile magazine evre-

[4] *Un weekend pierdut* — film din 1945 în regia lui Billy Wilder, care înfățișează câteva zile din viața disperată a unui alcoolic după o beție crâncenă.

ieşti cu delicatese, librăriile excelente de lângă Universitatea Columbia, dar şi Cafeneaua West End unde jazzul se afla la el acasă. Însă apartamentul meu — uluitor de ieftin — era micuţ. Iar Matt avea un apartament cu chirie fixă pe strada 74, care aparţinea familiei sale de mult timp (îi revenise lui după ce bunicul său murise). La 1 600 de dolari pe lună reprezenta chiar o ocazie, ca să nu mai vorbesc şi că era cu mult mai spaţios decât celula mea din junglă.

Amândoi uram apartamentul. Mai ales Matt — care se simţea stânjenit că este nevoit să trăiască într-un cartier atât de demodat şi tot îmi spunea că o să ne mutăm în districtul Flatiron sau în Grammercy Park imediat ce va pleca de la PBS şi va accepta postul mult mai bine plătit de senior producer la NBC.

Ei bine, da, şi-a luat slujba de la NBC. Şi s-a mutat şi în Flatiron — numai că împreună cu vorbăreaţa aia blondă şi tunsă scurt, Blair Bentley. Iar eu am rămas cu apartamentul îngrozitor din strada 74 — pe care nu-l pot părăsi, pentru că acum reprezintă o adevărată ocazie pentru mine (am prieteni cu copii care nici măcar nu pot găsi o casă cu două camere în Astoria pentru 1600 de dolari pe lună).

Constantine, portarul din schimbul de zi, se afla la post când am coborât din taxi. Are în jur de şaizeci de ani — aparţine unei prime generaţii de imigranţi greci, încă mai locuieşte cu mama lui în Astoria şi nu prea agreează ideea de femei divorţate cu copii... şi le urăşte mai ales pe harpiile care chiar se duc la muncă şi-şi câştigă singure existenţa. În plus, mai are şi înclinaţii de turnător — îi verifică întotdeauna pe oameni, întotdeauna pune genul acela de întrebări încuietoare, care te face să înţelegi că te-a luat la ochi. Mi s-a pus un nod în gât când l-am văzut deschizând portiera taxiului. Observasem cât de tare îl interesa starea mea jalnică.

— Aţi avut o noapte lungă, domnişoară Malone? mă întrebă el.

— Nu... o dimineață timpurie mai degrabă.

— Ce mai face puștiul?

— Bine.

— E sus, doarme?

Întocmai. A stat singur toată noaptea, jucându-se cu colecția mea de cuțite de vânătoare și cercetând biblioteca mea cu casete video S&M.

— Nu, rămâne la tatăl lui peste noapte.

— Să-i transmiteți salutări lui Matt din partea mea, domnișoară Malone.

Oh, *mulțumesc*. Și da, n-avea grijă, că am priceput felul în care ai pus accentul pe *domnișoară*.

Te-ai lins pe bot de bacșiș cu ocazia Crăciunului, *malacca*[5] (singura înjurătură din greacă pe care o știam).

Am luat liftul până la etajul patru. Am descuiat cele trei yale de la ușă. În apartament domnea o liniște îngrozitoare. M-am dus direct în camera lui Ethan. M-am așezat pe patul lui. Am mângâiat perna cu Power Rangers (OK, eu consider că Power Rangers e o prostie infernală — dar încercați să purtați o discuție despre estetica lenjeriei cu un băiat de șapte ani). Am privit toate cadourile cumpărate de Matt ca să-și mai spele din vină: un computer iMac, zeci de CD-uri, role ultimul răcnet. Apoi m-am uitat la toate cadourile pe care i le cumpărasem recent din același motiv: o Godzilla cu baterii, un set complet cu scene de luptă din Power Ranger, vreo douăzeci de jocuri de puzzle. M-a copleșit tristețea. Toate fleacurile, toate porcăriile astea — dăruite pentru diminuarea remușcărilor părintești. Aceleași remușcări care mă chinuie când — de două sau trei ori pe săptămână — trebuie să rămân până mai târziu la birou sau să merg la vreo cină de afaceri și prin urmare sunt obligată s-o aduc pe Claire (bona australiană part-time, care îl ia pe Ethan de la școală și are

---

[5] *Malacca* — din greacă, „labagiu".

grijă de el până când ajung eu acasă) să stea la mine. Cu toate că Ethan rareori mă ceartă pentru aceste absențe din timpul serii, mă simt mereu îngrozitor și mă apasă greutatea unui megasentiment de vină că, dacă Ethan va deveni un sociopat (sau se va prăbuși psihic la vârsta de șaisprezece ani), atunci cauza principală vor fi venirile mele târzii în noapte. Pe de altă parte, munca îmi plătește chiria, jumătate din educația lui, îmi achită facturile... și (aș mai îndrăzni să adaug) conferă vieții mele un sens și un scop. Vă garantez că femeile ca mine nu câștigă în ziua de astăzi. Pe de-o parte, trebuie să suporți toate prostiile alea cu „valorile de familie" postfeministe care mizează pe cartea „copiii au nevoie de mame care să stea acasă cu ei". Pe de altă parte, te lovești de exemplul depresiv al anumitor membre din generația mea care au hotărât să-și asume rolul de mame eroine în suburbii și se țăcănesc încetul cu încetul.

Când ești mamă, *divorțată* și angajată pe deasupra, suferi de vină stereofonică... pentru că nu numai că fiul tău *nu* te găsește acasă când vine de la școală, dar parțial te învinovățești și pentru subminarea senzației de siguranță a copilului. Încă îmi mai amintesc ochii larg deschiși și plini de confuzie ai lui Ethan, uluirea lui terifiantă, când, cu cinci ani în urmă, am încercat să-i explic că tati o să locuiască de aici înainte în altă parte.

M-am uitat la ceas. Șase și patruzeci și opt de minute. Am fost tentată să mă arunc într-un taxi și să mă duc la Matt. Apoi însă m-am văzut rătăcind ca o maniacă sărită de pe fix prin fața clădirii fostului meu soț, așteptându-i să iasă. Mă temeam, de asemenea, și să nu dau peste *Ea* și să nu cumva să-mi pierd firea (ha!). În orice caz, Ethan s-ar fi putut panica dacă m-ar fi văzut în fața clădirii tatălui său și ar fi putut crede (așa cum se mai întâmplase și cu alte ocazii) că mami și tati s-au împăcat. Un lucru care nu se va petrece. Niciodată.

Așa că am intrat în camera mea, m-am dezbrăcat de costumul scârbos și m-am dus la duș, unde am stat sub apa fierbinte aproximativ zece minute. Apoi mi-am pus pe mine un halat de baie, mi-am înfășurat părul într-un prosop și am intrat la bucătărie ca să-mi prepar niște cafea. În timp ce apa fierbea în ibric, am pus în funcțiune robotul telefonic și am ascultat toate mesajele de ieri.

Erau nouă cu totul — cinci de la diverși prieteni și colegi de serviciu, care-și ofereau sprijinul și terminau cu fraza standard pe care i-o spui unei persoane îndoliate: *dacă e ceva ce putem face pentru tine.* (Care, deși extrem de formală, te înduioșa puțin.) Mai era un mesaj de la Matt — primit la opt și jumătate seara, care mă anunța că Ethan se simțea bine, că se distraseră de minune, că tocmai ce-l băgase în pat și, desigur, „că dacă poate face ceva pentru mine..."

Prea târziu pentru asta, amice. Mult prea târziu.

Normal că nici mătușa mea nu se lăsase mai prejos. Un mesaj clasic de la Meg:

„Bună, eu sunt. Am crezut că până la urmă ți-a venit mintea la cap și te-ai întors acasă. M-am înșelat. N-am de gând să te deranjez în apartamentul mamei tale, pentru că (a) s-ar putea să mă tragi de urechi și (b) probabil că vrei să fii singură cuc. Dar dacă te-ai hotărât cumva că ai făcut destulă penitență pentru o seară și te-*ai* întors acasă, sună-mă... atâta vreme cât e o oră rezonabilă. Ceea ce pentru mine înseamnă în jur de trei dimineața. Te pup, iubito. Sărută-l și pe Ethan din partea mea. Și nu uita să iei medicamentul."

Când Meg zicea *medicament*, se referea bineînțeles la whisky.

În sfârșit, mai aveam două mesaje goale. Primul (conform robotului, care înregistrează ora apelului) la 18:08; al doilea la 21:44. Ambele ieșeau în evidență prin cele câteva momente stranii de tăcere... atunci când persoana de la celălalt capăt al firului nu știe dacă să spună sau nu ceva. Urăsc

când oamenii procedează astfel. Deoarece mă fac să mă simt vulnerabilă, mă înfricoșează. Îmi accentuează starea de singurătate.

Apa a început să bolborosească. Am oprit flacăra, am luat cafetiera și un borcan cu cafea French Roast proaspăt măcinată din care am pus o cantitate cam pentru șapte cești. Am adăugat apa fierbinte și am împins cu putere capacul de presare. După aceea mi-am turnat o cană mare. Am băut-o repede, așa că am umplut cana la loc. După o altă înghițitură de lichid fierbinte (am o gură ca azbestul) și după ce am aruncat o privire spre ceasul de la mână (7:12), am hotărât că sunt în stare să-l sun pe Matt.

— A... a... aloooo...

Vocea de la capătul firului era cât se poate de adormită și aparținea unei femei. *Ea.*

— Ăăăă... salut..., am spus eu bâlbâindu-mă groaznic. Ăăăă, Ethan, ăăă... e acolo?

— Ethan? Cine e Ethan?

— Dar tu cine crezi că e Ethan?

Remarca mea a trezit-o de-a binelea.

— Scuze, scuze. *Ethan.* Desigur că știu cine...

— Pot să vorbesc cu el?

— Păi, încă mai e aici? întrebă ea.

— Draga mea, chiar nu cunosc răspunsul la întrebarea ta, am replicat, pentru că *nu* sunt acolo.

Acum chiar că o băgasem în ceață.

— O să verific... Tu ești, Kate?

— Exact.

— Hei, voiam să-ți scriu... dar acum că ai sunat, voiam să-ți spun că...

Treci la subiect, proasto.

— Ăăăă... să-ți spun că îmi pare rău pentru mama ta.

— Mulțumesc.

— Ăăăă, în fine, dacă e ceva ce pot să fac pentru tine...

— Dă-mi-l pe Ethan, te rog.

— Aaaa... sigur că da.

Am auzit-o șoptind ceva pe fundal. Apoi Matt a ridicat receptorul.

— Bună, Kate. Chiar mă întrebam cum a continuat ziua de ieri.

— Grozav. Nu m-am mai distrat așa de ani de zile.

— Știi foarte bine la ce m-am referit.

Am mai sorbit din cafea.

— M-am descurcat. Acum pot să stau de vorbă cu Ethan, te rog?

— Desigur, spuse el. E chiar aici.

L-am auzit pe Matt dându-i telefonul.

— Iubitule, ești acolo? am întrebat.

— Bună, mami, mi-a zis Ethan destul de somnoros.

Starea de spirit mi s-a schimbat brusc. Pentru mine, Ethan e ca o pastilă de Prozac ale cărei efect este instantaneu.

— Ce face băiețelul mamei?

— Filmul de la IMAX a fost mișto. Niște oameni urcau pe munte și a început să ningă și au dat de necaz.

— Și cum se numea muntele pe care se cățărau ei?

— Am uitat.

Am râs.

— Și după film, ne-am dus la magazinul cu jucării.

Nici nu-mi închipuiam altceva.

— Și ce ți-a cumpărat tati?

— Un CD cu Power Rangers.

Excelent.

— Și un joc Lego cu o navă spațială. Apoi am fost la televiziune...

De vis. Exact ce aveam nevoie să aud.

— ... și am găsit-o pe Blair. Și ne-a dus pe mine și pe tati în sala unde vorbesc ei în fața camerelor. Și ne-am uitat la ea la televizor.

— Se pare că ai avut o după-amiază super.

— Blair a fost mișto de tot. Apoi am plecat cu toții la restaurant. Ăla din World Trade Center. Noaptea se vede tot orașul de acolo. Și a trecut și un elicopter. Apoi au venit o grămadă de oameni la masa noastră să-i ceară lui Blair un autograf...

— Ți-e dor de mine, iubitule? am explodat eu.

— Da, mami, a răspuns oarecum dezumflat.

M-am simțit ca o idioată nevolnică.

— Te iubesc, Ethan.

— Pa, mami, a mai zis el și a închis.

Dobitoacă, dobitoacă, dobitoacă. Niciodată n-ar trebui să aștepți ca un copil să te facă să te simți dorită.

Am rămas lângă telefon minute întregi, chinuindu-mă să nu cedez din nou nervos (îmi ajunseseră ultimele douăzeci și patru de ore). După ce mi-am redobândit controlul, mi-am umplut cana cu cafea, am intrat în sufragerie și m-am trântit pe canapeaua mare și moale — ultima achiziție domestică majoră a lui Matt înainte de plecarea sa spectaculoasă.

Din păcate, el nu dispăruse cu adevărat din viața mea. De aici și problemele inerente. Dacă nu l-am fi avut pe Ethan, despărțirea ar fi fost cu mult mai ușoară. Pentru că — după perioada inițială de șoc, mânie, durere și jale — m-aș fi consolat cel puțin cu faptul că nu aveam să-l mai văd niciodată.

Însă Ethan însemna că, fie ne convenea, fie nu, trebuia să continuăm să *interacționăm, să coexistăm, să conștientizăm prezența celuilalt* (alegeți dumneavoastră). Așa cum a spus și Matt în timpul oribilului proces de dinainte de divorț, numit „mediere": „De dragul tuturor, trebuie să stabilim niște relații civilizate între noi." În mare, reușisem acest lucru. După cinci ani de la eveniment, nu mai țipam unul la celălalt. Ne tratam unul pe altul (mai mult sau mai puțin) într-o manieră decentă. Ajunsesem la concluzia că, din nefericire, mariajul

nostru fusese o greșeală imensă încă de la început. Dar, în ciuda eforturilor mele susținute de a închide acest capitol din viața mea, rănile încă mai sângerau și acum.

Când i-am mărturisit asta lui Meg în timpul uneia dintre bețiile noastre săptămânale, ea mi-a zis:

— Iubito, poți să-ți spui la infinit că el nu te merita și că a fost o greșeală imensă. Ideea e că *niciodată* n-o să-l uiți complet. Relația voastră a fost una prea puternică, prea plină de consecințe. Durerea va rămâne veșnic acolo. Este doar una dintre multele chestii putrede ale vieții: felul în care ea se transformă într-o acumulare de supărări mai mari sau mai mici. Dar supraviețuitorii — iar tu, iubito, cu siguranță faci parte din această categorie — găsesc până la urmă o modalitate prin care să îndure suferința. Deoarece, fie că-ți place sau nu, suferința e întru câtva interesantă și totodată esențială. Pentru că oferă lucrurilor o doză de realitate. În plus, este și motivul principal pentru care Dumnezeu a inventat băutura.

Bazați-vă pe Meg dacă vreți să aflați o viziune veselă irlandezo-catolică asupra vieții.

„De dragul tuturor, trebuie să stabilim niște relații civilizate între noi."

Mda, scumpe Matt. Sunt de acord cu tine. Însă nici după atâta timp nu știu cum să mă rup. Ori de câte ori stau în sufragerie, un gând anume mă chinuie: totul este aleatoriu, nu? Să luăm, de exemplu, decorul interior al acestui apartament. O canapea Pottery Barn mare, moale, cu tapițerie elegantă de culoare crem (cred că numele nuanței este Cappucino). Două fotolii asortate, o pereche de lampadare italienești cu picior și o măsuță de cafea joasă, cu o mulțime de reviste așezate în evantai pe blatul din lemn de fag. Am cheltuit o cantitate semnificativă de timp dezbătând problema mobilei. Așa cum am discutat zile întregi despre parchetul din fag lăcuit, pe care l-am montat într-un final în

această cameră. Și despre aparatura high-tech din oțel cenușiu pe care am ales-o de la IKEA din Jersey City (da, eram atât de serioși cu privire la viața pe care ne-o construiam împreună, încât am călătorit până în Jersey să încropim mobila de bucătărie). Și despre covorul țesut manual, de culoarea ovăzului, care a înlocuit zdreanța aceea îngrozitoare și albastră ce-i aparținuse bunicului lui Matt. Și despre patul Shaker-style cu picioare înalte care ne-a lăsat mai săraci cu 3 200 de dolari.

De aceea, la vederea sufrageriei rămân împietrită. Pentru că reprezintă un testament al numeroaselor discuții raționale despre acel lucru cunoscut sub denumirea de „viitor comun", chiar dacă persoanele implicate cred în secret că nu au nici un fel de viitor. S-a întâmplat să ne întâlnim într-un anumit moment al vieții când amândoi ne doream să punem bazele unei familii. Și ne-am convins rapid că ne potrivim și că merită să ne unim destinele.

Este incredibil cum te poți băga în niște situații despre care ai ferma convingere că nu vor dura. Dar nevoia scuză mijloacele și te determină să crezi că procedezi corect.

Telefonul începu să zbârnâie pe linia de interior, trezindu-mă din reverie. Am sărit de pe canapea, am traversat încăperea și am răspuns.

— Bună ziua, domnișoară Malone.

— Da, Constantine.

— Am o scrisoare pentru dumneavoastră.

— Dar eu știam că poșta nu vine până la unsprezece.

— Nu e genul acela de scrisoare... ci una livrată personal.

— Cum adică livrată personal?

— Adică a venit cineva și a adus-o.

Offf!

— Am priceput, Constantine. Eu voiam să te întreb când a fost adusă și de către cine?

— Când a fost livrată? Păi, acum cinci minute.

M-am uitat la ceas. Șapte și treizeci și șase de minute. Cine naiba trimite un mesager cu o scrisoare la o oră așa excentrică?

— Și de cine a fost adusă, Constantine?

— Habar n-am. Un taxi a parcat în față, o femeie a coborât geamul, a întrebat dacă locuiți aici, eu i-am spus da, iar ea mi-a înmânat scrisoarea.

— Așadar, o femeie a adus-o.

— Exact.

— Ce fel de femeie?

— Habar n-am.

— N-ai văzut-o?

— Era în taxi.

— Dar taxiul are și el un geam.

— Am zărit-o vag de tot.

— Sunt sigură că ai băgat de seamă ceva mai mult...

— Uite care-i treaba, domnișoară Malone — am văzut ce-am văzut, adică *nimica*, OK?

— Bine, bine, am spus, dorind să pun capăt cât mai iute acestei scene parcă rupte din Abbot și Costello. Trimite scrisoarea sus.

Am pornit spre dormitor, mi-am tras o pereche de blugi și un tricou, apoi mi-am dat cu peria prin părul încâlcit. S-au auzit soneria, dar când am deschis ușa (păstrând lanțul tras în stilul tipic paranoid al unui adevărat newyorkez) n-am găsit pe nimeni. În schimb, pe jos, chiar lângă prag am zărit un plic mic.

L-am ridicat și am trântit ușa în urma mea. Plicul avea mărimea unei cărți poștale și era confecționat dintr-o hârtie de bună calitate. O hârtie albastru-cenușiu, cu o suprafață vălurită, plăcută la pipăit. Numele și adresa mea fuseseră scrise pe partea din față cu o caligrafie măruntă, precisă. Cuvântul *Personal* era menționat în colțul din dreapta sus.

Am deschis plicul cu grijă. Înăuntru am descoperit partea superioară a unei foi cu adresa gofrată:

346 Vest Strada 77
Ap. 2B
New York, New York 10024
(212) 555.0745

Primul gând care mi-a trecut prin cap: că era aproape de casa mea. Am scos foaia de tot.

Scrisă cu același stil precis și controlat. Avea data de ieri. Și iată ce spunea:

Stimată domnișoară Malone,

M-am întristat profund când am citit în New York Times vestea morții mamei tale.

Cu toate că nu ne-am mai întâlnit personal de foarte mulți ani, te știu de când erai o fetiță și i-am cunoscut și pe părinții tăi... din păcate nu am mai ținut legătura cu familia ta după ce ți-a murit tatăl.

Vreau doar să-mi exprim condoleanțele pentru asemenea împrejurări dificile și să-ți spun că am certitudinea că cineva te veghează chiar acum... așa cum o face el de ani de zile.

Cu stimă,
Sara Smythe

Am citit scrisoarea din nou. Și încă o dată. Sara Smythe? N-auzisem niciodată de ea. Dar ceea ce mă nedumerea cel mai tare era fraza *„cineva te veghează chiar acum... așa cum o face el de ani de zile"*.

— Hai să te întreb ceva, mi-a spus Meg, o oră mai târziu, după ce am trezit-o ca să-i citesc scrisoarea. A scris cumva *el* cu *E* mare?

— Nu, am răspuns. Cu *e* mic.

— Atunci n-avem de-a face cu vreo nebună sectantă. Un *E* mare ar fi însemnat tipul din ceruri, Atotputernicul. Alfa și Omega. Stan *și* Bran.

— Dar ești sigură că nu i-ai auzit niciodată pe ai mei pomenind de Sara Smythe?

— Hei, nu vorbim aici de căsnicia mea. Nu i-am cunoscut chiar pe toți cei cu care s-au întâlnit părinții tăi. Adică, mă îndoiesc că mama sau tatăl tău l-au cunoscut vreodată pe Karoli Kielsowski.

— Cine a fost Karoli... cum ziceai că se pronunță numele de familie?

— Kielsowski. A fost un cântăreț de jazz polonez, pe care l-am agățat într-o noapte de noiembrie în '51 la Birdland. O catastrofă în pat — dar o prezență plăcută și un interpret deloc rău la saxofon.

— Nu pricep...

— Păi, e simplu... Eu și tatăl tău ne plăceam, dar nu ne sufocam. Așa că singurul lucru pe care-l știu e că probabil Sara Smythe s-a numărat printre cei mai buni prieteni ai lor. Desigur, toate astea se întâmplau acum vreo patruzeci și cinci de ani, deci...

— În regulă, am înțeles. Dar tot nu pricep de ce a vrut să-mi aducă personal scrisoarea acasă? Cum de știa unde locuiesc?

— Ești trecută în cartea de telefon?

— Ăăăă, da.

— Poftim răspunsul. În ceea ce privește motivul pentru care a venit personal, habar n-am. Poate că a văzut anunțul decesului în ediția de ieri a *Times*-ului, și-a dat seama că a ratat întrunirea și pentru că nu voia să dea senzația că a întârziat cu condoleanțele, s-a hotărât să lase chiar ea scrisoarea în drum spre serviciu.

— Nu ți se pare că sunt prea multe coincidențe?

— Iubito, ai vrut o ipoteză, ți-am dat una.

— Crezi că exagerez?

— Cred că ești doar obosită și sensibilă. Și că dai mult prea multă atenție unei biete scrisori de convenienţă. Dar dacă vrei să te lămurești, dă-i un telefon damei. Și-a trecut și numărul acolo, corect?

— N-am de ce s-o sun.

— Atunci *n*-o suna. Și pentru că veni vorba, promite-mi că nu-ți vei mai petrece încă o noapte în apartamentul mamei tale.

— Din punctul ăsta de vedere, stai liniștită.

— Mă bucur că ți-ai băgat mințile-n cap. Chiar începusem să mă îngrijorez că te-ai putea transforma într-un personaj debil de-al lui Tennessee Williams care-și pune rochia de mireasă a mamei. Și care bea bourbon. Și care spune lucruri de genul: *„Îl chema Beauregard și el a fost bărbatul căsătorit care mi-a frânt inima..."*

S-a oprit brusc.

— Of, iubito. Am o gură tare nenorocită câteodată.

— Lasă, nu-i nimic.

— Uneori nu știu când să-mi țin limba asta-n frâu.

— Tipic familiei Malone.

— Îmi pare așa de rău, Katie...

— Gata. Am și uitat.

— O să mă căiesc de trei ori.

— Cum zici tu. Te sun mai târziu, bine?

Mi-am umplut din nou cana cu cafea și m-am întors pe canapeaua moale. Am băut cam jumătate din lichidul maroniu și revigorant, după care m-am întins, acoperindu-mi ochii cu palmele, în încercarea de a mă rupe de tot ce mă înconjoară.

„Îl chema Beauregard și el a fost bărbatul căsătorit care mi-a frânt inima..."

De fapt, numele lui era Peter. Peter Harrison. Iubitul meu dinaintea lui Matt. Din întâmplare și șeful meu. Desigur, căsătorit.

Să clarificăm puțin lucrurile. Nu sunt o romantică prin excelență. Nu mă las vrăjită cu ușurință. Nu mă îndrăgostesc până peste urechi. Mi-am petrecut cei mai mulți ani de la Smith fără prieten (deși am mai avut câteva aventuri, atunci când simțeam nevoia unei nopți pasionale). Când am ajuns în New York după terminarea colegiului — și m-am angajat temporar la o agenție de publicitate (inițial, o chestie de-o lună care accidental s-a dovedit a coincide cu minunata mea carieră) — n-am dus niciodată lipsă de companie masculină. Dar cei câțiva tipi cu care m-am culcat în tinerețe m-au acuzat de „îngâmfare" cronică. Nu eram neapărat o femeie rece. Dar pur și simplu nu întâlnisem pe nimeni care să-mi stârnească sentimente adevărate, nebunești, pline de patimă.

Până când l-am cunoscut pe Peter Harrison.

Oh, ce proastă am fost. Și cât de previzibil s-a petrecut totul. Mă apropiam binișor de treizeci și cinci de ani. Tocmai mă angajasem la o nouă agenție — Harding, Tyrell și Barney. Peter Harrison m-a angajat. Avea patruzeci și doi de ani. Căsătorit. Doi copii. Arătos (desigur). Deștept de mama focului. În prima lună la birou, între noi s-a născut o relație ciudată, fără cuvinte; conștientizam prezența celuilalt. Când ne întâlneam — pe coridoare, în lift sau în sala de ședințe — ne vorbeam foarte frumos. Și totuși discuțiile noastre banale erau marcate de o nervozitate ascunsă. Am devenit timizi. Și nici unul dintre noi nu se încadra în genul timid.

Apoi, într-o după-amiază târzie, el și-a strecurat capul prin spațiul lăsat de ușa întredeschisă. M-a invitat să beau ceva cu el. Ne-am dus într-un bar micuț din colțul străzii. Imediat ce am început să vorbim, nu ne-am mai oprit. Am discutat vreo două ore — flecărind ca oamenii *meniți* să flecărească unul cu altul. Spiritele noastre s-au conectat, s-au unit, au fuzionat. Când, într-un final, el și-a împletit degetele cu ale mele și mi-a spus: *„Hai să plecăm de aici"*, n-am stat

pe gânduri nici o clipă. Îl doream cu atâta disperare, încât aș fi sărit pe el chiar acolo în bar.

De-abia mult mai târziu, în noapte — lipită de el în pat, declarându-i că mă aprinsesem după el (și auzindu-l confirmându-mi reciproca) —, i-am pus întrebarea pe care o evitasem mai devreme. Mi-a povestit că nu se întâmpla nimic îngrozitor între el și soția sa, Jane. Erau împreună de unsprezece ani. Se potriveau într-o oarecare măsură. Își iubeau fetele. Aveau o viață liniștită. Dar o viață liniștită nu implică și pasiune. Acea parte a căsniciei lor se consumase cu mulți ani în urmă.

— Și-atunci de ce să nu-i accepți limitele confortabile?

— Până acum așa am făcut, mi-a răspuns. Apoi te-am cunoscut pe tine.

— Și?

M-a strâns tare la piept.

— Acum n-o să-ți mai dau drumul.

Așa a început totul. Timp de un an am fost nedespărțiți. Își petrecea fiecare oră liberă numai cu mine. Din punctul meu de vedere, niciodată suficient... însă asta sporea intensitatea aventurii. Urăsc teribil cuvântul „aventură" din cauza conotațiilor lui ieftine, sordide. Noi ne iubeam. Sincer, fără restricții. O dragoste care se împlinea între șase și opt după-amiază, de două ori pe săptămână, în apartamentul meu. Și deseori la prânz, într-un hotel din centrul orașului, la trei blocuri distanță de birou. Desigur că voiam să-l văd mai des. Când nu era cu mine — mai ales noaptea târziu —, mă prăpădeam de dorul lui. Suferam ca o nebună. Deoarece știam că găsisem, în sfârșit, singura persoană de pe lume care-mi era destinată. Cu toate acestea, luasem hotărârea să-mi controlez cât pot de bine sentimentele pentru Peter. Înțelegeam amândoi că ne-am implicat într-un joc periculos — și că totul se putea duce de râpă dacă deveneam subiect de bârfă la serviciu... sau, și mai rău, dacă Jane ar afla.

Prin urmare, la birou ne comportam mai degrabă formal. El își acoperea foarte bine urmele pentru frontul de acasă — nu stârnea niciodată suspiciuni, întârziind mai mult decât trebuia, aducând la mine acasă aceleași obiecte de toaletă și interzicându-mi să-l zgârii pe spate cu unghiile.

— Acesta o să fie primul lucru pe care-l voi face când ne vom muta împreună, i-am mărturisit, mângâindu-i ușor umerii.

Era o seară de decembrie, chiar înainte de Crăciun. Stăteam în pat, peste cearșafurile mototolite, cu trupurile încă asudate.

— Aștept cu nerăbdare, mi-a răspuns el, sărutându-mă apăsat. Pentru că m-am hotărât să-i spun lui Jane.

Adrenalina a început să-mi curgă prin vene.

— Vorbești serios?

— Mai serios ca niciodată.

I-am luat fața în palme.

— Ești absolut sigur?

— Da, absolut, mi-a confirmat el fără să șovăie.

Am hotărât de comun acord să nu-i dea vestea lui Jane decât după Crăciun — în fond nu mai erau decât vreo patru săptămâni. Ne-am înțeles, totodată, ca eu să mă apuc imediat să caut un apartament pentru noi. După ce mi-am tocit pantofii de atâta alergătură, am descoperit un apartament cu două dormitoare, de unde puteam vedea o parte din râu, la intersecția dintre Riverside și strada 112. Mai rămăseseră câteva zile până la Crăciun. M-am gândit să-i fac lui Peter o surpriză chiar a doua seară (când, ca de obicei, trebuia să ne întâlnim la mine pe la șase) și să-l duc să vadă viitoarea noastră casă. A întârziat mai bine de o oră. Imediat ce a intrat în apartament, m-am speriat. Pentru că simțeam că este ceva în neregulă. S-a trântit pe canapea. M-am așezat lângă el și l-am luat de mână.

— Spune-mi, iubitule.

A refuzat să se uite în ochii mei.

— Se pare... că mă mut în LA.

Am avut nevoie de două sau trei secunde ca să pricep informația.

— LA? *Tu*? Nu înțeleg.

— Ieri după-amiază, pe la cinci, am primit un telefon la birou. Era secretara lui Bob Harding, care m-a întrebat dacă pot să mă văd puțin cu președintele companiei. Adică *tout de suite*. Așa că am urcat la etajul treizeci și doi și am intrat în biroul marelui om. Dan Downey și Bill Maloney de la departamentul Afaceri Corporatiste erau acolo. Harding m-a poftit să iau loc și a trecut direct la subiect. Creighton Anderson — managerul biroului din LA — tocmai îi anunțase că pleacă la Londra să lucreze pentru nu știu ce divizie Saatchi & Saatchi. Ceea ce însemna că postul de manager din LA era acum disponibil și că Harding mă urmărea de ceva timp și că...

— Ți-au oferit postul?

A încuviințat din cap.

— Dar asta este minunat, iubitule. Într-un fel sau altul, e tot ce ne puteam dori. Un început curat. Un mod de a porni o nouă viață. Și normal că dacă n-ai cum să mă angajezi la biroul din LA, nu e nici o problemă. LA e o piață generoasă, o să-mi găsesc eu ceva. O să mă descurc în LA...

Mi-a întrerupt șirul nebunesc de cuvinte:

— Katie, te rog...

Glasul lui abia dacă atingea intensitatea unei șoapte. Într-un târziu s-a întors spre mine. Era supt la față și avea ochii roșii. Brusc mi s-a făcut greață.

— I-ai spus ei mai întâi, nu-i așa? l-am întrebat.

Și-a întors din nou privirea.

— A trebuit. Doar e soția mea.

— Nu-mi vine să cred.

— Bob Harding m-a forțat să-i dau un răspuns până la sfârșitul zilei — adăugând că știa că trebuie să discut mai întâi cu Jane...

— Tocmai te pregăteai s-o părăsești pe Jane, îți mai amintești? Și-atunci de ce nu ai vorbit în primul rând cu persoana alături de care plănuiai să începi o nouă viață? *Cu mine.*

A ridicat din umeri trist și mi-a dat dreptate.

— Așadar, ce i-ai spus mai exact?

— I-am spus despre oferta pe care eu o consider ca reprezentând un pas important în cariera mea...

— Și n-ai pomenit *nimic* despre noi?

— Tocmai mă pregăteam... dar ea a izbucnit în plâns. Și mi-a zis că nu vrea să mă piardă, că știe că ne-am răcit, dar că îi era groază să vorbească despre asta. Pentru că...

Vocea i se stinse. Peter — bărbatul meu veșnic încrezător, sigur pe el, neînfricat și cu minte limpede — devenise pe neașteptate un molâu ce nu era în stare să scoată două vorbe.

— Pentru că? l-am întrebat.

— Pentru că, adăugă el, înghițind cu greu, pentru că ea bănuia că am pe altcineva.

— Și tu ce ai spus?

Și-a ferit privirea, de parcă nu mai suporta să se uite la mine.

— Peter, trebuie să știu ce i-ai spus.

S-a ridicat în picioare și s-a apropiat de fereastră, scrutând întunericul nopții de decembrie.

— Am asigurat-o... că nu mai e nimeni altcineva în viața mea.

Am rămas ca trăsnită.

— N-ai spus așa ceva, am rostit cu o voce sugrumată. Spune-mi că nu-i adevărat.

Cu spatele la mine, el a continuat să se uite pe fereastră.

— Îmi pare așa de rău, Katie. Îmi pare al naibii de rău.

— Părerile tale de rău nu sunt suficiente. Scuzele tale sunt doar cuvinte goale.

— Te iubesc...

Atunci m-am repezit în baie, am trântit ușa, am zăvorât-o, după care m-am prăbușit pe podea, plângând ca o disperată. Peter a bătut cu pumnii în ușă, implorându-mă să-l las înăuntru. Dar durerea și mânia din mine erau atât de vulcanice, încât n-am vrut să-l aud.

Într-un târziu a încetat să mai ciocăne. Iar eu mi-am recăpătat un control anemic. M-am forțat să mă ridic în picioare, am deschis ușa și m-am târât spre canapea. Peter plecase. M-am așezat, simțindu-mă de parcă tocmai trecusem printr-un accident — același șoc bizar, inimaginabil, în timpul căruia te întrebi: *oare chiar s-a întâmplat asta?*

Mișcându-mă mai mult mecanic, îmi amintesc că m-am îmbrăcat cu pardesiul, am înhățat cheile de pe masă și am plecat.

În doar câteva secunde, mă urcasem într-un taxi, îndreptându-mă spre partea de sud a orașului. Nu-mi aduc aminte mare lucru despre drumul acela. Dar când am ajuns la intersecția dintre strada 42 și First Avenue — unde mașina a parcat în fața unui complex rezidențial vechi și foarte mare numit Tudor City — mi-au trebuit câteva momente ca să-mi dau seama de ce eram aici și pe cine intenționam să vizitez.

Am coborât din taxi și am intrat în hol. Am luat liftul și am apăsat butonul pentru etajul șapte. M-am deplasat de-a lungul coridorului și am sunat la apartamentul 7E. Mi-a deschis Meg, îmbrăcată într-un halat de baie bleu-pal, cu obișnuita-i țigară atârnând în colțul gurii.

— Cărui fapt îi datorez această surpriză? s-a mirat ea.

Apoi însă m-a privit mai cu atenție și s-a albit la față. Am făcut un pas înainte și mi-am sprijinit fruntea de umărul ei. Meg m-a îmbrățișat.

— Oh, iubito, a zis ea încet. Nu-mi spune că nemernicul era căsătorit!

Am intrat în casă și am izbucnit din nou în lacrimi. Mi-a pregătit un scotch, iar eu i-am depănat întreaga mea saga tâmpită. Am rămas peste noapte la ea. În dimineața următoare, nu m-am simțit în stare să mă duc la serviciu, așa că am rugat-o pe Meg să sune la birou și să le transmită că m-am îmbolnăvit. A dispărut în dormitor ca să folosească telefonul.

Când s-a întors mi-a spus:

— Probabil că o să mă consideri o bătrână nesuferită și băgăcioasă după ce-o să auzi chestia asta... dar o să fii încântată să afli că ești așteptată la birou abia după 2 ianuarie.

— Ce naiba ai făcut, Meg?

— Am vorbit cu șeful tău...

— L-ai sunat pe Peter?

— Cam așa ceva.

— Oh, Isuse Christoase, Meg...

— Ascultă-mă. L-am sunat și i-am explicat pur și simplu că nu prea ești în apele tale astăzi. Apoi el a spus că, „date fiind împrejurările", n-ar trebui să vii decât după 2 ianuarie. Poftim — unsprezece zile libere. Nu-i rău deloc, nu?

— Mai ales pentru el nu e rău deloc — pentru că-i oferă o ieșire atât de elegantă. Nu va mai fi nevoit să dea ochii cu mine înainte să dispară în LA.

— Chiar vrei să-l vezi?

— Nu.

— Caz închis.

Mi-am plecat fruntea.

— Ai nevoie de timp, spuse Meg. De mult timp. Mult mai mult decât crezi.

Știam asta. Așa cum știam că mă apropii de cel mai lung Crăciun al vieții mele. Durerea m-a lovit în valuri. Uneori, lucruri obișnuite, prostești — ca de exemplu un cuplu sărutându-se pe stradă — o declanșau instantaneu. Sau când mer-

geam spre periferie cu metroul (într-o stare de spirit veselă, după ce rătăcisem o după-amiază întreagă prin Muzeul de Artă Modernă sau după ce făcusem un tur de cumpărături terapeutice la Bloomingdale's) — și din senin mă copleșea senzația unei prăbușiri în abis. Nu mai dormeam. Am slăbit mai multe kilograme. Ori de câte ori mă dojeneam că exagerez cu sentimentalismele, mai făceam o criză nervoasă.

Lucrul care m-a tulburat cel mai tare a fost faptul că mi-am jurat să nu mă mai atașez niciodată de vreun bărbat și de atunci mi-am exprimat fățiș indiferența (ba uneori chiar disprețul) față de prietenii sau cunoștințele care-și transformau despărțirile într-o tragedie de proporții epice; *Tristan și Isolda* marca Manhattan.

Au existat totuși momente când m-am întrebat cum de am rezistat în ziua aceea. Și mă simțeam ca într-un clișeu idiot. Mai ales când — în timpul unui brunch de duminică servit împreună cu mama la un restaurant local — am izbucnit brusc în lacrimi. M-am retras la toaletă, până când am reușit să controlez melodrama aceea de tip Joan Crawford. După ce m-am întors la masă, am observat că mama comandase cafea.

— Mă îngrijorezi, Katherine, a rostit ea încet.

— Am avut o săptămână mai proastă, atâta tot. Încă nu e cazul să mă internezi la balamuc.

— E vorba de un bărbat, nu-i așa? m-a întrebat ea.

Am sorbit toată cafeaua, apoi am dat din cap în semn că da.

— Probabil că a fost ceva foarte serios dacă te-a amărât așa de tare.

Am ridicat din umeri.

— Vrei să-mi povestești?

— Nu.

Și-a plecat fruntea — și am văzut cât de rău am rănit-o. Cine a fost cel care-a zis odată că mamele și-ar rupe

și mâinile și picioarele, numai ca să ai nevoie de ele în continuare?

— Mi-aș fi dorit să-ți deschizi sufletul în fața mea, Kate.

— Da, și eu.

— Nu înțeleg de ce...

— Pur și simplu pentru că relația noastră nu e cea mai fericită.

— Mă întristezi.

— Îmi pare rău.

S-a întins peste masă și m-a strâns de mână. Aș fi vrut să-i spun atât de multe lucruri — cum n-am putut niciodată să pătrund dincolo de masca ei protectoare de aristocrată; cum n-am avut niciodată încredere în ea, pentru că mereu am simțit că o să mă judece; cât de mult am iubit-o... dar ce să te faci cu toate obstacolele ce stăteau între noi? Da, a fost unul din acele momente (îndrăgite de Hollywood) când mama și fiica ar fi putut să lase la o parte neînțelegerile și, după ce ar fi vărsat o mare de lacrimi împreună, s-ar fi împăcat. Însă viața nu funcționează astfel, nu? Întotdeauna ne împiedicăm, ezităm și ratăm clipele excepționale. Poate pentru că în viața de familie cu toții ne construim scuturi protectoare în jurul nostru. Pe măsură ce anii trec, sistemul de apărare câștigă în trăinicie. Devine tot mai greu de străpuns; chiar și nouă ne este dificil să-l dărâmăm. Pentru că, în timp, ajunge una cu persoana noastră, în încercarea de a ne apăra pe noi și pe cei dragi de adevărurile prea dureroase.

Mi-am petrecut restul săptămânii libere în cinematografe și în muzee. Pe 2 ianuarie m-am întors la lucru. Toată lumea din birou s-a arătat interesată de „gripa mea îngrozitoare". Nimeni n-a ratat ocazia să mă întrebe dacă am auzit de transferul lui Peter Harrison în LA. Am fost calmă, mi-am văzut de treaba mea, m-am dus acasă și m-am dat la fund. Crizele de suferință s-au mai domolit; dar senzația de pierdere a rămas aceeași.

Pe la jumătatea lunii februarie, una dintre colegele mele din departamentul de copywrite, Cindy, mi-a propus să luăm prânzul într-un mic local italian de lângă sediu. Am discutat despre campania pe care o finalizam în acel moment. Când a sosit cafeaua, Cindy mi-a zis:

— Bănuiesc că ai auzit bârfele din LA, nu?

— Ce bârfe?

— Peter Harrison tocmai și-a părăsit nevasta și copiii pentru nu știu ce manager de cont. Amanda Cole parcă o cheamă...

Vestea mi-a explodat în față ca o grenadă. Preț de câteva secunde n-am știut unde mă aflu. Probabil că arătam teribil de șocată, pentru că Cindy m-a luat de mână și m-a întrebat:

— Te simți bine, Kate?

Mi-am retras mâna furioasă și i-am spus:

— Normal că mă simt bine. De ce mă întrebi?

— Aaa, nimic, a rostit ea nervoasă.

S-a răsucit pe scaun, a cercetat restaurantul și i-a făcut un semn ospătarului să aducă nota de plată. Eu priveam țintă în ceașca de cafea.

— Știai, nu? am întrebat-o.

Ea și-a pus niște îndulcitor în cafea și a început să amestece. A amestecat și a tot amestecat.

— Te rog să răspunzi la întrebare.

Linguriţa s-a oprit din agitaţia ei nebunească.

— Draga mea, *toată lumea* știa.

I-am scris trei scrisori lui Peter — în care l-am înjurat în diverse feluri și l-am acuzat că mi-a distrus viaţa. N-am trimis nici una din ele. M-am stăpânit de mai multe ori, până când, nevoia de a-l suna, în jur de ora patru dimineaţă, m-a copleșit definitiv. M-am mulţumit să mâzgălesc ceva pe o carte poștală. Un mesaj din patru cuvinte:

Să-ți fie rușine.

Am rupt vederea cu două secunde înainte s-o introduc în cutia poștală, după care... m-am prăbușit — hohotind ca o idioată în colțul străzii 48, devenind un obiect fascinant și dezgustător pentru mulțimea care se îndrepta spre restaurante.

Matt știa că sunt încă într-o stare fragilă atunci când am început să ieșim împreună. S-a întâmplat la opt luni după ce Peter se mutase în LA. Am schimbat agențiile — plecând la un alt gigant în domeniu, Hickey, Ferguson and Shea. L-am cunoscut pe Matt când ne-a invadat biroul într-o după-amiază. Venise însoțit de o echipă de la PBS, ca să filmeze o parte a unui reportaj pentru *MacNeill-Lehrer News Hour* cu privire la agențiile care încă mai vânau iarba diavolului, tutunul. Eu am fost unul dintre copywriterii intervievați — dar după aceea am continuat să discutăm liber. M-a surprins când m-a invitat în oraș — deoarece nimic din conversația noastră nu semănase cu flirtul.

După ce ne-am văzut cam o lună, m-a surprins și mai tare când mi-a declarat că se îndrăgostise de mine. Eram cea mai isteață femeie pe care o cunoscuse vreodată. Mă adora pentru „toleranța mea zero față de rahaturi". Îmi respecta „puternicul simț al autonomiei personale", „înțelepciunea", „stăpânirea mea de sine și chibzuința" (ha!). Venit, văzut, plăcut — întâlnise în sfârșit femeia pe care voia s-o ia de nevastă.

Normal că n-am capitulat pe loc. Dimpotrivă, m-am simțit complet derutată din cauza acestei declarații neașteptate de dragoste. Mda, îmi plăcea tipul. Era deștept, ambițios, bine informat. Mă atrăgea perspicacitatea lui metropolitană și faptul că-mi intra pe sub piele — normal, de altfel, doar eram amândoi croiți din același material urban. Un produs get-beget al Manhattanului, ca și mine. Absolvent de facultate ca și mine (Universitatea Wesleyan). Un tip isteț ca și mine — și, cu adevărat în stilul New Yorkului, incredibil de încrezător în propriile forțe.

Se spune că firea omului ține de destin. Tot ce se poate — însă momentul potrivit joacă și el un rol al naibii de important. Aveam amândoi treizeci și șase de ani. El tocmai ce ieșise dintr-o relație de cinci ani cu o corespondentă CNN foarte ambițioasă, pe nume Kate Brymer (îl părăsise pentru un mare ștab de la un canal tv) — așa că amândoi știam cum stă treaba cu relațiile romantice dezastruoase. Ca și mine, detesta dansul nebunesc și nevrotic al întâlnirilor amoroase. Ca și pe mine, îl îngrozea ideea să-l prindă singur vârsta de patruzeci de ani. Chiar își dorea copii — un lucru care-i sporea atractivitatea de o sută de ori, de vreme ce eu auzeam ticăitul tot mai slab al ceasului meu biologic.

Pe hârtie arătam minunat. O întâlnire ideală între doi oameni egali din toate punctele de vedere. Cuplul profesional newyorkez perfect.

Exista o singură problemă: nu-l iubeam. Știam asta. Dar m-am străduit să mă conving de contrariul. O mare parte din păcăleală s-a datorat și insistenței lui Matt de a ne căsători. Era convingător, fără a deveni stângaci — și bănuiesc că i-am acceptat complimentele până la urmă. Pentru că după povestea cu Peter, simțeam nevoia să fiu flatată, adulată, dorită. Și pentru că, în taină, mă temeam să nu ajung la bătrânețe singură și fără copii.

— Un tânăr încântător, mi-a zis mama după ce l-a cunoscut pe Matt. Cred că o să te facă foarte fericită...

Acesta era felul ei de a-mi spune că aprobă mediul din care provine și strălucirea lui de absolvent al unei universități. Meg s-a entuziasmat mai puțin.

— E un tip drăguț.

— Nu pari extrem de încântată, am spus eu.

— Asta pentru că *tu* nu pari extrem de încântată.

Am făcut o pauză, după care am adăugat:

— Sunt foarte fericită.

— Daaa... și iubirea e un lucru minunat. Ești îndrăgostită, nu?

— Sigur, am rostit pe un ton neutru.

— Pari foarte convingătoare.

Comentariul acru al lui Meg mi-a revenit în minte patru luni mai târziu. Mă aflam într-o cameră de hotel de pe insula Nevis, Caraibe. Era trei dimineață. Bărbatul cu care mă căsătorisem în urmă cu treizeci și șase de ore dormea lângă mine în pat. Era noaptea de după nuntă. Priveam fix tavanul, întrebându-mă *ce naiba caut eu acolo.*

Apoi amintirea lui Peter a pus stăpânire pe mine. Lacrimile mi-au brăzdat chipul. Și m-am certat pe mine însămi pentru cât de proastă și absurdă am fost.

De obicei noi înșine ne creăm necazurile, nu?

M-am străduit din răsputeri să avem o căsnicie bună. Matt *a făcut tot posibilul* să avem o căsnicie bună. Dar coabitam destul de prost. Certuri mărunte și nesfârșite pentru lucruri mărunte și nesfârșite. Ne împăcam imediat, apoi ne luam la harță din nou. Căsnicia, am descoperit eu mai târziu, nu funcționează decât dacă părțile implicate pun împreună la punct o înțelegere domestică. Voința trebuie să existe în cantități uriașe, însă nouă ne lipsea cu desăvârșire.

În plus, evitam adevărul tot mai evident și anume că nu ne potriveam deloc. În diminețile ce urmau unui scandal zdravăn, ne cumpăram unul altuia cadouri scumpe. Sau primeam la birou un buchet de flori însoțit de un mesaj spiritual, de împăcare:

> Se spune că primii zece ani sunt cei mai dificili.
> Te iubesc.
> Matt.

Alteori, mai petreceam câte un sfârșit de săptămână în Berkshires, Connecticut sau Montauk pentru a reaprinde

pasiunea stinsă. Într-unul din aceste weekenduri, ameţit bine, Matt m-a convins să-mi scot diafragma pe timp de noapte. Nici eu nu eram prea trează, aşa că am fost de acord. Astfel a apărut Ethan în vieţile noastre.

Fără îndoială că accidentul provocat de beţie s-a dovedit a fi cel mai bun cu putinţă. Dragoste la prima vedere. Însă după euforia postnatală iniţială, au reapărut nemulţumirile domestice obişnuite. Ethan nu credea în virtuţile terapeutice ale somnului. În primele şase luni, a refuzat să doarmă mai mult de două ore continuu — fapt care ne-a transformat iute, pe mine şi pe Matt, în nişte zombi umblători. Dacă nu ai dispoziţia lui Mary Poppins, epuizarea duce automat la irascibilitate excesivă. Iar în cazul meu şi al lui Matt, la un război al nervilor. Imediat ce l-am înţărcat pe Ethan, am vrut să stabilim un program de noapte prin rotaţie pentru hrănirea lui. Matt s-a opus, spunându-mi că stresul de la serviciu îi cerea cel puţin opt ore de somn. Oh, n-a făcut decât să pună paie pe foc — l-am acuzat că îi pasă numai de cariera lui. Implicit, acuzaţiile mele au aţâţat confruntările cu privire la responsabilităţile părinteşti şi la comportamentul pe care ar trebui să-l aibă un adult. Discutam ore întregi cum de am ajuns să ne certăm din orice prostie.

Inevitabil, când vine vorba despre copii, femeia este cea care poartă tot greul — prin urmare, atunci când Matt a venit într-o seară acasă şi m-a anunţat că a acceptat un transfer de trei luni la filiala PBS din Washington, n-am reuşit să spun decât un singur lucru:

— Ce convenabil pentru tine.

Mi-a promis totuşi să angajeze (şi să plătească) o bonă full-time — pentru că acum mă întorsesem la lucru. A jurat că va veni acasă la fiecare sfârşit de săptămână. Spera astfel ca această despărţire temporară să fie pozitivă pentru amândoi — să mai domolească atmosfera agresivă ce domnea la noi în casă.

Așa că m-a lăsat să am singură grijă de copil. Un lucru care m-a încântat teribil — nu doar pentru că nu mă mai săturam de Ethan (mai ales că timpul petrecut cu el se limita la orele de după serviciu), ci și pentru că mă simțeam sleită de puteri din cauza neînțelegerilor cu Matt.

Destul de surprinzător, după ce soțul meu s-a mutat la Washington, s-au întâmplat două lucruri: (a) Ethan a început să doarmă în timpul nopții și (b) Matt și cu mine ne-am împăcat. Nu — nu se punea problema absenței care întărește dragostea, ci mai degrabă a unor compromisuri reciproce. Eliberați de prezența constantă a celuilalt, antagonismele noastre permanente s-au diminuat. Chiar am început din nou să discutăm, să vorbim, adică să purtăm o conversație care să nu se preschimbe, într-un final, în urlete furioase. Când se întorcea acasă vinerea, faptul că aveam la dispoziție doar patruzeci și opt de ore împreună ne stimula să ne purtăm cum se cuvine. Treptat, între noi s-a stabilit din nou o relație colegială — simțeam că mergeam pe drumul cel bun. Ne bucuram de compania celuilalt și viitorul căpăta nuanțe mai roz.

Cel puțin așa am crezut atunci. În ultima lună a lui Matt la Washington, a izbucnit scandalul Whitewater[6] care l-a ținut acolo încă trei săptămâni. Când, în sfârșit, s-a întors în Manhattan, am sesizat că e ceva putred la mijloc din clipa în care a intrat pe ușă. Deși s-a străduit să se comporte normal de față cu mine, s-a închis în el atunci când i-am pus câteva întrebări nevinovate despre programul încărcat de lucru de la Washington. Și nervos a schimbat subiectul. Atunci am înțeles. Bărbații au convingerea că pot ascunde asemenea lucruri, dar când vine vorba despre infidelitate, sunt transparenți ca un voal de mătase.

---

[6] Scandalul imobiliar Whitewater a izbucnit în anul 1996, după ce fostul președinte american Bill Clinton și soția lui au fost acuzați de deturnare de fonduri.

După ce l-am băgat pe Ethan în pat și ne-am retras în living să bem o sticlă de vin, am hotărât să risc și l-am întrebat direct:

— Cum o cheamă?

Matt s-a albit la față ca varul.

— Nu pricep..., a îngăimat el.

— Atunci o să repet întrebarea rar: *Cum... o... cheamă?*

— Habar n-am despre ce vorbești.

— Ba da, am rostit pe un ton blând. Vreau doar să aflu și eu numele femeii cu care te vezi.

— Kate...

— Așa mă cheamă pe mine. Dar eu vreau să știu cum o cheamă pe *ea*. Te rog.

Matt a oftat din toți rărunchii.

— Blair Bentley.

— Mulțumesc, am spus cu un calm rezonabil.

— Pot să-ți explic?

— Ce să-mi explici? Că a fost „doar o chestie întâmplătoare"? Sau că te-ai îmbătat într-o noapte, apoi te-ai împiedicat și te-ai trezit cu o femeie înfiptă în penisul tău? Ori poate că te-ai îndrăgostit...

— Da, m-am îndrăgostit.

Asta mi-a închis gura. Abia după un minut sau două, am izbutit să-mi recapăt vocea.

— Sper că nu vorbești serios.

— Ba cât se poate de serios.

— Ești o jigodie.

A părăsit apartamentul chiar din noaptea aceea. Și n-a mai dormit niciodată acolo. Iar eu m-am acrit și mai tare. Poate că n-a fost dragostea vieții mele — dar era un copil la mijloc. Ar fi trebuit să-l ia în calcul și pe Ethan. Așa cum ar fi trebuit să admită că despărțirea ne prinsese bine — că depusesem armele de distrugere în masă și că stabilisem un armistițiu. Un armistițiu afectuos — ce se dezvoltase până

în punctul în care îmi era dor de Matt. Se spune că primii doi ani de căsnicie sunt un infern. Dar, la naiba, noi depășisem pragul critic. Tocmai ne transformaserăm într-o cauză comună.

Când am aflat că domnișoara Blair Bentley are douăzeci și șase de ani — și este o blondă tunsă scurt, cu ten perfect și o dantură albă impecabilă (ca să nu mai menționăm că reprezenta un om de bază pentru postul local de știri și că urma să fie transferată de la filiala NBC din DC în New York), amărăciunea mea a căpătat proporții uriașe. Matt își găsise o nevastă trofeu.

Desigur însă, cel mai tare eram supărată chiar pe mine însămi. O dădusem în bară. Făcusem exact ce jurasem să nu fac vreodată — să mă îndrăgostesc de un bărbat căsătorit și să mă supun dorințelor nenorocitului de ceas biologic. Cu toții încercăm să ne „construim o viață" — să ne luptăm pentru o carieră perfectă, o relație perfectă, un echilibru perfect între latura profesională și cea personală. Revistele glossy sunt pline de strategii ipocrite pentru *construirea* acestei existențe perfect croite, perfect sincronizate. Ideea e însă că, atunci când trecem la chestiunile majore (bărbatul care-ți frânge inima, bărbatul cu care te împerechezi ca să naști un copil), ești tot la mâna norocului, exact ca orice alt amărât. Să presupunem că nu m-aș fi angajat la Harding, Tyrell and Barney. Să presupunem că n-aș fi acceptat invitația în oraș din partea lui Peter. Să presupunem că n-aș fi schimbat agențiile și Matt n-ar fi intrat niciodată în biroul meu. O întâlnire ocazională aici, o decizie rapidă acolo... apoi te trezești într-o dimineață, la patruzeci de ani, divorțată și cu un copil. Și-atunci te întrebi: cum dracu am ajuns eu în halul ăsta?

Telefonul a început să sune. Am tresărit, reveria în care picasem risipindu-se într-o clipă. M-am uitat la ceas. Aproape nouă dimineață. Doamne, cât de repede trecuse timpul!

— Kate, tu ești?

Vocea m-a surprins. Era fratele meu. Pentru prima dată după ani de zile, mă suna acasă.

— Charlie?

— Da, eu sunt.

— Te-ai trezit devreme.

— N-am putut să dorm. Ăăăă, voiam să-ți spun că... ăăă... mi-a părut bine că te-am văzut, Kate.

— Înțeleg.

— Și nu vreau să mai treacă șapte ani...

— Așa cum ți-am zis și ieri, depinde numai de tine, Charlie.

— Știu, știu.

A tăcut.

— Păi, știi numărul meu, deci sună-mă, dacă dorești. Iar dacă nu, o să supraviețuiesc. Tu ai întrerupt comunicarea. Dacă vrei ca lucrurile să fie ca până acum, depinde numai de tine. E bine așa?

— Da, sigur.

— Bun.

Din nou una dintre pauzele lui enervante.

— Haide, Charlie... Trebuie să închid. Ne auzim.

M-a întrerupt cu o explozie neașteptată:

— Poți să-mi împrumuți cinci mii de dolari?

— Poftim?

A început să-i tremure vocea.

— Ăăăă... Îmi pare rău... Știu că probabil mă urăști acum, dar... ăăă... probabil îți amintești că ți-am povestit despre noul post pentru care am aplicat... ăăă... agent de vânzări pentru Pacific Floral Service. Cea mai mare companie de livrare de flori de pe Coasta de Vest. Singurul loc pe care l-am găsit unde se mai angajează tipi de cincizeci și cinci de ani ca mine... atât de rău e în ziua de astăzi pe piața muncii. Adică dacă ești trecut de cincizeci de ani...

— Nu e nevoie să-mi amintești. Dar nu trebuia să ai interviul astăzi?

— Ba da. Dar când m-am întors acasă azi-noapte am primit un mesaj de la cineva de la Departamentul de Resurse Umane de la Pacific Floral. Îmi comunicau că au hotărât să ofere postul cuiva din interior, așa că interviul a fost anulat.

— Îmi pare rău.

— Nu pe cât îmi pare mie. Fir-ar a naibii de treabă, pentru că... pentru că... nici măcar nu era o poziție managerială... doar un post de agent de vânzări... și...

Vocea i se stinse.

— Te simți bine, Charlie?

Îl auzeam cum încearcă să se calmeze.

— Nu. Nu mă simt deloc bine. Pentru că, dacă nu fac rost de cinci mii de dolari până vineri, banca mă amenință că-mi va lua casa.

— Și cei cinci mii de dolari vor rezolva problema?

— Nu prea... deoarece mai datorez la bancă vreo șapte mii.

— Isuse, Charlie.

— Știu, știu... dar datoriile se strâng atunci când rămâi fără slujbă timp de șase luni. Și, crede-mă, am încercat să împrumut bani de peste tot. Dar deja am două ipoteci pe casă...

— Și Holly ce spune?

— Ea... ea nu realizează cât de serioasă e situația.

— Adică nu i-ai spus până acum?

— Nu... adică... știi... nu vreau să-și facă griji.

— Păi, o să se cam îngrijoreze atunci când o să fie evacuată din casă.

— Să nu mai rostești cuvântul ăla... *evacuată*.

— Și ce-ai de gând să faci?

— Nu știu. Puținele economii pe care le mai aveam... și niște acțiuni... le-am cheltuit pe toate.

Cinci mii de dolari. Știam că în contul meu de economii există opt mii... și că mama avea un cont pentru tranzacțiile la bursă cu vreo unsprezece mii în el, pe care urma să-i moștenesc imediat ce testamentul va fi validat. Cinci mii de dolari. O sumă importantă pentru mine. Costurile unui semestru pentru Ethan la Allan-Stevenson. Sau chiria pe trei luni. Aș putea face o grămadă de lucruri cu cinci mii de dolari.

— Știu la ce te gândești, spuse Charlie. După toți acești ani, mă apuc și eu și dau telefon ca să cer bani.

— Da, Charlie — exact la asta mă gândesc. Așa cum mă gândesc la cât de profund ai rănit-o pe mama.

— Am greșit.

— Da, Charlie. Ai greșit foarte tare.

— Îmi pare rău, șopti el. Nu știu ce-aș mai putea spune... doar că îmi pare rău.

— Nu te iert, Charlie. Nu pot. Adică sunt conștientă că mama era uneori prea insistentă și prea băgăreață. Dar tu ai exclus-o definitiv din viața ta.

Îl auzeam cum înghite, de parcă ar fi vrut să-și înăbușe un suspin.

— Ai dreptate.

— Nu-mi pasă dacă am sau nu dreptate — oricum e prea târziu pentru o astfel de discuție. Dar aș vrea totuși, Charlie, să aflu de ce.

— Nu ne-am înțeles niciodată.

Nu mințea — unele dintre amintirile mele cele mai stăruitoare din copilărie erau certurile nesfârșite dintre mama și Charlie. Nu puteau să cadă de acord asupra nici unui lucru, iar mama avea prostul obicei să-și bage nasul peste tot. Dar în vreme ce eu descoperisem o metodă să-i resping (ba chiar să-i ignor) tendințele ei de a mă sufoca, Charlie suporta constant amenințarea intruziunilor ei. Mai ales că amândoi au subestimat faptul că fratelui meu îi era teribil

de dor de tatăl său și avea o nevoie disperată de el. Nu împlinise zece ani când a murit tata — și felul în care mi-a vorbit întotdeauna despre el arăta limpede că-l idolatriza și că într-o câtva dădea vina pe mama pentru moartea lui timpurie.

— Niciodată nu l-a plăcut, mi-a spus el după ce împlinisem treisprezece ani. Și îi făcea viața atât de mizerabilă, încât tata pleca mai toată săptămâna.

— Dar mama zicea că lipsește de acasă pentru că muncește.

— Da... pleca din oraș. Asta însemna că nu voia să stea cu ea.

Pentru că tata a murit când aveam abia un an și jumătate, nu-i păstrasem nici o amintire. Așa că, ori de câte ori Charlie vorbea despre tatăl nostru, îi sorbeam fiecare cuvânt... mai ales că mama ocolea subiectul răposatului Jack Malone, de parcă ar fi fost prea dureros sau ca și cum n-ar fi vrut să discute despre el. Așa am ajuns să cred în viziunea lui Charlie cu privire la căsnicia jalnică a părinților noștri și să pun toată această nefericire pe seama mamei și a firii ei băgărețe.

În același timp însă, n-am priceput deloc de ce fratele meu nu reușise să inventeze o strategie ca să-i facă față. Dumnezeu știe că și eu mă certam în permanență cu ea. Și eu o consideram întruchiparea cicălelii. Dar n-aș fi îndepărtat-o niciodată, așa cum a procedat Charlie. Pe de altă parte, și eu am simțit că mama are un comportament un pic cam ambiguu față de fiul ei. Desigur că-l iubea. Dar mă întreb dacă nu cumva nu-l putea suferi tocmai pentru că el constituia motivul îngropării ei într-o căsnicie nefericită cu Jack Malone. Charlie nu și-a revenit niciodată după moartea tatei. Și nici nu-i plăcea să fie singurul bărbat din casă. Imediat ce a putut, a fugit — direct în brațele unei femei care s-a dovedit atât de dominatoare, atât de autocrată, încât mama părea brusc o libertină prin comparație.

— Știu că nu v-ați împăcat niciodată, Charlie, i-am zis. Și într-adevăr putea fi tare dificilă câteodată. Dar nu merita pedeapsa pe care tu și Prințesa i-ați rezervat-o.

O pauză lungă.

— Nu. N-a meritat. Ce-aș mai putea adăuga, Kate? Decât că m-am lăsat prost influențat de...

S-a oprit și și-a coborât vocea:

— Hai să-ți spun cum stă treaba: discuția s-a purtat la modul *„ori eu, ori ea"*. Iar eu am fost așa de slab că am cedat.

Din nou un moment de tăcere.

— Bine, Charlie. O să-ți trimit azi prin Fedex un cec cu cinci mii de dolari.

Fratele meu a avut nevoie de câteva secunde ca să priceapă.

— Vorbești serios?

— Așa ar fi vrut mama.

— Oh, Doamne, Kate... nici nu știu ce să...

— Gura.

— Sunt copleșit.

— Las-o baltă. E o chestiune de familie.

— Îți promit, *îți jur* că o să-ți înapoiez banii imediat ce...

— Charlie... *ajunge*. Cecul o să ajungă mâine. Deocamdată nu te afli în situația de a mi-i da înapoi. Dar vreau să te rog...

— Orice. Cere-mi orice.

— Vreau doar să-mi răspunzi la o întrebare, Charlie.

— Sigur, sigur.

— Ai cunoscut vreodată o anume Sara Smythe?

— N-am auzit niciodată de ea. De ce?

— Am primit o scrisoare de condoleanțe din partea ei, în care-mi spune că i-a cunoscut pe mama și tata înainte ca eu să mă nasc.

— Habar n-am. Dar nici nu-mi amintesc toți prietenii părinților noștri de pe vremea aia.

— Nici nu-i de mirare. Eu nu-mi amintesc pe cine am întâlnit acum o lună. Mulțumesc oricum.

— Nu, eu îți mulțumesc, Kate. Tu nu știi ce mult înseamnă pentru noi cei cinci mii...

— Cred că am o idee.

— Fii binecuvântată, rosti el încet.

După ce am închis, un gând m-a izbit cu putere: chiar îi duceam dorul fratelui meu.

Mi-am petrecut restul dimineții făcând curățenie prin apartament și îndeplinind tot felul de treburi domestice. Când m-am întors din spălătoria de la subsol, am găsit un mesaj lăsat pe robot:

— Bună, Kate...

Era un glas pe care nu-l mai auzisem niciodată; o voce adâncă și rafinată, cu un accent puternic de New England.

— Sara Smythe la telefon. Sper că ai primit scrisoarea mea și îmi cer scuze că te sun acasă. Dar ar fi minunat să ne putem întâlni. Așa cum ți-am spus și în scrisoare, am fost o persoană apropiată familiei tale pe vremea când tatăl tău încă mai trăia și aș dori foarte mult să reiau legătura cu tine după atâția ani. Știu cât ești de ocupată, așa că te rog, atunci când ai posibilitate, dă-mi un telefon. Numărul meu de telefon este cinci-cinci-cinci zero-șapte-patru-cinci. Eu sunt acasă în după-amiaza asta. Încă o dată, te asigur că gândurile mele se îndreaptă spre tine în asemenea momente dificile. Dar știu că ești puternică și curajoasă — și vei trece peste toate astea. Aștept cu nerăbdare să ne vedem față-n față.

Am ascultat mesajul de două ori, îngrijorarea (și furia) crescând în mine cu fiecare secundă. *„Aș dori foarte tare să reiau legătura cu tine după atâția ani... Știu cât ești de ocupată... știu că ești puternică și curajoasă..."* Isuse Cristoase, femeia asta se exprima de parcă ar fost o prietenă veche și dragă a familiei sau cineva pe ai cărui genunchi mă cățărasem la vârsta de cinci ani. Și chiar n-avea decența să realize-

ze că nu mă interesau întâlnirile de bonton când de-abia o îngropasem pe mama?

Am ridicat scrisoarea pe care mi-o lăsase ceva mai devreme. M-am dus în camera lui Ethan. Am deschis calculatorul și i-am scris:

Stimată doamnă Smythe,

M-a impresionat nespus atât scrisoarea, cât și mesajul dumneavoastră amabil.

Precum bine știți, suferința îi afectează pe oameni în feluri ciudate, unice. Iar acum, eu vreau pur și simplu să mă retrag o vreme, să rămân singură cu fiul și cu gândurile mele.

Apreciez înțelegerea dumneavoastră. Și încă o dată vă mulțumesc pentru compasiunea pe care mi-o arătați în astfel de clipe triste.

Cu stimă,

Kate Malone

Am citit scrisoarea de două ori înainte să apăs comanda de printare, apoi am semnat sub numele meu. Am împăturit hârtia, am vârât-o într-un plic, am mâzgălit numele și adresa ei pe partea din față, după care l-am lipit. M-am întors la bucătărie, am ridicat receptorul și mi-am sunat secretara la birou. Am aranjat cu ea să treacă un curier pe la mine pe acasă să ia scrisoarea și să i-o livreze doamnei Smythe pe strada 77. Aș fi putut să pun scrisoarea la poștă, dar m-am temut ca nu cumva să mă sune din nou seara.

O jumătate de oră mai târziu, portarul m-a anunțat că mă așteaptă curierul jos. Mi-am luat pardesiul din cuier și am părăsit apartamentul. În drum spre ieșire, i-am înmânat scrisoarea mesagerului ce purta cască de motociclist. M-a asigurat că o va livra în următoarele treizeci de minute. I-am mulțumit și m-am îndreptat spre Lexington Avenue. Am

trecut pe la filiala locală Kinko's de pe strada 78. Am scos un alt plic din buzunarul de la pardesiu și l-am pus într-un plic mare Federal Express. Apoi am completat avizul de expediție, solicitând livrare garantată pentru a doua zi domnului Charles Malone din Van Nuys, California. Când va deschide scrisoarea mâine, va găsi și un cec de cinci mii de dolari și un bilet scurt pe care am scris:

Sper să-ți fie de folos.
Baftă.
Kate.

Am ieșit din Kinko's și am petrecut următoarea oră plimbându-mă prin cartier. Am făcut cumpărături la D'Agostino's și am aranjat să-mi trimită sacoșele acasă după-amiază. Am intrat și în magazinul Gap Kids și i-am luat lui Ethan o geacă nouă de blugi. Am mers cale de două blocuri mai la vest și am mai pierdut vreo jumătate de oră rătăcind prin librăria de pe Madison Avenue. Apoi, realizând că n-am mâncat nimic încă de ieri, m-am oprit la Soup Burg la intersecția dintre Madison și strada 73 unde am comandat un cheeseburger dublu cu șuncă și cartofi prăjiți. M-am simțit incredibil de vinovată din cauza tonelor de calorii pe care le băgam în mine. Dar gustul era minunat, așa că nu mai conta. În timp ce mă delectam cu o ceașcă de cafea, mi-a sunat mobilul:

— Tu ești, Kate?

Oh, Doamne, nu se poate. Femeia aia din nou.

— Cine e? am întrebat, cu toate că știam perfect răspunsul.

— Sara Smythe.

— De unde ați obținut numărul ăsta, doamnă Smythe?

— Am telefonat la centrala Bell Atlantic.

— Și chiar trebuia să discutați cu mine așa de urgent?

— Păi, tocmai am primit scrisoarea de la tine, Kate și...

I-am retezat-o scurt.

— Mă surprinde faptul că-mi spuneți pe nume, având în vedere că nu-mi amintesc să ne fi cunoscut, doamnă Smythe...

— Oh, ba da. Numai că acum mulți ani, când erai mică...

— Așa o fi, dar nu păstrez nici un fel de amintire de atunci.

— Ei bine, atunci când o să ne întâlnim, o să...

Am întrerupt-o din nou.

— Doamnă Smythe, *ați citit* scrisoarea mea, nu?

— Da, desigur. De aceea te-am și sunat.

— Și n-am fost suficient de clară că *nu* am de gând să mă întâlnesc cu dumneavoastră?

— Nu spune asta, Kate.

— Vreți, vă rog, să nu-mi mai rostiți numele?

— Dacă mi-ai da voie să-ți explic...

— N-am nevoie de nici o explicație. Vreau doar să nu mă mai deranjați.

— Nu-ți cer decât să...

— Și bănuiesc că dumneavoastră sunteți cea care mi-a lăsat mesajele alea goale pe telefon, ieri. Nu?

— Te rog să mă asculți...

— Și ce-i cu chestia asta că ați fost o prietenă veche a părinților mei? Fratele meu Charlie mi-a spus că nu v-a cunoscut niciodată în copilărie...

— Charlie? întrebă ea veselă. Vorbești cu Charlie din nou?

Brusc, m-am enervat.

— De unde știați că nu mai vorbesc cu el?

— Totul s-ar lămuri dacă ai fi de acord să ne întâlnim...

— Nu.

— Te rog să fii înțelegătoare, Kate...

— Ajunge. Am încheiat această conversație. Și nu-mi mai dați telefoane. Pentru că n-am să mai discut cu dumneavoastră.

Și cu asta, am închis telefonul.

Da, aveți dreptate, am exagerat. Însă... mă scosese din pepeni această femeie insistentă. Și de unde naiba aflase de problemele mele cu Charlie?

Am ieșit din restaurant, încă nervoasă. Am hotărât să-mi ocup restul după-amiezei cu cinematograful, așa că am pornit spre est și mi-am petrecut două ore la Loew pe strada 72, urmărind un film de acțiune leșinat, în care niște teroriști intergalactici au jefuit o navă spațială americană și au omorât tot echipajul — cu excepția unui astronaut macho care, bineînțeles, că le-a răsturnat planurile tâlharilor și a izbutit să aducă singur-singurel nava stricată înapoi pe pământ, aterizând pe vârful muntelui Rushmore. După zece minute de asemenea prostii, m-am întrebat cum de am ajuns să mă uit la așa ceva. Știam răspunsul: pentru că totul era pe dos astăzi.

Când m-am întors în apartament, se apropia de ora șase. Din fericire, Constantine, portarul, terminase lucrul. Teddy, tipul drăguț, intrase în tura de noapte.

— Aveți un pachet, domnișoară Malone, mi-a spus el, întinzându-mi un plic gros și mare.

— Când a sosit? l-am întrebat.

— Acum o jumătate de oră. L-a adus cineva.

Am gemut în sinea mea.

— O doamnă în vârstă, cu un taxi?

— Dar cum de-ați ghicit?

— N-ai vrea să știi.

I-am mulțumit lui Teddy și am urcat. Mi-am dezbrăcat haina. M-am așezat la masa din sufragerie. Am deschis plicul, am vârât mâna înăuntru și am scos o coală de hârtie. Aceeași culoare bleu-cenușie. Oh, Doamne, o luăm de la capăt...

346 Vest Strada 77
Ap. 2B
New York, New York 10024
(212) 555.0745

Dragă Kate,
Ar trebui să-mi dai un telefon, nu crezi?
Sara

Am băgat din nou mâna în plic, de unde am extras o carte mare dreptunghiulară. La o analiză mai atentă, am realizat că e un album de fotografii. L-am deschis și m-am trezit în fața unui set de poze alb-negru, aranjate cu grijă sub țipla transparentă, ce înfățișau un bebeluș. Pozele erau de prin anii '50 fără îndoială — nou-născutul dormea într-unul din acele cărucioare uriașe demodate, atât de populare la vremea respectivă. Am întors prima filă. Aici, bebelușul stătea cuminte în brațele tatălui său — un tată tipic pentru anii aceia, cu un costum în dungi, o cravată imensă, păr tuns scurt și un șir de dinți mari și albi. Genul de tată care, cu doar opt ani mai devreme, probabil că lupta înverșunat pe front cu dușmanii, în vreun orășel din Germania.

Ca și tata.

Am privit din nou fotografiile. Pe neașteptate, mi s-a făcut greață.

Era chiar tata.

În brațele lui mă aflam eu.

Am mai dat o foaie. Fotografii de-ale mele de la vârsta de doi, trei și cinci ani. Din prima mea zi de școală. Poze ce mă înfățișau în rol de negresă. Poze de-ale mele îmbrăcată cercetașă. Poze cu mine și cu Charlie în fața Centrului Rockefeller prin 1963. Nu era după-amiaza aceea când Meg și mama ne-au dus la spectacolul de Crăciun de la City Music Hall?

Am început să răsfoiesc albumul cu o febrilitate nebunească. Eu, într-o piesă de teatru la Brearley. Eu, într-o tabără de vară în Maine. Eu, la primul meu dans. Eu, pe plaja Todd's Point din Connecticut, în vacanța de vară. Eu și Me, la festivitatea de absolvire a liceului.

Țineam în mâini o întreagă istorie fotografică a vieții mele — ce conținea inclusiv poze cu mine la colegiu, la nuntă și împreună cu Ethan, imediat după ce s-a născut. Restul filelor din album fuseseră completate cu tăieturi din ziare. Povestirile pe care le scrisesem pentru ziarul colegiului Smith. O fotografie decupată din același ziar înfățișându-mă într-o piesă de teatru (*Crimă în catedrală*). Reclamele sau campaniile mele publicitare. Anunțul din *New York Times* despre căsătoria mea cu Matt. Și anunțul din același ziar despre nașterea lui Ethan...

Am continuat să răsfoiesc uluită albumul. Când am ajuns la penultima filă, deja îmi vâjâia capul. Și, în sfârșit, ultima pagină. Unde...

Nu, așa ceva nu era posibil.

O tăietură din ziarul școlii Allan-Stevenson, care îl înfățișa pe Ethan în costum de sport, alergând în cadrul unui concurs de ștafetă din primăvara trecută.

Am închis albumul cu o bufnitură. L-am îndesat sub braț și mi-am înșfăcat haina din cuier. Am ieșit în goană pe ușă, apoi m-am repezit la lift, am traversat holul de la intrare în fugă și m-am aruncat pe bancheta din spate a unui taxi. I-am spus șoferului: „Strada 77, vă rog."

Patru

Locuia într-un bloc de cărămidă maronie. Am achitat cursa și am urcat treptele din fața clădirii două câte două. Am găsit numele ei în josul interfonului. Am ținut degetul pe buton vreo zece secunde. Apoi am auzit vocea ei.

— Da? a răspuns șovăind.

— Kate Malone. Deschideți.

După o pauză scurtă, interfonul a bâzâit și femeia mi-a dat drumul înăuntru.

Locuia la primul etaj. Mă aștepta în pragul ușii, îmbrăcată într-o pereche de pantaloni din flanel gri și un pulover cenușiu, care-i accentua gâtul lung și delicat. Avea părul perfect coafat într-un coc strâns. De aproape, pielea părea și mai transparentă și mai fină — doar cele câteva riduri de la ochi sugerau vârsta reală. Poziția trupului era impecabilă, accentuându-i statura elegantă. Privirea concentrată se lumină de plăcere la vederea mea... un lucru care m-a tulburat imediat.

— Cum îndrăzniți, am spus eu, fluturând albumul.

— Bună ziua, Kate, mi s-a adresat ea cu vocea stăpânită și deloc impresionată de izbucnirea mea. Mă bucur că ai venit.

— Cine naiba sunteți? Și ce e porcăria asta? am întrebat-o, ridicând albumul foto de parcă ar fi fost o pușcă fumegândă într-un proces de crimă.

— De ce nu intri?

— Nu vreau să intru nicăieri, i-am replicat aproape țipând.

Ea a rămas calmă.

— Nu putem discuta aici. Te rog...

Mi-a făcut semn din cap să pășesc peste prag. După un moment de ezitare nervoasă, am zis:

— Să nu credeți că o să stau mult.

— În regulă.

Am urmat-o în casă. Am pătruns într-un antreu mic. Pe un perete se găsea o bibliotecă până în tavan, plină-ochi de volume copertate. Lângă rafturi se zărea ușa unui dulap. A deschis-o și m-a întrebat:

— Vrei să-mi dai haina?

I-am întins-o și, în timp ce ea o așeza frumos pe un umeraș, m-am răsucit. Dintr-o dată, m-am simțit de parcă mă izbise o rafală de vânt rece. Pentru că acolo — pe partea opusă a antreului — se găseau șase fotografii înrămate de-ale mele și de-ale tatălui meu. Mai întâi, era poza tatălui meu în uniformă militară. Apoi, o fotografie mărită în care tata mă legăna în brațe după ce abia mă născusem. Pe urmă, eu la colegiu și eu cu Ethan în brațe când împlinise un an. Și mai existau două instantanee alb-negru cu tata și o Sara Smythe mai tânără. Primul îl înfățișa pe tata într-un soi de tablou de familie: îmbrățișând-o pe Sara Smythe lângă un brad de Crăciun. Cel de-al doilea îmi arăta un cuplu fericit în fața la Lincoln Memorial în Washington. După aspectul fotografiilor și după stilul hainelor pe care le purtau, am bănuit că fuseseră făcute undeva pe la începutul anilor '50. M-am răsucit pe călcâie și m-am uitat fix la Sara Smythe.

— Nu înțeleg, am rostit eu.

— Nici nu mă mir.

— Ar trebui să-mi dați niște explicații serioase, m-am răstit furioasă.

— Da. Așa e, a încuviințat ea calm.

M-a luat ușurel de cot și m-a condus în sufragerie.

— Haide, ia loc. Cafea? Ceai? Ori poate ceva mai tare?

— Mai tare, am răspuns.

— Vin roșu? Bourbon? Harvey's Bristol Cream? Mi-e teamă că doar atât am.

— Bourbon.

— Cu gheață sau cu apă?

— Simplu.

A schițat un zâmbet.

— Exact ca tatăl tău.

M-a îndemnat cu un semn să mă așez într-un fotoliu uriaș, tapițat cu un material gros și închis la culoare. Același material acoperea și canapeaua. Mai exista și o măsuță modernă de cafea, pe care se ridicau două teancuri de cărți de artă și reviste pretențioase (*The New Yorker, Harper's, Atlantic Monthly, New York Review of Books).* Sufrageria era mică, dar imaculată. Dușumea din lemn alb, pereți albi, mai multe rafturi cu cărți, o colecție consistentă de CD-uri cu muzică clasică și o fereastră generoasă orientată spre sud și care dădea spre o mică grădină. Din cameră se deschidea un alcov ce fusese atent aranjat ca să servească drept birou cu o masă din pin pe care stătea un computer, un fax și un teanc de foi. De partea cealaltă a alcovului începea un dormitor cu un pat „queen size" (cu tăblie albă, o cuvertură împletită veche Americana) și un șifonier stil Shaker. La fel ca și restul apartamentului, dormitorul emana eleganță și bun-gust. Îți dădeai seama imediat că Sara Smythe refuza cu încăpățânare uzura tăcută a vârstei înaintate și își trăia partea finală a vieții într-un apartament care era, stilistic vorbind, depășit cu vreo două decenii și învăluit într-un aer de rafinament din alte veacuri.

Casa ei îți sugera un sentiment de mândrie tăcut, dar feroce.

Sara ieși din bucătărie, aducând o tavă. Pe ea se afla o sticlă de bourbon Hiram Walker, o sticlă de Bristol Cream, un pahar pentru lichior și unul pentru whisky. O așeză pe masa de cafea, după care turnă câte o porție pentru fiecare.

— Hiram Walker a fost bourbonul preferat al tatălui tău, a spus ea. Mie personal nu mi-a plăcut niciodată. Scotch-ul era băutura mea de bază până când am împlinit șaptezeci de ani și corpul meu a hotărât că nu se mai poate așa. Acum trebuie să mă mulțumesc cu ceva mai feminin și mai insipid precum lichiorul. Noroc.

Și-a ridicat paharul, dar eu nu i-am răspuns la urare. Am dat pur și simplu pe gât băutura dintr-o înghițitură. Mi-a ars cerul gurii, dar măcar mi-a mai alinat senzația de suferință amarnică. Un alt zâmbet discret se ivi pe buzele Sarei Smythe.

— Și tatăl tău obișnuia să bea la fel — atunci când se simțea tensionat.

— Așa tată, așa fiică, am spus, arătând spre sticlă.

— Te rog, servește-te, m-a îndemnat ea.

Mi-am mai turnat o porție de bourbon, numai că de data asta m-am abținut și abia dacă am sorbit. Sara Smythe s-a așezat pe canapea, după care și-a pus palma peste mâna mea.

— Vreau să-mi cer iertare pentru metodele extreme pe care le-am folosit ca să te aduc aici. Probabil că ți-am dat senzația unei bătrâne nebune și insistente, dar...

Mi-am retras mâna iute.

— Nu mă interesează decât un singur lucru, doamnă Smythe...

— Te rog, spune-mi Sara.

— *Nu*. Nu ne spunem pe nume. Nu suntem prietene. Și nici măcar cunoștințe...

— Kate, te știu de o viață întreagă.

— Cum? Cum m-ați cunoscut? Și de ce naiba v-ați apucat să mă deranjați după ce a murit mama?

Am trântit albumul foto pe măsuța de cafea și l-am deschis la ultima filă.

— Și aș mai vrea să aflu de unde aveți asta, am adăugat, arătându-i tăietura din ziarul școlii Allan-Stevenson ce-l înfățișa pe Ethan.

— Am abonament la ziarul școlii.

— Aveți *ce*?

— Așa cum am avut abonament la ziarul colegiului Smith când învățai tu acolo.

— Sunteți nebună...

— Dă-mi voie să-ți explic...

— Dar de ce v-ar interesa pe dumneavoastră viața noastră? Adică, dacă ar fi să mă iau după albumul foto, nu vorbim despre o fixație recentă. Ne urmăriți de ani de zile. Și ce-i cu pozele astea ale tatălui meu?

M-a privit drept în ochi și mi-a spus:

— Tatăl tău a fost iubirea vieții mele.

Partea a doua

Sara

Unu

Care este prima mea amintire cu el? O privire. O privire neașteptată, aruncată peste umăr, străbătând o cameră plină cu oameni și înecată în fum. Se sprijinea de un zid, cu un pahar în mână și o țigară între dinți. Mai târziu mi-a mărturisit că se simțea stingher în încăperea aceea și că se uita în direcția mea, încercând să-l găsească pe tipul care-l cărase până acolo, la petrecere. În timp ce ochii lui cercetau oaspeții, i-a întâlnit pe ai mei. Iar eu nu m-am ferit. Doar o secundă sau poate două. El m-a privit. Eu l-am privit. A zâmbit. Și eu i-am răspuns tot cu un zâmbet. După aceea s-a întors și a continuat să-și caute amicul. Asta a fost tot. O simplă privire.

Și acum, după cincizeci și cinci de ani, îmi amintesc perfect momentul — fiecare zecime de secundă. Încă îi mai văd ochii — de un albastru deschis, limpezi, puțin obosiți. Părul lui ca nisipul, ras la spate și în părți. Chipul îngust, cu pomeți proeminenți. Uniforma militară kaki-închis, ce venea atât de bine pe trupul lui zvelt. Faptul că arăta atât de tânăr (avea până în douăzeci și cinci de ani la vremea aceea). Atât de inocent. Atât de preocupat. Atât de chipeș. Și așa de irlandez.

O privire este un lucru foarte efemer, foarte trecător, nu-i așa? Ca gest uman, nu înseamnă nimic. Este perisabil. Asta mă uimește și în ziua de astăzi — felul în care viața poate fi afectată fundamental de un lucru vremelnic, tranzitoriu. În fiecare zi întâlnim privirile altor oameni — în autobuz sau în metrou, în magazin sau atunci când traversăm strada. Ne uităm la ceilalți dintr-un impuls firesc. Observi că se îndreaptă cineva spre tine, privirile se încrucișează pentru o clipă, după care treci pe lângă el sau ea și totul s-a terminat. Și-atunci de ce... *de ce?*... ar fi trebuit să conteze tocmai acea privire? Fără un motiv anume. Pur și simplu s-a întâmplat și viața mea s-a schimbat. Irevocabil. Deși, la vremea respectivă, desigur că nici unul dintre noi nu bănuia asta.

La urma urmei, nu fusese decât o privire.

Ne aflam la o petrecere de dinaintea Zilei Recunoștinței. 1945. Roosevelt murise în aprilie. Germanii capitulaseră în mai. Truman a lansat bomba atomică asupra Hiroshimei în august. Opt zile mai târziu, japonezii capitulau și ei. Ce mai an! Dacă erai tânăr și american — și nu pierduseși pe nimeni drag în război — nu te puteai abține să nu guști sentimentul plăcut al victoriei.

Deci, iată-ne pe toți acolo — vreo douăzeci de persoane înghesuite într-un apartament strâmt, dintr-un bloc fără lift de pe strada Sullivan — celebrând prima Zi a Recunoștinței în deplină pace, turnând prea multă băutură în noi și dansând prea sălbatic. Vârsta medie a celor prezenți se situa undeva pe la douăzeci și opt de ani... ceea ce pe mine mă transforma în puștoaica grupului, cu cei douăzeci și trei de ani pe care îi aveam (cu toate că tipul în uniformă militară arăta chiar mai tânăr). Subiectul principal al conversațiilor îl constituia noțiunea romantică de Viitor fără Limite. Pentru că victoria noastră în război presupunea automat că, în sfârșit, învinsesem și dușmanul economic numit Marea Recesiune.

Dividendele Păcii urmau să apară. Ne așteptau vremuri bune. Consideram că ne-am câștigat dreptul divin la vremuri mai bune. Eram americani la urma urmei, nu? Secolul acesta ne aparținea.

Până și fratele meu, Eric, credea în tărâmul tuturor posibilităților... iar el era „un roșu", cum îi spunea tata. Întotdeauna îl mustrasem pe tata că-și judecă fiul mult prea aspru — deoarece Eric, în realitate, era mai degrabă un progresist de modă veche. În plus, latura lui romantică nu cunoștea limite — îl idolatriza pe Eugene Debs[7], se abonase la publicația *The Nation* la vârsta de șaisprezece ani și visa să devină viitorul Clifford Odets[8]. Da, așa e — Eric scria și el piese de teatru. După ce absolvise Universitatea Columbia în 1937, găsise de lucru ca regizor secund la teatrul Mercury înființat de Orson Welles și două dintre piesele lui au fost puse în scenă în cadrul Atelierelor Teatrului Federal din New York. Asta s-a întâmplat în perioada în care programul *New Deal* aplicat de Roosevelt a subvenționat piesele de teatru în America — așa că apăruseră o mulțime de oportunități de muncă pentru *„lucrătorul din domeniul teatral"* (cum îi plăcea lui Eric să-și spună), ca să nu mai vorbim de numeroasele companii teatrale mici, ce doreau să-și încerce norocul cu dramaturgi ca fratele meu. Nici una dintre piesele scrise de el nu dăduse însă lovitura. Dar nici el nu visa să ajungă pe Broadway. Susținea mereu că operele sale „reprezintă un catalizator pentru nevoile și aspirațiile muncitorului obișnuit" (după cum am menționat, Eric era un romantic în adevăratul sens al cuvântului). Și, ca să fiu sinceră, oricât de mult mi-am iubit, mi-am *adorat* fratele mai mare, piesa lui de trei ore despre o dispută sindicală din 1902, cu privi-

---

[7] Eugene Debs — lider politic american, unul dintre fondatorii Organizației Internaționale a Muncii.

[8] Clifford Odets — scenarist și autor de piese de teatru american, de factură socialistă.

re la calea ferată Erie-Lakawana, nu prea te făcea să baţi din palme cu entuziasm.

Totuşi, avea planuri măreţe ca dramaturg. Din păcate, tipul lui de scriitură (genul acela axat pe greve şi alte manifestări politice) şi-a dat duhul pe la începutul anilor '40. Orson Welles a plecat la Hollywood. La fel şi Clifford Odets. Proiectul Teatrului Federal a fost acuzat de tendinţe comuniste de către un mic grup de congresmeni încuiaţi şi, în consecinţă, l-au închis definitiv în 1939. Aşadar, în 1945, Eric îşi plătea chiria fiind scenarist pentru emisiunile radio. La început a scris vreo două episoade din *Boston Blackie*. Însă producătorul l-a scos din echipă după ce a scris un episod în care eroul principal investiga moartea unui sindicalist. Acesta fusese ucis din ordinul unui mare industriaş — care, aşa cum s-a dovedit ulterior, semăna foarte bine cu proprietarul postului de radio unde se difuza *Boston Blackie*. Iar Eric nu s-a putut abţine să nu pună la cale o asemenea năzbâtie, chiar dacă nebunia lui de moment i-a afectat cariera. Avea un simţ al umorului teribil. De aceea şi reuşise să obţină noua lui slujbă ca scriitor de gaguri pentru *Stop or Go: The Quiz Bang Show*, găzduită în fiecare duminică de la opt şi jumătate de Joe E. Brown. Mă îndoiesc că cineva sub vârsta de şaptezeci şi cinci de ani îşi mai aminteşte de Joe E. Brown. Şi pe bună dreptate, de altfel. Prin comparaţie, Jerry Lewis era un comic subtil.

În fine, petrecerea se ţinea în casa lui Eric de pe strada Sullivan: un apartament înghesuit, de două camere, din apropierea căii ferate şi care m-a impresionat întotdeauna prin şicul său boem. Cada se găsea în bucătărie. Veiozele din camere erau confecţionate din sticle de Chianti. Perne fantezi zdrenţuite zăceau împrăştiate peste tot în sufragerie. Sute de cărţi împănau locul. Să nu uităm: ăştia erau încă anii patruzeci... adică mult înainte de epoca *beat*. Eric se născuse prea devreme — mai ales că purta helănci negre pe gât, ie-

șea în oraș cu Delmore Schwartz[9] și gașca de la *Partisan Review*, fuma Gitanes și își căra sora mai mică după el, ca să asculte nu știu ce muzică ultramodernă numită Bebop la un club de pe strada 52. De fapt, doar cu două săptămâni înainte de petrecere, intrasem într-o speluncă de pe Broadway unde a evoluat pe scenă un saxofonist pe nume Charles Parker, alături de alți patru muzicieni.

În pauză, Eric s-a întors spre mine și mi-a spus:

— S, o să vină o zi când te vei lăuda în gura mare că ai fost în seara asta aici. Pentru că tocmai am fost martorii unei adevărate revoluții. De mâine, ritmul nu va mai fi niciodată la fel.

S. Așa mă striga el. S de la Sara sau de la Surioară. De când împlinise paisprezece ani, Eric îmi spunea așa — și cu toate că părinții mei urau această poreclă, eu mă topeam după ea. Pentru că fratele meu mă vrăjise. Și pentru că, în ochii mei, Eric era omul cel mai interesant și mai original de pe planetă... Ca să nu mai vorbim că se transforma în protectorul și apărătorul meu, ori de câte ori intrau în acțiune părinții noștri extrem de tradiționaliști.

Ne născusem și crescusem în Hartford, Connecticut. După cum subliniase și Eric, doar doi oameni excepționali își petrecuseră ceva timp în Hartford: Mark Twain (care pierduse o grămadă de bani cu o editură fondată aici) și Wallace Stevens, care luptase împotriva plictiselii slujbei de agent de asigurări, născocind unele dintre cele mai experimentale poezii care au existat vreodată.

— Cu excepția lui Twain și a lui Stevens, mi-a zis odată Eric pe când aveam doisprezece ani, nici o persoană notabilă nu a locuit în acest oraș. Asta până când am apărut noi pe lume.

---

[9] Delmore Schwartz — una dintre cele mai carismatice figuri ale anilor '30, poet și eseist, considerat „damnat" de către partizanii artei conservatoare.

Oh, ce aroganță minunată îl caracteriza! Ar fi spus orice lucru îngrozitor doar că-și supere tatăl, Robert Biddeford Smythe III. Numele pretențios i se potrivea la fix. Era director executiv în domeniul asigurărilor, un om corect și foarte religios; un bărbat care purta întotdeauna cele mai proaste costume din trei piese, credea în virtuțile cumpătării și detesta extravaganța și înșelăciunile de orice fel. Mama noastră, Ida, era croită din același material rigid: fiica unui preot presbiterian din Boston, nemilos de practică, un triumf al eficienței domestice. Părinții noștri formau o echipă incredibilă. Previzibili, încuiați, îngrozitor de pricepuți. Manifestările publice de afecțiune apăreau rareori în gospodăria Smythe. Pentru că, în adâncul inimilor lor, mama și tata erau niște puritani incorigibili din New England, ce-și trăgeau rădăcinile din secolul al nouăsprezecelea. Întotdeauna ni s-au părut învechiți. Învechiți și neiertători. Opusul distracției.

Desigur că-i iubeam. Doar erau părinții noștri — iar dacă părinții nu se comportă sălbatic cu tine, atunci *trebuie* să-i iubești. Dragostea pentru părinți făcea parte din contractul social — sau cel puțin astfel stăteau lucrurile pe vremea aceea. Așa cum trebuia să le accepți limitele lor multiple. M-am gândit adesea că te maturizezi cu adevărat atunci când îți ierți părinții pentru că sunt la fel de imperfecți ca și ceilalți... și când conștientizezi că, lăsând la o parte limitele lor, s-au străduit din răsputeri să-ți ofere ce au ei mai bun.

Însă dragostea pentru părinți nu presupune și îmbrățișarea perspectivei lor asupra vieții. Din clipa în care a pășit în adolescență, Eric a depus toate eforturile să-l înfurie pe tata (da, el a insistat mereu să ne adresăm în această manieră victoriană. Niciodată Tati. Sau Tăticule. Sau orice altă variantă care sugera veselie. Întotdeauna *Tata*). Uneori, cred că opiniile politice radicale ale lui Eric se trăgeau mai puțin din convingeri ideologice și aveau mai degrabă legătură cu ideea de a ridica tensiunea tatălui nostru. Certurile dintre ei

deveniseră legendare. Mai ales după ce Smythe Senior descoperise sub patul fiului un exemplar din *Zece zile care au zguduit lumea* de John Reed. Sau atunci când Eric i-a dăruit de ziua lui un disc cu Paul Robeson.

Mama nu s-a băgat niciodată în discuțiile tată–fiu. Pentru ea, femeia n-avea nici o treabă cu dezbaterile politice (aceasta fiind și unul dintre motivele pentru care o ura așa de tare pe doamna Roosevelt, numind-o „femeia Lenin"). Întotdeauna îl bătea pe Eric la cap să-și respecte tatăl. Însă când a venit vremea ca el să plece la colegiu, și-a dat seama că vorbele ei severe nu mai contau deloc; îl pierduse definitiv. Un lucru care a întristat-o teribil. Iar eu am sesizat că mama a rămas mereu nedumerită de ce singurul ei băiat — pe care îl crescuse așa de corect — se transformase într-un iacobin nesuferit. Mai ales că Eric era uluitor de inteligent.

Singura calitate a lui Eric pe placul părinților mei era inteligența sa fenomenală. Devora cărțile. Citea în franceză încă de la paisprezece ani, iar când a intrat la Columbia stăpânea deja binișor italiana. Discuta în deplină cunoștință de cauză despre subiecte abstracte, dificil de înțeles, precum filosofia carteziană sau mecanica cuantică. Cânta la pian un boogie-woogie absolut savuros. Și, pe deasupra, făcea parte din categoria aceea de copii foarte deștepți care luau numai note de zece în școală, cu cele mai mici eforturi. Cei de la Harvard și-l doreau în rândul lor. Princeton visa la el. Brown îl curta insistent. Dar el a vrut la Columbia. Pentru că asta însemna să trăiască în New York și să se bucure de libertățile aferente.

— Îți zic eu, S, o dată ce am pus piciorul în Manhattan, la revedere Hartford. Pe vecie.

Un lucru deloc adevărat — deoarece, în ciuda firii sale rebele, a rămas un fiu rezonabil și respectuos. Scria acasă o dată pe săptămână, ne vizita de Ziua Recunoștinței, de Crăciun și de Paște. Nu i-a eliminat niciodată din viața lui pe mama și pe tata. Pur și simplu în New York s-a reinventat

pe sine. A început prin a-și schimba numele — din Theobold Ericson Smythe în Eric Smythe. A scăpat de toate hainele lui de licean cumpărate de părinții noștri și a ales să poarte numai îmbrăcăminte de la magazinul local al Marinei Militare. A slăbit și mai tare. Părul lui negru a crescut gros și des. Și-a făcut rost de o pereche de ochelari înguști fără rame. Arăta ca Troțki — mai ales că pe deasupra îmbrăca o haină groasă militară și o jachetă ponosită de tweed. În rarele momente când se întâlnea cu părinții mei, aceștia rămâneau îngroziți de aspectul lui complet diferit. Însă notele de la facultate le închideau gura. Numai zece. La sfârșitul primului an a fost ales în fruntea organizației Phi Beta Kappa. I s-au acordat o mulțime de privilegii. Dacă ar fi vrut să intre la drept sau să-și dea doctoratul, ar fi putut să se alăture fluierând oricărui program educațional din țară. Dar el s-a mutat în centru, pe strada Sullivan, a măturat podelele pentru Orson Welles contra sumei de 20 de dolari pe săptămână și a început să viseze la piese de teatru care să conteze.

Până în 1945, visele sale s-au stins. Nimeni nu mai voia să-i citească operele — pentru că ele aparțineau unei alte epoci. Dar Eric nu renunțase la ideea de a da lovitura cu o piesă de teatru... chiar dacă asta presupunea să scrie pentru Joe E. Brown glume prostești care să-i asigure un acoperiș deasupra capului. O dată sau de două ori i-am sugerat să-și găsească o slujbă de profesor la vreun colegiu — care mie mi se părea un serviciu mai rezonabil și mai demn de talentul lui Eric, decât să înșire replici idioate pentru un concurs la radio. Dar el a refuzat categoric propunerea mea, spunându-mi:

— În clipa în care un scriitor începe să-și predea meseria, e terminat. Iar în clipa în care intră în lumea academică, trântește irevocabil ușa lumii reale... locul despre care el ar trebui să scrie.

— Da, dar *The Quiz Bang Show* nu înseamnă lumea reală, l-am contrazis eu.

— Este mult mai ancorat în realitate decât predarea literaturii engleze unei cete de femeiuști sclivisite de la Bryn Mawr.

— Au! am rostit eu ofuscată, având în vedere că absolvisem Bryn Mawr cu doi ani mai devreme.

— Lasă, că înțelegi tu la ce mă refer, S.

— Da... adică sunt una dintre femeiuștile alea care probabil ar trebui să se mărite cu un funcționar de bancă posomorât și să trăiască într-un amărât de orășel din statul Philadelphia...

Cel puțin asta era viața pe care mi-o preconizau părinții mei. Însă eu m-am opus cu încăpățânare. După ce am absolvit colegiul în '43, mama și tata au sperat că mă voi căsători imediat cu prietenul meu stabil de atunci — un absolvent de Haverford, pe nume Horace Cowett.

Tocmai fusese acceptat la Facultatea de Drept de la U. Penn și îmi ceruse mâna. Dar cu toate că Horace nu era la fel de sclivisit și de plictisitor ca și numele său (ci un tip citit care scria o poezie relativ decentă pentru revista literară de la Haverford), nu mă simțeam pregătită să mă arunc într-o căsnicie de la o vârstă atât de fragedă — și, mai ales, cu un bărbat pe care îl plăceam, dar care nu-mi inspira nici un fel de pasiune copleșitoare. În orice caz, n-aveam de gând să-mi distrug tinerețea, lăsându-mă sechestrată în vechea și prăfuita Philadelphie, deoarece pusesem ochii pe un oraș mai la nord. Nimeni nu va izbuti să mă împiedice să ajung la New York.

În mod previzibil, părinții mei au încercat să se opună mutării mele acolo. Când i-am anunțat — cu trei săptămâni înainte de absolvire — că mi se oferise un post de stagiar la revista *Life*, au fost îngroziți. Venisem în weekend la Hartford (o călătorie pe care-am făcut-o special ca să le dau vestea,

dar și ca să-i informez că nu voi accepta propunerea de căsătorie a lui Horace). După zece minute de discuții, temperatura emoțională din casa noastră atinsese rapid punctul de fierbere.

— Nu sunt de acord ca fiica mea să locuiască singură în acel oraș depravat și indecent, s-a pronunțat tata.

— Cu greu poate fi numit New York un oraș indecent — iar *Life* nu e *Confidential*, am parat eu, menționând o revistă de scandal bine-cunoscută în vremea respectivă. Eu am crezut că veți fi încântați. *Life* acceptă numai zece stagiari pe an. Este o ofertă importantă, incredibilă.

— Tata are dreptate, interveni și mama. New York nu este un loc pentru o tânără fără familie.

— Dar Eric?

— Fratele tău nu este cel mai moral dintre oameni, interveni tata.

— Și ce vrea să însemne asta? am întrebat furioasă.

Tata a devenit brusc agitat, dar și-a mascat stinghereala continuând:

— Nu contează ce înseamnă. Un lucru e sigur însă: n-am să-ți permit să locuiești în Manhattan.

— Dar am douăzeci și doi de ani, tată.

— Nu vorbim despre vârstă.

— N-ai nici un drept legal să-mi spui ce am voie să fac și ce nu.

— Nu-ți contrazice tatăl, zise mama. În plus, faci o greșeală teribilă că nu te măriți cu Horace.

— Știam că o să zici asta.

— Horace este un tânăr extraordinar, adăugă tata.

— Horace este un tânăr foarte *drăguț* — cu un viitor foarte *drăguț* și de-a dreptul monoton.

— Ești arogantă, s-a răstit tata.

— Nu, doar realistă. Pentru că nu concep să mi se bage pe gât o viață pe care nu o doresc.

— Dar nu-ți bag pe gât nimic...

— Faptul că-mi interzici să merg la New York înseamnă că mă împiedici să-mi controlez propriul destin.

— Propriul *destin*! exclamă tata cu o ironie crudă. *Tu* chiar crezi că ai un *destin*! Ce romane proaste ai citit la Bryn Mawr?

Am ieșit ca o furtună din cameră. Am alergat pe scări și m-am trântit pe pat, hohotind. Nici unul dintre părinții mei nu a venit să mă consoleze. Nici nu mă așteptam. Nu le stătea în fire. Amândoi aveau o viziune specifică Vechiului Testament cu privire la îndatoririle părintești. Tata era o versiune pământească a celui Atotputernic — și, o dată ce vorbise, toate celelalte argumente deveneau inutile. Prin urmare, subiectul n-a mai fost abordat în restul weekendului. În schimb, am purtat o conversație ciudată despre activitatea recentă a japonezilor în Oceanul Pacific — iar eu mi-am mușcat limba să nu intervin când tata s-a lansat într-una dintre tiradele lui despre Roosevelt. Duminică m-a condus până la gară. Când am ajuns acolo, m-a bătut ușurel pe braț.

— Draga mea Sara, chiar nu-mi place să mă cert cu tine. Deși suntem dezamăgiți că nu te măriți cu Horace, îți respectăm decizia. Iar dacă jurnalismul te pasionează într-atât, vreau să știi că am o mulțime de contacte aici la *Hartford Courant*. Nu cred că va fi prea greu să-ți găsim ceva...

— O să accept oferta de la revista *Life*, tată.

S-a albit la față — așa ceva nu i se mai întâmplase niciodată.

— Dacă accepți slujba aia, mă voi vedea nevoit să-ți retrag orice sprijin.

— Va fi pierderea ta.

Și cu asta m-am dat jos din mașină.

Am tremurat tot drumul până la New York — eram de-a dreptul înspăimântată. Îmi înfruntasem tatăl pentru prima dată în viață. Cu toate că încercam să fiu curajoasă și încre-

zătoare, m-a înfiorat gândul că aș putea să-mi pierd părinții. La fel cum m-a speriat gândul că — dacă aș fi respectat voința tatălui meu — aș fi sfârșit prin a scrie la rubrica „Observații bisericești" din *Hartford Courant* și prin a regreta că le permisesem părinților să-mi aleagă o viață banală.

Iar eu credeam din tot sufletul că am un destin. Știu că vorbele mele sună a vanitate și a romantism desuet... dar, în acel moment de răspântie al așa-zisei vieți adulte, trăsesem o concluzie simplă cu privire la viitor: *acesta avea posibilități*... doar dacă-ți ofereai șansa de a explora acele posibilități. Oricum, marea majoritate a celor contemporani mie se supuneau unei vieți obișnuite, făcând exact lucrurile pe care toată lumea le aștepta de la ei. Cel puțin jumătate dintre colegele mele de la Bryn Mawr își planificaseră nunta pentru vara de după absolvire. Tinerii care se întorseseră din război nu-și doreau decât să-și găsească un serviciu și să se așeze la casele lor. Iată unde se plasa generația noastră care era pe punctul de a moșteni bunăstarea postbelică și care (prin comparație cu părinții noștri) beneficia de oportunități infinite. Dar în loc să alerge după respectivele oportunități, ce au făcut cei mai mulți dintre noi? Am devenit angajați conștiincioși, gospodine harnice, consumatori fideli. Ne-am îngustat orizonturile și ne-am încarcerat în vieți meschine.

Desigur că eu am realizat toate aceste lucruri abia mulți ani mai târziu (depărtarea ne oferă întotdeauna o viziune perfectă, nu?). În primăvara lui '45 însă, nu mă interesa decât să fac ceva cu viața mea — mai exact să nu mă mărit cu Horace Cowett și, bineînțeles, să accept slujba de la *Life*. Dar până când am ajuns la stația Penn și după weekendul oribil petrecut cu părinții mei, îmi cam pierdusem entuziasmul. În ciuda celor patru ani trăiți departe de casă, la facultate, tata încă îmi mai domina viața. Încă mai simțeam o nevoie disperată de a obține aprobarea lui, chiar dacă știam că n-am s-o primesc. Și chiar credeam că-și va respecta până la

capăt amenințarea și mă va dezmoșteni dacă mă stabileam în New York. Cum să trăiesc fără părinții mei?

— Oh, *te rog*, mi-a spus Eric după ce i-am mărturisit temerile mele. Tata n-ar îndrăzni niciodată să te taie de la porție. Te iubește foarte mult.

— Nu-i adevărat...

— Crede-mă, bietul nebun are convingerea că trebuie să joace vechiul rol de *pater familias* sever — dar în adâncul sufletului e doar un bătrân speriat, de șaizeci și patru de ani, pe punctul de a primi un șut de la compania pentru care lucrează și e îngrozit de ororile pensionării. Chiar ai senzația că o să-i trântească ușa în nas singurei lui fiice adorate?

Stăteam în recepția hotelului Pennsylvania, vizavi de stația Penn. Eric aranjase să mă întâmpine imediat după ce vin cu trenul de la Hartford în după-amiaza acelei zile de duminică (îmi rămâneau două ore la dipoziție până la cursa spre Bryn Mawr, via Philadelphia). Imediat ce l-am văzut pe peron, m-am aruncat la pieptul lui și am început să plâng, detestându-mă în aceeași clipă pentru că mă comportam ca un papă-lapte. Eric m-a strâns în brațe până când m-am calmat, apoi m-a întrebat:

— Așadar, te-ai distrat acasă?

Am izbucnit în râs.

— A fost minunat, am răspuns.

— Se vede. Uite, hotelul Pennsylvania e aproape. Iar barmanul de acolo face un Manhattan bestial.

Aceasta a fost afirmația deceniului. După două asemenea Manhattan, mă simțeam ca sub anestezie — o senzație care, trebuie să recunosc, uneori nu e așa de rea. Eric a încercat să-mi mai ofere și o a treia porție — dar eu m-am ținut tare și am cerut un suc cu ghimbir. Nu voiam să spun nimic, dar m-am îngijorat puțin când mi-am văzut fratele cum isprăvește din patru înghițituri cel de-al treilea Manhattan, cerând apoi încă unul. Deși păstrasem legătura prin scrisori

în permanență (apelurile telefonice la distanță — chiar și cele între New York și Pennsylvania — erau foarte scumpe la vremea respectivă), nu-l mai văzusem de la Crăciun. Și am fost sincer șocată de aspectul lui fizic. Silueta sa zveltă se îngroșase. Fața i se buhăise. Sub bărbie îi atârna o punguță mică, dar vizibilă, de grăsime. Fuma Chesterfield, țigară de la țigară și tușea zgomotos. Avea doar douăzeci și opt de ani, însă începuse să capete aspectul acela umflat de bărbat îmbătrânit prematur din cauza dezamăgirilor. Evident că discuțiile cu el rămăseseră la fel de spumoase și amuzante ca întotdeauna, dar simțeam că-și face griji pentru locul de muncă. Știam din scrisori că noua lui piesă (ceva despre o grevă a muncitorilor din sudul Texasului) fusese respinsă de aproape toate companiile teatrale din New York și că plătea chiria citind scenarii pentru teatrul Guild („E o muncă destul de deprimantă", îmi scria el în martie, „pentru că nu fac altceva decât să spun «nu» altor scriitori. Dar primesc 30 de dolari pe săptămână, adică atât cât să-mi acopăr cheltuielile"). După ce a înghițit lacom și cel de-al patrulea Manhattan, m-am hotărât să nu mai păstrez tăcerea cu privire la ingurgitarea necontrolată a alcoolului.

— Încă un Manhattan din ăsta și o să te urci pe masă ca să cânți „Yankee Doodle Dandy".

— Ai vorbit ca o puritană, S. După ce te văd plecată spre Philadelphia, o să iau metroul înapoi spre *atelierul* meu din strada Sullivan și o să scriu până când răsare soarele. Crede-mă pe cuvânt, cinci asemenea Manhattan nu înseamnă altceva decât lubrifiant creativ.

— În regulă, dar măcar ar trebui să iei în calcul varianta țigărilor cu filtru. Sunt mult mai blânde cu gâtul tău.

— Oh, Dumnezeule! Ascultați la asceta din Bryn Mawr! Suc cu ghimbir, țigări cu filtru. Următorul lucru pe care o să mi-l spui e că, dacă va candida, atunci o să votezi pentru Dewey împotriva lui Roosevelt la viitoarele alegeri.

— Știi foarte bine că n-aș face *niciodată* așa ceva.

— Și eu care credeam că am făcut o glumă, S. Deși trebuie să recunosc că tăticul ar rămâne cu gura căscată dacă ai vota pentru republicani.

— Tot ar insista să mă întorc în Hartford ca o fată bună ce sunt.

— Nu te întorci la Hartford după absolvire.

— Nu prea mi-a dat de ales, Eric.

— Nici vorbă. Pentru că joacă la cacealma acum. Ca la poker. Mizează tot pe o singură mână, pretinzând că are chintă royală și te provoacă să pariezi mai departe. Așa că o să-l demaști, acceptând slujba oferită de cei de la *Life*. Și cu toate că va mormăi și va răbufni — și probabil că va protesta puțin față de Teddy Roosevelt, ca de obicei — până la urmă va fi nevoit să-ți accepte decizia. N-are încotro. În orice caz, știe că o să am grijă de tine în orașul cel mare și rău.

— Asta îl și sperie, am spus, regretând imediat comentariul.

— De ce?

— Ei, știi tu...

— Nu, rosti Eric deloc amuzat. Nu știu.

— Probabil are senzația că mă vei transforma într-o marxistă furioasă.

Eric își aprinse o țigară. Mă privea fix și foarte preocupat. Puteam să jur că se trezise din amețeală.

— Nu asta ți-a spus, S.

— Ba da, l-am contrazis pe un ton deloc convingător.

— Te rog să-mi spui adevărul.

— Dar ți-am spus...

— ... că nu-i place ideea ca eu să am grijă de tine în New York. Dar cu siguranță ți-a explicat *de ce* consideră că te-aș putea influența negativ.

— Nu-mi amintesc.

— Mă minți. Iar noi *nu* ne mințim unul pe altul, S.

Fratele meu mi-a luat mâna și a șoptit:

— Trebuie să-mi spui.

Mi-am ridicat privirea și m-am uitat în ochii lui.

— Mi-a zis că nu te numeri pintre cei mai morali oameni.

Eric a păstrat tăcerea. A tras adânc din țigară, tușind ușor când a inspirat.

— Bineînțeles că nu cred așa ceva, am spus eu.

— Serios?

— Știi foarte bine că nu.

A stins țigara în scrumieră și și-a terminat restul de băutură.

— Dar dacă ar fi adevărat... dacă n-aș fi cel mai moral dintre oameni, te-ar deranja?

De data asta m-a privit el în ochi. Știam amândoi la ce ne gândim: un lucru pe care-l ocolisem întotdeauna... deși stăruise în permanență între noi ca o umbră. Ca și părinții mei, și eu aveam suspiciuni în privința sexualității fratelui meu (mai ales că în viața lui nu existase nici o prietenă). Dar atunci, în trecut, asemenea bănuieli nu se discutau niciodată. Totul era încorsetat. La propriu și la figurat. Să-ți recunoști deschis homosexualitatea în anii '40, în America, ar fi fost un act de sinucidere. Chiar și în fața surorii tale care te adoră. Așa că vorbeam codificat.

— Eu te consider cea mai morală persoană din câte cunosc, am spus.

— Dar tata folosește cuvântul „moral" cu alt sens. Înțelegi asta, S?

I-am acoperit mâna cu a mea.

— Da, înțeleg.

— Și asta te tulbură?

— Ești fratele meu. Nimic altceva nu contează.

— Ești sigură?

I-am strâns mâna cu putere.

— Sunt sigură.

— Mulțumesc.

— Taci din gură, i-am spus eu zâmbind.

M-a strâns și el de mână.

— O să fiu întotdeauna alături de tine, S. Să nu uiți. Și nu-ți face griji în privința tatei. N-o să câștige de data asta.

O săptămână mai târziu, am primit o scrisoare la Bryn Mawr.

Dragă S,

După ce te-am văzut duminica trecută, am hotărât că se impunea o vizită scurtă și de prea mult timp amânată la Hartford. Așa că am sărit în tren a doua zi de dimineață. Inutil să-ți povestesc ce supriză au avut mama și tata când m-au zărit în pragul casei lor. Deși a refuzat la început, până la urmă tata n-a avut de ales și a trebuit să asculte ce am de spus în numele tău. În timpul primei ore de „negocieri" (pentru că altfel nu pot să-i zic), mi-a împuiat capul cu aceeași frază: „Se întoarce la Hartford și am încheiat subiectul". Așa că m-am apucat și eu să-i servesc cu destulă finețe povestea: „Ar fi păcat să vă pierdeți ambii copii", încercând ca vorbele mele să nu sune a amenințare, ci mai degrabă a potențial tragic. Când am văzut că se încăpățânează să o țină pe-a lui, i-am spus: „Atunci o să sfârșești ca un bătrân singur." Apoi am plecat și am luat următorul tren spre New York.

A doua zi de dimineață, telefonul a sunat pe la opt, o oră incredibil de nesănătoasă. Era dragul nostru tată. Glasul lui păstra același ton țâfnos și rigid, dar ideile i se schimbaseră cu siguranță.

„Iată ce voi accepta. Sara poate lua slujba de la *Life*, dar numai dacă se învoiește să se cazeze la hotelul Barbizon pentru doamne de pe strada 63. Am primit recomandări serioase de la unul dintre asociații mei de la Standard

Life și știu că funcționează după reguli stricte, cu oră de stingere obligatorie și fără vizite după lăsarea întunericului. Pentru că mama și cu mine vom ști că este îngrijită cu atenție la Barbizon, vom consimți ca ea să locuiască în Manhattan. Și având în vedere că tu ți-ai asumat rolul de intermediar, te rog să-i transmiți lui Sara propunerea noastră. Comunică-i, te rog, că, deși are toată dragostea și sprijinul nostru, acest aspect nu va fi negociat."

Normal că n-am zis nici da, nici ba, ci doar m-am mărginit să le promit că-ți voi transmite oferta lor. Dar din câte-mi dau eu seama, asta înseamnă deja o semicapitulare din partea lui. Așa că sărbătorește cu cinci Manhattan și ia-ți la revedere de la Pennsylvania. Vii la New York... și cu binecuvântarea părintească, pe deasupra. Nu te îngrijora prea mult din cauza hotelului Barbizon. Te vom caza acolo o lună sau două, apoi te vom transfera pe furiș în propriul tău apartament. După aceea, vom găsi noi o cale să-i dăm vestea mamei și tatei fără să redeschidem vechile ostilități.

Pace pentru noi.

Fratele tău „moral",

Eric.

Aproape că am țipat de încântare când am terminat de citit scrisoarea. M-am repezit înapoi în camera mea, am luat o foaie de hârtie și un stilou și am scris:

Dragă E,

O să-i scriu lui Roosevelt la noapte și o să te propun să conduci Liga Națiunilor (dacă va mai fi reactivată după război). Ești un geniu diplomatic! Și cel mai bun frate cu putință. Spune-i găștii de pe strada 42 că în curând voi fi acolo...

Cu dragoste, S.

Am mâzgălit și o notă scurtă pentru tata, în care îi confirmam că acceptasem condițiile lui și în care îl asiguram că familia noastră va fi mândră de munca mea la New York (un fel cifrat de a-l înștiința că voi rămâne „o fată cuminte", chiar dacă voi locui pe tărâmul Sodomei și al Gomorei, adică Manhattan).

N-am primit niciodată un răspuns de la tata. Și nici nu m-am așteptat. Nu-i stătea în fire. Dar a venit totuși împreună cu mama la ceremonia de absolvire. Eric a luat și el trenul în ziua cu pricina. După ceremonie, am mers toți patru să mâncăm de prânz la restaurantul unui hotel. A fost o masă ciudată. Îl vedeam pe tata privindu-ne pe rând și țuguindu-și buzele. Eric își pusese chiar sacou și cravată cu această ocazie (singurul lui sacou de altfel, un Harris ponosit din tweed cumpărat de la un magazin cu vechituri). Cămașa kaki era în stilul militar. Arăta ca un sindicalist și a fumat țigară de la țigară în timpul prânzului (dar cel puțin s-a mărginit să bea numai două Manhattan). Eu mă îmbrăcasem într-un costum practic, dar tata tot se uita la mine neliniștit. Pentru că îndrăznisem să mă împotrivesc, nu mai eram fetița lui mică și cuminte. Și se vedea că nu se simte relaxat în preajma mea (deși, ca să fiu sinceră, tata nu se simțise niciodată relaxat de față cu copiii săi). Mama se comporta ca toate mamele: zâmbea nervos și îl aproba pe tata în tot ce spunea.

Într-un târziu — după multe discuții idioate despre frumusețea campusului Bryn Mawr și despre serviciile proaste din trenul de la Harford și despre băiatul unui vecin care plecase în armată în nu știu ce colț al Europei —, tata a rostit brusc:

— Sara, vreau să știi că mama și cu mine suntem deosebiți de încântați că ai absolvit *cum laude*. Este o mare realizare.

— Da, dar n-a luat *summa cum laude* ca mine, a intervenit Eric, arcuindu-și răutăcios sprâncenele.

— Mulțumesc, dragă frate.

— Oricând, S.

— Amândoi ne-ați făcut să ne simțim mândri, a zis mama.

— Din punct de vedere academic, a adăugat tata.

— Da, a repetat și mama, din punct de vedere academic nici că există părinți mai mândri decât noi.

Aceasta a fost ultima oară când ne-am reunit ca familie. Șase săptămâni mai târziu — întorcându-mă la hotelul Barbizon pentru doamne, după o zi lungă la *Life* — am rămas uluită să-l văd pe Eric, așteptându-mă în hol. Era tras și alb la față. Mi-a aruncat o privire înfrigurată și am știut imediat că urmează să-mi spună ceva îngrozitor.

— Bună, S, a rostit el încet, luându-mi mâna într-a lui.

— Ce s-a întâmplat?

— Tata a murit azi-dimineață.

Inima a început să-mi bată cu putere, gata să-mi spargă pieptul. Preț de o secundă sau două, n-am mai știut unde mă aflu. Apoi am simțit brațele puternice ale fratelui meu, sprijinindu-mă. M-a condus pe o canapea și m-a ajutat să mă așez.

— Cum? am reușit eu să îngaim.

— Stop cardiac — în biroul lui. Secretara l-a găsit prăbușit peste masă. Probabil că totul s-a petrecut instantaneu... ceea ce este o binecuvântare, bănuiesc.

— Cine a anunțat-o pe mama?

— Poliția. Apoi m-a sunat familia Daniels. Mi-au spus că mama e distrusă.

— Normal că e distrusă, m-am auzit rostind. Tata a fost viața ei.

Am simțit cum mi se ridică un hohot de plâns în gât, dar l-am înăbușit. Pentru că mi-am adus aminte vorbele tatei: *„Plânsul nu reprezintă niciodată un răspuns"*, mi-a explicat el odată, după ce am izbucnit în lacrimi pentru că luasem un șase la latină. *„Plânsul înseamnă autocompătimire. Iar autocompătimirea nu rezolvă nimic."*

În orice caz, nu știam ce să simt în acele clipe, cu excepția unui amestec de angoasă și pierdere. L-am iubit pe tata. M-am temut de tata. Am tânjit după afecțiunea lui pentru că nu o simțisem niciodată cu adevărat. Și mai știam că Eric și cu mine reprezentam totul pentru el. Dar tata habar n-avea să-și arate dragostea. Și nici nu va mai primi o a doua șansă. Acesta era gândul care m-a lovit cel mai tare — faptul că de aici înainte nu vom mai avea ocazia să spargem gheața dintre noi; faptul că amintirea tatălui meu va fi întotdeauna marcată de lipsa noastră de comunicare. Cred că de aceea suferim așa de mult la înmormântarea cuiva drag — înțelegem cum ar fi putut sta lucrurile, dacă am fi fost în stare să le îndreptăm din vreme.

L-am lăsat pe Eric să se îngrijească de toate. M-a ajutat să-mi fac bagajul. Ne-am urcat amândoi într-un taxi până la gara Penn și la 8:13 am pornit spre Hartford. Am stat în vagonul-restaurant și am băut constant, în timp ce trenul se îndrepta spre nord prin districtul Fairfield. Nici o clipă nu mi-a dat senzația că este copleșit de durere — pentru că, probabil, voia să rămână puternic pentru mine. În mod curios, am vorbit puțin despre mama și despre tata. Am pălăvrăgit mai mult despre munca mea la revistă, despre slujba lui Eric la teatrul Guild și despre zvonurile ce începeau să se răspândească din estul Europei cu privire la lagărele morții conduse de naziști. Evident că ne-am întrebat dacă Roosevelt ar trebui să-l mai păstreze pe Henry Wallace în calitate de vicepreședinte la următoarele alegeri prezidențiale sau de ce este așa de proastă (Eric a fost categoric în privința asta) piesa lui Lillian Hellman, *Watch on the Rhine*. Parcă nu ne-am fi putut aduna gândurile ca să ne confruntăm cu grozăvia pierderii unui părinte — mai ales unul față de care nu-tream asemenea sentimente complexe, ambigue. O singură dată în timpul călătoriei s-a ridicat problema familiei... când Eric a spus:

— Păi, bănuiesc că acum te poți muta de la Barbizon.

— Și mama n-o să obiecteze? am întrebat.

— Crede-mă, S, mama va avea alte lucruri pe cap.

Ce adevăr înfiorător s-a dovedit a exista în cuvintele lui Eric. Mama nu era doar înnebunită de durere din pricina morții soțului ei, ci, pur și simplu, de neconsolat. În cele trei zile de dinaintea înmormântării, deznădejdea ei a atins asemenea cote, încât doctorul a fost nevoit s-o sedeze întruna. A suportat relativ bine slujba de la biserica episcopaliană locală, dar în cimitir s-a dezlănțuit. În asemenea hal, încât doctorul ne-a recomandat să o internăm la sanatoriu ca s-o țină sub observație.

N-a mai ieșit din sanatoriul respectiv niciodată. La o săptămână de la internarea ei, o formă de demență senilă prematură a pus stăpânire pe ea — iar noi am pierdut-o definitiv. Au examinat-o tot felul de specialiști și cu toții au ajuns la aceeași concluzie: la moartea tatălui nostru, durerea ei s-a dovedit atât de intensă, atât de copleșitoare, încât a suferit un atac cerebral care i-a afectat serios vorbirea, memoria și controlul mișcărilor. În primele luni de boală, Eric și cu mine am călătorit în fiecare weekend la Hartford ca să stăm lângă ea, sperând să vedem un cât de mărunt semn de viață conștientă. După șase luni, doctorii ne-au spus că există foarte puține șanse să-și mai revină din starea de demență. În acel weekend am luat unele decizii dificile, dar necesare. Am scos casa familiei la vânzare. Am aranjat ca toate posesiunile părinților noștri să fie vândute sau date de pomană. Nici unul dintre noi nu a luat prea multe lucruri din casă. Eric a avut pretenții la mica masă de scris pe care tata o ținea în dormitor. Eu m-am mulțumit cu o fotografie, făcută în 1913, ce-i înfățișa pe părinții noștri în luna de miere, în Berkshires. Mama stătea într-un scaun cu spătar înalt. Purta o rochie albă, din lână, cu mâneci lungi și avea părul strâns în coc. Tata, în picioare, lângă ea, îmbrăcase un costum închis la culoare,

cu vestă și un guler înalt și rigid la gât. Mâna stângă o ținea la spate, iar cea dreaptă pe umărul mamei. Nu se observa nici o urmă de afecțiune între ei; nici o scânteie de ardoare sau sentiment romantic, ori chiar cel mai mic semn de plăcere că se află unul în compania celuilalt. Păreau atât de înțepeniți, atât de formali, atât de nepotriviți pentru secolul în care se născuseră.

În noaptea în care eu și Eric sortam obiectele din casă și am dat peste această fotografie în pod, fratele meu a izbucnit în lacrimi. Era pentru prima dată când plângea de la moartea tatei și de când se îmbolnăvise mama (în vreme ce eu mă închideam regulat în toaleta femeilor de la *Life* și hohoteam ca o nebună). Știam exact de ce Eric se prăbușise dintr-o dată. Pentru că fotografia prezenta portretul perfect al atitudinii rigide și oficiale pe care părinții noștri o afișau în fața lumii... și implicit a copiilor lor. Întotdeauna am crezut că austeritatea îi caracteriza pe amândoi — pentru că nu existaseră niciodată manifestări publice ale afecțiunii dintre ei. Acum însă realizam că, dincolo de această fațadă, trăiseră o pasiune ascunsă — o dragoste și o dependență atât de profundă, încât mama aproape că murise fără tata. Lucrul care ne uluia era faptul că nu văzusem nici o clipă această pasiune, n-o detectasem deloc.

— Nu cunoști niciodată pe nimeni îndeajuns, mi-a spus Eric atunci. Ai senzația că știi tot despre ei dar, în final, te lasă cu gura căscată. Mai ales când vine vorba despre dragoste. Inima este cea mai tainică și mai șireată parte a anatomiei umane.

Singurul meu antidot la vremea respectivă a fost slujba mea. Îmi plăcea să muncesc pentru *Life*. Mai ales că, după patru luni, promovasem de la poziția de stagiar la cea de redactor. Mă documentam și scriam cel puțin două articole scurte pentru revistă în fiecare săptămână. Subiectele mi le dădea redactorul-șef — un jurnalist de școală veche, fumător

înrăit, pe nume Leland McGuire, care înainte fusese redactor la *New York Daily Mirror*, însă se mutase la *Life* pentru bani și pentru programul de lucru mai lejer. Totuși ducea dorul nebuniei și agitației ce caracterizează marile și durele cotidiene. M-a simpatizat din prima clipă și, la scurt timp după ce am intrat în echipa lui, m-a scos la prânz la barul Oyster de la subsolul gării Grand Central.

— Vrei un sfat strict profesional? m-a întrebat după ce dădusem gata două porții de supă chowder și vreo zece moluște.

— Sigur că da, domnule McGuire.

— Leland, te rog. OK, uite cum stă treaba. Dacă vrei cu adevărat să devii o jurnalistă de succes, pleacă naibii de aici și găsește-ți o slujbă de reporter la unul dintre cotidienele mari. Sunt sigur că te-aș putea ajuta în acest sens. Să zicem la *Mirror* sau la *News*.

— Nu sunteți mulțumit de munca mea?

— Dimpotrivă — cred că ești extraordinară. Dar să fim sinceri: *Life* este în primul și în primul rând o revistă cu poze. Toți redactorii noștri adjuncți sunt bărbați — ei sunt cei trimiși să se ocupe de subiectele tari: bombardamentele de la Londra, Guadalcanal, următoarea campanie a lui Roosevelt. Eu nu pot să-ți dau decât prostii legate de artă și meșteșuguri: bucăți mici de cinci sute de cuvinte despre nu știu ce film al lunii ori despre modă sau, și mai rău, despre sfaturi în ale gătitului. Însă dacă mergi în redacția de la *Mirror*, probabil că o să ajungi să te bați cu polițiștii, vei acoperi subiectele din tribunale ori poate că vei obține o misiune suculentă cum ar fi o execuție la Sing-Sing*.

— Nu cred că execuțiile mă pasionează foarte tare, domnule McGuire.

---

* Închisoare de maximă securitate din New York. (*N. r.*)

— *Leland!* Ai fost educată prea bine, Sara. Încă un Manhattan?

— Mi-e teamă că limita mea la prânz e de unul singur.

— Atunci n-*ar trebui* să te duci la *Mirror*. Ori poate că tocmai de-aia — pentru că după o lună de zile acolo, vei ști cum e să bei trei Manhattan la prânz și încă să mai funcționezi.

— Sunt foarte fericită aici la *Life*. Învăț o mulțime de lucruri.

— Așadar, nu vrei să fii o reporteriță de fier precum Barbara Stanwyck?

— Eu vreau să scriu ficțiune, domnule McGuire... îmi pare rău, *Leland*.

— Oh, Doamne...

— Am spus ceva greșit?

— Nuuuu. Ficțiunea e în regulă. Dacă poți războ.

— O să încerc.

— Și-apoi, presupun, urmează un bărbățel, copilași și o casă drăguță în Tarrytown.

— Chestiile astea nu prea se regăsesc pe lista mea cu priorități.

Și-a dat pe gât restul de martini.

— Am mai auzit din astea.

— Sunt convinsă. Dar în cazul meu e adevărat...

— Sigur. Până când o să întâlnești un tip și o să tragi concluzia că te-ai plictisit de rutina nouă-cinci și că vrei să te așezi la casa ta. O să lași pe seama altcuiva plata facturilor și o să-ți dai seama că absolventul ăsta de colegiu este un candidat potrivit pentru a pica în plasă...

Brusc m-am auzit răstindu-mă la el.

— Vă mulțumesc că m-ați redus la un clișeu feminin prostesc.

Leland a bătut în retragere.

— La naiba, vorbeam și eu în dodii.

— Bănuiesc.

— N-am vrut să te jignesc.

— Nu m-ați jignit, *domnule McGuire.*

— Se pare că ești furioasă rău pe mine.

— Nu sunt furioasă. Dar nu-mi place să fiu categorisită drept o prădătoare.

— Corect, dar ești o pungașă dată naibii.

— Și nu așa ar trebui să fie pungașele? am rostit încet, aruncându-i un zâmbet dulce și sarcastic în același timp.

— Cele din soiul tău așa sunt. Amintește-mi să nu te invit niciodată să ne petrecem seara în oraș.

— Nu ies în oraș cu bărbați căsătoriți.

— Dar nici nu iei prizonieri. Prietenul tău probabil că are o minte brici.

— N-am prieten.

— Asta da surpriză.

Motivul pentru care nu-mi făcusem nici un prieten era simplu: în acel moment al vieții mele, nu dispuneam de timp liber. Aveam slujba mea. Aveam propriul meu apartament: o garsonieră mică, într-un colț verde și frumos din Greenwich Village, pe strada Bedford. Dar, cel mai important, aveam New Yorkul — cea mai bună idilă posibilă. Deși îl vizitasem regulat de-a lungul anilor, să trăiești efectiv în oraș era cu totul și cu totul altceva. Existau momente când aveam senzația că aterizasem într-un loc de joacă destinat adulților. Pentru cineva crescut în hotarele calme, conservatoare și nesuferite ale orășelului Hartford, din Connecticut, Manhattanul constituia o revelație amețitoare. În primul rând, îți oferea un anonimat incredibil. Deveneai aproape invizibil și nu mai trăiai niciodată senzația că cineva se uită peste umăr la tine dezaprobator (o ocupație preferată a locuitorilor din Hartford). Puteai să stai în oraș toată noaptea. Sau îți puteai petrece o jumătate de zi, rătăcind printre spațiile vaste ale librăriei Strand. Ori îl puteai asculta pe

Ezio Pinza cântând *Don Giovanni* la Met pentru cincizeci de cenți (dacă erai dispus să stai în picioare). Sau să iei cina la Lindy's la ora trei dimineață. Sau să te trezești în zorii zilei de duminică și să hoinărești prin Lower East Side, să cumperi murături proaspete la butoi de pe strada Delancey și-apoi să te lași vrăjit la magazinul cu delicatese Katz de pastrama cu secară, ce-ți provoca o experiență aproape religioasă.

Sau puteai să te plimbi pur și simplu — așa ca mine, la nesfârșit și obsesiv. Plimbări lungi — de la apartamentul meu de pe strada Bedford spre nord, până la Universitatea Columbia. Sau traversam podul Manhattan, după care urcam pe Flatbush Avenue până la Park Slope. În timpul unor asemenea plimbări, am descoperit că New Yorkul este ca un roman victorian imens care te obligă să-ți croiești drum printre hățișurile lui complexe și întortocheate. Fiind genul de cititor nerăbdător, m-am trezit prinsă în țesătura lui narativă, întrebându-mă unde o să mă ducă pasul următor.

Senzația de libertate era extraordinară. Nu mă mai aflam sub supravegherea părintească. Îmi purtam singură de grijă și nu dădeam nimănui socoteală. Și, mulțumită fratelui meu, aveam intrare gratuită în cercul mai ezoteric al Manhattan-ului. Eric părea să știe orice locuitor mai păgân al orașului. Traducători cehi de poezie medievală. Cântăreți de jazz din cluburile de noapte. Sculptori germani care emigraseră în SUA. Compozitori în formare ce scriau opere atonale despre Gawain[10]... pe scurt, genul de oameni pe care n-o să-i întâlnești niciodată în Hartford, Connecticut. În grupul acela ciudat se mai găseau și politicieni... cei mai mulți dintre ei erau profesori la colegiile din jurul orașului sau scriau pen-

[10] Gawain — unul dintre Cavalerii Mesei Rotunde, nepotul regelui Arthur.

tru micile publicații de stânga sau organizau mici spectacole de binefacere unde se strângeau haine și alimente pentru „tovarășii și frații noștri sovietici, care se luptă atât de curajos cu forțele fascismului"... exprimările „chiar dacă difereau" conțineau aceeași idee.

Normal că Eric a încercat să-mi transmită pasiunea lui pentru politica de stânga. Pe mine însă nu mă interesa deloc. Să ne înțelegem — îl respectam pe Eric pentru entuziasmul sincer de care dădea dovadă în susținerea acestei cauze. Așa cum respectam (și împărtășeam) ura lui pentru nedreptatea socială și inegalitatea economică. Dar lucrul care mă deranja era felul în care prietenii săi politici tratau convingerile lor ca pe un soi de religie laică — ei asumându-și rolul de mari preoți. Mulțumesc lui Dumnezeu că a părăsit partidul în '41. Cunoscusem câțiva dintre „tovarășii" lui când îl vizitasem în Manhattan în perioada facultății — și, oh, Doamne, dacă e să vorbim de oameni dogmatici! Ei chiar credeau că ideile lor reprezintă unica modalitate viabilă pentru societate... și nu acceptau sub nici o formă să asculte alte opinii. Acesta a fost și unul dintre motivele pentru care Eric s-a săturat de ei și i-a părăsit.

Bine măcar că nici unul dintre prietenii lui politici nu m-a invitat în oraș... o ușurare pentru mine. Pentru că, una peste alta, formau o ceată mohorâtă și sumbră.

— Tu nu cunoști nici un comunist *amuzant*? l-am întrebat într-o duminică în timp ce mâncam de prânz la Katz.

— Un „comunist amuzant" este un oximoron, a zis el.

— Tu ești un comunist amuzant.

— Vorbește mai încet, a șoptit Eric.

— Nu cred că agenții lui J. Edgar Hoover se postează în Katz.

— Nu se știe niciodată. Și, oricum, eu sunt un *ex*-comunist.

— Dar tot ai înclinații politice de stânga.

— Centru stânga. Sunt un democrat de tip Henry Wallace.

— Ei bine, îți promit ceva: n-o să ies niciodată în oraș cu un comunist.

— Din motive patriotice?

— Nu, ci pentru că n-o să fie în stare să mă facă să râd.

— Horace Cowett te făcea să râzi?

— Uneori, da.

— Cum poate un om cu numele de Horace Cowett să facă pe *cineva* să râdă?

Vorbele lui Eric aveau sens — cu toate că Horace nu arăta la fel de caraghios ca și numele lui. Era înalt și slab, cu o coamă de păr negru și des și ochelari cu rame de baga. Prefera sacourile de tweed și cravatele împletite. La douăzeci de ani semăna deja cu un profesor cu experiență. Era tăcut, aproape timid, dar extrem de inteligent și un partener de discuții adorabil atunci când se simțea confortabil în prezența ta. Ne-am întâlnit la o reuniune comună Haverford/Bryn Mawr și am ieșit împreună în ultimii mei ani petrecuți acolo. Părinții mei îl considerau o partidă excelentă — eu însă aveam dubiile mele, cu toate că Horace dovedea anumite virtuți, mai ales când vorbea despre romanele lui Henry James sau portretele lui John Singer Sargent (scriitorul lui preferat, pictorul lui preferat). Deși nu deborda de *joie de vivre*, îmi plăcea... dar nu îndeajuns cât să mă bag în patul lui. Și-apoi, Horace nici nu s-a străduit prea tare. Fuseserăm crescuți mult prea bine amândoi.

Totuși, m-a cerut de nevastă cu o lună înainte de absolvire.

Când m-am despărțit de el o săptămână mai târziu, mi-a spus:

— Sper că nu pui capăt relației noastre doar pentru că nu vrei să te căsătorești acum. Poate peste un an sau doi, te vei răzgândi.

— Știu exact ce voi simți cu privire la acest aspect și peste un an. La fel ca și astăzi. Pentru că, sinceră să fiu, nu vreau să mă mărit cu tine.

Și-a strâns buzele și s-a străduit să nu pară rănit. N-a reușit.

— Îmi pare rău, i-am spus.

— Nu e nevoie.

— N-am vrut să fiu așa de directă.

— N-ai fost.

— Ba da.

— Nu, serios... ai fost doar... informativă.

— Informativă? *Directă* e cuvântul corect.

— Aș zice... *instructivă.*

— Sinceră. Explicită. Francă. Oricum, ce mai contează?

— Păi, semantic vorbind...

Înainte de această discuție, am avut câteva remușcări cu privire la respingerea propunerii lui de căsătorie. Dar după ce am vorbit, toate dubiile ce-mi chinuiau sufletul au dispărut într-o secundă. Pentru părinții mei — și pentru multe dintre prietenele mele de la Bryn Mawr — încălcasem buna-cuviință, refuzându-i oferta. La urma urmei, dădusem cu piciorul unei partide pe cinste. Dar eu eram convinsă că voi putea găsi pe cineva înzestrat cu mai multă strălucire și cu mai multă pasiune. Și, la vârsta de douăzeci și doi de ani, nu doream să-mi cumpăr deja un bilet pentru căsnicie fără să iau în calcul și alte opțiuni.

Așa că atunci când am ajuns la New York, ideea găsirii unui prieten se situa în josul listei mele cu priorități. Mai ales că m-am confruntat cu tot felul de situații dificile în primul meu an aici.

Casa familiei s-a vândut de Crăciun — dar aproape toate câștigurile s-au dus pe facturile medicale ale mamei și pe internarea ei într-un azil. Eric și cu mine am întâmpinat anul 1944 într-un hotel slinos din Hartford, unde ne cazasem în pripă cu o zi înainte de Anul Nou, când ne-a sunat cineva să ne spună că mama contactase o boală infecțioasă ce se agravase și se transformase în penumonie. Era greu de

spus dacă va rezista sau nu. Când am ajuns la Hartford, doctorii o stabilizaseră. Am stat o oră lângă patul ei. Se adâncise într-o stare comatoasă profundă și ne privea cu ochi goi. Am sărutat-o amândoi și ne-am luat la revedere. Pentru că pierdusem ultimul tren spre Manhattan, am rămas în spelunca aia de hotel de lângă gară. Ne-am petrecut restul serii în barul hotelului, bând niște Manhattan oribile. La miezul nopții, am cântat „Auld Lang Syne" cu barmanul și câțiva comis-voiajori oropsiți.

Am avut un început de an sinistru. Lucrurile s-au înrăutățit și mai tare pentru că a doua zi, exact când plăteam camerele, am primit un telefon de la azil. Am răspuns eu. Era doctorul de gardă.

— Domnișoară Smythe, vă informez cu regret că mama dumneavoastră a decedat acum o jumătate de oră.

Destul de ciudat, n-am simțit nici un val copleșitor de durere (care m-a izbit abia peste două-trei zile). Mai degrabă un soi de amorțeală când am realizat că singura mea familie era acum Eric.

Și pe el l-a surprins vestea nepregătit. Am luat un taxi până la azil. Pe drum, a început să suspine. L-am înconjurat cu brațele.

— Întotdeauna a urât Revelionul, a spus el într-un târziu.

Înmormântarea a avut loc a doua zi dimineață. Vecinii și secretara tatălui nostru au venit la biserică. După ce am îngropat-o, am luat din nou un taxi înapoi spre gară. În tren, Eric mi-a zis:

— Sunt sigur că asta este ultima oară când mai pun piciorul în Hartford.

Nu ne rămăsese cine știe ce moștenire — doar două polițe de asigurare. Am căpătat aproximativ cinci mii de dolari fiecare — o sumă frumușică în vremea aceea. Eric și-a dat demisia de la Guild imediat și a plecat un an de zile în Mexic și în America de Sud. Și-a luat și mașina portabilă de scris

Remington, deoarece intenționa să-și petreacă douăsprezece luni scriind o piesă importantă și adunând material pentru un *journal de voyage* despre călătoriile sale în America Latină. Mi-a mărturisit că și-ar fi dorit să merg cu el, dar că putea să jure că n-am de gând să-mi las slujba de la *Life* după doar șapte luni.

— Dar dacă vii cu mine, vei putea să te concentrezi să scrii ficțiune un an întreg, mi-a atras el atenția.

— Învăț o mulțime de chestii la revistă.

— Ce naiba înveți? Cum să scrii articole de cinci sute de cuvinte despre premiera *Bloomer Girl* de pe Broadway sau de ce sunt eșarfele un accesoriu obligatoriu al modei din acest an?

— Am fost chiar mândră de articolele alea două, i-am răspuns, chiar dacă n-au intrat pe prima pagină.

— Exact ce ziceam. După cum ți-a arătat și redactorul ăla al tău, n-o să primești niciodată subiecte fierbinți — pentru că toate sunt alocate redactorilor adjuncți bărbați. Tu vrei să scrii ficțiune. Ce te oprește? Ai și bani, și libertate. Ne putem închiria o *hacienda* în Mexic cu banii pe care-i avem și... putem scrie cât e ziua de lungă, nestingheriți.

— E un vis frumos, dar nu intenționez să părăsesc New Yorkul, când de-abia am ajuns aici. Nu sunt pregătită pentru meseria de scriitor. Trebuie să-mi găsesc calea mai întâi. Iar slujba de la *Life* îmi oferă practica necesară.

— Dumnezeule, ești mult prea rațională. Și presupun că planifici să faci ceva foarte eficient cu cei cinci mii de dolari.

— Obligațiuni de stat.

— S, *pe bune*. Te-ai transformat în Miss Prudență.

— Recunosc.

Așa că Eric a dispărut peste graniță, iar eu am stat în Manhattan, lucrând la *Life* ziua și încercând să scriu nuvele noaptea. Însă presiunile slujbei și plăcerile delicioase ale Manhattanului m-au ținut departe de mașina de scris Remington ce

se găsea în mica mea garsonieră. Ori de câte ori mă așezam la masă ca să lucrez, mă gândeam: *Nu prea am ce spune, corect?* Sau auzeam vocea aceea șoptită ce-mi umbla prin minte: *Sunt două filme tari la RKO pe strada 58*: „Spionaj în deșert" *și* „Air Force One". Sau mă suna o prietenă și-mi propunea să luăm prânzul la Schrafft sâmbăta. Sau trebuia să termin un articol pentru *Life*. Sau baia trebuia curățată. Sau... găseam un milion de scuze pe care le găsesc întotdeauna scriitorii ca să evite tirania mesei de scris.

Până la urmă, am hotărât că nu mai e cazul să mă amăgesc. Așa că mi-am mutat Remingtonul direct în dulap. Apoi i-am scris lui Eric o scrisoare lungă, explicându-i de ce mi-am amânat deocamdată ambițiile scriitoricești:

> N-am călătorit niciodată. N-am fost niciodată mai departe de Washington DC... ca să nu mai vorbesc de restul lumii. N-am trecut niciodată printr-o situație primejdioasă. N-am cunoscut niciodată pe nimeni care a intrat la închisoare sau care a fost judecat de către Curtea Supremă. N-am lucrat niciodată în mahalale sau într-o cârciumă. N-am făcut niciodată o drumeție prin munții Apalași și nici nu m-am cățărat pe muntele Kathadin și nici n-am traversat într-o canoe lacul Saranac. Aș fi putut să mă înrolez ca voluntară la Crucea Roșie și să plec la război. M-aș fi putut alătura celor de la WPA[11] și să-i învăț pe oameni cum să se ferească de furtunile de nisip. Aș fi putut face o mie de lucruri interesante — și implicit să găsesc și ceva despre care să scriu.
>
> La naiba, E — nici măcar nu m-am îndrăgostit vreodată. Și-atunci, de ce să mă mai mir că nu se întâmplă nimic atunci când mă așez în fața mașinii de scris?

---

[11] WPA — Work Progress Administration, una dintre cele mai mari organizații ale proiectului *New Deal*, ce a oferit locuri de muncă pentru milioane de oameni, destinată mai ales celor ce trăiau la țară.

I-am trimis scrisoarea la postrestant în Zihuantanejo, DF, Mexic. Eric locuia temporar într-un colț al tropicelor mexicane, unde închiriase o casă pe plajă. Șapte săptămâni mai târziu am primit un răspuns — caligrafiat mărunt pe o carte poștală ce purta un timbru de Tegucigalpa, Honduras.

S,

Ceea ce-mi spui tu de fapt prin scrisoarea ta este că nu consideri că ai o poveste de împărtășit. Crede-mă, toată lumea are o poveste de spus — pentru că întreaga noastră viață este narativă. Dar acest fapt probabil că nu te încălzește prea tare, mai ales dacă suferi un blocaj specific scriitorilor (o stare de lucruri pe care eu o trăiesc în permanență). Regula jocului este una simplă: dacă vrei să scrii, vei scrie. Și mai ține minte ceva: dacă vrei să te îndrăgostești, vei găsi pe cineva de care să te îndrăgostești. Dar ascultă-l pe fratele tău mai bătrân și mai tăbăcit de viață: să nu pornești niciodată în căutarea cuiva de care să te îndrăgostești. Pentru că idilele de acest gen par să sfârșească întotdeauna ca niște melodrame ieftine. Dragostea adevărată, pe de altă parte, ți se furișează în suflet când nici nu te aștepți... și-atunci cazi ca trăsnit.

N-ar fi trebuit să părăsesc niciodată Mexicul. Cel mai bun lucru din Tegucigalpa este autobuzul care pleacă din Tegucigalpa. Mă îndrept spre sud. Îți voi scrie din nou imediat ce mă stabilesc undeva.

Cu drag,

E

În decursul următoarelor zece luni — pentru că lucram din greu la revistă și îmi petreceam fiecare clipă liberă hoinărind prin New York —, am încercat să nu regret prea mult împotmolirea carierei mele literare. Și cu siguranță n-am întâlnit pe nimeni de care să mă îndrăgostesc. În schimb, am

primit o mulțime de vederi de la Eric, din Belize, San Jose, Panama City, Cartagena și Rio. S-a întors la New York în iunie 1945, fără nici un ban. A trebuit să-i împrumut două sute de dolari ca să se descurce în prima lună, timp în care s-a mutat înapoi în apartament și și-a căutat de lucru.

— Cum ai reușit să cheltuiești toți banii? l-am întrebat.

— Trăind pe picior mare, a răspuns el sfios.

— Dar parcă trăitul pe picior mare era împotriva principiilor tale politice.

— Era. *Este.*

— Și ce s-a întâmplat?

— Cred că soarele în exces nu mi-a prins bine. M-a transformat într-un *loco gringo* foarte generos, foarte prost. Dar îți jur că mă căiesc și lucrurile se vor schimba.

Și-a luat angajamentul să scrie câteva episoade pentru *Boston Blackie.* După ce l-au concediat din show-ul respectiv, a reușit să intre la *The Quiz Bang Show,* inventând gaguri pentru Joe E. Brown. N-a menționat niciodată piesa pe care ar fi trebuit s-o scrie în timpul acelui an — și nici eu nu l-am întrebat nimic. Tăcerea lui spunea totul.

A reluat legătura cât ai zice pește cu cercul lui mare de prieteni artiști. Iar în noaptea de dinaintea Zilei Recunoștinței a dat o petrecere pentru toți.

Eu fusesem deja invitată la o serată anuală organizată de unul dintre redactorii-șefi de la *Life.* Locuia pe strada 77 între Central Park West și Columbus — strada unde se umflau baloanele pentru parada de Ziua Recunoștinței. I-am promis lui Eric că o să trec și pe la el în drum spre casă. Însă petrecerea dată de redactor a durat mai mult decât m-am așteptat. Din cauza baloanelor sărbătorești (și a mulțimii de oameni care venise să le vadă cum se umflă), toate străzile din jur erau închise, așa că mi-a luat vreo jumătate de oră ca să găsesc un taxi. Se făcuse deja miezul nopții. Eram moartă de oboseală. I-am spus șoferului să mă ducă pe strada Bedford. Imediat ce

am intrat în apartament, a sunat telefonul. Eric. Pe fundal se auzeau petrecăreții dansând un swing de zile mari.

— Unde naiba ai fost? m-a întrebat el.

— M-am conformat politicilor ziarului și am sărbătorit undeva prin Central Park West.

— Păi, vino încoace. După cum auzi și tu, gașca se distrează de minune.

— Cred că am s-o las pe altădată, E. Trebuie să dorm o săptămână.

— Ai tot weekendul la dispoziție pentru așa ceva.

— Te rog, dă-mi voie să te dezamăgesc în seara asta.

— Nu. Insist să te arunci într-un taxi și să te prezinți *tout de suite chez moi*, gata să bei până în zori. La naiba, e prima sărbătoare adevărată după război. Cu siguranță asta este o scuză suficientă ca să distrugi niște celule cenușii...

Am oftat din toți rărunchii, apoi am spus:

— O să-mi dai aspirină mâine?

— Ai cuvântul meu de patriot american.

Așa că mi-am pus pe mine haina fără nici o tragere de inimă, am coborât scările, am strigat după un taxi și în mai puțin de cinci minute m-am trezit în mijlocul petrecerii de la Eric. Locul era înțesat de lume. Un patefon Victrola scotea o muzică absolut asurzitoare. Un nor gros de fum de țigară plutea în micuțul apartament ca un val de ceață densă. Cineva mi-a întins o sticlă de bere. M-am răsucit. Și-atunci l-am văzut. Un tip în jur de douăzeci și cinci de ani, îmbrăcat într-o uniformă militară kaki, cu un chip îngust și pomeți proeminenți. Ochii lui cercetau camera. Și brusc mi-a întâlnit privirea. Pentru o secundă. Sau două. M-a privit. L-am privit. Mi-a zâmbit. I-am zâmbit. S-a întors și gata. Asta a fost tot. O simplă privire.

N-ar fi trebuit să fiu acolo. Ci acasă, în pat, cufundată în somn. M-am întrebat adesea: dacă nu m-aș fi întors în clipa aceea, nu ne-am mai fi întâlnit?

Soarta atârnă de hazard, nu?

Doi

Ușa de la intrare s-a deschis deodată. Alți zece tipi au năvălit în apartament. Vorbeau foarte tare, făceau o gălăgie de nedescris și se vedea că sunt amețiți bine. Camera devenise pur și simplu neîncăpătoare. Nu te mai puteai mișca. Tot nu-l găsisem pe fratele meu și deja începusem să mă enervez că mă convinsese să vin la petrecerea asta absurdă. Îi iubeam pe prietenii lui Eric, dar nu *en masse*. Eric cunoștea preferințele mele și mă tachina adesea că sunt antisocială.

— Nu sunt antisocială, replicam eu. Doar antimulțimi.

Mai ales — aș mai fi putut adăuga — în cazul mulțimilor înghesuite în apartamente cât un chibrit. Fratele meu, pe de altă parte, se dădea în vânt după scenele de masă și îi plăcea la nebunie să se piardă printre oameni. Întotdeauna avea sute de prieteni. O seară liniștită acasă nu intra în calcul. El trebuia să-și întâlnească amicii în baruri sau să meargă la câte o petrecere, ori la spectacole de jazz și (în cel mai rău caz) să stea toată noaptea într-unul dintre cinematografele acelea non-stop de pe strada 42 — unde rulau câte trei filme la rând pentru douăzeci și cinci de cenți. De când se întorsese din

America de Sud, aplecarea lui spre adunările de tip turmă atinsese asemenea cote, încât ajunsesem să mă întreb când mai are timp să doarmă. Și-a schimbat aspectul împotriva voinței lui ca să obțină slujba de scriitor de gaguri pentru Joe E. Brown. Își tunsese părul și nu se mai îmbrăca precum Troțki — pentru că știa că nu va fi angajat decât dacă se supune normei cu nasturi încheiați până la gât, impusă de epocă.

— Pun pariu că tata se prăpădește de râs în mormântul lui, mi-a zis el într-o seară, știind că fiul său, mai roșu decât cei roșii, își cumpără acum haine de la Brooks Brothers.

— Hainele nu înseamnă nimic, i-am spus.

— Nu mai încerca să îndulcești situația. Ele înseamnă *totul*. Cei care mă cunosc înțeleg ce semnifică aceste haine: *Am dat greș*.

— Dar tu nu ești un ratat.

— Oricine pornește în viață visând că va fi următorul Bertold Brecht, dar sfârșește prin a inventa glume pentru un concurs cu întrebări și răspunsuri, își permite să se autointituleze un ratat.

— O să scrii o altă piesă minunată, l-am încurajat.

Mi-a zâmbit trist.

— S, eu n-am scris niciodată o piesă *minunată*. Știi asta. Nici măcar n-am scris o piesă *bună*. Și pe-asta o știi.

Da, avea dreptate — deși nu m-aș fi exprimat niciodată astfel. Așa cum îmi dădeam seama și că viața socială tot mai intensă a lui Eric era doar o formă de anesteziere. Îi mai domolea din durerea dezamăgirii. Știam că s-a blocat. Și mai știam și cauza acelui blocaj: o lipsă totală de încredere în talentul său. Însă Eric nu voia compasiune din partea mea — schimba întotdeauna subiectul când venea vorba despre asta. Până la urmă, am înțeles și m-am lăsat păgubașă. Mi-era ciudă că nu-l pot face să discute deschis despre suferința lui evidentă și mă simțeam neajutorată în timp ce-l priveam cum își ocupă fiecare clipă a vieții cu chefuri și dis-

tracții diverse... petrecerea la care mă aflam nu constituia decât un exemplu simptomatic.

Deoarece gălăgia din cameră atinsese nivelul unor urlete, am hotărât să mă retrag iute dacă în următoarele șaizeci de secunde nu-mi văd fratele.

Atunci am simțit o mână atingându-mi ușor umărul și am auzit o voce de bărbat strigându-mi la ureche:

— Arăți precum cineva care caută o cale de ieșire.

M-am răsucit pe călcâie. Era tânărul în uniformă militară. Stătea la doar câțiva centimetri de mine, cu un pahar de băutură în mână și o sticlă de bere în cealaltă. De aproape, arăta chiar mai irlandez. Ceva din asprimea pielii, din forța maxilarului, din expresia năzdrăvană a ochilor și din trăsăturile lui de înger păcătos îmi spunea că e un bărbat ce cunoaște atât inocența, cât și experiența. Era o versiune mai puțin bătăioasă a lui Jimmy Cagney.[12] Dacă ar fi fost actor, i s-ar fi potrivit de minune rolul preotului tânăr și idealist care i-ar fi citit lui Cagney din Biblie, după ce vreun gangster rival l-ar fi ciuruit cu gloanțe.

— Ai auzit ce-am spus prima dată? strigă el ca să acopere larma. Arăți ca și cineva care caută o cale de ieșire.

— Da, te-am auzit. Și da, ești un bun observator.

— Iar tu roșești.

Brusc mi-am simțit obrajii în flăcări.

— Probabil că de la căldura de aici.

— Sau poate pentru că sunt cel mai arătos tip pe care l-ai văzut vreodată.

M-am uitat cu atenție la el și am observat că-și arcuia sprâncenele jucăuș.

— Da, ești arătos, n-am ce zice... dar nu cât să cad pe spate.

---

[12] Jimmy Cagney — actor american, cunoscut pentru rolurile sale de gangster, câștigător al premiului Oscar în 1942.

M-a privit cu admirație pentru o secundă, apoi a adăugat:

— Bună contralovitură. Nu cumva te-am mai văzut boxând cu Max Schelling în arena de la „The Garden"*?

— Te referi oare la „Bronx Botanical Garden"[13]?

— Nu cumva te cheamă Dorothy Parker[14]?

— Galanteria n-o să te ducă nicăieri, soldat.

— Atunci va trebui să încerc măcar să te îmbăt, spuse el, întinzându-mi o sticlă. Ia o bere.

— Am deja una, i-am răspuns, ridicând sticla de Schlitz din cealaltă mână.

— O băutoare cu două mâini. Îmi place asta. Nu se întâmplă să fii irlandeză?

— Mi-e teamă că nu.

— Ce surpriză. Puteam să jur că ești vreo O'Sullivan din Limerick... și nu o amazoană precum Kate Hepburn...

— Nu călăresc, l-am întrerupt.

— Dar tot rămâi o aristocrată, nu-i așa?

M-am încruntat.

— Ăsta a fost un zâmbet de tip *upper class*?

Am încercat să nu râd, dar n-am reușit.

— Ia te uită! Are și simțul umorului. Credeam că o asemenea calitate nu e inclusă în pachetul fetelor ca tine.

— Nu uita excepțiile de la regulă.

— Sunt încântat să aud așa ceva. Prin urmare... ce facem? Ne cărăm de aici?

— Poftim?

— Ai zis că te aflai în căutarea unei ieșiri. Îți ofer eu una. Cu mine.

---

* O altă denumire a Madison Square Garden. (*N. r.*)

[13] Din engl. *Grădina Botanică din Bronx.*

[14] *Dorothy Parker* — celebră scriitoare și poetă americană, cunoscută mai ales pentru umorul său sarcastic îndreptat împotriva slăbiciunilor și defectelor vieții urbane.

— Dar de ce-aș merge cu tine?

— Pentru că mă consideri amuzant, fermecător, fascinant, atrăgător, interesant...

— Nicidecum.

— Mincinoaso. Dar uite, îți mai dau un motiv să pleci cu mine. Pentru că ne-am simpatizat din prima clipă.

— Cine?

— Eu. Și tu.

— Eu n-am spus nimic. Nici măcar nu te cunosc.

— Contează?

Normal că nu conta. Pentru că deja mă vrăjise. Dar n-aveam de gând să-l las să-și dea seama cât de topită eram după el.

— Un nume m-ar ajuta, i-am spus.

— Jack Malone. Sau sergent Jack Malone, ca să fie și mai oficial.

— Și de unde ești, sergent?

— Vin dintr-un paradis, un ținut al Valhallei, dintr-un loc unde protestanții anglo-saxoni se tem să pătrundă...

— Cunoscut sub numele de?

— Brooklyn. Flatbush, mai exact.

— N-am auzit de Flatbush.

— Vezi? Ce ți-am spus? Pentru o aristocrată, Brooklynul a reprezentat întotdeauna un loc interzis.

— Ei bine, am fost în Brooklyn Heights.[15]

— Dar în Depths[16] ai fost?

— Acolo vrei să mă duci în seara asta?

Chipul i se lumină.

— Punct ochit, punct lovit *deja*?

— Nu cedez atât de ușor. Mai ales când adversarul în cauză a uitat să mă întrebe cum mă cheamă.

---

[15] Brooklyn Heights — cartier celebru al districtului Brooklyn.

[16] Joc de cuvinte: heights — înălțimi, coline/ depths — adâncimi, văi.

— Hopa!

— Continuă... pune-mi întrebarea!

— Care-i numele tău? mă chestionă el cu un accent caraghios de neamț.

I-am răspuns, iar el și-a țuguiat buzele.

— Smythe cu *y* și cu *e*?

— Sunt impresionată.

— Oh, ne-au învățat și pe noi în Brooklyn cum se ortografiază. *Smythe*...

De data asta mi-a pronunțat numele cu accent puternic englezesc.

— *Smythe*... Pun pariu pe orice că pe vremuri a fost doar un simplu *Smith*. Apoi însă, unul dintre strămoșii tăi aiuriți din New England a stabilit că e un nume prea obișnuit, așa că l-a schimbat în *Smythe*...

— De unde știi că sunt din New England?

— Glumești, nu? Dacă aș fi un parior înrăit, aș fi bătut palma pe zece dolari că foarte probabil îți scrii numele *Sara* fără *h*.

— Ai fi câștigat pariul.

— Ți-am spus că sunt un mare șmecher. *Sara*. Foarte drăguț... mai ales dacă-ți plac puritanii din New England.

Atunci am auzit vocea lui Eric în spatele meu.

— Adică, așa ca mine?

— Și tu cine naiba mai ești? l-a întrebat Jack, părând puțin deranjat că fusesem întrerupți.

— Sunt fratele ei puritan, a răspuns Eric, înconjurându-mă cu brațul. Și ca să trecem la subiect, tu cine naiba ești?

— Sunt Ulysses S. Grant[17].

— Foarte amuzant, rosti Eric.

— Contează cine sunt?

— Nu-mi amintesc să te fi invitat la această petrecere, atâta tot, răspunse Eric zâmbind.

---

[17] Ulysses S. Grant — cel de-al optsprezecelea președinte al Americii.

— Ăsta e apartamentul tău? întrebă Jack amabil, fără urmă de stânjeneală.

— Excelentă deducție, doctor Watson, spuse Eric. Te-ar deranja să-mi povestești și mie cum ai nimerit aici?

— Un tip pe care l-am cunoscut la clubul USO de lângă Times Square mi-a spus că are un prieten care are un prieten care are un alt prieten ce știe de un chef pe strada Sullivan. Ascultă, nu vreau să creez probleme, așa că o să plec chiar acum, dacă nu te deranjează.

— Dar de ce să pleci? am sărit eu atât de precipitat, că Eric m-a privit întrebător și oarecum îngrijorat.

— Da, adăugă Eric, de ce-ai pleca atunci când este evident că anumite persoane vor să rămâi?

— Sigur nu te supără?

— Orice prieten de-al Sarei...

— Apreciez.

— Unde-ai fost trimis?

— În Germania. Dar nu ca soldat, ci ca reporter.

— Pentru *Stars and Stripes*? întrebă Eric, menționând numele ziarului oficial al armatei americane.

— Cum *naiba* ai ghicit? se minună Jack Malone.

— Cred că uniforma mi-a șoptit. Și unde ai stat încartiruit?

— În Anglia pentru o vreme. Apoi, după capitularea naziștilor, am fost în München. Sau, mă rog, în ceea ce a mai rămas din München.

— Ai ajuns vreodată pe frontul de est?

— Eu scriu pentru *Stars and Stripes*... nu pentru *Daily Worker*[18].

— Atunci află că eu citesc *Daily Worker* de zece ani, rosti Eric, dându-și ceva prea multă importanță.

---

[18] *Daily Worker* — ziar publicat în New York de Partidul Comunist American.

— Felicitări, exclamă Jack. Și eu obișnuiesc să citesc rubrica de bancuri în fiecare zi.

— Nu văd legătura, spuse Eric.

— Am depășit cu toții vremea prostiilor copilărești.

— *Daily Worker* reprezintă ideea ta de prostie copilărească?

— Prostie copilărească *îngrozitor scrisă*... la fel ca marea majoritate a fițuicilor propagandistice. Adică, dacă tot te apuci să redactezi zilnic o jelanie cu privire la lupta de clasă, măcar scrie bine.

— O *jelanie*, rosti încordat Eric. Măi, să fie, măi, să fie, ce cuvinte mari folosim!

— Eric..., am intervenit eu, aruncându-i o privire furioasă.

— Am spus ceva greșit? mă întrebă el, împleticindu-se ușor.

Atunci am realizat că se îmbătase.

— Nu greșit, zise Jack. Doar *părtinitor*. Dar, la urma urmei, cine sunt eu să vorbesc, un irlandez analfabet din Brooklyn...

— N-am afirmat niciodată așa ceva, se repezi Eric.

— Nu, pur și simplu ai sugerat. Dar nici o problemă, sunt obișnuit să fiu luat peste picior de *parvenus* care nu suportă vocalele mele deloc elegante.

— Noi cu greu putem fi considerați parveniți, se apără Eric.

— Însă te-a impresionat cât de bine cunosc franceza, *n'est-ce pas*?

— Ai mai putea lucra o perioadă la accent.

— Nici ție nu ți-ar strica să-ți mai șlefuiești simțul umorului. Desigur, în calitatea mea de inferior intelectual ce locuiește pe partea greșită a podului Manhattan, mi se pare întotdeauna amuzant că marii snobi se întâmplă să fluiere și „Internaționala" printre buzele lor nobile. Ori poate că tu citești *Pravda* în rusă, tovarășe?

— Iar eu pun pariu că ești unul dintre cei mai devotați admiratori ai Părintelui Coughlin[19].

— Eric, pentru Dumnezeu, am intervenit eu, îngrozită că a putut să facă un asemenea comentariu sfidător — având în vedere că Charles E. Coughlin era un preot mizerabil de aripă dreapta; un precursor al lui McCarthy care avea o emisiune săptămânală la radio, în care urla împotriva comuniștilor, a străinilor și a oricărei persoane ce nu se pleca până la pământ ca să sărute steagul.

Oricine poseda o oarecare inteligență îl detesta. Am răsuflat ușurată să văd că Jack Malone nu răspunde provocării fratelui meu. Cu voce calmă i-a spus:

— Consideră-te norocos. O să interpretez vorbele tale drept o simplă zeflemea.

L-am înghiontit cu cotul pe fratele meu.

— Cere-ți scuze, i-am poruncit.

După un moment de ezitare, Eric a spart tăcerea:

— A fost o replică total nepotrivită, se scuză el. Îmi cer iertare.

Imediat, pe chipul lui Jack se așternu un zâmbet larg.

— Atunci rămânem prieteni? întrebă el.

— Ăăăă... desigur.

— Păi... la mulți ani!

Eric acceptă într-o doară mâna întinsă a lui Jack.

— Da... la mulți ani!

— Și regret că am venit aici nepoftit, adăugă Jack.

— Nici o problemă. Simte-te ca acasă.

Eric s-a retras în partea opusă a încăperii, iar Jack s-a răsucit cu fața la mine.

— Mi-a plăcut confruntarea noastră, spuse el.

---

[19] Charles Eduard Coughlin — preot romano-catolic, printre primii lideri politici americani care au folosit radioul pentru a avea audiență în masă. Faimos pentru opiniile sale antisemite și pentru simpatia față de Germania nazistă.

— *Serios*? l-am întrebat eu ironic.

— Normal. Să ne înțelegem, armata nu prea dă pe-afară de tipi erudiți. Și a trecut multă vreme de când n-am mai fost insultat într-un mod literat.

— Îmi pare foarte rău. Devine de-a dreptul grandoman atunci când se amețește.

— După cum ți-am spus, m-am amuzat teribil. Iar acum pricep de unde ai moștenit limba ascuțită. Este evident că se numără printre specialitățile familiei.

— Habar n-aveam că suntem așa de nostimi.

— Lasă modestia la o parte. În orice caz, Sara-cea-fără-*h* Smythe, a venit vremea să plec de aici, pentru că trebuie să fiu înapoi la datorie mâine dimineață la nouă punct fix.

— Să mergem, am spus...

— Dar am crezut că...

— Ce?

— Nu știu. După spectacolul pe care l-am dat împreună cu fratele tău, nu-mi închipuiam că mai vrei să ai de-a face cu mine.

— Te-ai înșelat. Ori poate te-ai răzgândit?

— Nu, nu... plecăm chiar acum.

M-a luat de braț și m-a condus spre ușă. Pe la jumătatea holului, m-am răsucit și am surprins privirea lui Eric.

— Pleci deja? a urlat el ca să acopere larma și părând de-a dreptul îngrozit că Jack mă însoțește.

— Luăm prânzul mâine împreună la Luchows? i-am strigat eu.

— Dacă mai ajungi acolo, sigur.

— Stai liniștit, va fi acolo, îl asigură Jack.

Am pornit pe scări în jos și când ne-am apropiat de intrarea principală, m-a tras spre el și m-a sărutat apăsat. Sărutul a durat o veșnicie. După o vreme, i-am spus:

— Nu mi-ai cerut permisiunea să faci asta.

— Ai dreptate. Nu ți-am cerut. Pot să te sărut, Sara-fără-*h*?

— Numai dacă renunți la chestia asta cu *h*-ul.

— De acord.

De data asta sărutul părea că n-o să se mai termine niciodată. Când m-am smuls din îmbrățișarea lui, îmi vâjâia capul ca o ruletă. Jack arăta și el de parcă se îmbătase pulbere. Mi-a luat fața între mâini.

— Bună.

— Bună și ție.

— Știi că trebuie să ajung la Șantierul Naval...

— Da, mi-ai spus: la nouă punct fix. Dar acum e abia trecut de miezul nopții.

— Așadar, după calculele mele de băiat din Brooklyn, ne mai rămân aproximativ...

— Șapte ore.

— Da. Doar șapte ore...

— Va trebui să ne mulțumim cu atât, i-am spus și l-am sărutat din nou. Acum hai să mergem să bem ceva.

Trei

Ne-am dus la The Lion Head din piața Sheridan. Pentru că era ajunul Zilei Recunoștinței, lumea nu se prea îngrămădise să iasă în oraș — lucru care ne-a convenit de minune de vreme ce am găsit o masă retrasă într-un sepa-

reu. Am băut două Manhattan și m-am lăsat convinsă să încerc și un al treilea. Jack nu s-a lăsat nici el mai prejos: porții mici de bourbon simplu, urmate de halbe de bere. Luminile străluceau întotdeauna difuz în acel local. Pe mese licăreau lumânări. Flacăra de la masa noastră se legăna înainte și înapoi ca un metronom sclipitor. Umbre fugare dansau pe chipul lui Jack. Nu-mi puteam lua ochii de la el. Cu fiecare secundă care trecea devenea și mai chipeș. Probabil și pentru că — descopeream — era al naibii de deștept. Un partener de conversație adorabil. Dar și mai interesant, un ascultător de excepție. Iar bărbații devin de zece ori mai atrăgători atunci când pur și simplu tac și te ascultă cu atenție.

M-a determinat să vorbesc despre mine — părea că vrea să știe tot — despre părinții mei, despre copilăria mea, despre zilele mele de școlăriță la Hartford, despre perioada petrecută la Bryn Mawr, despre ambițiile mele literare zadarnice, despre fratele meu Eric.

— Și chiar a citit timp de zece ani *Daily Worker*?

— Mi-e teamă că da.

— Să înțeleg că e unul de-al lor?

— Păi, a fost membru al partidului vreo doi ani. Dar pe vremea aia scria piese de teatru pentru Proiectul Teatrului Federal și se răzvrătea împotriva tuturor. Deși nu i-aș spune niciodată asta, eu cred că, în realitate, partidul n-a reprezentat pentru el decât o toană, o chestie de modă. Adică făcea pasiune pentru o anumită culoare sau pentru un anumit gen de costum pe care îl purtau el și prietenii lui la un moment dat... din fericire, a depășit perioada aia.

— Deci acum nu mai e membru, nu?

— A ieșit din partid în 1941.

— Da, e ceva. Dar încă mai simpatizează cu unchiul Joe[20]?

---

[20] Unchiul Joe — poreclă dată lui Stalin de mass-media occidentală.

— Pierderea credinței nu înseamnă că te transformi automat într-un ateu, nu?

Mi-a aruncat o privire înflăcărată.

— Tu chiar ești scriitoare.

— Pe ce se sprijină o atare părere? Pe o singură frază exprimată inteligent? Nu prea cred.

— Simt eu asta.

— Ei, na... nici măcar n-ai citit vreodată ceva scris de mine.

— O să-mi arăți niște materiale?

— Nu sunt foarte bune.

— Oh, Doamne, dar de ce n-ai și tu puțină încredere în tine?

— Ba am încredere în mine. Dar nu ca scriitoare.

— Și ce stă la baza convingerilor tale?

— La bază?

— Da, adică în ce crezi tu?

— O întrebare importantă.

— Hai, încearcă.

— Păi, să vedem..., am spus eu, simțindu-mă dintr-o dată foarte expansivă (grație tuturor acelor Manhattan). În primul și în primul rând, nu cred în Dumnezeu sau în Iehova, nici în Allah și nici în îngerul Moroni[21] și nici măcar în Donald Duck.

Jack a izbucnit în râs.

— OK, pe-asta am lămurit-o.

— Și, oricât de tare iubesc țara asta nenorocită, nu cred în imaginea bunului cetățean înfășurat mândru în drapelul național. Patriotismul exacerbat este întocmai precum propovăduirea Bibliei pe toate drumurile; mă sperie pentru că e atât de doctrinar. Patriotismul real e tăcut, implicit și serios.

---

[21] Îngerul Moroni — revelația divină a mormonismului, cel care i s-ar fi arătat „profetului" Smith în 1823 și i-ar fi spus unde să găsească evanghelia lui Mormon.

— Mai ales dacă ești o aristocrată din New England.

L-am lovit în glumă peste braț.

— Termină!

— Nicidecum! Pentru că încă eviți să-mi dau un răspuns direct.

— Asta pentru că întrebarea ta e mult prea importantă ca să răspund așa repede... și mai ales după cât am băut.

— Nu te las să scapi cu una cu două, mai ales când te justifici cu o chestie așa de banală ca băutura în exces. Recunoaște, domnișoară Smythe. În ce naiba crezi?

După o pauză scurtă, m-am auzit spunând:

— În responsabilitate.

Jack păru năucit.

— Ce-ai zis?

— În responsabilitate. M-ai întrebat în ce cred. Da, în responsabilitate.

— Oh, am priceput acum, zâmbi el. *Responsabilitate*. Un concept admirabil. Una dintre pietrele de hotar ale națiunii noastre.

— Dacă ești patriot.

— Dar eu sunt.

— Daaa, mi-am dat seama. Și respect asta. *Sincer.* Însă... cum să mă exprim eu ca să nu sune a prostie? Responsabilitatea de care vorbesc, responsabilitatea în care cred... în fine, se referă la responsabilitatea față de propria persoană. Vezi tu, eu nu cunosc prea multe despre viață, nu am călătorit și nici nu prea am făcut ceva interesant... dar când mă uit în jurul meu și îi ascult pe contemporanii mei discutând, nu aud decât cum alți oameni îți rezolvă problemele personale. Ceilalți îți spun că e un lucru bun să te măriți până la vârsta de douăzeci și trei de ani, deoarece te eliberezi brusc de povara traiului zilnic, de chinul alegerilor și de momentele petrecute în singurătate. În schimb, pe mine mă sperie mai degrabă ideea să-mi încredințez întregul viitor unei alte

persoane. La urma urmei, de ce ar fi altcineva mai puternic decât mine? Ce, el nu ar trăi aceleași temeri ca ale mele?

M-am oprit.

— Bat câmpii?

Jack dădu pe gât bourbonul și îi făcu un semn barmanului pentru încă un rând.

— Te descurci de minune, mi-a spus. Continuă.

— Păi, n-ar mai fi prea multe de adăugat, poate doar cu excepția faptului că, atunci când îți încredințezi fericirea unei alte persoane, îți pui în pericol chiar posibilitatea de a găsi fericirea. Pentru că elimini din ecuație propria responsabilitate. Îi spui altcuiva: *hei, fă-mă să mă simt împlinit, complet, dorit.* Și ideea e că numai tu însuți poți face asta.

Mă privi drept în ochi.

— Așadar, dragostea nu e inclusă în ecuație?

I-am susținut privirea.

— Dragostea n-ar trebui confundată cu dependența sau cu *„ce poți face tu pentru mine"*. Dragostea ar trebui să fie...

Brusc nu mi-am mai găsit cuvintele. Jack și-a strecurat degetele printre degetele mele.

— Dragostea ar trebui să fie dragoste.

— Cam așa ceva, am încuviințat, adăugând iute: Sărută-mă.

S-a conformat.

— Acum tu trebuie să-mi istorisești totul despre tine.

— Ce anume? Culoarea mea preferată? Semnul zodiacal? Dacă îl prefer pe Hemingway sau pe Fitzgerald?

— Pe cine?

— Fitzgerald, fără discuție.

— De acord — dar de ce?

— E o chestie de irlandez.

— Acum tu oclești un răspuns direct.

— Nu prea sunt multe lucruri de povestit despre mine. Sunt doar un tip din Brooklyn. Cam atât.

— Vrei să zici că n-ar trebui să mai aflu *nimic* despre tine?

— Nu neapărat.

— Părinții tăi s-ar simți jigniți dacă te-ar auzi.

— Au murit amândoi.

— Îmi pare rău.

— N-ai de ce. Mama a murit acum doisprezece ani — chiar înainte ca eu să împlinesc treisprezece ani. Embolie. Foarte rapid. O tragedie. Și da, a fost o sfântă... așa e normal să vorbească un fiu despre mama lui.

— Și tatăl tău?

— Tata s-a stins când eu mă aflam peste Ocean, în armată. A lucrat în poliție. Iute la mânie, se lua la harță cu toată lumea. Mai ales cu mine. Îi plăcea să bea. Adică vreo cinci pahare de whisky pe zi. Sinucidere în rate. Până la urmă i-a ieșit. Iar eu am răsuflat relativ ușurat, având în vedere că mare parte din adolescența mea mi-am petrecut-o evitând să stau în fața curelei lui atunci când se îmbăta... adică mai tot timpul.

— Îngrozitor.

Jack se strâmbă a lehamite și spuse:

— Se putea și mai rău.

— Așadar, ești singur pe lume?

— Nu, mai am o soră mai mică, Meg. Ea e creierul familiei: ultimul an la Barnard. Bursieră și are toate examenele luate cu note mari. De-a dreptul impresionant pentru cineva care provine dintr-o familie de irlandezi ignoranți.

— Dar tu n-ai făcut facultatea?

— Nu — eu m-am dus la *Brooklyn Eagle*. M-am angajat imediat după liceu ca mesager. Încet, încet am ajuns reporter chiar înainte să mă înrolez. Așa mi-am găsit un loc la *Stars and Stripes*. Sfârșit.

— Oh, haide. Doar n-ai de gând să te oprești aici!

— Nu sunt chiar așa de interesant.

— Îmi miroase a falsă modestie — și nu înghit asemenea gogoși. Oricine are o poveste de spus. Chiar și tipii din Brooklyn.

— Vrei să asculți o poveste lungă?

— Absolut.

— O poveste de război?

— Dacă e vorba despre tine, da.

Se întinse după pachetul de țigări și-și aprinse una.

— În primii doi ani de război, am rămas în redacția din Washington a lui *Stars and Stripes*. I-am implorat să mă transfere peste ocean. Așa că m-au expediat la Londra — îndeplineam tot sarcini de birou la cartierul general al Alianței. Am continuat să țip să mă trimită pe front, dar mi s-a spus că trebuie să mai aștept până îmi vine rândul. Așa se face că am pierdut debarcarea din Normandia, eliberarea Parisului, căderea Berlinului, intrarea victorioasă a yankeilor în Italia și toate acele povești sexy care le reveneau redactorilor-șefi ai ziarului — absolvenți de facultate în mare parte; cu toții cel puțin sublocotenenți. Dar după ce m-au dus cu zăhărelul o vreme, am reușit să mă alătur celei de-a Șaptea Armate în timp ce se îndrepta spre München. Drumul ăla mi-a deschis ochii. Pentru că, imediat ce am ajuns acolo, un batalion a fost trimis rapid într-o mică localitate, cam la opt mile în afara orașului. M-am hotărât să mă duc și eu. Orășelul se numea Dachau. Misiunea noastră era simplă: să eliberăm un lagăr de concentrare ce se găsea acolo. Dachau s-a dovedit a fi chiar drăguț. Nu fusese foarte tare bombardat nici de Air Force și nici de RAF, astfel centrul așezării rămăsese oarecum intact. Niște case adorabile, construite parcă din turtă dulce. Grădini bine îngrijite. Străzi curate. Și-apoi lagărul. Ai citit ceva despre el?

— Da.

— Crede-mă, tot batalionul a amuțit imediat ce am trecut de porți. Ne așteptam să întâmpinăm rezistență armată

din partea gardienilor lagărului — dar ultimii dintre aceștia fugiseră cu doar douăzeci de minute înainte să apărem noi. Și ceea ce ei... *noi*... am găsit...

Se opri un moment, de parcă ar fi vrut să-și cenzureze cuvintele.

— Ceea ce am găsit a fost... de nedescris. Pentru că imaginile nu pot fi cuprinse în cuvinte. Și nici nu pot fi înțelese. Totul era oribil... atât de revoltător, încât părea ireal... Să vorbești despre asta înseamnă să diminuezi tragedia... În fine, cam la o oră după ce am străbătut întregul lagăr, am primit ordin de la cartierul general al Alianței să adunăm la un loc toți adulții din Dachau. Căpitanul — un tip dur și rece din New Orleans, pe nume Dupree — a trasat această sarcină unor sergenți. Eu petrecusem doar câteva ore alături de batalion, dar deja ajunsesem la concluzia că Dupree e cel mai mare nesuferit din lume — absolvent al colegiului militar The Citadel („Confederația West Point", după cum ne reamintea întruna nouă, yankeilor) și un fan al spiritului de echipă. Dar după ce a făcut turul de inspecție la Dachau, se albise la față ca varul. Iar vocea lui căpătase tonalitatea unei șoapte.

— Luați patru oameni fiecare, le-a spus el sergenților, și ciocăniți la ușile tuturor caselor și magazinelor din oraș. Oricine are peste șaisprezece ani — bărbați *și* femei, fără excepții — să fie scos în stradă. După ce îi aranjați frumos pe rezidenții adulți din Dachau, vreau să vină aici perfect ordonați în șir indian. Ați înțeles, domnilor?

Unul dintre sergenți ridică mâna. Dupree clătină din cap spre el afirmativ.

— Și dacă opun rezistență, domnule? întrebă el.

Dupree și-a mijit privirea și a răspuns: „Asigurați-vă că nu se va întâmpla așa ceva, Davis. Folosiți orice mijloace necesare."

— Ei bine, nici unul dintre locuitorii orășelului Dachau nu s-a împotrivit armatei americane. Când băieții noștri au apă-

rut la ușile lor, au ieșit spășiți cu mâinile deasupra capetelor. Câteva femei au început să gesticuleze sălbatic spre copiii lor, implorând într-o limbă pe care nu o cunoșteam... deși se vedea clar ce-și închipuiau ei că urma să le facem. O tânără mamă — nu cred să fi avut mai mult de șaptesprezece ani, cu un bebeluș mic în brațe — mi-a văzut uniforma și arma și s-a aruncat efectiv la picioarele mele, urlând îngrozită. Am încercat s-o liniștesc, repetându-i întruna: *„N-o să vă facem nici un rău... n-o să vă facem nici un rău"*... însă ea se isterizase de-a binelea. Cine-ar fi putut-o învinovăți? După o vreme, o femeie mai în vârstă a săltat-o brusc în picioare și a pocnit-o peste față, șoptindu-i ceva la ureche. Tânăra s-a străduit să se calmeze și, ținându-și copilul la piept, s-a alăturat grupului, suspinând în tăcere. Cealaltă femeie m-a privit apoi cu un amestec de teamă și respect, încuviințând în același timp din cap, de parcă ar fi vrut să-mi comunice: *„Totul e sub control acum. Vă rog să nu ne faceți rău."*

Jack pufni indignat.

— *„Să vă facem rău! Să vă facem rău!"* îmi venea să le strig. *„Noi suntem americani. Noi suntem băieții buni. Noi nu suntem ca voi."* Dar n-am zis nimic. Doar am clătinat la rândul meu din cap și mi-am reluat poziția de observator. Am avut nevoie cam de o oră ca să strângem toți adulții din Dachau. Trebuie să fi fost peste patru sute de persoane în șirul acela indian. După ce au început să mărșăluiască încet spre lagăr, mulți dintre ei s-au pus pe plâns. Pentru că sunt ferm convins că ei credeau că o să-i împușcăm. Din mijlocul orășelului până la porțile lagărului nu era decât o distanță de vreo zece minute de mers pe jos. Zece minute. Probabil cel mult o jumătate de milă. Zece minute separau așezarea aceea cochetă — unde totul strălucea de curățenie și lucrurile vădeau o îngrijire obsesivă — de o imensă atrocitate. Acest aspect făcea din Dachau un caz extraordinar și oribil totodată: ideea că la doar câteva străzi mai încolo se ducea o

viață normală. Când am ajuns la porțile lagărului, căpitanul Dupree ne aștepta.

„Ce doriți să facem cu oamenii aceștia, domnule?" l-a întrebat sergentul Davis.

„Plimbați-i prin lagăr. Prin *tot* lagărul. Acesta este ordinul Comandamentului General al Aliaților — se zvonește că Ike[22] însuși a dat ordinul. Nemții trebuie să vadă *totul*. Nu-i cruțați de nimic."

„Și după ce vizitează lagărul?"

„Lăsați-i să plece."

— Soldații au procedat după cum li se ordonase. Au însoțit cei patru sute de locuitori prin fiecare nenorocit de colț al lagărului. În barăci, unde cadavrele zăceau aruncate la grămadă. La cuptoare. La mesele de disecție. La muntele de oase și cranii ridicat chiar lângă crematoriu. În timp ce oamenii erau ghidați de colo-colo, supraviețuitorii din lagăr — aproximativ o sută de persoane — stăteau tăcuți în curte. Cei mai mulți dintre ei erau atât de slabi, încât îți dădeau senzația unor schelete umblătoare. Te asigur că nici unul dintre germani nu a îndrăznit să privească direct în ochi vreun supraviețuitor. Marea lor majoritate se uitau fix în pământ. Și erau la fel de tăcuți.

Jack oftă.

— La un moment dat însă, unul dintre ei a cedat nervos. Un tip bine îmbrăcat, bine hrănit, genul directorului de bancă. Avea până în șaizeci de ani: un costum bun, pantofi lustruiți, ceas de aur în buzunarul de la vestă. Din senin, a început să plângă, pierzându-și controlul. În clipa următoare a ieșit din rând și s-a îndreptat clătinându-se spre căpitanul Dupree. Imediat, doi dintre ai noștri și-au armat mitralierele. Dar Dupree le-a făcut semn să ia poziția de repaus. Neamțul a căzut în genunchi în fața căpitanului, hohotind sălba-

[22] Ike — se referă la generalul Eisenhower.

tic. Și continua să repete întruna același lucru. Din câte îmi amintesc spunea ceva de genul:

„Ich habe nichts davon gewußt... Ich habe nichts davon gewußt... Ich habe nichts davon gewußt."

— Dupree s-a uitat la el complet nedumerit. Apoi l-a chemat pe Garrison — interpretul care fusese repartizat batalionului nostru. Un băiat timid, genul care buchisește și care nu privește niciodată pe nimeni în ochi. Acum stătea lângă căpitan, holbându-se spre funcționarul care se jeluia.

„Ce naiba spune, Garrison?" îl întrebă Dupree.

Neamțul se bâlbâia așa de tare, încât Garrison se văzu nevoit să se lase pe vine lângă el ca să-i priceapă bolboroseala.

„N-am știut... N-am știut", asta spune, domnule.

— Dupree s-a înroșit de furie. Apoi, pe neașteptate, s-a aplecat, l-a apucat pe bancher de gulerul hainei și l-a smucit în picioare.

„Pe dracu n-ai știut", se răsti Dupree la el, după care îl scuipă direct în față și îl împinse într-o parte.

— Funcționarul s-a împleticit și a intrat din nou în rând. L-am urmărit îndeaproape după aceea, pe tot parcursul marșului. Nici măcar o dată n-a încercat să-și șteargă saliva. Mormăia la nesfârșit aceleași cuvinte: *Ich habe nichts davon gewußt.. Ich habe nichts davon gewußt.* Un soldat care stătea lângă mine mi-a spus:

„Ascultă și la nenorocitul ăsta de friț. S-a țăcănit."

— Eu însă nu mă puteam gândi decât la un singur lucru: cuvintele lui sunau a remușcare. Sau a rugăciune. Sau a orice îți spui în sinea ta iarăși și iarăși în încercarea de a face penitență, de a căuta iertare etc. Și chiar m-a impresionat bărbatul. Pentru că simțeam că adevărul din spatele cuvintelor lui bolborosite era altul: *„Da, știam tot ce se petrece în acest lagăr. Dar n-am putut să fac nimic. Așa că am închis ochii... și m-am convins că viața din orășelul meu se desfășura normal, la fel ca înainte."*

Jack se opri un moment.

— Îți jur, nu cred că o să reușesc vreodată să-mi alung din minte imaginea bărbatului în costum, rostind întruna *Ich habe nichts davon gewußt*... Pentru că ne implora sincer să-l iertăm. Iar esența rugăminții lui era înspăimântător de umană: noi toți facem ceea ce trebuie ca să apucăm sfârșitul zilei.

Jack s-a întins să-și ia țigara. Aceasta se stinsese, așa că a scos un alt Chesterfield și l-a aprins. După ce a tras un fum, i-am luat-o dintre buze și am inhalat și eu adânc în piept.

— Nu știam că fumezi, a zis el.

— Nu fumez. Mă prostesc și eu. Mai ales când sunt gânditoare.

— Te simți gânditoare?

— Păi, mi-ai oferit variate subiecte de meditație.

Am tăcut amândoi pentru o vreme, pasând țigara de la unul la altul.

— L-ai iertat pe bancherul neamț? l-am întrebat eu într-un târziu.

— Să-l iert? La naiba. În nici un caz. Era vinovat cu vârf și îndesat.

— Dar l-ai compătimit pentru necazul lui, nu-i așa?

— Desigur că l-am compătimit. Dar nu i-aș fi oferit absolvirea păcatelor.

— Să presupunem că ai fi fost în locul lui. Să presupunem că erai directorul băncii locale și aveai nevastă și copii și o viață frumoasă și sigură. Și să mai presupunem că știai că, doar la câteva străzi depărtare de căsuța ta drăguță, se găsește un abator în care bărbați, femei și copii nevinovați sunt măcelăriți — toate astea pentru că guvernul țării tale a stabilit că ei sunt dușmanii statului. Ți-ai fi ridicat glasul ca să protestezi? Sau ai fi procedat exact ca el — adică ți-ai fi ținut capul plecat, ți-ai fi văzut de viața ta și ai fi pretins că nu vezi nimic?

Jack mai trase un ultim fum din țigară, după care strivi mucul în scrumieră.

— Vrei un răspuns sincer? mă întrebă el.

— Desigur.

— Atunci răspunsul meu sincer e: nu știu ce aș fi făcut.

— Ăsta *este* într-adevăr un răspuns onest.

— Toată lumea vorbește despre „lucrurile corecte" și despre faptul că trebuie să iei atitudine, purtând în minte ideea de *bunăstare generală*. Dar asta-i doar vorbărie ieftină. Când ne trezim pe front — sub focul artileriei — cei mai mulți dintre noi ajung la concluzia că nu prea au stofă de eroi. Așa că ne vârâm capul în nisip ca să ne ferim.

L-am mângâiat pe obraz.

— Așadar, tu nu te consideri un erou?

— Nici pomeneală... mai degrabă un romantic.

M-a sărutat cu înfocare. După ce ne-am dezlipit buzele, l-am tras mai aproape de mine și i-am șoptit:

— Hai să ne cărăm de aici.

Jack șovăi.

— S-a întâmplat ceva? l-am iscodit.

— Trebuie să lămurim un lucru, spuse el. Eu nu mă duc astăzi doar la cazarmă.

— Dar unde te mai duci?

— Plec în Europa.

— În Europa? Păi, războiul s-a terminat. Ce mai cauți acolo?

— M-am oferit voluntar.

— *Voluntar?* Păi, dacă nu mai e nici un război, pentru ce anume te-ai oferit voluntar?

— Poate că războiul s-a terminat, dar prezența armatei americane în Europa este destul de consistentă. Soldații îi ajută pe refugiați, curăță locurile de grenade ascunse, se ocupă de repatrierea prizonierilor. Iar *Stars and Stripes* m-a întrebat dacă vreau să scriu despre „curățenia" postbelică. În cazul

meu, asta înseamnă și promovarea automată la rangul de locotenent, ca să nu mai vorbesc de economiile pe care le voi face acolo. Așa că...

— Și cât de mult va dura această nouă însărcinare?

Și-a plecat fruntea, ocolindu-mi privirea.

— Nouă luni.

N-am spus nimic... cu toate că pentru mine nouă luni păreau o sută de ani.

— Și când le-ai dat răspunsul? l-am întrebat calmă.

— Acum două zile.

Oh, Doamne, nu...

— Ghinionul meu, am spus.

— Și al meu.

M-a sărutat din nou, după care mi-a șoptit:

— Ar fi mai bine să-mi iau la revedere.

Am simțit că mi se oprește inima. Pentru o clipă, m-am întrebat ce soi de nebunie pune stăpânire pe mine. Dar îndoiala s-a risipit instantaneu. Nu mă gândeam decât la un sigur lucru: *el e alesul.*

— Nu, l-am oprit. Nu-ți lua la revedere. Nu încă. Nu până la ora nouă punct fix.

— Ești sigură?

— Da. Sunt foarte sigură.

Din piața Sheridan și până la apartamentul meu din strada Bedford era o distanță de cinci minute de mers pe jos. N-am scos nici un cuvânt pe drum și ne-am mulțumit să ne lipim unul de altul în timp ce străbăteam străzile pustii ale orașului. Am urcat scările în tăcere. Am deschis ușa. Nu i-am oferit nimic de băut. Și nici cafea. Iar el n-a cerut. Nu s-a uitat curios de jur împrejur. Nu a scos nici o exclamație admirativă în privința apartamentului meu. Nu am discutat prostii. Nu ne-a copleșit nervozitatea. Nici unul din noi nu mai voia să spună nimic. Pentru că imediat ce ușa s-a închis în urma noastră, am început să ne dezbrăcăm febril unul pe altul.

Nu m-a întrebat dacă sunt virgină. S-a purtat cu o blândețe fără pereche. A fost pasional. Și puțin stângaci... deși nu atât de stângaci ca mine.

După ce am făcut dragoste, mi s-a părut oarecum rezervat. Aproape timid. De parcă îmi arătase prea multe.

M-am întins lângă el, printre așternuturile mototolite și jilave. L-am cuprins cu brațele. Și mi-am lăsat buzele să rătăcească alene pe gâtul lui. Apoi, pentru prima dată după o oră de tăcere, am vorbit:

— N-o să te mai las să pleci niciodată din patul ăsta.

— E o promisiune? m-a întrebat el.

— Mai rău. E un jurământ.

— Oh, asta *e* o chestiune serioasă.

— Dragostea este o chestiune serioasă, domnule Malone.

S-a întors cu fața spre mine.

— Domnișoară Smythe, asta e o declarație?

— Da, domnule Malone. O declarație. Eu mi-am pus cărțile pe masă, cum se spune. Te-am speriat?

— Dimpotrivă. Nici eu n-am de gând să *te* mai las să pleci din patul ăsta.

— E o promisiune?

— Pentru următoarele patru ore, da.

— Și-apoi?

— Și-apoi voi deveni din nou proprietatea Armatei Americane — care, pentru moment, îmi dictează cursul vieții.

— Chiar și în probleme amoroase?

— Nu, dragostea este singurul lucru pe care nu-l poate controla.

Am tăcut din nou.

— O să mă întorc, a rostit el într-un târziu.

— Știu. Dacă ai supraviețuit războiului, vei supraviețui și păcii de acolo. Se pune însă întrebarea dacă te vei întoarce pentru *mine*.

Imediat ce cuvintele mi-au ieșit din gură, m-am detestat pentru neghiobie.

— Ascultă-mă, m-am repezit să dreg situația. Am vorbit de parcă aș avea cine știe ce drepturi asupra ta. Îmi pare rău — a fost o prostie din partea mea.

M-a strâns tare în brațe.

— N-a fost o prostie, m-a liniștit el. Ci doar o *prostioară*.

— Să nu mă iei peste picior, băiețașule de Brooklyn, i-am zis, împungându-l ușurel cu degetul în piept. Eu nu-mi dăruiesc inima așa, cu una cu două.

— Oh, sunt convins de asta, a replicat Jack, sărutându-mă pe obraji. Și îți vine să crezi sau nu, nici eu.

— Adică nu există nici o fetișcană ascunsă undeva prin Brooklyn?

— Nu. Mă jur.

— Și nici vreo Fräulein care te așteaptă în München?

— N-am pe nimeni.

— Dar eu tot cred că Europa ți se va părea romantică...

Tăcere. Îmi venea să mă iau la palme pentru vorbele mele idioate. Jack a zâmbit.

— Sara...

— Știu, știu... Doar că... La naiba, nu e corect să pleci tocmai mâine.

— Ascultă-mă, dacă te-aș fi cunoscut acum două zile, nu m-aș fi oferit voluntar...

— Dar nu ne-am întâlnit acum două zile. Ne-am cunoscut în seara asta. Și acum...

— Vorbim de nouă luni, nimic mai mult. Pe 1 septembrie, la ora 7:46 seara sunt acasă.

— Dar o să vii să mă cauți?

— Sara, am de gând să-ți scriu în fiecare zi a următoarelor nouă luni...

— Nu te ambiționa prea tare. La fiecare două zile ar fi perfect.

— Dacă vreau să-ți scriu în fiecare zi, o să-ți scriu în fiecare zi.

— Promiți?

— Promit. Dar tu vei fi aici când mă voi întoarce?

— Știi bine că așa va fi.

— Ești minunată, domnișoară Smythe.

— Și dumneavoastră la fel, domnule Malone.

L-am lipit de saltea și m-am urcat peste el. De data asta am fost mai puțin timizi, mai puțin stângaci. Și ne-am dezlănțuit fără limite. Deși eram speriată de moarte. Pentru că tocmai îmi încredințasem inima unui străin... care urma să dispară peste ocean timp de nouă luni. Oricât de tare m-aș fi străduit, tot aveam să sufăr.

Noaptea s-a sfârșit. Zorii s-au strecurat printre storuri. Am privit ceasul de pe noptieră. Șapte și patruzeci și cinci de minute. Instinctiv l-am tras mai aproape de mine.

— Am hotărât ceva, i-am spus.

— Ce?

— Să te țin prizonier aici pentru următoarele nouă luni.

— Și-apoi mă vei elibera pentru ca armata să mă ia prizonier timp de alți doi ani.

— Dar măcar te am numai pentru mine nouă luni pline.

— Peste nouă luni, mă vei putea avea oricât timp îți dorești.

— Aș vrea să cred asta.

— Fii convinsă.

S-a dat jos din pat și s-a apucat să-și strângă hainele de pe podea.

— Aș face bine s-o iau din loc.

— Vin cu tine la Șantierul Naval, i-am spus.

— Nu e nevoie...

— Ba da. Pentru că așa îmi voi mai petrece o oră cu tine.

S-a aplecat și m-a apucat de mână.

— E mult de mers cu metroul. Și e vorba de Brooklyn.

— Meriți să sacrific un drum până în Brooklyn.

Ne-am îmbrăcat. Am umplut micul meu dispozitiv de cafea cu Maxwell House și l-am pus la încălzit. Când lichidul maroniu a început să fiarbă, l-am turnat în două cești. Le-am ridicat, am ciocnit, dar n-am scos nici o vorbă. Cafeaua avea un gust slab, leșios. În două minute am sorbit-o până la fund. Jack s-a uitat la mine.

— A venit vremea.

Am părăsit apartamentul. Dimineața aceea a Zilei Recunoștinței din 1945 era rece, dar însorită. Mult prea însorită pentru doi oameni care nu dormiseră toată noaptea. Ne-am ținut ochii întredeschiși pe drumul spre stația din piața Sheridan. Metroul spre Brooklyn era pustiu. Cât am traversat partea de sud a Manhattanului, am păstrat tăcerea, agățându-ne unul de altul cu disperare. Când am trecut pe sub East River, i-am zis:

— N-am adresa ta.

Jack a scos două cutii de chibrituri din buzunar. Mi-a întins mie una. Apoi a dat la iveală un creion chimic ce se ascundea în buzunarul de la piept. L-a lins, a desfăcut cutia lui de chibrituri și a scris pe dosul ei adresa armatei americane. Am luat creionul și m-am apucat să-i scriu și eu adresa mea pe cealaltă cutie. Când i-am dat-o înapoi, a vârât-o repede în buzunarul de la cămașă, închizând și nasturele pentru siguranță.

— Să nu îndrăznești s-o pierzi, l-am amenințat.

— Tocmai a devenit cel mai prețios obiect al meu. Dar și tu să-mi scrii, da?

— Constant.

Metroul și-a continuat goana prin subteranele Brooklynului. Când a făcut stație la Borough Hall, Jack mi-a spus:

— Am ajuns.

Am revenit din nou la suprafață în lumina orbitoare, chiar lângă un șantier naval. Era un peisaj industrial posomorât,

cu vreo șase fregate și nave de război ancorate într-o serie de docuri. Toate aveau o culoare cenușie specifică vaselor de luptă. Nu eram singurul cuplu ce ne apropiam de cartierul general al Marinei Militare. Șase sau șapte perechi se îmbrățișau lângă un stâlp electric, își șopteau ultimele declarații de dragoste sau pur și simplu se priveau în ochi.

— Se pare că avem companie, am rostit eu.

— Asta e problema vieții de soldat. Nu te bucuri de intimitate.

Ne-am oprit și l-am întors pe Jack cu fața la mine.

— Hai să terminăm odată, Jack.

— Zici că ești Barbara Stanwyck — dama originală și nemiloasă.

— În limbajul filmelor de război cred că se numește „bravură".

— Nu există nici o cale să ne ușurăm situația, nu?

— Nu. Așa că mai bine sărută-mă. Și spune-mi că mă iubești.

M-a sărutat. Mi-a spus că mă iubește. Iar eu i-am șoptit același lucru, după care l-am apucat de guler.

— Încă un lucru. Să nu îndrăznești să-mi frângi inima, Malone.

L-am eliberat, îndemnându-l:

— Și-acum, hai, urcă pe navă.

— Am înțeles, să trăiți.

S-a răsucit și a pășit spre porți. Eu am rămas pe trotuar, încremenită ca o stană de piatră, încercând să mă comport stoic, stăpânit, *rațional*. Gardianul a deschis porțile larg. Jack s-a întors brusc și mi-a strigat:

— Întâi septembrie.

Mi-am mușcat buza până la sânge și i-am strigat și eu:

— Da. Întâi septembrie... fără îndoială.

A pocnit din călcâie și m-a salutat. Am reușit să zâmbesc. Apoi s-a întors și s-a îndreptat spre cazarmă.

Preț de o secundă sau două nu m-am putut mișca. M-am uitat pur și simplu înainte până când Jack a dispărut din raza mea vizuală. Simțeam cum mă prăbușesc — de parcă tocmai aș fi călcat în gol și aș fi căzut în puțul unui lift. Într-un târziu, m-am târât cu greu până la stația de metrou, am coborât scările și am pornit spre Manhattan. Una dintre femeile de la porțile șantierului naval stătea în fața mea în același vagon. Nu cred că avea mai mult de optsprezece ani. Imediat ce trenul a părăsit stația a cedat nervos, hohotind ca o disperată.

Pentru că eu eram fata tatălui meu, nici nu concepeam să plâng în public. Suferința, jalea, durerea, toate astea trebuiau suportate în tăcere: așa spune regula familiei Smythe. Dacă voiai să te prăbușești, n-aveai decât, dar numai în spatele ușilor închise, în intimitatea propriei tale camere.

Așa că mi-am ținut sentimentele în frâu până pe strada Bedford. Imediat ce ușa de la apartament s-a închis în urma mea, m-am aruncat pe pat și m-am lăsat copleșită de suferință.

Am plâns. Și am plâns. Și iar am plâns. Și în tot acest timp mă gândeam că *sunt nebună*.

Patru

— Chiar vrei părerea mea? m-a întrebat Eric.

— Normal, am răspuns.

— Părerea mea *sinceră*.

Am încuviințat din cap nervoasă.

— Bine atunci. Uite ce cred eu: ești o proastă.

Mi s-a pus un nod în gât și m-am întins după sticla de vin. Mi-am umplut paharul din nou și am băut jumătate din el dintr-o înghițitură.

— Mulțumesc, Eric, am rostit într-un târziu.

— Mi-ai cerut o opinie sinceră, S.

— Da. Perfect adevărat. Și cu siguranță mi-ai oferit una.

Am terminat paharul de vin, m-am aplecat iarăși după sticlă (a doua din după-amiaza aceea) și mi-am reumplut paharul.

— Îmi cer iertare pentru franchețe, S, s-a scuzat Eric. Dar asta nu e un motiv să dai pe gât întreaga sticlă.

— Oricine merită din când în când unul sau două pahare în plus. Mai ales când are ceva de sărbătorit.

Eric m-a privit sceptic și amuzat în același timp.

— Și noi ce sărbătorim?

Am ridicat paharul.

— Ziua Recunoștinței, desigur.

— În cazul acesta, *La mulți ani*, a zis el obosit, ciocnindu-și paharul de al meu.

— Și trebuie să te informez, în această zi specială, că sunt mai fericită decât am fost vreodată. De fapt sunt nebună de fericire.

— Mda, „nebună" e cuvântul cel mai nimerit.

E adevărat, mă simțeam puțin amețită. Ca să nu mai vorbesc că eram copleșită, epuizată, sleită din punct de vedere emoțional. Mai ales că, după ce reușisem, într-un final, să-mi controlez hohotele de plâns, nu-mi mai rămăsese decât vreo oră până la întâlnirea cu Eric de la Luchows. Lucru care m-a împiedicat să aplic metodele mele de recuperare (cum ar fi somnul). Așa că m-am spălat rapid, am încălzit restul de cafea de dimineață și m-am străduit să nu plâng din nou când am zărit ceașca din care băuse Jack, zăcând tristă și părăsită în chiuvetă. Apoi, după ce am terminat cafeaua care căpătase un gust acid, m-am urcat într-un taxi și am pornit spre strada 14, la Luchows.

Luchows era o instituție excepțională a New Yorkului: un restaurant americano-german uriaș, ce se presupunea că reprezintă o copie fidelă a restaurantului Hofbräuhaus din München — deși mie mi se păruse întotdeauna că seamănă mai degrabă cu interioarele extravagante dintr-un film de Erich Von Stroheim. Artă deco nemțească... puțin exagerată. Cred că lui Eric îi plăcea pentru senzația de absurd pe care o degaja. Fratele meu mai avea și o înclinație specială (ca și mine, de altfel) pentru șnițelele, cârnații și *Frankenwein*-ul de la Luchows... deși cei din conducere opriseră în mod deliberat servirea de vin nemțesc în timpul războiului.

Eu întârziasem puțin, așa că l-am găsit pe Eric așezat deja la masa noastră. Pufăia dintr-o țigară, cufundat în lectura ediției de dimineață a ziarului *New York Times*. Și-a ri-

dicat privirea când m-am apropiat și pe chip i s-a așternut uimirea.

— Oh, Dumnezeule, a rostit el melodramatic. Dragoste la prima vedere.

— Sper că nu este atât de evident, nu? l-am întrebat, luând loc pe scaun.

— Oh, nu... deloc. Ochii tăi sunt mai roșii decât rujul și ai și *strălucirea* de după...

— Șșșș, am șuierat eu. Te-ar putea auzi oamenii...

— Nici nu e nevoie să mă audă. O singură privire în direcția ta și și-ar da seama într-o clipă. Te-ai aprins rău de tot, nu?

— Da. Așa e.

— Și, dacă nu vă supărați, unde este respectivul Don Juan în uniformă?

— Pe o navă militară, în drum spre Europa.

— Ah, minunat. Așadar, nu ne confruntăm doar cu iubirea, ci și cu o suferință amoroasă. Perfect. Excepțional. Ospătar! O sticlă de ceva tare, te rog. Avem nevoie de lubrifiere urgentă.

Apoi s-a uitat la mine și m-a îndemnat:

— OK. Sunt numai ochi și urechi. Povestește-mi tot.

Și, ca o nebună ce sunt, i-am mărturisit tot lui Eric, ajutată fiind în timpul procesului și de cele două sticle de vin. Întotdeauna îi povesteam lui Eric ce se petrece cu mine. El îmi era persoana cea mai apropiată din întreaga lume. Mă cunoștea mai bine decât oricine. De aceea mă și temeam de reacția lui când avea să audă despre noaptea mea cu Jack. Întrucât știam că, în adâncul sufletului, Eric are cele mai bune intenții. Prin urmare, bănuiam implicit și cum va interpreta povestea mea de dragoste. Iar acesta reprezenta și unul dintre motivele pentru care băusem atât de mult și atât de repede într-un timp atât de scurt.

— Chiar vrei părerea mea? m-a întrebat Eric.

— Normal, am răspuns.

— Părerea mea *sinceră*.

Atunci mi-a zis că sunt proastă. Am mai sorbit niște vin, am toastat în cinstea Zilei Recunoștinței și am făcut comentariul acela ridicol cum că aș fi nebună de fericire.

— Mda, „nebună" e cuvântul cel mai nimerit, a spus Eric.

— Știu că totul pare o nebunie. Și mai știu că tu crezi că mă comport ca o adolescentă...

— Genul ăsta de pasiune transformă pe oricine într-un puștan sau o puștoaică de cincisprezece ani. De aceea este atât de minunată, dar și periculoasă. Minunată pentru că... în fine, să recunoaștem, nu e nimic mai amețitor și mai frumos decât să te îndrăgostești cu adevărat de cineva.

M-am hotărât să pășesc pe un teritoriu instabil.

— Dar tu ai cunoscut vreodată acest sentiment?

S-a întins după țigări și chibrituri.

— Da.

— Adesea?

— Nu, nicidecum, mi-a răspuns, aprinzându-și o țigară. O dată, poate de două ori. Și, deși la început este uluitor, marele pericol apare când speri că ar putea exista o viață și dincolo de beția inițială. În asemenea clipe poți să capeți răni serioase.

— Dar tu ai suferit?

— Dacă, de-a lungul vieții, te-ai îndrăgostit până peste urechi de cineva, atunci nu mai încape nici o îndoială că ai și suferit.

— Așa se întâmplă întotdeauna?

A început să bată darabana cu degetele — un semn sigur al agitației sale sufletești.

— Din experiența mea, da — așa se întâmplă întotdeauna.

Apoi m-a privit cu o expresie clară pe chip care-mi sugera *să nu-l mai chestionez niciodată despre acest subiect*. Pen-

tru a nu știu câta oară mi se refuza accesul la acea latură a vieții lui.

— Nu vreau să te văd suferind, a continuat el. Mai ales că... ăăă... presupun că a fost prima dată...

Am încuviințat repede din cap, după care am adăugat:

— Să zicem însă că ai certitudinea că...

— Scuză-mă dacă sună a pedanterie, dar certitudinea este un concept empiric. Iar empirismul, după cum bine știi, nu se bazează pe teorie... ci pe fapte. De exemplu, există certitudinea că soarele va răsări de la est și că va apune la vest. Așa cum certitudine este și că apa îngheață la zero grade Celsius și că, dacă te arunci pe geam de la etaj, vei ateriza pe pământ. Nu vom avea însă certitudinea și că vei muri de pe urma căzăturii. Probabilitate, da. Certitudine? Cine știe? Același lucru se aplică și în cazul iubirii...

— Adică, tu zici că dragostea e ca atunci când te arunci pe fereastră?

— Acum, că mă gândesc mai bine, nici măcar nu mi se pare o analogie așa de rea. Mai ales când vorbim de *un coup de foudre*. Ai o zi relativ normală, în care o idilă este ultimul lucru care-ți trece prin cap, apoi te duci într-un loc unde nu te așteptai să ajungi, iar acolo, în partea opusă a camerei, se găsește cineva și... *buf!*

— Buf? Ce cuvânt încântător!

— Păi, cam ăsta e rezultatul final al unei căderi în gol. Senzația inițială este una amețitoare. Apoi însă, inevitabil, tot ajungi la *buf*. Sau cu alte cuvinte, te întorci din nou cu picioarele pe pământ.

— Dar să presupunem... doar să presupunem... că așa a fost menit să se întâmple?

— Iar intrăm pe tărâmul non-empiric. Tu vrei să *crezi* că bărbatul acesta reprezintă iubirea vieții tale — și că era sortit să vă întâlniți. Dar toate credințele sunt teoretice. Nu se bazează pe fapte, ca să nu mai vorbim de logică. Nu există

nici o dovadă empirică reală că Jack Malone ți-ar fi predestinat. Doar *speranța*. Și în termeni pur teoretici, speranța este un concept chiar mai fragil decât credința.

Tocmai mă pregăteam să apuc iarăși sticla de vin, când m-am răzgândit.

— Ești un pedant, știai? am exclamat.

— Doar când e necesar. Mai sunt, totodată, și fratele tău care te iubește. De aceea îți recomand să fii prudentă.

— Nu ți-a plăcut de Jack.

— Nu așa se pune problema, S...

— Dacă l-ai fi plăcut, poate n-ai mai fi arătat atâta scepticism.

— Păi, l-am cunoscut... cât?... cinci minute? Iar întâlnirea noastră nu a fost una tocmai fericită. Punct.

— Când o să-l cunoști...

— *Când?*

— Se întoarce pe întâi septembrie.

— Oh, Doamne, ascultă și tu ce spui...

— Mi-a promis că se va întoarce. Mi-a jurat...

— S, ți-ai pierdut mințile? Nu mai judeci? Din ce mi-ai povestit, tipul ăsta pare un visător și un admirator al carierei militare. O combinație irlandeză clasică.

— Nu este drept...

— Ascultă-mă. Era pe punctul de a pleca. Apare la petrecerea mea neinvitat. Te cunoaște pe tine — probabil cea mai educată și mai elegantă femeie pe care a întâlnit-o vreodată. Își scoate la înaintare farmecele de irlandez lingușitor. Nici nu apuci să clipești și îți mărturisește că ești femeia viselor lui: *Cea despre care am știut din prima că mi-este destinată.* Dar în tot acest timp știe că poate rosti asemenea cuvinte fără spaima nici unui angajament — pentru că a doua zi de dimineață la ora nouă își va lua tălpășița de aici. Draga mea, dacă nu cumva am înțeles eu greșit, te asigur că nu vei mai primi niciodată vești de la el.

N-am spus nimic vreme îndelungată. Am privit fix suprafața mesei. Eric a încercat atunci să adopte un ton mai încurajator.

— În cel mai rău caz, consideră această întâmplare drept o experiență. Într-un fel, faptul că a dispărut din viața ta acum e probabil finalul cel mai fericit. Pentru că va rămâne întotdeauna „bărbatul" cu care ai petrecut o seară romantică. Prin urmare, imaginea lui va dăinui mereu în mintea ta învăluită într-o aură strălucitoare. În schimb, dacă te-ai fi măritat cu el, probabil că ai fi descoperit că-și taie unghiile de la picioare în pat, că scoate prea mult zgomot când face gargară sau că-și curăță gâtul de flegmă prin nări...

— *Buf.* M-ai adus cu picioarele pe pământ.

— Păi, la ce e bun un frate? Oricum, pun pariu pe ce vrei că, după un somn zdravăn, vei căpăta o altă perspectivă, mai clară.

Nu s-a întâmplat așa. Oh, da, am dormit excelent în noaptea aceea. Aproape zece ore. Dar când m-am trezit a doua zi de dimineață, m-a copleșit imediat amintirea lui Jack. Nici n-am clipit bine și în fața ochilor mi-a apărut chipul lui și nu s-a mai lăsat alungat... M-am ridicat în capul oaselor și am reluat — scenă cu scenă — întreaga noapte petrecută împreună. Îmi aminteam totul perfect — până și vocea lui, trăsăturile, atingerea sa. Deși am încercat să urmez sfaturile lui Eric — spunându-mi întruna că nu fusese decât o scurtă întâlnire fantastică — argumentele nu mă convingeau deloc.

Altfel spus, înțelegeam toate motivele pentru care ar fi trebuit să fiu sceptică și să am îndoieli în privința lui Jack Malone, dar nu acceptam nici unul dintre ele.

Ăsta era și lucrul care mă tulbura cel mai tare — felul în care refuzam să subscriu la bunul meu simț logic, rațional, de New England. Mă comportam ca un avocat care se dă peste cap să câștige un proces pentru un client în care nu crede. Ori de câte ori ajungeam pe punctul de a judeca ra-

țional, Jack îmi invada mintea și simțurile din nou... iar eu mă pierdeam.

Oare chiar mă îndrăgostisem? Oare chiar mă confruntam cu iubirea în forma ei cea mai pură, brută? Nu puteam găsi nici o altă semnificație sentimentelor care mă încercau — cu excepția faptului că mă consumau, mă dezechilibrau și mă amețeau ca un atac de gripă.

Numai că, spre deosebire de gripă, febra nu părea să scadă cu nici un medicament. Ba dimpotrivă, se înrăutățea cu fiecare zi.

Jack Malone nu mă lăsa să trăiesc. Îmi era un dor imens de el.

În duminica acelei săptămâni, Eric m-a sunat acasă. Vorbeam pentru prima dată de când ne văzusem la Luchows.

— Oh, bună, am rostit sec.

— Oh, draga mea...

— Oh, draga mea *ce*? l-am cam repezit.

— Oh, draga mea, nu pari deloc încântată să mă auzi.

— Ba da.

— Oh, iar exuberanța ta se vede de le o poștă. Te-am sunat ca să aflu dacă Zeii Echilibrului și ai Proporțiilor te-au luat sub aripa lor protectoare.

— Încă nu. Altceva?

— Detectez o anumită bruschețe în tonul tău. Vrei să vin la tine?

— Nu!

— Bine.

Apoi, brusc, m-am auzit spunând:

— Ba da. Vino. *Acum.*

— Așa rău e?

Am înghițit nodul din gât.

— Da, așa rău e.

Iar situația a continuat să se agraveze. Au apărut insomniile. În fiecare noapte — undeva între ora două și patru —

mă trezeam perfect lucidă. Mă holbam la tavan, simțindu-mă pustiită și chinuită de un dor nimicitor. Nu era nimic rezonabil sau logic în felul în care tânjeam după Jack Malone. Nevoia stăruia undeva în sufletul meu ca o umbră permanentă. Omniprezentă. Irațională. Absurdă.

Până la urmă mă dădeam bătută în fața insomniei și părăseam căldura patului, mă așezam la birou și îi scriam lui Jack. I-am scris în fiecare zi. De obicei mă limitam la o carte poștală — dar petreceam cam o oră compunând și recompunând o epistolă de cinci rânduri.

Am păstrat copii după toate scrisorile pe care i le-am trimis lui Jack. Uneori scoteam dosarul mare în care le păstram și reciteam acest volum de misive pline de dragoste, ce creștea neîncetat. Ori de câte ori închideam dosarul, mă trezeam gândind: *„Chestia asta n-are noimă."*

După câteva săptămâni, totul a devenit și mai absurd. Pentru că încă nu primisem nici un semn de la Jack.

Inițial, am încercat să-mi explic în mod rațional absența veștilor din partea celui iubit. Făceam tot felul de calcule. Presupuneam că drumul până în Europa durase vreo cinci zile pe mare, apoi trecuseră alte două ca să ajungă la locul încartiruirii din Germania și după aceea mai era nevoie de cel puțin alte două săptămâni pentru ca prima lui scrisoare să traverseze înapoi Atlanticul la mine (în fond, pe vremea aia, nu exista curieratul expres). Mai puneam la socoteală și presiunile ce apăsau sistemul poștal în perioada Crăciunului — precum și faptul că mii de soldați americani încă mai erau imobilizați pretutindeni în lume... Dintr-o dată, descoperisem motive suficiente care să justifice lipsa veștilor până în Crăciun.

Apoi însă a venit Anul Nou. Și tot nici un cuvânt de la Jack... chiar dacă eu continuam să-i scriu în fiecare zi.

Am așteptat. Nici un răspuns. Ianuarie a trecut și a început luna februarie. Am devenit obsedată de livrarea zilnică

a corespondenței în blocul meu. Aceasta sosea la grămadă în jur de ora zece și jumătate. Administratorul avea nevoie de aproximativ două ore ca s-o sorteze și s-o împartă. Am început să-mi planific programul de lucru de la *Life*, astfel încât să ajung acasă pe la douăsprezece și jumătate ca să-mi ridic scrisorile și apoi să mă reped înapoi la birou până la unu și un sfert (ora la care se termina pauza de prânz). Timp de două săptămâni am respectat riguros această rutină, sperând fără încetare că mult râvnita scrisoare de la Jack va sosi în sfârșit.

Dar de fiecare dată mă întorceam la serviciu cu mâna goală. Și cu fiecare zi care se scurgea mă simțeam tot mai lipsită de judecată. Mai ales că insomniile se agravaseră constant.

Într-o după-amiază, Leland McGuire și-a vârât capul în micul meu birou separat de paravane.

— Sunt pe punctul de a-ți oferi sarcina cea mai suculentă a acestei săptămâni.

— Oh, serios? am replicat eu puțin neatentă.

— Ce părere ai de John Garfield?

— Un actor minunat. Place ochiului. Cu vederi de stânga, mai degrabă...

— Da, ei bine, în ceea ce privește ultimul aspect menționat, o să renunțăm complet la chestiile politice. Nu cred că domnul Luce ar aprecia un articol despre ideologiile socialiste ale lui Garfield. Garfield e un bărbat bine făcut. Femeile îl adoră. Așa că vreau să te ocupi mai ales de partea lui „musculoasă, dar sensibilă"...

— Îmi pare rău, Leland, dar nu pricep. O să scriu ceva despre John Garfield?

— Nu numai că o să scrii despre Garfield, dar o să-i iei și un interviu. A venit în oraș și binevoiește să ne acorde o oră din timpul său. Așa că mâine trebuie să fii acolo pe la unsprezece și jumătate, să urmărești o oră de filmare, după

care vei avea șansa de a sta de vorbă cu el până la douăsprezece și jumătate.

Brusc, m-a apucat panica.

— Nu pot să fiu acolo mâine la douăsprezece și jumătate.

— Poftim?

— Îmi cer scuze, dar nu pot să fiu acolo mâine la douăsprezece și jumătate.

— Ți-ai făcut deja alte planuri?

— Aștept o scrisoare...

Doamne, cât am regretat rostirea acelei propoziții. Leland m-a privit parcă nevenindu-i să-și creadă urechilor.

— Aștepți o scrisoare? Nu prea înțeleg ce legătură are chestia asta cu interviul lui John Garfield de la douăsprezece și jumătate.

— Nimic, domnule McGuire. Nimic. Voi fi încântată să fac interviul.

S-a uitat la mine îngrijorat.

— Ești sigură, Sara?

— Absolut sigură, domnule.

— Bine atunci, încheie el. O să-l rog pe impresarul lui Garfield să te sune după prânz ca să te pună puțin la curent. Asta, desigur, în cazul în care, după prânz, nu ești cumva ocupată tot cu așteptatul unei scrisori...

I-am întâlnit privirea.

— Aștept cu nerăbdare telefonul lui, domnule.

Imediat ce Leland a plecat, m-am repezit la toaletă, am închis ușa și am hohotit ca o nebună. Apoi m-am uitat la ceas. Doiuăsprezece și zece. Am ieșit ca vântul din toaletă și apoi din clădirea *Time and Life*. Am luat metroul. Am schimbat mai multe trenuri, am alergat prin piața Sheridan și am reușit să ajung în apartamentul meu pe la unu fără douăzeci. În fața ușii mele nu se vedea nici un plic. Cu sufletul la gură, am coborât scările până la subsol unde am ciocănit la ușa admi-

nistratorului. Îl chema Kocsis — un ungur pipernicit (nu cred că avea mai mult de un metru și jumătate înălțime), trecut de cincizeci de ani, care-și făcuse un obicei din a fi morocănos... cu excepția perioadei de sărbători, când își aștepta șpaga anuală de Crăciun. Acum însă era mijlocul lui februarie, așa că șarmul lui pierise definitiv.

— Ce doriți, domnișoară Smythe? mă întrebă el într-o engleză necizelată, după ce deschise ușa.

— Corespondența mea, domnule Kocsis.

— N-aveți nimic astăzi.

M-am enervat brusc.

— Imposibil.

— Ba e foarte posibil.

— Sunteți absolut sigur?

— Adică eu mint?

— Dar trebuia să fie o scrisoare. Trebuia...

— Dacă eu spun că nu e „nici o scrisoare", atunci „nu e nici o scrisoare". Da?

Și mi-a trântit ușa în nas. Am urcat scările înapoi la mine, m-am prăbușit pe pat și am zăcut acolo, holbându-mă la tavan timp de câteva minute. Ori cel puțin așa am crezut. După o vreme, am verificat ceasul de pe noptieră. Trei fără doiuăsprezece minute. *„Oh, Doamne, oh, Doamne"*, am gândit. *„O iau razna."*

Am sărit din pat, am ieșit val-vârtej din casă și m-am urcat în primul taxi. Am sosit la redacție după trei și un sfert. Aici mă așteptau patru bilețele roz, înșirate pe mașina mea de scris. Trei dintre ele erau mesaje de la „domnul Tommy Glick — impresarul lui John Garfield". Ultimul mesaj — primit la două și un sfert — venea de la Leland: „Te aștept în biroul meu imediat ce te întorci."

M-am așezat pe scaun. Mi-am sprijinit fruntea în palme. Ratasem apelurile de la impresar. Pierdusem interviul cu Garfield. Iar acum mă aflam în pragul concedierii.

Știusem că asta se va întâmpla. Iar *acum* se întâmplase. Am lăsat lipsa de rațiune să triumfe — urma să plătesc un preț uriaș pentru prostia mea. Am auzit din nou în minte vocea tatălui meu: *„Nu are nici un rost să te văicărești dacă ai greșit, fetițo. Pur și simplu acceptă consecințele cu demnitate și eleganță — și învață din erorile tale."*

Așa că m-am ridicat în picioare, mi-am aranjat părul și am pornit încet pe coridor, gata să-mi înfrunt pedeapsa. Am ciocănit de două ori la ușa din sticlă sablată, pe care se vedea imprimat: *Leland McGuire: Redactor-șef.*

— Intră, a strigat el.

Imediat ce am pășit înăuntru, am și început să vorbesc:

— Domnule McGuire, îmi pare atât de rău...

— Te rog să închizi ușa, Sara și ia loc.

Tonul lui era rece, detașat. M-am supus cuminte, așezându-mă pe scaunul tare din lemn din fața biroului său. Îmi țineam mâinile în poală ca o școlăriță recalcitrantă chemată de directoare la cancelarie. Numai că în cazul meu, figura autoritară ce avea să mă judece putea să-mi distrugă viața și cariera.

— Te simți bine, Sara? m-a întrebat el.

— Da, domnule McGuire. Sunt bine. Dați-mi voie să vă explic...

— Nu te simți bine, Sara. De fapt, nu ești în apele tale de vreo câteva săptămâni încoace, nu-i așa?

— Nici nu vă închipuiți cât de rău îmi pare că n-am discutat cu domnul Glick. Dar este de-abia trei și jumătate. Îl pot suna imediat și voi obține toate informațiile necesare despre Garfield...

Leland mi-a retezat-o scurt.

— I-am dat altcuiva interviul cu Garfield. O să se ocupe Lois Rudkin. O știi pe Lois?

Am încuviințat făcând semn din cap. Lois absolvise recent Mount Holyoke și se angajase la noi din septembrie. Era o

tânără jurnalistă foarte ambițioasă. Știam că mă consideră rivala ei directă... chiar dacă eu refuzam să mă implic în astfel de jocuri (crezând, în prostia mea, că munca făcută bine învinge întotdeauna). Mi-am dat seama ce mă așteaptă: Leland hotărâse că nu e nevoie decât de o singură ziaristă într-o redacție de bărbați și că Lois era cea mai potrivită.

— Da, am răspuns încet. O cunosc pe Lois.

— O scriitoare talentată.

Dacă aș fi vrut să fiu concediată pe loc, aș fi spus: „Da, dar am văzut și ofensiva plină de farmece pe care a lansat-o asupra ta." M-am mulțumit să clatin din cap afirmativ.

— Vrei să-mi spui ce se petrece cu tine, Sara? m-a întrebat el.

— Nu sunteți mulțumit de munca mea, domnule McGuire?

— Nu am plângeri serioase. Scrisul tău e unul rezonabil. Ești promptă. Cu excepția zilei de astăzi, oamenii se pot bizui pe tine. Pe de altă parte însă, pari epuizată în permanență și complet năucă — adică îți faci munca mai degrabă mecanic. Și nu sunt singurul din redacție care a observat asta...

— Înțeleg, am rostit eu pe un ton neutru.

— S-a întâmplat ceva groaznic?

— Nu, nici pomeneală.

— E o problemă... de inimă?

— Tot ce se poate.

— Este evident că nu vrei să vorbești despre asta...

— Îmi pare rău...

— Scuzele nu sunt necesare. Viața ta particulară îți aparține. Până în momentul în care începe să-ți afecteze munca. Și cu toate că bătrânul jurnalist din mine se revoltă împotriva noilor metode de conducere a unei companii, superiorii mei de la *Time and Life* consideră că toți cei care lucrează aici ar trebui să dea dovadă de „spirit de echipă" și să fie dedicați revistei. În cazul tău, tare mi-e teamă că ești privită

ca o persoană rezervată, ba chiar unii oameni cred că ești arogantă și îți dai aere.

Astea chiar erau niște noutăți pentru mine — care m-au mâhnit adânc.

— Vă asigur că nu-mi dau aere, domnule.

— Percepția înseamnă totul, Sara, mai ales în cadrul unei companii. Iar opinia generală a colegilor tăi de la *Life* este că ți-ar sta mai bine în altă parte.

— O să mă concediați, domnule McGuire?

— Nu sunt atât de brutal, Sara. Și nici n-ai făcut ceva așa de rău, încât să-ți tai capul. În același timp însă, aș vrea să iei în calcul varianta de a lucra pentru noi în calitate de colaborator... de acasă.

Mai târziu în acea noapte — golind sticlă după sticlă de vin roșu de proastă calitate împreună cu Eric, la el în apartament — i-am redat fratelui meu întreaga discuție cu Leland McGuire.

— Așa că după ce mi-a aruncat bomba cu lucratul de acasă, mi-a prezentat și condițiile. O să-mi dea salariul integral încă șase luni de aici înainte — iar pentru asta va trebui să scriu un articol o dată la două săptămâni. Nu voi mai fi angajată la *Time and Life* — ci doar o colaboratoare, așa că nu voi avea nici un fel de beneficii.

— Crede-mă, există suficiente beneficii pentru faptul că nu te duci la birou în fiecare dimineață.

— Gândul ăsta mi-a trecut și mie prin minte. Dar m-am întrebat totodată și cum mă voi obișnui să lucrez de capul meu.

— Mult timp ai susținut că vrei să scrii ficțiune. Acum vei avea ocazia...

— Am renunțat la ideea asta. Nu sunt o scriitoare...

— Ai doar douăzeci și patru de ani. Nu te considera încă o cauză literară pierdută. Mai ales că nu ai încercat niciodată cu adevărat.

— Există totuși o mică problemă în privința carierei mele de scriitoare: nu sunt în stare să încep.

— O să rezolvi și aspectul ăsta.

— Glumești... Nu numai că sunt o scriitoarea ratată, dar, conform spuselor lui Leland McGuire, nu m-am descurcat prea bine nici ca jucător de echipă.

— Dar cine vrea să fie „jucător de echipă"?

— Oricum e mult mai rezonabil decât să fii calificată drept *trufașă* sau *rezervată* ori chiar *plină de aere.* Nu-i așa că nu-mi dau aere?

Eric a izbucnit în râs.

— Hai să zicem astfel: nimeni nu te-ar lua drept o fată din Brooklyn.

Am zâmbit amar.

— Mersi.

— Scuze. A fost o prostie din partea mea.

— Corect.

— Tot n-ai primit nici o veste de la el?

— Știi foarte bine că ți-aș fi spus...

— Știu. Și n-aș fi vrut să te întreb...

— Pentru că... dă-mi voie să ghicesc... consideri că sunt o tâmpită romantică... una care i-a oferit inima pe tavă unui neisprăvit, după o noapte de pasiune prostească.

— Adevărat, însă chiar i-aș mulțumi derbedeului tău irlandez din Brooklyn că a reușit să te dea afară de la *Time and Life.* Nici unul dintre noi nu e jucător de echipă, S. Asta înseamnă că nu vom face niciodată parte din marea masă. Și te asigur că nu e deloc o nenorocire... dacă ești în stare să suporți așa ceva. Prin urmare, privește ceea ce ți s-a întâmplat ca pe o ocazie de a descoperi că tu ești cea mai bună companie pentru care poți lucra. Intuiția mea îmi spune că te vei descurca de minune de una singură. La urma urmei, ai un temperament *rezervat.*

L-am înghiontit ușor cu cotul.

— Ești imposibil, i-am spus.

— Exact, dar și tu îmi dai atâtea ocazii să fiu imposibil.

Am oftat din adâncul inimii.

— N-o să mai aud niciodată de el, așa e?

— În sfârșit, ai priceput și tu.

— Mă tot întreb... nu știu... poate că a avut un accident sau a fost transferat atât de departe, încât nu poate fi contactat.

— Da, la fel cum ar putea fi într-o misiune ultrasecretă cu Mata Hari — chiar dacă francezii și-au luat libertatea de a o împușca în 1917.

— În regulă.

— Uită-l, S. *Te rog*. Pentru binele tău.

— Numai Dumnezeu știe cât de tare îmi doresc asta. Numai că nu pot să mi-l scot din minte. S-a întâmplat ceva în noaptea aia. Ceva inexplicabil, fundamental. Și deși încerc să mă conving că e o nebunie, pur și simplu știu că el a fost alesul.

În dimineața următoare, mi-am eliberat biroul de la revistă. Am străbătut coridorul și mi-am vârât capul în biroul lui Leland.

— Am venit să-mi iau la revedere, i-am spus.

Nu mi-a făcut semn să intru sau să iau loc și nici nu s-a ridicat în picioare. Părea enervat de prezența mea.

— Nu e chiar un „la revedere" serios, Sara. Vom continua să lucrăm împreună.

— Te-ai gândit deja la primul meu articol în calitate de colaborator?

Mi-a evitat privirea.

— Încă nu, dar te voi contacta eu în maxim două zile ca să discutăm unele lucruri.

— Așadar, aștept un telefon de la tine?

— Sigur, sigur, imediat ce terminăm ediția de săptămâna asta. Între timp, te poți bucura de puțin concediu.

S-a întins spre un teanc de hârtii și s-a întors la lucru. Un gest care-mi dădea de înțeles că trebuie să plec. Așa că

mi-am luat de pe birou cutia de carton care conținea lucrurile mele, după care m-am îndreptat spre lift. Când s-a deschis ușa, am simțit o bătaie ușoară pe umăr. Era Lorraine Tewksberry. Lucra ca graficiană și trecea drept bârfitoarea numărul unu a companiei. Era o femeie înaltă și slabă, la vreo treizeci de ani, cu o față ascuțită și păr negru tuns cu breton. A urcat în lift cu mine. După ce ușa s-a închis în spatele nostru, s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit la ureche (ca să n-o audă liftierul în uniformă): „Vino la Chock Full O'Nuts de la intersecția străzii 46 cu Madison, în cinci minute."

Am privit-o întrebător. Mi-a făcut un semn discret cu ochiul, și-a lipit degetul arătător de buze, apoi a ieșit ca o furtună din lift când acesta s-a oprit la parter.

Mi-am lăsat cutia în grija portarului de la recepție și am pornit spre Chock Full O'Nuts. Lorraine stătea într-un separeu din spate.

— N-o să dureze decât un minut, pentru că numai atât am la dispoziție. Azi scoatem revista.

— S-a întâmplat ceva? am chestionat-o.

— Doar din punctul tău de vedere. Vreau să știi că mulți dintre noi regretă faptul că pleci.

— Surprinzător, ținând cont de mărturisirile lui McGuire, conform cărora toată lumea crede că sunt înfumurată și trufașă.

— Normal că ți-a turnat baliverne, pentru că, din clipa în care ai refuzat să te combini cu el, te-a luat în vizor.

— De unde ai aflat că mi-a cerut să ies cu el?

Lorraine își dădu ochii peste cap.

— Nu e un birou așa mare, a zis ea.

— Dar m-a rugat o singură dată să ies cu el... iar eu l-am refuzat destul de politicos.

— Ideea e că l-ai refuzat. Și de atunci a căutat întruna o cale ca să scape de tine.

— Dar asta s-a întâmplat aproape cu doi ani în urmă.

— A așteptat să faci un pas greșit. Și, iartă-mă că ți-o spun, dar în ultimele două luni, păreai pe altă planetă. Dacă nu te deranjează, e vorba cumva de o problemă amoroasă?

— Cam așa ceva.

— Uită-l, iubito. Toți bărbații sunt niște porci.

— S-ar putea să ai dreptate.

— Crede-mă. Sunt o expertă clasa întâi în astfel de subiecte. Și mai știu că Leland n-o să-ți mai dea nici un articol să scrii de aici înainte. A venit cu ideea asta de colaborare tocmai ca să te cari fără scandal, pentru că toate subiectele tari o să i le dea domnișoarei Lois Rudkin... care, după cum probabil ai auzit, nu e doar redactorul preferat al lui Leland în prezent, dar și o parteneră de pat ocazională.

— Chiar mă întrebam...

— Și pe bună dreptate. Pentru că, spre deosebire de tine, lingușitoarea domnișoară Rudkin a acceptat oferta domnului McGuire. Din câte se zvonește, un lucru a dus la altul și acum... hocus-pocus, ai rămas fără slujbă.

Am înghițit cu dificultate.

— Și ce-ar trebui să fac?

— Dacă vrei părerea mea sinceră... n-ar trebui nici să spui și nici să faci nimic. Pur și simplu ia banii domnului Luce în astea șase luni și apucă-te și scrie marele roman american, dacă așa îți dorești. Sau mută-te la Paris. Sau urmează niște cursuri. Sau dormi cât poți de mult până când cecurile se vor opri. Un lucru e sigur: nu vei mai scrie niciodată nimic pentru *Life*. S-a îngrijit McGuire de asta. După șase luni o să te concedieze în mod oficial.

Peste ani, aveam să aflu că, în chineză, simbolul pentru cuvântul „criză" are două semnificații: pericol și oportunitate. Mi-aș fi dorit să cunosc acest lucru atunci, pentru că reacția mea inițială la veștile date de Lorraine a fost una de panică oribilă, de criză cumplită. Mi-am ridicat cutia de carton de la

portar, am luat un taxi până acasă, am trântit ușa în urma mea, m-am așezat pe pat și mi-am cuprins capul cu mâinile, gândindu-mă că lumea mea s-a năruit definitiv. Cel mai tare însă jeleam pierderea lui Jack — de parcă ar fi murit. Pentru că, din ceea ce știam eu, el nu putea fi decât mort.

A doua zi de dimineață, am sunat la Secția Militară din Washington, DC. Operatoarea de la centrală mi-a făcut până la urmă legătura cu cei de la *Stars and Stripes*. I-am explicat recepționerei că încerc să-l localizez pe unul dintre jurnaliștii lor — un anume sergent John Joseph Malone, care servește în prezent într-o misiune undeva prin Europa.

— Nu vă putem oferi asemenea informații prin telefon, mi-a spus femeia. Va trebui să trimiteți o solicitare în scris către Departamentul de Personal Înrolat.

— Dar cu siguranță nu sunt mulți ziariști pe nume Jack Malone care scriu pentru dumneavoastră.

— Regulile armatei nu se discută.

Așa că am sunat la departamentul cu pricina. O funcționară mi-a dat adresa la care să scriu și să cer un formular pentru căutarea unui membru al personalului. Imediat ce vor primi formularul completat, mi se va trimite un răspuns din partea departamentului în maxim șase-opt săptămâni.

— Șase până la opt săptămâni! Dar nu se poate face nimic pentru a grăbi puțin procesul?

— Doamnă, sunt vreo patru sute de mii de soldați incartiruiți peste ocean. Lucrurile astea necesită timp.

Am solicitat formularul chiar în după-amiaza aceea. În același timp, mi-a trecut prin minte o idee grozavă și am trecut pe la chioșcul de ziare, așezat lângă stația de metrou din piața Sheridan. După ce i-am explicat ce doream, tipul care vindea acolo mi-a spus:

— Desigur că pot să vă fac rost de *Stars and Stripes*, dar abia de mâine încolo. Edițiile mai vechi însă... O să mă străduiesc totuși.

A doua zi m-am dus la chioșc chiar la nouă dimineață.

— Aveți noroc, mi-a zis tipul. Distribuitorul meu poate să-mi aducă ediţiile din ultima lună. Treizeci de exemplare.

— Le iau pe toate.

După ce acestea au sosit, două zile mai târziu, am răsfoit fiecare ziar în parte. Nu exista nici un articol semnat Jack Malone. Am continuat să cumpăr zilnic *Stars and Stripes*. Dar tot nici urmă de Jack Malone. Poate că scrie sub pseudonim, mi-am spus eu în sinea mea. Poate că se găsea în cine știe ce misiune ultrasecretă și nu publicase nimic până acum. Poate că mă minţise tot timpul și nu era ziarist.

Formularul de căutare de la Departamentul Personalului Înrolat mi-a parvenit o săptămână mai târziu. L-am expediat înapoi completat a două zi de dimineață. După ce m-am întors de la oficiul poștal, am privit micul teanc de corespondență de pe preșul din fața ușii mele. Desigur că aș fi vorbit despre un soi de justiție romantică dacă aș fi găsit o scrisoare de la Jack tocmai acum.

N-a fost cazul.

Am încercat să-mi păstrez controlul. Am încercat să inventez o altă poveste rațională pentru tăcerea lui. Dar nu mă gândeam decât la un singur lucru: *de ce nu-mi răspunde?*

În următoarea dimineață — în ciuda somnului meu zbuciumat — am sărit din pat, simţindu-mă în stare să iau decizii. Venise clipa să-mi recapăt respectul față de propria persoană și să sfârșesc cu tot acest episod grotesc din viața mea. În plus, intenționam să urmez sfatul lui Lorraine și al lui Eric și să-mi folosesc timpul de care dispuneam, încercând să scriu ficțiune.

Iar în dimineața asta trebuia să încep.

Mi-am făcut un duș rapid. M-am îmbrăcat. Mi-am preparat cafea proaspăt măcinată. Am băut două cești. M-am așezat în fața Remingtonului. Am potrivit o coală de hârtie albă între rolele mașinii. Am inspirat adânc, ținându-mi de-

getele asupra clapelor. Am expirat. Mi-am pus mâinile pe masă. Și inerent degetele mele au pornit să bată darabana pe suprafața ei. Am mai inspirat o dată adânc și mi-am pus din nou degetele pe clape. Atunci am simțit cum se declanșează criza — de parcă cineva mi-ar fi tăiat un nerv de la spate, blocându-mi orice mișcare.

M-am cutremurat. Am încercat să-mi mișc mâinile — să le fac să scrie o propoziție simplă. Fără rezultat. Până la urmă am izbutit să le îndepărtez de lângă mașina de scris. Degetele mi s-au încleștat de marginea mesei. Aveam nevoie de un sprijin solid, de parcă îmi pierdusem orice simț al echilibrului. Capul a început să-mi vâjâie. Mă simțeam ametită, confuză și înspăimântată. În următoarea clipă, m-am trezit în baie, vomând. După ce m-am liniștit puțin, m-am chinuit să mă ridic de pe pardoseală și m-am târât până la telefon. L-am sunat pe fratele meu.

— Eric, am șoptit cu voce stinsă. Cred că nu mă simt prea bine.

În familia noastră, vizitele la doctor au fost dintotdeauna considerate un semn de slăbiciune. Chiar și-atunci când recunoșteai că ți-era puțin greață — sau că te simțeai puțin vlăguită — nu aveai parte decât de o încruntătură morocănoasă. Energia constituia o virtute majoră — un semn al tăriei sufletești și al stăpânirii de sine. *„Să nu te văicărești niciodată"* făcea parte dintre principiile stoice ale tatălui meu — unul pe care încă mă străduiam să-l mai respect. De aceea Eric și-a dat seama imediat că dincolo de vorbele mele se ascundea un strigăt de ajutor.

— Vin imediat, a zis el cu un glas îngrijorat.

Și *chiar* a venit imediat. Probabil că alergase ca un nebun prin Village, pentru că, în mai puțin de zece minute după ce i-am telefonat, ciocănea la ușa apartamentului meu.

— E deschis, abia am articulat eu.

Stăteam în fața mașinii de scris. Degetele continuau să se agațe neputincioase de marginea mesei. Deoarece simțeam că numai masa îmi putea oferi echilibru în acele momente.

— Doamne, Dumnezeule, a exclamat Eric de-a dreptul alarmat, ce s-a întâmplat?

— Nu știu. Nu mă pot mișca.

— Ești paralizată?

— Pur și simplu nu mă pot mișca.

S-a apropiat și mi-a atins umerii. Parcă m-ar fi electrocutat cineva cu un cablu electric. Am tresărit, țipând ascuțit și m-am prins cu și mai multă hotărâre de masă.

— Iartă-mă, iartă-mă, a spus Eric, uitându-se la mine și mai uluit.

— Nu, nu. Eu ar trebui să-mi cer scuze...

— Măcar știm că nu ești paralizată fizic. Sigur nu te poți ridica în picioare?

— Mi-e frică, am șoptit.

— Te înțeleg. Dar haide să încercăm să te scăpăm de scaunul ăla și să te băgăm în pat. În regulă?

N-am spus nimic. Eric s-a aplecat și mi-a acoperit mâinile cu ale sale.

— Încearcă să dai drumul la masă, S.

— Nu pot.

— Ba da. Poți.

— Te rog, Eric...

Mi-a apucat degetele. La început m-am împotrivit, dar strânsoarea lui era puternică. Dintr-o smucitură, mi-a desprins mâinile de masă. Brațele mi-au căzut grele în poală. M-am holbat la ele cu mintea goală.

— Bun, a zis el. E un început. Acum o să te iau de pe scaun și o să te duc în pat.

— Eric, îmi pare așa de rău.

— Gura, mi-a spus el, vârându-și o mână pe sub genunchii mei și înconjurându-mă cu cealaltă pe după spate.

Apoi, inspirând adânc, m-a săltat de pe scaun.

— Îi mulțumesc lui Dumnezeu că nu te-ai îngrășat.

— Puțin probabil, date fiind împrejurările.

— O să fie bine, S. Gata...

M-a cărat până la pat, unde m-a întins ușurel pe saltea. A căutat prin dulap, a găsit o pătură și m-a învelit cu ea. Brusc, mi s-a făcut așa de frig, că-mi clănțăneau dinții. Mi-am cuprins umerii cu brațele. Dârdâiam din ce în ce mai tare. Eric a ridicat receptorul, a format un număr, apoi a vorbit încet cu cineva preț de câteva secunde. După ce a închis, s-a întors spre mine și mi-a zis:

— Tocmai am discutat cu asistenta doctorului Ballensweig. Are o oră liberă pe la prânz, așa că a fost de acord să vină să te vadă...

— N-am nevoie de nici un doctor. Trebuie doar să dorm.

— O să dormi. Dar mai întâi te va consulta un doctor.

Eric îl descoperise pe doctorul Ballensweig la scurt timp după ce absolvise Universitatea Columbia. A devenit și doctorul meu, când m-am mutat în oraș. Îl plăceam pentru că era un tip de bun-simț (antiteza medicului omnipotent de Manhattan) și pentru că statura lui micuță, umerii căzuți și umorul sec ne evoca un medic de țară de stil vechi.

A sosit în apartamentul meu câteva ore mai târziu. Purta un costum vechi și tocit, ochelari cu lentile rotunde și căra după el o trusă medicală neagră, ponosită. Eric l-a poftit înăuntru. Imediat s-a apropiat de pat, cercetându-mă cu privirea din cap până în picioare.

— Bună, Sara, a rostit calm. Pari obosită.

— Sunt, am îngăimat eu.

— Și ai mai slăbit. Vreun motiv anume?

M-am chircit și mai tare.

— Ți-e frig? m-a întrebat el.

Am încuviințat din cap.

— Am înțeles. Vreau să vorbesc câteva minute cu fratele tău. Te rog să ne scuzi.

I-a făcut un semn lui Eric să-l însoțească afară. S-a întors singur.

— L-am rugat pe Eric să se plimbe niței, cât te consult.

Și-a deschis trusa.

— Acum haide să vedem care e problema ta.

M-a ajutat să mă ridic în capul oaselor. S-a chinuit ceva... Mi-a studiat ochii folosindu-se de o lanternă de buzunar. Mi-a verificat urechile, nasul, gâtul. Mi-a luat pulsul și tensiunea. Mi-a testat reflexele. Mi-a pus o serie lungă de întrebări despre starea mea generală de sănătate, despre regimul alimentar, despre lipsa de somn și despre criza care mă țintuise de masă mai bine de o oră. Apoi a tras un scaun lângă pat și s-a așezat.

— Din punct de vedere fizic, nu ai nimic.

— Pricep.

— Ți-aș da o trimitere la Spitalul Municipal New York ca să-ți faci o serie de analize neurologice, dar eu cred că nu vor scoate la iveală mare lucru. Așa cum aș putea să te internez la Bellevue pentru observație psihiatrică. Consider însă că ar fi un lucru inutil, clinic vorbind și ceva extrem de supărător pentru tine. Părerea mea e că ai suferit o ușoară cădere nervoasă...

N-am zis nimic.

— Nu o cădere nervoasă în adevăratul sens al cuvântului, ci mai degrabă una care ți-a afectat fizicul — accentuată de insomnie și de probleme emoționale grave. Fratele tău a menționat că în ultima vreme ai trecut printr-o perioadă mai dificilă.

— O prostie...

— Dacă te-a adus în halul ăsta, nu e o prostie...

— M-am lăsat purtată de val. O reacție exagerat de romantică din partea mea.

— Cu toții exagerăm în astfel de situații. Până și cei mai raționali oameni, așa ca tine. Astfel funcționează natura.

— Există vreun tratament?

Mi-a zâmbit părintește.

— Dacă l-aș cunoaște, aș fi cel mai bogat doctor din America. Dar știi foarte bine răspunsul... nu există un leac universal. Poate cu excepția timpului. Desigur că persoanele care trec prin asemenea stări nici nu vor să audă de așa ceva. În cazul tău, cred că odihna este vitală. Multă odihnă. De preferat, undeva în afara locului în care trăiești. Eric mi-a spus că ești în concediu...

— Mai degrabă un concediu permanent, doctore.

— Atunci profită de ocazie și pleacă. Nu într-un alt oraș, ci undeva unde să te poți plimba. Țărmul mării dă oricând roade. Crede-mă, în cartea mea de medicină, o plimbare pe plajă face cât cinci ore petrecute pe canapeaua unui psihiatru... deși cel mai probabil sunt singurul doctor din oraș care-ți va recomanda asta. Îmi promiți că te vei gândi serios să părăsești orașul pentru o vreme?

Am dat din cap că da.

— Perfect. Totuși — deși înțeleg că dorința ta e să eviți sedativele — mă îngrijorează lipsa de somn. Și vreau să-ți fac acum o injecție care o să te liniștească pentru multe ore.

— Cam câte?

— Până mâine dimineață.

— Mult.

— Ai nevoie. Lumea pare întotdeauna mai atrăgătoare după o odihnă binemeritată.

Și-a desfăcut trusa din nou.

— Acum ridică-ți mâneca.

Am adulmecat izul medicinal iute al spirtului turnat pe tamponul de vată. Apoi am simțit pișcătura acului hipodermic și din nou tamponul umed ce-mi mângâia brațul. M-am întins la loc pe pat. Într-o secundă, lumea s-a întunecat.

M-am trezit de dimineață. Lumina se strecura printre jaluzele. Îmi simțeam mintea încleiată — de parcă mă acoperise cineva cu un voal. Pentru un moment sau două, n-am știut unde mă aflu. Lumea părea în regulă. Până când imaginea lui Jack mi-a invadat gândurile — și o tristețe profundă m-a copleșit din nou.

Dar măcar dormisem. Cât timp? M-am aplecat spre ceasul cu alarmă de pe noptieră. Șase și paisprezece minute. Isuse Cristoase, dormisem peste optsprezece ore. Așa cum îmi promisese bunul doctor. Nici nu-i de mirare că aveam mintea tulbure. Am reușit să mă ridic în capul oaselor. Și-atunci m-a izbit gândul că mă puteam mișca. Un adevărat progres față de ziua de ieri. Apoi am realizat că eram îmbrăcată într-o cămașă de noapte. Am priceput imediat cine mă dezbrăcase și mă băgase în așternuturi. Eric dormea încovrigat pe canapea, acoperit cu o pătură, sforăind zgomotos. M-am dezvelit și mi-am pus ușor picioarele pe podea. Apoi, pas cu pas, am reușit să ajung la baie.

Am umplut cada cu apă fierbinte. Mi-am scos cămașa și m-am strecurat în apa care scotea aburi. Treptat, treptat, ceața ce-mi învăluia creierul s-a risipit. Am rămas în baie aproape o oră, holbându-mă la tavan, reamintindu-mi etapă cu etapă ciudata zi de ieri. Optsprezece ore de somn adânc sub influența medicamentelor nu-mi calmaseră peste noapte nervii zdruncinați. Încă mă mai chinuia o senzație de pierdere imensă — nu numai din cauza lui Jack, ci și din cauza serviciului pe care nu izbutisem să-l păstrez. Dar doctorul Ballensweig a avut dreptate: lumea părea mult mai abordabilă după o perioadă prelungită de inconștiență. Și îi eram recunoscătoare pentru că funcționam din nou normal.

Într-un târziu am ieșit din cadă. M-am șters. Mi-am înfășurat părul într-un prosop. Am deschis ușa cât am putut eu de încet. Dar când am început să pășesc în vârful picioarelor înapoi spre pat, am auzit clinchetul aspru al unei briche-

te Zippo. Eric se sprijinea de spătarul canapelei, pufăind prima țigară de dimineață.

— Ia te uită... morții umblă, rosti el, zâmbind somnoros.

— Eric, chiar nu trebuia să-ți petreci noaptea aici...

— Ba da. Doar nu te lăsam în voia sorții după ziua de ieri.

— Îmi pare rău.

— De ce? Căderea ta nervoasă a fost chiar una blândă. Mai ales că totul s-a petrecut departe de ochii lumii.

— Mi-e așa de rușine...

— De ce? Pentru că lucrurile te-au copleșit? Pentru că, timp de o zi, nu le-ai mai ținut piept? Liniștește-te, S... și pune mâna de prepară niște cafea.

— Sigur că da, am sărit eu, mergând la bucătărie unde am aprins plita.

— Chiar ai dormit buștean. După ce doctorul Ballensweig te-a înțepat, nu te-ai mai mișcat. Te-am băgat în pat ca pe o păpușă din cârpe. Dar nu vrei să auzi chestiile astea, nu?

— Nu, chiar nu vreau.

— Te-am lăsat singură cam vreo oră, cât m-am dus la farmacie să-ți iau medicamentele de pe rețetă. Flacoanele sunt pe noptieră. Doctorul Ballensweig vrea să iei pastilele alea chiar înainte să te culci, pentru a te asigura că dormi toată noaptea. Imediat ce insomnia va dispărea, poți să le arunci.

— Sper că nu sunt sedative, nu? Nu-mi trebuie sedative.

— Sunt pastile speciale. Care te ajută să dormi. Un lucru de care ai nevoie cu disperare, dacă nu vrei să repeți criza de ieri. Așadar, lasă aerul ăsta de convertită la știința creștină...

— Am priceput, i-am răspuns, punând în filtru cafea măcinată.

— Și-am mai făcut ceva în timp ce dormeai. L-am sunat pe șeful tău de la *Life*...

— Ce-ai spus?

— L-am sunat pe Leland McGuire și i-am explicat că nu te simți bine. Și că la recomandarea strictă a doctorului se impune să-ți iei un concediu de odihnă de un an de zile departe de New York...

— Oh, Doamne, Eric, nu trebuia să faci asta.

— Ba bine că nu. Altfel ai mai fi rămas aici cel puțin zece săptămâni, așteptând ca domnul McGuire să te caute pentru articolul ăla nenorocit... cu toate că tipa aia, nu știu cum o cheamă, bârfitoarea companiei, ți-a zis clar că așa ceva nu se va întâmpla. La urma urmei, ordinele doctorului sunt sfinte. Ai nevoie să te odihnești într-un loc, departe de lume, sălbatic și izolat. De aceea vei pleca la Maine.

Am clipit șocată.

— O să plec la Maine?

— Îți aduci aminte vila aceea micuță pe care mama și tata obișnuiau s-o închirieze lângă plaja Popham?

Normal că mi-o aminteam. Era o clădire cu acoperiș din șindrilă și două dormitoare, situată într-o colonie de vară, aproape de colțul cel mai scump al coastei Maine. Zece veri consecutive, părinții noștri o închiriaseră pentru o vacanță de două săptămâni în luna iulie. Îi cunoșteam pe proprietari — un cuplu, acum în vârstă, din Hartford, familia Daniels. În timpul transei mele, provocată de medicamente, Eric îi telefonase domnului Daniels și îi explicase că îmi iau un concediu mai lung de la revista *Life* ca să scriu și că voiam să mă cazez într-un loc frumos și liniștit.

— Fără ca eu să mai adaug vreun cuvânt, mi-a povestit Eric, bătrânul Daniels și-a oferit căsuța fără ezitare, mărturisindu-mi cât e de mândru și de încântat să audă că ai ajuns redactor la *Life*.

— Dacă ar ști adevărul...

— În fine, l-am întrebat cât cere pentru chirie. Aproape că s-a simțit jignit de întrebarea mea. „Nici n-aș îndrăzni să-i cer bani fiicei lui Biddy Smythe... mai ales în extrasezon."

— Chiar așa i-a zis lu' tata, Biddy Smythe? l-am iscodit eu râzând.

— Eticheta WASP este un adevărat miracol, nu? În concluzie, ai obținut vila gratuit și poți să stai acolo... până în mai, dacă vrei.

— O grămadă de timp într-un loc extrem de izolat.

— Încearcă vreo două săptămâni. Dacă nu-ți place și te simți stingheră, vino acasă. Singurii bani pe care-i vei cheltui sunt cei pentru menajeră. O cheamă Reynolds și e de prin partea locului. Pentru cinci dolari, va face curățenie de două ori pe săptămână. Are și mașină, așa că o să te aștepte la gara din Brunswick luni seară. Ți-am făcut rezervare la trenul care pleacă din stația Penn la nouă dimineață. O să fii la Boston puțin înainte de trei și vei prinde cursa de Brunswick, care ajunge la destinație în jur de șapte jumătate seara. Doamna Reynolds te va întâmpina acolo.

— Chiar că ai organizat totul!

— Cum s-ar zice, ți-am forțat mâna. Ai nevoie de o pauză. Lăsată de capul tău, nu te-ai descurca.

Fratele meu avea dreptate. Dacă nu ar fi luat frâiele în mâini, probabil că aș fi rămas în Manhattan, așteptând un semn de la Jack, un telefon de la Leland, o informație de la Departamentul pentru Personalul Înrolat. Iar să aștepți ca o disperată ceva ce ar putea să nu mai vină zdruncină sănătatea. Așa că Eric m-a convins că izolarea îmi va prinde bine. Am îndesat într-o valiză haine vechi și o mulțime de cărți. În ciuda protestelor lui Eric, am insistat să-mi car după mine și mașina de scris Remington.

— Nici măcar n-ar trebui să iei în calcul scrisul, mi-a spus el.

— Vreau s-o am la mine în caz că mă lovește inspirația... deși așa ceva este la fel de probabil ca și un asteroid care să nimerească pe plaja Popham.

— Promite-mi măcar că nu vei scrie cel puțin două săptămâni.

I-am promis și m-am ținut de cuvânt. Pentru că imediat ce am ajuns în Maine, m-am abandonat în brațele indolenței. Vila era atât de plăcută... modestă, veche și totuși de un rafinament aparte. Încă mai suferea din cauza umezelii provocate de iarna care trecuse peste ea, dar după câteva zile de ars lemne în șemineu (pe lângă folosirea corectă a două radiatoare rău mirositoare, dar eficiente, cu kerosen), s-a uscat și a devenit de-a dreptul confortabilă. Nu prea mă îndeletniceam cu mare lucru peste zi. După ce dormeam până târziu, zăboveam în pat cu un roman în brațe sau mă prăbușeam într-un fotoliu moale și mare chiar lângă șemineu, răsfoind exemplare vechi de zece ani din *Saturday Night/Sunday Morning* — pe care le descoperisem în cufărul de lemn ce ținea loc și de măsuță de cafea. Seara, ascultam radioul — mai ales când cântau Toscanini și orchestra simfonică NBC — și citeam uneori până în zori. Ori de câte ori simțeam nevoia să-i scriu lui Jack, mă abțineam. Remingtonul a rămas neatins, ascuns privirii, într-un dulap din dormitor.

Dar, desigur, punctul de rezistență al fiecărei zile îl reprezenta plimbarea îndelungată pe plaja Popham.

Plaja se întindea pe trei mile. Colonia de vară era situată undeva spre capătul nordic — un mănunchi de case cu acoperiș din șindrilă și pereți bătuți de vânt, plasate cam la o jumătate de milă distanță de țărm. Colonia constituia singurul semn de viață din zonă. Pentru că imediat ce treceai de intrarea principală pe plajă și coteai la dreapta, nu mai zăreai altceva decât o întindere nesfârșită de apă, cer și nisip alb.

Fiind aprilie, plaja era complet pustie. Pe de altă parte, eu sosisem aici în perioada aceea dintre iarnă și primăvară, marcată de cerul albastru și frigul înțepător. Mă îmbrăcam bine ca să nu-mi fie rece și când pășeam pe nisip, un sentiment asemănător cu beatitudinea mă copleșea imediat. Vân-

tul sufla tăios, aerul era sărat și orizontul nemărginit. Mergeam cale de trei mile până în extremitatea sudică unde se termina nisipul. Apoi mă întorceam și porneam spre casă. În medie, călătoria mea dura cam două ore, vreme în care orice gând îmi dispărea din minte. Poate că motivul era grandoarea coastei Maine. Ori poate senzația de izolare, forța primitivă a vântului și a apei sau lipsa totală a vocilor umane. Indiferent de motiv, doctorul Ballensweig nu se înșelase. Plimbarea pe plajă se dovedea o metodă de recuperare eficientă. Tristețea resimțită — pierderea chinuitoare — nu se evapora brusc. Însă treptat, treptat, mi-am recăpătat un oarecare echilibru. O dată cu el, s-a mai domolit și febra emoțională ce mă torturase în ultimele luni. Nu, nu mă simțeam mai înțeleaptă, conștientizând și analizând nebunia frenetică a pasiunii mistuitoare. Mai degrabă mă simțeam incredibil de goală, obosită și încântată că m-am eliberat de viața obișnuită. Pentru prima dată îmi petreceam timpul de una singură, numai pentru mine și îmi plăcea.

Nu aveam contact cu nimeni — cu excepția menajerei, Ruth Reynolds. Ruth era o femeie voinică și veselă, de vreo patruzeci de ani. Soțul ei, Roy, lucra ca sudor pe șantierul naval Bath Iron Works din apropiere. Aveau mulți copii și, pe lângă munca de organizare a unei familii așa de numeroase, Ruth mai câștiga ceva bani în plus, îngrijind vreo șase case de pe plaja Popham. Eu eram singurul rezident din colonie în acea perioadă a anului, așa că Ruth își concentra întreaga atenție asupra mea. Vila avea o bicicletă — pe care o foloseam ocazional ca să ajung la cel mai apropiat magazin (un drum abrupt de țară de vreo cinci mile). De cele mai multe ori însă, Ruth insista să mă conducă ea până în Bath ca să cumpărăm alimente. Iar în fiecare joi seară, mă invita să iau cina împreună cu familia ei.

Casa lor se găsea la o milă depărtare de colonie — o lume diferită de aspectul aristocratic învechit al enclavei pa-

triciene în care stăteam eu. Ruth și Roy trăiau cu cei cinci copii ai lor într-un bungalow înghesuit și dărăpănat cu trei dormitoare. Se impunea urgent o zugrăveală — atât la exterior, cât și la interior. Roy — un bărbat solid, cu niște bicepși cât bârnele de oțel, pe care-i dobândise de la atâta sudat — era pietenos, dar timid. Copiii — cu vârste între cinci și șaptesprezece ani — stârneau un haos neînchipuit de gălăgios, dar Ruth reușea cu măiestrie să mențină armonia în traiul lor domestic colectiv.

Cina începea întotdeauna la cinci și jumătate. Cei mici se culcau deja pe la șapte. Cei doi băieți adolescenți se înghesuiau apoi în fața radioului din bucătărie, ascultând emisiunile cu Buck Rogers și The Shadow. Roy se scuza și pleca în tura de noapte de la Iron Works. Ruth scotea o sticlă de porto Christian Brothers din bufet, turna în două pahare, după care se așeza în fața mea într-un fotoliu mare și moale.

Cina de joi devenise un ritual săptămânal.

— Știi de ce îmi place să te chem la noi joi noapte? m-a întrebat odată Ruth, în timp ce ne relaxam și sorbeam câte puțin din vinul dulce și lipicios. Pentru că este singura zi din săptămână când Roy lucrează de la opt seara la patru dimineața. Adică singura dată când pot să stau și eu cu o prietenă la un păhărel de vorbă.

— Mă bucur că mă consideri prietena ta.

— De ce nu? Și trebuie să-ți mărturisesc că mi-aș dori să te văd mai des. Dar cinci copii și o gospodărie de condus nu prea-mi lasă libere decât vreo șase ore din 24, pe care le folosesc ca să dorm. Nimic altceva.

— Ei bine, o să mă vezi și în continuare pentru că am hotărât să mai rămân aici câteva săptămâni.

Ruth a ciocnit în cinstea mea.

— Mă bucur că te mai avem printre noi o vreme, spuse ea.

— Păi, nu cred că e cineva care să aibă nevoie disperată de mine la redacție.

— Asta n-ai de unde s-o știi.

— Ba da.

Am lămurit-o că, doar cu două-trei zile înainte, îi expediasem o telegramă șefului meu, Leland McGuire, în care îi explicam că vreau să mai zăbovesc aici în Maine, dar că mă voi întoarce la New York, imediat ce apare ceva de lucru pentru mine. Douăzeci și patru de ore mai târziu, a sosit și replica lui, prin Western Union:

Știm unde te afli dacă avem nevoie de tine. Stop. Leland.

— Un răspuns cam lapidar, nu? exclamă Ruth.

— Mă așteptam. În șase luni voi rămâne cu siguranță fără slujbă.

— În locul tău, nu m-aș îngrijora prea tare.

— De ce nu?

— Pentru că ești deșteaptă și pe picioarele tale.

— Cu greu pot susține că mă aflu pe picioarele mele. Dacă ai ști câte greșeli am făcut în ultima vreme...

— Pun pariu că n-au fost niște greșeli așa mari.

— Oh, dimpotrivă, imense. Am lăsat ceva să mă roadă pe dinăuntru.

— Ceva?

— Nu... cineva.

— Chiar mă întrebam dacă nu cumva ăsta e motivul real...

— Atât de tare sare în ochi?

— Nimeni nu vine în Maine în această perioadă a anului decât dacă vrea să pună distanță între el și o problemă.

— N-a fost o problemă. Doar o nebunie. Mai ales că a durat numai o noapte. Și, ca o idioată, am crezut că e vorba de dragoste.

— Dacă ai *crezut*, poate chiar a fost.

— Ori poate că a fost doar pură fantezie din partea mea. M-am îndrăgostit de iubire.

— Unde se găsește el acum?

— În Europa, cu armata. I-am scris de nenumărate ori... dar până acum, n-am primit nici un răspuns.

— Știi ce ai de făcut, nu?

— Să-l uit, presupun.

— Oh, n-o să faci asta niciodată. Întotdeauna va exista undeva în sufletul tău — pentru că a avut un impact copleșitor asupra ta.

— Și-atunci?

— E simplu: spune-ți că n-a fost să fie.

„Știi ce ai de făcut, nu?" Fraza aceea m-a izbit cu tărie — pentru că rezuma una dintre dilemele permanente ale vieții: cum împaci rațiunea cu sentimentele? Creierul îmi spunea să accept realitatea că Jack Malone intrase și ieșise din viața mea în mai puțin de douăsprezece ore. Inima încerca să mă convingă exact de contrariu. Ceea ce mă uluia în cel mai înalt grad era elocvența de care dădea dovadă inima — mai ales că înainte de Ziua Recunoștinței mă considerasem imună la chestiunile ilogice. Acum însă...

Acum mă schimbasem radical.

În dimineața de după discuția mea cu Ruth, m-am trezit în zori. Am servit un mic dejun frugal. M-am plimbat pe plajă. M-am întors în jur de nouă. Am pus la încălzit pe aragaz un ibric de cafea. În timp ce fierbea, m-am dus în dormitor și am scos din dulap mașina de scris. Am așezat-o pe masa de la bucătărie. Am îndepărtat husa de pe ea. Sub capacul interior, am găsit un teanc subțire de coli albe. Am luat o foaie și am aranjat-o frumos între rolele mașinii. Ibricul de cafea începuse să trepideze zgomotos pe aragaz. Am stins flacăra și mi-am turnat o cană de cafea tare Chock Full O'Nuts. Am pus cana lângă Remington. M-am așezat pe scaun. Am suflat în cafea, apoi am sorbit lung din ea. Mi-am poziționat degetele asupra clapelor. S-au strâns imediat la adăpostul pumnilor. M-am

forțat să mi le îndrept. Fără să stau prea mult pe gânduri, am scris o frază:

Nu plănuisem să mă duc la petrecere.

Mi-am ridicat mîinile și mi le-am lipit de masă, după care am început să bat darabana pe suprafața ei de pin, citind întruna fraza. După câteva minute, m-am încumetat la a doua frază.

Plănuisem să mă duc în altă parte.

Degetele au sărit de pe claviatură și și-au continuat răpăitul liniștitor pe masă. Am sorbit din cafea. Am privit cuvintele ce se înșirau în capătul de sus al paginii goale. Am decis să risc și a treia frază:

Pentru că asta era noaptea în care îmi promisesem să mă delectez cu una din rarele plăceri ale Manhattanului: opt ore neîntrerupte în pat.

Trei enunțuri. Treizeci și opt de cuvinte. Le-am citit cu atenție, de parcă le vedeam prima dată. Sincere. Directe. În ultima, percepeam un soi de asimetrie ciudată. Limbaj simplu, fără bagaj verbal în exces. Nu era un început rău.

M-am întins după cana de cafea. Am dat pe gât restul lichidului dintr-o înghițitură. M-am dus la aragaz și am umplut-o din nou. M-am luptat pe moment cu nevoia de a ieși în goană pe ușă. M-am silit să mă întorc la masă. M-am așezat. Degetele și-au reînceput bătaia ritmică și înnebunitoare pe suprafața mesei.

Trei fraze. Treizeci și opt de cuvinte. O pagină dactilografiată conținea de obicei cam două sute de cuvinte.

Păi, atunci, haide, termină pagina. Mai ai doar o sută șaizeci de cuvinte. La naiba, le-ai scris pe primele în doar zece minute. Restul n-ar trebui să-ți ia decât...

Patru ore. Atât mi-a luat. Patru ore lungi și îngrozitoare — timp în care am smuls cinci coli de hârtie din mașină, am băut o altă cană de cafea, m-am învârtit prin încăpere, am ros un creion, am făcut notițe pe margine și, până la urmă,

în mod *miraculos*, am ajuns la capătul nenorocitei ăleia de pagini.

Seara târziu, după cină, am băut un pahar de vin în compania rândurilor scrise. Povestea curgea rezonabil. Vocea autorului părea neutră (sau cel puțin nu era respingătoare). Stilistic, se simțea o oarecare ironie mușcătoare (fără a fi prea pretențioasă). Dar, cel mai important, narațiunea pornea bine. Povestea se dezvolta impetuos. Avea un început plauzibil.

Însă era doar o pagină.

În dimineața următoare, m-am trezit când a răsărit soarele. Un mic dejun rapid, o plimbare vioaie pe plajă, o cană de cafea și la ora opt și jumătate mă aflam deja în fața mașinii de scris.

Până la prânz, isprăvisem a doua pagină. Mai târziu, seara — chiar înainte să mă bag în pat — am recitit cele două pagini terminate. Am tăiat vreo treizeci de cuvinte neesențiale. Am refăcut două pasaje descriptive. Am rescris o frază stângace și am eliminat o metaforă neinspirată. („Ochii lui aveau strălucirea seducătoare a unei reclame luminoase de pe Broadway" am schimbat-o cu: „Privirea lui anunța nopți fierbinți și amețitoare".)

Apoi, înainte de a mă apuca vreo criză de îndoială, am pus paginile cu fața în jos pe masă.

M-am trezit din nou o dată cu soarele. Grepfrut, pâine prăjită, cafea. Plaja. Și mai multă cafea. Masa de scris.

Unde am rămas până mi-am terminat norma de o pagină.

Se năștea astfel un model de lucru. Ziua mea avea o structură acum; un scop. Imediat ce scriam o pagină, simțeam că realizasem ceva. Toată lumea vorbește de plăcerile năucitoare ale scrisului — toată lumea, cu excepția celor care chiar au încercat să facă asta. Procesul n-are nimic năucitor. Este o sarcină. Și ca orice sarcină, devine plăcută numai în retrospectivă. Răsufli ușurat când te-ai achitat de norma zilni-

că. Speri ca eforturile depuse să-ți aducă satisfacție. Pentru că a doua zi trebuie să înnegrești iarăși o pagină la mașina de scris. Ca să duci până la capăt corvoada ai nevoie de voință. De voință... și de încredere în forțele proprii. Așa cum aveam să descopăr, scrisul constituia un șiretlic al încrederii.

O pagină pe zi, șase zile pe săptămână. După a doua săptămână de lucru, i-am trimis o telegramă lui Eric:

> Am tras concluzia că izolarea splendidă mi se potrivește. Stop. Mai stau câteva săptămâni. Stop. Am scris ceva. Stop. Nu te speria. Stop. Merge chiar bine. Stop. Te rog verifică dacă am primit vești din Europa sau de la Departamentul de Personal Înrolat. Stop. Cu dragoste, S.

Patruzeci și opt de ore mai târziu, un angajat de la Western Union a apărut la ușa mea cu răspunsul lui Eric:

> Dacă ești fericită făcând ceva atât de masochist precum scrisul, atunci fratele tău masochist este fericit pentru tine. Stop. Ți-am verificat corespondența de două ori pe săptămână. Stop. Nici o veste din Europa sau de la Washington. Stop. Clasează-l în categoria „miraje" și treci mai departe. Stop. Îl urăsc pe Joe E. Brown. Stop. Și mi-e dor de tine.

Pentru prima oară după luni de zile, nu m-a mai chinuit tristețea când m-am gândit la Jack. Mai degrabă am simțit un disconfort sumbru. *„Spune-ți că n-a fost să fie."* Și acestea fiind zise, apucă-te de următoarea pagină.

O altă săptămână. Alte șase pagini. Ca de obicei, îmi luam liber duminica. Mă întorceam la lucru lunea. Petrecându-mi primele trei săptămâni ajustând fiecare pagină — mă perpeleam cam o oră în privința construcției unei fraze, pentru ca mai apoi să tai fără milă vreo sută cincizeci de cuvinte când

ajungeam la sfârșitul paginii — degetele mele au prins viteză pe clapele mașinii de scris. Am dactilografiat trei pagini luni și patru pagini marți. Nu mă mai interesa nici forma, nici structura, nici ritmul. Nașterea materialului pusese stăpânire pe mine. Practic, începuse să se scrie singur.

Apoi, pe la patru și două minute (mi-am privit ceasul de la mână), într-o miercuri după-amiază, pe 20 aprilie 1946, m-am oprit. Preț de o secundă sau două, am stat năucită pe scaunul meu, privind fix pagina pe jumătate neagră din mașina de scris. Am priceput brusc.

Tocmai terminasem prima mea nuvelă.

Au trecut alte câteva minute. M-am forțat să mă ridic în picioare și m-am dus să mă plimb pe malul mării. M-am așezat pe nisip și m-am lăsat învăluită de ritmul metronomic al valurilor. Nu știam dacă nuvela e bună sau rea. Instinctul autocritic specific familiei Smythe mă îndemna să accept faptul că era foarte probabil să nu merite publicarea. Dăr cel puțin o finalizasem. Și m-am delectat preț de câteva momente cu această realizare.

A doua zi de dimineață, mi-am reluat locul de la masa din bucătărie și am citit nuvela mea de douăzeci și patru de pagini. O intitulasem „Permisia" — și, da, era o reinterpretare ficțională a nopții în care l-am întâlnit pe Jack. Numai că acțiunea o plasasem în 1941, iar naratorul era o editoare de treizeci de ani, pe nume Hannah: o femeie singură care avusese întotdeauna ghinion în privința bărbaților și începuse să considere că dragostea nu-i va ieși niciodată în cale. Până când l-a cunoscut pe Richard Ryan — un locotenent în Marina Militară, aflat în permisie pentru o noapte în Manhattan, înainte de a pleca în Pacific. Cei doi se întâlnesc la o petrecere, atracția e instantanee, își petrec noaptea plimbându-se prin oraș, se îmbrățișează, se cazează timp de câteva ore la un hotel ieftin, urmează un adio nepăsător la șantierul naval din Brooklyn și, cu toate că el îi promisese inima, Hannah

știe că nu-l va mai vedea. Pentru că momentul era cum nu se poate mai nepotrivit. Locotenentul pleacă la război, iar eroina simte că el va da curând uitării noaptea din Manhattan. Prin urmare, ea rămâne cu amintirea bărbatului care a intrat furtunos în viața sa și pe care îl pierde definitiv după numai douăsprezece ore.

Mi-am petrecut următoarele trei zile redactând povestea, asigurându-mă că limbajul este sobru și lipsit de sentimentalism excesiv. Ce-i spusese Puccini libretistului său în timp ce lucrau *La Bohèeme*? „Sentiment... dar nu sentimentalism." Asta năzuiam și eu să obțin — o anumită amărăciune care să nu semene cu literatura siropoasă. Duminică, folosind indigoul, am bătut nuvela redactată în două exemplare. Noaptea târziu, am citit-o pentru ultima oară. Chiar nu știam ce să cred. Povestea se desfășura fără poticneli și îți stârnea o stare de spirit dulce-amăruie... însă mă aflam prea aproape de ea în timp ca să discern dacă are vreo valoare. Așa că am luat un exemplar al „Permisiei", l-am împăturit în două și l-am băgat într-un plic, însoțit de o scrisoare:

Eric:

Gata — proaspătă și cu cerneala abia uscată. Vreau să fii cât poți tu de sincer în ceea ce privește lipsa ei de merite literare.

Așteaptă-mă în Manhattan peste zece zile. Luăm cina împreună la Luchows în seara în care mă întorc.

Cu dragoste,

S

A doua zi de dimineață, am mers cu bicicleta până la oficiul poștal și am plătit un dolar în plus pentru ca plicul să fie trimis în regim expres la apartamentul lui Eric. Apoi am folosit telefonul de acolo ca să sun la Boston. Am vorbit cu o colegă — Marge Kennicott — care lucra ca redactor la sec-

țiunea pentru copii la *Houghton Mifflin* și locuia pe Commonwealth Avenue. A părut încântată să mă găzduiască o săptămână („... dacă nu te deranjează să dormi pe cea mai șubredă canapea din lume"). Am rugat-o să mă aștepte peste patruzeci și opt de ore. După ce am închis, am telefonat la stația din Brunswick și mi-am rezervat un bilet pentru trenul de Boston de miercuri dimineață. Am trecut pe la Ruth pe acasă și am anunțat-o că plec peste două zile.

— O să-mi fie dor de tine, mi-a spus ea. Dar pari pregătită să te întorci.

— Chiar găsești că m-am vindecat? am întrebat-o râzând.

— Așa cum am spus și altădată, n-o să te vindeci niciodată de el. Dar pun pariu că acum vezi lucrurile mult mai clar.

— Să zicem că n-o să mă mai îndrăgostesc niciodată așa de tare.

— O să apară cineva care o să te determine să-ți schimbi părerea.

— N-o să-l las. Idila romantică este un joc pentru zevzeci.

Și chiar credeam în cuvintele mele. Ceea ce mă enerva cel mai tare în privința întregului episod amoros era felul în care îmi subminase definitiv controlul, până într-acolo încât nu mă mai gândeam decât la obiectul pasiunii mele. În nuvela mea, Hannah iese din noaptea iubirii ei accidentale distrusă, dar convinsă că se poate îndrăgosti iar. Înțelegeam și eu asta acum... și mă deranja. Pentru că realizam în prezent că nu mă îndrăgostisem cu adevărat de Jack Malone. Eu mă îndrăgostisem de un Jack *ideal*. Mă îndrăgostisem de dragoste. Și mi-am jurat să nu mai dau dovadă niciodată de o asemenea lipsă de judecată.

Mi-am făcut bagajul, mi-am împachetat mașina de scris și le-am expediat la New York. M-am plimbat pentru ultima oară pe plaja Popham. Ruth a insistat să mă conducă la gară în Brunswick. Ne-am îmbrățișat pe peron.

— Aștept să-mi trimiți un exemplar din ceea ce ai scris atunci când va fi publicat.

— N-o să fie în veci publicată.

— Sara, într-una din zilele astea poate ajungi și tu să te placi.

Am petrecut o săptămână minunată în Boston. Marge Kennicott locuia într-un apartament încântător din Back Bay. Și avea niște prieteni la fel de încântători. Printre ei se număra și logodnicul lui Marge, George Stafford Jr. — care urma să moștenească afacerea familiei din domeniul bursier. Ca întotdeauna, Bostonul s-a dovedit și el un oraș plăcut — drăguț, snob, plictisitor. Am rezistat tuturor încercărilor lui Marge de a mă combina cu holtei fermecători și cumsecade. Nu i-am povestit nimic despre evenimentele care mă ținuseră în Maine timp de șapte săptămâni. După șapte zile de aristocrație austeră, tânjeam deja după dezordinea agasantă și exuberanța haotică din Manhattan. Am răsuflat ușurată când, în sfârșit, m-am urcat în trenul ce mă purta înapoi în gara Penn.

Cu o zi înainte să părăsesc Bostonul, îl sunasem pe Eric acasă. Mi-a zis că o să fie la muncă atunci când sosesc, dar că ne întâlnim seara la Luchows să cinăm.

— Ai primit plicul pe care ți l-am trimis? l-am întrebat agitată.

— Oh, da.

— Și?

— Îți spun când ne vedem.

Pe prețul din fața ușii mele se strânsese un maldăr uriaș de scrisori. Le-am sortat, fără să mă aștept să găsesc ceva de la Jack. Dar exista totuși o scrisoare de la Departamentul Militar pentru Personal Înrolat, care mă informa că locotenentul John Joseph Malone se găsea în prezent la cartierul general al Alianței din Anglia. Îmi trimiteau atașat și o adresă poștală ce putea fi folosită pentru corespondență.

Am citit scrisoarea o singură dată. Apoi am aruncat-o în coșul de gunoi, gândindu-mă: judecata strâmbă trebuie eliminată din viețile noastre.

Mai exista un plic care mi-a atras imediat atenția — pentru că la adresa expeditorului scria *Saturday Night/Sunday Morning*: o bine-cunoscută revistă cu care nu corespondasem niciodată și nici nu cunoșteam pe cineva care să lucreze acolo. L-am desfăcut și am citit nota din interior:

28 aprilie 1946

Stimată domnișoară Smythe,

Sunt încântat să vă informez că nuvela dumneavoastră „Permisia" a fost acceptată și va fi publicată de *Saturday Night/Sunday Morning*. Intenționăm ca ea să apară în numărul 46, ediția de septembrie și veți primi 125 de dolari drepturi de autor pentru prima ei publicare.

Cu toate că mi-aș dori să public povestea fără să tai nimic din ea, aș avea una sau două sugestii editoriale pe care aș vrea să le discutăm. Vă rog să sunați la secretara mea și să stabilim o întâlnire de comun acord.

Aștept cu nerăbdare să vă cunosc și sunt încântat că povestirea dumneavoastră va fi publicată în revista noatră.

Cu sinceritate,

Nathaniel Hunter

Redactor — secțiunea fiction

Trei ore mai târziu — în timp ce savuram un pahar de șampanie alături de Eric la Luchows — încă nu-mi revenisem din șoc.

— Pentru Dumnezeu, încearcă să pari și tu mai bucuroasă, m-a dojenit Eric.

— *Sunt* bucuroasă. Dar și înmărmurită că ai pus la cale așa ceva.

— De câte ori să-ți repet că n-am pus la cale nimic. Am citit nuvela. Mi-a plăcut. Mi-am sunat un vechi prieten de la Columbia, Nat Hunter, actualmente la *Saturday Night/Sunday Morning* și i-am spus că tocmai citisem o povestire care mi s-a părut perfectă pentru revista lor... și care întâmplător fusese scrisă de sora mea. Mi-a cerut să i-o trimit. I-a plăcut. O publică. Dacă nu m-ar fi cucerit, nu i-aș fi trimis-o lui Nat. Dacă pe Nat nu l-ar fi încântat, n-ar publica-o. În consecință, acceptarea poveștii tale n-are nici o legătură cu intrigile de culise. N-am pus nimic la cale.

— În orice caz, fără tine, n-aș fi avut niciodată acces direct la un ditamai editorul.

— Așa funcționează lumea.

M-am aplecat și l-am prins de mână.

— Îți mulțumesc.

— Plăcerea a fost de partea mea. În plus, e o nuvelă bună. Ai stofă de scriitoare.

— Atunci, fac eu cinste în seara asta.

— Normal.

— Ți-am dus dorul, Eric.

— Și eu la fel, S. Arăți mult mai bine.

— Mă simt mai bine.

— Cât de bine?

Am ciocnit.

— Cât se poate de bine.

A doua zi de dimineață, am sunat la *Saturday Night/Sunday Morning*. Secretara lui Nathaniel Hunter s-a purtat extrem de amabil și mi-a transmis că domnul Hunter va fi încântat să ia prânzul împreună cu mine peste două zile, dacă n-am alte aranjamente.

— Nu, n-am nici un aranjament, am răspuns, încercând să par blazată.

I-am dat telefon și lui Leland McGuire de la *Life*. Mi-a răspuns asistenta lui, care mi-a cerut să aștept când am so-

licitat să discut direct cu fostul meu șef. După câteva momente, a revenit pe linie.

— Leland m-a rugat să vă urez bun venit înapoi la New York și să vă transmit că vă va contacta imediat ce va avea un subiect pentru dumneavoastră.

Exact replica pe care o așteptam. Știam cu siguranță că peste câteva luni voi primi notificarea de concediere pe preșul de la ușă. Dar cu cei 125 de dolari de la *Saturday Night/Sunday Morning* în buzunar, voi supraviețui încă o lună sau două. Și poate că voi reuși să-l conving pe acest Nat Hunter să-mi mai ofere și altceva de scris.

În dimineața zilei în care urmam să mă întâlnesc cu domnul Hunter m-am simțit, după cum era și firesc, destul de agitată. Până la unsprezece mă săturasem de cât străbătusem încăperea în lung și-n lat, așa că m-am hotărât să-mi consum timpul rămas mergând pe jos până la intersecția dintre Madison și strada 47, unde se găsea redacția revistei. Chiar când încuiam ușa apartamentului, domnul Kocsis a urcat scările cu un teanc de scrisori în mână.

— Astăzi poșta a venit mai devreme, m-a înștiințat el, întinzându-mi o singură carte poștală, după care a pornit în jos pe coridor să distribuie restul scrisorilor la vecini.

Am privit țintă cartea poștală. Cu toate că timbrul era american, fusese francat în Zona de Ocupație Americană/Armata SUA, Berlin. Brusc, mi s-a pus un nod în gât. Am întors-o și am zărit trei cuvinte mâzgălite.

Îmi pare rău.
Jack.

M-am holbat la mesaj vreme îndelungată. Apoi, ca un automat, am coborât scările și am ieșit în lumina strălucitoare a soarelui. Am cotit spre stânga și m-am îndreptat spre nordul orașului. Țineam încă strâns în mână cartea poș-

tală. Când am traversat Greenwich Avenue, am trecut pe lângă o pubelă. Fără să șovăi nici un pic, am aruncat vederea. Nu m-am uitat înapoi să văd dacă a nimerit în coș. Am continuat să merg.

Cinci

Prânzul cu Nathaniel Hunter s-a desfășurat bine. Atât de bine, că mi-a oferit o slujbă: redactor asistent pentru *Saturday Night/Sunday Morning*. Nu-mi venea să cred ce noroc aveam. Am acceptat pe loc. Domnul Hunter a părut surprins de răspunsul meu rapid.

— Dacă vrei, poți să te mai gândești o zi sau două, m-a îndemnat el, aprinzându-și una dintre nenumăratele țigări Camel pe care le fuma lacom.

— M-am hotărât deja. Când încep?

— De luni, dacă-ți convine. Dar Sara, trebuie să înțelegi că, dacă accepți slujba asta, n-o să mai ai prea mult timp pentru scris.

— Mă descurc eu.

— Am auzit lucrul ăsta de la mulți scriitori promițători. Dar în loc să se dedice trup și suflet creației, s-au mulțumit cu un post într-o agenție de publicitate sau într-una de relații publice. Ceea ce presupune automat că la sfârșitul zilei

sunt prea epuizați ca să mai scrie. După cum știi, o slujbă de la nouă la cinci își cere drepturile ei.

— Trebuie să plătesc chiria cu ceva.

— Ești tânără, necăsătorită, nu ai responsabilități. Acesta este momentul în care ar trebui să începi un roman...

— Dacă sunteți atât de sigur că ar trebui să stau acasă și să scriu, de ce-mi oferiți slujba asta?

— Pentru că (a) te consider o fată inteligentă, iar eu am nevoie de o asistentă inteligentă și (b), ca o persoană care a renunțat la o carieră literară promițătoare pentru a deveni un sclav al salariului și redactorul muncii altor oameni, eu sunt de părere că este de datoria mea să corup alți scriitori tineri și promițători cu un târg faustian pe care ei ar trebui să-l refuze din capul locului...

Am izbucnit în râs.

— Dar știu că sunteți direct, domnule Hunter.

— Nu face promisiuni, nu minți — aceasta e convingerea mea. Dar fă-ți o favoare, Sara: *nu* accepta slujba pe care ți-o ofer.

Nu i-am ascultat sfatul. Pentru că nu aveam suficientă încredere în talentul meu ca să devin scriitor cu normă întreagă. Pentru că mă temeam de eșec. Pentru că educația mea îmi spunea să nu las să-mi scape ocazia unui serviciu sigur. Și pentru că intuiam, de asemenea, că Nathaniel Hunter e un tip de treabă.

Ca și Eric, avea puțin peste treizeci de ani: un bărbat înalt, foarte slab, cu o coamă deasă de păr încărunțit, ochelari cu rame de baga și un rictus ironic pe față ce nu dispărea niciodată. Avea o frumusețe aparte, genul academic, și arăta întotdeauna pus la patru ace. Poseda un umor molipsitor. Mi-a mărturisit că este căsătorit de doisprezece ani cu o femeie pe nume Rose, care preda cu jumătate de normă la Catedra de Istoria Artei de la Universitatea Barnard. Aveau doi băieți mici și locuiau pe strada 108 lângă șoseaua

Riverside. Din cele povestite, reieșea limpede că se devotase copiilor și soției (chiar dacă, atunci când discuta despre familia sa, își împodobea comentariile cu cinism... care, am ajuns eu să înțeleg mai târziu, reprezenta felul lui de a-și exprima afecțiunea). M-am simțit bine în prezența lui, pentru că mi-am dat seama că n-o să mai trec prin presiunea unor avansuri, așa cum pățisem cu Leland McGuire nu de mult. Mi-a mai plăcut și pentru că, în timpul primei noastre întâlniri, nu m-a întrebat absolut nimic despre viața mea particulară. Voia să afle opiniile mele despre scriitori, despre reviste, despre Harry S. Truman și dacă eram fană a echipei Dodgers ori Yankees (desigur că se referea la The Bronx Bombers 24). Nu s-a interesat nici o clipă dacă „Permisia" se baza pe fapte reale. Mi-a spus doar că e o poveste bună și că a rămas uimit când a aflat că n-am mai scris nimic înainte.

— Acum zece ani, mă găseam în aceeași situație ca tine. Cei de la *The New Yorker* îmi acceptaseră o nuvelă și deja ajunsesem la jumătatea unui roman despre care eram convins că mă va transforma într-un John P. Marquand[23] al generației mele.

— Și cine v-a publicat romanul? l-am întrebat.

— Nimeni, pentru că nu l-am terminat. Și de ce nu l-am terminat? Pentru că m-am apucat să fac lucruri prosteși și mari consumatoare de timp, cum ar fi copiii și munca de redactor la *Harper and Brothers*. Apoi m-am mutat la mult mai bine plătitul *Saturday Night/Sunday Morning* ca să pot achita școlile particulare, un apartament mai spațios, vila de vară de la Cape și toate celelalte necesități ale vieții de familie. Așa că privește bine la acest exemplu strălucitor de promisiuni irosite... și refuză-mă. Nu accepta oferta mea.

Eric l-a susținut și el.

---

[23] John P. Marquand — romancier american, câștigător al premiului Pulitzer, creator al unei serii lungi de romane în care personajul principal este Mr. Moto, un agent secret japonez.

— Nat are perfectă dreptate, mi-a spus când l-am sunat la *The Quiz Bang Show* ca să-i împărtășesc și lui vestea despre propunerea primită. Nu ai nici un fel de angajamente. E timpul să riști puțin și să eviți toate capcanele acelea burgheze...

— *Capcane burgheze*? am chicotit eu. Cine vorbește... Băiatul care a ieșit din Partid, dar care nu-și poate scoate Partidul din...

Mi-a retezat-o scurt:

— Nu e deloc amuzant. Mai ales că nu se știe niciodată cine ascultă.

M-am simțit îngrozitor.

— Eric, îmi pare rău. A fost o prostie din partea mea.

— Discutăm mai târziu, a încheiat el.

Ne-am întâlnit în aceeași seară la berăria McSorley de pe Bowery. Eric stătea într-un separeu la capătul barului, cu o halbă de bere neagră în față. I-am întins un pachet mare și pătrățos.

— Ce-i asta? mă iscodi el.

— *Mea culpa* că ți-am vorbit la telefon fără să mă gândesc.

A rupt hârtia maronie de împachetat. Chipul i s-a luminat imediat când a văzut o înregistrare a *Missei Solemnis* de Beethoven, sub bagheta lui Toscanini.

— Trebuie să te încurajez să te simți mai des vinovată, a comentat el.

S-a aplecat spre mine și m-a sărutat pe obraz.

— Mulțumesc.

— Am fost peste măsură de indiscretă.

— Iar eu m-am comportat ca un paranoic. Dar, adăugă el, coborându-și vocea, unii dintre foștii mei... ăăă... *prieteni* de pe vremea respectivă au întâmpinat recent o serie de dificultăți.

— Ce fel de dificultăți? am șoptit eu.

— Au fost luați la întrebări de angajatori — mai ales cei care lucrează în industria divertismentului — în privința pre-

ferințelor politice. Se zvonește că FBI-ul începe să-i chestioneze pe toți cei care au fost membri ai partidului acela mic și amuzant.

— Dar tu l-ai părăsit parcă în 1940, nu?

— În 1941.

— Adică acum cinci ani. Deja e istorie. Cu siguranță nu interesează pe nimeni că pe vremuri prietenii te numeau „tovarășe". Serios, uită-te la John Dos Passos. N-a fost el un membru eminent al Partidului în anii '30?

— Ba da, dar acum a trecut în extrema dreaptă.

— Corect — Hoover și băieții lui n-or să-l acuze pe Dos Passos cum că ar fi...

— *Subversiv,* continuă Eric repede, asigurându-se astfel că nu voi rosti cuvântul care începea cu „C".

— Da, *subversiv.* În fine, nu mai contează dacă ai fost cândva membru al acelui *club,* de vreme ce acum știe toată lumea că nu mai ai cu el nici în clin, nici în mânecă. Dacă un ateu devine creștin, va fi întotdeauna considerat un „fost ateu" sau o persoană care, în sfârșit, a văzut lumina?

— Ultima variantă, bănuiesc.

— Exact. Așa că nu-ți mai face griji. Ai văzut lumina. Ești un „bun american". Ești curat.

— Sper să ai dreptate.

— Dar promit că n-o să mai glumesc așa cum am procedat azi când te-am sunat la birou.

— O să accepți oferta lui Nat?

— Mi-e teamă că da. Cunosc toate motivele logice pentru care ar trebui să refuz. Dar sunt o lașă. Trebuie să știu cu certitudine de unde-mi va veni următorul cec ca să plătesc chiria. Și mai cred, de asemenea, și în misterele momentului potrivit...

— Ce vrei să spui?

Atunci i-am mărturisit despre cartea poștală pe care o primisem dimineață de la Jack.

— Și n-a scris decât *„Îmi pare rău"*? m-a întrebat Eric.

— Da. Scurt și la obiect.

— Nici nu-i de mirare că accepți slujba.

— Aș fi primit oferta lui Nat indiferent de situație.

— Dar nota de adio a amorezului a clarificat problema?

— Te rog să nu-i zici amorez.

— Scuze. Sunt pur și simplu furios.

— Așa cum ți-am spus și acum câteva săptămâni, m-am vindecat.

— Mda.

— Eric, am aruncat cartea poștală.

— Și ai acceptat oferta de lucru de la Nat două ore mai târziu.

— O ușă se închide, alta se deschide.

— Asta-i o expresie originală?

— Du-te naibii, am rostit eu zâmbind.

Au sosit și berile. Eric și-a ridicat halba.

— Pentru noul redactor junior de la *Saturday Night/Sunday Morning*. Te rog să scrii în continuare.

— Promit.

Șase luni mai târziu, mi-am amintit conversația noastră într-o după-amiază rece de decembrie, chiar înainte de Crăciun. Mă aflam în biroul meu cu separeuri al redacției *Saturday Night/Sunday Morning*, situată la etajul douăzeci și trei al clădirii Rockefeller. Mica mea fereastră cenușie îmi dăruia o priveliște pitorească a gangului din spate. Pe masa mea de scris zăcea un teanc de povestiri sosite la redacție. Ca de obicei, răsfoisem vreo zece manuscrise în ziua aceea — nici unul nu întrunea suficiente condiții ca să fie publicat. Ca de obicei, scrisesem câte un raport de dimensiuni diferite pentru fiecare poveste. Ca de obicei, atașasem o scrisoare standard de respingere, fiecărei povestiri. Ca de obicei, mă văicăream că nu găsesc timp să mai scriu.

Slujba se dovedise mult mai laborioasă decât m-am așteptat. Teoretic vorbind, nu avea nimic de-a face cu redactarea. Mai degrabă, fusesem angajată (împreună cu alte două asistente de-ale lui Nat) ca să fac o selecție dintre cele trei sute și ceva de manuscrise care soseau lunar la *Saturday Night/Sunday Morning* de la scriitori necunoscuți. Consiliul editorial al revistei se mândrea cu faptul că fiecare manuscris nesolicitat primea „toată considerația necesară" — dar mi-a fost limpede, după două luni petrecute aici, că treaba mea era, în mare, să spun nu. Din când în când, mai dădeam peste câte o povestioară care promitea — sau care chiar era scrisă cu talent. Dar nu eu stabileam dacă ajungea în tipar. Singurul lucru pe care-l puteam face era „să o trimit sus" la Nat Hunter cu o recomandare entuziastă — știind perfect că șansele ca el s-o aprobe se apropiau de zero. Pentru că revista acorda nuvelelor unor autori necunoscuți doar patru dintre cele cincizeci și două de ediții. Restul de patruzeci și opt de săptămâni erau dedicate numelor consacrate — și *Saturday Night/Sunday Morning* se fălea cu oferta săptămânală ce conținea fragmente din operele unor scriitori celebri la momentul respectiv: Hemingway, O'Hara, Steinbeck, Somerset Maugham, Waugh, Pearl Buck. Lista era formidabilă și atunci am realizat ce noroc picase pe capul meu să fiu unul dintre cei patru scriitori necunoscuți, scoși din obscuritate în 1946, prin publicarea în revistă.

Conform programării, „Permisia" a apărut pe 6 septembrie. Câțiva dintre colegi m-au complimentat pentru stil. Un editor de la *Harper and Brothers* mi-a lăsat o notificare prin care mă informa că, dacă voi strânge mai multe povestiri care să fie cuprinse într-un volum, ei ar fi interesați să le citească și să le publice. Cineva de la RKO Pictures m-a sunat și m-a întrebat dacă aș fi interesată să vând drepturile de autor pentru ecranizare, după care mi-a trimis o scrisoare în care îmi explica amabil că „idilele de război sunt acum de dome-

niul trecutului". Așa cum promisesem, i-am expediat lui Ruth un exemplar al revistei în Maine și am primit înapoi o carte poștală veselă („Chiar ai talent de scriitoare... iar cititorul ăsta vrea să citească și mai multe!") Eric și-a tocat o porție semnificativă a salariului său lunar pentru o cină festivă în Club 21. Iar Nat Hunter a profitat de ocazie și m-a invitat din nou să luăm prânzul la Longchamps.

— Regreți că ai acceptat slujba? m-a întrebat când au sosit băuturile.

— Deloc, am mințit eu. Vi se pare că regret?

— Ești mult prea manierată și prea politicoasă ca să-ți exprimi deschis nemulțumirea. Dar — așa cum bănuiesc că ai descoperit — slujba ta nu se numără printre cele mai pline de satisfacții. De altfel, e și cazul meu — numai că eu beneficiez de un buget de cheltuieli, care-mi permite să lansez niște scriitori buni... așa ca tine. Și dacă tot veni vorba, unde e următoarea nuvelă?

— Lucrez la ea, am răspuns. Îmi ia mai mult decât am preconizat.

— Ești o mincinoasă îngrozitoare, domnișoară Smythe.

Sigur că avea dreptate. Transparența mea proverbială mă dădea de gol. Nu ajunsesem nicăieri cu următoarea mea nuvelă... cu toate că știam despre ce o să scriu. Era povestea unei fetițe de opt ani, aflată în vacanța de vară, în Maine, împreună cu părinții. Fiind singurul lor copil, e protejată, răsfățată, îngrijită îndeaproape... dar își dă seama că părinții săi nu se iubesc prea tare și că ea reprezintă liantul ce-i unește. Într-o după-amiază, părinții încep să se certe înfiorător, iar fata pleacă din vila închiriată. Părăsește plaja, o ia pe un drum greșit și nimerește într-o pădure. Rămâne pierdută acolo peste noapte, dar poliția o găsește a doua zi dimineață. E în stare de șoc, dar nevătămată. Reîntâlnirea cu părinții e scăldată în lacrimi. Pentru o zi sau două, armonia domnește în familie. Apoi însă părinții se iau la harță din nou,

iar ea fuge în pădure. Pentru că acum realizează că dacă ea se află în pericol, mama și tata se agață unul de altul și reușesc să se împace.

Găsisem și un titlu: „Dispăruta". Trasasem deja în minte structura narativă de bază. Din păcate, nu aveam voința să mă așez și să o scriu. Slujba de la *Saturday Night/Sunday Morning* era enervantă. Soseam acasă la șapte seara, obosită moartă. După opt ore de citit poveștile altora, nu mă mai simțeam în stare să mă ocup și de nuvela mea. Așa că am scos la înaintare jocul amânării: *Acum sunt mult prea sleită de puteri ca să-mi deschid mașina de scris. Mă voi trezi mâine dimineață la ora șase și voi scrie trei sute de cuvinte înainte să plec la birou.* Când suna ceasul a doua zi, mă întorceam pe partea cealaltă și mai dormeam până la ora opt și jumătate. Seara, la întoarcere, energia îmi lipsea în aceeași măsură și nici vorbă să mă gândesc la povestirea care mă aștepta. În serile în care mă simțeam mai dinamică, găseam alte lucruri de făcut. Mă duceam să văd două spectacole extraordinare în regia lui Howard Hawks la Academia de Muzică de pe strada 14. Sau îmi petreceam seara cu un roman delicios al lui William Irish. Sau hotăram că baia are nevoie urgentă de curățenie drastică...

În weekenduri îmi mergea și mai prost. Mă trezeam sâmbăta dimineață decisă să nu mă ridic de la masa de scris decât după patru ore. Mă așezam. Dactilografiam o propoziție, pe care o detestam imediat. Smulgeam hârtia din mașină. Aranjam frumos o altă coală. De data asta încropeam două, ba chiar trei fraze, înainte să le smulg și pe ele dintre rolele Remingtonului.

Apoi mă răzgândeam și-mi spuneam că trebuie să mă plimb. Sau să beau o cafea la Café Reggio de pe strada Bleecker. Ori că trebuie neapărat să vizitez Muzeul Metropolitan. Sau mă duceam să văd un film străin la Apollo pe strada 42. Sau îmi căram rufele murdare la spălătoria automată. Preferam orice altceva scrisului.

Așa s-a întâmplat timp de patru luni. Ori de câte ori Eric mă întreba cum merge nuvela, îi spuneam că fac progrese lente, dar constante. El nu comenta deloc, dar strălucirea sceptică din ochii lui mă anunța că și-a dat seama că mint. Iar eu mă simțeam și mai vinovată, pentru că uram să-mi decepționez fratele. Dar ce să-i fi zis? Că-mi pierdusem încrederea în capacitatea de a concepe o frază, ca să nu mai vorbim de o nuvelă întreagă? Sau că mă convingeam cu fiecare zi care trecea că sunt o scriitoare de ocazie, care nu avusese decât o singură poveste de împărtășit?

Până la urmă, m-am confesat lui Eric de Ziua Recunștinței în 1946. Ca și în anul anterior, m-am întâlnit cu el la Luchows să prânzim împreună. De data asta însă, nu mai eram îndrăgostită. În schimb, nutream un alt sentiment la fel de puternic: dezamăgirea. În privința muncii mele, în privința vieții, dar cel mai tare... în privința mea.

Eric a comandat o sticlă de șampanie ca să sărbătorim. După ce ospătarul a turnat în două pahare, fratele meu și-a ridicat paharul și a ciocnit cu mine, zicând:

— Pentru următoarea ta nuvelă.

Mi-am coborât paharul și am rostit mâhnită:

— Nu există nici o nuvelă, Eric. Și știi foarte bine asta.

— Da. Așa e.

— Știai de mult timp.

A încuviințat din cap.

— Și-atunci de ce-ai tăcut?

— Pentru că toți scriitorii trec prin chinurile blocajelor. Este ceva despre care nu vrei să discuți cu nimeni.

— Mă simt ca o ratată, am îngăimat eu, înghițind cu noduri.

— Asta-i o prostie, S.

— Prostie sau nu, e adevărat. Am dat-o în bară la *Life*. N-ar fi trebuit să accept niciodată slujba de la *Saturday Night/Sunday Morning*. Iar acum nu mai sunt în stare să

scriu. Ceea ce înseamnă că întreaga mea carieră literară se va rezuma la o biată nuvelă uitată, publicată la vârsta de douăzeci și patru de ani.

Eric a sorbit din șampanie și a zâmbit.

— Nu crezi că adopți un ton ușor melodramatic?

— Dar *vreau* să fiu melodramatică.

— Bun. Te prefer genul Bette Davis, decât Katharine Hepburn.

— Doamne, ai vorbit exact ca *el*.

— Încă te mai gândești la Jack?

— Doar astăzi.

— Ar fi fost aniversarea voastră, nu?

M-am strâmbat:

— Nu ești deloc amabil.

— Ai dreptate. Îmi pare rău.

— Uneori te porți cu mine ca un nesuferit.

— Doar pentru că și tu ești o nesuferită când vine vorba de persoana ta. Dar nu interpreta cuvintele mele ca pe o critică. Consider-o *tachinare* constructivă: o încercare de a te mai înveseli. Așa că nu te mai frământa pentru că nu poți lucra. Dacă ai o poveste de spus, spune-o. Dacă nu... stai liniștită... nu se termină lumea aici. Sau, cel puțin, așa am hotărât eu de curând.

— Sper că n-ai renunțat la piesa ta de teatru!

Eric a privit o vreme înăuntrul paharului, apoi s-a întins (ca întotdeauna) după țigări și chibrit. Și-a aprins una, dar nu s-a uitat la mine.

— Nu există nici o piesă de teatru, a șoptit el.

— Nu înțeleg...

— Ce nu înțelegi? Piesa de teatru pe care o scriu de doi ani de zile nu există.

— Dar de ce nu există?

— Pentru că n-am scris niciodată nimic.

Am încercat să-mi ascund uimirea. N-am izbutit.

— Chiar nimic? am continuat eu.

Și-a mușcat buza.

— Nici măcar un cuvânt.

— Dar ce s-a întâmplat?

A ridicat din umeri.

— Orice om are o limită în privința refuzurilor. Șapte piese nepuse în scenă reprezintă mai mult decât pot suporta.

— Lucrurile se schimbă. Gusturile se schimbă. Trebuie să călătorești.

— Că tot ai pomenit, *doctorii se tratează singuri, nu?*

— Știi doar cât de greu e să ții seamă de propriul sfat.

— Bine, atunci ascultă-mă. Termină cu autoflagelarea. Pune mașina de scris de-o parte, până când vei fi pregătită s-o folosești din nou.

— N-o s-o mai folosesc niciodată.

— Pentru Dumnezeu, nu mă mai copia. Mai ales că tu o *vei* folosi iarăși.

— De ce ești așa sigur?

— Pentru că o să-ți dorești. Sunt convins. Și pentru că ai să-l uiți până la urmă.

— Dar l-am uitat definitiv.

— Nu, S. Încă mai plutește prin preajma ta, sâcâindu-te. Se vede.

Chiar așa transparentă eram? Chiar atât de evident era totul? De când primisem cartea poștală de la Jack, reușisem să mi-l scot din minte: ferecasem amintirea lui într-un sertar și gata. Inițial, mă simțisem atât de furioasă și de rănită din cauza replicii lui seci, încât nu mi-a venit greu să-l categorisesc drept o greșeală iluzorie. Cum de îndrăznea să-mi scrie doar trei cuvinte nenorocite drept răspuns la zecile de scrisori pe care i le trimisesem? Mă făcuse să par o neroadă. În cap nu-mi răsunau decât vorbele pe care le rostisem la porțile șantierului naval și anume că ar face bine să nu-mi ră-

nească inima. Declarațiile lui de dragoste îmi urlau întruna în urechi. Cum de am putut să fiu așa de naivă, așa de prostănacă?

Furia reprezintă întotdeauna un antidot rațional pentru suferințele amoroase — mai ales dacă ai un motiv întemeiat să te simți jignit. Luni de zile m-am agățat de sentimentul acesta intens de ranchiună. M-a ajutat enorm ca să trec peste felul urât în care mă respinsese. Făcusem o greșeală imensă. Așa cum prevăzuse și Eric, Jack Malone se dovedise a fi un fluturaș de noapte; un don Juan în uniformă militară. Măcar dacă ar fi avut decența (sau curajul) să-mi scrie imediat și să-mi spună că noi doi n-avem nici un viitor împreună. Măcar dacă nu m-ar fi ținut în șah atât de mult timp. Măcar dacă n-aș fi fost așa o romantică tâmpită.

După furie, au urmat resentimentele. După resentimente, amărăciunea. Și când, în sfârșit, gustul amărui se mai diminuează, nu-ți mai rămâne decât nostalgia. Un cocktail nefericit de înțelegere și regrete. Școala *tristelor, dar chibzuitelor* motto-uri acide.

De Ziua Recunoștinței, eu nu eram nici măcar nostalgică. În mod normal, ziua cu pricina (așa-numita *aniversare*, cum a botezat-o caustic Eric) m-a determinat să reflectez asupra tuturor lucrurilor care mi se întâmplaseră în anul acela haotic. Și m-am trezit și cu un sentiment pe care mă străduiam să-l alung, dar pe care nemernicul de Eric îl detectase rapid: încă îi duceam dorul tipului.

Dar tot nu pricepeam de ce o singură noapte petrecută cu cineva lăsase asupra mea o impresie atât de răsunătoare și durabilă.

Doar dacă...

Doar dacă nu cumva el era *alesul*.

Am încercat să nu iau în seamă acest gând. Deoarece presupunea automat să-mi amintesc de Jack. Și nu voiam să mă gândesc la Jack, pentru că aș fi ajuns să mă întreb dacă

există destin — o idee care-mi reaprindea, de regulă, durerea reziduală provocată de pierderea lui.

Totuși, la câteva zile după prânzul cu fratele meu, mi-a mai venit inima la loc — și l-am vârât din nou pe domnul Malone în sertarul bine ascuns din mintea mea, ce purta eticheta „Greșeli Romantice".

În aceeași săptămână, am urmat sfatul lui Eric și am pus la hibernat mașina mea de scris Remington, tocmai în fundul dulapului. La început m-a copleșit un sentiment uriaș de vinovăție pentru că am renunțat la ideea de a mai scrie. Însă pe la mijlocul lunii decembrie, angoasa constantă s-a mai risipit. Și, raționând în disperare de cauză, am reușit să mă conving că nu e totul pierdut în privința carierei mele de scriitoare. Vedeam renunțarea mea ca pe un concediu prelungit.

— Oare o să apuc vreodată să-ți citesc noua nuvelă, Sara? m-a întrebat Nathaniel Hunter la petrecerea de Crăciun.

— Nu așa curând.

M-a privit întrebător.

— De ce, Sara?

— Pentru că n-am scris-o niciodată, domnule Hunter, am răspuns, privindu-l direct în ochi.

S-a strâmbat.

— Ce păcat.

— E doar o nuvelă.

— Promiți mult, Sara.

— Drăguț din partea dumneavoastră, dar dacă nu sunt în stare să scriu povestea, atunci promisiunile nu înseamnă mare lucru.

— Mă simt vinovat. Responsabil.

— De ce? M-ați avertizat. Dar nu serviciul m-a împiedicat să scriu. Eu sunt problema.

— Dar nu vrei să fii scriitoare?

— Nu știu. În orice caz... nu-mi dau seama în împrejurările actuale.

— E o scuză obișnuită.

— Mie-mi spuneți? Mai ales că în ultimul an am învățat una dintre regulile de bază ale vieții.

— Și care ar fi aceea?

— Ori de câte ori consideri că știi ce vrei, dai peste cineva care-ți alterează perspectiva complet.

— Unii oameni ar vorbi atunci de „păstrarea opțiunilor deschise".

— Eu i-aș spune rețeta nefericirii permanente.

— Dar poate că unii oameni *chiar* dau peste ceea ce-și doresc.

— Fără îndoială. Problema se pune astfel: dacă ai găsit ceea ce căutai, poți să-l păstrezi? Partea îngrozitoare e că răspunsul depinde de noroc, moment potrivit și poate de un strop sau două de talent în descoperirea obiectelor de valoare. Chestiuni asupra cărora, din păcate, nu avem nici un control.

— Ascultă și învață de la un tip care s-a pus singur la colț — nu controlăm *nimic*. Avem senzația că da, însă adevărul e că nu judecăm niciodată corespunzător cele mai multe dintre deciziile pe care le luăm în viață. Facem totul în pripă, instinctiv, și de obicei din teamă. În clipa următoare te trezești prins într-o situație în care nu vrei să te afli. Și te întrebi după aceea: cum naiba am ajuns aici? Știm cu toții răspunsul: am *vrut* să fim aici... chiar dacă o să ne petrecem tot restul vieții negând.

— Dacă am priceput corect, înseamnă că singuri picăm în capcană.

— Exact. Cunoști citatul acela vechi din Rousseau: *omul s-a născut liber, dar pretutindeni este în lanțuri*. Ei bine, în America zilelor noastre, marea majoritate a lanțurilor ni le punem singuri... cu ajutorul căsătoriei.

— Eu n-o să mă căsătoresc niciodată.

— Am mai auzit placa asta. Dar crede-mă că până la urmă tot o vei face. Și probabil că fără să stai prea mult pe gânduri.

Am râs:

— De unde naiba *știți* asta?

— Pentru că așa se întâmplă întotdeauna.

La momentul acela, am respins comentariile lui Nathaniel Hunter, considerându-le doar rezultate ale cinismului metropolitan — un cinism care sugera clar că se apropie de patruzeci de ani și că nu mai speră la o carieră literară. Pe de altă parte însă, îi cunoșteam devotamentul față de familie — și cum reușea aceasta să mai tempereze din dezamăgirile profesionale. O fi fost el în lanțuri, dar, în secret, tare mult îi mai plăceau lanțurile acelea.

Apoi, la două săptămâni după Crăciun, am venit într-o dimineață la serviciu și am descoperit un bilet pe ușa secției literare, prin care li se solicita tuturor angajaților să participe la ora zece la o ședință urgentă în biroul redactorului-șef. Ne-am strâns cu toții în biroul domnului Hunter, șușotind între noi pe un ton conspirativ. Nat nu se afla însă acolo.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat imediat ce m-am alăturat colegilor mei.

— Adică n-ai auzit? a exclamat Emily Flouton, una dintre asistente.

— Ce să aud?

— Că șeful nostru cu o căsnicie fericită tocmai a fugit cu Jane Yates.

M-am albit la față din cauza șocului. Jane Yates era o femeie tăcută, având aproape treizeci de ani și cu un chip ascuțit, care lucra în departamentul de grafică al revistei. Trăsăturile ei ascuțite, părul lung prins în coadă și ochelarii rotunzi, fără rame, îi dădeau aerul unei bibliotecare din New England, sortită să rămână fată bătrână.

— Domnul Hunter a fugit cu *ea*? m-am bâlbâit eu.

— Ce tare, nu? a adăugat Emily. Nu numai că a fugit de acasă, dar și-a părăsit și slujba. Se zvonește că el și Jane au

planuri să se mute în New Hampshire sau în Vermont, unde Nat se poate dedica scrisului.

— Dar am crezut că are o căsnicie fericită.

Emily și-a dat ochii peste cap și mi-a spus:

— Iubito, ce bărbat are o căsnicie fericită? Chiar dacă-i oferi tipului libertate deplină, tot se va simți încătușat.

Nu l-am mai văzut pe Nat Hunter niciodată. Pentru că nu a mai apărut deloc pe la redacție. Din motive întemeiate. În 1947, să-ți părăsești nevasta pe nepusă masă era considerat un act major de indisciplină... unul care se pedepsea cu decăderea din funcție și chiar cu ostracizarea. Dacă ar fi continuat să-și înșele nevasta, n-ar fi fost nici o problemă — pentru că adulterul era tolerat (atâta timp cât nu te prindea nimeni în flagrant delict). Dar abandonarea familiei era privită pe atunci ca un fapt imoral și deloc în spiritul american. În cazul lui Nat Hunter, gestul lui te lăsa cu gura căscată. Mai ales că ținta dorinței lui se materializase într-o femeie ce-mi amintea de domnișoara Danvers din *Rebecca*.

„Nu judecăm niciodată corespunzător cele mai multe dintre deciziile pe care le luăm în viață. Facem totul în pripă, instinctiv și, de obicei, din teamă. În clipa următoare te trezești prins într-o situație în care nu vrei să te afli."

Luni de zile după plecarea surprinzătoare a domnului Hunter, îl auzeam parcă rostind aceste fraze. Iar eu mă întrebam: oare decizia lui de a-și da viața peste cap fusese luată în pripă, instinctiv și din teamă? Probabil din teama de bătrânețe și de a nu se simți încătușat, astfel încât să nu mai poată așterne pe hârtie niciodată romanul pe care promisese că-l va scrie?

Din câte știu eu, nici după ce a fugit în New Hampshire cu Jane Yates, nu a publicat vreun roman. Umbla vorba că a sfârșit prin a preda engleza la un mic colegiu de lângă Franconia — până la moartea lui în 1960. „Insuficiență he-

patică" a fost descrierea seacă inclusă în anunțul din *New York Times*. Avea doar cincizeci și doi de ani.

Dar în perioada imediată de după plecarea lui de la *Saturday/Sunday*, mi-am amintit adesea comentariile lui legate de faptul că niciodată nu ne gândim la lucrurile cu adevărat importante ale vieții. Și mi-am jurat în sinea mea că nu voi săvârși *niciodată* aceeași greșeală.

Apoi, la începutul primăverii anului 1947, am cunoscut un bărbat pe nume George Grey. Un funcționar bancar specializat în investiții care lucra pentru Lehmann Brothers. Absolvent de Princeton, erudit, curtenitor, era destul de chipeș cu maxilarele lui late și un partener plăcut. Ni s-a făcut cunoștință la nunta uneia dintre prietenele mele de la Bryn Mawr. M-a invitat în oraș. Am acceptat. Seara a decurs bine. M-a invitat și a doua oară. Iarăși am acceptat. Seara a fost un real succes. George Grey nu-mi displăcea. Și, spre surprinderea mea, el a recunoscut (după doar două întâlniri) că i-am sucit capul.

Atât de tare, încât — o lună mai târziu — mi-a cerut să mă mărit cu el.

Am cumpănit bine această decizie? Am cerut eu timp să reflectez, să meditez sau să cuget la consecințele unei asemenea întrebări fundamentale?

Desigur că nu.

Am răspuns da. Fără să mai stau pe gânduri.

Șase

Toți au rămas surprinși când le-am dat vestea. La fel de surprinși ca și mine. — Chiar te măriți cu un bărbat pe care-l cheamă *Grey*? m-a întrebat Eric când l-am anunțat că mă logodesc.

— Știam că așa vei reacționa, am spus.

— Dar n-am reacționat în nici un fel. Am pus și eu o întrebare.

— Da, Eric. Numele lui este Grey. Fericit acum?

— Încântat peste măsură. Și... fă-mă să înțeleg... prima dată când mi-ai povestit despre el a fost acum două săptămâni. În acel moment vă vedeați de... cât timp mai exact?

— De două săptămâni, am rostit sfioasă.

— Așadar... s-a scurs numai o lună de la prima întâlnire și până la anunțul de logodnă. Nu încape îndoială că băiatul lucrează eficient... cu toate că nu se poate compara cu amorezul de Brooklyn.

— Chiar mă întrebam când o să aduci vorba de el.

— Păi, dacă fantoma lui încă mai bântuie pretutindeni...

— Asta-*i* o minciună gogonată.

— Ba-i adevărul gol-goluț. Altfel de ce te-ai mărita cu alt bărbat?

— Poate că-l iubesc.

— Vorbești prostii și știi foarte bine. Nu ești genul de femeie care se îndrăgostește de un funcționar bancar pe care-l cheamă Grey.

— Aș vrea să nu-ți mai dai cu părerea în locul meu. George este un bărbat minunat. O să mă facă foarte fericită.

— O să te transforme în ceva ce nu vrei să fii.

— Cum naiba poți să spui așa ceva, când nici măcar nu l-ai cunoscut?

— Pentru că-l cheamă *George Grey*, de-aia. Este un nume care-mi evocă pipă și papuci... pe care ți-i va cere să-i aduci la nas cât de curând.

— Eu nu sunt câine, i-am replicat ușor indignată. Nu car la comandă obiectele nimănui.

— Cu toții sfârșim prin a face lucruri pe care jurăm să nu le facem niciodată... mai ales când alergăm după iluzia iubirii.

— Fir-ar a naibii de treabă, Eric, asta nu e o iluzie!

— Iluzie, vrajă, confuzie — ți-aș putea descrie situația în nenumărate feluri...

— Eu nu mă aflu în nici o situație...

— Oh, ba da. Și se numește „încătușare... în numele siguranței".

— Îți mulțumesc că mă creditezi cu o judecată atât de sănătoasă.

— Nimeni nu se cunoaște cu adevărat, S. *Nimeni*. Este și motivul pentru care o dăm în bară de atâtea ori.

Ei bine, eu știam cu certitudine de ce vreau să mă mărit cu George Grey. Pentru că era atât de decent, demn de încredere și îndrăgostit de mine la nebunie. Tuturor ne place să fim flatați. Sau — și mai bine — să ni se declare că sun-

tem speciali, unici, lucrul cel mai bun care i se putea întâmpla cuiva. Iar George își manifesta admirația în permanență. Și eu nu mă simțeam în stare să rezist asalturilor lui. Pentru că exact asta voiam să aud.

Pe deasupra, mă sprijinea extraordinar de tare — mai ales când venea vorba despre cariera mea împotmolită de scriitoare. La scurtă vreme după ce am anunțat logodna noastră, am ieșit într-o seară în oraș împreună cu Emily Flouton — care devenise una dintre cele mai bune prietene ale mele de la *Saturday/Sunday* după plecarea lui Nathaniel Hunter. Emily tocmai fusese părăsită de prietenul ei după o relație de doi ani — și când i-am menționat lui George că fata trece printr-o perioadă mai delicată, a insistat ca ea să ne însoțească la un concert de la Carnegie Hall și apoi la o cină întârziată la Algonquin. În timpul cinei, am discutat mai mult cu Emily despre înlocuitoarea domnului Hunter — o femeie scundă, slabă moartă, în jur de patruzeci de ani, pe nume Ida Spenser. Plecase de la *Collier's* și acceptase postul de la noi, stabilindu-și iute în cadrul departamentului nostru o reputație de directoare inflexibilă și rece (de genul *fetelor bătrâne*). Îi punea la punct imediat pe toți cei care îndrăzneau să se opună felului ei rigid de a rezolva sarcinile. O uram cu toții. Pe când așteptam mâncarea în salonul Grill de la Algonquin, Emily și cu mine ne-am lansat într-o bârfă nesfârșită despre domnișoara Spenser. George ne asculta fascinat... cu toate că politicile noastre de birou nu prezentau nimic interesant pentru el. Dar el era întotdeauna așa de amabil.

— ... și-atunci mi-a comunicat că n-am nici un drept să încurajez un autor nou fără aprobarea ei, a spus Emily. Numai ea poate decide dacă un scriitor primește o scrisoare personalizată de încurajare.

— Probabil că e o femeie foarte nesigură pe ea, interveni George.

Emily l-a privit admirativ.

— Cum de ți-ai dat seama? îl întrebă ea.

— Pentru că George e un tip perspicace în privința oamenilor.

— Nu mă mai flata, îmi strânse el mâna. O să mi se urce la cap.

— Ție să ți se urce la cap? Nici o șansă. Ești mult prea drăguț pentru asta.

— Acum chiar că o să umblu cu nasul pe sus, mi-a zis el, sărutându-mă ușor pe buze. În fine, am afirmat că șefa voastră ar putea fi o femeie nesigură pe ea din simplul motiv că am lucrat pentru cineva asemănător la bancă. Tipul trebuia să controleze tot. Fiecare scrisoare trimisă clienților, fiecare notă interdepartamentală trebuia să primească acordul lui. Era obsedat. Pentru că era și cea mai temătoare persoană pe care am cunoscut-o vreodată. Trăia terorizat să nu care cumva să delege vreo sarcină importantă cuiva; nu avea încredere în nimeni. De ce? Simplu. Îi lipsea încrederea în sine.

— Exact descrierea bunei noastre domnișoare Spenser, exclamă Emily. Este atât de nesigură, încât are senzația că nu urmărim decât s-o mazilim. În definitiv, nici nu e prea departe de adevăr. Și ce s-a întâmplat cu șeful tău până la urmă?

— A fost promovat și a ajuns directorul companiei. O binecuvântare pentru noi — pentru că, sincer vorbind, eu mă aflam pe punctul de a demisiona.

— Nu cred o iotă din spusele tale, l-am contrazis, înghiontindu-l în joacă. Tu nu ți-ai da demisia. Un asemenea gest contravine oricărei noțiuni pe care o ai tu despre datorie și responsabilitate.

— Draga mea, tocmai ce m-ai transformat într-un încuiat.

— Nu încuiat. Doar responsabil. *Foarte* responsabil.

— Din tonul tău reiese că responsabilitatea e un defect personal, se văicări el melodramatic.

— Deloc, iubitule. Eu consider responsabilitatea o mare virtute... mai ales la un soț.

— Închin pentru asta, rosti Emily posomorâtă. Toți tipii cu care am avut o relație păreau că s-au născut cu gena iresponsabilității.

— Norocul se mai schimbă, am consolat-o eu.

— N-am eu norocul tău, Sara.

— Hei, eu sunt norocosul aici, rosti vesel George. Să ne înțelegem, urmează să mă căsătoresc cu cea mai promițătoare scriitoare din America.

— Oh, te rog... m-am lamentat, înroșindu-mă ca un rac. N-am publicat decât o nuvelă.

— Dar *ce* nuvelă! Nu ești de aceeași părere, Emily?

— Absolut. Toți colegii au votat-o ca fiind printre cele mai bune povestiri publicate anul trecut. Și având în vedere că printre ceilalți scriitori se numără Hemingway și J. T. Farrell...

— Oprește-te! am strigat. Sau mă ascund sub masă.

Emily începu să bombăne.

— George, femeia asta are nevoie de o doză zdravănă de încredere în forțele proprii.

— Atunci, nici că putea găsi un om mai potrivit s-o ajute, a zâmbit el.

— Și trebuie s-o convingi să plece de la *Saturday/Sunday* înainte ca revista să-i distrugă talentul.

— N-a fost decât o amărâtă de nuvelă. Am dubii mari că voi mai scrie altceva.

— Desigur că vei mai scrie, mă încurajă George. Pentru că după ce ne căsătorim, nu va mai trebui să-ți faci grijă pentru chirie și nici nu va mai trebui s-o suporți pe îngrozitoarea domnișoară Spenser de la *Saturday/Sunday*. Te vei elibera de toate aceste neajunsuri și te vei putea concentra în exclusivitate asupra creației.

— Sună excelent, zise Emily.

— Nu sunt deloc convinsă că voi pleca imediat de la *Saturday/Sunday*.

— Ba bine că nu, rosti George dulce. Este momentul ideal pentru o schimbare.

— Dar este slujba mea...

— Scrisul este slujba ta reală... iar eu vreau să-ți ofer șansa de a te ocupa de el așa cum se cuvine.

S-a aplecat și m-a sărutat pe frunte. Apoi s-a ridicat în picioare și s-a scuzat:

— Legile naturii, chicoti el. Ce-ar fi să mai cereți un rând de băut? Dragostea îți provoacă o sete cumplită.

Am zâmbit. În colțul gurii. Și m-am trezit gândind: *„Ce replică tâmpită!"* Instantaneu, mintea a derulat o parte din gângurelile noastre de porumbei îndrăgostiți: *„Hei, eu sunt norocosul aici. Să ne înțelegem, urmează să mă căsătoresc cu cea mai promițătoare scriitoare din America."* Nu-mi venea să cred că deja schimbam epitete specifice cuplurilor căsătorite de genul *„draga mea"* și *„iubitule"*. Brusc, m-au trecut fiorii. O oarecare tensiune a umerilor. Nu cred că senzația a durat mai mult de o zecime de secundă. Dar imediat după acel tremur scurt m-am întrebat dacă nu cumva trăisem primul semn de îndoială.

N-am mai apucat să mă lămuresc cum stă treaba, pentru că vocea lui Emily m-a readus cu picioarele pe pământ:

— Doamne, cât ești de norocoasă.

— Crezi?

— *Poftim?* Tipul e extraordinar.

— Da, presupun că e.

— Presupui? *Presupui?* Nu vezi ce noroc a picat pe capul tău?

— Un bărbat foarte drăguț.

— *Drăguț?* Ce se petrece cu tine în seara asta? Ai luat pastile de prosteală sau ce?

— Sunt doar... nu știu... doar puțin nervoasă, atâta tot. Și mi-ar prinde bine un alt pahar de martini. Ospătar!

Am prins privirea unui bărbat care trecea cu o tavă și i-am făcut semn că mai vreau un pahar.

— Normal că ești nervoasă. O să te măriți. Dar cel puțin te măriți cu cineva care pur și simplu te adoră.

— Tot ce se poate...

— *Tot ce se poate?* E în stare să sărute și pământul pe care calci.

— Și nu te-ar îngrijora puțin dacă ai afla că ești obiectul unui asemenea sentiment?

Emily își dădu ochii peste cap și îmi aruncă o căutătură încruntată.

— Tu te auzi ce spui? Ești o scriitoare care a fost publicată, te-ai logodit cu un bărbat care crede în talentul tău, care are de gând să te elibereze de povara traiului zilnic, astfel încât tu să te poți dedica exclusiv „artei" tale și care te mai și consideră cea mai minunată persoană de pe pământ. Iar tu pui placa asta tâmpită că ți-e teamă să fii adorată. *Serios...*

— Oricine are dreptul să-și exprime îndoielile, nu?

— Nu și când ai pus mâna pe așa o partidă.

— El nu este un trofeu, Emily.

— Iar începi?

— Bine, bine...

— Ascultă-mă cu atenție: dacă nu vrei să te căsătorești cu George, eu aș fi fericită să te înlocuiesc. Până una alta, încearcă și tu să accepți că ai avut noroc în dragoste. Știu că e dificil pentru tine să recunoști un lucru atât de *teribil*...

— Emily, *sunt* îndrăgostită. Doar că... sunt și neliniștită.

— Mi-aș dori să am și eu problemele tale.

— Bună, din nou!

Ne-am ridicat privirea amândouă. George se apropia de masă, afișând un zâmbet larg. Oamenii îl descriau întotdea-

una ca pe un bărbat „copilăros" — și pe bună dreptate. Cu părul blond pieptănat impecabil, cu ochelarii cu rame din baga groase, cu obrajii bucălați și pistruiați și tendința sa de a arăta puțin neîngrijit (chiar și când purta costumele Brooks Brothers făcute la comandă și pe care le adora), avea un aer de licean: cineva care și la vârsta de douăzeci și opt de ani se va simți acasă pe terenul de fotbal de la Exeter (școala unde învățase George).

Dar după ce s-a așezat iarăși la masă, m-am străduit să pătrund cu privirea dincolo de aspectul lui adolescentin și am realizat în ce se va transforma peste douăzeci de ani: un bancher corpolent între două vârste, a cărui înfățișare tinerească va fi înlocuită de o robustețe cumpătată. Un bărbat rotofei și posomorât, fără viață, fără spirit.

— S-a întâmplat ceva, iubito?

Din vocea lui răzbătea îngrijorarea. Am ieșit din transa mea anxioasă și i-am dăruit un zâmbet cald și generos.

— Eram pierdută în gânduri, dragule.

— Pun pariu că născocește următoarea ei poveste, i se adresă el lui Emily.

— Ori poate visează la nuntă, rosti Emily pe un ton ironic pe care logodnicul meu nu l-a sesizat.

— Aha! Deci despre asta discutau fetele mele!

Îhh!

Da, știam că George Grey era un bărbat supus convențiilor. Și da, mai știam și că e un om care-și va ține întotdeauna picioarele bine înfipte în pământ. George nu avea nimic șic sau ieșit din comun. Când încerca să se comporte ca un romantic pasional, sfârșea prin a fi caraghios. În același timp însă, avea calitatea dezarmantă (și mai degrabă atrăgătoare) de a recunoaște că-i lipsește imaginația și că, pentru el, tărâmul fanteziei pare de neconceput. La a treia întâlnire mi s-a confesat:

— Dă-mi un set de conturi bancare și pot sta cufundat în muncă ore întregi — exact ca și cineva care citește pe neră-

suflate un roman excelent. Dar pune-mă să ascult o simfonie de Mozart și m-ai pierdut. Nici nu știu ce ar trebui să ascult.

— Nu trebuie să asculți ceva anume. Trebuie doar să-ți atingă inima. Precum a spus Duke Ellington odată: „Dacă sună bine, atunci *e* bună."

S-a uitat la mine cu ochi mari și plini de admirație.

— Ești așa de deșteaptă.

— Pe naiba.

— Ești cultivată.

— Haide, George, că nici tu nu vii din Bronx. Doar ai făcut școala la Princeton.

— Asta nu-i o garanție pentru un bagaj cultural bogat, a zis el și amândoi am râs de ne-am prăpădit.

Îmi plăcea felul lui de a se lua peste picior. Așa cum îmi plăcea când mă copleșea cu discuri, cărți și seri petrecute la teatru, ori duminici la concertele Filarmonicii din New York — chiar dacă știam că pentru George ascultarea lui Rodzinski, dirijând o integrală Prokofiev, constituia echivalentul muzical a două ore pe scaunul dentistului. Dar niciodată nu mă lăsa să văd că se plictisește. Era atât de preocupat să-mi intre în voie; să învețe.

Pe de altă parte, nu cred că am cunoscut un cititor mai avid decât el — lectura tomuri groase despre viața reală. Cred că e singurul om care a citit vreodată cele patru volume ale lui Churchill: *Criza mondială*. Însă ficțiunea nu se număra printre interesele lui majore.

— Dar tu mă poți învăța ce să citesc.

În consecință, i-am făcut cadou *Adio arme* a lui Hemingway. A doua zi de dimineață m-a sunat la redacție.

— Doamne, ce carte, a exclamat el.

— Deja ai terminat-o?

— Normal. Ce povestitor minunat, nu?

— Da, domnul Hemingway are acest har.

— Și toate chestiile alea despre război... m-au întristat teribil.

— Te-a impresionat povestea de dragoste dintre Frederic și Catherine?

— Mi-au dat lacrimile la scena finală din spital.

— Mă bucur să aud asta.

— Dar știi la ce m-am gândit după ce am lăsat cartea din mâini?

— La ce, dragul meu?

— Dacă fata ar fi fost îngrijită de un medic american, probabil că ar fi supraviețuit.

— Ah... nu mi-a trecut prin cap chestia asta. Sunt sigură că așa s-ar fi întâmplat.

— Adică, nu vreau să-i critic aspru pe doctorii elvețieni, dar...

— Probabil că nici Hemingway n-a intenționat așa ceva.

— Ei bine, după ce i-am citit cartea, cu siguranță n-o să te las să naști vreun copil în Elveția.

— Sunt mișcată, am încheiat eu.

Desigur, George interpreta totul *foarte literal.* Dar am tras concluzia că aș putea trăi cu o asemenea simplitate datorită decenței lui, a firii sale binevoitoare și mai ales pentru că mă simțeam copleșită de atenția sa constantă. În săptămânile care s-au scurs până la nuntă, mi-am adormit toate îndoielile legate de viitorul meu alături de George, repetându-mi întruna în sinea mea: *e atât de cumsecade.*

— Mda, bine, recunosc. Un tip extrem de cordial, mi-a mărturisit Eric după ce l-a văzut pe George. Prea cordial chiar, dacă vrei părerea mea sinceră.

— Cum poate fi cineva *prea cordial*? l-am întrebat.

— La naiba, e prea ahtiat să intre în grațiile celorlalți. Vrea să fie plăcut cu orice preț.

— Dar nu e lucrul cel mai rău din lume, nu? În plus, s-a simțit extrem de nervos din cauza întâlnirii cu tine.

— De ce-ar fi cineva nervos că mă întâlnește? a zis Eric mieros.

— Pentru că, pentru George, tu ești ca și tatăl meu. Și-a dat seama că dacă ție nu-ți convine persoana lui, căsătoria s-ar putea anula.

— Asta-i cea mai mare tâmpenie pe care am auzit-o vreodată.

— E mai de modă veche, ce vrei!

— De modă veche? Ia încearcă din paleozoic. Chiar nu contează ce cred eu, de vreme ce nu există nici o șansă ca tu să-mi asculți sfaturile.

— Nu-i adevărat.

— Atunci răspunde-mi: dacă ți-aș fi spus că tipul e un dezastru, o greșeală imensă, ai fi fost de acord cu mine?

— Desigur că nu.

— Întocmai ce spuneam.

— Doar nu *crezi* așa ceva?

— Cu riscul de a mă repeta, tipul e în regulă.

— În regulă? Atât?

— Am avut o conversație plăcută, nu?

Eric chiar nu mințea. Ne întâlnisem cu toții să bem ceva după serviciu în barul de la hotelul Astor de pe Broadway — situat în apropierea studiourilor radio unde Eric încă mai scria gaguri pentru *The Quiz Bang Show.* George aproape că tremura din cauza agitației. Eric era de un calm imperturbabil. Îl avertizasem pe George că fratele meu putea fi hipersensibil uneori și că avea viziuni politice de centru-stânga.

— Atunci n-ar trebui să-i povestesc că sunt în comitetul de campanie al guvernatorului Dewey, pentru candidatura sa la președinție din partea republicanilor, nu?

— Trăim într-o țară liberă — poți să-i spui lui Eric ce vrei. Dar trebuie să știi că el este un democrat de tip Henry Wallace foarte sincer și urăște partidul republican și tot ceea

ce reprezintă el. Dar niciodată, *niciodată* nu-ți voi dicta ce să zici și ce nu. Depinde numai de tine.

S-a gândit în tăcere câteva momente, după care mi-a declarat:

— Poate ar fi mai bine să sar peste subiectele politice.

Și a reușit să facă asta timp de o oră cât am stat cu Eric. Așa cum a reușit să discute într-o manieră surprinzătoare, din punctul de vedere al informațiilor, despre starea curentă a Broadwayului, despre Proiectul Federal pentru Teatru (determinându-l pe Eric să-și amintească de anii din perioada lui Orson Welles) și să pună câteva întrebări inteligente despre ultramodernul mijloc de comunicare numit televiziune, care urma să submineze radioul (aici fratele meu a replicat caustic: „Nu numai că va distruge radioul așa cum îl știm... dar va reduce și nivelul general de inteligență al publicului cu cel puțin douăzeci și cinci de procente").

Am fost impresionată (și chiar mișcată) cât de temeinic se documentase George cu privire la subiectele ce puteau stârni interesul lui Eric... mai ales că îi pomenisem doar în trecere despre anii petrecuți de Eric alături de Proiectul Federal pentru Teatru. Dar George așa era — întotdeauna meticulos, întotdeauna pregătit, întotdeauna dorind să se înțeleagă bine cu cineva. Ascultându-l cum vorbește cu inteligență despre viitorul sezon de pe Broadway — și știind cât de tare îl plictisea teatrul pe George și că probabil studiase cel puțin o săptămână *Variety* și alte reviste din lumea divertismentului — am simțit o reală dragoste pentru el. Conștientizam perfect că a făcut toate astea numai de dragul meu.

După aproape o oră, logodnicul meu s-a scuzat și s-a retras să dea un telefon la birou. Imediat ce s-a îndepărtat, Eric s-a repezit:

— Dar chiar că l-ai instruit de minune.

— De fapt, i-am povestit foarte puține lucruri despre tine.

— Atunci sunt impresionat.

— Serios?

— Pentru un republican, dă dovadă de o cultură rezonabilă.

— De unde știi că e republican?

— Te rog! Arată ca un republican. Pun pariu pe ce vrei tu că îi sprijină și candidatura lui Dewey.

— Habar n-am.

— Minți. Și mai pun pariu că tăticul Grey e un nume cu greutate al Partidului Republican din comitatul Westchester.

Ce mă enerva fratele meu cu perspicacitatea asta bolnavă! Într-o singură privință s-a înșelat: Edwin Grey Senior era de fapt președintele Partidului Republican din Statul New York — un bărbat care-l considera pe guvernatorul Dewey cel mai bun prieten al său și care servea drept consilier neoficial unui politician tânăr, de mare viitor, pe nume Nelson Rockefeller.

Da, viitorul meu socru era un tip puternic, cu relații, un avocat excepțional pe deasupra — senior partner la una dintre cele mai importante firme de pe Wall Street — și un bărbat cu aceeași alură victoriană severă ca a tatălui meu. Soția sa, Julia, o femeie înaltă, rezervată, cu o ținută aristocratică, avea convingerea tainică (dar ușor de ghicit) că lumea se împarte în două grupuri: pleava îngrozitoare, pe-o parte, și câțiva oameni interesanți, de cealaltă.

Familia Grey era presbiteriană — atât din punct de vedere al religiei, cât și al temperamentului. Trăiau ca niște moșieri cumpătați în îndepărtatul Greenwich, Connecticut, care la vremea respectivă trecea drept o provincie învechită de la țară. Casa lor — un conac de paisprezece camere în stilul Tudor — se înălța pe un teren împădurit întins pe șapte acri și străbătut de un râu. Peisajul era de-a dreptul bucolic. La scurt timp după cererea în căsătorie, George m-a invitat într-un weekend acasă la el ca să-i cunosc părinții.

— Știu sigur că or să te îndrăgească, mi-a destăinuit în Grand Central Station când ne pregăteam să urcăm în tren. Dar sper să nu-ți displacă felul lor de a face lucrurile. Sunt niște oameni mai degrabă formali.

— Parcă ai vorbi despre părinții mei, l-am liniștit eu.

Mai târziu am realizat că, prin comparație cu soții Grey, părinții mei păreau niște boemi zăpăciți. Deși m-au tratat cu destulă curtoazie și un oarecare interes, au rămas profund adânciți în propriul lor protocol domestic foarte rigid. La cină s-au îmbrăcat ca pentru o sindrofie. Băuturile au fost servite în salonul principal de un slujitor în livrea. Toate mesele au avut loc în sufragerie. Doamna Grey și-a aprobat soțul în orice subiect discutat. El era cel care-și exprima opinii, în vreme ce ea se mărginea la conversație lejeră sau îmi punea mie întrebări. A urmat un interogatoriu politicos, dar viclean, în timpul căruia m-a împins să vorbesc despre părinții mei, despre educație, despre experiența mea profesională, dar și despre viziunea mea asupra lumii. Știam exact ce face: mă testa ca să vadă dacă mă potrivesc cu statutul fiului ei. I-am răspuns la întrebări într-o manieră plăcută, naturală. Am încercat să nu par prea nervoasă ori prea lingușitoare. Răspunsurile mele au fost primite întotdeauna cu un zâmbet forțat — fapt pentru care nu i-am ghicit cu adevărat părerea despre mine. George nu și-a ridicat ochii din farfurie cât a durat sesiunea de întrebări și răspunsuri. Nici tata Grey nu s-a băgat în dialogul nostru — cu toate că a ascultat atent tot ceea ce am spus... amănunt pe care l-am observat când, preț de o secundă, mi-am mutat privirea de pe chipul doamnei Grey și l-am văzut cercetându-mă cu atenție, ținându-și degetele împletite sub bărbie ca un judecător la prezidiu. O singură dată și-a întrerupt soția — ca să mă întrebe dacă tatăl meu a fost membru al clubului Hartford: locul de întâlnire foarte scrobit, foarte WASP, al căpitanilor comerțului din Hartford.

— A fost președintele clubului timp de doi ani, am rostit eu încet.

M-am uitat repede peste masă la George, care încerca să-și înăbușe un rânjet. Când mi-am întors din nou privirea spre tata Grey, a clătinat ușor din cap de parcă ar fi vrut să spună: *„dacă tatăl tău a fost președintele Clubului Hartford, probabil că nu ești așa de rea."* Preluând sugestia subtilă oferită de soțul ei, doamna Grey m-a cadorisit cu încă un zâmbet forțat — poate puțin mai larg decât restul, dar oricum forțat. I-am zâmbit și eu, gândindu-mă în sinea mea: formalitatea e întotdeauna o cale de apărare a unei viziuni înguste asupra lumii; credința că poți clasifica oamenii în funcție de școlile și colegiile pe care le-au absolvit, ori de alianțele politice sau cluburile în care părinții au fost membri. Și mama și tata s-au ghidat după acest principiu rigid — și brusc am simțit un val de simpatie pentru George, când am realizat în ce familie aridă din punct de vedere emoțional crescuse.

Spre deosebire de mine însă, el nu beneficiase de un Eric care să echilibreze situația. Desigur că știam totul despre fratele lui mai mare, Edwin. Vedeta familiei. Șef de promoție la Exeter. Căpitanul echipei de *lacrosse* a liceului. Un student strălucit la Harvard, de unde absolvise cu *summa cum laude* în 1940. Și cu toate că fusese acceptat în continuare la Școala de Drept de la Harvard, hotărâse să se alăture armatei ca sublocotenent. Respinsese Dreptul și plecase la război — unde murise la datorie în timpul invaziei din Normandia.

— Nu cred că părinții mei și-au revenit vreodată după moartea lui, mi-a mărturisit George la a doua noastră întâlnire. El sintetiza toate speranțele și ambițiile lor. L-au adorat.

— Sunt sigură că și pe tine te adoră.

A ridicat trist din umeri, după care a adăugat:

— N-am fost niciodată vreun sportiv de excepție și nici vreun geniu academic.

— Dar ai intrat la Princeton.

— Da, dar numai pentru că tata a învățat acolo... așa cum îmi amintește și astăzi. Nu prea mă pot lăuda cu notele mele de la Exeter. Iar la facultate, n-am reușit să fiu admis în nici una dintre echipele sportive și nici n-am absolvit cu onoruri. Am fost un student de nota șapte. M-am descurcat binișor, însă „binișor" pentru părinții mei este sinonim cu „eșecul". Ei se așteptau la excelență, iar eu i-am dezamăgit.

— Există lucruri mai importante în viață decât notele bune sau echipa de *lacrosse*. Și părinții mei au fost la fel. Standardele lor se reduceau la o formă extremă de onestitate. Integritate cu orice preț.

George mi-a povestit mai târziu că în clipele acelea s-a îndrăgostit de mine — pentru că, datorită mediului în care crescusem, înțelegeam împrejurările în care el își dezvoltase caracterul... și pentru că foloseam cuvinte precum *onestitate* și *integritate*.

— Nu numai că ești frumoasă, mi-a declarat el. Dar ai și un vocabular pe cinste!

Acum, așezată în fața părinților săi profund „constipați", am trăit un sentiment uriaș de solidaritate cu George. Amândoi eram croiți din același material auster, incomod. Amândoi încercam — în felul nostru pașnic — să depășim limitele filosofiei WASP. Ne înțelegeam unul pe celălalt. Ca și mine, George suferise din dragoste. Cu toate că nu mi-a povestit prea multe, a pomenit la un moment dat de idila lui care ținuse doi ani cu o tânără pe nume Virginia: fiica unui avocat celebru de pe Wall Street, prin urmare extrem de potrivită cu „rangul social înalt" preferat de părinții viitorului meu soț. Când fata a rupt logodna (pentru că se îndrăgostise de fiul unui senator de Pennsylvania), domnul și doamna Grey au primit vestea destul de prost — considerând aceasta doar un alt eșec al fiului lor, pe care nu-l vedeau în stare să termine

ceva cu bine. George mă întrebase despre Jack, dar eu nu-i oferisem prea multe detalii. Mărturisisem doar că mă trezisem implicată într-o „prostie romanțioasă" care nu s-a concretizat în nici un fel, mai ales pentru că tipul dispăruse în Europa înainte ca relația noastră să devină mai substanțială.

— A fost un nebun să te piardă, mi-a zis George.

— E valabil și pentru Victoria, am replicat imediat.

— Mă îndoiesc că ea gândește astfel.

— Ei bine, *eu* așa cred. Și asta contează.

S-a înroșit până în vârful urechilor și, aplecându-se peste masă, m-a luat de mână.

— Măcar acum am avut și eu noroc.

— A fost nevoie să vină clipa potrivită.

Fără îndoială, timpul era de partea noastră. Proveneam cam din același gen de familie, primisem o educație asemănătoare și împărtășeam perspective sociale comune. Dar cel mai important, amândoi ne simțeam pregătiți să ne căsătorim (în ciuda protestelor mele interioare, știam că ăsta e adevărul). George era un bărbat de nădejde. Echilibrat, responsabil. Mă iubea fără rezerve. Deși nu simțeam o pasiune nebună pentru el, reușisem să mă conving că lipsa unei înflăcărări nemăsurate nu atârna prea greu. La urma urmei, îi dăruisem inima lui Jack, iar el își bătuse joc de ea. Uite-așa am tras concluzia că patima e pentru proști. Îți încețoșează mintea. Anihilează gândirea rațională. Te duce pe căi greșite. Nu intenționam să mai repet o asemenea greșeală.

De aceea, când i-am surprins privirea peste masa impunătoare din sufrageria părinților săi — și l-am văzut uitându-se la mine cu o dragoste necondiționată — am luat o decizie. Dacă mi-ar fi propus să mă mărit cu el, aș fi acceptat.

Restul cinei a înregistrat un succes rezonabil. Am discutat politicos. Am glumit sec despre munca mea la *Saturday/Sunday*. N-am intervenit atunci când tata Grey s-a lansat într-o tira-

dă împotriva lui Harry S. Truman, pe care-l considera un negustor socialist (dacă tatăl meu ar fi trăit și l-ar fi cunoscut pe domnul Grey, s-ar fi îndrăgostit unul de altul la prima vedere). Am mimat un oarecare interes atunci când capul familiei l-a inclus și pe George într-o discuție despre un subiect fierbinte al zilei: un nou set de reguli pentru cluburile de la Princeton prin care se obligau să accepte membri de toate credințele religioase („Numai lobby-ul evreiesc e de vină", a tunat tata Grey; un comentariu pe care George l-a întâmpinat clătinând aprobator din cap). Am zâmbit mult și n-am vorbit neîntrebată.

După cină, ne-am retras în bibliotecă. Cu toate că-mi doream la nebunie să beau un brandy, m-am abținut să cer. Și nici nu mi s-a oferit, pentru că tata Grey a turnat doar în două pahare, pentru el și pentru George. În șemineu ardea focul. Am sorbit din cești cuța mea de cafea. Un întreg perete al încăperii alcătuia un soi de altar închinat lui Edwin, fiind compus din fotografii înrămate ce-l înfățișau în momente diferite ale vieții lui scurte. Masa de lângă canapea era și ea plină de portrete ale lui Edwin — toate în uniformă militară. Părea un bărbat absolut fermecător. Am cercetat apoi restul camerei pentru a descoperi și poze cu George. N-am găsit nici una.

Ca și cum mi-ar fi citit gândurile, doamna Grey m-a lămurit:

— Avem o mulțime de fotografii de-ale lui George în altă parte a casei. Biblioteca îi aparține lui Edwin.

— Desigur, am rostit eu calm, după care am adăugat: Nu știu cum poate cineva să facă față unei asemenea pierderi.

— Nu suntem singura familie care a pierdut un fiu, s-a băgat în vorbă tatăl lui George, cu un ușor tremur în voce.

— N-am vrut să sugerez că...

— Suferința e o chestiune intimă, nu crezi? m-a întrebat el, întorcându-se cu spatele la mine ca să-și mai toarne un pahar.

— Îmi cer scuze dacă am spus ceva deplasat.

S-a lăsat tăcerea. O tăcere care a durat un minut întreg. Cea care a spart gheața a fost doamna Grey.

— Ai dreptate. Sentimentul pierderii nu se va stinge niciodată. Pentru că Edwin a fost un copil excepțional. Un tânăr cu talente uluitoare.

L-a privit scurt pe George, apoi și-a coborât ochii asupra mâinilor pe care le ținea cuminte în poală.

— E de neînlocuit.

O altă perioadă lungă de tăcere. George se uita spre flăcările ce se unduiau în șemineu. Ochii i s-au umplut de lacrimi, dar n-a scos un cuvânt.

La scurt timp, am cerut permisiunea să mă retrag și m-am dus în camera de oaspeți unde fusesem găzduită. M-am dezbrăcat, mi-am pus cămașa de noapte și m-am băgat în pat, învelindu-mă cu păturile până peste cap. Somnul m-a ocolit — deloc surprinzător, având în vedere că încă mai analizam scena din bibliotecă și felul subtil în care părinții lui George îl făceau să plătească pentru moartea lui Edwin.

„Sentimentul pierderii nu se va stinge niciodată. Pentru că Edwin a fost un copil excepțional. Un tânăr cu talente uluitoare..."

Dacă nu s-ar fi întors spre George în momentul acela, aș fi considerat că femeia încerca să exprime durerea de neconsolat a unei mame. Dar, ațintindu-și privirea asupra lui George și adăugând că fratele lui era de neînlocuit, îl informa efectiv că *„dacă ar fi avut de ales, atunci el ar fi trebuit să piară"*.

Nu-mi venea să cred că poate fi atât de crudă. Îmi trezea un sentiment de protecție incredibil față de George. Totodată, îmi oferise pe tavă și un țel concret: să-l scap pe acest bărbat de familia lui, copleșindu-l cu dragostea mea.

Puteam să jur că nu peste multă vreme îl voi iubi.

M-am holbat la tavanul dormitorului aproape o oră. Apoi am auzit niște pași pe scări și ușa de la George deschizându-se și închizându-se la loc (camera lui se situa în partea

opusă a coridorului). Am așteptat cinci minute. Apoi m-am dat jos din pat, am ieșit din cameră și am traversat holul în vârful degetelor. Fără să ciocăn, am crăpat ușa încet. George se pregătise deja de culcare. Se băgase în așternuturi și citea. M-a privit speriat. Mi-am lipit degetul de buze, am închis ușa în urma mea, m-am apropiat de pat și m-am așezat lângă el. Am observat că poartă pijamale în dungi. L-am mângâiat pe păr. Ochii lui s-au lărgit uluiți. M-am aplecat și l-am sărutat apăsat. Mi-a răspuns la sărut — agitat la început, apoi însă, cu o patimă intensă. După câteva secunde, m-am desprins de el. M-am ridicat în picioare și mi-am scos cămașa de noapte. Răcoarea din încăpere m-a făcut să tremur. M-am vârât sub pătură. I-am luat capul între palme și am început să-i sărut chipul cu duioșie. S-a încordat.

— Asta-i o nebunie, a șoptit el. Părinții mei...

— Șșșș, i-am acoperit eu buzele cu degetul.

M-am urcat deasupra lui.

Atunci am făcut dragoste pentru prima dată. Spre deosebire de Jack, George se ghida după regulile carnale ale zilei — când sexul înainte de căsătorie încă mai era considerat un teritoriu străin, periculos, ce trebuia străbătut abia după o anumită perioadă de timp petrecută alături de cel drag. Deși ne-am sărutat înfocat, tendința firească a lui George către precauție încă îl împiedica să facă mișcarea decisivă. Din felul cum mă întrebase despre implicarea mea în relația cu Jack (și dacă „Permisia" se baza pe fapte reale), am bănuit că el știa că nu mai sunt virgină. Acum însă, împărțind același pat, mi-am dat seama că el nu mai cunoscuse contactul fizic cu o femeie.

A fost agitat. Stângaci. Rapid. Atât de rapid, că după ce fapta s-a consumat, s-a sprijinit epuizat de mine și mi-a șoptit:

— Îmi pare așa de rău.

— N-ai de ce, l-am liniștit. O să mai avem și alte ocazii.

— Sigur?

— Da. Dar numai dacă și tu vrei.

— Vreau.

— Bun. Pentru că chiar începeam să mă întreb...

— Ce anume?

— Mă întrebam când naiba urma să se întâmple și chestia asta.

— Seducția nu s-a numărat niciodată printre abilitățile mele.

— Niciodată?

Și-a ferit privirea.

— Niciodată.

— Nici măcar cu Virginia?

— Nu s-a arătat interesată.

— Se mai întâmplă.

— Da, dar nu cu bărbatul cu care ești logodită.

— Atunci ai avut noroc. Gândește-te ce căsnicie anostă ai fi putut avea.

— Cel mai mare noroc al meu a fost să te întâlnesc pe tine.

— Mă flatezi.

— În nici un caz. Ești minunată. Și părinții mei au aceeași părere.

— Sinceră să fiu, mi-a fost destul de greu să ghicesc ce cred ei despre mine.

— Ăsta e stilul lor. Au două religii: presbiterianismul și rezerva.

— Posibil, dar asta nu le dă dreptul să fie rezervați cu tine.

— Totul are legătură cu moartea lui Edwin.

— Moartea lui ar trebui să-i determine să te aprecieze și mai mult.

— Dar mă apreciază. Doar că au dificultăți mari de exprimare a sentimentelor.

— Te subapreciază. Și n-ar trebui.

M-a privit înmărmurit.

— Chiar crezi asta, Sara?

L-am mângâiat pe față cu degetul arătător.

— Da, chiar cred.

M-am strecurat afară din camera lui înaintea zorilor. Am mai stat în pat cam o oră, dar n-am reușit să adorm. Așa că am făcut o baie. Apoi m-am îmbrăcat, am coborât scările, hotărâtă să mă plimb puțin. Pe drumul spre ieșire, am trecut pe lângă sufragerie și am auzit o voce:

— Probabil că ai dormit foarte prost, domnișoară Smythe.

M-am oprit și am zărit-o pe doamna Grey așezată în capul mesei. Era deja dichisită și coafată, cu o ceașcă de cafea în față.

— Nu chiar așa de prost, am răspuns.

Mi-a aruncat o privire disprețuitoare și ironică.

— Dacă zici tu. George încă mai doarme?

Am încercat să nu roșesc. Nu cred că am reușit, pentru că sprâncenele i s-au arcuit întrebător.

— N-am de unde să știu.

— Desigur că n-ai de unde să știi. Cafea?

— Nu vreau să vă deranjez...

— Dacă m-ai deranja, nu te-aș invita să mi te alături, nu?

— Mi-ar plăcea nespus o cafea, am rostit eu, așezându-mă.

S-a ridicat în picioare și s-a îndreptat către o măsuță elegantă, pe care stătea o cafetieră mare din argint, precum și nelipsita veselă din porțelan. A umplut o ceașcă, s-a întors la masă și a așezat-o în fața mea.

— Sunt convinsă că o ceașcă de cafea te va revigora după o noapte așa agitată.

Oh, Doamne... Am dus ceașca la buze și am sorbit iute, după care am pus-o la loc pe masă. În timpul acelei mișcări simple, am hotărât să-i ignor ultimul comentariu. În schimb, am întrebat-o:

— Dar dumneavoastră ați dormit prost?

— Întotdeauna dorm prost. Iar tu eviți să-mi răspunzi.

M-am uitat direct în ochii ei.

— Dacă mi-ați fi adresat o întrebare, doamnă Grey, aș fi răspuns numaidecât. În caz contrar, aș fi dat dovadă de nepolitețe. Dar *nu* m-ați întrebat nimic. Ați făcut o simplă afirmație.

M-a cadorisit cu unul dintre zâmbetele ei false.

— Acum înțeleg de ce ești scriitoare. Ai o formidabilă putere de observație.

— Nu sunt scriitoare.

— Nu? Și-atunci care e treaba cu nuvela aceea din *Saturday Night/Sunday Morning*?

— O singură nuvelă publicată nu transformă pe nimeni în scriitor.

— Câtă modestie... în comparație cu lipsa totală de modestie a povestirii. Ai fost îndrăgostită de marinarul acela?

— E doar o poveste, doamnă Grey, nu o amintire personală.

— Ba bine că nu, draga mea. Scriitoarele de douăzeci și patru de ani inventează întotdeauna povești despre dragostea vieții lor.

— Mai există ceva numit imaginație...

— Nu când vorbim de o poveste ca a ta. Un gen relativ banal: *confesiunea romantică*; lucrări pe care le găsești de obicei în *Ladie's Home Companion*...

— Dacă încercați să mă jigniți, doamnă Grey...

— Nici pomeneală, draga mea. Dar răspunde-mi, te rog... și bagă de seamă că am reformulat totul ca pe o întrebare: chiar ți-ai petrecut noaptea cu marinarul tău într-un hotel sordid?

Mi-am mijit privirea.

— Nu. În realitate, el și-a petrecut noaptea în apartamentul meu. Și nu era marinar, ci soldat.

A urmat o pauză, timp în care și-a ridicat ceașca de cafea și a sorbit din ea.

— Îți mulțumesc că ai clarificat lucrurile.

— Cu plăcere.

— Și dacă-ți închipui că am să-i povestesc lui George conversația noastră, te înșeli.

— Bănuiesc că George știe deja.

— Nu mai fi atât de sigură. Când vine vorba despre femei, bărbații aud numai ceea ce vor să audă. Unul dintre marile defecte ale sexului masculin.

— Dumneavoastră îl considerați pe George un ratat, nu-i așa?

— George e un băiat bine intenționat. Nu are stofă de lider, dar e modest și omenos. Eu una, chiar nu pricep ce vede la el o fată deșteaptă ca tine. Căsnicia voastră va eșua. Pentru că, într-un târziu, te va plictisi.

— Dar cine spune că ne vom căsători?

— Crede-mă: vă veți căsători. *C'est le moment juste.* Asta-i viața. Dar va fi o eroare imensă.

— Pot să *vă* pun o întrebare, doamnă Grey?

— Sigur că da, draga mea.

— Moartea fiului dumneavoastră v-a transformat într-o persoană morocănoasă sau dintotdeauna ați fost așa caustică și lipsită de veselie?

Și-a țuguiat buzele și și-a studiat reflexia în suprafața neagră și lucioasă a cafelei. După un moment, și-a ridicat privirea spre mine.

— M-a încântat în mod deosebit conversația noastră, draga mea. Mi-am lămurit multe lucruri.

— Și reciproca e valabilă.

— Mă bucur. Și trebuie să recunosc că am tras din discuția noastră o concluzie splendidă... voi scriitorii îi spuneți probabil *epifanie*.

— Și care ar fi aceasta, doamnă Grey?

— N-o să ne placem niciodată.

Mai târziu, m-am urcat în trenul spre Manhattan împreună cu George. Ne-am așezat în vagonul de lux. A insistat să cumpere o sticlă de șampanie (care s-a dovedit a fi un

vin spumos făcut în statul New York). A vrut neapărat să mă țină de mână tot drumul până în Grand Central Station. Nu și-a dezlipit ochii de mine, privindu-mă cu adorație. Părea îndrăgostit nebunește — aceeași lumină îi radia pe chip, cum probabil mi se întâmplase și mie după noaptea cu Jack.

Undeva la sud de Port Chester, mi-a spus:

— Mărită-te cu mine.

— Sigur că da, am răspuns fără să clipesc.

S-a uitat uluit la mine.

— Poftim?

— Sigur că mă mărit cu tine.

— Serios?

— Da, serios.

Expresia lui de uluire s-a preschimbat rapid în exaltare.

— Nu te cred.

— Ba să mă crezi.

— Trebuie să-mi sun părinții imediat ce ajungem în Manhattan. Vor fi încântați. Mai ales mama.

— Negreșit că vor fi încântați, l-am aprobat eu.

Nu i-am mărturisit nimic lui George referitor la scurta mea discuție pe care am purtat-o cu mama lui la micul dejun. Și nici lui Eric nu i-am relatat nimic din toate acestea. Știam că dacă i-aș fi descris conversația cu doamna Grey sau dacă i-aș fi istorisit despre rigiditatea familiei în rândul căreia urma să intru — ar fi încercat să mă determine să rup logodna.

Așa că am tăcut mâlc în privința asta și m-am mărginit să declar sus și tare cât sunt de fericită și că nu mă îndoiam câtuși de puțin că am luat decizia corectă. Atunci l-a întâlnit Eric pe George la hotelul Astor. I s-a părut plăcut într-un mod benign. După aceea, când George m-a întrebat dacă îi lăsase o impresie favorabilă fratelui meu, i-am zis:

— Te consideră minunat.

Așa cum și mama ta crede că sunt minunată. Oh, minciunile pe care ni le îndrugăm doar ca să ocolim lucrurile cu care nu dorim să ne confruntăm.

Imediat după ce i-am acceptat cererea în căsătorie, în mintea mea s-au strecurat și primele semne de scepticism. Și mai deranjant era faptul că pe măsură ce îmi petreceam mai mult timp alături de George, pe atât mai insistentă devenea vocea cicălitoare din capul meu. Atât de insistentă că, după câteva săptămâni, am ajuns să zic: trebuie să ies din chestia asta. Și cât mai repede.

A doua zi însă, m-am trezit îngrozitor de bolnavă. Până la sfârșitul săptămânii, toate diminețile le-am petrecut în baie. Convinsă că m-am molipsit cu cine știe ce virus, mi-am programat o vizită la doctorul Ballensweig. Mi-a făcut niște analize. Când mi-a citit rezultatele, m-am simțit de parcă mă lovise trăsnetul.

Imediat ce am ajuns acasă, i-am telefonat lui George la bancă.

— Bună, draga mea.

— Trebuie să stăm de vorbă.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat brusc îngrijorat.

Am inspirat adânc.

— E ceva rău? a stăruit el.

— Depinde din ce unghi privești situația.

— Spune-mi, draga mea. Spune-mi.

Am tras aer în piept din nou.

— Sunt gravidă.

Șapte

Câteva zile mai târziu, m-am dus la Eric acasă și i-am dat vestea cea mare. A clipit scurt și inițial a rămas fără cuvinte. Într-un târziu, m-a întrebat:

— Ești fericită?

Atunci am izbucnit în lacrimi, îngropându-mi capul în umărul lui. M-a luat în brațe și m-a legănat.

— Nu trebuie să treci prin asta dacă nu dorești, mi-a șoptit el.

M-am smucit din îmbrățișarea lui.

— Ce sugerezi?

— Nu-ți spun decât că dacă vrei să scapi, aș putea să te ajut.

— Din punct de vedere medical?

A încuviințat din cap.

— O prietenă actriță cunoaște un doctor...

Am ridicat mâna în semn de protest.

— N-aș putea face așa ceva.

— În regulă. Eu m-am oferit doar...

— Știu, știu — și apreciez...

Am izbucnit din nou în plâns și m-am agățat de el, lamentându-mă:

— Nu știu ce naiba să fac.

— Chiar vrei să te măriți cu tipul ăsta?

— Nu. E o greșeală. Până și mama lui susține același lucru.

— Când ți-a zis asta?

— După noaptea pe care am petrecut-o în casa lor de la Greenwich.

— Tot în noaptea aia, tu și George... ?

Am dat din cap că da și m-am înroșit.

— Mama lui a ghicit cumva.

— Probabil că a stat cu urechea lipită de ușa camerei lui. Oricum, dacă ea spune că e o greșeală, n-o să fie prea șocată să audă că nu vrei să te măriți.

— Nu mai glumi. George știe că sunt însărcinată. Și părinții lui la fel. Nu-mi vor lăsa nici o cale de ieșire.

— Ăsta nu e un stat feudal — în ciuda eforturile susținute depuse de Partidul Republican. Nu ești sclavă. Poți să faci ce naiba vrei tu.

— Adică să cresc un copil de una singură?

— Da. De fapt, am putea s-o facem amândoi.

Abia după câteva momente am priceput vorbele lui.

— Sunt mișcată. Serios. Dar e o idee nebunească. Și știi și tu asta. Nu pot să cresc un copil de capul meu.

— Ți-aș sta alături.

— Dar nu despre asta vorbesc.

— Pe tine te îngrijorează ce vor crede ceilalți.

— Mă sperie ideea de a fi complet marginalizată. Doar și tu ai spus-o: în fond, suntem o țară puritană. Ostracizăm pe oricine comite un păcat sexual. Și să ai un copil din flori — iar apoi să-l crești singură — e considerat un păcat capital.

— Și-atunci o căsnicie îngrozitoare reprezintă o alternativă mai bună?

— Sunt sigură că mă voi descurca. George nu e un bărbat rău.

— *Nu e un bărbat rău.* Asta-i o prostie, S.

— Știu, știu. Dar... ce pot să fac?

— Ia decizia cea mai grea. Spune-i că o să păstrezi copilul, dar nu și pe el.

— Nu sunt așa de curajoasă, Eric. Îmi pasă prea mult de convenții.

— În cazul acesta, când George și părinții lui vor termina cu tine, te vei simți ca o eroină din piesele lui Ibsen.

— Mersi.

— Cum au primit vestea?

M-am gândit o vreme înainte de a răspunde:

— Cu un aer meditativ.

— *Meditativ?* Cum adică?

— Au primit vestea cu o atitudine rezervată.

— Doar sunt WASP, pentru Dumnezeu, nu italieni. Normal că afișează rezervă. Pun pariu însă că au fost și glaciali.

N-am comentat nimic. Pentru că *glacial* era cuvântul corect. Cu toate că George își informase părinții despre logodna noastră chiar în după-amiaza în care îi acceptasem propunerea, am hotărât să mai așteptăm cel puțin o lună sau două înainte de a stabili data nunții.

Apoi a venit vestea cu pricina de la doctorul Ballensweig pe care a trebuit să i-o împărtășesc lui George. A reacționat foarte bine, spunându-mi cât de mult își dorea copii cu mine. I-am subliniat faptul că un copil ar putea genera unele presiuni asupra unei proaspete căsnicii — mai ales una între două persoane ce de-abia se cunoscuseră cu o lună de zile înaintea logodnei. Dar George m-a asigurat că totul va fi foarte bine.

— O să fie strașnic, a zis el. Pentru că la cât suntem noi de îndrăgostiți, toate problemele vor fi ușor de rezolvat.

Strașnic. Minunat.

— Normal că mama și tata își vor face ceva griji pentru că trebuie să devanseze nunta puțin, a adăugat el.

— O să le dai și lor vestea, nu?

A urmat o pauză lungă. Când a vorbit din nou, vocea lui părea a unui bărbat care tocmai se oferise să conducă „voluntar" procesul de convertire a locuitorilor din Ținutul Pielor Roșii.

— Sigur că da, rosti el, fără să-și poată ascundă nervozitatea. Și sunt convins că vor fi entuziasmați să audă că în curând vor deveni bunici.

A plecat în Connecticut chiar a doua seară. În dimineața următoare, a sunat telefonul din biroul meu. Era viitoarea mea soacră.

— Julia Grey la telefon, mă anunță ea rece.

— Oh, bună ziua, abia am îngăimat eu.

— Intenționez să vin mâine în oraș. Este important să ne întâlnim. Să zicem, ora patru după-amiază, la Palm Court în Plaza. În regulă?

Înainte să apuc să răspund, femeia a închis — arătându-mi foarte clar că nu-i pasă dacă ora îmi convine sau nu. Mă chema la ordine. Iar eu trebuia să mă prezint.

Am ridicat receptorul imediat și l-am sunat pe George la serviciu.

— Iubito, tocmai mă pregăteam să te sun.

— Ți-a luat-o mama ta înainte.

— Ah, pricep.

— Și din tonul ei nesuferit, nu am nici o îndoială asupra felului în care a primit vestea.

George și-a dres vocea. Tare. Apoi a spus:

— Dar e normal să fie surprinși. Dar după... ăăă... reacția inițială...

— Adică după șocul inițial...

— Da, în fine, ca să fiu sincer, la început au rămas puțin șocați. Dar le-a trecut după un moment sau două. După aceea...

— S-au înfuriat?

— Au căzut pe gânduri.

— Acum probabil că mă urăsc de-a binelea.

— Iubito, părinții mei nu te urăsc deloc. Dimpotrivă, ei cred...

— *Ce*? Faptul că sunt o partidă socială de excepție? Nevasta perfectă de bancher?

Aproape că-l vedeam cum se agită la capătul celălalt al firului.

— Iubito, totul va fi bine. Ai încredere în mine.

— Parcă aș avea de ales!

— Să nu te neliniștească bruschețea mamei. E doar...

— Stilul ei, presupun, nu?

— Isuse, deja ne terminăm propozițiile unul altuia.

Am închis telefonul. Mi-am luat capul în mâini. Mă simțeam încolțită, prinsă în capcană. N-aveam cale de ieșire.

A doua zi după-amiază, am plecat de la serviciu pe la trei și jumătate și am străbătut întregul Fifth Avenue, cu inima cât un purice. Am intrat în Plaza Hotel la ora stabilită. Doamna Grey se găsea în Palm Court la o masă. M-a văzut când m-am apropiat. N-a zâmbit. Nu mi-a întins mâna. Mi-a arătat cu o mișcare scurtă din cap scaunul din fața ei:

— Ia loc, Sara.

M-am conformat. S-a holbat la mine mult timp, strângând din buze până când acestea au devenit o linie rigidă ce-i tăia fața. Am încercat să-i susțin privirea disprețuitoare. Am început să-mi frâng mâinile și ea a observat.

— Ești agitată, Sara? m-a întrebat blând.

Am încremenit.

— Da, sunt agitată.

— Bănuiesc că dacă aș fi în locul tău, m-aș simți la fel de tulburată, cu toate că eu nu aș fi ajuns niciodată într-o ase-

menea situație. Oricine plătește un preț uriaș pentru impulsivitate.

— Ori dumneavoastră nu v-ați făcut vinovată niciodată de impulsivitate, corect?

Buzele i s-au lăbărțat într-un zâmbet îngrozitor de fals.

— Nu.

— Nici un gest nesăbuit toată viață?

— Mi-e teamă că nu.

— Ce control din partea dumneavoastră!

— O să consider exclamația ta drept un compliment, Sara. Dar să revenim la treburile noastre.

— Nu știam că noi două avem niște treburi comune.

— Oh, ba da. Și încă unele foarte importante. Deocamdată ne vom rezuma la aspectele practice ale organizării unei nunți rapide. Doar nu vrei să mergi spre altar vizibil *enceinte*, nu?

Un alt zâmbet de-al ei respingător. N-am zis nimic.

— Desigur că toți invitații își vor da seama de ce am programat ceremonia cu atâta grabă. În consecință, va fi un eveniment mic și discret. Știu că fanteziile tale din copilărie cu nunta mare și rochia albă de mireasă n-au șanse să se împlinească, dar...

— Dar de unde știți dumneavoastră *ce* fantezii am avut eu în copilărie? am întrebat-o furioasă.

— Nu toate fetele visează la o nuntă mare?

— Nu.

— Mda, am uitat — tu și fratele tău ați fost întotdeauna mai rebeli, spre necazul părinților voștri cumsecade.

I-am aruncat o privire mânioasă.

— Cum îndrăzniți să faceți asemenea supoziții?

— Nu fac nici o supoziție, draga mea. Pur și simplu îți relatez niște fapte adevărate. Avem niște prieteni foarte vechi în Hartford — familia Montgomery. Erau vecinii părinților voștri, *n'est-ce pas?*

— Da. Locuiau la câteva case mai încolo.

— Ei bine, când domnul Grey și cu mine am descoperit — oarecum abrupt, aș adăuga — că urmează să fii nora noastră, am hotărât să-ți verificăm mediul din care provii. A reieșit că domnul Grey se cunoștea cu domnul Montgomery de la Princeton. Promoția din 1908. Iar domnul Montgomery și soția lui, Miriam, s-au arătat nemaipomenit de dornici să ne ofere informații despre voi. De exemplu, noi nu știam că fratele tău e comunist.

— *Nu* e comunist.

— Dar a fost membru al Partidului, nu?

— Da, dar asta se întâmpla prin anii '30, când era la modă...

— La modă? Din cunoștințele mele, Partidul Comunist dorește să răstoarne guvernul țării. Asta este ideea ta de *șic*, Sara?

— S-a retras din Partid în '41. A făcut o singură greșeală. Și el recunoaște.

— Ce păcat că părinții voștri nu mai sunt în viață să afle o astfel de veste minunată.

Deveneam tot mai nervoasă.

— Poate că Eric nu se dă în vânt după convenții, dar a fost întotdeauna un fiu bun... și este cel mai extraordinar frate pe care și-l poate imagina cineva.

— Admir loialitatea familială. Mai ales când te confrunți cu o asemenea *lipsă de convenienețe*.

— Nu înțeleg despre ce vorbiți.

— Oh, ba da. Și bănuiesc că și răposații tăi părinți știau. De fapt, se zvonește că *lipsa de convenienețe* a fratelui tău l-a supărat atât de tare pe tatăl vostru, încât i-a grăbit infarctul care l-a omorât.

— E strigător la cer să dați vina pe Eric...

— Nimeni nu dă vina pe nimeni, Sara. Eu doar îți relatez ce am auzit de la alții. Așa cum am auzit și că te-ai răz-

vrătit împotriva tatălui tău când te-ai mutat la New York, după ce ai absolvit Bryn Mawr. La scurtă vreme după aceea, s-a întâmplat și nenorocirea cu infarctul...

Eram gata-gata să urlu la ea. Sau să o pălmuiesc zdravăn. Și să o scuip direct între ochi. Inima îmi bătea violent din cauza furiei imense. A perceput starea mea și mi-a răspuns cu un zâmbet forțat. Un zâmbet care mă invita să comit o faptă reprobabilă... și să plătesc un preț și mai mare decât cel pe care-l plăteam acum. Un zâmbet care m-a silit să mă stăpânesc.

După ce am inspirat adânc de mai multe ori, m-am ridicat în picioare și am anunțat-o:

— Nu mai avem nimic să ne spunem una alteia, doamnă Grey.

Și-a păstrat tonul calm, ponderat.

— Dacă pleci în clipa asta, draga mea, vei provoca și mai multe probleme care te vor afecta direct.

— Nu-mi pasă.

— Ba bine că nu. La urma urmei, nu-mi imaginez că o revistă de familie atât de respectabilă precum *Saturday Night/Sunday Morning* va permite unei mame singure să se numere printre angajații ei. Și după ce *Saturday/Sunday* te va concedia pe motive de morală, cine Dumnezeu te va mai angaja? Apoi mai e și chestiunea apartamentului tău. Nu există oare în contractul standard de închiriere folosit în New York o clauză... domnul Grey mi-a menționat-o *en passant*... ce-i îndreptățește pe proprietari să-i expulzeze pe chiriașii care au atentat la *bunele moravuri?* E adevărat că un copil din flori nu se potrivește întocmai cu litera legii... dar îți dă mâna să umbli prin tribunale pentru a-ți recâștiga drepturile?

M-am prăbușit pe scaun și n-am rostit o vorbă. Doamna Grey și-a plecat fruntea pentru un moment. Când și-a ridicat privirea, pe chipul ei nu se citea decât buna-cuviință.

— Bănuiam că, în adâncul sufletului, ești o fată rațională, Sara. Și sunt sigură că de aici înainte ne vom împăca de minune. Puțin ceai?

N-am răspuns. Probabil pentru că mă simțeam ca un condamnat care primise sentința de închisoare pe viață. Căzusem într-o prăpastie fără fund.

— O să iau tăcerea ta drept un răspuns afirmativ, a continuat ea, făcându-i un semn ospătarului. Acum, înapoi la treburile noastre. Nunta...

Și-a expus planurile. Date fiind împrejurările presante, o nuntă la biserica parohială a familiei din Connecticut ieșea din discuție („nimeni nu organizează un asemenea eveniment cu un «preaviz» de numai două săptămâni"). În schimb, vor aranja o slujbă simplă la Biserica de Marmură din Manhattan — unde voi avea permisiunea să invit patru oaspeți, inclusiv pe fratele meu („Bănuiesc că el te va duce la altar, nu?", m-a întrebat soacra mea caustic). Apoi va urma o recepție la fel de simplă aici la Plaza. George se va ocupa de „detaliile lunii de miere", cu toate că doamna Grey deja îi sugerase „un hotel modest și drăguț" din Provincetown, unde ne rezervase locuri pentru o săptămână. După luna de miere, ne vom muta în noua noastră casă... din Old Greenwich, Connecticut.

Am avut nevoie de două, trei secunde ca să mă dumiresc.

— Unde ne mutăm, George și cu *mine*? am întrebat.

— În Old Greenwich, Connecticut. Adică nu ți-a spus până acum?

— Având în vedere că și lui i-ați dat toate informațiile astea azi-noapte...

— Da, da, așa e. Bietul băiat are atâtea pe cap. În fine, după ce am primit ieri seară *minunata* veste, domnul Grey i-a făcut cea mai uimitoare surpriză. Drept cadou de nuntă pentru amândoi, vă dăruim o casă mică în Old Greenwich, pe care am cumpărat-o anul trecut ca pe o investiție. Te rog

să înțelegi că nu e un conac. Dar reprezintă o locuință perfectă pentru o tânără familie. Și se află la doar cinci minute distanță de gară, așa că lui George îi va fi la îndemână să facă naveta până în Manhattan. Cunoști Old Greenwich? Un orășel simpatic... și chiar lângă Long Island Sound, așa că va fi o zonă extrem de potrivită ca să...

„Mă înec."

— ... ieși la plimbare împreună cu alte mămici. După ce bebelușul vine pe lume. Sunt convinsă că vei găsi multe de făcut acolo. Întâlniri la micul dejun și la o cafea. Întruniri la biserică. Vânzări de produse în scopuri caritabile. PTA[24]...

În timp ce o ascultam cum îmi schițează, cu deosebită plăcere, viitorul prozaic, nu mă puteam gândi decât la un singur lucru: primeam o lecție de maestru despre cum să învârți cuțitul în rană.

Într-un târziu am întrerupt-o.

— De ce nu putem locui în apartamentul lui George pentru o vreme?

— În locul acela îngrozitor? N-aș permite așa ceva, Sara.

Nu era atât de îngrozitor; un apartament cu două camere într-un hotel rezidențial, Mayflower, între strada 61 și Central Park West.

— În orice clipă vom putea găsi altceva mai mare în oraș, am spus.

— Orașul nu este un mediu potrivit pentru creșterea copiilor.

— Dar copilul o să vină pe lume abia peste șapte luni. Nu vreau să fac naveta de la Connecticut la serviciu și înapoi...

— La serviciu? repetă ea, uluită. Ce serviciu?

— Serviciul meu de la *Saturday/Sunday*, desigur.

— Ah, serviciul *acela*. O să-ți dai demisia până la sfârșitul săptămânii.

---

[24] Parent-Teacher Association (PTA) — Asociația Părinți-Profesori.

— În nici un caz.

— Ba da. Pentru că o săptămână mai târziu te căsătorești. Și femeile căsătorite nu lucrează.

— Eu plănuiam să fac excepție de la regulă.

— Îmi pare rău, draga mea. Nu se cuvine. Și oricum, în starea ta, peste câteva luni tot ai fi renunțat. Asta înseamnă să fii mamă.

Am încercat să rămân rațională, chibzuită, calmă.

— Și dacă refuz? Să presupunem că mă ridic chiar acum de la masă și plec fără să fiu nevoită să mai suport toate astea...

— Ți-am subliniat deja consecințele. Dar cred totuși în libertatea individului — așa că, din punctul meu de vedere, poți să faci ce vrei. Din păcate, efectele unei asemenea decizii s-ar putea să nu fie pe placul tău — creșterea unui copil de una singură, fără un serviciu sau o locuință decentă nu sună deloc bine. Dar nici prin cap nu ne-ar trece să te oprim...

Mi s-au umezit ochii. Lacrimile au început să-mi curgă pe obraji.

— De ce faceți asta? am șoptit.

Doamna Grey m-a privit nedumerită.

— Ce anume, draga mea?

— De ce-mi distrugeți viața?

— *Îți distrug viața*? Sara dragă, te rog să mă scutești de melodrame ieftine. Doar nu te-am obligat eu să rămâi gravidă.

N-am spus nimic.

— Și în locul tău aș fi mai mult decât încântată de felul în care s-au aranjat lucrurile. La urma urmei, puține fete se pot lăuda că au primit cadou de nuntă o casă într-o suburbie onorabilă.

Încă un zâmbet fals. Mi-am ațintit privirea asupra mesei. S-a lăsat o tăcere prelungă.

— Ți-ai înghițit limba, draga mea? Ori poate ai priceput, în sfârșit, logica argumentației mele?

Nu m-am mișcat și nici n-am clipit.

— Splendid, a zis ea într-un final. Planurile noastre se vor desfășura după cum am stabilit. Oh... și uite cine a venit să ne vadă. Ce potriveală.

M-am uitat în sus. George stătea la intrarea în Palm Court, așteptând semnul mamei lui că poate veni la masă. Fără îndoială că-i dăduse o oră anume când să ajungă la Plaza. Așa cum îi spusese cu o seară în urmă în ce fel are de gând să ne conducă viața de aici înainte. Deoarece, potrivit doamnei Grey, acesta era prețul plătit de o persoană care încălcase ordinea, regulile și statutul social.

Doamna Grey își folosi degetul arătător pentru a-l chema pe George. Viitorul meu soț se apropie de masă sfios, ca un școlar în biroul directorului.

— Bună, spuse el pe un ton forțat vesel. E toată lumea fericită?

M-a privit și a văzut că plânsesem. Imediat, s-a tensionat.

— Sara și cu mine am discutat planurile de viitor și am căzut de acord în toate. Nu-i așa, draga mea?

N-am ridicat privirea din pământ și m-am mărginit să răspund sec:

— Da. Totul e în regulă.

— Iar acum ne înțelegem de minune, nu?

Am dat din cap că da.

— Vezi, George... totul s-a rezolvat splendid... după cum ți-am promis. Așa cum probabil știi și tu Sara, bietul băiat își face mereu griji. Nu am dreptate, George?

— Tot ce se poate, a răspuns el nervos.

Când s-a așezat lângă mine, a încercat să mă ia de mână. Dar m-am smucit într-o parte. Doamna Grey a surprins mica noastră dramă și a zâmbit.

— Cred că o să mă duc să-mi pudrez puțin nasul și o să vă las și pe voi, porumbeilor, un moment sau două singuri.

Imediat ce nu ne-a mai putut auzi, George m-a încurajat:

— Iubito, nu fi supărată...

— Nu mi-am închipuit că o să mă mărit cu mama ta.

— Dar nici pomeneală.

— Oh, ba da... se pare că numai ea are un cuvânt de spus în toată treaba asta.

— După nuntă, n-o să-i mai dăm voie să se amestece în viața noastră...

— După nuntă, vom locui în Old Greenwich, Connecticut. Ce drăguț din partea ta că ai discutat cu mine despre această mică schimbare de domiciliu...

— Propunerea cu casa a venit abia azi-noapte.

— Așa că te-ai hotărât s-o accepți fără să mă consulți.

— Voiam să te sun de la muncă azi-dimineață.

— Dar n-ai făcut-o.

— Am fost prins cu niște întâlniri.

— Mincinosule. Ți-a fost frică de reacția mea.

Și-a plecat fruntea.

— Da, m-am temut de reacția ta. Ascultă-mă însă, casa din Old Greenwich reprezintă doar o ofertă generoasă din partea părinților mei. Nu trebuie s-o și primim.

L-am privit cu uluire și cu dispreț.

— Ba trebuie și tu știi asta foarte bine.

A urmat o pauză. S-a foit pe scaun. Apoi a zis:

— O să-ți placă Old Greenwich.

— Mă bucur nespus de tare că gândești astfel.

— Iar dacă nu-ți place...

— Atunci *ce*?

— Atunci...

Se foi din nou.

— Îți promit că totul o să fie bine. Haide mai întâi să facem nunta...

— Și după aia — dă-mi voie să ghicesc — îi vei spune să nu se mai bage în viața noastră niciodată?

O altă pauză deloc confortabilă.

— O să încerc, a șoptit el cu voce răgușită.

Apoi a tușit ca să-mi indice că mama sa se întorcea. Când s-a apropiat de masă, George a sărit în picioare și i-a ținut scaunul. După ce s-a așezat, doamna Grey i-a permis, printr-o înclinare scurtă din cap, să ia și el loc. În clipa următoare s-a uitat la mine.

— Așadar, ați discutat cum se cuvine?

Dacă aș fi aparținut categoriei celor fără teamă, m-aș fi ridicat și aș fi ieșit din Plaza, acceptându-mi soarta. Dar să procedezi astfel în 1947, ar fi însemnat să-ți asumi un risc uriaș. Și oricât de tare o detestam, doamna Grey avea dreptate: hotărârea de avea un copil în afara căsătoriei implica șomaj instantaneu, ostracizare socială automată. Pe vremea aceea, numai văduvele și femeile abandonate aveau dreptul de a fi mame necăsătorite. Să aduci pe lume un copil din flori — ba și mai rău, să refuzi cererea în căsătorie a tatălui copilului — ar fi fost considerat un act condamnabil în cel mai bun caz și unul de țăcăneală, în cel mai rău caz. Eu nu mă puteam lăuda cu mentalitatea de tipul *„nu dau doi bani pe voi"* necesară pentru a înfrânge convențiile. Tânjeam să am și eu doza de ironie și răzvrătire a lui Eric, dar știam că n-am tăria să mă smulg din acea situație îngrozitoare. Îmi plăcea sau nu, eram doar o conservatoare cu *c* mic. Părinții mei or fi fost ei mâhniți de micile mele acte de rebeliune — precum mutarea în Manhattan după colegiu, dar îmi insuflaseră o asemenea teamă de autoritate și îmi sădiseră atât de adânc noțiunea de responsabilitate, încât nu mă simțeam capabilă să fac imposibilul și anume să-i spun lui George Grey și mamei sale oribile să se ducă la dracu'.

Evident că n-aveam de gând să-i mărturisesc lui Eric nimic din conversația mea cu doamna Grey (sau despre felul în care mi se impusese să duc o viață în Old Greenwich, Connecticut), pentru că știam că va înnebuni de furie. În cel mai fericit caz, aș fi fost nevoită să-i ascult argumentele

raționale și foarte convingătoare și să rezist rugăminților lui de a fugi cât încă mai exista o șansă de a evita un viitor domestic de coșmar. În cel mai rău caz, ar fi făcut ceva melodramatic... de genul o călătorie prelungită la Paris sau în Mexic până se năștea copilul.

Eu însă luasem deja o hotărâre. Am să mă căsătoresc cu George. După aceea mă voi muta în suburbiile din Connecticut. Voi naște copilul. Eu singură intrasem în această mocirlă. Trebuia să-mi accept destinul. Pentru că îl meritam cu vârf și îndesat.

Totodată, am început să analizez rațional lucrurile. În regulă, George era sufocat de mama lui — dar odată căsătoriți, aș încerca treptat, treptat să o exclud din viețile noastre. Nu mă încânta deloc ideea să părăsesc New Yorkul — dar poate că Old Greenwich îmi va oferi pacea și liniștea de care aveam nevoie ca să scriu din nou. Viitorul meu soț era echivalentul emoțional al unei înghețate de vanilie insipide — dar nu-mi jurasem eu să nu mai cad niciodată pradă unei pasiuni înflăcărate? Nu-mi jurasem eu că voi ocoli un alt...

Jack?

Jack. Jack. Să te ia naiba, Jack. Noaptea aceea absurdă mă împinsese practic în brațele plicticoase și destoinice ale lui George Grey.

În cele două săptămâni rămase până la nuntă, n-am crâcnit. Am lăsat-o pe doamna Grey să facă toate aranjamentele pentru ceremonie și petrecere. Am lăsat-o să-mi facă o programare la un croitor, care mi-a însăilat iute o rochie standard de mireasă de 85 de dolari („Desigur că nici nu ne trece prin cap, draga mea, să plătești tu", mi-a spus doamna Grey la una din probe.) Am lăsat-o să aleagă slujba religioasă, meniul de la recepție, figurina de pe tort. L-am însoțit pe George în Old Greenwich să vizităm noua noastră casă. Era o vilă micuță cu două etaje pe o stradă numită Park Avenue, la cinci minute distanță de mers pe jos de gară. Park Avenue

era o zonă rezidențială cu multă verdeață. Fiecare casă avea în față o curte destul de mare cu o peluză verde intens. Aspectul lor perfect îngrijit aproape că te enerva. Nici una dintre case nu arăta semne de deteriorare: nu existau zugrăveli scorojite, acoperișuri ponosite ori ferestre murdare. Din prima clipă în care am păşit pe Park Avenue, am priceput că aceasta nu era o comunitate care să tolereze păcate capitale de genul peluzei netunse sau a aleilor prost pietruite.

Casele ce se înşiruiau de-o parte şi de alta a drumului vădeau un caracter de New England — un soi de testamente vii ale stilului gotic agreat de Poe, cu şindrilă albă şi cărămidă roşie federalistă. A noastră se număra printre cele mai modeste proprietăți, cu tavane joase şi camere mici, înghesuite. Tapetul de pe pereți avea motive florale discrete sau modele geometrice mărunte roşii-albastre — genul acela de modele Americana vechi, care te duce cu gândul la cutiile de ciocolată Whitman's. Mobila era spartană atât în aspect, cât şi în dimensiuni: canapele înguste, fotolii din lemn tare, două paturi de o persoană în dormitorul principal. În celălalt dormitor se găsea o masă de lemn simplă şi un scaun obişnuit, netapițat.

— Acesta va fi locul perfect ca să-ți scrii romanul, mi-a spus George, încercând să pară vesel.

— Şi copilul unde va dormi? am întrebat.

— În primele luni de viață în camera noastră. Oricum, n-ar trebui să considerăm casa asta decât un punct de pornire. Imediat ce vom avea doi copii, e clar că va fi nevoie să...

L-am întrerupt.

— Deocamdată ne ocupăm de copilul numărul unu, da?

— Bine, bine, se repezi el, oarecum agitat din cauza tonului meu țâfnos. Nu vreau să forțez lucrurile...

— Ştiu.

Am ieşit din nou pe hol şi am intrat în dormitorul principal unde m-am aşezat pe unul dintre paturi. Salteaua par-

că era o placă de beton. George s-a așezat lângă mine. M-a luat de mână.

— O să cumpărăm un pat mare, dacă vrei.

Am ridicat din umeri.

— Și orice vrei să faci cu locul ăsta, n-am să mă împotrivesc.

„Ce-ar fi să-i dăm foc, iubitule?"

— O să ne descurcăm, am rostit eu neutru.

— Sigur că da. Și o să fim fericiți aici, nu?

Am încuviințat din cap.

— Și știu că o să te îndrăgostești de locul ăsta. La naiba. Old Greenwich este un loc perfect pentru familiști.

Să ne ascundem după degete. Mă măritam cu un bărbat care folosea expresia *să ne ascundem după degete.*

Dar tot n-am încercat să mă eliberez din lanțuri. Ba, dimpotrivă, mi-am distrus viața cu mult calm. Mi-am depus demisia la *Saturday/Sunday.* Mi-am informat proprietarul că voi pleca din apartament. Pentru că-l închiriasem gata mobilat, am avut puține de împachetat. Doar câteva cărți, patefonul meu Victrola și colecția de discuri, fotografiile de familie, trei valize cu haine, mașina de scris. Privind grămada meschină de lucruri, m-am gândit că pot călători lejer.

În final, cu trei zile înainte de ceremonie, mi-am luat inima în dinți și i-am mărturisit lui Eric despre mutarea mea iminentă în Old Greenwich. Am amânat în mod strategic să-i dau vestea — pentru că știam cât de vehement va reacționa când va auzi o asemenea trăsnaie.

Cum s-a și întâmplat, de altfel.

— Ei ți-au impus să te muți? m-a întrebat furios, străbătând apartamentul dintr-o parte în alta.

— Părinții lui George ne-au oferit o casă micuță și încântătoare drept cadou de nuntă și atunci mi-am zis că de ce nu, la urma urmei?

— Asta a fost tot?

— Da.

M-a privit plin de scepticism.

— Tu — cea mai mare admiratoare a New Yorkului — ai decis pur și simplu să pui punct existenței tale din Manhattan și să te muți în nenorocitul ăla de Old Greenwich doar pentru că părinții lui papă-lapte de George ți-au dăruit o casă? Nu cred o iotă.

— Am considerat că a venit vremea pentru o schimbare, am spus, încercând să par stăpână pe mine. Aștept cu nerăbdare o perioadă de tihnă și liniște.

— Oh, S, te rog... termină cu prostiile astea idilice. Nu vrei să pleci la Connecticut. Știu asta. Și tu știi.

— E doar un joc, pe care s-ar putea să-l câștig.

— Ți-am mai zis o dată și îmi mențin propunerea. Retrage-te cât mai e vreme, iar eu am să te sprijin cât pot de mult.

Mi-am mângâiat pântecul.

— N-am de ales în această privință.

— Ba da. Numai că nu vrei să pricepi.

— Crede-mă că nu așa stau lucrurile. Nu am atâta imaginație și curaj. Trebuie să fac ce se cuvine.

— Chiar dacă o să-ți distrugi viața?

Mi-am mușcat buza și m-am întors ca să-mi ascund lacrimile amare ce-mi umeziseră ochii.

— Te rog, oprește-te.

Eric s-a apropiat de mine și mi-a pus mâna pe umăr. Pentru prima dată în viața mea, m-am ferit de atingerea lui.

— Îmi pare rău, S.

— Nu pe cât îmi pare mie.

— Cu toții ne distrugem viața într-un fel sau altul...

— Asta ar trebui să mă facă să mă simt mai bine?

— Nu. Pe *mine* ar trebui să mă facă să mă simt mai bine.

Am reușit să zâmbesc.

— Ai dreptate, am spus eu într-un târziu. Într-un fel sau altul, cu toții o dăm în bară. Dar numai unii dintre noi o fac și cu inteligență.

Spre lauda lui, Eric nu mi-a mai reproșat niciodată că m-am căsătorit cu George și că m-am mutat în Connecticut. La trei zile după discuția noastră încordată, și-a îmbrăcat unicul costum, și-a pus o cămașă albă, curată și o cravată deschisă la culoare și m-a condus la altar, în Biserica de Marmură. George purta un costum prost croit (și o cămașă cu guler înalt) care-i accentua obrajii bucălați. Preotul era un bărbat plictisit, cu păr rar și plin de mătreață. A citit slujba cu o voce stridentă și monotonă, dar cât se poate de iute. De la început și până la sfârșit, întreaga ceremonie a durat cincisprezece minute. Pentru că nu aveam decât doisprezece invitați, biserica părea pustie — jurămintele noastre răsunând grav printre stranele goale. Te dobora senzația de singurătate.

Recepția care a urmat s-a desfășurat în același ritm rapid, într-un salon privat de la Plaza. Domnul și doamna Grey nu au fost tocmai cele mai ospitaliere gazde. N-au încercat nici măcar o clipă să închege o conversație cu Eric sau cu prietenii mei de la *Saturday/Sunday*. Amicii lui George de la bancă s-au comportat și ei ca niște încuiați. Înainte de cină, s-au adunat într-un colț, discutând în șoaptă între ei și, la răstimpuri, hohotind de comun acord. Puteam să jur că se amuză pe seama acestui eveniment trist, gândind la fel ca și ceilalți: *asta da căsătorie pe nepusă masă.*

Dar pentru că aveau de-a face cu o căsătorie WASP pe nepusă masă, toată lumea se purta de parcă ar fi venit la un eveniment mult așteptat.

Ne-am așezat cu toții să mâncăm, iar domnul Grey a ținut un toast. În acord cu tot ce se întâmplase în restul zilei, cuvintele lui au fost reci și lipsite de emoție:

— Vă rog să vă ridicați paharele pentru a-i ura bun venit lui Sara în familia noastră. Sper ca ea și cu George să fie fericiți.

Atâta tot. Toastul lui George a sunat la fel de flegmatic:

— Vreau doar să spun că sunt cel mai norocos bărbat din lume și știu că eu și cu Sara vom alcătui o echipă extraordinară. Și vreau să vă anunț că în casa noastră din Old Greenwich vom aplica politica ușilor deschise, așa că așteptăm cât de curând o mulțime de vizitatori.

Am privit pe deasupra mesei și l-am văzut pe Eric dându-și ochii peste cap. A observat că-i surprinsesem strâmbătura caustică și a zâmbit vinovat. Cu excepția acelei scăpări, Eric se dovedise un model de tact și diplomație toată după-amiaza. Deși arăta foarte respectabil în costumul lui negru, domnul și doamna Grey îl priveau cu dezgust și neliniște — de parcă ar fi fost un soi de fanatic de aripă stângă, pregătit să sară pe masă și să ne recite pasaje din *Das Kapital*. Totuși, în timpul recepției, Eric s-a străduit să converseze cu socrii mei și chiar a reușit să le smulgă câteva hohote de râs. Acesta era un fenomen uluitor — să descopăr că familia Grey poseda simțul umorului — așa că l-am abordat pe Eric pe când traversa încăperea în direcția barului să-și mai ia un pahar de tărie.

— Ce naiba le-ai pus în vin?

— Nu le-am zis decât că ei doi îmi amintesc teribil de mult de *Magnifica familie Amberson*[25].

Mi-am înăbușit un chicotit.

— Mă bucur că încă mai apreciezi scenele comice, mi-a spus el. O să ai nevoie de simțul umorului.

— O să mă descurc, am rostit pe un ton deloc convingător.

---

[25] Magnifica familie Amberson — Film în regia lui Orson Welles, nominalizat la Oscar de patru ori, în anul 1943.

— Iar dacă nu te descurci, întotdeauna te poți întoarce la mine.

I-am strâns mâinile.

— Ești cel mai bun frate din lume.

Și-a arcuit sprâncenele.

— Sunt încântat că ai realizat și tu asta până la urmă.

Eric a avut și el clipa lui de nebunie, când George l-a rugat „să vorbească în numele familiei miresei". S-a ridicat în picioare, a săltat paharul și a declamat:

— Cel mai bun citat despre *domicile conjugale* vine de la un francez pitic, pe nume Toulouse Lautrec, care a zis că „mariajul este o masă nesărată, premergătoare a unui pustiu". Sunt sigur că *nu* va fi cazul lui George și al Sarei.

Mie mi s-a părut o remarcă isteață — dar ceilalți oaspeți au tușit nervos după ce Eric s-a așezat din nou. Apoi eu și cu George am tăiat tortul. Am făcut câteva fotografii. S-au servit tortul și cafeaua împreună. Zece minute mai târziu, socrii mei s-au ridicat în picioare, arătându-le tuturor că a venit vremea să ne retragem. Așa că ne-am luat la revedere. Tata Grey m-a sărutat iute pe frunte, dar nu mi-a urat noroc și nici nu și-a luat rămas-bun. Doamna Grey a sărutat aerul din dreptul obrajilor mei și mi-a spus:

— Te-ai descurcat minunat, draga mea. Procedează la fel în continuare și ne vom împăca foarte bine.

Apoi Eric s-a apropiat de mine, m-a îmbrățișat și mi-a șoptit:

— Nu-i lăsa pe nenorociții ăștia să te doboare.

A plecat și el și încăperea s-a golit. Recepția începuse la cinci și jumătate după-amiază, iar acum era abia ora opt. Nu ne mai rămânea nimic altceva de făcut decât să ne retragem sus în „apartamentul nostru de proaspăt căsătoriți", pe care George îl rezervase pentru noi o noapte.

George a dispărut la baie și s-a întors îmbrăcat în pijamale. Am intrat și eu în baie unde m-am schimbat într-un ha-

lat. Când am revenit în cameră, George se băgase deja în pat. Mi-am desfăcut halatul și m-am strecurat lângă el, goală. M-a tras aproape de el. A început să mă sărute pe față, pe gât și pe sâni. Și-a desfăcut șlițul. Mi-a depărtat picioarele și s-a urcat peste mine. Un minut mai târziu, a gemut și s-a rostogolit într-o parte. Apoi și-a aranjat pijamaua, m-a sărutat și mi-a urat noapte bună.

După vreo două, trei secunde am realizat că adormise. M-am uitat la ceasul de pe noptieră. Nouă fără douăzeci. *Nouă fără douăzeci, sâmbăta seara — în noaptea nunții mele — și soțul meu deja doarme?*

Am închis ochii și am încercat să mă cufund și eu în binefăcătoarea inconștiență. N-am izbutit. Am deschis ochii din nou, am coborât din pat și m-am dus la baie, trântind ușa în spatele meu. Am dat drumul la apă. În timp ce jetul țâșnea cu putere din țeavă, am făcut ceva de la care mă abținusem în ultimele trei–patru ore ore: am izbucnit în plâns.

În doar câteva minute, hohotele au devenit așa de sălbatice și de zgomotoase, încât probabil că acopereau sunetul apei care curgea. Dar nu am auzit nici un ciocănit la ușă, urmat de o îmbrățișare caldă din partea lui George, care să mă îmbărbăteze.

Pentru că George dormea de obicei buștean. Dacă jetul ce urla precum Niagara nu-l trezise, de ce-ar auzi suspinele soției sale?

Într-un târziu, mi-am recăpătat controlul. Când am închis robinetul, mi-am surprins imaginea în oglindă. Aveam ochii roșii, iar machiajul de mireasă mi se întinsese pe toată fața. Am luat un prosop, l-am înmuiat în apă fierbinte și mi-am acoperit chipul cu el. Un singur lucru îmi trecea prin minte: *„Am făcut cea mai gravă eroare a vieții mele."*

Prea repede, prea repede. Totul s-a întâmplat prea repede. El făcea dragoste prea repede. Ne logodisem prea repede. Fusesem de acord cu nunta prea repede. El adormea prea repede.

Iar acum...

Acum eram prinsă în capcană... deşi nimeni nu mă forţase.

Nici luna de miere nu s-a dovedit un succes prea mare. Hotelul pe care ni-l sugerase doamna Grey în Provincetown era un han vechi, condus de un cuplu în vârstă care primea şi hrănea de obicei numai persoane vârstnice. Patul nostru avea o saltea bătătorită. Cearşafurile miroseau a mucegai. Baia se găsea pe hol. În cadă se zăreau pete de rugină, iar smalţul chiuvetei se ciobise. Pentru că ne aflam în extrasezon, nu existau prea multe locuri deschise în Provincetown ca să iei cina, aşa că ne-am văzut nevoiţi să ne mulţumim cu mâncarea de la han — bazată în mare parte pe fierturi. A plouat trei zile, din cele cinci cât am stat acolo, dar am reuşit să facem câteva plimbări pe plajă. În restul timpului, stăteam în holul hotelului şi citeam. George încerca să fie vesel. Eu încercam să fiu veselă. Aproape că am izbutit să-l conving să facă dragoste fără să poarte pijama. Încă mai termina după numai un minut. L-am rugat să nu se mai rostogolească şi să adoarmă instantaneu. Şi-a cerut scuze. De nenumărate ori. M-a îmbrăţişat şi m-a strâns tare la piept. N-a trecut mult şi a adormit, iar eu am rămas prinsă în braţele lui. Abia dacă am închis ochii în noaptea ceea. De fapt, în nici una din nopţile petrecute în Provincetown n-am pus geană pe geană, din cauza patului lăsat, a mâncării proaste, a atmosferei posomorâte de la han şi, bineînţeles, din cauza faptului că realitatea crudă a căsniciei mele cu George căpăta contururi tot mai clare.

La sfârşitul celor cinci zile, ne-am urcat într-un autobuz care ne-a dus la Boston pe un drum ce a durat cinci ore. Am prins un tren spre sud. Am ajuns în Old Greenwich chiar înainte de miezul nopţii. La ora aceea, nu existau taxiuri la gară, aşa că a trebuit să ne cărăm singuri bagajele cele zece minute de mers pe Park Avenue. Când ne-am apropiat de casă, nu mă mai gândeam decât la un singur lucru: *O să mor aici.*

Sigur că exageram. Dar casa părea atât de mohorâtă, atât de sărăcăcioasă, atât de lipsită de veselie. Înăuntru, cutiile și valizele cu lucrurile noastre din New York zăceau adunate în living. M-am uitat la ele și mi-am zis în sinea mea: *„I-aș putea suna mâine pe cei de la firma care se ocupă de transporturi de mobilier și i-aș ruga să-mi strângă toate lucrurile în timp ce George e la serviciu și aș putea dispărea înainte să se întoarcă el acasă."*

Dar unde să mă fi dus?

În dormitorul nostru, cele două paturi erau separate de o noptieră. Când văzusem prima dată casa, împreună cu George, soțul meu mi-a spus că prima mutare pe care o vom face va fi alăturarea celor două paturi. Dar ne simțeam atât de obosiți după călătoria de douăsprezece ore din Provincetown, încât ne-am prăbușit amândoi în așternuturi și am adormit cât ai clipi. Când m-am trezit a doua zi de dimineață, pe noptieră mă aștepta un bilet:

> Iubito:
>
> Am fost în oraș să cumpăr niște șuncă. Iar tu dormeai atât de liniștită, încât am hotărât să-mi prepar singur micul dejun. Mă întorc la 6.12.
>
> Te iubesc și te sărut...

Am fost în oraș să cumpăr niște șuncă. Bărbatul ăsta chiar nu știa ce-i aia ironie?

Mi-am petrecut ziua despachetând. Am făcut o plimbare până la Sound Beach Avenue — strada principală din Old Greenwich — unde am cumpărat diverse lucruri. Pe vremea aceea, acest mic colț de Connecticut încă nu devenise o comunitate zgomotoasă în prelungirea Manhattanului, așa că zona păstra încă atmosfera de orășel de provincie. Și, la fel ca în toate orășelele de provincie, toți proprietarii de magazine s-au prins imediat că eu sunt noua venită și și-au afișat șarmul comunal.

— Oh, dumneavoastră sunteți domnișoara care s-a măritat cu fiul bătrânului Grey și care locuiește pe Park Avenue, mi-a spus femeia de la Cuff — magazinul de papetărie și singurul loc din oraș unde se vindea *New York Times*.

— Da, eu sunt Sara Grey, am zis, bâlbâindu-mă puțin la numele de familie.

— Ne bucurăm că vă avem în mijlocul nostru. Sper că veți fi foarte fericită aici.

— E un loc prietenos, am rostit eu cât se poate de sincer.

— Întocmai. Și extraordinar pentru creșterea copiilor.

Mi-a aruncat o privire scurtă spre burtă, care încă nu începuse să se rotunjească. A încercat să-și ascundă un rânjet.

— Asta, desigur, dacă aveți de gând să faceți copii atât de repede după nuntă.

— Nu se știe niciodată, am răspuns eu calmă.

În fiecare magazin de pe Sound Beach Avenue, am fost întâmpinată cu aceeași întrebare:

— Sunteți proaspăt venită în oraș?

Când le explicam cine sunt, primeam un zâmbet cu subînțeles, urmat numaidecât de un comentariu bine subliniat:

— Am auzit că ați avut o nuntă mică și drăguță.

Sau: „Doamne, Doamne, ce mai idilă înflăcărată între tine și George."

Până la sfârșitul cumpărăturilor, m-am simțit de parcă purtam agățată de gât o tăbliță pe care scria: *„Proaspăt căsătorită și însărcinată"*. Dar lucrul care m-a îngrijorat cel mai tare a fost că magazinele, în număr de opt, aliniate pe Sound Beach Avenue, aveau să reprezinte de acum înainte întreaga mea lume.

George a sosit acasă la șase și douăsprezece minute cu un buchet de flori în mână. După ce m-a sărutat pe buze, a observat că jumătate din cutiile și valizele de pe podeaua livingului fuseseră desfăcute.

— Ai început deja să despachetezi? m-a întrebat.

— Da, am scos mare parte din lucrurile mele.

— Foarte bine. Iar mâine te poți ocupa de hainele mele. Și, iubito, dacă nu te superi, aș vrea să-mi calci puțin costumele...

— Ăăăă, bine...

— Excelent, excelent. Ascultă. Mă duc sus să mă schimb. Ce-ar fi să prepari niște martini pentru prima noastră seară în casă nouă?

— Martini? Sigur că da.

— Să nu fie prea sec. Mie îmi place mai mult vermutul. Și să pui și patru măsline.

— Mi-e teamă că n-avem.

— Eh, nici o problemă. Dar să nu uiți să le treci pe lista de cumpărături de mâine. Oh, am uitat să te întreb... ce-avem la cină?

— Ăăăă, am cumpărat niște cotlete de miel și broccoli...

— Oh, la naiba, am vrut să-ți spun — urăsc broccoli...

— Îmi pare rău...

— Nu-i nimic. N-aveai cum să ghicești. Carne și cartofi — ăsta e stilul meu. Știi cum să prepari carne la cuptor?

— Nu prea.

— Ah, e foarte simplu. O s-o rog pe Bea — bucătăreasa mamei — să te sune mâine și să-ți spună rețeta ei secretă. Și iubito...

— Da? am îngăimat eu.

— Dacă mănânc după ora șapte seara, nu dorm prea bine. Așa că încearcă și tu ca cina să nu înceapă mai târziu de șapte fără un sfert.

— O să mă străduiesc.

S-a aplecat și m-a sărutat pe frunte.

— Ce și-ar mai putea dori un bărbat?

S-a dus sus să se schimbe. M-am retras la bucătărie și mi-am asumat noul rol de gospodină. Am pus cotletele de

miel în cuptor. Am curățat cartofi și i-am pus la fiert într-o oală cu apă. Am găsit o carafă, o sticlă de gin Gilbey's și una de vermut. Am făcut un amestec de martini cât carafa. Brusc, am simțit nevoia de o tărie.

George m-a complimentat pentru cocktailuri, amintindu-mi blând să nu uit de măsline dimineață. I-au plăcut cotletele de miel, dar mi-a sugerat că ar fi putut să fie pătrunse mai bine („Mie îmi place carnea crocantă"). Piureul meu însă n-a trecut proba („Iubito, nu crezi că are prea multe cocoloașe? Mie oricum îmi plac mai mult cartofii prăjiți"). Nu pregătisem nimic pentru desert, fapt care l-a dezamăgit... „Lasă, doar e prima dată când gătești pentru mine de când suntem soț și soție, așa că, pentru Dumnezeu, de ce m-aș aștepta ca tu să-mi cunoști preferințele? Totul se învață, nu?"

Am zâmbit. Fals. Exact ca mama lui George.

— Ai apucat să te plimbi puțin prin Old Greenwich? m-a întrebat el.

— Da. E foarte... pitoresc.

— *Pitoresc*, rosti el, parcă gustând cuvântul. Da, acesta este cuvântul perfect. Ți-am zis că o să-ți placă aici.

— Toată lumea din oraș părea să știe cine sunt.

— E un loc mic. Se duce repede vestea.

— Evident... de vreme ce aproape toată lumea știe că sunt însărcinată.

— Oh, exclamă el îngrijorat.

— Și-atunci mă întreb cum de a aflat întreaga comunitate de chestia asta intimă?

— Nu știu.

— Chiar nu știi?

— Ce insinuezi?

— Nu insinuez nimic. Doar mă întreb...

— Să-ți spun eu ce s-a întâmplat probabil. Oamenii au auzit că ne-am căsătorit atât de rapid, așa că au pus și ei lucrurile cap la cap...

— Asta în cazul în care cineva nu le-a împărtășit mica noastră taină.

— Cine-ar face așa ceva?

— Mama ta.

— E oribil să spui asta.

— Simplă speculație...

— Dar de ce-ar fi așa răzbunătoare?

— Pentru că e stilul ei... ca să nu mai adaug că așa înțelege ea să-mi arate care îmi este locul. În fond, dacă aș avea bani, aș paria o mie de dolari că i-a suflat cuiva din oraș informații cu privire la sarcina mea, știind că vestea se va răspândi ca focul...

— De ce te porți așa? mă întrebă el tăios.

— Precum am mai zis, sunt doar speculații...

— Atunci, te rog să termini cu speculațiile chiar *în clipa asta.* Nu-ți permit.

M-am holbat la el uluită.

— *Nu-mi permiți?* Tu mie?

A inspirat adânc și a încercat să fie mai diplomat.

— Vreau să spun doar că mama are o latură mai dificilă, dar nu e răuvoitoare. În plus, te iubește...

— Mă faci să râd.

— Nu știam că m-am căsătorit cu o cinică.

— Nici eu nu știam că m-am căsătorit cu băiețelul mamei.

S-a răsucit brusc, de parcă l-aș fi pălmuit.

— Îmi pare rău, am spus.

— Nu-i nimic.

Dar amândoi am înțeles că nu ne împăcasem.

Când m-am trezit a doua zi de dimineață pe la nouă, am găsit pe pernă un bilet:

Hei, somnoroaso!

O să-mi prăjesc singur șunca în fiecare dimineață?

Bea o să te sune mai târziu să-ți dea rețeta aia pentru friptură. Aștept cu nerăbdare s-o gust diseară.

Te îmbrățișez și te sărut...

Da, o să-ți prăjești singur șunca în fiecare dimineață. Pentru că n-am de gând să mă trezesc atât de devreme ca să mă transform în bucătăreasa ta personală.

Bea m-a sunat mai târziu în dimineața aceea... imediat după ce terminasem de aranjat hainele lui George. Părea o femeie în jur de cincizeci de ani — cu un puternic accent din Sud și cu o atitudine foarte respectuoasă care mi-a amintit de Hattie McDaniel din *Pe aripile vântului*. Îmi spunea „Don'șoara Grey". Iar soțului meu, „Conașu' George". Mi-a povestit că gătește pentru conașu' George de când era un „copchilaș" și cum „se dădea el în vânt numai după dulșețuri". M-a mai informat că atâta vreme cât îi satisfăceam această poftă pentru „dulșe", conașu' George va fi foarte fericit. I-am promis că o să mă străduiesc din răsputeri.

Apoi mi-a dat rețeta pentru friptură. Era lungă și complicată. Aveam nevoie de mai multe conserve de suc de roșii Campbell și de cel puțin un kilogram de carne de vită tocată. Întotdeauna urâsem friptura la tavă. Acum știam că o să ajung să-mi fie scârbă de ea.

După ce am notat rețeta, m-am dus în oraș să las la curățătoria locală costumele lui George, pentru că bineînțeles că nu intenționam să devin valetul lui. Apoi am cumpărat toate ingredientele necesare pentru friptură, un borcan cu măsline și un tort cu cremă de la brutărie. În drum spre casă, am trecut pe lângă un garaj unde se vindeau biciclete. Aveau și o bicicletă de damă, marca Schwinn — vopsită în negru și cu ghidoane înalte. Nu era nouă, dar de-o parte și de alta a roții din spate stăteau agățate două coșulețe din nuiele de răchită — prin urmare, un vehicul perfect pentru cumpărături. Fusese îngrijită bine — și cu toate că douăzeci de dolari

nu reprezentau o sumă foarte mică pentru o bicicletă folosită, tot am considerat-o o achiziție rezonabilă, mai ales că proprietarul garajului m-a asigurat că o va repara ori de câte ori va fi nevoie. I-am dat banii, am încărcat sacoșele în cele două coșuri și am pornit din nou pe Sound Beach Avenue.

Dar în loc să mă îndrept spre casă, am mers până la capătul străzii principale — am trecut de liceu, de micul spital și de câteva case mai mari — după care am cotit spre stânga și am continuat să pedalez încă vreo milă până când am ajuns în fața unor porți pe care scria: Todd's Point Beach: *permis numai rezidenților.*

Pentru că abia venise sfârșitul lui aprilie, la intrare nu era nici un paznic, așa că am trecut printre porți, apoi pe lângă un loc de parcare și am făcut stânga. Am frânat imediat. Pe chip mi s-a așternut primul zâmbet după multă vreme. Pentru că în fața mea se întindea o fâșie de nisip alb și apele albastre ale estuarului Long Island Sound.

Am sprijinit bicicleta de un gard de lemn, m-am descălțat și m-am bucurat de nisipul ce-mi mângâia degetele. Era o zi senină, iar soarele urcase sus pe cerul fără nici un nor. Am inspirat adânc aerul sărat al oceanului, apoi am început să mă plimb pe plajă. Avea cam o milă lungime. Am hoinărit fără să mă grăbesc, golindu-mi mintea, bucurându-mă de primele momente de liniște pe care le simțeam de când descoperisem că sunt însărcinată. La capătul îndepărtat al plajei, m-am așezat pe nisip și am stat o jumătate de oră fără să fac nimic altceva decât să privesc mișcarea ritmică, înainte și înapoi, a valurilor, ce m-au aruncat într-o stare de de acalmie totală.

Această plajă va fi supapa mea de siguranță, refugiul meu secret. Datorită ei voi supraviețui lui George, familiei lui, orășelului ăstuia prăfuit, fripturii la tavă.

M-am întors acasă și am respectat la literă rețeta primită de la Bea: ia un kilogram de carne tocată de vită, amestecă

bine cu ceapă tăiată mărunt, sare, piper și la sfârșit cu fulgi de porumb fărâmițați (da: *fulgi de porumb)* și un sfert de conservă de suc de roșii Campbell. Modeleaz-o să intre în tava de copt. Folosește restul de conserve de suc de roșii ca să o acoperi complet. Apoi o coci la cuptor timp de treizeci și cinci de minute.

Știind că George va sosi acasă la șase și douăsprezece minute, am băgat friptura la cuptor la șase și cinci... ceea ce-mi dădea suficient timp să îndeplinesc termenul-limită pentru „cina înainte de șapte" impusă de soțul meu. A intrat pe ușă la șase și douăzeci. Avea un buchet de flori în mână. M-a sărutat scurt pe obraz.

— Miroase foarte bine. Probabil că a sunat Bea.

— Într-adevăr, am spus, întinzându-i un martini.

— Ai cumpărat și măsline! a exclamat el mulțumit, de parcă făcusem un lucru extraordinar, precum divizarea atomului.

— Dorința ta e poruncă pentru mine, am rostit eu glumeț.

M-a privit cu atenție.

— Asta a fost o glumă, da?

— Da, George, a fost o glumă.

— Voiam să mă asigur. Ești plină de surprize.

— Serios? Ce fel de surprize?

A sorbit din martini și a continuat:

— Păi, cum e bicicleta aia nouă din fața ușii.

— Nu e nouă, George. Am cumpărat-o la mâna a doua.

— Pentru mine e nouă, pentru că nu am mai văzut-o.

A zâmbit. Venise rândul meu să sorb din martini.

— Abia azi am cumpărat-o.

— Evident. A fost scumpă?

— Douăzeci de dolari.

— Deloc ieftin.

— E o bicicletă bună. Vrei să merg pe ceva sigur, nu?

— Nu așa se pune problema.

— Dar *cum*?

— Ideea e că ai cumpărat ceva fără să te consulți cu mine.

L-am privit șocată.

— Glumești, nu?

Zâmbetul lui a rămas la fel de forțat.

— Nu spun decât că atunci când plănuiești o cumpărătură serioasă, așa cum e bicicleta, mi-ar plăcea să-mi ceri părerea...

— A fost o decizie de moment. Am văzut bicicleta la garajul Flannery, prețul mi s-a părut convenabil, în consecință am luat-o. Oricum am nevoie de o bicicletă ca să mă pot deplasa prin oraș...

— Nu contest asta.

— Atunci ce contești?

— Douăzeci de dolari din banii noștri au fost cheltuiți de tine fără să...

L-am întrerupt.

— Tu te auzi ce îndrugi?

— Nu-i nevoie să-mi vorbești pe un asemenea ton, Sara.

— Ba da. Pentru că ești absurd. Ascultă-te și tu. Pari un soț atât de generos, de mărinimos, de *iubitor*...

George se schimbă la față.

— Nu te știam atât de crudă și rea.

— Crudă? Eu? Nu fac altceva decât să răspund prostiilor pe care le înșiri cum că aș avea nevoie de aprobarea ta scrisă înainte să ne ruinăm, cheltuind extravaganta sumă de douăzeci de dolari pentru o bicicletă...

Tăcere. Într-un târziu, George a șoptit:

— N-am cerut niciodată aprobare scrisă.

Atunci am dat pe gât ce-mi mai rămăsese în pahar și m-am repezit ca o furtună în dormitor, trântind ușa în urma mea și aruncându-mă pe pat. După un minut, am auzit un ciocănit.

— Sper că nu plângi, nu? s-a interesat el agitat.

— Normal că plâng. Sunt prea furioasă.

— Pot să intru?

— E și camera ta.

Ușa s-a deschis. S-a apropiat încet de pat. Avea paharul meu cu martini în mâna dreaptă. Îl umpluse din nou.

— O ofertă de împăcare, a rostit, întinzându-mi-l.

M-am ridicat în capul oaselor și l-am luat. El s-a așezat alături și și-a ciocnit paharul de al meu.

— Toată lumea zice că primii zece ani de căsnicie sunt cei mai grei.

Am încercat să zâmbesc.

— Asta s-a vrut o glumă.

— Știu.

— N-am început prea bine, nu?

— Nu, nu prea.

— Cum pot să îmbunătățesc situația?

— În primul rând nu mă mai trata ca pe o menajeră. Da, stau acasă, ceea ce înseamnă că mă voi îngriji de lucruri precum cumpărăturile și administrarea generală a gospodăriei. Însă doar pentru că acum sunt dependentă financiar de tine nu înseamnă și că, implicit, am datoria să te servesc.

— Dar nu te-am tratat niciodată ca pe o servitoare.

— Crede-mă pe cuvânt că așa ai făcut. Și vreau să te oprești acum.

— În regulă, a spus, arătând ca un copil care tocmai fusese mustrat.

— Iar în privința banilor, ai să descoperi că atunci când vine vorba de cheltuieli, rădăcinile mele chiar se trag din New England, pentru că nu sunt interesată nici de blănuri, nici de diamante, nici de cabine de lux pe *Queen Mary* și nici să țin pasul cu nu știu ce familie de bogătani. Și nu cred că o bicicletă poate fi considerată un obiect frivol de lux, mai ales că o folosesc ca să cumpăr alimentele.

George m-a luat de mână.

— Ai dreptate. Am greșit. Îmi pare rău.

— Sincer?

— Sigur că da. Pur și simplu nu sunt obișnuit să trăiesc cu o soție.

— Eu nu sunt *o soție*. Sunt Sara Smythe. E o diferență. Bag-o la cap.

— Am priceput, am priceput.

Am sorbit amândoi din paharele cu martini.

— Vreau să ne fie bine, Sara.

Mi-am atins pântecul.

— Trebuie să ne fie bine. Din motive evidente.

— Îți promit că o să ne fie bine.

M-a sărutat ușor pe buze și mi-a mângâiat părul.

— OK, am zis eu, atingându-i obrazul cu palma.

— Mă bucur că am avut această discuție.

— Și eu.

M-a tras spre el și m-a strâns în brațe, după care m-a întrebat:

— Oare friptura o fi gata?

Chiar era. Am coborât ca să mâncăm. A fost foarte încântat și de friptură și de tortul cu cremă și a râs atunci când i-am povestit comentariile lui Bea apropo de înclinația lui pentru „dulșețuri". Ne-am întors în pat. Am făcut dragoste. De data asta a reușit să reziste aproape două minute. Mi s-a părut tare mulțumit de efortul depus. Apoi m-a sărutat apăsat pe buze, s-a ridicat în picioare și s-a împiedicat de noptiera care ne separa paturile. Când s-a strecurat la loc între așternuturi, mi-a zis:

— Trebuie să mut chestia asta odată și-odată.

Am dormit bine în noaptea aceea. Dar a doua zi de dimineață, George m-a scuturat ca să mă trezesc. După ce m-am dezmeticit puțin, am văzut că părea supărat.

— Ce s-a întâmplat, dragul meu? l-am întrebat.

— Costumele mele...

— Poftim?

— Costumele mele. Unde le-ai pus?

— Le-am dus la curățătorie.

— *Unde* le-ai dus?

Acum mă trezisem de-a binelea.

— M-ai rugat să ți le calc, așa că le-am dus la curățătorie...

— Dar te-am rugat să le calci tu singură.

— Dar eu nu mă pricep la călcat.

— Nu? Serios?

— Îmi pare rău. La Bryn Mawr nu m-au învățat asemenea lucruri fundamentale.

— Iar începi cu limba aia a ta ascuțită.

— Am limba ascuțită doar pentru că tu ești incredibil de nepăsător.

— *Nepăsător?* Ce naiba o să port astăzi la birou?

— Ce zici de costumul de ieri?

— E mototolit.

— Atunci calcă-l chiar tu.

S-a dus la șifonier și a smuls nervos sacoul și pantalonii de pe umeraș.

— Bine. Așa am să fac. Pentru că măcar *eu* știu să calc un costum.

— Ei bine, e minunat să afli că Princeton te învață și așa ceva.

M-am lăsat din nou pe pernă, trăgându-mi păturile peste cap. Am rămas în această poziție aproape o jumătate de oră — până când am auzit ușa de la intrare trântindu-se, semn că George plecase la serviciu. În timp ce zăceam în pat, stomacul a început să-mi tremure. Mi-era greață. Dar nu semăna cu grețurile de dimineață obișnuite. Eram disperată.

Așa cum mă așteptam, George s-a simțit vinovat pentru cearta de dimineață — și în aceeași după-amiază un curier a adus un buchet imens de flori, însoțit de un bilețel:

Sunt un nebun călcat bine pe cap.
Și te iubesc.

Cel puțin se străduia să fie autoironic.

Când a venit seara acasă, s-a purtat de parcă tocmai se convertise. Mi-a adus un alt buchet de flori ca semn al împăcării, susținut de o cutie mare cu bomboane de ciocolată... fapt care arăta că-l apasă povara vinovăției.

— Două buchete într-o singură zi? am întrebat, arătând cu privirea spre cele douăsprezece fire de trandafiri care sosiseră mai devreme. Curând o să avem senzația că ne aflăm într-un salon de pompe funebre.

S-a încruntat.

— Nu-ți plac florile?

— Încercam să fiu amuzantă.

— Ah, bine, bine. Am verificat doar.

— Mulțumesc.

— Nu, eu îți mulțumesc.

— Pentru ce?

— Pentru că mă suporți. Știu că nu e ușor.

— Nu-mi doresc decât o oarecare egalitate între noi.

— Așa o să fie. Îți promit.

— Pe cuvântul tău de onoare?

M-a cuprins în brațe.

— M-am purtat ca un prost. Dar o să mă schimb.

— Bun, am zis și l-am sărutat pe frunte.

— Te iubesc.

— Și eu, am rostit repede, sperând ca vorbele mele să sune cât mai convingător.

Dar George avea mintea deja în altă parte, pentru că m-a întrebat:

— Miroase a friptură sau mi se pare mie?

Am încuviințat din cap.

— *Ești* minunată.

În următoarele câteva săptămâni, George s-a chinuit să stabilească între noi un *entente cordiale*. A eliminat din conversațiile sale orice subiect domestic. N-a mai rugat-o pe Bea să mă sune pentru una din rețetele lui preferate. A acceptat ideea că eu nu sunt în stare să calc un costum. A fost de acord să cheltuim cinci dolari de două ori pe săptămână pentru o femeie care să se ocupe de curățenie. A încercat să fie atent — mai ales că sarcina mea devenise vizibilă acum și începusem să obosesc mai repede. S-a străduit să fie iubitor și plin de tact.

Pe scurt, a încercat. Și eu la fel. Am încercat să mă obișnuiesc cu o viață petrecută acasă; o viață departe de ritmurile nebunești și freamătul sonor al marelui oraș. Am încercat să mă obișnuiesc cu tot ceea ce înseamnă administrarea unei gospodării, să fiu creatura în care jurasem tainic să nu mă transform vreodată: o gospodină din suburbii.

Dar, cel mai mult, am încercat să mă obișnuiesc cu realitatea căsniciei — cu senzația aceea de spațiu, preocupări, țeluri și destine comune. Numai că în adâncul sufletului meu știam că așa ceva nu există. Dacă n-ar fi fost micul nostru accident biologic, logodna noastră s-ar fi rupt după doar câteva luni (mai ales după ce aș fi mirosit cât de dominatoare poate fi mama lui). Acum însă, ne găseam aici, jucându-ne de-a soțul și soția, încercând să ne prefacem că suntem un cuplu de proaspăt însurăței fericiți, deși știam amândoi că asta este o înșelătorie. Pentru că între noi nu se clădise o bază reală — nici o temelie solidă de camaraderie, nici o relație sufletească adevărată. Ca să nu mai vorbim despre dragoste.

Am bănuit că și George înțelegea aceste lucruri. La numai o lună după nuntă, am început să nu mai avem ce ne spune unul altuia. Conversam, dar discuțiile noastre erau forțate, chinuite, nesemnificative (axate pe fleacuri). Nu mai împărtășeam aceleași interese. Prietenii lui din Connecticut erau genul care mergeau la club. Bărbații nu vorbeau decât

despre golf, indicele Dow Jones și despre oroarea nesfârșită numită Harry S. Truman. Femeile schimbau între ele rețete și sfaturi referitoare la copii, planificau întâlniri dimineața la cafea și mă priveau cu suspiciune, chiar dacă nu mă dădeam mare cu mediul din care proveneam. M-am dus și eu la trei asemenea întâlniri și am încercat să mă implic în conversațiile lor despre pericolul vergeturilor și despre imposibilitatea de a face un pandișpan cu adevărat pufos. Dar știam că ele îmi adulmecaseră dezinteresul. Că nu sunt „una de-a lor". În ochii acestor neveste, eram o femeie pedantă, rezervată și deloc încântată de noul meu statut de femeie întreținută. Chiar m-am străduit să „mă integrez", dar ambivalența te trădează întotdeauna. Mai ales când cercul în care vrei să intri este alcătuit din gospodine limitate.

Eric a insistat să mă viziteze o dată pe săptămână. Prindea un tren de dimineață din Grand Central și-și petrecea întreaga zi cu mine, întorcându-se înapoi în oraș cu trenul de șase și opt minute... tocmai la fix ca să evite o întâlnire cu George. Mâncam împreună la prânz. Apoi, dacă vremea ne permitea, aranjasem să împrumute o bicicletă de la garajul Flannery (eu și proprietarul, Joe Flannery, deveniserăm buni prieteni) și porneam spre Tedd's Point, hoinărind toată după-amiaza pe plajă.

— Uite ce e, S, mi-a spus el într-o zi înmiresmată de joi, pe la mijlocul lunii mai, în timp ce stăteam întinși pe o pătură și ne bucuram de căldura soarelui. Old Greenwich o fi el cel mai anost loc de pe planetă... dar sunt sigur că m-aș putea obișnui cu plaja asta.

— Plaja reprezintă sursa mea de sănătate.

— Atât de prost merg treburile?

— Păi, nu mă bate cu ranga și nici nu mă leagă de calorifer...

— Oh, măcar ai avea parte de ceva acțiune...

Am izbucnit în râs.

— Ai o ironie bolnavă, Eric.

— Abia acum ți-ai dat seama?

— Nu... dar poate că atunci când locuiam în Sodoma și Gomora, adică în Manhattan, umorul tău nu părea așa de extrem.

— Pe când aici, în *Centrala WASP*...

— Oh, dacă ai trăi aici, ai fi considerat Anticristul. Probabil că te-ar tortura în Piața centrală.

— Cum de suporți?

— Vin pe plajă.

— Ți-e dor de oraș?

— Numai de cinci ori pe oră.

— Atunci spune-i că vrei să vă mutați înapoi.

— Aș putea la fel de bine să-i spun că vreau să mă mut la Moscova. Mama lui n-ar concepe una ca asta. Iar dacă Julia Grey n-ar concepe una ca asta, atunci am încheiat orice discuție.

— Pun pariu că-și bagă nasul peste tot cu subtilitate.

— Nu cu subtilitate. *Fără să-i pese de cineva.* În primele două săptămâni ne-a lăsat în pace. Acum însă, că luna de miere s-a terminat, mă sună cel puțin o dată pe zi.

— Ce noroc pe capul tău!

— N-am mai zis niciodată astfel de vorbe despre nimeni... dar o urăsc.

— Aoleu, așa rău e?

— Da, așa rău.

Și după cum se desfășurau lucrurile, nu mă așteptau vremuri mai bune. Pentru că acum, după ce mă unisem legal cu fiul ei, doamna Grey considera că are dreptul să-mi controleze toate aspectele vieții. În același timp, mi-a explicat foarte clar că o interesam doar pentru rolul meu de animal de prăsilă al familiei Grey.

Telefonul zilnic venea cu promptitudine la ora nouă dimineața.

— Bună, draga mea, rostea ea tăios.

Apoi, fără nici un fel de introducere, se lansa în agenda *du jour.*

— Ți-am stabilit o vizită la un ginecolog excelent din Greenwich.

— Dar îmi place doctorul pe care îl văd aici.

— Te referi la doctorul Reid?

— Da, mă refer la doctorul Peter Reid. Cabinetul lui e situat la doar cinci minute de casa mea — și, ca să trec la subiect, mă simt confortabil în prezența sa.

— Sunt sigură că e foarte *drăguț.* Dar știi ce facultate a făcut? McGill din Montreal.

— McGill este o universitate excelentă. Și din câte știu eu și în Canada *se nasc* copii. Așa că doctorul Reid este...

Mi-a retezat-o scurt.

— Draga mea, McGill o fi o universitate bună, dar nu este o universitate *americană.* Specialistul la care te trimit eu — doctorul Eisenberg — a fost la Harvard. Ai auzit de Harvard, draga mea?

N-am mai comentat nimic.

— Totodată, este și șeful secției de ginecologie de la Spitalul Municipal și își practică meseria atât în Manhattan, cât și în Greenwich. Și e evreu.

— Și ce importanță are?

— Evreii sunt doctorii cei mai buni. Are legătură cu simțul lor de inferioritate socială: îi face mai conștiincioși și mai riguroși. Pentru că mereu au senzația că trebuie să depună eforturi mai mari ca să-și dovedească eficacitatea în fața lumii. Mai ales în cazul doctorului Eisenberg — care încă mai încearcă să devină membru al Clubului Country din Greenwich. Sper că n-ai rețineri că vei fi consultată de un evreu, nu-i așa, draga mea?

— Sigur că nu. Obiecțiile mele sunt legate de faptul că mi se impune un anumit doctor care să mă consulte.

— Draga mea, dar noi plătim pentru îngrijirea ta medicală...

— Soțul meu plătește...

— Nu, draga mea. Salariul lui George de la bancă ar acoperi serviciile doctorului Reid, dar n-ar putea să se ridice la nivelul tarifelor unui bărbat eminent precum Milton Eisenberg.

— Atunci nu voi merge la doctorul Eisenberg.

— Ba da, draga mea. Pentru că este nepotul nostru la mijloc. Iar noi ne dorim ce e mai bun pentru el.

— Lăsați-mă pe mine să judec care doctor este mai bun pentru...

— Am încheiat subiectul, draga mea. Consultația la doctorul Eisenberg am fixat-o pentru mâine dimineață la ora zece și jumătate. Voi trimite un taxi să te ia la ora zece.

Apoi a pus receptorul în furcă fără să-și ia la revedere. Când mi-am exprimat nemulțumirea în fața lui George, el s-a mărginit să ridice din umeri și să-mi spună:

— Nu-ți vrea decât binele.

— Nu-i adevărat.

— Vrea să te duci la cel mai bun doctor din câți există.

— Vrea să manipuleze totul.

— Ești nedreaptă...

— Nedreaptă? *Nedreaptă!* Să nu îndrăznești să-mi vorbești mie despre *nedreptate.*

— Fă-i pe plac, *te rog.* Viața va fi mai simplă pentru noi toți.

Așa m-am trezit transferată la doctorul Eisenberg — un bărbat mojic, grosolan, în jur de șaizeci de ani, fără nici un pic de căldură, dar totuși plin de sine. Nu-i de mirare că doamna Grey îl plăcea.

În fiecare zi primeam un telefon. În fiecare zi apărea o altă chestiune pe care doamna Grey trebuia s-o discute cu mine. De cele mai multe ori, subiectul conversației era lipsit de sens.

— Bună, draga mea. Vreau să te duci la Cuff pe Sound Beach Avenue și să-i cumperi soțului tău ediția de dimineață a *Wall Street Journal*. E un articol acolo despre un coleg de-al lui de clasă de la Princeton, Prescott Lawrence, care se descurcă de minune pe Wall Street.

— Știu că George primește *Wall Street Journal* la bancă.

— Dar poate *astăzi* nu-l va primi. Așa că fii fată bună și treci pe la Cuff să cumperi ziarul.

— Bine, bine, am spus, după care am ignorat complet directiva.

După-amiază am auzit un ciocănit la ușă. Era un curier cu un exemplar din *Wall Street Journal* în mână.

— Poftiți ziarul pe care l-ați comandat.

— Dar eu n-am comandat nimic.

— Înseamnă că altcineva a făcut-o.

O oră mai târziu a sunat telefonul.

— Draga mea, ai primit ziarul?

Mi-am mușcat limba.

— Asigură-te că George citește articolul acela despre Prescott Lawrence. Și te rog să nu mai faci atâta tam-tam în viitor pentru o chestiune banală.

Zi după zi, telefoanele au continuat să curgă. În final, când sarcina mea ajunsese deja în patru luni, am cedat nervos. Era o zi fierbinte de iulie — temperatura se apropia ușor de patruzeci de grade, iar umiditatea o luase razna. Mă sufocam în casă. Mă simțeam greoaie și mi se umflaseră picioarele. Dormitorul nostru devenise o saună. Nu mai dormeam de câteva zile.

Și a venit și telefonul obișnuit din partea doamnei Grey.

— 'Neața, draga mea...

Înainte de a apuca să-și lanseze poruncile de dimineață, am închis. Telefonul a sunat câteva secunde mai târziu. L-am ignorat. După alte cinci minute, a țârâit din nou, dar nu m-am sinchisit de el. De fapt, n-am mai răspuns la el tot restul zi-

lei, chiar dacă a continuat să zbârnâie din douăzeci în douăzeci de minute.

Pe la trei după-amiază, țârâitul periodic a încetat. Am simțit o enormă ușurare. Câștigasem o mică victorie. În sfârșit, femeia pricepuse. De aici înainte, nu mă va mai deranja.

Pe la șase și douăzeci seara, telefonul a prins viață din nou. Gândindu-mă că era George, care mă suna să-mi spună că mai întârzie la birou, am răspuns. Ce greșeală!

— Bună, draga mea.

Avea vocea la fel de reținută.

— Vrei să-mi explici și mie de ce mi-ai închis telefonul în nas azi-dimineață?

— Pentru că n-am vrut să vorbesc cu dumneavoastră.

A urmat o pauză. Simțeam că afirmația mea o uluise întru câtva.

— Așa ceva nu e acceptabil.

— Nu-mi pasă dacă e acceptabil sau nu. Pur și simplu nu mai am de gând să vă suport comportamentul îngrozitor.

A chicotit încet.

— Doamne, Doamne, ce iritată suntem în seara asta!

— Nu sunt iritată, ci doar sătulă.

— Vai, ce păcat. Mi-e teamă că va trebui să suporți în continuare firea mea presupus băgăcioasă. Pentru că te-ai căsătorit cu fiul meu și...

— Pentru că m-am căsătorit cu fiul dumitale nu ai dreptul de a-mi spune ce să fac.

— Dimpotrivă, am tot dreptul din lume. Porți în pântece nepotul nostru...

— El sau ea este copilul *meu*.

— Încearcă să-ți iei zborul din căsnicia asta și vei descoperi destul de repede al cui e copilul.

— N-am de gând să-mi iau zborul din nici o căsnicie.

— Oh, ba da. Altfel de ce te-ar vizita fratele tău o dată pe săptămână?

— Pentru că e fratele meu, de-aia. Pentru că sunt singură aici.

— Asta pentru că nimeni nu te place, draga mea. Nu te integrezi... un lucru despre care sunt sigură că i-ai povestit iubitului tău frate în timpul acelor după-amieze lungi pe care le petreceți împreună pe plajă...

— De unde naiba știți despre vizitele fratelui meu...

— E un oraș mic. Oamenii vorbesc. Și mai ales vorbesc cu mine. Și, draga mea, te rog să nu mă mai insulți niciodată. Nu voi permite așa ceva.

— Nu mă interesează ceea ce permiteți sau nu...

— Oh, cum să nu, rosti ea blând. Pentru că trebuie să știi un lucru: dacă dorești să divorțezi, nici o problemă pentru noi. Ne lași copilul și gata.

Parcă mă lovise cineva în moalele capului.

— Ce-ați spus? am șoptit eu răgușit.

Tonul ei a rămas calm, cordial.

— Am spus că aș fi fericită să divorțezi după nașterea copilului... cu condiția, desigur, ca noi să păstrăm custodia lui.

— *Noi*?

— George, desigur... legal vorbind.

Receptorul îmi tremura în mână. Am inspirat adânc, încercând să mă liniștesc.

— Dumneavoastră auziți ce baliverne scoateți pe gură? am întrebat-o.

— Ce întrebare extraordinară, a râs ea batjocoritor. Normal că *aud* ce spun. Întrebarea este alta: *tu* auzi?

— Să zicem că o să dispar...

— Unde? Într-o cabană din pădure? Într-o garsonieră dintr-un oraș mare? Știi că n-o să ne uităm la bani ca să te găsim. Și cu siguranță te vom găsi. Iar când se va întâmpla asta, simplul fapt că ai fugit de acasă va întări acuzațiile noastre legale. Bineînțeles că poți aștepta până când se naște co-

pilul și-abia apoi să ceri divorțul. Dar înainte de a alege orice variantă, nu uita: domnul Grey este partener la una dintre cele mai respectate firme de avocatură de pe Wall Street. Dacă va fi necesar, întreaga artilerie de avocați a firmei se va întoarce împotriva ta. Crede-mă, judecătorul te va declara o mamă nepotrivită cât ai zice pește.

Receptorul a început să-mi tremure din nou în mână. Mi s-a făcut rău.

— Mai ești acolo, draga mea? m-a întrebat.

Nu puteam să vorbesc.

— Te-am supărat, draga mea?

Tăcere.

— Oh, Doamne, probabil că da. Deși intenția mea a fost doar să subliniez alternativele nefericite în caz că încerci să faci ceva prostesc. Am dreptate, draga mea?

Tăcere.

— Vreau un răspuns.

Tăcere. Fălcile mi se încleștaseră.

— Un răspuns. *Acum.*

— Nu, am șoptit, nu voi face nimic prostesc.

Apoi am închis.

Când a venit George acasă, m-a găsit ghemuită în pat, înfășurată până la gât cu o pătură. S-a alarmat.

— Iubito? Iubito?

M-a scuturat de umeri. L-am privit inexpresiv.

— Iubito, ce s-a întâmplat?

Nu i-am răspuns. Pentru că n-aveam putere. Capacitatea de vorbire mă părăsise. Parcă eram o legumă.

— Iubito, *te rog*, spune-mi ce s-a întâmplat.

Continuam să-l privesc. Mintea mi se golise. Complet.

— Oh, Dumnezeule..., a exclamat George, ieșind în goană din cameră.

Am leșinat. Când mi-am revenit, sosiseră deja ajutoarele — sub forma mamei soacre. Stătea pe marginea patului,

alături de George. Când a văzut că deschid ochii, George a îngenuncheat și m-a mângâiat pe păr.

— Ți-e mai bine, iubito?

Încă nu mă simțeam în stare să scot nici un cuvânt. S-a întors spre mama lui, părând teribil de îngrijorat. Ea i-a făcut un semn spre ușă, indicându-i să plece. Imediat ce George a ieșit din cameră, doamna Grey s-a ridicat și s-a așezat pe patul soțului meu. M-a privit vreme îndelungată. Fără nici un fel de compătimire.

— Presupun că eu sunt de vină pentru tot circul ăsta, a rostit cu aceeași voce măsurată.

Mi-am ferit privirea, pentru că nu suportam s-o văd.

— Știu că ești lucidă, draga mea. După cum știu și că asemenea căderi constituie de obicei un semn de slăbiciune personală, pricina lor fiind chiar persoana în cauză. Ca atare, te rog să bagi bine la cap: pe mine nu mă păcălești. Deloc.

Am închis ochii.

— Așa, prefă-te că dormi, a spus ea. La fel cum te-ai prefăcut și cu leșinul ăsta. Probabil că dacă ar fi fost ceva legat de sarcină, ți-aș fi arătat o oarecare compasiune. Eu am urât sarcinile. Nici un minut nu mi-a plăcut să fiu cu burta la gură. Și presupun că nici ție nu-ți place prea mult. Mai ales dacă luăm în calcul cât de tare urăști familia în care ai intrat.

Avea dreptate în privința disprețului meu pentru familia ei. Totuși, se înșela în privința sentimentelor mele față de sarcină. Detestam situația în care ajunsesem. Absurditatea căsniciei, firea dezgustătoare a doamnei Grey... Un lucru — *singurul* lucru — mă menținea pe linia de plutire și acela era copilul pe care-l purtam în pântec. Nu știam cine sau cum va fi acest copil. Știam doar că încercam o dragoste profundă, absolută, necondiționată pentru el sau ea. Nu înțelegeam complet o asemenea dragoste. Dacă m-ar fi întrebat cineva, probabil că n-aș fi fost în stare s-o explic în cuvinte raționale, directe. Pentru că o astfel de dragoste nu era nici

rațională, nici directă. Ci atotcuprinzătoare. Copilul reprezenta viitorul meu, un *raison d'etre*.

Acum însă, doamna Grey învăluise acel viitor într-o pâclă întunecată.

„Dacă dorești să divorțezi, nici o problemă pentru noi. Ne lași copilul și gata..."

În mintea mea a început să capete contur un scenariu. Copilul se naște. Mi se permite să-l țin la piept câteva minute. O asistentă intră și-mi spune că-l duce înapoi în salonul pentru bebeluși. Imediat ce-i dau drumul din brațe, sosește un aprod cu o dispoziție judecătorească. Doamna Grey își pune în practică amenințarea.

„Crede-mă, judecătorul te va declara o mamă nepotrivită cât ai zice pește."

M-a trecut un fior. Parcă mă curentasem. M-am ghemuit.

— Ți-e frig, draga mea? Sau joci rolul mai departe de ochii mei?

Mi-am coborât pleoapele.

— Bine, cum vrei tu. În scurt timp va sosi doctorul. Și sunt sigură că va confirma ceea eu deja știu: nu e nimic în neregulă cu tine din punct de vedere fizic. Totuși, dacă vei continua să rămâi în starea asta letargică, nu mă îndoiesc că există suficiente sanatorii bune în districtul Fairfield, unde vei fi internată până când vei naște copilul... și poate și după aceea, dacă lucrurile stau la fel. Mi s-a spus că nici nu e greu să internezi pe cineva într-un sanatoriu de boli mintale. Mai ales pe cineva ca tine care manifestă semne clare de tulburări psihice...

La ușă se auzi un ciocănit.

— Ah, trebuie să fie doctorul.

Doctorul era un bărbat serios, taciturn, în jur de cincizeci de ani. S-a prezentat drept doctorul Rutan și mi-a explicat că el se ocupă de vizitele la domiciliu ale doctorului Eisenberg în seara aceea. Avea căldura și farmecul gineco-

logului meu actual. Când nu i-am răspuns la primele întrebări — pentru că încă nu puteam vorbi — nu și-a exprimat nici preocuparea, nici îngrijorarea. Pur și simplu a trecut la treabă. Mi-a luat pulsul și tensiunea. M-a ascultat la inimă. Și-a așezat stetoscopul pe burta mea rotunjită și a ascultat și acolo. M-a palpat și m-a lovit ușurel în diverse părți. Mi-a deschis gura și, folosind un apăsător de limbă și un pix-lanternă, m-a cercetat în gât. A scos o altă lanternă mică și mi-a vârât fasciculul în ochi. Întorcându-se spre soțul și soacra mea, le-a spus:

— Totul e în regulă. Ori are o cădere nervoasă minoră, ori suferă de o depresie profundă. Nu e ceva neobișnuit pentru perioada sarcinii. Dacă femeia are o fire mai delicată, întreaga experiență o poate depăși și toate lucrurile capătă proporții exagerate. Și-atunci, ca și copiii mici, se izolează. Și se îmbufnează.

— Și cât ar mai putea dura? a întrebat George.

— Nu știu. Încercați s-o hrăniți la timp și evitați zgomotele. Într-o zi sau două ar trebui să-și revină.

— Și dacă nu? întrebă doamna Grey.

— Atunci, răspunse doctorul, vom lua în calcul alte opțiuni medicale.

Am închis ochii din nou. Și de data asta efectul dorit s-a materializat. Am leșinat.

Când m-am trezit, am știut imediat că e ceva în neregulă. Se făcuse miezul nopții. George sforăia ușor în patul de alături. În jur domnea un întuneric beznă. Căldura devenise insuportabilă. Transpirasem îngrozitor. Trebuia să mă duc urgent la toaletă. Dar când am încercat să mă ridic, m-a apucat o amețeală înfiorătoare. Ca un vârtej. Până la urmă, am reușit să-mi pun picioarele pe podea. Să mă ridic de tot m-a solicitat îngrozitor. Am încercat să pășesc, dar m-am dezechilibrat. Micul episod de mai devreme — starea mea de letargie cum o numise doamna Grey — proba-

bil că era mai serios decât realizasem. Pentru că mă simțeam foarte slăbită.

M-am împleticit prin cameră, pipăind prin întuneric mobilele. Într-un târziu am ajuns la baie. Am intrat și am răsucit întrerupătorul. Lumina a inundat camera.

Am țipat.

Pentru că acolo — în oglinda de la baie — mi-am văzut reflexia. Eram albă la față ca varul. Ochii mi se îngălbeniseră. Iar partea de jos a cămășii mele de noapte devenise din albă, roșie. Roșu intens. Mustea de sânge.

Apoi am simțit că leșin din nou. Numai că, acum, căderea în abis a fost însoțită și de o duduitură zdravănă. În clipa următoare, lumea a încetat să mai existe pentru mine.

Când mi-am revenit, mă găseam într-o încăpere albă. Cu lumini albe și aspre. Iar un bărbat în vârstă, cu un halat alb, scrobit, îmi rănea privirea cu fasciculul unei mici lanterne. Aveam mâna stângă prinsă de pat. Am observat o perfuzie care-mi ieșea din braț și flaconul cu plasmă ce atârna de stativ.

— Bine ați venit înapoi printre noi, a spus bărbatul.

— Oh... da... corect, am rostit eu incoerent.

— Știți unde vă aflați?

— Ăăăă... poftim?

A vorbit mai tare, de parcă eram surdă.

— *Știți unde vă aflați?*

— Ăăăă... păi... nu.

— Sunteți la spitalul din Greenwich.

Am cântărit o secundă sau două informația.

— Da.

— Știți cine sunt eu? m-a întrebat bărbatul.

— Ar trebui?

— Ne-am mai întâlnit și înainte. Sunt doctorul Eisenberg — ginecologul dumneavoastră. Știți de ce vă aflați aici, Sara?

— Unde sunt?

— Așa cum v-am zis și înainte, vă aflați la spitalul Greenwich. Soțul dumneavoastră v-a găsit pe podeaua din baie, într-o baltă de sânge.

— Îmi amintesc...

— Sunteți o tânără foarte norocoasă. Ați picat într-un leșin adânc. V-ați fi putut rupe gâtul, dacă ați fi căzut într-o poziție greșită. Însă v-ați ales doar cu niște vânătăi.

Mintea începea să mi se limpezească. M-a cuprins teama.

— Sunt bine? am întrebat eu repede.

— După cum v-am mai zis, aveți doar niște vânătăi superficiale. Și ați pierdut și mult sânge...

Acum mă speriasem de-a binelea. Și eram foarte conștientă.

— Doctore, *sunt bine*?

Eisenberg mi-a întâlnit privirea.

— Ați pierdut copilul.

Am închis ochii. Simțeam că leșin din nou.

— Îmi pare rău, a spus el.

Mi-am dus mâna dreaptă la gură. Am mușcat tare din încheietura unui deget. Nu voiam să plâng în fața acelui bărbat.

— O să vin mai târziu, a adăugat și s-a îndreptat spre ușă.

Brusc, l-am întrebat:

— Era fată sau băiat?

S-a răsucit.

— Fetusul se formase abia parțial.

— Vă rog să-mi răspundeți: era fată sau băiat?

— Băiat.

Am clipit și mi-am mușcat mâna din nou.

— Mai am și alte vești proaste, a adăugat el. Pentru că fetusul abia se formase, a trebuit să vă operăm ca să-l scoatem din uter. Pe parcursul operației, am descoperit că pereții uterului fuseseră afectați destul de rău de sarcina anor-

mală. Atât de rău, încât e puțin probabil să mai rămâneți însărcinată vreodată, ca să nu mai vorbim că nu veți putea duce o altă sarcină până la capăt. Vă rog să înțelegeți că nu e un diagnostic definitiv. Însă din experiența mea clinică, mă tem că șansele dumneavoastră să mai aveți copii sunt nule.

A urmat o pauză lungă. Și-a ațintit privirea spre pantofi.

— Mai aveți întrebări?

Mi-am lipit palmele de ochi și am apăsat cu putere, dorindu-mi să mă izolez de lume. După un moment, Eisenberg a continuat:

— Sunt sigur că vreți să fiți singură o vreme.

Am auzit ușa închizându-se.

Mi-am ținut palmele lipite de ochi. Pentru că nu mă simțeam în stare să mă confrunt cu realitatea. Pluteam în derivă.

Ușa s-a deschis din nou. L-am auzit pe George strigându-mă pe nume. Mi-am dat palmele la o parte. Imaginea lui a căpătat contur. Era foarte palid și părea că nu mai dormise de zile bune. Alături stătea mama lui. M-am auzit rostind:

— Nu vreau ca ea să fie aici.

Doamna Grey s-a albit la față.

— Ce-ai spus? a întrebat ea indignată.

— Mamă..., spuse George, apucând-o ușurel de braț.

Doamna Grey se smuci cu un gest scurt.

— Scoate-o dracului de aici, *acum*, am țipat.

Soacra mea s-a apropiat încet de pat.

— O să-ți iert comentariul ăsta pe motiv că ai trecut printr-o experiență traumatizantă.

— Mă doare-n cot de iertarea ta. Cară-te.

Pe chip i s-a așternut unul dintre zâmbetele ei forțate. S-a aplecat spre mine.

— Dă-mi voie să te întreb ceva, Sara. Doar pentru că ți-ai provocat singură tragedia asta, te folosești de lipsa de respect ca să nu te mai gândești că ești un obiect stricat?

Atunci am plesnit-o. Cu mâna liberă, am lovit-o tare peste față. Am luat-o prin surprindere și a căzut pe podea. A scos un urlet. George s-a repezit spre ea, strigând ceva incoerent. Și-a ajutat mama să se ridice în picioare, șoptindu-i întruna la ureche:

— Îmi pare rău, îmi pare rău.

Doamna Grey s-a întors spre mine și m-a privit dezorientată, debusolată, fără doza ei obișnuită de maliţiozitate triumfătoare. George a înconjurat-o cu brațul și a condus-o afară. Câteva minute mai târziu, s-a înapoiat răvășit, arătând ca o persoană care tocmai fusese victima unui accident de mașină.

— O asistentă medicală are grijă de ea, m-a informat. Am spus că s-a împiedicat și a căzut.

Mi-am ferit privirea.

— Îmi pare rău, a continuat el, apropiindu-se. Nici nu știi cât de rău...

L-am întrerupt.

— Nu mai avem ce să ne spunem unul altuia.

A încercat să mă prindă de mână. I-am făcut semn să nu îndrăznească.

— Iubito, începu el.

— Te rog să pleci, George.

— Ai avut dreptate s-o lovești. A meritat-o...

— George, nu vreau să discutăm acum.

— Bine, bine, vin mai târziu. Dar, iubito, te asigur că o să ne descurcăm de minune. Nu-mi pasă de părerea doctorului Eisenberg. E doar o opinie. În cel mai rău caz o să adoptăm. Dar, serios...

— George, acolo e ușa. Te rog s-o folosești.

A oftat din toți rărunchii. Părea buimăcit. Și speriat.

— Bine. Mă întorc mâine.

— Nu, George. Nu vreau să te văd mâine.

— Bine, atunci vin poimâine...

— Nu mai vreau să te văd.

— Nu spune asta.

— Ba da.

— Fac orice...

— Orice?

— Da, iubito. *Orice.*

— Atunci îți cer două lucruri. În primul rând, sună-l pe fratele meu. Povestește-i ce s-a întâmplat. Povestește-i tot.

— Sigur, sigur. Îl sun imediat ce ajung acasă. Și a doua cerere?

— Stai departe de mine.

M-a privit zăpăcit.

— Nu vorbești serios.

— Ba da, vorbesc foarte serios.

Tăcere. Într-un târziu, mi-am îndreptat privirea spre el. Plângea.

— Îmi pare rău, i-am spus.

Și-a frecat ochii cu dosul palmei.

— O să fac ce mi-ai cerut.

— Mulțumesc.

Încremenise, incapabil să se mai miște.

— La revedere, George, am șoptit și m-am întors cu spatele la el.

După ce a plecat, a intrat o asistentă aducând un mic bol ceramic, ce conținea o seringă și un flacon. A așezat bolul pe pat, a vârât acul în dopul de cauciuc al flaconului, l-a întors și a umplut seringa cu un fluid vâscos.

— Ce-i aia? am iscodit-o.

— Ceva care să vă ajute să dormiți.

— Nu vreau să dorm.

— Ordinele domnului doctor.

Înainte să mai apuc să obiectez, am simțit o înțepătură în brat. În câteva secunde, m-a cuprins somnul. Când m-am tre-

zit, se făcuse dimineață. Eric stătea pe marginea patului. Mi-a zâmbit trist.

— Bună.

Mi-am întins mâna spre el. S-a dat mai aproape și și-a împletit degetele cu ale mele.

— Te-a sunat George?

— Da. M-a sunat.

— Și ți-a povestit...?

— Da. Mi-a povestit.

Brusc, am izbucnit în hohote de plâns. Imediat, Eric m-a îmbrățișat. Mi-am îngropat capul în umărul lui. Suspinele mele s-au întețit. M-a strâns tare în brațe cât am plâns. Eram de neconsolat. Niciodată nu trăisem o durere mai sălbatică, fără limite. Nu mă puteam opri.

Nu știu cât am continuat să hohotesc. Eric n-a scos o vorbă. Nici un cuvânt de consolare sau regret. Pentru că vorbele erau de prisos în acele momente. Faptul că nu mai puteam să fac copii niciodată mă oripila. Nimeni nu mai avea cum să schimbe această realitate. Tragedia transformă limbajul într-un lucru neputincios.

Într-un târziu, m-am potolit. I-am dat drumul lui Eric și m-am prăbușit pe perne. Eric s-a aplecat și mi-a mângâiat fața. Nu ne-am vorbit multă vreme. El a fost cel care a spart tăcerea.

— Așadar...

— Așadar... , am repetat eu.

— Canapeaua mea nu e cel mai confortabil pat din lume, dar...

— O să mă obișnuiesc.

— Atunci rămâne stabilit. În timp ce așteptam să te trezești, am discutat cu una dintre asistente. Ei cred că în două, trei zile te vei putea externa. Dacă-ți convine și ție, o să-l sun pe George să fixăm o zi în care să mergem la casa ta din Old Greenwich să-ți strângi lucrurile.

— N-a fost niciodată casa mea.

— George mi s-a părut destul de emoționat la telefon. M-a implorat să te determin să te răzgândești.

— Nu mai există nici o șansă în privința asta.

— Așa i-am spus și eu.

— Ar trebui să se însoare cu maică-sa și să mă uite.

— De ce nu m-am gândit eu la replica asta?

Aproape că am reușit să zâmbesc puțin.

— Mă bucur că te întorci la mine, S. Mi-a fost dor de tine.

— Am dat-o în bară, Eric. Am dat-o în bară rău de tot.

— Nu mai gândi așa, pentru că nu e adevărat. Dar continuă să folosești un astfel de limbaj. Îți știrbește din imaginea ta rafinată. Și îmi place mai mult de tine când ești o fată rea.

— M-am băgat singură în toată încurcătura asta care a dus la un dezastru uriaș.

— Chestie de interpretare — iar asta, cu certitudine, îți va provoca multă durere inutilă.

— Merit să sufăr...

— Potolește-te! Nu meritai nimic din toate astea. Dar s-a întâmplat. Și, cu timpul, vei găsi o cale să te împaci cu gândul.

— Niciodată n-o să mă împac cu așa ceva.

— Ba da. Pentru că trebuie. N-ai încotro.

— M-aș putea arunca de la etaj.

— Gândește-te la toate filmele proaste pe care le-ai rata.

De data asta, am chicotit.

— Mi-a fost dor de tine, Eric. Mai mult decât pot spune.

— După două săptămâni de trai în comun, îți garantez că n-o să ne mai vorbim niciodată.

— Un asteroid va lovi Manhattanul înainte să se petreacă asta. Suntem ca două boabe într-o păstaie.

— Frumoasă expresie.

— Da. Irlandezii au talent să găsească expresiile potrivite.

Eric și-a dat ochii peste cap și a adăugat:

— *Cât trăiești, înveți.*

— Perfect adevărat.

M-am uitat pe fereastră. Era o zi minunată de vară. Un cer albastru, senin. Un soare incandescent. Nici un indiciu al unui viitor nemilos. Era o zi în care totul ar fi trebuit să pară posibil...

— Spune-mi, Eric...

— Da?

— Întotdeauna e așa de greu?

— *Ce* să fie greu?

— Totul.

A râs.

— Normal. Încă nu ți-ai dat seama de asta până acum?

— Uneori mă întreb dacă o să-mi dau și eu seama de ceva, de orice...

A râs din nou.

— Știi răspunsul la această întrebare, nu?

Am continuat să privesc lumea de afară și am rostit:

— Da, mi-e teamă că-l știu.

Partea a treia

Sara

Unu

Primul lucru pe care l-am observat la Dudley Thomson au fost degetele. Erau scurte, îndesate și butucănoase — ca niște cârnați polonezi. Avea un chip mare și rotund. Bărbia lui părea și mai mare din cauza celor două straturi de gușă. Avea păr des, ochelari cu rame de baga și un costum din trei piese, foarte scump, fumuriu și cu dunguliță albe. Am bănuit că și-l făcuse pe comandă, pentru că îi acoperea perfect statura voluminoasă. Cabinetul lui era plin de lambriuri din lemn, draperii grele din catifea verde, fotolii mari din piele și un birou imens din mahon. Mi-a dat senzația ciudată că mă găsesc într-o variantă la scară mică a unui club pentru domni din Londra. De fapt, întreaga ființă a lui Dudley Thomson emana un aer de anglofilie. Bărbatul arăta ca o versiune supraponderală a lui T.S. Eliot. Numai că, spre deosebire de domnul Eliot, Dudley nu era poet, îmbrăcat în straiele unui bancher englez, ci un avocat specializat în divorțuri — partener la Potholm, Grey and Connell; firma celebră de pe Wall Street unde și domnul Edwin Grey Sr. deținea poziția de senior partener.

Primisem citație din partea domnului Dudley Thomson să mă prezint la el la birou. Se împliniseră trei săptămâni de când părăsisem spitalul Greenwich. Stăteam cu fratele meu în apartamentul său de pe strada Sullivan, unde în fiecare seară mă ghemuiam pe canapeaua lui hodorogită. Așa cum mă avertizase și una dintre asistentele șefe de la spital, urma probabil să trec printr-o perioadă de depresie și durere după externare. A avut dreptate. Îmi petrecusem mare parte din cele trei săptămâni încuiată în apartamentul lui Eric, aventurându-mă afară doar ca să cumpăr ceva sau să văd vreun spectacol la Academia de Muzică de pe strada 14. Nu voiam să fiu în preajma oamenilor — mai ales a prietenilor mei căsătoriți și cu copii. La vederea unui cărucior de bebeluș pe stradă, mă cutremuram. La fel se întâmpla și când treceam pe lângă un magazin care vindea haine pentru sugari și gravide. În mod ciudat, nu mai plânsesem de la izbucnirea aceea din spitalul Greenwich. În schimb, mă simțeam amorțită și nu-mi doream decât să mă izolez între patru pereți. Și cu ajutorul tolerant al fratelui meu, exact asta făceam — zilele se scurgeau în compania unor romane polițiste de serie și a generoasei colecții de discuri din casa lui Eric. Rareori am dat drumul la radio. N-am citit ziare, n-am răspuns la telefon (nu că ar fi sunat de prea multe ori). Eric — cel mai răbdător om de pe planetă — nu se plângea și nu se îngrijora pentru lipsa mea de reacție. Deși mă iscodea cu subtilitate în privința sentimentelor mele, nu mi-a sugerat niciodată să ieșim în oraș. Și nici n-a comentat starea mea de spirit sumbră. Știa ce se petrece. Știa că trebuie să lase lucrurile să-și urmeze cursul.

În cele trei săptămâni de autoîncarcerare, am primit o scrisoare de la Dudley Thomson. Îmi explica sec faptul că el va fi reprezentantul familiei Grey în procesul de divorț și îmi cerea să stabilim o întâlnire cât de curând posibil. Îmi spunea

totodată că pot veni împreună cu propriul meu consilier legal, dar mi-a sugerat să nu cheltuiesc bani pentru această discuție preliminară, având în vedere că familia Grey dorea un aranjament rapid.

— Angajează-ți un avocat, mi-a spus Eric după ce i-am arătat scrisoarea. Vor să-ți dea cât mai puțin.

— Dar chiar nu vreau nimic de la ei.

— Ai dreptul la pensie alimentară... sau, dacă nu, la un aranjament rezonabil. Măcar atât să facă și nenorociții ăia pentru tine.

— Mai bine aș renunța pur și simplu...

— Te-au exploatat...

— Nu-i adevărat.

— Te-au folosit ca pe o biată pasăre închisă în colivie...

— Eric, te rog să nu transformi chestia asta într-o dramă socială. Mai ales că familia Grey și noi înșine aparținem cam aceleiași clase.

— Tot ar trebui să le iei niște bani.

— Nu, pentru că ar fi lipsit de etică. Și nu e stilul meu. Știu ce vreau de la clanul Grey. Dacă se vor arăta înțelegători, atunci întreaga chestiune se poate rezolva fără durere suplimentară. Crede-mă, m-am săturat de suferință.

— Găsește-ți totuși un avocat dur care să-ți susțină cauza...

— N-am nevoie de nimeni. Aceasta e noua mea deviză, Eric. De aici înainte nu mai depind de nimeni.

Așa că am stabilit întâlnirea cu domnul Thomson și am intrat în biroul lui fără sprijin legal. A rămas puțin surprins.

— Mă așteptam să veniți astăzi măcar cu un consilier juridic, a spus el.

— Serios? După ce mi-ați sugerat că n-am nevoie?

A zâmbit larg, dezvelindu-și dantura prost lucrată (un semn adevărat al anglofiliei lui profunde).

— Nu-mi imaginez că îmi ascultă cineva sfaturile.

— Ei bine, eu da. Ca atare, să trecem direct la subiect. Spuneți-mi ce propuneți.

A tușit puțin și și-a răsfoit dosarele, încercând să-și ascundă surpriza provocată de franchețea mea.

— Familia Grey dorește să fie generoasă în măsura posibilităților...

— Vreți să spuneți, *George* Grey dorește să fie generos în măsura posibilităților. Am fost — *încă mai sunt* — căsătorită cu el, nu cu familia lui.

— Da, da, desigur, rosti el puțin iritat. George Grey vrea să ajungeți la o înțelegere absolut rezonabilă.

— Și care este ideea lui — și a *dumneavoastră* — de „înțelegere absolut rezonabilă"?

— Ne-am gândit la suma de două sute de dolari pe lună... pe care să-i primiți până când vă veți recăsători.

— N-o să mă mai căsătoresc niciodată.

A încercat să schițeze un zâmbet mărinimos. N-a reușit.

— Înțeleg că sunteți supărată, doamnă Grey, date fiind împrejurările. Dar sunt convins că o femeie atrăgătoare și inteligentă ca dumneavoastră nu va avea probleme să-și găsească un alt soț...

— Numai că pe mine nu mă interesează un alt soț. Și chiar dacă m-ar fi interesat, în prezent sunt, din punct de vedere medical, *un obiect stricat*, ca să citez cuvintele amabile ale soacrei mele.

M-a privit extrem de stânjenit.

— Da, am auzit despre... dificultățile dumneavoastră medicale. Îmi pare nespus de rău.

— Vă mulțumesc. Dar să ne întoarcem la treburile noastre. Salariul meu de la *Saturday Night/Sunday Morning* era de trei sute de dolari pe lună. Consider că merit această sumă.

— Sunt convins că trei sute de dolari pe lună reprezintă o sumă convenabilă și pentru clienții mei.

— Bun. Acum vreau să vă fac și eu o propunere. Când v-am spus că n-am de gând să mă mai mărit vreodată, ați realizat, fără îndoială, că George îmi va plăti pensie pentru tot restul vieții mele.

— Da, mi-a trecut prin minte.

— Aș vrea să simplific lucrurile din acest punct de vedere. Sunt gata să accept o singură plată de la George. Imediat ce voi primi banii, nu voi mai avea nici un fel de pretenții financiare de la el.

Și-a țuguiat buzele.

— Și la ce sumă v-ați gândit?

— Am fost căsătorită cu George aproape cinci luni. Ne-am cunoscut cu două luni înainte. În total, șapte luni. Aș vrea pensia alimentară pe un an pentru fiecare dintre aceste luni. După calculele mele...

Domnul Thomson deja mâzgălea niște cifre în agenda lui.

— Douăzeci și cinci de mii două sute de dolari, adăugă el.

— Exact.

— E o sumă mare.

— Nu dacă luați în calcul și faptul că, în cazul în care nu voi avea probleme majore, voi mai putea trăi încă alți patruzeci și cinci sau cincizeci de ani.

— Aveți dreptate. Această sumă reprezintă punctul de start al negocierilor noastre?

— Nu, este oferta definitivă. Fie George e de acord să-mi plătească imediat această sumă, fie mă suportă financiar până în ziua morții mele. Ne-am înțeles, domnule Thomson?

— Desigur. Numai că va trebui să discut despre asta cu familia Grey... scuze, cu George.

— Păi, știți unde mă găsiți, am spus, ridicându-mă în picioare.

Mi-a întins mâna. I-am strâns-o. Avea o palmă moale și buretoasă.

— Pot să vă întreb ceva, doamnă Grey?

— Sigur că da.

— Posibil să vi se pară ciudat, având în vedere că îl reprezint pe soțul dumneavoastră, dar sunt curios în privința unui lucru: de ce, pentru Dumnezeu, nu vreți o pensie alimentară permanentă?

— Pentru că nu mai vreau să am de-a face cu George. Niciodată. Și aveți aprobarea mea să transmiteți mai departe clienților dumneavoastră aceste sentimente, dacă așa considerați de cuviință.

Mi-a dat drumul la mână.

— Presupun că ei sunt la curent cu opiniile dumneavoastră. La revedere, doamnă Grey.

În drum spre ieșirea din clădirea Potholm, Grey and Connell, l-am zărit pe Edwin Grey Sr. care se îndrepta spre mine. Imediat și-a plecat privirea, evitând-o pe a mea. A trecut pe lângă mine fără să scoată un cuvânt.

Imediat cum am ieșit din clădire, am strigat după un taxi și m-am întors pe strada Sullivan. Întâlnirea mă secătuise. Nu eram obișnuită să joc rolul dur de negociator. Dar mă încânta felul în care mă descurcasem. Așa cum rămăsesem surprinsă când i-am zis avocatului că n-am să mă mai mărit niciodată. Cuvintele mi-au ieșit de pe buze fără premeditare. Nu meditasem la acest aspect înainte de a face declarația cu pricina. Dar ea reflecta în mod evident tot ceea ce gândeam în clipele respective. Dacă peste ani aveam să mă răzgândesc, era o altă problemă. Un lucru știam cu certitudine: nimic nu iese bine când inima conduce mintea și nimic nu iese bine când mintea conduce inima. Ceea ce mă determina să trag concluzia...

Care?

Poate că niciodată nimic nu ne iese bine. Poate că acționăm numai la întâmplare. Și poate, din acest motiv, dragostea ne dezamăgește întotdeauna. Ne aruncăm în brațele ei,

sperând că ne vom împlini — că vom înflori, că vom deveni mai puternici și că vom obține stabilitatea după care tânjim. Apoi descoperim că iubirea este de fapt o experiență ce presupune riscuri. Pentru că o caracterizează ambivalența. Căutăm siguranța într-o altă persoană. Învățăm ce înseamnă îndoiala — provocată atât de cel pe care-l îndrăgim, cât și de noi înșine.

Poate că șmecheria constă în recunoașterea acestei ambivalențe fundamentale ce se ascunde în spatele oricărei forme de străduanie omenească. O dată ce recunoști — o dată ce pricepi natura imperfectă a *tuturor* lucrurilor — poți merge mai departe fără să fii decepționat.

Până când, desigur, te îndrăgostești din nou.

La două zile după întâlnirea mea cu Dudley Thomson, am primit prin poștă o scrisoare de la el. Mă informa că George Grey acceptase propunerea unei plăți unice de 25 200 de dolari — numai dacă pe viitor voi *abdica* (așa s-a exprimat avocatul) de la orice pretenții la pensie alimentară și/sau alte forme de întreținere financiară. De asemenea, îmi propunea ca din această sumă cincizeci de procente să fie plătite acum în baza unui act notarial (pe care îl va concepe chiar el imediat după ce îi voi confirma că, în principiu, sunt de acord cu acești termeni), iar cincizeci la sută, după ce se va pronunța divorțul definitiv, adică peste douăzeci și patru de luni (statul New York era pe vremea aceea *foarte* rezervat când venea vorba despre divorț).

Am ridicat receptorul și l-am sunat pe domnul Thomson ca să-i comunic că termenii sugerați îmi convin. La mai puțin de o săptămână, a sosit prin poștă și actul menționat în scrisoarea anterioară. Era lung și reprezenta o adevărată provocare lingvistică pentru cine nu avea studii de drept. L-a citit și Eric și l-a considerat mai complicat decât un labirint. Așa că, în aceeași zi, mi-a găsit un avocat din cartier. Îl chema Joel Eberts. Era un bărbat vânjos, în jur de

cincizeci de ani, cu o constituție de hamal. Avea biroul în colțul străzii Prince — o singură cameră cu linoleum ros și lumină de neon. Când am dat mâna cu el, parcă mi-a strâns-o într-o menghină. Mi-a plăcut însă stilul lui direct, fără fasoane.

După ce a citit rapid contractul, a fluierat printre dinții lui înnegriți și a exclamat:

— Chiar ați fost căsătorită cu fiul lui Edwin Grey?

— Din păcate, da. Cunoașteți familia Grey?

— Cred că am prea mult sânge semit pentru gusturile lor sociale. Dar în tinerețe am practicat dreptul muncii și pentru o vreme i-am reprezentat pe docherii de la Șantierul Naval Brooklyn. Ați fost vreodată la Șantierul Naval?

— Da, am zis eu încet. O dată.

— În fine, firma bătrânului Grey scotea o grămadă de bani de pe urma antreprenorilor privați de la Șantierul Naval. Grey însuși avea o reputație de temut pentru că îi plăcea la nebunie să-i păcălească pe muncitori, mai ales când venea vorba de negocierea contractelor. Iar tipul câștiga întotdeauna. Îl detestam pe nenorocitul ăsta — scuzați-mi francheța — așa că voi fi nespus de încântat să vă verific contractul. Șase dolari pe oră este tariful meu. Vă convine?

— Foarte rezonabil. Prea rezonabil, de fapt. N-ar trebui să vă plătesc mai mult?

— Ne aflăm în Village, nu pe Wall Street. Șase dolari pe oră e tariful meu și gata, n-am de gând să vă jupoi pielea doar pentru că aveți de-a face cu Potholm, Grey and Connell. Dar dați-mi voie să vă întreb: de ce acceptați o singură plată de la javrele astea?

— Am eu motivele mele.

— Pentru că o să vă reprezint, ați face bine să mi le explicați și mie.

După o oarecare ezitare, i-am povestit despre căsnicia mea îngrozitoare, despre soacra mea de coșmar și despre avort —

cu toate implicațiile lui permanente. Când am terminat, s-a aplecat peste birou și mi-a strâns mâna repede.

— Ați suferit destul, domnișoară Smythe. Îmi pare rău.

— Mulțumesc.

— Uitați ce zic eu. În câteva zile o să mă lămuresc cum stă treaba. Cu totul, nu vor fi mai mult de zece sau douăsprezece ore.

— În regulă.

O săptămână mai târziu, domnul Eberts m-a sunat în apartamentul lui Eric.

— Iertați-mă că a durat ceva timp, dar negocierile s-au lungit mai tare decât m-am așteptat.

— Dar am crezut că lucrurile sunt clare.

— Domnișoară Smythe, când vine vorba de legi, nimic nu e clar. În orice caz, iată rezultatul final. Mai întâi veștile proaste: am muncit douăzeci de ore pentru acest acord, așa că o să vă coste o sută douăzeci de dolari... și știu că reprezintă dublul sumei stabilite inițial, însă așa e viața. Mai ales că veștile bune sunt cu adevărat *vești bune*. O să primiți o plată unică de treizeci și cinci de mii.

— Treizeci și cinci de mii de dolari? Dar eu și cu domnul Thomson căzusem de acord asupra sumei de douăzeci și cinci de mii de dolari.

— Mda — dar eu obțin întotdeauna pentru clienții mei mai mult decât s-au târguit ei inițial. Am vorbit cu un prieten de-al meu, doctor, care mi-a spus că-l putem da în judecată pe specialistul acela șarlatan impus de soacra dumneavoastră. Cum ziceați că-l cheamă?

— Doctorul Eisenberg.

— Da, da, ăsta e escrocul. În fine, potrivit opiniei prietenului meu, Eisenberg a fost neglijent pentru că nu a detectat la timp problemele medicale ale sarcinii dumneavoastră — și de aceea poate fi scos responsabil pentru suferința permanentă pe care v-a pricinuit-o. Desigur că javra aia de Dudley

Thomson de la Potholm, Grey and Connell a încercat să respingă ideea de neglijență medicală, până când i-am comunicat că dacă familia Grey vrea un proces public de divorț destul de urât, noi suntem pregătiți să i-l oferim.

— N-aș fi fost niciodată de acord cu așa ceva.

— Eram perfect conștient de lucrul acesta. Dar am mers și eu nițel la cacealma. Și-atunci le-am spus că vrem un aranjament de cincizeci de mii de dolari...

— Doamne, Dumnezeule.

— Normal că știam că nu vor accepta o asemenea propunere. Dar i-a speriat de moarte, pentru că după o zi au venit cu o contra-ofertă de treizeci și cinci de mii. Thomson spune că e oferta lor finală, dar sunt convins că putem obține patruzeci de mii...

— Treizeci și cinci de mii îmi ajung, am rostit eu repede. Ca să fiu sinceră, nu cred că ar trebui să accept această cifră.

— De ce nu? Familia Grey are bani. Din punct de vedere medical, au și ei partea lor de vină pentru ce ați pățit. Mai precis, e o afacere bună pentru ei. O dată ce v-au plătit, nu vor mai avea nici un fel de responsabilitate față de dumneavoastră... adică exact ce v-ați dorit, nu?

— Da, dar... eu mă înțelesesem pentru suma de douăzeci și cinci de mii.

— Asta până când ați angajat un avocat. Și credeți-mă pe cuvânt: *ei vă rămân datori.*

— Nu știu ce să spun.

— Nimic. Luați banii și... nu vă simțiți vinovată.

— Dar cel puțin dați-mi voie să vă plătesc mai mult de o sută douăzeci de dolari.

— De ce? Ăsta e tariful meu.

— Mulțumesc.

— Nu, eu vă mulțumesc. M-am distrat de minune punându-l cu botul pe labe pe nenorocitul ăla de Edwin Grey. Contractul ar trebui să ajungă la mine mâine, așa că o să vă

sun când va fi gata să-l semnați. Și mai am o veste bunicică: or să vă dea întreaga sumă de treizeci și cinci de mii de dolari chiar acum, cu condiția să nu refuzați divorțul.

— De ce, Doamne iartă-mă, aș face așa ceva?

— Pentru că așa i-am zis. Punct. Sunteți mulțumită?

— Copleșită.

— N-aveți de ce. Și dacă-mi permiteți, domnișoară Smythe, aș vrea să vă dau un mic sfat.

— Vă rog.

— Așa cum se spune în Brooklyn, *cheltuiți banii isteț.*

I-am ascultat sfatul. Când am primit banii o lună mai târziu, i-am depus la bancă și am plecat la cumpărături. De case. Mi-a luat doar o săptămână să găsesc ceea ce căutam: un apartament însorit, de două camere, la parterul unui bloc din cărămidă, construit la început de secol, pe strada 77, chiar în apropiere de Riverside. Apartamentul era spațios, cu trei încăperi luminoase, tavane înalte și parchet. Din living se deschidea un alcov ce putea fi transformat cu succes într-un birou. Dar lucrul care m-a convins imediat a fost faptul că avea propria lui grădină. Perfect adevărat că nu era decât o suprafață de trei pe trei metri acoperită cu pietriș și iarbă uscată, dar știam că pot face lucruri minunate cu ea. Cine se mai lăuda cu propria grădină în centrul Manhattanului — o oază de verdeață în mijlocul clădirilor înalte din beton și cărămidă? Pereții apartamentului erau acoperiți cu un tapet floral maro închis. Urât. Iar bucătăria era demodată — avea un răcitor antic care necesita aprovizionare periodică de la ghețăria locală. Agenta imobiliară mi-a spus însă că e gata să reducă 300 de dolari din cei 8000 ca să compenseze lucrările de renovare ce se impuneau. Am rugat-o să mai adauge 200 de dolari la reducere și batem palma. A fost de acord. Pentru că era vorba de o „casă urbană" și nu de un „condominiu", nu trebuia să primesc acordul consiliului de administrație ca să mă mut. Aveam de plătit doar o taxă lunară

de întreținere de 20 de dolari. L-am rugat pe Joel Eberts să se ocupe de aspectele juridice. Am plătit cu bani peșin. După numai o săptămână de la vizionare, devenisem proprietara apartamentului.

— Sora mea, proprietăreasă, m-a ironizat Eric, cercetând apartamentul cu doar câteva zile înainte să finalizez contractul de vânzare-cumpărare.

— Mai ai puțin și o să-mi spui burgheză capitalistă.

— Ce treabă are ideologia aici? Mă amuzam și eu pe seama ta.

— Serios? Nu mi-am dat seama, tovarășe.

— Șșșș...

— Nu mai fi paranoic. Mă îndoiesc că domnul Hoover a pus microfoane în acest apartament. Adică, să ne înțelegem, fosta proprietară era o doamnă micuță de origine letonă...

— Pentru Hoover, oricine poate fi subversiv. N-ai citit ce se petrece la Washington? Mai mulți congresmeni urlă cum că la Hollywood s-ar ascunde adepți ai comunismului. Cer instituirea unei comisii care să investigheze rețeaua comunistă infiltrată în industria filmului.

— Asta se întâmplă la Hollywood.

— Crede-mă, în cazul în care Congresul începe să sape ca să-i dibuie pe „tovarășii" din LA, atunci nu mai e decât o chestiune de timp până când își vor îndrepta atenția spre New York.

— Așa cum ți-am mai zis și înainte — dacă se va întâmpla una ca asta, nu va trebui decât să le mărturisești că ai părăsit Partidul în 1941 și vei ieși din discuție. Și, pe urmă, poți să le arăți oricând celor de la Biroul de Investigații că ai o soră *arhicapitalistă și proprietăreasă* pe deasupra...

— Foarte amuzant.

— Haide, Eric, fii sincer: îți place casa?

S-a mai uitat o dată de jur-împrejur.

— Mda — are potențial. Mai ales după ce vei scăpa de tapetul ăsta est-european. Ce crezi că înfățișează? Primăvara în Riga?

— Nu știu — dar împreună cu bucătăria va dispărea înainte să pun eu piciorul aici.

— Ești sigură că vrei să locuiești în Upper West Side? Adică e destul de liniște pe-aici.

— Trebuie să-ți mărturisesc că singurul lucru din Old Greenwich căruia îi duc dorul este senzația de spațiu vast. De aceea îmi place aici. Sunt la doar un minut depărtare de parcul Riverside. Sunt aproape de hotelul Hudson. Am grădina mea...

— Ajunge sau riști să începi să semeni cu Thoreau după ce s-a retras în Walden Pond.[26]

Am izbucnit în râs și am zis:

— După ce plătesc și renovez apartamentul tot îmi mai rămân vreo treizeci de mii de dolari în bancă — incluzând și banii moșteniți de la mama și tata pe care i-am transformat în obligațiuni de stat.

— Spre deosebire de risipitorul tău frate.

— Ei bine, despre asta am vrut să-ți vorbesc. Agenta imobiliară care mi-a găsit apartamentul mi-a spus că mai există unul la etajul al doilea. De ce nu mă lași să-l cumpăr pentru tine și...

M-a întrerupt.

— Exclus.

— Nu mai fi așa căpos. Serios acum, locul ăla de pe strada Sullivan nu e tocmai cel mai bun...

— Mă împac de minune cu el. N-am nevoie de mai mult.

— Haide, Eric. Aia e o locuință de student. E un soi de *La Boheme* de proastă factură, iar tu ai aproape treizeci și cinci de ani.

---

[26] *Henry David Thoreau* — eseist, scriitor, naturalist, transcendentalist și filosof american. Cunoscut mai ales pentru cartea sa *Walden*, în care meditează asupra unei vieți simple, în mijlocul naturii.

— Știu *exact* câți ani am, rosti el tăios. Așa cum știu de ce anume am nevoie și de ce nu. Dar lucrul pe care nu-l vreau deloc este nenorocita ta de milă, ai înțeles?

Tonul lui aspru m-a uluit.

— Ți-am făcut o simplă sugestie. Știu că nu te omori după Upper West Side, dar dacă ai văzut în centru ceva ce-ți place...

— Nu vreau nimic de la tine, S.

— Dar de ce? Te pot *ajuta*.

— Pentru că nu vreau ajutor. Pentru că dacă aș avea nevoie de ajutor, m-aș simți ca un ratat.

— Dar știi foarte bine că eu nu gândesc astfel.

— În schimb, *eu*, da. Așa că... mulțumesc, dar nu mă interesează.

— Te rog cel puțin să mai meditezi la propunerea mea.

— Nu. Am încheiat subiectul. Dar uite un sfat practic de la un tip nepractic: găsește-ți un agent de bursă isteț și lasă-l să-ți investească banii în acțiuni: GE, General Motors, RCA, firme de genul ăsta. Se zvonește că și IBM-ul ar fi o alegere deșteaptă, deși încă își mai caută locul pe piață.

— Habar n-aveam că urmărești mișcările de la Bursă, Eric.

— Aha... fostul marxist leninist ghicește întotdeauna care sunt cele mai bune acțiuni.

După ce am intrat în posesia apartamentului câteva zile mai târziu, am angajat un decorator să-mi scoată tapetul, să retencuiască și să-mi zugrăvească pereții în alb. L-am rugat să-mi reamenajeze și bucătăria, care avea acum un frigider nou Amana. Toată lucrarea a costat 600 de dolari — și pentru acel preț standard, a fost de acord să-mi rașcheteze și să-mi lăcuiască parchetul, să-mi monteze două rafturi de cărți înalte până la tavan și să-mi schimbe gresia din baie. Restul de 400 de dolari din bugetul acordat renovării i-am cheltuit pe mobilă: un pat în stil antic cu cadru de alamă, o comodă înaltă cu sertare, o canapea simplă Knoll, tapițată cu un ma-

terial bej, un fotoliu voluminos și comod (acoperit cu același material) și o masă mare din lemn de pin ce avea să-mi servească drept birou. E uimitor cât de multe lucruri puteai să cumperi la vremea aceea cu 400 de dolari — bugetul meu a mai acoperit și prețul a două covoare de mijloc, a câtorva veioze și a unei mese cromate de bucătărie cu două scaune asortate.

Renovarea a durat în jur de o lună. Toată mobila a sosit în ziua în care zugravii au finalizat lucrarea. Până la căderea nopții — mulțumită răbdării lui Eric — am aranjat locul. Mi-am petrecut următoarele zile cumpărând lucruri de bază, precum farfurii, pahare, veselă și prosoape. Am depășit bugetul inițial cu o sută cincizeci de dolari pe care i-am investit într-un radio RCA de ultimă tehonologie și într-un fonograf — ambele având o carcasă din lemn de mahon. A fost un moft din partea mea, dar unul necesar.

În general, tânjeam după puține obiecte. După ce am citit în *Life* despre RCA Home Concert Hall (acesta fiind numele lui complet), mi-am pus în cap că trebuie să-l am... chiar dacă avea uluitorul preț de 149,95 de dolari. Iar acum, iată-l, stătea într-un colț din apartamentul meu proprietate personală și emitea cu putere sunetele glorioase ale Simfoniei a treia de Brahms. Eram înconjurată de primele piese de mobilier pe care mi le cumpărasem singură. Brusc, devenisem posesoarea unor obiecte. Brusc, m-am simțit foarte matură și foarte pustiită.

— Îți dau orice ca să-mi spui la ce te gândești, mi-a zis Eric, întinzându-mi un pahar de vin spumos.

— Sunt un pic năucită, atâta tot.

— Năucită pentru că ești stăpâna lucrurilor ce te împresoară?

— Năucită că am ajuns până aici.

— Putea fi și mai rău. Puteai fi și la ora asta o rezidentă a Coloniei Penitenciare Grey din Old Greenwich.

— Da, divorțul are compensațiile lui, ce-i drept.

— Te simți vinovată, se vede.

— Știu că pare o prostie, dar îmi repet întruna că nu-i corect să primesc așa de mult fără să...

— Ce? Fără suferință? Fără martiriu? Fără răstignire?

Am izbucnit în râs.

— Da. Ceva extrem și punitiv.

— Îmi plac masochiștii. Totuși, S, din punctul meu de vedere, treizeci și cinci de mii de dolari nici măcar nu se poate numi o compensație pentru faptul că niciodată n-o să mai...

— Taci.

— Iartă-mă.

— N-am pentru ce. E problema mea. O să mă împac cu ideea.

M-a înconjurat cu brațul pe după umeri.

— Dar nu trebuie să te împaci cu ideea neapărat.

— Ba da. Altminteri...

— Ce?

— Altminteri risc să fac o prostie... de genul să o transform în tragedia principală a vieții mele. Și nu vreau să se întâmple una ca asta. Nu m-am născut ca să joc un rol de eroină lamentabilă. Nu e stilul meu.

— Măcar lasă timpul să rezolve lucrurile de la sine. N-au trecut decât două luni.

— N-am nimic, am mințit eu. Serios, n-am nimic.

În realitate, nu mă descurcam așa de rău. Pentru că depuneam toate eforturile necesare ca să-mi umplu fiecare oră din zi. După ce m-am mutat, am aranjat vreo șase întâlniri cu agenți de bursă diferiți, înainte să-l aleg pe Lawrence Braun — soțul unei prietene de la Bryn Mawr, Virginia Sweet. Se măritase cu Lawrence imediat după terminarea colegiului, iar acum se chinuia cu trei copii, toți sub cinci ani, într-o casă colonială din Ossining. Însă nu relația mea cu Virginia

m-a determinat să-l aleg pe Lawrence, ci mai degrabă faptul că s-a dovedit singurul agent de bursă care nu mi-a vorbit de sus și nici nu mi-a spus lucruri de genul: *„Eu știu că voi, doamnele, nu vă prea pricepeți la cifre... poate doar atunci când verificați măsura corsetelor, ha, ha, ha!"* (da, cam așa arăta o glumă spirituală masculină în 1947). Dimpotrivă, Lawrence m-a descusut cu răbdare în privința obiectivelor mele financiare pe termen lung (*Siguranță, siguranță, cât mai multă siguranță)* și mi-a cerut opinia referitoare la riscuri (*a se evita cu orice chip*).

— Vrei ca banii să-ți aducă un venit imediat? m-a întrebat.

— Nu e nevoie. Am de gând să mă întorc la serviciu cât de curând posibil. Refuz să fiu numită o femeie care n-are ce face. Ar fi păcat să stau acasă și să lenevesc.

— Și dacă te măriți din nou?

— Asta nu se va mai întâmpla niciodată.

A meditat câteva secunde la vorbele mele, apoi a adăugat:

— În regulă. Atunci o să acționăm pe termen foarte lung.

Planul lui financiar era unul simplu. Cei cinci mii de dolari pe care-i aveam în obligațiuni de stat vor fi mutați într-un plan de pensii care urma să ajungă la maturitate atunci când eu împlineam șaizeci de ani. Douăzeci de mii de dolari vor fi investiți într-un portofoliu mixt de acțiuni, cu scopul clar de a obține o creștere minimă de șase procente pe an. Restul de cinci mii îmi rămâneau mie să-i rulez — sau să-i folosesc până când îmi găseam o slujbă.

— Dacă totul merge bine, vei beneficia de o avere frumușică atunci când te vei apropia de cincizeci de ani. Iar dacă luăm în calcul și faptul că ai deja un bun valoros — un apartament achitat integral — cred că de aici înainte vei fi independentă din punct de vedere financiar.

Asta și doream — independență completă. Nu intenționam să mai depind vreodată de altă persoană. Nu trânteam

ușa în nas bărbaților, sexului sau posibilității de a mă îndrăgosti. Dar nu-mi permiteam să mai nimeresc într-o situație în care să fiu nevoită să mă bazez pe un bărbat care să-mi ofere statut social sau bani de buzunar. Din acel moment, funcționam ca o unitate autonomă: independentă, liberă, detașată.

Așa că am fost de acord cu planul financiar al lui Lawrence. Am scris cecurile și am aprobat investițiile. Deși acum aveam cinci mii de dolari în contul meu — pe care-i puteam cheltui după bunul plac — m-am învățat să fiu prudentă, hotărâtă să nu-i risipesc pe frivolități. Pentru că banii însemnau acum independență. Sau, cel puțin, iluzia independenței.

După ce mi-am reglat situația financiară, am dat un telefon la *Saturday Night/Sunday Morning*. Succesoarea oribilă a lui Nathaniel Hunter nu rezistase decât câteva luni. Fusese înlocuită de o femeie micuță, veșnic în mișcare, pe nume Imogen Woods — o adevărată Dorothy Parker, cunoscută pentru prânzurile ei lungi, mahmurelile perpetue și ochii ageri în materie de ficțiune de calitate. Când am sunat la birou, mi-a spus să o vizitez a doua zi pe la cinci. Stătea în fotoliul de lângă birou și corecta câteva pagini ale revistei. Un Pall Mall fumega într-o scrumieră plină până la refuz. Într-o mână ținea un cocktail, iar în cealaltă creionul. Ochelarii îi alunecaseră pe vârful nasului și m-a privit pe sub sprâncene când am intrat.

— Ia te uită, o altă refugiată din viața casnică, mi s-a adresat.

— E clar că veștile circulă repede.

— La naiba, doar suntem în redacția unei reviste. Ceea ce înseamnă că aici există o grămadă de oameni care au senzația că fac ceva important, dar care știu în taină că nimic din ce fac nu e important, prin urmare, ce poate fi mai atrăgător decât să bârfești despre viețile mai interesante ale altor oameni.

— Viața mea nu e atât de interesantă.

— O căsnicie care nu durează decât cinci luni e *întotdeauna* interesantă. Cel mai scurt dintre dezastrele mele maritale a ținut șase luni.

— Și cel mai lung?

— Un an și jumătate.

— Impresionant.

A chicotit veselă și a expirat un nor gros de fum.

— Mda, al dracului de impresionant. Și ia spune-mi, când ai de gând să scrii o altă nuvelă pentru noi? Am găsit-o pe prima și e al naibii de bună. Unde-i următoarea?

I-am explicat faptul că mă consider un soi de minune ce ține numai trei zile și că am mai încercat să scriu, dar am constatat că nu mai am nimic de zis.

— În concluzie, asta e singura ta povestire? m-a iscodit neîncrezătoare.

— Cred că da.

— Probabil că marinarul tău a fost într-adevăr un tip deosebit.

— *E* doar ficțiune.

Și-a dat pe gât băutura.

— Aha... iar eu sunt Rita Hayworth. Însă n-am de gând să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala, oricât de tare mi-ar plăcea. Cum te pot ajuta?

— Știu că postul meu s-a ocupat, dar mă întrebam dacă n-am putea să colaborăm și să lecturez de acasă manuscrise...

— Nici o problemă. De când s-a terminat războiul ăsta nenorocit, toată lumea din America s-a hotărât să scrie. Suntem îngropați în lucrări trimise la redacție de amatori. Aș fi fericită să-ți pun săptămânal în brațe vreo douăzeci de manuscrise. Plătim trei dolari pe raport. Nu e o avere, dar ar trebui să ajungă pentru niște cumpărături de bază. Prietena ta, Emily Flouton, mi-a spus că tocmai te-ai mutat în propriul tău apartament.

— Într-adevăr.

— Povestește-mi.

I-am explicat cum m-am apucat să vânez apartamente după ce m-am despărțit de George, cum găsisem locul de pe strada 77, cum îl golisem de tot ce avea înăuntru și cum îl redecorasem în tonuri neutre.

— O să meargă, mi-a zis ea.

— Ce anume?

— Povestea ta despre apartament. O s-o numim „Actul Doi" sau „Un nou început" ori ceva similar. Ceea ce vreau de la tine este o relatare spirituală, amuzantă, despre cum ai descoperit casa visurilor tale după ce căsnicia ta a explodat.

— Dar așa cum v-am mărturisit și înainte, eu nu mai scriu ficțiune.

— Nici nu-ți cer să scrii ficțiune. Te rog doar să fii prima care contribuie la o nouă rubrică pe care Înălțimea Sa Directorul vrea s-o pună pe picioare. Se va intitula „Bucăți de viață" — ceea ce-ți arată ce fel de imaginație are tipul. Dar chiar asta va fi în esență — o corespondență specială și elegantă de pe frontul de luptă numit „viață adevărată". Maximum o mie de cuvinte pentru un tarif de 40 de dolari. Și ca să mă asigur că nu pierzi prea multă vreme, transpirând în chinurile creației, o vreau pe biroul meu peste cinci zile. Adică luni dimineață la prima oră. Ne-am înțeles, domnișoară Smythe?

Am înghițit nodul din gât. Zgomotos.

— Sunteți convinsă că vreți să scriu așa ceva?

— Nu obișnuiesc să-mi bat joc de timpul meu, cerând lucruri pe care nu le doresc. Haide, domnișoară Smythe: o faci sau nu?

După o pauză, am cedat:

— Da, o fac.

— Deci rămâne cum am stabilit. Până atunci, o să-l pun pe unul dintre lacheii mei să aleagă douăzeci de materiale

noi din grămada de Nuvele Geniale și Nesolicitate și să ți le trimită acasă. Dar mai întâi fă povestea. Și luni *înseamnă* luni. Bine?

— O să mă străduiesc.

— Nu, o vei face *foarte bine*. Pentru că la asta mă aștept de la tine. Și încă un lucru — folosește un stil sarcastic. Iubesc sarcasmul. Și dă roade întotdeauna.

Desigur că duminică pe la zece seara, renunțasem la ideea că mai pot respecta termenul ce expira a doua zi dimineață. Zona din jurul biroului meu arăta ca un strat gros de omăt, numai că zăpada o înlocuisem cu ghemotoace de hârtie albă de scris. Din punct de vedere mental eram blocată, congelată, baricadată. În cele patru zile anterioare, încercasem zeci de introduceri. De fiecare dată, îmi ridicasem mâinile disperată, smulsesem colile din mașina de scris și blestemasem clipa în care hotărâsem să accept această sarcină. Nu eram scriitoare. Pe cine păcăleam eu? Norocul ținuse cu mine prima oară, dar de atunci muza nu mă mai vizitase niciodată. Ba mai rău, știam foarte clar că inspirația reprezenta doar cincisprezece procente din ingredientele necesare scrisului. Măiestria, sârguința și perseverența alcătuiesc restul ecuației — iar mie îmi lipseau cu desăvârșire. Dacă eu nu aveam suficientă încăpățânare și încredere ca să scriu un articol prostesc de o mie de cuvinte despre renovarea noului meu apartament, cum mi-aș mai fi putut închipui că pot deveni o scriitoare profesionistă?

Acum aflasem răspunsul la această dilemă: nu dobândisem talentul, rigoarea și dibăcia pe care scrisul le impunea. Îmi lipsea încrederea în propriile forțe.

Chiar înainte de miezul nopții, l-am sunat pe Eric, ca să-mi plâng de milă. Mi-am încheiat lamentația cu un comentariu jalnic:

— Presupun că redactarea e singurul lucru care mi-a mai rămas.

— Ce deznodământ tragic, m-a ironizat el.

— Știam că mă pot baza pe compasiunea și înțelegerea ta, i-am întors-o și eu.

— Pur și simplu nu pricep de ce nu te apuci să scrii nenorocitul ăla de articol până la capăt și gata.

— Pentru că nenorocitul ăla de articol nu e așa ușor! Și mai știu și că sunt epuizată.

— Cel puțin nu ți-ai pierdut capacitatea de autocunoaștere.

— Oare de ce te-oi fi sunat?

— Dumnezeu știe... dar dacă dorești un sfat de la subsemnatul, iată: așază-te pe scaun și dă-i drumul. Nu te gândi la nimic — scrie.

— Mulțumesc.

— Cu plăcere. Baftă.

Am pus receptorul în furcă, m-am târât în dormitor, m-am prăbușit pe pat și am ațipit (abia dacă dormisem două, trei ore în noaptea trecută). Când m-am trezit iar, ceasul de pe noptieră arăta cinci și douăsprezece dimineață. Am sărit ca arsă, gândindu-mă: *Termenul meu limită expiră peste exact cinci ore.*

Mi-am aruncat toate hainele de pe mine. Am făcut un duș fierbinte, pe care l-am terminat, drept pedeapsă, cu un jet rece ca gheața și lung de treizeci de secunde. M-am îmbrăcat. Am pus un ibric cu cafea pe aragaz. M-am uitat la ceas. Cinci și treizeci și două de minute. Termenul limită era la zece. Când a fiert cafeaua, mi-am turnat o ceașcă pe care am luat-o cu mine la birou. Am aranjat o foaie între rolele Remingtonului meu. Am sorbit iute din lichidul fierbinte. Apoi am inspirat adânc.

Nu te gândi... scrie.

Bine, bine. Voi încerca...

Fără să mă gândesc, am dus la bun sfârșit un paragraf:

Agenta imobiliară era o femeie în jur de cincizeci de ani. Avea o față roșiatică pe care afișase un zâmbet rigid, încremenit. Am

văzut-o cum îmi studiază inelarul gol de la mâna stângă și apoi inelul de logodnă cu montură complicată, pe care îl transferasem recent la mâna dreaptă.

— *Era un nemernic? m-a întrebat ea.*

— *Nu, am răspuns. Pur și simplu n-a mers.*

M-am oprit pentru o secundă. Am mai luat o gură de cafea. Am privit cele șase rânduri dactilografiate. M-am apucat să scriu din nou.

— *Așadar, căutați un nou început? m-a iscodit ea.*

— *Nu. Caut un apartament.*

Nu e rău. Nu e rău deloc. Continuă. Am băut restul de cafea. M-am uitat la mașina de scris. Și m-am apucat să dactilografiez iarăși.

Când am verificat iarăși ceasul, era 8:49. Lumina de dimineață inundase întreaga încăpere. Pe biroul meu se găseau patru pagini dactilografiate. Am extras ultima foaie din Remington și am așezat-o dedesubtul celor patru. Am luat un creion și am recitit articolul, eliminând rapid câteva fraze stângace, corectând greșelile gramaticale și refăcând un mic dialog. O altă verificare scurtă a ceasului: 9:02. M-am întins după zece coli curate și după un indigo, pe care l-am strecurat între două foi. Le-am rulat cu grijă în Remington. Am început să dactilografiez povestea. După patruzeci de minute, am terminat. Se făcuse zece fără douăzeci de minute. Nu mai aveam timp de pierdut. Am luat un exemplar al articolului, l-am îndesat în geantă, mi-am smuls haina din cuier și m-am repezit pe ușă afară. Am strigat după un taxi ce se îndrepta spre centru pe șoseaua Riverside și i-am spus șoferului că-i dau un bacșiș substanțial dacă ajunge la Rockefeller Center înainte de zece.

— De aici și până la Rockefeller în douăsprezece minute? *Imposibil.*

— Străduiți-vă, vă rog.

— Doamnă, asta facem cu toții.

Pe lângă înclinațiile către filosofie, taximetristul s-a dovedit a fi un maniac al șofatului. Am ajuns pe strada 50 la zece și patru minute. I-am plătit un dolar cincizeci, chiar dacă aparatul indica doar 85 de cenți.

— Amintiți-mi să vă iau și altă dată, mi-a spus el când i-am comunicat că poate să păstreze restul. Sper să ajungeți la timp acolo unde aveți treabă.

Am intrat ca o furtună în holul de la *Saturday/Sunday.* Liftul era aglomerat și s-a oprit de nenumărate ori înainte de etajul cincisprezece, destinația mea finală. Zece și unsprezece minute. Am străbătut coridorul cu pași mari. Am ciocănit la ușa lui Imogen Woods, așteptându-mă să fiu întâmpinată de secretara ei. Dar cea care mi-a deschis a fost chiar doamna Woods în persoană.

— Ai întârziat, m-a dojenit ea.

— Doar câteva minute.

— Și pari cam hărțuită.

— Traficul...

— Da, da... am mai auzit-o p-asta. Și nu cumva câinele ți-a rontăit articolul?

— Nu, i-am răspuns, luptându-mă de zor cu cataramele genții. Îl am aici.

— Ia te uită, domnule, că se mai întâmplă și minuni.

Am scos cele cinci pagini și i le-am întins. Mi le-a luat, după care a deschis ușa din nou.

— O să te sun după ce le citesc, mi-a zis ea. S-ar putea să dureze două–trei zile, având în vedere că sunt în urmă rău de tot cu revista. Între timp, du-te și bea o cafea, că arăți de parcă ai avea nevoie de una.

I-am urmat sfatul și am servit micul dejun la Lindy's: covrigi și filé de somon și am băut multă cafea. Apoi am mers un bloc mai departe până la magazinul Colony Record unde am cheltuit 2,49 dolari pe o nouă înregistrare a lui *Don Giovanni,* în interpretarea lui Ezio Pinza. Considerând că am

fost puțin cam risipitoare, m-am întors cu metroul acasă, mi-am aruncat pantofii din picioare, am pus cele patru discuri în fonograf, am apăsat pe clapa pe care era inscripționat cuvântul *On*, m-am tolănit pe canapea și mi-am petrecut următoarele ore ascultând povestea sublimă și întunecată a crimei carnale și a pedepsei, căreia îi dăduseră viață Mozart și Da Ponte. Muzica mi-a purificat sufletul. Eram extenuată, golită. Și uluită pentru că izbutisem să scriu articolul într-un final. Cu toate că pe biroul meu se afla copia la indigo a acestuia, nu voiam să-l recitesc. Mai aveam timp destul să descopăr dacă e bun sau nu.

Pe la trei după-amiază — tocmai când Don Giovanni cobora spre iad — a sunat telefonul. Era Imogen Woods.

— Așadar, *poți* să scrii.

— Serios? am întrebat-o cu voce nesigură.

— Da. *Serios*.

— Adică v-a plăcut articolul?

— Da, Neîncrezătoareo — *chiar* mi-a plăcut. Atât de mult, încât am de gând să-ți mai propun un subiect... asta în cazul în care nu ai prea multe dubii că vei face față altei sarcini similare.

— Ba o să fac față.

— Îmi place ce aud.

Sarcina s-a dovedit a fi un alt articol pentru „Bucăți de viață" — numai că de data asta trebuia să inventez ceva amuzant și spiritual despre cel mai formidabil rit de trecere: prima întâlnire amoroasă. Lungimea se limita tot la o mie de cuvinte. Imogen a insistat să i-l predau tot peste o săptămână. Evident că aproape mi-am smuls părul din cap până când — urmând sfatul lui Eric — m-am așezat și am scris povestea dintr-o suflare. Am așternut pe hârtie istoria caraghioasă a nopții în care Dick Becker — unul dintre colegii mei de clasă de la Hartford High — un băiat înalt, nervos, cu fața plină de coșuri și dinții crescuți strâmb — m-a invitat la o sea-

ră dansantă la biserica episcopală. N-a fost tocmai cea mai lascivă primă întâlnire amoroasă din istorie. Mai degrabă stânjenitoare și dulceagă în același timp. La sfârșitul serii (la ora nouă și jumătate trebuia să intru în casă), m-a condus până la ușă și mi-a scuturat mâna destul de cast.

Nimic memorabil nu s-a petrecut, am scris. *Nici unul dintre noi nu a făcut ceva stânjenitor, cum ar fi să ne dăm cap în cap încercând să ne sărutăm. Pentru că n-a fost nici un sărut. Am fost amândoi teribil de formali unul cu altul. Formali, cuviincioși și, oh, atât de inocenți. Și, în fond, așa ar trebui să fie prima întâlnire.*

De data asta am reușit să termin articolul cu douăzeci de minute mai devreme decât cu o săptămână înainte. Când m-am întors de la redacția *Saturday/Sunday*, am luat din nou micul dejun la Lindy's, apoi am trecut pe la Colony și am cumpărat un nou disc cu Horowitz interpretând trei sonate pentru pian de Mozart. Exact când am intrat în casă, telefonul a început să sune.

— Acum, după părerea mea nesănătoasă, mi-a zis Imogen Woods, prima întâlnire ar trebui să se termine undeva a doua zi de dimineață, iar în pat să te trezești alături de Robert Mitchum. Dar, desigur, eu nu sunt o fată cuminte ca tine.

— Nu sunt cuminte.

— Ba da. De-aia și ești scriitoarea perfectă pentru *Saturday/Sunday*.

— În concluzie, v-a plăcut?

— Da, cu excepția a două, trei propoziții mai slăbuțe, mi-a plăcut. *Mucho*. Când mi-o dai pe următoarea?

— Vreți să mai scriu ceva?

— Mă înnebunesc după fetele care au un talent impresionant pentru deducții.

Cel de-al treilea articol s-a numit „Când totul iese pe dos, orice-ai face" și relata amuzant, în alte o mie de cuvinte, problema perenă a tunsorii, cunoscută și ca „ziua părului ciufulit". Da, știam că erau niște subiecte puerile. Știam

că nu voi câștiga niciodată cu ele premiul Pulitzer. Dar mai știam și că mi-e ușor să fac observații pertinente despre micile probleme domestice sau despre cele personale. Puteam — ca s-o citez pe Imogen Woods — *să scriu sarcastic*. Și mai important decât atât, descoperisem că pot scrie din nou... o constatare care m-a uluit și m-a încântat totodată. Nu era ficțiune. Nu era artă. Dar era bine construit și avea și ceva umor. Pentru prima dată după ani de zile, mă simțeam curios de stăpână pe mine. Aveam un talent. Un talent mic poate, dar totuși un talent.

Am livrat „Când totul iese pe dos, orice-ai face" cu o zi înainte de termenul limită. Ca de obicei, am sărbătorit cu un mic dejun la Lindy's și cu un disc de la Colony, o înregistrare a *Variațiilor Goldberg* de Bach, în interpretarea harpistei Wanda Lanowska — o adevărată afacere la prețul de optzeci și nouă de cenți. N-am auzit-o pe doamna Woods timp de patruzeci și opt de ore. Deja mă convinsesem că îi displăcuse atât de profund noul meu articol, încât proaspăta mea carieră la *Saturday/Sunday* se terminase.

— Ei bine, Înălțimea Sa Directorul și cu mine am stat de vorbă despre tine, mi-a spus ea imediat ce am ridicat receptorul.

— Serios? S-a întâmplat ceva?

— Mda, urăște chestiile pe care le scrii și m-a rugat pe mine să-ți dau vestea.

După o pauză lungă, am reușit să îngaim:

— Păi, bănuiesc că era de așteptat.

— Isuse Cristoase, ascultă-te ce prostii îndrugi. Domnișoara Fatalism în persoană.

— Ăăă... adică... ăăă... nu v-a cerut să mă concediați?

— *Au contraire* — Luminăției Sale chiar i-au plăcut cele trei articole pe care le-ai scris. Atât de mult, încât vrea să-ți ofere un contract.

— Ce fel de contract?

— Tu la ce contract te gândești? *Unul de scris*, neghioabo. O să ai propria ta rubrică săptămânală în revistă.

— Doar nu vorbiți serios.

Ba vorbea cât se poate de serios. În timpul primei săptămâni din 1948, rubrica mea — „Viața de zi cu zi a Sarei Smythe" — a înregistrat prima sa apariție în paginile revistei. În principiu, era o continuare a celor trei „Bucăți de viață" pe care le scrisesem deja pentru domnișoara Woods. În fiecare săptămână mă opream asupra unui incident sau a unei probleme minore — „Tipul căruia îi miroase gura", „Cum de nu reușesc niciodată să fierb spaghetele bine", „De ce cumpăr mereu dresuri cărora li se duc firele" — și le transformam într-un divertisment ușor, care se citește repede. Fără îndoială, rubrica scotea în evidență banalul, prozaicul. Dar nu-i lipsea doza de amuzament și, pentru că își trăgea rădăcinile din activitățile obișnuite, cotidiene ale unei femei, nu rămâneam fără idei.

Inițial am primit cincizeci de dolari pe articol, pentru patruzeci și opt de apariții pe an. Pentru mine, reprezenta o sumă incredibilă — având în vedere că scriam articolul într-o singură zi. Totuși, după șase luni de la debutul rubricii, Luminația Sa mi-a renegociat contractul — după ce *Ladies' Home Journal* și *Woman's Home Companion* au încercat să mă agațe. Spre marea mea uimire, „Viața de zi cu zi a Sarei Smythe" devenise un succes. Primeam săptămânal cam cincizeci de scrisori în care cititoare din toată țara îmi mărturiseau cât de tare le plăceau observațiile mele nostime despre „fleacurile feminine" cum le numea Imogen Woods. Luminația Sa în persoană — Ralph J. Linklater — a început și el să primească opinii pozitive referitoare la rubrică. Și atunci s-au întâmplat două lucruri care m-au făcut repede foarte valoroasă — (a) patru dintre clienții care-și făceau publicitate în revistă au solicitat ca reclamele lor să apară lângă rubrica mea și (b) am fost abordată de alte două reviste pentru femei,

care mi-au oferit o sumă considerabil mai mare ca să lucrez pentru ele.

Am rămas uluită de aceste oferte. Atât de uluită, încât i le-am menționat, *en passant*, lui Imogen Woods — în timpul unei conversații telefonice. Pe neașteptate, tonul ei a trădat îngrijorare.

— Vorbesc sincer, Imogen, am liniștit-o eu, nici nu-mi trece prin cap să plec de la revistă. N-ar fi etic.

— Dumnezeu să te binecuvânteze pentru conștiința ta de George Washington. Promite-mi însă ceva: nu răspunde la nici una dintre scrisori până când nu discut cu Luminația Sa.

Desigur că i-am promis să nu dau curs nici uneia dintre ofertele primite. Probabil că mă considerați o naivă, însă pe mine mă mulțumeau cei cincizeci de dolari primiți pentru fiecare articol. Mai ales că nu mai întâmpinam dificultăți în a scrie. Nu intenționam să folosesc celelalte oferte ca să mă târguiesc. Când, a doua zi de dimineață, însuși Luminația Sa mi-a dat telefon, am realizat că ofertele se transformaseră de fapt în instrumente de negociere.

Mă întâlnisem o singură dată cu domnul Linklater înainte de asta — când mă invitase la prânz (împreună cu Imogen) după ce rubrica mea împlinise deja trei luni. Era un bărbat voinic, impunător, care-mi amintea de Charles Laughton. Îi plăcea să conducă revista într-o manieră părintească, dar se comporta extrem de aspru cu persoanele care-l contraziceau. Imogen mă avertizase înainte de întâlnire:

— Tratează-l ca pe unchiul tău preferat și te va iubi. Dar încearcă să faci pe deșteapta cu el — nu că te-aș crede în stare — și l-ai pierdut de prieten pe vecie.

Educația pe care o primisem de la părinții mei m-a determinat să adopt instantaneu o atitudine respectuoasă față de acest bărbat autoritar. Ulterior, domnișoara Woods mi-a spus că Luminația Sa mă considera „minunată" și „exact

genul de tânără drăguță și deșteaptă pe care o vede scriind pentru revista lui".

Telefonul a zbârnâit la opt dimineață. Mă culcasem destul de târziu seara, pentru că terminasem articolul pentru săptămâna care urma, așa că eram destul de amețită când am răspuns.

— Sara — bună dimineața! La telefon, Ralph J. Linklater. Sper că nu te-am trezit, nu?

Instantaneu mi-a trecut orice amețeală.

— Nu, domnule. Mă bucur să vă aud.

— Și eu mă bucur să stau de vorbă cu foiletonista noastră vedetă. Încă mai ești foiletonista *noastră* vedetă... nu-i așa, Sara?

— Sigur că da, domnule Linklater. *Saturday/Sunday* s-a purtat nespus de frumos cu mine.

— Sunt încântat să aud asta, Sara. Pentru că — după cum bine știi — mie îmi place să mă gândesc la *Saturday/Sunday* ca la o familie. Și tu ne consideri familia ta, nu-i așa, Sara?

— Absolut, domnule Linklater.

— Excelent. E o ușurare pentru mine, mai ales că noi te considerăm o parte atât de valoroasă a acestei familii. Atât de valoroasă, încât vrem să-ți oferim un contract de exclusivitate și să-ți creștem plata la optzeci de dolari pe săptămână.

Cuvântul *exclusivitate* a declanșat brusc în capul meu un semnal de alarmă. Am hotărât să acționez cu prudență.

— Dumnezeule, domnule Linklater, optzeci de dolari pe săptămână este o ofertă foarte generoasă din partea dumneavoastră. Și Dumnezeu mi-e martor că vreau să rămân la *Saturday/Sunday* — dar dacă accept oferta dumneavoastră, înseamnă că venitul meu va fi de *numai* optzeci de dolari pe săptămână. Destul de limitativ, nu credeți?

— Atunci o sută de dolari pe săptămână.

— Foarte convenabil — dar să presupunem că altcineva îmi oferă o sută douăzeci de dolari și fără clauza exclusivității.

— Nimeni n-ar face asta, mă contrazise el oarecum iritat.

— Probabil aveți dreptate, domnule, am continuat eu pe un ton cât se poate de politicos. Cred că lucrul care mă necăjește este ideea de a-mi închide orice alte opțiuni, alte piețe potențiale. Alegerea celor mai bune oportunități nu face parte din stilul american de viață?

Nu-mi venea să cred că-mi ieșise așa ceva pe gură (chiar dacă știam că Luminăția Sa scria întotdeauna „Gânduri din partea redactorului-șef despre *SAV: Stilul American de Viață*). Nu-mi venea să cred că negociez cu un tupeu nebun cu însuși directorul nostru binevoitor, Ralph J. Linklater. Dar pentru că intrasem în joc, trebuia să merg până la capăt.

— Da, ai perfectă dreptate, Sara, a rostit în silă Luminăția Sa, piața competitivă constituie unul din elementele glorioase ale democrației americane. Și respect o femeie tânără ca tine, care înțelege vandabilitatea talentelor ei. Dar o sută douăzeci de dolari pe articol este plata maximă pe care o pot oferi. Iar suma asta implică folosirea, exclusiv de către revista noastră, a talentelor tale. Totuși, iată la ce m-am gândit. Potrivit spuselor domnișoarei Woods, iubești muzica clasică. Ce-ai zice să mai scrii pentru noi o rubrică amuzantă, lunară, despre cum să-i asculți pe Beethoven și pe Brahms, despre ce disc ar fi potrivit să-i dăruiești iubitului de Crăciun... chestii de genul ăsta. Vom numi rubrica... ăăăă... ai vreo idee?

— Cum vi se pare „Idei pentru amatorii de muzică"?

— Perfect. Și sunt gata să te plătesc cu șaizeci de dolari pe lună pentru această rubrică, pe lângă cei o sută douăzeci de dolari pentru „Viața de zi cu zi". Atrăgătoare ofertă, nu crezi?

— Foarte atrăgătoare.

Peste câteva zile, am primit contractul de la *Saturday/Sunday* care conținea termenii stabiliți împreună cu Luminăția Sa. L-am rugat pe Joel Eberts să-l verifice. A vorbit cu cineva de la departamentul juridic al revistei și după alte câteva târ-

guieli, i-a determinat să includă o clauză care permitea ambelor părți să renegocieze termenii peste optsprezece luni. Domnul Eberts nu mi-a cerut decât șase dolari pe oră pentru serviciile sale. Când mi-a întins chitanța de douăzeci și patru de dolari, s-a scuzat:

— Îmi pare rău că a durat o oră în plus, dar...

— Domnule Eberts, *vă rog*. Doar îmi permit. În prezent câștig așa de mulți bani, că nici nu știu ce să fac cu ei.

— Sunt sigur că veți găsi o cale să-i cheltuiți.

În realitate, îmi doream să cumpăr puține lucruri. Noua mea rubrică despre muzică presupunea că voi fi îngropată în discuri gratuite de la toate companiile de muzică. Nu plăteam ipotecă și nici chirie. Încă mai aveam cei aproape cinci mii de dolari la bancă. Lawrence Braun părea să-mi garanteze o creștere rezonabilă a portofoliului meu de douăzeci de mii de dolari. Pe neașteptate, câștigam aproximativ șapte mii de dolari pe an — iar după deducerea impozitelor rămâneam cu cinci mii net. Prudentă, am investit alți două mii de dolari pe an în planul meu de pensie, dar chiar și-așa, tot dispuneam de șaizeci de dolari pe săptămână ca să trăiesc. În 1948, un bilet de categoria I pe Broadway sau la Carnegie Hall costa în jur de doi dolari și cincizeci de cenți. Intrarea la un film era șaizeci de cenți. Alimentele necesare pentru o săptămână nu necesitau mai mult de zece dolari. Pentru un mic dejun la cafeneaua mea grecească din zonă plăteai patruzeci de cenți — și includea omletă, șuncă, pâine prăjită, suc de portocale și cafea la liber. Un prânz bogat la Luchows pentru două persoane nu făcea mai mult de opt dolari.

Desigur că voiam să chletuiesc cât mai mulți bani pentru Eric. Însă doar ocazional mă lăsa să-i fac cinste cu câte o cină sau accepta vreun surplus de discuri pe care le primeam de la companiile de înregistrări. O dată sau de două ori, am mai insistat să-i cumpăr un apartament, dar de fiecare dată m-a refuzat fără ezitare. Deși îmi spunea întruna

cât este de fericit pentru succesul meu, era clar că nu se simțea în apele lui.

— Cred că o să încep să mă prezint drept fratele lui Sara Smythe, mi-a zis el într-o seară.

— Dar eu întotdeauna mă prezint drept sora celui mai amuzant scriitor de comedie din New York, am contracarat.

— Nimănui nu-i pasă de scriitorii de comedie.

Un lucru deloc adevărat, deoarece, la câteva luni după ce am semnat noul contract cu *Saturday/Sunday*, Eric m-a sunat într-o dimineață devreme într-o stare de entuziasm nebunesc. Un tânăr comediant pe nume Marty Manning fusese angajat de NBC să creeze un spectacol pentru ora de vârf a programului rețelei de televiziune — ce începea să emită din luna ianuarie a anului 1949. Manning i-a povestit lui Eric că auzise lucruri extraordinare despre el de la prietenul lui, Joe E. Brown — și după ce au luat un prânz lung la Friar's Club, i-a oferit lui Eric un contract ca scenarist principal.

— Normal că am acceptat pe loc — pentru că Manning chiar are talent: e foarte deștept și foarte inventiv. Problema mea e următoarea: cine naiba o să se uite la televizor? Adică, tu cunoști pe cineva care are așa ceva?

— Toată lumea susține că va avea un succes nebun.

— Să dea Domnul.

Câteva zile mai târziu, unul dintre avocații de la NBC l-a contactat pe Eric să discute contractul. Salariul era incredibil: două sute de dolari pe săptămână, începând cu 1 septembrie 1948 — chiar dacă spectacolul urma să aibă premiera abia pe 28 ianuarie. A apărut totuși o problemă: canalul de televiziune aflase că Eric se implicase substanțial în campania prezidențială a lui Henry Wallace. Acesta fusese vicepreședintele lui Roosevelt până când FDR[27] se descotorosise de el prin 1944, pe motiv că ar fi prea radical și îl alesese pe

[27] FDR — se referă la Franklin Delano Roosevelt.

mult mai neexperimentatul Harry S. Truman, pe care nimeni nu-l plăcea. Dacă Roosevelt și-ar fi păstrat cumpătul și nu l-ar fi demis pe Wallace din postul de vicepreședinte, ar fi fost și acum președintele nostru — și, așa cum Eric ținea să menționeze, am fi avut la Casa Albă un socialist-democrat pe cinste. În schimb, ne căpătuisem cu „un soi de gardian-copoi din Missouri" (tot cuvintele lui Eric) — unul care avea să piardă neîndoielnic în fața lui Dewey la alegerile din noiembrie. Mai ales că Wallace candida acum din partea Partidului Progresist și toată lumea se aștepta să-i fure lui Truman multe dintre voturile de centru-stânga.

Eric adora totul la Henry Wallace: inteligența riguroasă, credința în dreptatea socială, sprijinul necondiționat oferit muncitorului de rând, precum și principiile originale pe care le aplicase în cadrul proiectului New Deal. Din clipa în care Wallace își anunțase candidatura — în primăvara lui '48 — fratele meu devenise un om de bază în campania „Artiști pentru Wallace", fiind unul dintre principalii responsabili cu strângerea de fonduri din zona New Yorkului.

Așa cum mi-a povestit Eric mai târziu, avocatul de la NBC — Jerry Jameson — s-a dovedit a fi un tip perfect rezonabil, cu un ton perfect rezonabil și o manieră perfect rezonabilă de a-i explica de ce rețeaua de televiziune are câteva probleme cu activismul lui politic.

„Dumnezeu știe cel mai bine că National Broadcasting Company este un apărător de nădejde al drepturilor din Constituție", i-a spus Jameson. „Iar aceste drepturi, Eric, se referă și la sprijinirea unui partid politic sau a unui candidat — indiferent dacă acesta este de extremă stânga, de extremă dreapta sau doar un nebun oarecare."

Jameson a râs de propria lui glumă. Eric nu s-a hazardat să i se alăture, dar a comentat:

— Să trecem la subiect, domnule Jameson.

— Domnule Smythe, uitați cum stă treaba: dacă ați fi fost un simplu susținător al lui Wallace, n-am fi avut nici o problemă. Dar faptul că vă fluturați pe toate drumurile opiniile radicale stârnește o oarecare îngrijorare în rândul celor de la NBC. Știu că Manning vă dorește. Nu încetează să spună tuturor cât sunteți de bun. Iar echipa de la NBC nu se poate opune dacă el vă vrea. Cu toate acestea, ne facem griji...

— De ce? Că s-ar putea să-mi înființez un birou politic chiar în sediul NBC? Ori poate că voi încerca să-l cooptez pe Stalin în echipa de scenariști a lui Marty?

— Înțeleg de ce Marty vă dorește așa de tare. Știți cum s-o întoarceți din condei...

— Nu sunt comunist.

— O veste bună.

— Sunt un american loial. N-am susținut niciodată puterile străine. N-am predicat niciodată insurecția civilă și nici dizolvarea Congresului. N-am vorbit în favoarea nici unui sovietic care să devină viitorul nostru președinte.

— Credeți-mă, domnule Smythe — nu trebuie să mă convingeți pe mine de patriotismul dumneavoastră. Tot ceea ce vă cerem... sfatul *meu*... este să vă retrageți din campania Wallace. Desigur că vă puteți continua activitățile legate de strângerea de fonduri. Dar evitați să vă expuneți și să vă asumați un rol vizibil. Fiți sincer cu dumneavoastră, Wallace *nu* are nici o șansă să fie ales. Dewey va fi viitorul nostru președinte... și, după 5 noiembrie, nimănui n-o să-i mai pese de aceste aspecte. Ascultați-mă, oamenii nu se vor mai interesa decât de televizor. În cinci, șase ani, radioul va dispărea. V-ați putea număra printre pionierii acestui nou mijloc de comunicare. Prietene, nu ratați șansa de a face parte din avangarda unei întregi revoluții...

— Terminați cu prostiile, domnule Jameson. Sunt un scriitor de gaguri, nu Tom Paine. Și să ne lămurim încă de pe acum: *nu* sunt prietenul dumneavoastră.

— În regulă. Am priceput. Eu vă cer să fiți realist.

— Sigur că da. Voi fi pe de-a-ntregul realist. Dacă vreți să mă retrag din campania lui Wallace, atunci am și eu două condiții: contractul va fi pe doi ani și cu un salariu săptămânal de trei sute de dolari.

— Exagerați.

— Ba deloc, domnule Jameson. E ultima mea ofertă. Și-atunci am pus receptorul în furcă.

I-am turnat lui Eric un pahar de vin. Avea nevoie de el.

— Și ce s-a întâmplat după aceea? l-am întrebat.

— O oră mai târziu, nenorocitul a revenit și mi-a băgat pe gât trei sute de dolari pe săptămână, un contract pe doi ani, trei săptămâni de concediu plătit, asigurări medicale, bla, bla... cu mențiunea că voi pierde toate aceste drepturi dacă voi fi văzut în public strângând fonduri pentru domnul Wallace cel rău. Au adăugat chiar și o clauză suplimentară: să nu particip la nici unul dintre raliurile sau mitingurile de campanie ale lui Wallace. „Iată prețul pentru cei o sută de dolari în plus pe săptămână", mi-a spus Jameson.

— Dar e strigător la cer, m-am indignat eu. Ca să nu mai vorbesc că e anticonstituțional.

— Ei bine, așa cum a specificat și Jameson însuși, nu trebuie să accept acești termeni — „pentru că, la urma urmelor, trăim într-o țară liberă".

— Și ce-ai de gând să faci?

— Oh, am și făcut deja. Am spus „da" propunerii NBC.

N-am scos nici un cuvânt.

— Sesisez o urmă de reproș în tăcerea ta? m-a chestionat Eric.

— Sunt doar puțin surprinsă de decizia pe care ai luat-o, atâta tot.

— Trebuie să-ți mărturisesc că oamenii lui Wallace au fost foarte înțelegători. Și m-au susținut. De fapt, mi-au rămas chiar recunoscători.

— Recunoscători? De ce?

— Pentru că le dau lor cei cinci mii de dolari suplimentari pe care-i voi câștiga anul acesta de la NBC fiindcă m-am retras din campania Wallace.

Am izbucnit în râs.

— Genial. Ce păcăleală nemaipomenită.

Și-a lipit degetul de buze.

— Evident că totul se va petrece în cea mai mare taină — pentru că dacă NBC ar afla ce fac cu mita lor, mi-ar tăia capul. Am o problemă totuși — n-am cum să le dau cei cinci mii de dolari până când nu voi începe să fiu plătit...

— Îți scriu eu un cec, am spus.

— Îți promit că până la 1 februarie ți-i înapoiez.

— Când poți tu. Sunt impresionată, domnule Machiavelli. Cu tine, mâna stângă nu știe niciodată ce face mâna dreaptă, corect?

— Draga mea, acesta este stilul de viață american.

După cum se prognozase, Wallace a fost zdrobit la urne. Ca tot restul națiunii, Truman s-a dus la culcare în noaptea votării, așteptându-se să audă de victoria lui Dewey atunci când se va trezi. Dar numărătoarea voturilor a arătat altceva, și Harry a rămas la Casa Albă. În dimineața votării, aproape că mi-am pierdut cumpătul. Temându-mă că un vot pentru Wallace reprezenta, de fapt, un vot pentru Dewey, mi-am schimbat preferințele și am votat pentru Președinte. Când i-am mărturisit lui Eric mai târziu lipsa mea de loialitate față de Wallace, a ridicat din umeri și mi-a zis:

— Bănuiesc că trebuie să fie cineva rațional și în familia noastră.

Două luni mai târziu, *The Big Broadway Review* cu Marty Manning a avut premiera pe NBC. A înregistrat un succes uriaș, imediat. La scurt timp după aceea, m-a sunat cineva de la bancă să-mi comunice că în contul meu intraseră cinci mii de dolari. Eric se ținea întotdeauna de cuvânt.

În sfârșit, cunoștea și el succesul. *The Big Broadway Review* s-a transformat până la urmă în *The Marty Manning Show* — devenind subiectul general de discuție. Toată lumea îl adora. M-am dus și mi-am cumpărat un televizor — un gest firesc de altfel, pentru că trebuia să văd și eu ce coace fratele meu în fiecare săptămână. Marty Manning și trupa lui de actori au ajuns staruri, practic, peste noapte. Evident că Eric și echipa lui de scenariști au beneficiat și ei de celebritate. *New York Times* și-a dedicat o mare parte din secțiunea *Arte și timp liber* din ediția de duminică unei zile din viața scenariștilor lui *Marty Manning* — în care Eric era prezentat drept figura proeminentă a grupului spiritual de creatori de gaguri. Până și Winchell[28] l-a menționat în rubrica sa:

> Deunăzi am auzit o poantă bună la Clubul Stork de la unul din scribii lui Marty Manning, Eric Smythe: „Dacă există testament, atunci există și rude!" Smythe — majordomul lui Manning în materie de gaguri scurte — are și o soră talentată: Sara, a cărei rubrică ha-ha din *Saturday Night/Sunday Morning* le face pe doamne să râdă în fiecare săptămână. Cei doi Smythe... niște glumeți...

— Chiar i-ai spus lui Winchell gluma aia oribilă? l-am întrebat pe Eric după apariția articolului.

— Eram beat la momentul respectiv.

— În orice caz, el a considerat-o amuzantă.

— Nu știi că republicanii turbați nu au simțul umorului?

— Mă înnebunesc după faptul că m-a numit „glumeață".

— Ce pot spune, S? În sfârșit, faimoși.

---

[28] Walter Winchell — jurnalist american și comentator radio care a inventat rubrica de scandal în *New York Evening Graphic*. Opiniile lui te puteau propulsa sau te puteau coborî de pe culmile succesului.

Nu numai faimoși. Dar și prosperi. Succesul l-a transformat pe Eric. Se desfăta cu noul statut social dobândit și se bucura de stimă și bogăție. Într-un târziu, s-a scuturat de aura lui de dispreț față de propria persoană, de nevoia de a juca rolul scriitorului ratat. La numai o lună de la premiera emisiunii, a schimbat atelierul boem de pe strada Sullivan cu un apartament elegant, gata mobilat, în Hampshire House din Central Park South. Chiria se ridica la înfricoșătoarea sumă de două sute cincizeci de dolari pe lună — aproape de patru ori mai mult decât locul din Greenwich Village — dar, așa cum îi plăcea să spună: „Hei, de-aia există bani pe lume."

Pe lângă talentul lui pentru comedie, Eric și-a mai descoperit un talent interesant în timpul primului an alături de Marty Manning: abilitatea de a cheltui banii cu nesăbuință. Imediat ce s-a mutat în Central Park South, și-a modificat întreaga garderobă — și a prins gustul costumelor făcute pe comandă. Pe când ceilalți scenariști ai lui Manning se îmbrăcau precum personajele lui Damon Runyon[29] — de parcă tocmai se întorseseră după o zi petrecută la hipodrom — Eric se vedea mai degrabă în pielea unui dandy *à* la Noel Coward[30]: cravate, costume la două rânduri de nasturi în genul Prințului de Wales, pantofi confecționați manual, aftershave. Dar nu cheltuia banii numai pe haine. Ieșea în oraș în fiecare seară — devenise un client regulat al clubului Stork, al Clubului 21, al barului Astor sau al cluburilor de jazz ce se înșirau pe strada 52. El plătea întotdeauna. Așa cum insista întruna să mergem într-o vacanță de o săptămână în Cuba, unde să ne cazăm la costisitorul Hotel Nacional. Și așa cum voia să-și angajaze un valet personal. Așa cum împrumuta bani oricui îi cerea. Așa cum ră-

[29] Damon Runyon — scriitor și jurnalist american, cunoscut pentru nuvelele sale ce abordează viața de pe Broadway.

[30] Noel Coward — actor, scenarist și compozitor american.

mânea falit la sfârșitul fiecărei luni... până când primea următorul salariu.

Am încercat să-i țin lecții despre moderația financiară și virtuțile micilor economii lunare. Nu m-a ascultat. Se distra mult prea bine. S-a și îndrăgostit — de un muzician pe nume Ronnie Garcia, care cânta la saxofon în trupa de la Rainbow Room. Ronnie era un cubanezo-american cu o constituție delicată, crescut pe Grand Concourse din Bronx; abandonase liceul și se apucase de muzică; consuma cărțile pe bandă rulantă. N-am întâlnit niciodată o persoană mai citită decât el. Ca muzician, îi acompaniase pe Dick Haymes, Mel Torme și Roosemary Clooney... în același timp putea purta o discuție foarte erudită despre cele *Patru Cvartete* ale lui Eliot, cu cel mai autentic și mai simpatic accent de Bronx. Eric îl întâlnise la o petrecere de la Rainbow Room după un concert al lui Artie Shaw în aprilie 1949 — și din acel moment deveniseră de nedespărțit. Numai că, firesc, nu-și afișau relația. Pe vremea aceea se impunea o discreție desăvârșită. Cu toate că angajații de la Hampshire House știau că Ronnie locuiește cu Eric, nu aduceau niciodată vorba despre asta. Colegii lui scenariști de la *Marty Manning* nu-i puneau întrebări despre viața particulară — deși Eric era singurul membru al echipei care nu se lăuda în stânga și în dreapta cu aventurile amoroase. Ronnie și Eric nu-și manifestau deloc în public afecțiunea. Chiar și în prezența mea, statutul lor de cuplu rămânea o necunoscută. O singură dată — în timp ce luam cina numai eu cu fratele meu în Chinatown — Eric m-a întrebat direct dacă-mi place de Ronnie.

— Cred că e minunat. Foarte deștept și cântă superb la saxofon.

— Bun, rosti el timid. Atunci sunt fericit. Pentru că... ei bine... ăăăă... știi ce vreau să spun, nu?

I-am luat mâinile între palmele mele.

— Da, Eric, știu. Și nu am nici o problemă.

M-a privit îngrijorat.

— Ești sigură?

— Dacă tu ești fericit și eu sunt fericită. Asta contează.

— Serios?

— Absolut.

M-a strâns de mână.

— Îți mulțumesc, mi-a șoptit el. Nici nu știi cât de mult înseamnă pentru mine vorbele tale.

M-am aplecat și l-am sărutat pe frunte, apoi am spus:

— Taci.

— Acum nu ne mai rămâne decât să te combinăm și pe tine.

— Las-o baltă, am rostit eu tăios.

Și nu aruncam doar niște vorbe-n vânt. Cu toate că nu-mi lipsea compania masculină — ca să nu mai vorbim de posibilii pretendenți — mă feream în mod deliberat de orice implicare. E adevărat că de vreo patru luni mă vedeam cu un redactor de la Random House, Donald Clark. Și, da, am avut și o aventură scurtă cu un jurnalist de la *Daily News* pe nume Gene Smadbeck. Dar terminasem cu amândoi — poate din cauză că Clark era prea încuiat și prea cuminte, în vreme ce Gene încerca deja la treizeci de ani să se înece în băutură (altminteri, când era treaz, avea un farmec irezistibil). Când i-am comunicat lui Gene că între noi nu mai e nimic, nu a primit vestea foarte bine — deoarece căzuse victimă iluziei că s-a îndrăgostit de mine.

— Lasă-mă să ghicesc, mi-a replicat el, îmi dai papucii pentru vreun tip care lucrează într-o corporație și care-ți poate oferi siguranță.

— Am fost căsătorită cu un astfel de om — precum bine știi — și l-am părăsit după cinci luni. Crede-mă, n-am nevoie de un bărbat care să-mi ofere siguranță. Mă descurc și singură.

— Dar trebuie să mă părăsești tu pentru *cineva*.

— De ce au bărbații întotdeauna impresia greșită că, dacă o femeie nu vrea să-i mai vadă, înseamnă *implicit* că are pe altcineva? Iartă-mă că te dezamăgesc — dar nu te părăsesc pentru nimeni. Te las pentru că ești prea hotărât să te distrugi înainte să apuci vârsta de treizeci și cinci de ani... și nu-mi doresc un rol secundar în melodrama ta.

— Cristoase, i-auzi ce zice femeiușca asta a dracului.

— Trebuie să fiu a dracului, i-am explicat. Pentru că numai așa supraviețuiește... *o femeiușcă.*

Acest schimb de cuvinte a avut loc într-un bar al hotelului New Yorker. După ce am scăpat în sfârșit de Gene, am luat metroul spre casă și mi-am petrecut seara ascultând pentru a nu știu câta oară interpretarea uluitoare a lui Ezio Pinza în *Don Giovanni.* Dintre toate discurile colecției mele ce creștea întruna, acesta mi-era cel mai apropiat de suflet. Atunci, în noaptea aceea, am înțeles și de ce. În operă, Donna Elvira jură să se răzbune pe Giovanni, pentru că el i-a terfelit virtutea. În realitate însă, angoasa Elvirei se trage din faptul că se îndrăgostise până peste urechi de Don Giovanni, care o sedusese și o abandonase. Pe de altă parte, Donna Anna face tot posibilul să-l evite pe plictisitorul, precautul Don Ottavio, care își dorește cu disperare s-o ia de soție.

Dintr-un motiv inexplicabil, povestea mi se părea nespus de cunoscută.

Eu mă abandonasem în brațele lui Don Giovanni. Apoi în brațele lui Don Ottavio. Dar de ce te-ai mai abandona cuiva încă o dată, de vreme ce ți-ai găsit propriul tău loc în lume?

În noaptea de Revelion din 1949, Eric a dat o petrecere în apartamentul său din Hampshire House. Au venit aproximativ patruzeci de persoane, fără a-i mai pune la socoteală și pe cei din formația muzicală din care făcea parte și Ronnie. Contractul meu cu *Saturday/Sunday* tocmai fusese reînnoit pentru alți doi ani. Mulțumită lui Joel Eberts, prețul

pentru rubrica mea crescuse la o sută cincizeci de dolari. Revista mă numise totodată și criticul lor de film, o sarcină pentru care mai primeam în plus pe săptămână o sută cincizeci de dolari. Îmi continuam rubrica lunară „Idei pentru amatorii de muzică". Una peste alta, în 1950 aveam să câștig șaisprezece mii de dolari — o sumă imensă pentru o muncă atât de ușoară și de distractivă. Între timp, Eric tocmai terminase de renegociat prelungirea contractului cu NBC. Pe lângă păstrarea poziției de scenarist principal al lui Marty Manning, canalul îi ceruse să găsească și alte idei pentru emisiuni noi. Pentru a-l îmbuna (și a-l ține departe de mâinile hrăpărețe ale celor de la CBS), i-au mărit salariul la patru sute de dolari pe săptămână și i-au acordat și o taxă de consultanță anuală de douăsprezece mii de dolari, împreună cu un birou propriu și o secretară personală.

Și iată-ne pe toți înghesuiți în livingul lui Eric ce dădea spre Central Park, strigând „cinci-patru-trei-doi-unu" și celebrând astfel stingerea anului 1949. Am urlat „La mulți ani" și am primit cu brațele deschise deceniul ce începea.

După ce m-am sărutat cu vrei douăzeci de necunoscuți, am reușit să-mi găsesc și fratele — stând lângă o fereastră. Cerul întunecat se lumina sub strălucirea unui foc de artificii. Eric — amețit de prea multă șampanie — m-a îmbrățișat cu foc.

— Îți vine să crezi? m-a întrebat.

— Ce să cred?

— Tu. Eu. Asta. *Totul.*

— Nu. Nu-mi vine să cred. Așa cum nu-mi vine să cred ce noroc am avut amândoi.

Afară se auzi bubuitul unei explozii, urmată la scurt timp de o ploaie uriașă de scântei roșii, albe și albastre.

— Asta e, S. Trăim *momentul*. Savurează-l. Pentru că s-ar putea să nu țină. Ar putea dispărea într-o clipită. Acum însă — în clipa asta — noi am învins. Am câștigat bătălia naibii. Cel puțin în prezent.

Petrecerea s-a spart în zori. Am întâmpinat primul răsărit de soare din 1950 cu ochi înceţoşaţi. Doream cu disperare să ajung în patul meu. Portarul de la Hampshire House mi-a găsit un taxi. Am ajuns acasă, unde am adormit aproape instantaneu după ce m-am băgat în aşternuturi. Când m-am trezit, se făcuse două după-amiază. Afară ningea. Lapoviţa de peste noapte se transformase în viscol. Abia pe trei ianuarie dimineaţa s-a oprit ninsoarea. Oraşul era paralizat sub stratul gros de omăt. Mi-a fost imposibil vreo două zile să mă aventurez în oraş. Aşa că m-am hrănit cu conservele din cămară şi am reuşit să scriu mai multe articole pentru rubrica mea săptămânală „Viaţa de zi cu zi", astfel încât să folosesc la maximum această perioadă de încarcerare forţată.

În dimineaţa de cinci ianuarie, la radio s-a anunţat că oraşul începuse să-şi revină la normal. Era o zi rece, dar însorită. Străzile fuseseră curăţate; trotuarele eliberate şi date cu sare. Am ieşit din bloc şi am inspirat adânc aerul plăcut al Manhattanului. Ştiam că trebuie să fac nişte cumpărături serioase (toate dulapurile mele se goliseră). Dar înainte să mă aprovizionez, tânjeam după o plimbare lungă şi înviorătoare, ca să alung senzaţia de sufocare a celor cinci zile petrecuse în casă. Riverside Park constituia terenul meu obişnuit pentru astfel de exerciţii, numai că de data asta am hotărât să mă îndrept spre est.

Aşa că am cotit la dreapta pe strada 77. Am trecut pe lângă o serie de locuri bine cunoscute: Colegiul Universitar pentru băieţi, magazinul cu delicatese Gitlitz, hotelul Belleclaire. Am traversat Broadway-ul. Am mers pe lângă casele din cărămidă maronie dintre Columbus şi Amsterdam Avenue. Am admirat splendoarea gotică şi uriaşă a Muzeului de Istorie. Am traversat Central Park West. Am intrat în parc.

Aleile din Central Park încă nu fuseseră curăţate, aşa că a trebuit să-mi croiesc drum direct printre nămeţi. După doar câteva secunde de coborâre, nu mă mai găseam în oraşul New

York, ci mai degrabă pe un tărâm alb, înghețat, unde sunetele se pierdeau în oceanul imens de zăpadă.

Am continuat să cobor dealul, după care am luat-o spre cărarea paralelă cu lacul. În fața mea se zărea o potecă îngustă ce ducea spre un foișor. M-am îndreptat spre el și m-am așezat pe o bancă. Lacul se transformase în patinoar. În depărtare se zăreau contururile clădirilor: mândre, impunătoare, inaccesibile. Dintre toate priveliștile Manhattanului, aceasta era preferata mea — serenitatea pastorală a parcului umbrită de splendoarea fragilă și meschină a insulei nebune. Nici nu-i de mirare că pașii mă aduseseră aici după atâta stat în casă. Un nou deceniu începuse — cu toate promisiunile lui iritante. Era pentru prima dată când aveam șansa reală de a-l conștientiza cu adevărat. Și unde o puteam face mai bine dacă nu aici?

După câteva minute, am auzit zgomot de glasuri la distanță. O femeie de vârsta mea a intrat în foișor. Avea o față micuță, de aristocrată — severitatea ei atrăgătoare m-a făcut să o clasific drept o concetățeană de-a mea din New England. Împingea un cărucior de copii. I-am zâmbit și am privit în jos. Învelit bine ca să nu-i fie frig, am văzut un băiețel. M-a cuprins tristețea, așa cum mi se întâmpla de fiecare dată în preajma copiilor. Mi-am mascat ca întotdeauna sentimentele și am trântit o platitudine.

— E foarte frumos, am spus.

— Mulțumesc, mi-a zâmbit ea. Sunt întru totul de acord.

— Cum îl cheamă?

Mi-a răspuns altcineva. Un bărbat. A cărui voce o mai auzisem cândva.

— Îl cheamă Charlie.

Bărbatul — care rămăsese cu doi, trei pași în urma femeii și a copilului — intrase și el în foișor. Imediat a pus o mână sigură pe umărul doamnei. Apoi s-a întors cu fața spre mine. Brusc, s-a albit la față ca varul.

Un țipăt mi s-a ridicat în gât. Am izbutit să-l controlez. Nu știu cum — după un moment prelung de tăcere șocată — m-am forțat să îndrug un „Bună ziua" anemic.

Și lui Jack Malone i-au trebuit vreo două, trei secunde ca să-și recapete vocea. Într-un târziu a schițat un zâmbet chinuit.

— Bună ziua, Sara.

Doi

— Bună ziua, Sara.

L-am privit fără să scot o vorbă. Cât timp se scursese? Ajunul Zilei Recunoștinței, 1945. Patru ani fără o lună sau două. Doamne, Dumnezeule, *patru ani*. Și cumva, nu știu cum, în toată această perioadă mă bântuise imaginea lui. Nu trecuse nici o zi fără să mă gândesc la el. Întrebându-mă mereu unde e. Dacă o să-l mai văd vreodată. Sau dacă acele trei cuvinte de pe cartea poștală — *Îmi pare rău... Jack* — reprezentau decizia lui neclintită.

Patru ani? Să fi zburat atât de repede? Clipești o dată și ești o newyorkeză novice, proaspăt ieșită de la colegiu. Mai clipești o dată și ești o femeie de douăzeci și opt de ani divorțată — pusă față în față, pe neașteptate, cu un bărbat cu care ai petrecut o noapte acum aproape cinci-

zeci de luni... dar a cărui prezență permanentă ți-a marcat existența.

I-am cercetat chipul. Încă mai avea aerul acela de irlandez. Pielea la fel de proaspătă, maxilarele puternice. Nu-i apăruse nici un rid. Purta un palton maro-închis și mănuși groase de piele, dar și pălărie. La prima vedere, Jack Malone era o copie fidelă a bărbatului pe care-l întâlnisem în 1945.

— Vă cunoașteți?

Vorbise femeia. Adică *soția lui*. Avea o voce plăcută, care nu trăda nici un fel de suspiciune sau neîncredere — în ciuda șocului prin care trecusem atât eu, cât și soțul ei doar cu câteva momente mai devreme. Am privit-o din nou. Da, cu siguranță era o contemporană de-a mea — și drăguță pe deasupra. Îmbrăcase un palton albastru închis cu guler de blană. Mănușile se asortau perfect. Părul ei castaniu și scurt se ascundea sub o bentiță de catifea. Era aproape cât Jack de înaltă — cam 1,75 am bănuit eu — dar fără să fie masivă. În ciuda paltonului gros, îți dădeai seama că are o siluetă zveltă, osoasă. Chipul ei frumos, cu pomeții înalți, îmi amintea de portretele primilor locuitori din colonia Massachusetts Bay. Mi-o imaginam cu ușurință îndurând cu stoicism și o hotărâre de oțel greutățile Bostonului din 1630. Deși m-a onorat cu un zâmbet prietenos, am simțit că, la nevoie, femeia putea fi periculoasă.

Copilul dormea. Băiețelul avea cel puțin trei ani. Drăguț ca toți băieții. Înfofolit într-un costumaș de schi albastru-marin, cu mănuși micuțe prinse cu clame din metal. Culoarea îmbrăcămintii lui se potrivea cu cea a mamei. Ce simpatic! Cât de adorabil să-ți asortezi culorile cu cele ale copilului. Ce privilegiu minunat — deși sunt convinsă că ea nu-l considera așa. De ce-ar fi făcut-o? Avea un soț, un copil... Îl avea pe *el*, naiba s-o ia... *Pe el*... și un pântec fertil. Probabil că îl considera dreptul ei. Dreptul ei divin la maternitate și la băr-

batul acela. La irlandezul acela dezgustător, îngrozitor, egoist, frumos...

Oh, Doamne, ce gânduri îmi treceau și mie prin cap.

— Da, l-am auzit pe el rostind, desigur că ne cunoaștem, nu-i așa, Sara?

Am revenit cu picioarele pe pământ, în Central Park.

— Da, așa e, am îngăimat eu.

— Sara Smythe... soția mea, Dorothy.

Femeia mi-a zâmbit și a clătinat din cap. Am procedat și eu la fel.

— Și fiul nostru, Charlie, normal, a mai adăugat Jack, mângâind cărucior.

— Câți ani are?

— Tocmai a împlinit trei ani și jumătate, a răspuns Dorothy.

Am calculat rapid în cap, după care m-am uitat pieziș spre Jack. Și-a ferit privirea.

— Trei ani și jumătate? am exclamat. O vârstă frumoasă, nu?

— Minunată, se precipită Dorothy, mai ales că acum vorbește. Ne-a împuiat capul, am dreptate, dragule?

— Absolut, încuviință Jack. Și ce mai face celebrul tău frate?

— Înflorește.

— Așa ne-am cunoscut noi doi, îi explică el lui Dorothy. Ne-am întâlnit la o petrecere dată de fratele ei... când se întâmpla asta?

— Înainte de Ziua Recunoștinței, 1945.

— Dumnezeule, ai o memorie mai bună decât a mea. Și cine era tipul cu care venisei tu în seara aia?

Oh, ce viclean! Cum îți mai ștergi urmele ca un hoț cu prada în spate!

— Dwight D. Eisenhower, am răspuns.

S-a lăsat o tăcere uluită, după care cei doi au izbucnit într-un râs nervos.

— Tot așa spirituală ai rămas, m-a lăudat Jack.

— Stai puțin, interveni Dorothy, tu ești Sara Smythe care scrie pentru *Saturday Evening/Sunday Morning*?

— Da, ea e, spuse Jack.

— Îmi place la nebunie rubrica ta, declară Dorothy. Sunt o mare admiratoare.

— Și eu, adăugă Jack.

— Mulțumesc, am zis, ațintindu-mi privirea în pământ.

Femeia își înghionti soțul.

— Nu mi-ai povestit niciodată că o cunoști pe *Sara Smythe*, cea care scrie „Viața de zi cu zi".

Jack ridică din umeri.

— Și n-am citit în editorialul lui Winchell, continuă Dorothy, că fratele tău este unul din scenariștii lui Marty Manning?

— E cireașa de pe tortul lui Manning, a răspuns Jack. Scenaristul principal.

Fără să mă uit în ochii lui, am rostit:

— Dar știu că ne ții evidența, nu glumă.

— Ei na, citesc și eu ziarele ca oricine. Mă bucur să aud că sunteți așa de bine amândoi. Să-l saluți pe Eric din partea mea.

Am dat din cap că da, dar în gând l-am întrebat dacă a uitat cumva că fratelui meu nu-i plăcea de el.

— Trebuie să vii să ne faci o vizită, într-o zi, mă invită Dorothy cu amabilitate. Locuiești în cartier?

— Da, destul de aproape.

— Și noi, zise Jack. Pe strada 84, puțin mai încolo de Central Park West.

— În cazul acesta, Jack și cu mine am fi încântați dacă tu și soțul tău...

— Nu sunt căsătorită, am spus.

Jack și-a ferit încă o dată privirea.

— Oh, te rog, să mă ierți, se scuză Dorothy. A fost o nepolitețe din partea mea.

— Nici o problemă. *Am fost* căsătorită.

— Serios? mă întrebă Jack. Cât timp?

— Nu foarte mult.

— Îmi pare rău, spuse Dorothy.

— N-ai de ce. A fost o greșeală. Una rapidă.

— Așa se întâmplă în viață. Mai și greșim, șopti Jack.

— Da, mai și greșim.

Trebuia să pun iute capăt acestei conversații, așa că mi-am privit ceasul.

— Doamne, ce târziu s-a făcut. Trebuie să plec.

— O să vii în vizită la noi? mă întrebă Dorothy.

— Sigur că da.

— Și dacă vrem să luăm legătura cu tine? insistă Jack.

— Nu sunt trecută în cartea de telefon. Numărul meu nu e listat.

— Mi se pare și normal, rosti Dorothy. Ești așa de faimoasă...

— Nu sunt faimoasă.

— Ei bine, noi suntem în cartea de telefon, adăugă Jack. Sau mă poți găsi oricând la birou.

— Jack lucrează pentru Steele and Sherwood, mă informă Dorothy.

— Agenția de PR? l-am întrebat. Am crezut că ești jurnalist.

— Am fost — atâta timp cât am avut despre ce să scriu. Acum banii se fac în relațiile cu publicul. Și nu uita: dacă vei căuta vreodată pe cineva care să-ți schimbe imaginea publică... noi suntem compania potrivită.

Nu-mi venea să cred cât de senin se comporta. Felul în care se prefăcea că suntem doar niște cunoștințe întâmplătoare. Ori poate pentru el nu reprezentam mai mult de atât. Dorothy îl înghionti iarăși jucăuș.

— Termină. Nu ratezi nici o ocazie să mai închei o afacere.

— Dar eu sunt foarte serios. Compania noastră poate face o mulțime de lucruri pentru o tânără jurnalistă ca Sara. I-am oferi un profil complet nou.

— Cu sau fără anestezic? l-am întrebat eu ironic.

Jack și Dorothy au izbucnit în râs.

— Dumnezeule, ești cea mai spirituală persoană de pe Coasta de Vest, mi-a zis el. Mă bucur teribil că te-am revăzut după atâta vreme.

M-am oprit la timp să nu răspund „Și eu la fel".

— Îmi pare bine că te-am cunoscut, Dorothy.

— Nu, plăcerea e de pe partea mea. Doar ești jurnalista mea preferată.

— Mă flatezi.

Apoi, cu un salut scurt din cap, m-am răsucit pe călcâie și m-am îndreptat spre aleea principală. Când am ajuns aici, m-am sprijinit câteva momente de un stâlp cu felinar și am inspirat adânc. Auzindu-le glasurile, semn că se apropiau, am traversat drumul și am pornit grăbită spre ieșirea din strada 77. Nu m-am întors, de teamă să nu-i descopăr chiar în spatele meu. Voiam să scap. Cât mai repede.

Când am ieșit în Central Park West, am strigat după un taxi și am parcurs distanța lungă până în Riverside Drive cu mașina. Am intrat în casă, am trântit ușa în urma mea, mi-am aruncat haina pe canapea și m-am apucat să străbat apartamentul cu pași mari și agitați. Da, mă enervasem. Da, mă purtam ca o nebună. Da, sufeream profund.

Nenorocitul naibii. Nenorocitul care-și bătuse joc de mine.

„Câți ani are?"

„Tocmai a împlinit trei ani și jumătate."

„Trei ani și jumătate? O vârstă frumoasă, nu?"

Trei ani și jumătate — înseamnă că Charlie s-a născut la începutul verii din 1946. Dacă „abia" împlinise vârsta aia, acest lucru însemna că îl concepuseră în...

Am început să număr lunile pe degete. Iunie, mai, aprilie, martie, ianuarie, decembrie, noiembrie, octombrie...

Octombrie, 1945.

Oh, ce nenorocit ordinar. Ea era deja cu burta la gură când m-ai vrăjit cu farmecul tău de doi bani.

Și când mă gândesc — *la dracu'* — cum mai înghițisem vrăjeala ta ca o școlăriță idioată. Miile de cuvinte drăgăstoase cu care am umplut scrisorile, pierdute în van. Luni absurde când m-am ofilit, așteptându-te pe tine. Și-apoi... *apoi!*... cartea aceea poștală succintă.

Îmi pare rău.

Acum știam de ce. Așa cum știam și că în ultimii ani îmi urmărise cariera. Aflase că scriu pentru *Saturday/Sunday*, așa cum aflase și de succesul lui Eric. Ar fi putut să ia legătura cu mine foarte ușor prin intermediul revistei. Nu neapărat că nenorocitul ar fi intenționat să facă un lucru atât de direct, care presupunea mult curaj.

Am dat cu piciorul în masă. M-am blestemat pentru că am fost așa de proastă, pentru că exageram și pentru că îl consideram la fel de atrăgător. M-am dus în bucătărie. Am găsit o sticlă de J&B în bufet. Mi-am turnat un pahar pe care l-am înghițit dintr-o sorbitură, realizând instantaneu că eu nu beau niciodată înainte de apusul soarelui. Dar simțeam nevoia unei tării. Pentru că din vârtejul acela de emoții amestecate ce mă chinuiau, cel mai pregnant era dorul care mă mistuia pentru nenorocitul naibii. Voiam să-l urăsc — să-l disprețuiesc pentru lipsa de onestitate și pentru păcăleala pe care mi-o trăsese. Ba, mai mult, voiam să mi-l scot din minte cu o răceală detașată — să mă scutur de imaginea lui, să-l alung ca pe o gânganie și să merg mai departe. Dar iată-mă după numai douăzeci de minute petrecute în prezența lui, simțindu-mă atât furioasă, cât și înnebunită de dorință. Îl detestam și îl doream în egală măsură. Nu mi-aș fi închipuit în veci că voi trăi un asemenea amalgam de senzații doar pentru că l-am văzut într-un parc: șoc, mânie și dorință. Șocul și mânia le înțelegeam. Dar nevoia aceea arzătoare, pasiunea mistuitoare ce-mi cuprinsese sufletul mă debusola complet. Și mă îndemna să mai beau un pahar mic de scotch.

După ce mi-am turnat și a doua porție, am pus la loc sticla și am părăsit apartamentul. M-am chinuit să mănânc ceva de prânz la cafeneaua noastră din zonă, apoi am decis că ar fi bine să pierd vremea la cinematograful din cartier, unde rulau două spectacole, unul după altul. Partea de program cu o peliculă de serie B a fost un film de război cu Cornell Wilde și Ward Bond. Însă cel de-al doilea, *Coasta lui Adam*, cu Hepburn și Tracey m-a încântat nespus: inteligent, spumos și ancorat în viața urbană (ca să nu mai vorbesc despre faptul că acțiunea era plasată în lumea revistelor, fapt care m-a amuzat incredibil de tare). Nu numai că vedetele aveau niște replici superbe, dar nimereau și în niște complicații romantice ce se rezolvau de la sine... sau care se sfârșeau într-o atmosferă splendidă de tragism serios. Pentru restul muritorilor, lucrurile nu se încheiau niciodată atât de limpede. În cazul nostru, caracteristica obișnuită era dezordinea permanentă.

M-am întors acasă pe la șase. Imediat ce am pășit înăuntru, telefonul a început să sune. Am răspuns.

— Bună.

Am rămas fără voce.

— Mai ești acolo, Sara? m-a întrebat Jack.

— Da.

— Deci, nu ai numărul la secret până la urmă.

N-am zis nimic.

— Dar nici nu te învinovățesc că m-ai mințit.

— Jack, chiar nu vreau să discut cu tine.

— Știu de ce. Și merit asta. Dar dacă aș putea să...

— Ce? *Să-mi explici?*

— Da, aș dori să încerc să-ți explic.

— N-am nevoie de scuzele tale.

— Sara...

— *Nu*. Fără scuze. Fără explicații. Fără justificări.

— Îmi pare rău. Nici nu-ți imaginezi cât de rău...

— Felicitări. Așa-ți trebuie. Să-ți pară rău pentru că m-ai înșelat cu bună știință. Pentru că ai înșelat-o *pe ea*. Că doar făcea parte din viața ta, când m-ai întâlnit pe mine, nu?

Tăcere.

— *Da sau nu?*

— Lucrurile astea nu sunt niciodată așa simple.

— Oh, scutește-mă...

— Când te-am întâlnit, nu...

— Jack, repet, *nu mă interesează*. Așa că lasă-mă în pace. Nu mai avem ce să ne spunem.

— Ba da... a strigat el vehement. Pentru că în ultimii patru ani...

— O să închid acum...

— ... pentru că în ultimii patru ani, n-a trecut oră din zi să nu mă gândesc la tine.

Am tăcut.

— Și de ce-mi spui toate astea acum? l-am întrebat într-un final.

— Pentru că ăsta e adevărul.

— Nu te cred.

— Nici nu mă mir. Da, știu că ar fi trebuit să-ți scriu... Ar fi trebuit să-ți răspund la scrisorile acelea uimitoare pe care mi le-ai trimis. Însă...

— Nu mai vreau să aud nimic, Jack.

— Te rog, întâlnește-te cu mine.

— Exclus.

— Uite, eu sunt pe Broadway, la intersecția cu strada 83. Aș putea ajunge la tine în cinci minute.

— De unde naiba ai aflat unde locuiesc?

— Din cartea de telefon.

— Și lasă-mă să ghicesc... i-ai spus soției tale că... ieși afară ca să-ți cumperi țigări și să iei puțin aer. Corect?

— Mda, recunoscu el în silă. Ceva de genul ăsta.

— Surprize, surprize. Alte minciuni.

— Măcar dă-mi voie să-ți fac cinste cu o cafea. Sau cu ceva de băut...

— La revedere.

— Sara, te rog... mai dă-mi o șansă.

— Ți-am dat una. Sau ai uitat?

Am pus receptorul în furcă. După câteva secunde, telefonul a sunat din nou. Am răspuns.

— Doar zece minute din timpul tău, m-a implorat Jack. Nu-ți cer mai mult.

— Eu ți-am acordat opt luni din timpul *meu*... și ce-ai făcut cu ele?

— Am greșit îngrozitor.

— În sfârșit o urmă de bun-simț. Oricum nu mă interesează. Lasă-mă în pace și să nu mă mai suni niciodată.

Am închis, dar n-am mai pus receptorul în furcă.

M-am împotrivit tentației de a mai bea un pahar de scotch. Câteva minute mai târziu, interfonul a început să zbârnâie. Oh, Isuse, venise până aici. M-am dus la bucătărie, am ridicat receptorul și am strigat:

— Ți-am zis că nu vreau să te mai văd niciodată.

— În colț e o cafenea, a insistat Jack printre pârâiturile inerente. O să te aștept acolo.

— Nu-ți pierde vremea. Nu vin.

Și am închis.

Timp de o jumătate de oră m-am străduit să fac tot felul de lucruri. Am spălat vasele murdare din chiuvetă. Mi-am preparat o cafea. Am dus-o la birou. M-am așezat pe scaun și m-am apucat să corectez cele patru articole pe care le scrisesem cât rămăsesem blocată în casă. Când n-am mai rezistat, m-am ridicat în picioare, mi-am luat haina și am plecat.

Până la Gitlitz era un drum de două minute. L-am găsit pe Jack într-un separeu, cu o ceașcă de cafea în fața lui și o scrumieră în care se zăreau patru mucuri de țigări. Când

am intrat își aprindea din nou un Lucky Strike. A sărit în picioare, zâmbindu-mi nervos.

— Aproape că-mi pierdusem speranța...

— Foarte bine, am zis, așezându-mă. Pentru că în zece minute am plecat de aici.

— Sunt fericit să te văd, a rostit el senin și luând loc în fața mea. Nici nu știi cât de fericit...

I-am retezat-o scurt.

— Aș vrea o cafea.

— Da, da, m-a aprobat, făcându-i un semn ospătăriței. Să-ți comand ceva de mâncare?

— Nu.

— Ești sigură?

— Nu mi-e foame.

S-a întins să mă apuce de mână. M-am ferit.

— Ești așa de frumoasă, Sara.

M-am uitat la ceas.

— Nouă minute și cincisprezece secunde. Timpul tău se scurge, Jack.

— Chiar mă urăști, nu-i așa?

Am evitat să răspund, aruncând iarăși o privire spre ceas.

— Opt minute și patruzeci și cinci de secunde.

— Am dat-o în bară.

— Cuvintele sunt ieftine... cum se spune prin Brooklyn.

S-a strâmbat și a tras din țigară. Ospătărița mi-a adus cafeaua.

— Ai dreptate, Sara. Fapta mea n-are scuză.

— Nu trebuia decât să-mi răspunzi la una dintre scrisorile mele. Le-ai primit pe toate, nu?

— Da, pe toate. Au fost fantastice, extraordinare. Și le-am păstrat pe toate.

— Sunt mișcată. Acum mai ai să-mi mărturisești și că i le-ai arătat lui... cum o cheamă?

— Dorothy.

— Așa, da, lui Dorothy. Ca în *Vrăjitorul din Oz*. Să înțeleg că ai întâlnit-o în Kansas unde trăia alături de cățelușul ei, Toto...

Mi-am mușcat buza și am continuat:

— Cred că ar fi mai bine să plec.

— Nu. Sara, îmi pare așa de rău...

— Ți-am scris... nici nu mai știu câte...

— Treizeci și două de scrisori și patruzeci și patru de cărți poștale, m-a întrerupt el.

L-am privit cu interes.

— Un inventar foarte precis.

— Le-am prețuit pe toate.

— Oh, *te rog*. Nu mă deranjează minciunile. Dar minciunile siropoase...

— Acesta e adevărul.

— Nu te cred.

— Era însărcinată, Sara. Nu știam atunci când te-am întâlnit.

— Dar pe *ea* o știai, într-un fel sau altul. Altfel n-ar fi avut cum să rămână însărcinată. Sau am înțeles greșit?

A oftat din greu și a scos un nor gros de fum.

— Am întâlnit-o în august 1945. *Stars and Stripes* tocmai mă transferase înapoi în Anglia după misiunea din Germania. Mai aveam de stat trei luni la biroul lor european, care se întâmpla să fie localizat în cartierul general al Aliaților, în afara Londrei. Dorothy lucra acolo ca dactilografă. Tocmai terminase colegiul și-și oferise voluntar serviciile armatei. „Aveam ideea asta romantică să particip și eu cu ceva la război", mi-a povestit ea mai târziu. „Mă vedeam un soi de eroină din romanele lui Hemingway, lucrând într-un spital." Dar Armata a făcut-o secretară la Londra. Într-o zi, în timpul unei pauze, la cantină, am intrat în vorbă. Se plictisea de moarte de atâta bătut la mașină. Și eu mă plictiseam să rescriu operele altor jurnaliști în fiecare zi. Am început să

ne vedem după orele de lucru. Am ajuns să împărțim și patul. N-a fost vorba de dragoste. Și nici de pasiune. Doar ceva... de făcut. Un fel de a ne pierde vremea în capitala prăfuită a Angliei. Sigur că ne plăceam. Dar știam amândoi că e doar o aventură, fără nici un fel de viitor. Două luni mai târziu, la începutul lui noiembrie, mi s-a comunicat că mă voi ocupa cu știrile despre reconstrucția postbelică a Germaniei... dar că mai întâi mi se acordă o permisie și mă pot întoarce în State pentru o vreme. Când i-am dat vestea că plec, s-a întristat, dar n-a suferit prea tare. Petrecusem clipe plăcute împreună. Ne înțelegeam bine. Iar eu credeam că e grozavă. La naiba, eram un biet irlandez catolic din Brooklyn, în vreme ce ea era o tipă stilată din Mount Kisco. Eu absolvisem liceul Erasmus. Ea, Rosemary Hall și Smith. Îmi depășea cu mult condiția. Și ea știa asta — deși era prea drăguță ca să recunoască. O parte din mine se simțea flatată că ea binevoise să-și piardă timpul cu mine. Dar chestii din astea se întâmplă în război. Ea e acolo, tu ești acolo... așa că, de ce nu? În fine, am plecat din Anglia pe 10 noiembrie și nu m-am așteptat s-o mai văd pe Dorothy vreodată. Două săptămâni mai târziu te-am întâlnit pe tine, și...

S-a oprit, strivindu-și țigara. Apoi a scos un alt Lucky Strike pe care l-a aprins.

— Și ce? am întrebat încet.

— Și am știut.

Tăcere.

— Am priceput pe loc. Ca un șoc electric. Am știut.

Nu mi-am ridicat privirea din ceașca de cafea. N-am scos un cuvânt. S-a întins din nou spre mâna mea. Nu m-am mișcat. Degetele lui le-au atins pe-ale mele. M-am cutremurat. Am vrut să-mi retrag mâna, dar n-am reușit. Când Jack a vorbit din nou, aproape că șoptea:

— Tot ce ți-am spus în noaptea aceea a fost cât se poate de serios. *Totul*, Sara.

— N-am de gând să ascult prostiile tale.

— Ba da.

Mi-am smucit mâna.

— Ba nu.

— Și tu ai știut, Sara.

— Fir-ar al dracu', normal că am știut, m-am răstit. Treizeci și două de scrisori, patruzeci și patru de cărți poștale... normal că am știut. Nu numai că mi-a fost dor de tine. Am *tânjit* după tine. Împotriva voinței mele. Și când am văzut că nu răspunzi...

Și-a vârât mâna în buzunarul de la palton și a scos două plicuri pe care le-a așezat în fața mea.

— Ce sunt astea? l-am întrebat.

— Două scrisori pe care ți le-am scris, dar nu ți le-am trimis.

Le-am privit fix. Plicurile aveau sigiliul Armatei Americane. Arătau puțin uzate și învechite.

— Prima scrisoare am scris-o în drum spre Germania. Intenționam să ți-o trimit imediat ce acostam în Hamburg. Dar când am ajuns acolo, mă aștepta o altă scrisoare de la Dorothy, prin care mă anunța că e însărcinată. Am cerut imediat o permisie de trei zile și am plecat la Londra. Mă hotărâsem să-i spune că oricât de tare mi-ar plăcea de ea, nu putem să ne căsătorim. Pentru că... pentru că n-o iubeam. Și pentru că te întâlnisem pe tine. Dar când am ajuns în Anglia...

— Ce? Ți-a căzut în brațe? A plâns? Ți-a spus că se teme să nu o abandonezi? Apoi ți-a mărturisit că te iubește?

— Da... cam toate astea. Mi-a mai zis însă și că familia ei o va renega dacă va face copilul de una singură. Pentru că-i cunoscusem, știam că nu mă minte. Nu da vina pe ea...

— De ce-aș da vina pe ea? Dacă aș fi fost în locul ei, aș fi procedat exact la fel.

— Am simțit că n-am de ales. Vechea învățătură iezuită și-a făcut treaba: *ești responsabil pentru acțiunile tale... nu poți*

scăpa de păcatele cărnii... toată chestiunea aia cu vina catolică m-a silit să-i răspund afirmativ dorinței ei de a fi nevasta mea.

— Te-ai purtat ca un om responsabil.

— E o femeie decentă. Nu avem probleme majore. Ne împăcăm bine. Am stabilit niște relații amiabile, presupun.

N-am comentat. După un moment, a atins unul dintre plicuri și a continuat:

— Ți-am scris a doua scrisoare când m-am întors la Hamburg. Îți explicam...

— Chiar nu mă mai interesează explicațiile tale, l-am repezit, împingând ambele plicuri spre el.

— Măcar ia-le acasă și citește-le...

— Ce rost mai are? Ce-a fost a fost... acum patru ani. Am petrecut o noapte împreună. Am crezut că e începutul unei relații. M-am înșelat. *C'est la vie.* Punct. Nu sunt furioasă pe tine că „ți-ai făcut datoria" și te-ai însurat cu Dorothy. Doar că... m-ai fi scutit de multă durere și suferință dacă mi-ai fi explicat și mi-ai fi mărturisit ce se petrece.

— Am vrut. Despre asta îți vorbesc în a doua scrisoare. Dar când am ajuns la Hamburg și am găsit alte trei scrisori de la tine m-am panicat. Nu știam ce să fac mai departe.

— Și ai tras concluzia că soluția cea mai bună este să taci mâlc. Să nu-mi răspunzi la scrisori. Să mă ții de rezervă. Ori poate sperai că voi pricepe într-un târziu tăcerea ta și voi dispărea pur și simplu, nu?

Și-a plecat privirea spre ceașca de cafea și a amuțit. Eu am spart tăcerea într-un târziu.

— *Ego te absolvo*... este ceea ce vrei să auzi de la mine? M-aș fi descurcat cu rușinea. M-aș fi descurcat cu sentimentul de vină. Și m-aș fi descurcat și cu *adevărul*. Dar tu ai ales să taci. După ce mi-ai jurat că mă iubești — oricum e un lucru mare să declari cuiva iubire cu mâna pe inimă — n-ai fost în stare să rezolvi o simplă problemă de etică și anume să termini cu mine.

— N-am vrut să te rănesc...

— Isuse Cristoase, lasă-mă cu clișeele astea prostești, am rostit clocotind de furie. M-ai rănit și mai tare ținându-mă în întuneric. Și apoi, când te-ai hotărât în sfârșit să-mi dai un semn, care a fost mesajul tău? *„Îmi pare rău."* După opt luni și după toate scrisorile pe care ți le-am scris, atât ai putut să găsești. Cât de tare te-am disprețuit când am primit cartea aia poștală.

— Uneori facem niște lucruri pe care nici noi nu le înțelegem.

Jack și-a stins țigara. Tocmai se pregătea să aprindă alta, dar s-a răzgândit. Părea dezorientat și trist — de parcă nu știa încotro s-o apuce.

— Ar trebui să plec, am zis.

Am dat să mă ridic, dar el mi-a luat mâna.

— Știu exact unde ai locuit în ultimii doi ani. Am citit tot ce ai scris la *Saturday Night/Sunday Morning*. Am vrut să te sun în fiecare zi.

— Dar n-ai făcut-o.

— Pentru că n-am *putut*. Până astăzi. Când te-am văzut în parc, am știut imediat că...

Mi-am retras mâna și l-am întrerupt.

— Jack, e inutil.

— Aș vrea să te mai văd.

— Nu ies în oraș cu bărbați căsătoriți. Iar tu *ești* căsătorit, îți amintești?

M-am răsucit și m-am îndreptat iute spre ușă, fără să mă uit în spate ca să văd dacă mă urmărește. Aerul rece al nopții de ianuarie m-a lovit tăios peste față. Tocmai mă pregăteam să cotesc spre blocul meu, dar m-am temut că o să mă sune din nou. Așa că am pornit-o spre sud, pe Broadway și am intrat în barul din holul hotelului Ansonia. M-am așezat la o masă chiar lângă ușă. Am băut un J&B și am mai cerut unul.

„Uneori facem niște lucruri pe care nici noi nu le înțelegem."

Da, așa cum a fost iubirea mea pentru tine.

Am lăsat niște bani pe masă. M-am ridicat și am plecat. Am strigat după un taxi. I-am spus șoferului să mă ducă în centru. Când am ajuns pe strada 34, l-am rugat să întoarcă. Taximetristul a rămas puțin nedumerit de schimbarea bruscă a direcției.

— Doamnă, aveți idee încotro mergem? m-a întrebat el.

— Nu.

Într-un târziu, am ajuns acasă. Spre ușurarea mea, Jack nu rătăcea prin fața blocului. Dar îmi făcuse o vizită, pentru că pe prețul de la ușă mă așteptau două plicuri. Le-am ridicat și am intrat în apartament. Mi-am scos haina. M-am dus la bucătărie și am pus ibricul pe aragaz. Am aruncat ambele scrisori la coș. Mi-am preparat un ceai și am intrat în living. Am ales din teancul de discuri cvartetul K 421 a lui Mozart în interpretarea Cvartetului de Coarde Budapesta. M-am așezat pe canapea și am încercat să mă las pătrunsă de muzică. După cinci minute, am alergat din nou la bucătărie și am recuperat scrisorile din coș. Am aranjat plicurile frumos lângă mine. Le-am privit vreme îndelungată, străduindu-mă să *nu* le deschid. Mozart continua netulburat. Până la urmă am cedat. Am deschis primul plic pe care era trecută adresa mea din strada Bedford. Literele se șterseseră puțin, de parcă ar fi fost expuse pentru scurt timp la ploaie. Plicul era și el mototolit, tocit și învechit. Dar încă mai păstra timbrul intact. L-am desfăcut. Înăuntru am găsit o coală albă cu antetul revistei *Stars and Stripes*. Jack avea un scris de mână caligrafic, cursiv, ușor de descifrat.

27 noiembrie 1945
Frumoasa mea Sara,

Iată-mă aici — undeva în afara coastei Nova Scoția. Suntem pe mare de două zile. Peste alte șapte zile vom acosta la Hamburg. Cabina mea cu greu poate fi numită „inti-

mă" (are patru metri pe doi, ca o celulă de închisoare) și o împart cu alți cinci tipi, dintre care doi sforăie îngrozitor. Sunt curios cum de s-a gândit Armata să bage șase soldați într-o cămară. Nu-i de mirare că am câștigat războiul.

Când am ridicat ancora din Brooklyn acum două zile, a trebuit să fac un efort considerabil să nu sar peste bord și să nu înot până la țărm, apoi să iau metroul și să ciocăn la ușa ta din strada Bedford. Dar asta m-ar fi costat un an de zile petrecut în carceră — în timp ce pedeapsa actuală va ține doar nouă luni. Și să nu uiți să mă aștepți la Șantierul Naval când o să acostăm din nou în septembrie... altfel sunt în stare să fac ceva nesăbuit și autodistructiv, cum ar fi să mă convertesc și să intru în rândul Fraților Creștini.

Ce-aș mai putea spune, domnișoară Smythe? Doar atât: oamenii vorbesc mai mereu despre o chestie numită *la prima vedere*. N-am crezut niciodată în așa ceva, considerând-o mai degrabă un detaliu siropos al filmelor proaste (în care joacă de obicei Jane Wyman).

Dar poate motivul pentru care n-am crezut este că nu mi se întâmplase și mie. Până te-am întâlnit pe tine.

Nu e viața incredibil de absurdă? În ultima mea noapte petrecută la New York, nimeresc la o petrecere unde n-aveam ce să caut și... unde te-am găsit pe tine. Din prima clipă mi-a trecut prin cap: Cu fata asta o să mă însor.

Și așa va fi... dacă vrei și tu.

Da, știu, e puțin cam devreme pentru asta. Nici o problemă. Doar că m-am lăsat dus de val. Dar se presupune că dragostea te face mai impetuos și mai nătâng.

Sergentul nostru ne cheamă la datorie, așa că trebuie să închei aici. O să-ți expediez scrisoarea imediat ce ajung la Hamburg. O să mă gândesc la tine zi și noapte.

Cu dragoste,

Jack.

Nici n-am terminat bine scrisoarea, că m-am apucat din nou s-o citesc. Și încă o dată după aceea. Oh, cât de mult îmi doream să fiu neîncrezătoare, sceptică, insensibilă. Dar nu simțeam decât o imensă tristețe la gândul poveștii care ar fi putut exista între noi.

Am ridicat și celălalt plic. La fel de mototolit și de tocit. Un semn că hârtia — ca și oamenii — îmbătrânește vizibil în patru ani.

3 ianuarie 1946
Dragă Sara,

Am făcut niște calcule astăzi și a reieșit că au trecut treizeci și șapte de zile de când ne-am luat la revedere în Brooklyn. Am pornit în ziua aceea pe mare, gândindu-mă că am întâlnit dragostea vieții mele. Cât am traversat Atlanticul, am încercat să găsesc o modalitate legală de a renunța la statutul meu de jurnalist al armatei ca să mă pot întoarce în Manhattan fără să apar în fața Curții Marțiale.

Apoi, când am ajuns în Hamburg, mă aștepta o scrisoare. O scrisoare care avea să-mi întoarcă viața pe dos.

În următoarele cinci paragrafe îmi povestea cum cunoscuse o dactilografă pe nume Dorothy în perioada cât fusese detașat în Anglia, cum trăiseră o aventură și cum terminaseră relația la începutul lui noiembrie.

Apoi aflase că fata rămăsese însărcinată. Plecase la Londra după ea. Dorothy a izbucnit în lacrimi de ușurare când l-a văzut — pentru că se temuse că o s-o abandoneze. Dar el nu era genul acela.

Toate acțiunile noastre au o consecință potențială. Uneori avem noroc și evităm repercusiunile. Uneori trebuie să plătim. Iar eu asta fac acum.

Niciodată nu mi-a fost mai greu să aștern niște cuvinte pe hârtie — pentru că tu ești femeia alături de care îmi doresc să-mi petrec restul vieții. Fără nici cea mai mică îndoială. De ce sunt așa de sigur? Pur și simplu știu.

Dar n-am cum să schimb situația. Trebuie să fiu responsabil. Trebuie să mă căsătoresc cu Dorothy.

Îmi vine să mă dau cu capul de un zid și să mă blestem pentru că te pierd. De aici înainte, imaginea ta mă va bântui pe vecie.

Te iubesc.

Îmi pare așa de rău.

Încearcă să mă ierți cumva.

Jack.

Oh, idiotule. Nătărău prost ce ești! De ce naiba nu mi-ai trimis scrisoarea? Aș fi înțeles. Te-aș fi crezut. Te-aș fi iertat pe loc. M-aș fi descurcat. Mi-aș fi revenit până la urmă. Și nu aș fi început să te urăsc.

Dar n-ai fost în stare să... să ce? Să mă rănești? Să mă dezamăgești? Sau să admiți toată porcăria asta nenorocită?

Dar să recunoști — să-ți asumi greșelile, judecățile eronate, alegerile proaste — este uneori lucrul cel mai dificil. Mai ales când, precum Jack, te trezești încolțit din cauza unui accident biologic.

— Și tu chiar crezi în povestea asta? m-a întrebat Eric mai târziu la telefon.

— Într-un fel are sens și explică...

— Ce? Faptul că e un laș, care nu ți-a mărturisit adevărul?

— A recunoscut totuși că a greșit îngrozitor de tare.

— Cu toții facem greșeli îngrozitoare. Uneori ne sunt iertate, alteori nu. Întrebarea e dacă tu vrei să-l ierți.

O pauză lungă.

— Nu e oare iertarea cea mai simplă cale pentru toată lumea implicată?

Eric a oftat din adâncul sufletului.

— Ba da, și, dacă tot veni vorba, de ce nu-ți tragi tu un glonte în picior cu o pușcă după care ia o pauză și reîncarc-o?

— Au!

— Mi-ai cerut părerea, ți-am oferit-o. Dar, S, ești fată mare acum. Crede-l dacă ai chef. Știi ce s-a întâmplat înainte. De dragul tău, sper să nu se repete. Așa că dacă vrei un sfat ieftin: *caveat emptor*[31].

— N-am ce să *cumpăr*, Eric. E căsătorit, pentru Dumnezeu.

— Și de când „căsătoria" a împiedicat pe cineva să nu se arunce într-o prostie extraconjugală?

— Nu sunt atât de proastă, Eric.

Chiar n-aveam de gând să comit o asemenea enormitate. La trei dimineața — după ce m-am lăsat învinsă de insomnie — m-am așezat la masa de scris și am dactilografiat o scrisoare.

6 ianuarie 1950
Dragă Jack,

Cine a spus că pricepi mai bine lucrurile dacă te detașezi? Sau că atunci când ajungi la o răscruce, trebuie să alegi pur și simplu? Mă bucur că ți-am citit scrisorile... pe care ți le înapoiez acum. Ele mi-au explicat multe. M-au și întristat, pentru că, la fel ca și tine, am simțit o certitudine aproape materială după noaptea petrecută împreună. Dar fiecare dintre noi are în spatele lui o poveste... iar a ta ne-a distrus orice viitor împreună. Nu-ți port ranchiună și nici nu te urăsc din cauza lui Dorothy. Mi-aș fi dorit însă să fi avut curajul să-mi trimiți scrisorile atunci.

Mi-ai mărturisit că ai o căsnicie rezonabilă. Pentru că eu însămi am trecut printr-o căsnicie oribilă, „rezonabil"

[31] *Caveat emptor* — din latină, „Cumpărătorule, ai grijă ce cumperi."

mi se pare... rezonabil de bine. Ar trebui să te consideri un bărbat norocos.

În încheiere, îți doresc ție și familiei tale multă sănătate și numai bine în viitor.

A ta,

Și am semnat *Sara Smythe*. Pentru că voiam să mă asigur că pricepe mesajul ascuns al scrisorii mele: la revedere.

Am căutat adresa de la Steele and Sherwood în cartea de telefon. Am găsit un plic mare pe care am notat adresa. M-am îmbrăcat, m-am repezit până la cutia poștală de la colț, după care m-am întors acasă. M-am dezbrăcat și m-am băgat în pat. Acum puteam să dorm.

Dar n-am avut parte de un somn prea lung. La ora opt dimineață, interfonul a început să sune. M-am târât până în bucătărie ca să răspund. Era cineva de la florăria din zonă. Mi s-a pus un gol în stomac. Am deschis ușa. Mesagerul mi-a întins un buchet de trandafiri roșii. Prinși de ei se găsea și un bilet:

Te iubesc.
Jack.

Am pus florile în apă și am rupt biletul. Mi-am petrecut ziua în oraș — mutându-mă dintr-un cinematograf în altul, unde am urmărit premierele pentru rubrica mea lunară de film. Când am ajuns seara acasă, m-am bucurat că n-am mai găsit nimic pe prețul de la ușă.

A doua zi la opt însă, interfonul a sunat din nou.

— De la Florăria Handleman.

Oh, Dumnezeule...

De data asta am primit douăsprezece garoafe roz. Și bineînțeles un bilet:

Te rog, iartă-mă. Și, te rog, sună-mă.
Te iubesc.
Jack.

Am pus florile în apă și am rupt biletul. M-am rugat să primească scrisoarea mea chiar în dimineața aceea, să priceapă mesajul și să mă lase în pace.

Dar a doua zi de dimineață... *țârrrr.*

— De la Florăria Handleman.

— Astăzi ce mai primesc? l-am întrebat pe curier.

— Doisprezece crini.

— Du-i înapoi.

— Îmi pare rău, doamnă, mi-a zis el, împingându-mi buchetul în mână. Livrarea e livrare.

Am căutat și cea de-a treia (și ultima) vază. Am aranjat florile. Am deschis bilețelul.

Eu aleg drumul de la răscruce.
Și încă te mai iubesc.
Jack

Să-l ia naiba. Să-l ia naiba. Să-l ia naiba. Mi-am înșfăcat haina și m-am repezit ca o furtună spre Broadway — până la un birou Western Union de pe strada 72. Odată ajunsă aici, m-am apropiat de tejgheaua centrală, am luat un formular pentru telegrame și un creion cu vârful tocit. Am scris:

Termină cu florile. Ajunge cu platitudinile. Nu te iubesc. Dispari din viața mea. Nu vreau să te mai văd niciodată.
Sara

Am întins funcționarului formularul. Acesta a repetat mesajul cu o voce inexpresivă, rostind *Stop* de fiecare dată

când pusesem punct. După ce a terminat, m-a întrebat dacă vreau expediere normală sau urgentă.

— Cât de repede posibil.

Taxa era un dolar și cincisprezece cenți. Jack urma să primească mesajul meu la birou în maximum două ore. Când am dat să scot banii din portofel, mâna a început să-mi tremure. În drum spre casă, m-am oprit într-un mic bar, mi-am luat o cafea și am rămas privind-o îndelung, încercând să mă conving că procedasem corect. Viața mea se îndrepta în sfârșit într-o direcție bună. Mă bucuram de succes profesional. Trecusem prin divorț mai ușor decât mă așteptasem. Într-adevăr, singurul lucru care continua să mă bântuie era faptul că nu mai puteam face copii... dar trebuia să mă împac și cu acest gând. N-aș fi scăpat de el dacă mă implicam într-o relație cu un bărbat căsătorit. Mai ales cu unul care avea deja un băiețel.

Încă îl mai iubeam. Dar dragostea nu are succes fără o temelie solidă. Iar situația lui Jack n-avea nimic solid. Ne-ar fi produs — cel puțin *mie* — numai suferință.

Așa că procedasem cum nu se poate mai bine când trimisesem telegrama. Nu?

Am rămas în oraș tot restul zilei. Când am ajuns acasă, am deschis ușa și am simțit o ușoară dezamăgire văzând că nu primisem nici un răspuns de la Jack. Am dormit până a doua zi, aproape de prânz. Când am realizat cât e ceasul, am tresărit și am coborât imediat să verific dacă nu aveam vreo corespondență din partea domnului Malone. Ghinion. Mi-am dat seama că nici florile nu mai veniseră astăzi. Poate că nu auzisem interfonul...

Am telefonat la Florăria Handleman.

— Ne pare rău, domnișoară Smythe, s-a scuzat domnul Handleman, astăzi nu e ziua dumneavoastră norocoasă.

Și nici în ziua următoare n-a fost. Și nici peste două zile. Și nici peste trei.

A trecut o săptămână fără nici un semn de la Jack. *„Dispari din viața mea. Nu vreau să te mai văd niciodată."* Oh, Dumnezeule, mă ascultase.

Și din nou mi-am spus în sinea mea că am luat cea mai înțeleaptă decizie. Și din nou mi s-a făcut dor de el.

Și-apoi, peste nouă zile, a sosit în sfârșit o scrisoare. Scurtă:

> Sara,
>
> Aceasta este cea de-a doua scrisoare dificilă din viața mea. Numai că, spre deosebire de prima, acum o voi expedia.
>
> Îți voi respecta dorința. N-o să te mai deranjez niciodată. Dar trebuie să știi un lucru: vei fi întotdeauna alături de mine — pentru că nu-mi pot scoate imaginea ta din minte. Și pentru că ești dragostea vieții mele.

N-am rupt scrisoarea. Poate și pentru că eram prea năucită la momentul respectiv. Ceva mai târziu am luat un taxi până la gara Penn și m-am urcat în trenul de Chicago — unde un club local mă invitase să țin un discurs pentru membrele clubului. Mă plăteau cu două sute de dolari pentru o oră și suportau toate cheltuielile suplimentare. Trebuia să lipsesc din New York patru zile. Când am ajuns în Chicago m-a întâmpinat cel mai mare viscol din ultimii treizeci de ani. Am descoperit iute că în comparație cu iarna din Chicago, clima Manhattanului se dovedea a fi o adevărată primăvară. Orașul nu numai că s-a împotmolit, ci a fost îngropat în nămeți. Mercurul a coborât până la minus zece grade. Vântul dinspre lacul Michigan tăia ca un bisturiu. Ninsoarea părea că nu se va mai opri niciodată. Discursul meu s-a anulat. Trenurile spre est la fel. Era imposibil să te aventurezi afară. Timp de opt zile am rămas blocată în hotelul Ambasador de pe North Michigan Avenue. Mi-am pierdut vremea dactilografiind alte câteva articole pentru „Bucăți de

viață" și citind romane polițiste ieftine. Nu trăiam în America, ci într-un roman rusesc de proastă factură.

În fiecare oră din zi, încercam să mă conving că am procedat corect atunci când i-am expediat telegrama lui Jack. Îmi provocase o mare suferință înainte. Aveam tot dreptul să nu-i mai permit a doua oară același lucru. Așa repetam întruna ca să-mi justific față de mine decizia luată și să nu am senzația că greșisem teribil.

Până la urmă, trenurile au reînceput să circule. Să obțin o rezervare pentru New York s-a dovedit a fi un coșmar. După patruzeci și opt de ore, recepționerul de la hotel a izbutit să-mi găsească un loc, dar nu la cușete. Așa că am stat toată noaptea trează în vagonul restaurant, unde am băut cafea și m-am chinuit să citesc ultimul roman al lui J.P. Marquand. M-am plictisit repede de așa-zisa criză spirituală a eroului, un bancher nesuferit din Boston. La un moment dat am ațipit și m-am trezit cu gâtul înțepenit chiar când soarele răsărea peste frumosul Newark, New Jersey.

În Manhattan vremea era rece, dar senină. M-am aruncat într-un taxi și am dormit până pe Broadway. În fața ușii mă aștepta o grămadă uriașă de corespondență. Am căutat febril printre plicuri, dar n-am zărit scrisul lui Jack. Mă ascultase cu sfințenie. Am intrat în casă. Am verificat lada frigorifică și bufetul și am observat că am rămas iarăși fără provizii. Am ridicat receptorul, am sunat la Gristedes și am făcut o comandă uriașă. Pentru că era încă dimineața devreme, mi-au spus că vor trimite băiatul să-mi livreze cumpărăturile abia peste o oră.

Așa că am despachetat și am intrat în baie. Tocmai mă uscam când a bâzâit interfonul. Am pus repede pe mine un halat, mi-am înfășurat părul într-un prosop, am alergat la bucătărie și l-am anunțat pe băiat că vin într-o secundă.

Am ieșit pe hol și am deschis ușa de la intrare. M-am pomenit față-n față cu Jack. Inima a început să-mi bată nebunește. Mi-a aruncat unul din zâmbetele lui neliniștite.

— Bună, Sara.
— Bună, am răspuns eu neutru.
— Te-am scos din baie.
— Da. Așa e.
— Îmi pare rău. Vin mai târziu.
— Nu. Intră, te rog.

L-am condus în apartament. Imediat ce ușa s-a închis în urma noastră, m-am întors spre el. O secundă mai târziu ne aflam unul în brațele celuilalt. Ne-am sărutat mult timp. După ce ne-am dezlipit puțin ca să ne tragem răsuflarea mi-a rostit numele. L-am readus la tăcere, sărutându-l din nou. Lung, cu patimă. Cuvintele nu-și mai aveau rostul. Nu mai voiam decât să-l îmbrățișez și să nu-i mai dau drumul niciodată.

Trei

Ceva mai târziu în dimineața aceea, m-am răsucit spre Jack și l-am rugat:
— Aș vrea să-mi îndeplinești o mică dorință.
— O să încerc.
— Vreau să rămâi la mine toată ziua.
— Se rezolvă, a zis el și a sărit din pat, îndreptându-se către bucătărie gol-pușcă.

L-am auzit folosind telefonul și după o conversație de câteva minute s-a întors în dormitor cu două sticle de bere.

— Acum sunt în mod oficial plecat din oraș cu afaceri până vineri la cinci după-amiază, m-a anunțat el. Asta înseamnă trei zile și două nopți. Spune-mi unde vrei să mergem...

— Nu vreau să mergem nicăieri. Vreau să stai aici cu mine.

— Îmi convine de minune.

S-a strecurat la loc în așternuturi și m-a sărutat apăsat.

— Trei zile în pat cu tine reprezintă cea mai tare idee posibilă. Mai ales că putem să bem Schlitz și la zece dimineața.

— Dacă aș fi știut că vii, aș fi cumpărat șampanie.

Întotdeauna simți când stabilești o relație adevărată cu cineva. În prezența unei asemenea persoane, observi că vorbești încontinuu. Sau cel puțin așa ni s-a întâmplat nouă în acele trei zile. N-am părăsit apartamentul nici măcar un minut. Ne-am baricadat înăuntru și nu ne-a mai interesat nimic din ce se petrece în lume. N-am răspuns la ușă — decât băiatului care mi-a adus alimentele comandate la Gristedes. Am sunat și la magazinul nostru de băuturi și le-am cerut să-mi livreze niște vin și bourbon. Cei de la Gitlitz s-au dovedit incredibil de amabili și mi-au onorat tot ce le-am comandat din meniu.

Ne-am izolat de oameni. Am discutat. Am făcut dragoste. Am dormit. Ne-am trezit. Am vorbit din nou. Știam așa de puține unul despre celălalt. Eram avizi de informații. Voiam să aflu tot — să reînnodăm firul din momentul în care ne despărțisem cu patru ani în urmă, să-mi povestească mai multe despre copilăria lui în Brooklyn, despre tatăl lui cel dur și despre mama sa care murise când el abia împlinise treisprezece ani.

— A fost îngrozitor. Eram în clasa a șaptea. S-a întâmplat chiar în duminica Paștelui, în 1935. Ne întorsesem de la slujba de dimineață — mama, tata, eu și Meg. Mi-am schimbat

hainele de biserică și m-am dus cu doi amici să jucăm *stickball* pe o stradă vecină. Mama mi-a pus în vedere să nu stau decât o oră, pentru că aveam invitate la masă o mulțime de rude. La un moment dat, am zărit-o pe Meg alergând spre mine, cu obrajii brăzdați de lacrimi... Abia împlinise unsprezece ani pe atunci. „Mama e foarte bolnavă", a reușit ea să strige. Nu-mi amintesc decât că am alergat ca un nebun înapoi acasă. Când am ajuns acolo, în fața clădirii se găsea o ambulanță și doi polițiști. Apoi, pe neașteptate, pe ușă au ieșit doi bărbați cu o targă pe care așezaseră un trup acoperit cu un cearșaf. Tata a apărut și el sprijinit de fratele său, Al. Nu-l văzusem niciodată plângând pe tata, dar acum suspina ca un copil. În clipa aceea am înțeles...

Jack a oftat și a continuat.

— Mama a murit din cauza unui embolii. I s-a blocat o arteră și... Avea doar treizeci și cinci de ani. Nici o problemă anterioară cu inima. Nimic. Mama nu se îmbolnăvea niciodată. Era prea ocupată de creșterea noastră ca să se simtă rău. Iar acum zăcea întinsă pe o targă. Fără suflare. Preț de câteva secunde mi s-a părut că-mi fuge pământul de sub picioare. Asta m-a învățat moartea mamei. Te duci să te joci și te gândești că ai o viață liniștită, sigură. Te întorci acasă și descoperi că viața ta e mutilată pe vecie.

L-am mângâiat pe păr.

— Ai dreptate. Nimic nu e sigur pe lume. Nu cred că se poate lăuda cineva că a trăit fără să joace niște cărți foarte proaste.

Mi-a atins fața cu vârful degetelor.

— Uneori îți mai pică și un careu deași.

L-am sărutat și am adăugat:

— Adică eu nu merit să fiu considerată o chintă royală?

— Tu ești cea mai bună mână imaginabilă.

Mai târziu, în miez de noapte — după ce am savurat faimoasele sandviciuri cu mușchi de vită și orez de la Gitlitz și

câteva sticle de Budweiser — a început să-mi vorbească despre munca lui de la agenția de PR.

— Normal că visam să plec de la *Stars and Stripes* și să obțin un post de ziarist la *Journal-American* sau chiar la *New York Times*. Dar când am aflat că voi deveni tată, am considerat că trebuie să mă orientez pentru ceva mai rentabil decât salariul de început de șaizeci de dolari pe săptămână pe care ți-l oferă marile ziare... asta în cazul în care ar fi vrut să mă angajeze. Pe scurt, șeful biroului londonez de la *Stars and Stripes* — Hank Dyer — lucrase pentru Steele and Sherwood înainte de război, așa că am avut parte de o recomandare bună încă din start. În plus, îmi și place, având în vedere că în cea mai mare parte a timpului iau prânzul cu jurnaliștii și vrăjesc câte un client. Inițial, m-am limitat numai la zona Manhattanului, dar afacerea noastră a explodat efectiv, iar în prezent ne ocupăm de nenumărate corporații. Eu sunt punctul de legătură cu multe companii de asigurări de pe coasta de est. Nu mă mai distrez ca pe vremuri, când căutam câte un boxer ori vreun cuplu de producători de pe Broadway de mâna a doua. Dar mi-au urcat salariul la șaptezeci de dolari pe săptămână și diurna de călătorie e bunicică...

— Ar trebui să te plătească serios pentru că bați atâta cale până în Albany și în Harrisburg.

— Crede-mă, o să mai rămân cu tipii de la asigurări încă vreo doi ani și atât. După aceea, dacă pot, mă las de PR și mă întorc la jurnalism. Sora mea, Meg, mă bate mereu la cap că așteaptă de la mine să câștig premiul Pulitzer înainte să împlinesc treizeci și cinci de ani. Iar eu o necăjesc și o condiționez ca până atunci să devină redactor-șef la McGraw-Hill. Mai ales că are toate șansele în această privință. McGraw-Hill tocmai a numit-o redactor cu puteri depline... și abia are douăzeci și cinci de ani.

— E căsătorită?

— Nici pomeneală. Crede că toți bărbații sunt niște oameni de nimic.

— Câtă dreptate are.

Jack m-a privit îngrijorat.

— Chiar crezi asta?

— Absolut, am zâmbit.

— Și fostul tău soț era un om de nimic?

— Nu, doar un funcționar de bancă.

— S-a întâmplat ceva urât cât ai fost căsătorită, nu?

— De ce mă întrebi?

— Pentru că eviți să-mi vorbești despre el.

— Când m-am măritat cu George am judecat greșit. La vremea respectivă, îmi închipuiam că nu am de ales. Eram însărcinată.

I-am povestit tot. Nunta mohorâtă, expediată cu viteza luminii. Luna de miere îngrozitoare. Viața mea limitată din Old Greenwich. Soacra mea de coșmar. Pierderea copilului. Vestea că nu voi mai avea copii niciodată. După ce am terminat, Jack s-a întins peste masa de la bucătărie și mi-a prins mâinile.

— Of, iubito... Cum de-ai suportat?

— Așa cum suporți orice pierdere: pur și simplu. N-ai prea multe opțiuni: torni la greu băutură în tine, iei pastile, suferi căderi nervoase, te lași cuprinsă de depresie și alte chestii din astea demne de milă. Dar știi ce mă întreb uneori? Mai ales noaptea, când nu pot dormi. Oare eu sunt de vină? Mi-am provocat cumva singură avortul? Pentru că trebuie să recunosc că am avut momente când m-am gândit că dacă aș avorta, aș scăpa de George...

— Nu te poate nimeni condamna pentru asemenea gânduri, la ce viață de iad te obligau să duci soțul tău nătărău și nenorocita aia de maică-sa. În plus, tuturor ne trec prin cap chestii sumbre când suntem speriați sau prinși în capcană...

— Ideea e că mie mi s-a împlinit dorința. Am avortat. Și mi-am distrus și șansa de a mai face copii...

— Termină. N-ai distrus *nimic*. Ai avut... nu știu... ai avut ghinion. Suntem așa de siguri că putem controla anumite lucruri... Deloc adevărat. Și mai există și momente... rare de altfel... când trebuie să alegem varianta etică. Dar, în general, devenim victimele evenimentelor pe care nu le putem controla. Așa cum tu nu ai avut nici un fel de control asupra acelei întâmplări. *Nici unul.*

Am înghițit nodul din gât. L-am privit cu atenție. Vehemența lui mă uimise și mă încântase totodată.

— Mulțumesc, am rostit într-un târziu.

— N-ai de ce.

— Aveam nevoie să aud astfel de încurajări.

— Iar eu trebuia să ți le ofer.

— Ridică-te.

Nedumerit, s-a supus ordinului meu. L-am tras spre mine. L-am sărutat cu pasiune.

— Hai să ne întoarcem în pat, l-am îndemnat.

În cea de-a doua zi petrecută împreună, pe la nouă seara, s-a dat jos din pat și mi-a spus că trebuie să dea un telefon. Și-a tras pantalonii, și-a vârât o țigară între dinți, s-a scuzat și a plecat la bucătărie. L-am auzit formând un număr. Timp de zece minute a vorbit cu o voce joasă, amabilă. Am intrat în baie și am făcut un duș ca să-mi alung gândurile negre. Când am ieșit — zece minute mai târziu — înfășurată într-un halat, Jack stătea pe marginea patului și tocmai își aprindea altă țigară. Am zâmbit forțat, întrebându-mă dacă pe chipul meu se văd sentimentele care mă încercau în acel moment: vină și gelozie.

— E totul bine acasă? l-am iscodit cu blândețe.

— Da, bine. Charlie a răcit puțin, ceea ce înseamnă că Dorothy a dormit prost azi-noapte...

— Biata Dorothy.

S-a uitat la mine cu atenție.

— Sper că nu ești geloasă!

— Normal că sunt geloasă. Te vreau zi și noapte alături de mine. Dar pentru că tu te-ai însurat cu Dorothy, e aproape imposibil. Da, sunt geloasă pe faptul că Dorothy e soția ta. Dar asta nu înseamnă și că o urăsc. Însă o invidiez teribil... și mă enervează îngrozitor. O iubești, nu-i așa?

— Sara...

— Nu te acuz de nimic. Pur și simplu mă interesează. Din motive evidente.

A strivit țigara pe jumătate arsă. A scos un alt Chesterfield și l-a aprins. A tras două fumuri, după care a prins curaj:

— Da, o iubesc. Dar nu e *dragoste*.

— Adică?

— Am nimerit împreună din cauza lui Charlie. Ne adorăm băiețelul. Ne înțelegem bine. Sau cel puțin am găsit o cale să ne împăcăm. Nu... nu există pasiune. Ci doar un soi de relație... amiabilă.

— Niciodată n-ați mai...

— Din când în când. Dar nu mi-a dat senzația că-i pasă prea tare.

— Dar ție îți pasă?

— Hai să zicem așa. Cu Dorothy e... nu știu... plăcut cred că ar fi cuvântul potrivit. Nimic mai mult. Cu tine... e totul. Știi la ce mă refer.

M-am aplecat și l-am sărutat.

— Știu perfect.

— Fă-ți un serviciu, te rog. Dă-mă afară chiar acum. Înainte de a-ți complica viața.

— Problema e că dacă te-aș da afară, în cinci minute ai fi înapoi la ușă, implorându-mă să te primesc.

— Ai dreptate.

— Hai să lăsăm lucrurile să decurgă de la sine.

— Corect. Încă mai avem o zi la dispoziție.

— Da. Aproape douăzeci și patru de ore.

— Vino aici, m-a rugat Jack.

M-am apropiat de el. A început să mă sărute pe față și pe gât, șoptindu-mi: „Nu te mișca."

— Nu plec nicăieri, l-am liniștit eu.

Am dormit până târziu a doua zi de dimineață. Ningea din nou. Am pregătit cafea și pâine prăjită. Ne-am tolănit pe pat și acolo am servit micul dejun. Pentru prima dată, am păstrat tăcerea amândoi timp de câteva minute — genul acela de tăcere agreabilă care se naște într-un cuplu trainic. Am împărțit frățește ediția de dimineață a ziarului *New York Times*. Pe fundal se auzeau suitele lui Bach pentru violoncel, în interpretarea lui Pablo Casals. Fulgii de nea continuau să cadă din cer.

— M-aș putea obișnui cu atmosfera asta.

— Și eu.

— Dă-mi și mie să-ți citesc povestea.

— Ce poveste? l-am întrebat nedumerită.

— Povestea despre noi pe care ai scris-o.

— De unde știi de ea?

— De la Dorothy. Așa cum ți-a mărturisit în parc, e o mare admiratoare de-a ta. Citește *Saturday Night/Sunday Morning* de ani de zile. Când ne-am întors acasă în ziua aia, mi-a zis că primul lucru scris de tine pe care l-a citit a fost o nuvelă pentru *Saturday/Sunday*... Când se întâmpla asta?

— În 1947.

— În fine, când mi-a descris subiectul, n-am reușit decât să îngaim un „Oh" gâtuit și am sperat să nu fi observat șocul de pe fața mea.

— Și n-a bănuit... ?

— La naiba, nu. Habar n-are că noi ne-am petrecut noaptea împreună. Așa că arată-mi-o.

— Nu cred că am vreun exemplar acasă.

— Și chiar te aștepți să înghit minciuna asta?

— Bine. Stai aici.

M-am dus în living, am scotocit printr-una din cutiile mele și am găsit exemplarul care conținea „Permisia". M-am întors în dormitor și i l-am întins lui Jack. Apoi m-am îndreptat spre baie.

— Eu o să fac un duș, i-am spus. Să bați la ușă când termini.

Cincisprezece minute mai târziu, am auzit și ciocănitul. Jack a intrat, s-a așezat pe marginea căzii și și-a aprins o altă țigară.

— Așadar? l-am întrebat.

— Chiar ești de părere că sărutam ca un adolescent?

— Tu nu — dar tipul din poveste, da.

— Dar este povestea noastră.

— Corect. Dar este și *o* poveste.

— Una scrisă excepțional.

— Nu trebuie să mă flatezi.

— N-aș face-o dacă n-ar fi adevărat. Și următoarea... unde se află?

— La atât se rezumă cariera mea literară până în prezent.

— Mi-aș dori să citesc mai multe lucruri scrise de tine.

— Nici o problemă — cumpără în fiecare săptămână *Saturday Night/Sunday Morning.*

— Știi foarte bine la ce mă refer.

Mi-am întins mâna săpunită și mi-am lipit-o de coapsa lui.

— Nu mă deranjează dacă scrisul meu e considerat ceva banal, minor, ușor.

— Dar poți mai mult.

— Asta e părerea ta și mă emoționează. În același timp însă, îmi cunosc limitele.

— Ești o scriitoare minunată.

— Deloc. În orice caz, nu mă interesează câtuși de puțin să fiu „minunată". Îmi place ceea ce scriu. Mă descurc bini-

șor. Sigur că vorbim despre niște materiale lipsite de importanță și stângace. Dar ele îmi plătesc facturile și îmi permit să mă duc la film în fiecare după-amiază. Ce și-ar mai putea dori o fată?

— Faimă literară, presupun.

— „Faima e ca o albină. Cântă, pișcă și te lasă."

— Emily Dickinson?

L-am privit și am zâmbit.

— Ți-ai învățat lecția, domnule Malone.

Ziua s-a scurs lent. Pe la cinci după-amiază l-am tras înapoi în pat. La șase, s-a întors spre mine și mi-a zis:

— Trebuie să plec.

— Da, presupun că trebuie.

— Dar nu vreau.

— Nici eu. Dar n-avem încotro.

— Așa e.

A făcut un duș și s-a îmbrăcat.

— Acum plec de-a binelea. Înainte să mă apuc să te sărut din nou.

— Bine, am șoptit. Du-te.

— Mâine?

— Poftim?

— Pot să te văd și mâine?

— Desigur. Absolut. Dar... vei avea timp?

— O să-mi fac. Pe la cinci, dacă-ți convine.

— Te voi aștepta.

— În regulă.

S-a aplecat spre mine. Mi-am proptit mâna în pieptul lui, împiedicându-l să se apropie.

— Mâine, domnule Malone.

— Doar un ultim sărut.

— Nu.

— De ce?

— Pentru că o să ajungem în pat.

— Am priceput.

L-am ajutat să-și îmbrace paltonul.

— N-ar trebui să plec, a insistat Jack.

— N-ai de ales.

I-am deschis ușa.

— Sara, eu...

Mi-am lipit degetele de buzele lui.

— Nu spune nimic.

— Dar...

— Mâine, dragostea mea. Mâine.

M-a prins de mână și s-a uitat fix în ochii mei, după care a zâmbit.

— Da, mâine.

Patru

Pe la cinci și douăzeci după-amiază, eram deja convinsă că nu va mai veni. De pe la patru și un sfert nu-mi mai găseam locul — sigură că Jack se răzgândise, ori fusese reținut de Dorothy, ori se lăsase copleșit de sentimentul vinovăției. Atunci însă a zbârnâit soneria. M-am repezit ca o furtună pe ușă. La intrare, mă aștepta Jack cu o sticlă de vin spumos franțuzesc într-o mână și cu un buchet de crini în cealaltă.

— Iartă-mă, iubito. Am fost prins într-o întâl...

L-am întrerupt.

— Ești aici, i-am zis, apucându-l de guler și trăgându-l spre mine. Nimic nu mai contează.

O oră mai târziu m-a întrebat:

— Ce se întâmplă cu șampania noastră?

M-am uitat pe podeaua acoperită cu haine. Sticla de șampanie căzuse într-o parte peste paltonul lui Jack. Florile zăceau împrăștiate alături.

— Uite unde a aterizat, i-am arătat lui Jack.

A sărit din pat, a ridicat sticla, i-a desfăcut poleiala argintie și a scos dopul. Un jet de spumă ne-a udat pe amândoi.

— Frumos, am rostit eu cu șampania prelingându-mi-se pe față.

— Scuze.

— Ai noroc că te iubesc, l-am dojenit.

Mi-a întins sticla:

— Haide, până la fund.

— Să știi că în casa asta se găsesc și pahare.

— Dintr-o sorbitură, iubito. Așa se face la Moscova.

— Bine, tovarășe, am râs și i-am luat sticla.

După ce am băut, i-am înapoiat-o.

— Apropo, șampania asta e prea scumpă ca s-o risipim prin dormitorul meu. Cât costă, cinci, șase dolari?

— Contează?

— Dacă ai o familie de întreținut... atunci da, șase dolari contează.

— Doamne, câtă responsabilitate.

— Gura, l-am certat și mi-am trecut degetele prin părul lui.

— Cu plăcere, a rostit el șăgalnic și m-a trântit pe spate.

După ce am făcut dragoste din nou, m-a înconjurat cu brațele peste piept și s-a lipit de mine. Preț de câteva minute, ne-am lăsat cuprinși de o reverie tăcută.

— De când am plecat de aici aseară, a început Jack, nu m-am gândit decât cum să fac să mă întorc mai repede.

— Și eu am numărat orele.

— Azi-noapte pe la trei nu dormeam.

— Nici eu.

— Dacă aș fi știut... mă tenta incredibil ideea să te sun.

— Niciodată să nu-mi dai telefon de acasă.

— În regulă.

— Dacă vrei ca lucrurile să meargă perfect între noi, trebuie să păstrăm discreție maximă. Fără telefoane de acasă sau de la birou. Folosește un telefon public atunci când vrei să vorbești cu mine. Nu ne vom scrie niciodată. Dacă-ți dau vreodată un cadou, îl ții la mine. Și nimeni nu are voie să afle de relația noastră. *Nimeni.*

— Dar de ce atâtea griji?

— Crezi că aspir să fiu distribuită în rolul Spărgătoarei de Căsnicii? Sau al întreținutei? *La maîtresse?* În nici un caz, soldat. Voi fi iubita ta. Dar nu *femme fatale.* Te vreau... dar nu-mi doresc suferința inerentă care se naște din dragostea pentru un bărbat căsătorit. Așa am hotărât azi-dimineață la trei. Tu vei avea viața ta. Eu pe a mea. Noi doi vom avea o viață a noastră... despre care nu trebuie să afle nimeni.

— Crede-mă, Dorothy nu bănuiește nimic... deși a fost intrigată de noul meu aftershave.

— Dar ieri nu m-am parfumat.

— Da, dar în drum spre casă m-am oprit la o farmacie și mi-am cumpărat două sticle de Mennen Skin Bracer și mi-am dat puțin cu el înainte să intru pe ușă... pentru eventualitatea că mirosul tău mai stăruia pe fața mea.

— Și de ce două sticle?

S-a întins după palton și a scos o punguță din buzunar.

— Una pentru acasă, una pentru aici. Am mai cumpărat și același săpun, același deodorant și aceeași pastă de dinți pe care le folosesc în mod obișnuit.

L-am privit obosită.

— Te miști repede, nu glumă! Ori poate că ai mai procedat așa și înainte.

— Niciodată, dar *niciodată* nu am mai procedat astfel.

— Mă bucur să aud asta.

— Pur și simplu, nu vreau s-o rănesc pe Dorothy.

— Dacă vrei să n-o rănești pe Dorothy, îmbracă-te și pleacă. Pentru că dacă rămâi aici, atunci cu siguranță îi vei frânge inima.

— Numai dacă află.

— O să afle până la urmă.

— Numai dac-o las să afle. Și nu voi permite așa ceva.

— Ești atât de deștept?

— Nu e o chestiune de deșteptăciune... ci doar... în fine, vreau s-o protejez.

— *Adică, dacă nu știe, nu suferă, nu?*

— Adică... n-am s-o părăsesc... dar nici nu voi renunța la tine. Sigur, s-ar putea să nu-ți convină aranjamentul ăsta.

— Aha, deci povestea noastră e un aranjament, nu? *Cinq-à-sept*, cum spun veselii parizieni. Păi, dacă tot vorbim de literatură franceză, eu cine o să fiu, Jack? Emma Bovary?

— Dar nu era măritată?

— Touché.

— Sara...

— Ce prostie din partea mea să mă consider o femeie adulteră, când, de fapt sunt... ce?... o curtezană... ăsta e termenul corect, nu? Da, *o curtezană*, al cărei amant aristocrat își lasă o sticlă de aftershave Mennen în budoarul ei.

Tăcere lungă. Jack a încercat să mă îmbrățișeze. M-am ferit și l-am împins ușor într-o parte.

— N-o să mă las călcată în picioare și a doua oară.

— N-o să te fac să suferi.

— Mai vedem noi asta.

M-am uitat la ceas.

— Ar trebui să pleci acasă la soția ta.

Câteva minute mai târziu se afla deja la ușă.

— Luni și marți sunt plecat din oraș și ar trebui să mă întorc miercuri după-amiază, m-a informat el, îmbrăcându-și paltonul.

— Bine.

— Dar dacă mă străduiesc puțin, poate reușesc să decalez întâlnirile din Philadelphia și să ajung aici marți seară... în caz că ai chef de oaspeți neașteptați.

— Nu știu, Jack. O să mă mai gândesc.

— Sara...

— Și nu uita să-ți iei aftershaveul și periuța de dinți cu tine. Nu le vreau în casa mea.

— O să te sun, mi-a spus el, sărutându-mă pe frunte.

Dar nu m-a sunat peste weekend. Și nici luni. *„Tâmpito, tâmpito"*, m-am bodogănit în sinea mea. *„L-ai alungat."* Pe la opt seara, marți, mă pregătisem deja pentru ce era mai rău. *„Dacă vrei să n-o rănești pe Dorothy, îmbracă-te și pleacă. Pentru că dacă rămâi aici, atunci cu siguranță îi vei frânge inima."* De ce naiba-mi ieșise o asemenea idioțenie din gură? Iar el îmi urmase sfatul. Și de ce am făcut atâta tam-tam pentru un nenorocit de aftershave? Pentru că trebuia să mă dau drept Domnișoara Rațiune și Simțire, nu? *„Ar trebui să pleci acasă la soția ta."* Mă ascultase. Plecase acasă. Definitiv.

Apoi, în jur de opt, am auzit soneria. Am alergat la ușă și am deschis-o furioasă. Jack era îmbrăcat într-un palton maro închis și purta o pălărie cu boruri înguste de aceeași culoare, preferata jurnaliștilor. Ținea o valiză într-o mână și un buchet de flori în cealaltă.

— Unde naiba ai fost? l-am întrebat.

— În Philadelphia, a răspuns el, nedumerit de reacția mea. Doar știai asta.

— Și sâmbătă și duminică?

— Acasă cu familia, după cum m-ai instruit...

— La naiba, mi-amintesc perfect ce ți-am zis. Dar asta nu însemna că trebuie să-mi asculți sfatul.

A încercat să-și ascundă un zâmbet.

— Vino aici, nebuno.

În doar câteva secunde am rămas fără haine și n-am mai apucat să ajungem în dormitor. Am nimerit pe covorul din living. Când mă aflam pe punctul de a-mi speria vecinii, l-am mușcat de buze. După aceea, nici unul din noi n-a scos un cuvânt vreme îndelungată.

— Bună, a spart el tăcerea.

— Bună, i-am răspuns.

— Patru zile au fost...

— Peste puterile mele. Nici nu-ți închipui ce dor mi-a fost de tine.

— N-aș fi bănuit.

— Nu-ți lua nasul la purtare, soldat.

M-am ridicat în picioare și am dispărut în dormitor. M-am înfășurat într-un halat de baie. Am deschis dulapul și am scos o sacoșă. Când m-am întors în living, Jack stătea pe canapea și-și trăgea pantalonii pe el.

— Nu e nevoie să te îmbraci.

— Dar aș putea îngheța. E cam frig la tine.

— Atunci astea te vor încălzi, i-am zis, scotocind în sacoșă.

Am scos un pachet mare, învelit într-o hârtie de cadouri sobră, albastră de la Brooks Brothers.

— Un cadou?

— Doamne, cât ești de deștept.

A rupt hârtia și a zâmbit. A îmbrăcat imediat halatul albastru pe care i-l cumpărasem ieri.

— Ai gusturi, domnișoară Smythe.

— Îți place?

— La nebunie. Brooks Brothers. Clasă! Mă simt de parcă aș fi mers la Princeton.

— Ți se potrivește.

Jack a intrat în micul antreu ce se deschidea din living și s-a admirat în oglindă.

— Mda. Chiar ți se potrivește.

Am vârât mâna din nou în pungă și am mai scos un pachet.

— Ești nebună? m-a întrebat el.

— Nu. Doar generoasă.

— Prea generoasă, mi-a spus, sărutându-mă.

— Mai întâi vezi dacă-ți place.

A desfăcut pachetul și a izbucnit în râs. Înăuntru se aflau două sticle de aftershave Bay Rum de la Caswell and Massey.

— Două sticle? s-a mirat el, deșurubând dopul unui flacon.

— Una pentru aici, una pentru acasă.

Mi-a zâmbit jucăuș, după care a inspirat adânc aroma.

— Superb. Încerci cumva să-mi transmiți un anumit lucru?

— Da. Mennen te face să miroși ca un vestiar neaerisit.

— Oh, snoabo. Halat de la Brooks Brothers, acum aftershave de la Caswell and Massey. Săptămâna viitoare ce mă așteaptă? Lecții de oratorie?

— Am greșit cu ceva că ți-am cumpărat lucruri frumoase?

M-a mângâiat pe păr.

— Deloc. Sunt de acord. Doar mă întrebam cum o să-i explic soției mele noul aftershave.

— Poți să-i spui că l-ai cumpărat.

— Dar eu sunt genul de persoană care nu cheltuiește niciodată mai mult de un dolar pe aftershave.

— Ei bine, iată ce sfat îți dau, șmechere de Brooklyn. Treci pe la Caswell and Massey mâine — au magazinul pe Lexington, la intersecție cu strada 46 — și cumpără-i soției tale o apă de toaletă. Apoi îi poți spune că, în timp ce-i luai ei cadoul, ai încercat aftershave-ul Bay Rum și ai hotărât pe loc că trebuie să renunți la mai vechiul Mennen. O să fie încântată, crede-mă.

S-a stropit cu puțin aftershave pe față.

— Ce părere ai? m-a întrebat.

M-am apropiat de el, după care am început să-l sărut pe gât.

— Merge.

— Ești minunată. Cât de grea e mașina ta de scris?

— Nu prea.

S-a dus la masă și a ridicat Remingtonul.

— Aș putea s-o car.

— Sunt sigură. Dar de ce ai face asta?

— Am o idee.

Două zile mai târziu, mă aflam în trenul de dimineață spre Albany împreună cu Jack. Ne-am cazat la hotelul Capital ca domnul și doamna Jack Malone. În timp ce el a plecat la o întâlnire cu niște clienți, eu m-am așezat la masa din cameră și am scris un articol pentru „Viața de zi cu zi" la Remingtonul meu. Jack s-a întors în jur de cinci. L-am dezbrăcat în mai puțin de un minut. O jumătate de oră mai târziu și-a aprins o țigară și mi-a spus:

— De departe ăsta este cel mai sexy lucru care mi s-a întâmplat vreodată în Albany.

— Așa sper.

Erau cincisprezece grade cu minus în Albany, așa că am rămas în casă și am comandat mâncare de la room-service. În dimineața următoare, Jack s-a ocupat de alți câțiva clienți. Eu am făcut o plimbare revigorantă prin centru și, în scurtă vreme, am tras concluzia că văzusem suficient. M-am înapoiat la hotel, am mai dactilografiat jumătate din rubrica de film, apoi mi-am omorât timpul vizionând două pelicule proaste cu Victor Mature (*Samson și Dalila* și *Bulevardul Wabash*) la un cinematograf RKO din apropiere. M-am întors pe la cinci și jumătate. Tocmai mă pregăteam să deschid ușa, când l-am auzit pe Jack vorbind la telefon.

— Bine, bine, știu că ești supărată, dar... ce mai înseamnă o noapte? ... Da, da, da... ai dreptate... dar știi că n-am

încotro... Știi că te iubesc... Uite, o altă noapte în Albany ne aduc zece dolari pe săptămână în plus... În regulă... Și tu, iubito... Spune-i lui Charlie că-l iubesc... da, da, mâine la cinci sunt acasă... Bine, pa.

Am mai așteptat un moment și am împins ușa. Jack își aprindea o țigară și-și turna o porție de Hiram Walker într-un păhărel. A încercat să zâmbească, dar pe chipul lui se citea tensiunea. M-am dus la el, l-am înconjurat cu brațele pe după gât și i-am spus:

— Povestește-mi.

— Nu e nimic.

— Când cineva arată așa de chinuit, nu se poate să nu fie ceva la mijloc.

A ridicat din umeri.

— Niște afaceri proaste, atâta tot.

M-am dezlipit de el, m-am dus la baie, am luat cel de-al doilea pahar de pe chiuvetă, am revenit în cameră și mi-am turnat două degete de bourbon.

— Ce s-a întâmplat? m-a întrebat el.

— Nu-mi place când sunt mințită.

— Dar când te-am mințit eu?

— *Niște afaceri proaste.* Am auzit perfect cu cine ai discutat la telefon.

— Cum adică ai auzit?

— Eram afară, în fața ușii...

— Trăgeai cu urechea?

— N-am vrut să intru exact în clipa în care vorbeai cu Dorothy.

— Ori poate chiar ai vrut să asculți...

— Dar de ce naiba aș fi vrut să ascult, Jack?

— Habar n-am. Tu stăteai la ușă cu urechea lipită...

— Asta pentru că nu voiam să te pun într-o situație penibilă, năvălind pur și simplu în cameră...

— Îmi pare rău.

— Să nu mă mai minți, Jack. *Niciodată.*

Și-a ferit privirea, uitându-se pe fereastra întunecată, dincolo de care sclipeau șters luminile plumburii ale orașului.

— Nu știu... am crezut că ultimul lucru pe care vrei să-l auzi este că m-am certat cu Dorothy.

— Ești nebun, Jack. Poate nu-mi place ideea că ești căsătorit, dar trăiești pe un teritoriu ocupat și accept situația. Dar dacă vrei ca relația dintre noi să continue, va trebui s-o minți pe Dorothy în permanență. Dacă te simți în stare, bine. Dacă nu, o să mă urc în ultimul tren din seara asta spre Grand Central.

S-a întors cu fața la mine și mi-a atins brațul.

— Nu te urca în tren.

— De ce v-ați certat?

— Voia să mă întorc imediat acasă.

— Atunci ar fi trebuit să te duci acasă.

— Dar eu vreau să rămân cu tine aici.

— Apreciez, dar numai dacă nu te apuci să mă minți, doar ca să ascunzi faptul că o minți pe Dorothy.

— Sunt un nenorocit.

Am schițat un zâmbet.

— Nu... ești un nenorocit *însurat*. Are bănuieli?

— Nici pomeneală. Doar că se simte singură. Iar eu am intrat în rahat până la gât. Există momente când îmi doresc ca Dorothy să nu mai fie atât de drăguță și de înțelegătoare. Pentru că dacă ar fi o javră...

— Atunci toate s-ar rezolva, nu?

— N-aș mai avea remușcări.

— Bietul băiat, ce păcat că soția ta nu e o javră.

— Dumnezeule, uneori mă sperii cu insensibilitatea ta.

— Pentru că așa trebuie să fiu. Nu e deloc simplu să iubești pe cineva care își împarte loialitatea.

— Lucrurile stau puțin diferit. Pe tine te ador.

— Da, dar îi ești devotat ei.

A ridicat din umeri și mi-a replicat că n-are de ales.

— Așadar, te afli în fața unei enigme. Implicit, se pune întrebarea: o să rezolvi enigma sau nu?

— Tu ce-mi sugerezi?

— Găsește o cale să fii și cu mine și cu Dorothy. Distribuție echitabilă. Procedează precum francezii.

— Dar tu ai să suporți?

— Nu știu. Timpul va decide. Dar tu poți să suporți, Jack?

— Nu știu.

— În cazul acesta, o să încerc să mă descurc singură, pentru că, dacă idila noastră se transformă într-un exercițiu prelungit de conștiință încărcată, mă retrag. Știu la ce pot și la ce nu pot să mă aștept de la această relație. Numai de tine depinde, dragostea mea.

Ne-am întors în Manhattan a doua zi de dimineață. În Grand Central Station, m-a strâns tare în brațe.

— Ar fi mai bine să stau pe-acasă în zilele următoare, mi-a spus.

— O mișcare inteligentă.

— Îmi dai voie să te sun?

— Ce întrebare prostească!

M-a sărutat ușor pe buze.

— Te iubesc.

— Pari cam nesigur.

— Încerc să nu mai fiu.

N-am primit vești de la el a doua zi. Și nici în ziua următoare. Și nici după aceea. Cum era și firesc, tăcerea lui m-a scos din minți. Pentru că nu putea însemna decât un singur lucru: totul se sfârșise.

Weekendul a trecut, după cum a venit. Luni, am stat lipită de telefon, doar, doar o suna. Zadarnic. Apoi, marți, pe la șase și jumătate dimineață, m-a trezit soneria de la ușă. Jack a așteptat să ies afară. În spatele lui, parcase un taxi. Chipul i s-a luminat când m-a văzut — chiar dacă eram doar într-un halat și arătam într-un hal fără de hal.

— Ești gata? m-a întrebat.

— Unde naiba ai fost? l-am luat eu la rost cu o voce somnoroasă.

— Vorbim despre asta mai târziu. Acum vreau să te duci să te îmbraci, să-ți faci bagajele...

— Nu pricep.

— E simplu: avem locuri rezervate pentru trenul de nouă fără douăzeci care pleacă din gara Penn spre Washington DC. Ne vom caza la hotelul Mayflower și...

— Jack, aș dori o explicație...

S-a aplecat și m-a sărutat.

— Mai târziu, iubito. Trebuie să dau o fugă la birou înainte de plecare.

— Dar cine zice c-o să merg? Și de ce naiba mă anunți așa în ultima clipă?

— Pentru că abia acum zece minute m-am hotărât și eu. Trenul pleacă de la linia șaptesprezece. Să nu vii mai târziu de opt și jumătate. Îți mai rămân fix 90 de minute să împachetezi și să ajungi acolo.

— Nu știu, Jack.

— Ba da, m-a contrazis el și m-a sărutat din nou. Pa.

Înainte să mai apuc să scot vreun cuvânt, s-a răsucit și a urcat în taxi. După ce a trântit portiera, a deschis geamul și mi-a strigat:

— Să fii acolo.

Apoi mașina a demarat în trombă.

Am intrat în casă. Am dat un șut într-un scaun. Și am luat o decizie rapidă și fermă: n-aveam de gând să alerg cu trenul prin țară ca să fiu împreună cu Jack — doar pentru că el se hotărâse brusc să-l însoțesc. Nemernicul naibii nu mă sunase de șase zile. Așa că nici nu-mi trecea prin cap să mă supun dorințelor lui.

Odată ajunsă la această concluzie, m-am repezit în dormitor și mi-am împachetat lucrurile. Am făcut un duș, m-am

îmbrăcat în grabă, am luat mașina de scris și m-am urcat într-un taxi ce mergea spre West End Avenue.

Am sosit la gară cu zece minute înainte de plecarea trenului. După cum îmi promisese, Jack mă aștepta pe peron. Un hamal îmi deschidea calea cu un cărucior pe care pusese valiza și Remingtonul meu. Când m-a zărit, Jack și-a scos pălăria și a făcut o plecăciune adâncă.

— Am înnebunit de-a binelea, i-am zis.

— Sărută-mă, mi-a ordonat Jack.

L-am sărutat scurt pe buze.

— Ăsta nu poate fi numit un sărut, m-a mustrat el.

— Vreau niște răspunsuri mai întâi.

— O să le primești, m-a asigurat, după care i-a întins hamalului un bacșiș.

Ne-am găsit locurile, dar după ce trenul a părăsit gara, Jack mi-a sugerat să mergem la vagonul-restaurant pentru micul dejun. Am cerut cafea. Am discutat tot felul de nimicuri: l-am întrebat într-o doară ce făcuse în acele zile, i-am povestit ce filme mai văzusem, ce mai scrisesem și ne-am împărtășit opiniile cu privire la șansele lui Stevenson împotriva lui Ike dacă vor candida amândoi la alegerile din 1952. Într-un târziu, l-am întrerupt.

— De ce naiba erai așa fericit azi-dimineață?

— Eh, fleacuri, m-a lămurit el pe un ton mult prea vesel.

— Și ai de gând să-mi explici și mie unde ai dispărut atâtea zile?

— Da.

Ospătarul ne-a adus cafeaua și am păstrat tăcerea până când acesta s-a îndepărtat.

— Haide, dă-i drumul, l-am îndemnat.

Și-a aprins țigara nelipsită. A cercetat vagonul de jur împrejur, ca să se asigure că nu ne poate auzi nimeni. Apoi s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit:

— I-am mărturisit.

Abia după două, trei secunde m-am dumirit ce voia să zică.

— Repetă, te rog.

— I-am mărturisit.

— Lui *Dorothy*?

— Da. I-am mărturisit lui Dorothy.

Șocul aproape că mi-a tăiat răsuflarea.

— Ce anume i-ai mărturisit mai exact?

— Totul.

— *Totul*?

— Da, totul.

Cinci

Tocmai după ce trenul a ieșit din New Jersey, mi-a revenit glasul.

— Când ai discutat cu ea? am îngăimat eu.

— În noaptea în care ne-am întors de la Albany.

— Și cum i-ai explicat...

— I-am spus întreaga poveste. Cum ne-am cunoscut când m-am întors în State în 1945. Cum am știut din prima clipă că tu ești...

S-a oprit și a tras din țigară. După un moment sau două a început să vorbească din nou.

— Dorothy nu e proastă. A priceput imediat ce se petrece. M-a întrebat dacă intenționez „să-i părăsesc" și am asigurat-o că nu, pentru că îmi luasem un angajament... jurasem... să rămân alături de ea. Și, desigur, pentru că îl avem pe Charlie. Dar... că nici la tine nu voi renunța și că dacă voia să ne despărțim, nici o problemă. Însă decizia îi aparține în întregime.

— Și te-a dat afară?

— Nu. Mi-a zis că are nevoie de timp ca să se gândească. Și m-a pus să promit că *nu* te voi căuta până când nu se hotărăște ea ce și cum. Așa se explică de ce nu ai aflat nici o veste despre mine aproape o săptămână. I-am respectat dorința — chiar dacă am simțit că-mi pierd mințile zilele astea. Apoi, aseară, mi-a vorbit.

„Nu prea am de ales", a început ea. „Dar trebuie să admiți un lucru: nu vreau să știu *niciodată*. Din punctul meu de vedere, ești plecat cu afaceri câteva zile pe săptămână. Ești plecat *din oraș*. Dar când vii acasă la mine și la Charlie, ne aparții *în întregime*."

Atunci n-am mai răbdat și am izbucnit:

— Ba normal că avea de ales. Putea să te dea afară. Eu așa aș fi procedat în locul ei. Nici nu mai stăteam pe gânduri.

— Da, probabil că merit asta.

Am pus ceașca de cafea pe masă, m-am aplecat și i-am șoptit:

— Nu crezi nici tu ce spui, Jack. Ar fi trebuit să-ți vezi fața acum zece minute când ai dat cu ochii de mine pe peron. Arătai ca o mâță care a dat de smântână. Atunci nu te-am înțeles. Acum însă, știu exact de ce păreai așa de fericit. Ce ocazie fantastică pentru un tip ca tine: soțioara credincioasă acasă, cu copilul... și-apoi, *cealaltă femeie*, pe care nevasta s-a hotărât brusc să o ignore, cu condiția să fie considerată *o plecare din oraș*. În fond, uite ce zic eu: ce-ar fi să nu-mi mai folosești numele real și să te apuci să mă strigi cu noul meu acronim: *OPDO... o plecare din oraș*?

— Eu credeam că vei fi încântată...

— Normal că așa credeai. La urma urmei, doar te-ai transformat peste noapte dintr-un catolic împovărat de vină într-un mormon poligam nebun de fericire. Și asta pentru că biata ta soție s-a gândit să-ți îngăduie să procedezi așa cum ai tu chef.

— Să știi că nu mă laud cu ce am făcut.

— Nu, dar ești foarte mulțumit de tine. Și de ce n-ai fi? Te-ai confesat, ai primit absolvirea. Acum poți să mi-o tragi de două, trei ori pe săptămână, după care te poți întoarce acasă cu un buchet de trandafiri, curat ca lacrima...

— Șșșș, m-a admonestat el, privind nervos prin vagonul restaurant.

— Să nu mai îndrăznești să-mi spui să tac, am rostit tăios, ridicându-mă în picioare.

— Ce faci?

— Plec.

S-a ridicat și el.

— Cum adică *pleci*?

Am ieșit ca o furtună pe coridor. Jack a aruncat niște bani pe masă și a alergat după mine. M-a prins la trecerea între vagoane. M-am ferit de atingerea lui.

— Nu înțeleg, a strigat el ca să acopere zgomotul infernal al roților.

— Nici nu mă mir. Pentru că nu pui la socoteală niciodată sentimentele celorlalți oameni...

— I-am mărturisit lui Dorothy deoarece nu pot să mint...

— Nu... i-ai mărturisit lui Dorothy pentru că aveai nevoie ca ea să absoarbă o parte din vina pe care o resimțeai când o înșelai. Ai riscat, sperând în taină să nu te gonească. Și-a ținut. Acum te-ai ales cu un aranjament pe cinste. Numai că există o mică problemă: eu nu vreau să am nimic de-a face cu nici un aranjament.

— Dă-mi voie să-ți explic...

— La revedere.

— Poftim?

— O să cobor la Newark.

Am intrat în următorul vagon. Jack m-a urmat.

— Nu te da jos din tren, m-a rugat el.

— Nu vreau să fac parte dintr-un aranjament.

— Dar nu e un „aranjament".

— Mie așa mi se pare. Acum, dacă nu te superi...

— Iubito..., m-a implorat el, atingându-mi cu blândețe umărul.

— Lasă-mă în pace! am urlat.

Brusc, toată lumea din vagon și-a întors privirile spre noi. Eu m-am înroșit până în vârful urechilor, iar Jack s-a albit la față ca varul.

— Bine, bine, a șoptit el. Fă cum dorești.

S-a întors și s-a îndreptat spre vagonul-restaurant.

Cu ochii ațintiți în pământ — ca să nu văd privirile dezaprobatoare ale tovarășilor mei de călătorie — m-am strecurat spre locul meu și m-am așezat. M-am uitat pe fereastră, tremurând din cauza șocului ce însoțește întotdeauna *un asemenea schimb de vorbe.* Câteva minute mai târziu, conductorul a apărut pe coridor, strigând în gura mare: „Newark. Următoarea stație, Newark."

M-am pregătit să mă ridic în picioare, să-mi iau valiza și mașina de scris. Nu m-am mișcat. Trenul s-a oprit în Newark. Am rămas pe canapea. După alte câteva minute, conductorul a fluierat și ne-am continuat călătoria spre sud. O jumătate de oră mai târziu a venit și Jack. A tresărit când m-a văzut, dar n-a zâmbit.

— Încă mai ești aici, a spus el, așezându-se în fața mea.

— Evident.

— Sunt surprins.

— Și eu.

— De ce te-ai răzgândit?

— Cine-a zis că m-am răzgândit? Încă mai am timp să cobor la Philadelphia.

— E alegerea ta, Sara. Așa cum tot tu vei fi cea care alege dacă...

— Nu voi juca rolul de *cealaltă femeie.*

— Păi, *de-aia* i-am și mărturisit lui Dorothy, a șoptit Jack. De-aia am recunoscut în fața ei că te iubesc. Pentru că nu voiam să te consideri *amanta* mea. Pentru că Dorothy trebuia să știe — oricât de dureros ar fi — că sunt îndrăgostit de tine. Pentru că așa îi ofeream niște opțiuni. M-ar fi putut da afară, dacă ar fi vrut.

— Și n-ai fost dezamăgit, când a hotărât ca o nebună să te păstreze?

— Pe de-o parte, *da*... am fost dezamăgit. Pentru că m-ar fi eliberat și aș fi stat tot timpul cu tine. Pe de altă parte, m-ar fi întristat teribil. Din cauza lui Charlie desigur, dar și din cauza ei, pentru că e o femeie mult prea cumsecade ca să stea cu un nenorocit ca mine.

Am oftat tare.

— Eu tot aș fi vrut să nu-i spui nimic. Pentru că acum, ori de câte ori vei veni la mine, o să mă gândesc tot timpul: *Dorothy știe.*

— Bine, acum știe. Dar să ne înțelegem, eu și Dorothy nu ne-am iubit niciodată cu pasiune. Nu s-ar fi măritat cu mine dacă n-ar fi fost acel mic accident. Și e conștientă de asta. În concluzie, cu ea am un *aranjament.* Nu cu *tine.* Crede-mă: o să ne fie perfect.

— Oare?

— Îți promit.

— Să nu mai promiți niciodată nimic.

— De ce nu?

— Pentru că lași cale liberă dezamăgirilor. Și pentru că — întrucât Dorothy a aflat — lucrurile se vor schimba între noi. Iar schimbările aduc întotdeauna neliniști.

— Dar nu voi permite ca lucrurile să se schimbe între noi.

— Nu ai cum, iubitule. Pentru că nu vom mai trăi cu teama de a fi descoperiți.

— Dar ăsta e un lucru bun.

— De acord. Însă nu va mai fi la fel de romantic, nu?

La Washington, ne-am cazat imediat la hotel și am făcut dragoste. Ne-am iubit din nou noaptea. Și în noaptea următoare în Baltimore. Și în noaptea petrecută în Wilmington. Ne-am întors în Manhattan. Am luat același taxi amândoi. Mai întâi m-a lăsat pe mine la apartament. Jack m-a sărutat lung și apăsat. Mi-a promis că mă sună a doua zi.

S-a ținut de promisiune și mi-a dat telefon după-amiază de la serviciu. L-am întrebat cum a fost întâmpinat acasă și am sesizat imediat că își alege cuvintele cu grijă.

— S-a bucurat să mă vadă.

— Și nu te-a iscodit în privința *plecării din oraș*?

— Nici pomeneală.

— Charlie ce mai face?

— Foarte bine.

— Te-ai culcat cu ea? l-am întrebat pe neașteptate.

— Sara..., rosti el, încercând să pară împăciuitor.

— Trebuie să știu.

— Am împărțit același pat.

— Termină cu prostiile, Jack.

— A vrut, așa că...

— N-ai avut încotro. Hopa! Domnișoara Sarcasm își scoate ghearele din nou.

— N-ar trebui să mă întrebi astfel de lucruri.

— Ai dreptate. N-ar trebui. Îmi provoacă durere, dar e și o metodă bună de autoapărare. Așa cum e și firesc să se întâmple atunci când te-ai îndrăgostit de un bărbat căsătorit. Poți să vii acum la mine?

— Acum?

— Da. *Acum.* Pentru că am nevoie de tine *acum.*

Peste treizeci de minute a intrat pe ușă. După o oră, a sărit din pat și a dat un telefon scurt, informându-și unul dintre clienți că va mai întârzia la întâlnire vreo zece minute. În timp ce se îmbrăca, mi-a spus:

— Mâine plec din oraș.

— Încotro?

— În Hartford și Springfield, se presupune. Dar aș putea să fiu aici, dacă-ți convine și ție.

— O să-mi verific agenda.

Când a apărut a doua zi, pe seară, căra după el o valiză mare.

— M-am gândit că n-ar fi rău să-mi las câteva lucruri aici. Dacă nu te superi, normal.

— Să înțeleg că ai vrea să ai propriul tău dulap, nu?

— Ar fi minunat.

În noaptea aceea, și-a despachetat două costume, două perechi de pantofi, trei cămăși și mai multe perechi de chiloți. Umbrela lui și-a găsit loc în cutia de la intrare. Un palton de rezervă a ajuns pe umeraș în șifonier. La fel și un pardesiu și una dintre pălăriile lui preferate cu borul îngust. Treptat, treptat, în cel de-al doilea șifonier al meu a prins contur o nouă garderobă. Halatul său de baie era agățat alături de al meu pe ușa de la baie. Crema de ras, pămătuful și aparatul de ras mi-au monopolizat un colț al chiuvetei. Cravatele lui au atârnat de mânerul șifonierului până când i-am cumpărat un umeraș special. În bufetul de la bucătărie se găseau două cartușe de Chesterfield. În lada frigorifică, mai multe sticle de Ballantine Ale (berea lui favorită). Iar din living nu-mi lipsea o sticlă de Hiram Walker.

Acum trăia aici.

Sau cel puțin locuia două zile pe săptămână. În alte două zile era *plecat din oraș* în mod legitim. Călătorind în nord, spre colțuri îndepărtate și mohorâte din New England

(Worcester, Lowell, Manchester). Sau în vest, până în orașele de pe Centura Ruginie din Pennsylvania. Ori în sud, pe axa Philadelphia — Washington. Uneori, îmi luam Remingtonul și-l însoțeam în aceste voiaje (deși, snoabă cum eram, mă limitam la vizitele în Washington sau Philadelphia). Vinerea seara, se întorcea la Dorothy și la Charlie. Cu toate că-și făcuse un obicei din a mă suna zilnic (întotdeauna de la o cabină telefonică), nu-l mai vedeam până luni. Inițial, nu mi-a plăcut deloc absența asta lungă de trei zile. Dar după o lună și ceva, am început să apreciez simetria programului nostru domestic. Îmi plăcea să fiu cu Jack. Îi iubeam camaraderia. Îi adoram prezența în pat. Nu mă plictiseam niciodată în compania lui. Îmi aducea fericire.

Dar a ajuns să-mi placă și faptul că în weekend îmi recăpătam independența. După cum descoperisem în scurta și nefericita mea căsnicie cu George, nu eram un partener de trai prea ușor de suportat. Chiar și în cazul lui Jack — un bărbat pe care-l adoram — o parte din mine se bucura atunci când pleca vinerea, pentru că însemna că timp de trei zile viața mea se scurgea în liniște. Mă puteam mișca în ritmul propriu, îmi stabileam singură programul și nu mă mai preocupau nevoile altei persoane. Totuși, sâmbăta seara îmi doream cu disperare să-l văd din nou. Iar luni, în jur de ora șase, îl așteptam înfrigurată, ciulind urechile să surprind momentul în care se deschidea ușa de la intrare (Jack avea și el chei acum) și când băga cheia în yală.

Am acceptat chiar și ideea de *aranjament*. Pentru că, spre deosebire de o căsnicie convențională, relația noastră se desfășura în baza unor parametri stricți. Știam când putem (și când nu) să ne vedem. Nu-l sunam niciodată la birou. Nu-l sunam niciodată acasă. În fiecare săptămână îmi aloca o perioadă de timp. Dacă voiam, îl însoțeam în călătoriile lui în afara orașului. De vineri, nu-mi mai aparținea. Dar în loc

să-i jelesc absența de șaptezeci și două de ore, mă bucuram de ea ca de un cadou. Aranjamentul îmi convenea din mai multe puncte de vedere — și-mi oferea beneficii (în termeni de libertate personală și timp dedicat exclusiv mie) care lipseau din viața femeilor măritate. Mai exact, nu trebuia să mă implic în lupta pentru putere ce caracterizează marea majoritate a căsniciilor. Înțelegerea noastră — acordul pe care-l stabilisem între noi (chiar și fără să-l exprimăm în cuvinte) — funcționa potrivit unui principiu simplu: nimeni nu deținea conducerea. Nimeni nu era capul familiei. Nimeni nu juca rolul celui care asigură traiul zilnic. Ne găseam pe picior de egalitate.

Sigur că ne luam la harță adesea. Dar pe măsură ce ne-am obișnuit unul cu celălalt, certurile noastre s-au mutat din zona conflictelor emoționale provocate de relația mea ciudată cu Jack. Așa cum îi spusesem în noaptea aceea din Albany (și așa cum bine știam din proprie experiență): momentul în care o idilă este sufocată de discuții nesfârșite despre problemele ei inerente este și momentul în care intră în faza *terminală*.

Așa că m-am ținut departe de asemenea subiecte. Normal că mă interesam ce fac Dorothy și Charlie. Ori de câte ori fiul său apărea în conversațiile noastre, mă copleșea tristețea și senzația de neputință că nu voi mai avea copii niciodată. Jack a sesizat și, de mai multe ori, evita să răspundă la întrebările mele referitoare la Charlie. Dar eu nu mă lăsam păcălită și insistam să-mi povestească despre progresele fiului său... mai ales că reprezenta totul pentru Jack.

După trei luni, am realizat că, de obicei, ne certam din lucruri mărunte care nu aveau nici o legătură cu noi: cum ar fi, de exemplu, dacă ar trebui sau nu să susținem o politică de stat cum era cea din Coreea de Sud.

— Uite ce-i, Sara, nenorocitul ăla care conduce Coreea de Sud... cum îl cheamă?

— Sygman Rhee.

— Exact... așa, deci nimeni nu poate contesta faptul că Rhee este un totalitarist. Dar cel puțin e *al nostru*.

— Vezi? Ai recunoscut chiar și tu. Tipul e un dictator represiv. Îi disprețuim pe Stalin și pe marioneta lui din Coreea de Nord. În consecință, nu înțeleg de ce-ar trebui să sprijinim alte regimuri totalitare.

— *Extraordinar!* Ai vorbit ca unul dintre liberalii lui Adlai Stevenson...

— Dar eu *sunt* o susținătoare a lui Stevenson.

— Ceea ce, în esență, înseamnă că ai o perspectivă *cuminte* asupra lumii. Ar trebui să înveți niște elemente de bază din *realpolitik*. Pentru că așa cum a descoperit Chamberlain, spre groaza sa, spiritul conciliant nu duce nicăieri.

— Oh, te rog, mai lasă-mă cu viziunea ta dură despre politica externă. Poate că strategia aia cu „vorbește-le frumos, dar arată-le bățul" a funcționat pentru Teddy Roosevelt, însă, în prezent, bățul e ditamai bomba atomică... și chestia asta mă sperie ca naiba.

— Acultă-mă, forța este singurul factor pe care-l înțelege orice agresor. Generalul MacArthur are dreptate: dacă vrem să punem capăt conflictului coreean chiar de mâine, ar trebui să-i lăsăm pe nord-coreeni și pe chinezi să încerce bombele noastre atomice, și după aia îl aducem pe Chiang Kai-shek[32] să-și facă de cap.

— Bine că la Casa Albă se află Harry Truman și nu nebunul de MacArthur...

— Tipul a fost erou de război.

— Adevărat — dar e sărit de pe fix.

— Gândești ca o comunistă.

— Dar nu sunt comunistă.

— Poate că nu, dar date fiind antecedentele din familie...

---

[32] Chiang Kai-shek — om politic chinez, președinte al guvernului național Nanjing; a contribuit la unificarea Chinei.

S-a oprit brusc.

— Scuze. A fost o prostie din partea mea.

— Da, o prostie cât casa.

— Iartă-mă.

— Cu o condiție: să nu mai pomenești niciodată acest aspect. Regret nespus că ți-am povestit despre micul flirt din trecutul lui Eric.

— N-o să mai aduc vorba, promit.

— Solemn?

— Mă jur.

— Bun. Deoarece cred că a venit vremea să-i mărturisesc fratelui meu ce se petrece cu noi doi.

— Cum crezi că va primi vestea?

Am ridicat din umeri. Dar știam răspunsul la întrebare: *prost*.

În anul acela nu m-am văzut prea des cu Eric — mai ales pentru că era așa de ocupat. Scria pentru *The Marty Manning Show*, venea cu noi idei de programe pentru NBC, își petrecea momentele libere cu Ronnie, pe scurt, nu prea îi mai rămânea vreme și pentru mine. Cu toate acestea, Eric s-a dovedit același frate loial, sunându-mă cel puțin de două ori pe săptămână.

Apoi, la scurt timp după ce Jack și-a adus hainele la mine, Eric și Ronnie m-au vizitat fără să mă anunțe în prealabil, într-o duminică după-amiază pe la cinci. Stând în pragul ușii, Eric m-a informat că veniseră să mă scoată în oraș, să bem ceva la St. Regis, apoi să luăm cina la 21 și să încheiem seara cu o porție de zbânțuială la Blue Note.

— Minunat. Mă duc să mă îmbrac.

Eric și Ronnie au schimbat o privire îngrijorată.

— Adică nu ne lași să intrăm? m-a întrebat Eric.

— Ba da, am răspuns nervoasă. Dar ce sens are, din moment ce plecăm imediat?

Eric s-a uitat la mine bănuitor.

— S, cine dracu' e înăuntru?

— Nimeni. De ce-ar fi cineva...

— Bine, m-a întrerupt Eric, intrăm să ne încălzim puțin până te îmbraci tu.

S-a strecurat pe lângă mine, dar Ronnie a mai zăbovit în prag, nevrând să pară lipsit de politețe.

— Poți să intri, Ronnie, l-am poftit. M-ați prins cu mâța-n sac.

Nu, Jack nu-mi făcuse o vizită surpriză în duminica aceea și nici nu se ascundea în vreun dulap. Dar dovezile prezenței lui se zăreau prin toată casa — dovezi pe care le-aș fi dosit bine dacă aș fi știut că Eric o să vină pe la mine.

— Așadar, mă chestionă fratele meu, privind fix perechea de pantofi negri de lângă ușă, avem de-a face nu doar cu un bărbat misterios, ci și cu unul care are picioare mari.

S-a învârtit prin apartament, arcuindu-și mirat sprâncenele când a dat cu ochii de colecția de produse cosmetice masculine din baie, de papucii de sub patul din dormitor și de colecția de cărți de buzunar din living.

— Habar n-am avut că ești o admiratoare a lui Mickey Spillane[33], a zis Eric ridicând un exemplar din *Eu, juriul.*

— Gusturile nu se discută.

— Văd, a continuat Eric, mai ales că se potrivește cu bourbonul Hiram Walker și țigările Chesterfield. Doamne, S, ai căpătat niște obiceiuri tare masculine. Mâine, poimâine o să aflu că ți-ai instalat o scuipătoare lângă pat sau că joci cărți cu băieții la Secția 20.

— Păi, eu mă gândeam mai degrabă să mă apuc de bowling.

Eric se întoarse spre Ronnie și i se adresă:

— Șmecheră surioara mea, nu?

---

[33] Mickey Spillane — autor american, cunoscut pentru romanele sale polițiste.

— Întotdeauna am considerat-o așa.

— Mulțumesc, Ronnie, i-am spus.

— Dar nici prin cap nu ți-a trecut că aici locuiește un bărbat, nu-i așa, Ronnie? l-a întrebat Eric.

— Da, nu mi-am închipuit, a recunoscut Ronnie, păstrându-și expresia neutră.

— Mulțumesc, Ronnie, din nou.

— Da, mulțumesc *mult*, Ronnie, a adăugat ironic Eric, că-i iei partea surorii mele.

— Nu-i iau partea. Pur și simplu îi respect intimitatea.

— Touché, Ronnie, păru că se dă bătut fratele meu. Dar eu, ca frate mai mare, *nu* trebuie să-i respect nici o intimitate. Așa că o s-o interoghez direct: de ce naiba nu mi-ai spus și mie că locuiești cu cineva?

— Pentru că nu locuiesc cu nimeni.

— Dragă dr. Watson, toate dovezile indică o prezență masculină în această locuință. O prezență masculină *permanentă*.

— Dar poate nu vrea să-ți spună, îl dojeni Ronnie.

— Da, am adăugat eu, poate că nu vreau.

— Bine, bine, renunță Eric. N-aș îndrăzni *în veci* să-mi bag nasul în aventurile surorii mele. Însă bărbatul ăsta are un nume?

— Curios, dar are. Însă nu intenționez să ți-l dezvălui deocamdată.

— Și de ce nu?

— Pentru că nu mă simt pregătită.

Tot restul serii, Eric m-a asediat cu o singură întrebare: *cine e tipul*? După cea de-a douăzecea încercare de a-mi smulge informația prețioasă, Ronnie l-a amenințat că se ridică de la masă și pleacă dacă nu sfârșește cu cicăleala. Eric a priceput și s-a potolit pe moment. A doua zi dimineață însă, mi-a dat telefon și m-a somat să-i mărturisesc cine e domnul în cauză.

— Dacă refuzi să vorbești, înseamnă că este ceva în neregulă.

— Ai răbdare — când voi fi pregătită, îți voi oferi și această informație.

— Dar de ce nu acum?

— Pentru că nu știu dacă am un viitor cu el.

— Cu atât mai mult.

— De ce nu poți accepta ideea că nu trebuie să știi totul despre mine?

— Uite-așa.

— Treaba ta. O să tac mâlc.

În următoarele două săptămâni, Eric a insistat întruna și mi-a sporit sentimentul de vinovăție. Pentru că avea dreptate: întotdeauna încercasem să fim sinceri unul cu celălalt. Eric îmi mărturisise până la urmă totul despre sexualitatea lui, o povară oribilă în acele timpuri, așa că îi datoram un răspuns direct... chiar dacă mă temeam de reacția lui. În final, i-am sugerat lui Eric să ne întâlnim să bem ceva la Oak Room în Plaza. Trecusem deja la al doilea martini când mi-am luat inima-n dinți și am dat cărțile pe față:

— Numele bărbatului este Jack Malone.

Eric s-a albit.

— Sper că glumești.

— Sunt cât se poate de serioasă.

— *El*?

— Da, el.

— Incredibil. Mai întâi a dispărut în ceață și ți-a distrus viața. După ce l-ai întâlnit pe el și pe soția lui, nu mi-ai zis tu că i-ai dat papucii definitiv?

— Știu, știu, dar...

— Și de când *mai exact* se petrece întreaga tărășenie?

— De peste patru luni.

Eric s-a holbat la mine, șocat.

— *Patru luni*. Pentru Dumnezeu, de ce mi-ai ascuns atâta timp?

— Pentru că mă îngrozea felul în care vei reacționa.

— Doamne, S, mie nu mi-a plăcut tipul când l-am cunoscut și cu siguranță l-am detestat pentru că te-a păcălit cum te-a păcălit, dar...

— După ce Jack a dispărut, m-ai bătut întruna la cap că sunt o nebună că-mi consum zadarnic energia emoțională. Așa că era firesc ca atunci când s-a întors în viața mea să mă îngrijoreze reacțiile tale.

— Dar nu sunt absurd, S.

— Ai dreptate și mă simt prost că m-am ferit de tine atâta timp. Dar simțeam că, înainte de a-ți povesti, trebuie să mă lămuresc dacă am sau nu un viitor cu Jack.

— Aparențele înclină balanța spre un răspuns pozitiv, din câte înțeleg eu, altfel nu mi-ai fi spus.

— Îl iubesc, Eric.

— Se vede.

— Serios. Nu e vorba de o simplă aventură cu un bărbat căsătorit și nici o idilă trecătoare. Ne iubim.

Eric a tăcut și a sorbit din martini. A fumat o țigară, după care a ridicat din umeri și mi-a zis:

— Presupun că va trebui să mă întâlnesc din nou cu el, nu?

Am aranjat o întâlnire câteva zile mai târziu — într-o vineri după-amiază, pe seară, în barul de la St. Moritz, nu departe de locul în care trăia Eric în Central Park South. Aproape că tremuram din cauza emoțiilor. La fel și Jack — deși îl asigurasem că fratele meu îmi promisese că se va comporta cuviincios. N-am avut parte de un început promițător. L-am așteptat pe Eric treizeci de minute. Apoi un barman s-a apropiat de masa noastră și ne-a informat că Eric sunase ca să ne anunțe că e prins într-o întâlnire, dar că o să apară și el în zece minute.

Alte patruzeci de minute au trecut, timp în care Jack a băut două pahare de bourbon și a fumat trei țigări.

— Așa s-a gândit fratele tău să glumească? m-a întrebat Jack la un moment dat, vădit deranjat.

— Sunt sigură că are un motiv întemeiat, am replicat la fel de nervoasă.

— Sau poate are senzația că timpul lui e mai prețios decât al meu. La urma urmei eu sunt un biet funcționar la o agenție de PR, în vreme ce el e ditamai scriitorul de gaguri.

— Jack, *te rog*.

— În regulă. M-am înfierbântat prea tare.

— Nu, chiar ar trebui să fii iritat. Dar n-am ce să fac...

— Hai să mai bem un pahar.

— *Încă* un bourbon?

— Adică vrei să insinuezi că nu rezist la băutură?

— Ospătar! l-am strigat pe bărbatul în uniformă ce tocmai trecea pe lângă masa noastră. Un bourbon pentru domnul, te rog.

— Mulțumesc, rosti Jack sec după ce ospătarul se îndepărtă.

— Nu mă bag niciodată între bărbat și băutura sa.

— Asta e ideea ta de ironie?

— Nu, așa fac eu niște aluzii pe care nu le pricepi.

— Îmi cunosc limitele.

— Bine, bine.

Jack aruncă o privire spre ușă.

— Dar fratele tău cred că nu și le cunoaște.

M-am uitat și eu în aceeași direcție și am simțit un gol în stomac. Eric tocmai intrase pe ușă și se vedea de la o poștă că e beat. O țigară îi atârna între buze, ochii îi străluceau și de-abia se ținea drept. Când ne-a zărit, și-a scos pălăria și a făcut o plecăciune adâncă. S-a apropiat împleticindu-se de masa noastră și m-a sărutat pe gură.

— Dați vina pe domnul Manning. A insistat să-mi toarne două sticle de vin pe gât la prânz.

— Ai întârziat o oră și un sfert, l-am certat.

— Așa e în lumea divertismentului, a răspuns Eric, prăbușindu-se pe un scaun.

— Ai putea măcar să-ți ceri scuze față de Jack.

Imediat, Eric a sărit în picioare. Și-a lovit călcâiele și a încercat un salut militar oficial. Acum îmi venea să-l omor. Din fericire, Jack nu s-a pierdut cu firea. Și-a isprăvit bourbonul și s-a întins după noul pahar pe care i-l adusese ospătarul.

— Îmi pare bine că te văd, Eric, a rostit încet.

— Iar eu nu mai pot de bucurie, i-o întoarse Eric cu un îngrozitor accent irlandez.

— Mai bine o lăsăm pe altădată, am zis.

— Da, m-a aprobat Jack. E o idee bună.

— Prostii, prostii, se împotrivi Eric. Un singur păhărel și-mi recapăt echilibrul cât ai clipi. Așa... ce vor să bea porumbeii împreună cu mine? Aaaa, desigur... Ospătar! O sticlă de șampanie.

— Eu rămân la bourbon, îl informă Jack.

— Bourbon? Haide, haide, nu mai face pe proletarul...

— Eu, proletar? se înfurie Jack.

Eric vorbi din nou cu accent irlandez.

— În spatele fiecărui om se ascunde un poet.

— Pentru Dumnezeu, Eric! l-am admonestat.

— Glumeam și eu, n-am intenționat să jignesc pe nimeni.

Jack clătină din cap, dar nu mai scoase nici un cuvânt. În schimb, și-a ridicat paharul la buze și a sorbit din el cam jumătate.

— Ah, reluă Eric conversația, tipul e din categoria muților.

— Care-i problema ta? îl întrebă Jack.

— N-am probleme. De fapt sunt la fel de fericit ca un irlandez în cocină.

— Ajunge, Eric! am strigat.

— Ai perfectă dreptate. Îmi cer sincer iertare pentru divagațiile mele absurde. Acum, domnule, haide să ne strângem mâinile la un pahar de licoare franțuzească de cea mai bună calitate.

— După cum ți-am mai spus, eu rămân la bourbon.

— Bine, bine, te înțeleg și ai aprobarea mea.

— *Poftim*? întrebă Jack nedumerit.

— Ai aprobarea mea. În privința bourbonului, desigur. Mai ales că bourbonul e așa o băutură americană serioasă.

— E ceva în neregulă cu băutura *americană*?

— La naiba, nu, bătrâne, începu Eric să-l imite pe John Wayne. Bourbonul nu e tăria mea, fiule.

— Da, am uitat. Comuniștii nu beau decât șampanie.

Eric tresări de parcă ar fi fost lovit. Voiam să mă înghită pământul. După primele secunde de șoc, Eric și-a revenit și a replicat în stilul lui Scarlett O'Hara.

— Oh, Doamne, oh, Doamne, cineva și-a dat drumul prea mult la gură despre trecutul meu colorat. Nu cumva e vorba de tine, surioară?

— Jack, hai să mergem, i-am spus.

— Păi, și cu șampania noastră cum rămâne? întrebă Eric.

— Spală-te cu ea pe cap, răspunse Jack.

— Oh, cât mă înnebunesc după patosul liric al celor din Brooklyn.

— Eu vorbesc ca un american, deși sunt sigur că, pentru tine, a vorbi ca un american e un semn de patriotism desuet.

— Nicidecum. La urma urmei, nu însuși Sam Johnosn a spus că patriotismul reprezintă ultimul refugiu al ticălosului?

— Du-te dracu', șuieră Jack, aruncându-i lui Eric în față restul de băutură.

Apoi s-a întors și a plecat ca o furtună din bar.

Eric s-a așezat, iar bourbonul începu să i se prelingă încet pe obraji. Părea destul de surprins de un asemenea botez.

— Mulțumesc, am reușit eu să îngaim, tremurând din toate încheieturile. Îți mulțumesc din inimă.

— Am greșit cu ceva?

— Du-te naibii, i-am spus și am plecat.

Am alergat prin holul principal și l-am prins pe Jack exact când ieșea afară.

— Iubitule, îmi pare așa de rău...

— Nu pe cât îmi pare mie. De ce naiba a făcut asta?

— Nu știu. Din cauza stresului, probabil.

— Chestia aia n-a fost stres, ci nesimțire.

— Iartă-mă.

— Nu e vina ta, iubito. El are o problemă. Și problema se numește Jack.

M-a sărutat fugar pe obraz.

— Ascultă, trebuie să ajung acasă. O să te sun în weekend, după ce n-o să-mi mai doresc să sparg un perete cu pumnii.

A pornit spre Central Park South. Am vrut să mă iau după el ca să-i explic că întregul incident nu însemna nimic... chiar dacă știam că l-aș minți. Cel mai rău lucru pe care-l poți face când cineva greșește enorm este să insiști că, în fond, nu s-a întâmplat nimic; că a doua zi ne trezim prieteni la fel de buni. Ce bine-ar fi ca viața să funcționeze astfel. Ce bine-ar fi să nu mai complicăm lucrurile.

Așa că nu am alergat după Jack, considerând că lucrul cel mai sănătos ar fi să discut cu el după ce se mai calmează. M-am întors în bar, îmbărbătându-mă pentru confruntarea cu fratele meu.

Dar când am intrat în salon, l-am găsit pe Eric căzut într-o parte pe scaunul său. Băutura îl doborâse. Sforăia zgomotos, spre disperarea clienților și a barmanului.

— Tipul ăla e cu tine? m-a întrebat el când m-am aplecat spre Eric.

— Mi-e teamă că da.

— Atunci scoate-l de aici.

L-am scuturat pe Eric cam un minut ca să-l readuc în simțiri. M-a privit întrebător.

— Ce faci?

— Mă uit la un ticălos.

Barmanul a găsit un angajat al hotelului care să mă ajute să-l car pe Eric până afară și apoi până la apartamentul lui din Hampshire House. Din fericire, Ronnie era acasă. Și-a dat ochii peste cap când a văzut în ce hal se îmbătase Eric. L-am luat fiecare de câte un braț și l-am condus în dormitor.

— Cred că sunt puțin obosit, a mormăit fratele meu înainte să se prăbușească pe pat cu fața în jos și să adoarmă.

Ronnie i-a scos pantofii și l-a acoperit cu o pătură.

— Să-l lăsăm să doarmă, mi-a șoptit Ronnie, făcându-mi semn să mergem în living. Ne-ar prinde bine un pahar de tărie.

— După tot ce s-a întâmplat, cred că alcoolul e ultimul lucru de pe pământ care m-ar interesa.

L-am informat apoi despre spectacolul dat de Eric în barul de la St. Moritz.

— Isuse, a rostit Ronnie după ce am terminat. Dar chiar că are un talent nemaipomenit să strice lucrurile.

— Nu-mi vine să cred că s-a purtat astfel... mai ales că știa cât de important e pentru mine ca el să se împace cu Jack.

— E gelos.

— Pe cine.

— Pe prietenul tău, desigur.

— Ce tâmpenie. Cât am fost măritată, nu i-a purtat deloc ranchiună soțului meu...

— Da, dar din câte-mi dau seama, nu se simțea amenințat de el. În vreme ce cu tipul ăsta nou...

— Dar de ce naiba să se simtă amenințat de Jack?

— Pentru că Jack înseamnă atât de mult pentru tine, de-aia. Și pentru că l-a rănit faptul că i-ai ascuns relația ta.

— De unde știi toate astea?

— Mi s-a confesat.

— *Am fost nevoită* să i-o ascund. Până când mă asiguram că...

— Ascultă, eu nu te critic, ci doar încerc să-ți explic faptul că nebunul de fratele tău te adoră mai mult decât orice pe lume. Ar trebui să-l auzi cum vorbește despre tine. Reprezinți totul pentru el. Iar acum apare tipul ăsta... pe care l-a cunoscut și înainte, nu?

— Da, și s-au urât de la primul schimb de replici.

— Poftim. Așadar, tipul ăsta, Jack, apare brusc în viața ta — și relația voastră este atât de serioasă, încât păstrezi secretul față de fratele tău. Luni de zile. Eric se teme că te-ar putea pierde.

— *Să mă piardă?* Niciodată nu se va întâmpla așa ceva.

— Tu știi asta. Eu știu asta. Dar gelozia nu se numără printre cele mai raționale emoții, nu?

Am stat cu Ronnie până pe la șase, în speranța că Eric se va trezi. Dar când a devenit evident că nu există nici o șansă în acest sens, m-am îndreptat spre casă. Voiam neapărat să discut cu Jack, însă telefonul n-a sunat. A doua zi de dimineață, pe la opt, soneria a început să zbârnâie. Am sărit din pat, mi-am pus un halat pe mine și m-am repezit la ușa de la intrare. Am tresărit când am dat cu ochii de Eric. Avea ochii înroșiți și chipul cenușiu. Nervozitatea lui era vizibilă.

— O să mai vorbești vreodată cu mine? m-a întrebat.

— Nu prea am încotro, nu?

A intrat în apartament, iar eu am pus niște apă la fiert pentru cafea. Eric s-a așezat la masa din bucătărie și n-a mai scos nici un cuvânt. După câteva minute, am spart tăcerea:

— Să auzim ce ai de zis în apărarea ta.

— Am greșit.

— Foarte tare.

— Acum, Jack mă urăște.

— Și îți pasă?

— Da, îmi pasă. Pentru că știu cât de mult înseamnă pentru tine.

— Atunci n-ar trebui să-mi ceri scuze numai mie.

— Adevărat. Nu se va mai repeta.

— Bineînțeles. Pentru că nu mai vreau să mă găsesc în situația de a fi nevoită să aleg între tine și Jack. Nu sunt obligată să fac această alegere.

— Știu. Ronnie mi-a spus același lucru azi-noapte... după ce m-a certat îngrozitor pentru toate cele întâmplate. Mi-a zis că m-am purtat ca un băiat de treisprezece ani.

— Oh, asta înseamnă să oferi mult credit unui adolescent.

— Crezi că Jack mă va ierta vreodată?

— Încearcă.

N-am primit nici o veste de la Jack în acel weekend — lucru care m-a îngrijorat, pentru că el mă suna de obicei cel puțin o dată, sâmbăta. Duminică seara mă întrebam dacă nu cumva s-a hotărât s-o rupă cu mine din cauza spectacolului dat de Eric. Luni dimineață, puteam să jur ce va urma: o conversație telefonică tensionată în timpul căreia mă va informa că, după o reflectare îndelungată, a tras concluzia că nu se mai poate împărți în două și că se întoarce definitiv în sânul familiei. Sau voi primi o dată cu corespondența de dimineață o scrisoare în care va afirma că ieșirea lui Eric de vineri îi limpezise gândurile și că acum realiza că noi doi nu avem nici un viitor împreună. Sau și mai rău, va recurge la ajutorul unei telegrame care va conține același mesaj pe care mi-l trimisese cu ani în urmă:

Îmi pare rău.
Jack.

Este uluitor cum tăcerea stârnește în noi cele mai oribile temeri și ne determină să ne așteptăm la ce e mai rău.

Apoi însă m-a sunat pe la nouă dimineață, luni.

— Credeam că n-o să te mai aud niciodată, i-am mărturisit.

— Nu sunt așa de tâmpit.

— Dar te-ai înfuriat teribil.

— Da, m-am înfuriat, dar nu pe tine.

— Și totuși nu m-ai sunat. Mi-am făcut tot felul de griji.

— Trebuia să mă calmez. În plus, nici acasă nu prea am avut parte de momente liniștite. Charlie a făcut febră mare...

— Oh, Doamne. Se simte bine?

— Da. Am chemat de urgență medicul pediatru. Are doar o viroză. Dar am stat treaz toată noaptea de vineri. Apoi, sâmbătă dimineață, la micul dejun, Dorothy a clacat și a izbucnit în plâns. Când am întrebat-o ce se petrece, a refuzat să-mi răspundă. Normal că știam de ce e supărată. Dar când am încercat s-o silesc să-mi vorbească despre lucrurile care o deranjează, a amuțit. Când am întrebat-o dacă vrea să plec, i-au secat brusc lacrimile. Era doar extrem de furioasă.

„Oh, chestia asta ți-ar conveni de minune, nu?" a rostit ea sarcastic.

„Nici pomeneală", m-am apărat.

„Ei bine, nu știu dacă mai pot suporta situația asta", a mai adăugat și a fugit în dormitor.

— Am hotărât că e mai bine s-o las în pace. După o jumătate de oră, a ieșit îmbrăcată, machiată și parcă mai calmă. M-a sărutat, mi-a cerut s-o iert pentru scena de dinainte și mi-a comunicat că, dacă tot eram obligați să stăm în casă cu Charlie, se duce până la magazin să cumpere niște mâncare pentru prânz. A lipsit aproximativ treizeci de minute. Când s-a întors, ziceai că nu s-a întâmplat nimic între noi. Ne-am așezat la masă, am mâncat, l-am mângîiat pe Charlie căruia îi scăzuse, în sfârșit febra, ne-am uitat la televizor la Milton Berle... ce mai încolo și-ncoace, o mare familie fericită. Tot restul weekendului Dorothy n-a mai amintit deloc de supărarea ei. Azi dimineață, mi-am pregătit valiza și i-am spus că plec din oraș până joi seară. Și-a luat la revedere, m-a sărutat și m-a rugat pe un ton vesel să nu uit

s-o sun. Trebuie să-ți mărturisesc, Sara, că niciodată în viața mea nu m-am simțit mai prost.

— Atunci pune capăt, Jack.

— Dar tu nu vrei, nu-i așa?

— Normal că nu vreau. Tu vrei?

— Eu nu te vreau decât pe tine. Dacă n-aș fi știut că mă aștepți, nu-mi închipui cum aș fi rezistat zilele astea. Scuză-mă... încep să vorbesc ca un idiot sentimental.

— Nu mă deranjează. Chiar te rog să vorbești ca un idiot sentimental.

— Am primit vești de la fratele tău astăzi.

— *Poftim*? am exclamat uluită.

— Am găsit la birou un cadou și o scrisoare. Vrei să afli ce mi-a scris?

— Desigur.

— E scurtă și simpatică: „Dragă Jack: M-am purtat ca un puști în după-amiaza aceea. Ca un puști la prima lui beție. Comportamentul meu nu are scuze. Uneori, în viață, facem niște lucruri extrem de tâmpite. Știu cât de mult te iubește sora mea. Crede-mă că n-aș răni-o niciodată intenționat, dar după ziua de vineri suferă îngrozitor, iar mie îmi este rușine. Așa cum îmi vine să mă plesnesc pentru felul disprețuitor în care te-am tratat. Dacă nu vrei să-mi ierți ieșirea, n-o să te învinovățesc. În încheiere, nu doresc să-ți mai spun decât un singur lucru: Am greșit și îmi pare nespus de rău." A adăugat și un post-scriptum: „Alături vei găsi șampania pe care voiam să ți-o cumpăr atunci. Sper ca tu și Sara să beți din ea în cinstea iubirii dintre voi." Trebuie să recunosc că m-a mișcat gestul lui, așa că i-am scris și eu un mesaj scurt. „Mulțumesc pentru spumos. Fără resentimente. Jack." Crezi că ajunge?

— E perfect. Mulțumesc.

— Pentru ce?

— Pentru că ai o inimă mare. Și știu că nu e ușor.

— Te iubesc, Sara.

— Și eu, Jack. Ne vedem diseară?

— Păi, n-am de gând să beau șampania singur.

Din acel moment, între Jack și fratele meu s-a stabilit un soi de *entente cordiale*. Deși se întâlneau destul de rar, fiecare în parte se interesa de sănătatea celuilalt. Jack era un mare fan al emisiunii *The Marty Manning Show* și ori de câte ori îi plăcea în mod special un scheci, îi trimitea lui Eric câte un mesaj de felicitare. De ziua de naștere a iubitului meu, Eric i-a dăruit un stilou Parker superb, în semn de recunoștință.

Pe mine mă încânta la maximum armistițiul care se stabilise între Eric și Jack. Mai ales că ei doi aveau firi complet opuse și perspective asupra lumii total diferite. Știam că în realitate nu se plac, dar după incidentul de la St. Moritz, s-au străduit amândoi să evite comentariile acide. Probabil că au înțeles că era o nebunie să intre în competiție pentru afecțiunea mea și că o asemenea luptă între masculi este distrugătoare și aberantă. În orice caz, eu nu voiam să aleg între ei — pentru că indiferent de decizia mea, toată lumea ar fi avut de suferit. Mi-am exprimat această opinie față de Eric, atunci când veni vorba de biletul de scuze trimis lui Jack:

— Să știi că nu participați la un concurs de popularitate. Tu ești fratele meu adorat. El e iubitul meu adorat. Dacă n-aș fi fost eu, voi doi nu v-ați fi cunoscut niciodată.

— Da, tu ești responsabilă pentru multe.

— Știu și înțeleg perfect de ce găsești cu greu un punct comun cu...

— Nu, n-am *nimic* în comun cu el.

— Corect. Jack e un republican de tip Eisenhower, iar tu un liberal-democrat. Tu lucrezi în lumea showbizului, el e un simplu angajat într-o companie. Tu ești ateu, el catolic.

— Ca să nu mai pomenim că și un susținător fervent al celei de-a șaptea porunci.

— Nu te potolești, nu? Păstrează-ți replicile istețe pentru emisiunea ta.

— Scuze, scuze.

— Te rog, Eric, nu-l transforma pe Jack într-un motiv de ceartă, pentru că avem toate șansele să sfârșim cum nu se poate mai rău.

— Îmi pun fermoar la gură.

Spre marea mea ușurare, s-a ținut de promisiune. Și nici Jack n-a mai scos vreun cuvânt urât despre fratele meu. Și nici Dorothy nu s-a mai isterizat în privința aranjamentului nostru tacit (ori cel puțin Jack nu mi-a mai relatat nici o astfel de criză). În stilul pur al anilor '50, am lăsat lucrurile să se desfășoare de la sine. Atunci toată lumea își dădea silința să evite discuțiile sincere despre orice ar fi putut provoca suferință. Ne feream să analizăm prea profund. Mai bine să nu spui nimic și să accepți ideea că anumite lucruri nu puteau fi rezolvate.

Între noi se născuse o relație ambiguă. Mă întâlneam cu Eric la sfârșit de săptămână. Îl vedeam pe Jack în restul timpului. Dorothy nu-l iscodea cu privire la mine. Iar eu îl lăsam întotdeauna pe el să deschidă subiectul referitor la familia sa. Ne comportam foarte civilizat, foarte politicos, foarte cuviincios. Totodată, am descoperit și o aliată neașteptată în Meg, sora lui Jack.

După scena de la St. Moritz, am ezitat să fac cunoștință cu Meg, de teamă că n-o să mă placă chiar de la prima vedere sau că o să mă disprețuiască pentru rolul pe care-l jucam în viața fratelui său. Nici Jack nu prea se omora să-i facă multe confesiuni.

— Trebuie să aleg momentul potrivit, mi-a spus el.

Și cu toate că înțelegeam la ce se referă — *Mi-e o frică de moarte de ce-ar putea să zică Meg* — l-am asigurat că voi aștepta atâta timp cât va fi nevoie.

Am rămas destul de surprinsă când, într-o dimineață de iunie, cam la o lună după ce Eric aflase de relația mea, am ridicat receptorul și am auzit o voce tăioasă, aproape obraznică:

— Meg Malone — sora fantomă.

— Oh, bună, am răspuns cu o ușoară ezitare.

— Pari nervoasă.

— Păi...

— N-ai de ce. Mai ales cu o tipă ca mine. Ai timp liber la prânz?

— Ăăă, desigur.

— Bun. Atunci ne vedem la unu, la Sardi's. O curiozitate mică: bei?

— Ăăăă, daaa...

— Atunci o să ne înțelegem de minune.

În ciuda asigurărilor lui Meg că nu trebuie să mă îngrijoreze întâlnirea cu ea, eram extrem de încordată când am intrat la Sardi's. Șeful de restaurant m-a însoțit până la „masa obișnuită a domnișoarei Malone" — poziționată spectaculos în partea centrală a localului. Meg sosise deja și într-o mână ținea o țigară, iar în cealaltă un cocktail. Pe masă am zărit un exemplar deschis al revistei *Athlantic Monthly*. Spre deosebire de Jack, era mică de statură și avea o înfățișare drăguță, de adolescentă tunsă băiețește. Când m-am apropiat de masă, m-a studiat cu atenție de sus și până jos. M-am așezat și ea mi-a arătat revista:

— Ți-a trecut vreodată prin cap că Edmund Wilson ăsta scoate pe gură numai rahaturi?

— Rahaturi... sau doar lucruri pompoase și inutile?

Comentariul meu i-a adus un zâmbet pe față.

— Ce bei? m-a întrebat.

— Un cocktail, ca și tine.

— S-a făcut.

Imediat s-a lansat într-o tiradă împotriva lui Wilson, Cyril Connolly și a tuturor celorlalți așa-zișI critici literari. Când ne-a sosit cel de-al doilea rând de cocktailuri, aflasem deja toate dedesubturile de la McGraw-Hill. Până la servirea mâncării și a sticlei de vin Soave, a vrut să-i povestesc detaliat de-

spre munca mea de la *Saturday Night/Sunday Morning*. Când a apărut și cafeaua, se făcuse deja trei după-amiază, iar noi devenisem cele mai bune prietene (în adevăratul sens al cuvântului). Cireașa de pe tort a fost confesiunea lui Meg cu privire la aventura ei recentă cu redactorul-șef de la Knopf.

— Știi ce-mi place cel mai mult la bărbații căsătoriți? m-a întrebat Meg, legănând ușor paharul. Faptul că au senzația că dețin controlul, când, în realitate, noi avem puterea. Putem să le dăm un șut în fund când ne săturăm de ei. După cum vezi, sunt o romantică incurabilă.

— Oh, da, am exclamat printre hohote de râs.

— Jack susține că eu sunt unica moștenitoare a genelor cinice din familia noastră. Spre deosebire de el, care, în ciuda aspectului de irlandez dur, e atât de moale. Ar trebui să-l auzi cum vorbește despre tine. Din punctul lui de vedere, tu reprezinți mântuirea, salvarea sa din capacana în care a nimerit. Când a încercat să-mi mărturisească prima dată despre tine, tremura ca un apucat. La un moment dat i-am retezat-o scurt: „Pentru Dumnezeu, Jack, nu sunt Părintele Gilhooey. O iubești?" Și el mi-a răspuns: „Mai mult decât orice pe lume." Și... ia te uită, ia te uită... te-ai înroșit.

— Da, m-am înroșit.

— Nici o problemă. Eu oricum sunt încântată pentru amândoi. Așa cum a scris odată un tip din Brill Building: „Dragostea e un lucru minunat".

— Îl îngrozea ideea că trebuie să-ți povestească despre noi.

— Asta pentru că fratele meu aparține celei mai rele categorii de irlandezi catolici. Crede în păcatul originar, în pierderea stării de grație divină, crede în iad și în osânda veșnică și în toate celelalte prostioare vesele ale Vechiului Testament. I-am spus mereu că moralitatea e o prostie și că singurul lucru care contează este un anumit nivel de decență între oameni. Din câte am priceput, s-a purtat destul de decent cu Dorothy.

— Poate, dar și eu mă simt îngrozitor de vinovată față de ea.

— Ascultă, dacă Jack ar fi fost un ticălos, i-ar fi părăsit imediat pe Dorothy și pe Charlie. Recunoaște, mulți bărbați ar fi procedat astfel. Dar el e loial. La fel ca Dorothy. Întotdeauna am considerat-o o femeie decentă. Nu e neapărat plină de strălucire și nici foarte amuzantă, dar cumsecade. În concluzie, de vreme ce căsnicia lor nu se bazează pe vreo dragoste înflăcărată — de ce să nu trăiască pasiunea alături de tine? Între el și Dorothy, nu există decât o camaraderie simplă, ceea ce nu e rău deloc. Cei mai mulți soți se detestă reciproc.

— Să înțeleg că n-o să te măriți niciodată?

— Niciodată să nu spui *niciodată*. Dar, în adâncul sufletului meu, cred că sunt croită mai degrabă pentru o viață de celibatară. Îmi place să am un tip în preajma mea... dar îmi place și când pleacă.

— Îți împărtășesc opinia.

— Dar tu cum te descurci cu statutul de „cealaltă femeie"?

— E uimitor să descoperi câte poți îndura.

După acel prânz, Meg și cu mine ne-am împrietenit pe vecie și în fiecare lună ieșeam seara în oraș numai noi două. Jack a sărit în sus de bucurie când a auzit cât de bine ne împăcăm... chiar dacă uneori își făcea griji pentru ceea ce discutam în timpul cinelor noastre udate cu multă băutură. Într-o seară, când stăteam ghemuită lângă el pe canapea, Jack a început să mă bată la cap să-i dezvălui subiectul conversațiilor dintre mine și sora lui.

— Ce vorbim noi nu e treaba ta, l-am tachinat.

— Pun pariu că discutați numai prostioare.

— Prostioare! Adică tu-ți închipui că două femei ca noi, educate la Bryn Mawr și Barnard, schimbăm rețete de prăjituri?

— Nu, dar vă văd trăncănind despre lacuri de unghii și dresuri.

— Dacă n-aș ști că mă necăjești, te-aș lăsa să crezi asta.

— Haide, te rog, spune-mi și mie despre ce vorbiți?

— Despre performanțele tale în pat.

Jack s-a albit la față.

— Serios?

— Normal. Și Meg vrea toate detaliile.

— Isuse Cristoase...

— Păi, despre ce-ai vrea să flecărim?

— Glumești, nu?

— De ce-or fi bărbații așa proști?

— Pentru că facem greșeala să ne îndrăgostim de niște șmechere istețe ca tine.

— Ai prefera o șmecheră nătângă?

— Niciodată.

— Deștept răspuns.

— Așadar, nu vrei să-mi mărturisești...

— Nu. Conversațiile noastre sunt private... așa cum ar trebui să fie. Dar îți voi încredința totuși un mic secret: ieri, am recunoscut în fața lui Meg că sunt fericită.

Jack m-a privit cu atenție.

— Serios?

— Dar de ce pari așa surprins?

— Nu sunt *surprins*. Doar încântat peste măsură.

— Și eu la fel. Mă bucur că lucrurile merg atât de bine între noi.

S-a aplecat și m-a sărutat.

— Viața poate fi minunată.

— Da, am răspuns, sărutându-l la rândul meu. Așa e.

Și când viața e minunată, timpul pare să se scurgă mai repede. Poate pentru că zilele sunt marcate de un ritm armonios — evenimentele se desfășoară ordonat, fără poticniri, și împrejurările par să lucreze în favoarea tuturor. Rubricile mele aveau succes. Harper and Brothers m-au plătit cu cinci mii de dolari (mulți bani la vremea respectivă) ca să scoată

un volum cu articolele mele de la rubrica „Viața de zi cu zi" în 1952. Jack a fost promovat. A devenit manager de cont și cu toate că încă se mai ocupa de toate companiile acelea de asigurări, salariul lui se dublase. Eric își reînnoise și el contractul cu cei de la NBC, primind un spor frumușel ce i-a umflat contul de la bancă. Meg a primit și ea postul de redactor coordonator la McGraw-Hill și s-a combinat cu un basist din trupa lui Artie Shaw (relația lor a durat aproximativ șase luni — un adevărat episod romantic după standardele lui Meg). Iar viața mea cu Jack a intrat într-o rutină plăcută. Din ce bănuiam eu, și Dorothy se obișnuise cu aranjamentele domestice curioase ale soțului ei — deși continua să vorbească despre zilele lui Jack petrecute cu mine ca despre *o plecare în afara orașului.*

S-a spus de prea multe ori că nu recunoaștem fericirea decât după ce aceasta a trecut pe lângă noi. Dar în ultima jumătate a anului 1951, eu conștientizasem că trăiesc momente extraordinare.

Apoi totul s-a isprăvit. Îmi amintesc cu exactitate ziua: 8 martie 1952. La 6 dimineața. Când m-a trezit țârâitul insistent al soneriei. Jack era plecat în Pittsburgh cu afaceri, așa că nici prin cap nu-mi trecea cine mă poate deranja la o oră așa de matinală.

Am deschis ușa de la intrare și am dat cu ochii de Eric, care tremura din toate încheieturile. Părea că nu dormise toată noaptea. Și că e speriat. Mi-a transmis emoțiile lui instantaneu.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat.

— Vor să le dau nume.

Șase

„Ei" se referea la canalul de televiziune: National Broadcasting Corporation. Cu o zi înainte, vicepreședintele departamentului de relații interne — un anume Ira Ross — l-a sunat pe Eric în biroul său de la etajul 32 al clădirii Rockefeller și l-a întrebat dacă are un minut sau două la dispoziție ca să discute cu el și cu un alt coleg. Eric l-a întrebat dacă pot amâna întâlnirea pentru a doua zi, întrucât avea un termen-limită pentru emisiunea următoare din *Marty Manning Show.*

— Îmi pare rău, a spus Ross, dar trebuie să vă vedem acum.

— În clipa în care nenorocitul a rostit „trebuie să vă vedem acum", am priceput că sunt un om mort, mi-a povestit Eric.

S-a oprit câteva secunde ca să bea puțină cafea. Apoi m-a întrebat dacă am ceva tărie în casă.

— Eric, e șase dimineața.

— Știu perfect ce oră e. Dar cafeaua e slabă și puțin concentrat de secară nu mi-ar strica.

Când a băgat de seamă că ezit, Eric a insistat:

— Te rog, S. Nu e momentul să ne certăm pentru beneficiile și dezavantajele alcoolului ingurgitat în zori de zi.

M-am ridicat și am scos din bufet o sticlă de Hiram Walker.

— N-am decât bourbon. Jack nu bea whisky.

— Dacă are peste cincizeci de grade, nu-mi pasă.

Și-a turnat o porție zdravănă peste cafea. Apoi a băut din nou, strâmbându-se când alcoolul i-a ars gâtul.

— Mult mai bine acum, a exclamat, după care și-a continuat povestea. Am urcat în biroul lui Ross de la etajul 43. Printre scenariștii de la NBC, Ross a fost întotdeauna poreclit Himmler — pentru că el e tipul care se ocupă cu exterminarea atunci când compania vrea să dea afară pe cineva. Secretara lui a pălit vizibil când m-a zărit — un semn sigur că intrasem în rahat. Dar în loc să mă poftească în biroul lui, m-a condus într-o sală de ședință alăturată. Aici, cinci tipi stăteau în jurul unei mese rotunde. Când am intrat, m-au privit toți de parcă aș fi fost un condamnat la moarte adus să ceară clemență judecătorilor pentru ultima oară. S-a așternut o tăcere lungă. Idiotul de mine, am încercat să mai destind atmosfera cu o glumă. „O asemenea cinstită adunare numai pentru persoana mea?", i-am întrebat. Nimeni n-a râs. Ross s-a ridicat în picioare. Tipului ăstuia îi curge numai gheață prin vene. Genul de contabil inexpresiv cu ochelari cu lentile groase și păr castaniu dat cu ulei. N-am nici un dubiu că a încasat-o rău la școală și că de atunci își tot ia revanșa, pentru că se vede clar ce plăcere îi provoacă puterea pe care i-o dă slujba lui. Mai ales în astfel de momente, când conducea propria anchetă cu privire la activitățile antiamericane din clădirea Rockefeller.

N-am intervenit și l-am lăsat pe Eric să-și continue istorisirea.

— După ce s-a ridicat, i-a prezentat sec pe cei din încăpere. Bert Schmidt, șeful departamentului Varietăți și Comedie. Apoi veneau doi tipi — Golden și Frankel — de la Departa-

mentul Juridic. Și mai era și un domn pe nume Brad Sweet de la Biroul Federal de Investigații. Ar fi trebuit să-l vezi p-ăsta. Părea că tocmai a ieșit de la un casting. Un bărbat solid, cu fălci late, cu părul tuns scurt și gât gros. Sunt sigur că a jucat în echipa de fotbal a liceului, undeva prin Nebraska, s-a căsătorit cu fata pe care a invitat-o la balul de absolvire și probabil că și-a petrecut cei patru ani de la Wichita State, visând la clipa în care va lucra pentru domnul Hoover și își va apăra mama și steagul american de scriitori de gaguri subversivi și periculoși așa ca mine. Înțelegi ce vreau să zic?

— Sigur, am spus, turnând niște bourbon în cafeaua mea. Am priceput perfect.

— Ce-i cu bourbonul ăla?

— Cred că am și eu nevoie de niște tărie.

— În fine, Ross mi-a făcut semn să mă așez. Imediat după aceea, am observat în fața agentului Sweet un dosar gros cu numele meu pe el. Am aruncat o privire spre avocați. Pe masă, în dreptul lor, se zăreau exemplarele contractelor mele. Am încercat să-i surprind privirea lui Bert Schmidt — el a fost întotdeauna cel mai înfocat susținător al meu la NBC — dar s-a ferit să se uite în ochii mei. Era speriat de moarte, nenorocitul. Ross și-a început interogatoriul cu o afirmație standard:

„Sunt sigur că știi de ce te afli aici."

„Nu prea", am răspuns, „dar dacă sunt și doi avocați implicați, probabil că am făcut ceva scandalos. Dați-mi voie să ghicesc. M-am inspirat din glumele lui Ernie Kovaks și acum mă acuzați de plagiat, nu?"

După cum îți poți imagina, nimeni n-a râs. În schimb, lui Ross i-a sărit țandăra și m-a rugat să arăt mai mult respect față de persoanele din încăpere.

„Dar n-am intenționat să fiu nepoliticos cu nimeni", m-am apărat eu. „Pur și simplu, mă întreb ce naiba caut eu aici... și cu ce am greșit."

Atunci agentul Sweet și-a fixat asupra mea privirea lui de patriot înflăcărat și mi-a pus întrebarea de care mă temeam cel mai tare.

„Domnule Smythe, sunteți sau ați fost vreodată membru al Partidului Comunist?"

Fără să mai stau pe gânduri, am negat.

Agentul Sweet s-a străduit să-și înăbușe un rânjet și a deschis dosarul din fața lui.

„Minți, domnule Smythe. Dacă ne-am fi găsit într-o sală de judecată, probabil că acum ați fi acuzat de sperjur."

„Dar asta nu-i o sală de judecată, ci doar o audiere în avans..."

Răspunsul meu l-a înfuriat teribil pe Ross.

„Ascultă, istețule", m-a amenințat el cu o voce șuierătoare, „ai face bine să cooperezi, altminteri..."

Unul dintre avocați, cred că Frankel, l-a apucat ușurel de braț, de parcă ar fi vrut să-i zică: *fără amenințări.* Apoi s-a întors spre mine și a încercat să mi se adreseze cât mai cuviincios și mai rezonabil.

„Aveți perfectă dreptate, domnule Smythe. Nu ne aflăm în sala de judecată. Aceasta nu este o anchetă și nici o comisie a Congresului. Ne-am întrunit cu toții aici pentru binele dumneavoastră..."

„*Pentru binele meu*?" am repetat eu puțin cam tare. „Hai că mi-a plăcut asta."

„Încercăm să vă ajutăm să evitați o situație potențial periculoasă", a continuat el.

„Ah, deci mă aflu printre prieteni, nu?" am spus, privindu-l fix pe Bert Schmidt. „Isuse, habar n-am avut că am atâția prieteni sus-puși!"

„E inutil", a intervenit Ross.

— În acel moment, Schmidt s-a apucat să joace rolul polițistului bun.

„Eric, *te rog*, încearcă să cooperezi."

„Bine, bine. Dați-i drumul."

Agentul Sweet s-a întors la dosarul lui și a continuat:

„După cum spuneam, domnule Smythe, deținem dovezi care resping ultima dumneavoastră afirmație. Potrivit documentelor noastre, v-ați alăturat Partidului Comunist în martie 1936 și ați fost membru al celulei din New York vreme de cinci ani. V-ați retras abia în 1941."

„OK, recunosc. Pentru o scurtă perioadă de timp, imediat după absolvirea colegiului, am fost membru al Partidului. Dar asta se întâmpla acum zece ani..."

„Și atunci de ce m-ați minți în legătură cu afilierea dumneavoastră la acest partid?" m-a întrebat agentul Sweet.

„Voiați să admit că încă mai am legătură cu un jurământ de supunere prostesc din tinerețea mea?"

„Desigur că nu — dar dacă întrebarea ar veni din partea unui ofițer federal al Guvernului SUA, aș mărturisi adevărul. O greșeală e o greșeală. Dar o greșeală poate fi rectificată numai dacă ne-o asumăm și dacă încercăm să îndreptăm lucrurile."

„Vă repet, am părăsit Partidul cu peste un deceniu în urmă."

Celălalt avocat, Golden, s-a băgat și el în vorbă, încercând să pară prietenos.

„De ce ai părăsit Partidul, Eric?"

„Mi-am pierdut încrederea în doctrinele promovate. Consideram că din punct de vedere ideologic acestea erau eronate. În plus, am început să dau crezare zvonurilor cu privire la politicile represive ale lui Stalin din Rusia."

„Așadar", a spus prea serviabilul consilier Golden, „ți-ai dat seama că doctrina comunistă este greșită."

A rostit propoziția ca pe o afirmație și nu ca pe o întrebare. Bert Schmidt mi-a aruncat privirea aceea specifică prin care mă ruga *„să nu fac vreo prostie"*. Atunci m-am conformat:

„Aveți dreptate. Am tras concluzia că doctrina comunistă e greșită. Rea."

— Se pare că am dat răspunsul corect, pentru că imediat toată lumea de la masă s-a relaxat puțin, deși Ross nu-și putea ascunde dezamăgirea că am sfârșit dintr-o dată să mai joc rolul martorului îndărătnic. Nu mă îndoiesc că s-ar fi bucurat să-mi bage o lampă în ochi și mă lovească peste cap cu o carte de telefon în încercarea de a scoate adevărul de la mine. Atmosfera s-a înveselit. Cel puțin pentru o secundă sau două.

„Dată fiind admirabila dumneavoastră concluzie cu privire la comunism", a continuat agentul Sweet, „vă considerați în prezent un american patriot?"

— Mă așteptam și la această întrebare idioată. Și știam că trebuie să mint. Așa că i-am asigurat pe Sweet și pe toți ceilalți membri ai juriului că îmi iubesc țara mai mult decât orice pe lume și prostii de genul ăsta. Sweet a părut mulțumit de răspunsul meu.

„Și-atunci ați fi dispus să cooperați?" m-a întrebat.

„Să *cooperez*? Vreți să fiți mai explicit?"

„Adică să ne ajutați să ne infiltrăm în rețeaua comunistă care amenință stabilitatea fundamentală a Statelor Unite."

„Habar n-am avut că există o asemenea amenințare", m-am minunat eu.

„Credeți-mă, domnule Smythe", a adăugat Sweet, „există și face lucruri formidabile. Dar cu sprijinul foștilor membri ai Partidului, așa ca dumneavoastră, putem săpa adânc în inima Partidului și să-i descoperim liderii."

— Îți mărturisesc, S, în clipa aceea, mi-am pierdut cumpătul. Am vrut să-i trântesc în față lui Sweet că seamănă cu unul dintre Băieții Hardy[34], aflat pe urmele Comuniștilor Mari și Răi. *Să ne ajutați să ne infiltrăm în rețeaua comunistă care*

[34] Hardy Boys — serie populară de romane polițiste de la începutul secolului XX, ce urmărește aventurile a doi frați adolescenți.

amenință stabilitatea fundamentală a Statelor Unite. Îți vine să crezi o asemenea gogomănie? De parcă ar exista o rețea comunistă la noi în țară. Însă am încercat să-mi păstrez calmul.

„Ascultă, domnule Sweet, în anii '30, mulți oameni au intrat în Partid pentru că așa era la modă. Era un capriciu, precum cercurile hoola-hoop."

— Ross a înnebunit când a auzit comentariul meu.

„Cum îndrăznești să compari o doctrină ticăloasă precum comunismul cu ceva atât de simplu precum cercurile hoola-hoop?"

„Ceea ce am vrut eu să subliniez domnule Ross este faptul că eram doar un copil naiv ieșit de pe băncile universității, care a picat în plasa prostiilor ălora cu drepturile omului și distribuția egală a averii, pe care le promova Partidul din greu. Dar sincer vorbind, motivul real pentru care am intrat în Partid este unul pueril. Pe vremea aia lucram și în cadrul Proiectului Federal de Teatru..."

„Un focar al activității subversive", m-a întrerupt Ross.

„Domnule Ross, de când naiba o mână de actori și de regizori amenință stabilitatea unui regim?"

„Oh!" rosti Ros triumfător. „Consideri guvernul Statelor Unite un *regim*, nu-i așa?"

„Nu am insinuat așa ceva..."

„Un american cu adevărat patriot știe că strămoșii noștri ne-au oferit unul dintre cele mai democratice sisteme de guvernare de pe acest pământ."

„Am citit și eu *Scrierile Federaliste*, domnule Ross. Înțeleg perfect doctrina separării puterilor, așa cum a fost ea prezentată de Hamilton, Madison și toți ceilalți oameni luminați... și care, cu certitudine, ar fi înspăimântați să vadă un cetățean al acestei țări interogat în privința supunerii sale față de steagul..."

„Ăsta nu este un interogatoriu", se răsti Ross, lovind cu pumnul în masă.

Frank l-a domolit pentru a doua oară, apucându-l de braţ, apoi mi s-a adresat:

„Eric, cred că agentul Sweet şi toţi ceilalţi prezenţi aici încercăm să stabilim dacă tu mai ai vreo legătură sau nu cu Partidul."

„În dosarul ăla imens de pe masă nu scrie că am ieşit din partid acum zece ani?"

„Ba da", adăugă Sweet. „Dar cine poate garanta că ieşirea ta din Partid nu s-a petrecut doar de ochii lumii? Din punctul nostru de vedere, ai putea fi unul dintre agenţii lor sub acoperire, care se preface că a renunţat la comunism..."

„Sper că nu vorbiţi serios, nu-i aşa?" l-am întrebat.

„Domnule Smythe, FBI-ul e *întotdeauna* serios. Mai ales când discutăm probleme de securitate naţională."

„V-am mai spus o dată şi vă repet: am părăsit Partidul în 1941. Nu mai am nici o legătură cu el. Nu-mi place deloc comunismul şi blestem ziua în care m-am lăsat păcălit de el. Pentru Dumnezeu, doar sunt unul dintre scenariştii lui Marty Manning. De când un comediant a devenit o ameninţare la adresa securităţii naţionale?"

„Domnule Smythe", a continuat agentul Sweet, „din dosarele noastre reiese că în ultimii zece ani v-aţi asociat cu mulţi comunişti."

Apoi a început să-mi înşire o grămadă de nume — în special scriitori, cu care am avut cel mult o relaţie strict profesională. Am încercat să-i explic că, la fel ca şi mine, marea majoritate aparţineau aceleiaşi generaţii când au intrat în Partid. Ştii ce a zis Sweet?

„Fratele meu face parte din generaţia dumneavoastră şi nu a devenit membru al Partidului."

Mi-am muşcat din nou limba ca să nu-i spun ceva de genul: „Asta pentru că fratele tău e vreun ţărănoi din Midwest şi nu un scriitor foarte educat de pe Coasta de Est care a dat dovadă de atâta prostie, încât să-l citească pe Marx şi să în-

ghită tâmpenia asta cu «muncitori din toate țările uniți-vă».“ Dimpotrivă, m-am străduit să-i accentuez faptul că a fost o rătăcire de tinerețe și că îmi pare rău. Golden s-a oferit iarăși să mă scoată din bucluc.

„Eric, știu că toți cei de aici sunt foarte încântați să audă cum îți recunoști greșelile. Așa cum a spus și agentul Sweet, nimeni nu e ferit de judecăți eronate — mai ales în tinerețe. Și, deși personal te cred că nu ai ținut legătura cu Partidul după 1941, sunt convins că realizezi că avem nevoie de unele dovezi care să susțină afirmația ta.“

Știam ce va urma, cu toate că încă speram că voi găsi o modalitate să evit întrebarea pe care voiau să mi-o pună.

„Pe scurt“, continuă Golden, „agentul Sweet are nevoie de numele persoanelor care te-au adus în Partid și de numele celor care mai sunt membri activi.“

„Și astfel“, a adăugat Sweet, „nu numai că vă demonstrați lipsa totală de afiliere la activitatea comunistă de astăzi... dar și patriotismul dumneavoastră va fi confirmat.“

„Și de când denunțarea unor oameni inocenți este considerată un act de patriotism?“ am întrebat.

„Comuniștii nu sunt inocenți“, a urlat Ross la mine.

„Cei pe care i-am cunoscut eu cu siguranță erau.“

„Aha, deci recunoașteți că știți niște comuniști“, a exclamat Sweet.

„*Foști* comuniști, ca și mine.“

„Eric“, a intervenit Frankel, „dacă ai putea să-i oferi agentului Sweet doar câteva nume...“

„Și să le distrug viețile?“

„Dacă sunt așa de inocenți cum pretind, atunci nu au de ce să se teamă.“

„Da, asta în cazul în care nici ei la rândul lor nu vor refuza să dea niște nume. Corect? Și pe mine mă obligați să dau nume. Apoi, după ce eu comit un act de lașitate morală și bag la apă câțiva oameni, vă duceți la ei și procedați la fel.

Dați-ne nume și vă lăsăm în pace. Problema e că după ce plecați, eu trebuie să mă descurc singur cu faptele mele. Și s-ar putea să nu-mi placă persoana în care m-ați transformat."

„Ca să scurtăm povestea, vrei să zici că nu ne dai nici un nume?" m-a întrebat Ross.

„Nu vă spun decât că, având în vedere că nu cunosc nici un comunist activ, oferirea unor nume ar fi un exercițiu inutil."

„Lăsați-ne pe noi să judecăm, domnule Smythe", m-a îndemnat agentul Sweet.

„Și dacă refuz?"

„Poți să-ți iei la revedere de la slujbă", strigă Ross. „Nu numai de la NBC, dar de la toate canalele de televiziune, de la studiourile de filme, de la agențiile de publicitate și de la toate colegiile din țara noastră. Nu te va mai angaja nimeni. O să mă asigur eu de asta."

„N-am nici un dubiu că așa vei proceda", i-am spus, privindu-l direct în ochi.

Brusc, Bert Schmidt a intrat și el în dialogul nostru socratic.

„Eric, ascultă-mă. Ești unul dintre cei mai talentați scriitori de comedie din America zilelor noastre. Din punctul meu de vedere, tu reprezinți una dintre achiziţiile cele mai prețioase de la NBC; un scenarist important al industriei noastre, pe care-l așteaptă un viitor măreț. Pe scurt, nu vrem să te pierdem. Știu că lucrurile astea nu sunt plăcute — dar toată lumea de aici s-a confruntat cu aceeași întrebare. Chiar dacă tu refuzi să rostești niște nume, altcineva se va oferi bucuros să facă asta. Și, spre deosebire de tine, își va păstra serviciul. Te rog să nu-ți înrăutățești situația. Comunică-i agentului Sweet ce vrea să știe și după aia poți uita ziua de astăzi. Oricum nimeni nu va afla că tu ai dezvăluit acele nume... nu-i așa, agent Sweet?"

„Absolut. Declarația ta scrisă și semnată va fi marcată drept «Confidențială» și nu va fi citită decât de ofițerii Biroului și

de anumiți anchetatori de la HUAC* — Comisia pentru cercetarea activităților antiamericane."

„Așadar, nici eu nu voi putea afla vreodată cine m-a turnat la FBI?"

„Nimeni nu te-a pârât, domnule Smythe", a spus agentul Sweet. „Au acționat ca niște americani adevărați. Așa cum vă cerem și dumneavoastră acum să procedați."

„Am un contract cu acest canal. Nu mă puteți concedia când vă vine vouă."

Golden și Frankel au început să răsfoiască prin contractele mele. Frankel a vorbit primul:

„Potrivit clauzei 21 (a) din Termeni și Condiții de Angajare, poți fi concediat de NBC pe motive de turpitudine morală."

„Asta-i cea mai mare prostie pe care am auzit-o."

„Evident că instanța va lua această hotărâre", a adăugat Frankel. „Va trebui să ne dai în judecată — și, după cum bine știi, te poate costa mulți bani. Deși nu vreau să sune a amenințare, buzunarele noastre sunt mai adânci decât ale tale, Eric. Iar cazul are toate șansele să se lungească ani buni... timp în care tu vei rămâne în continuare tot fără slujbă... și așa cum a menționat și domnul Ross, fără vreo perspectivă clară de angajare."

Nu-mi venea să cred ce auzeam. Kafka se pogorâse în clădirea Rockefeller. Mi-am dat seama că trebuie să câștig un răgaz de gândire și i-am informat că am nevoie de o perioadă ca să reflectez asupra acestor aspecte.

„Desigur", m-a aprobat agentul Sweet. Suntem dispuși să vă oferim șaptezeci și două de ore ca să vă analizați decizia. Înțelegeți, vă rog, că, dacă refuzați să cooperați, nu numai că NBC va avea motive să vă concedieze, dar Biroul

* House UnAmerican Activities Committee (Comisia pentru cercetarea activităților antiamericane). (*N. r.*)

Federal de Investigații va fi obligat să vă raporteze la HUAC. Fără îndoială că, ulterior, veți primi o citație pentru a vă prezenta în fața Comisiei. Dacă o ignorați sau vă duceți la Washington și refuzați să răspundeți întrebărilor Comisiei, câtă vreme vă aflați sub jurământ, veți fi acuzat de sperjur și veți fi condamnat la închisoare."

„Ce viitor roz mă așteaptă!"

„Nu așa trebuie să arate viitorul dumneavoastră, atâta timp cât veți coopera cu noi", mi-a promis agentul Sweet.

După asta, Sweet și-a jucat și ultima carte. A deschis dosarul, a scos o fotografie de-a lui Ronnie și mi-a arătat-o. Am simțit cum mi se face greață. A trebuit să-mi ascund mâinile sub masă, ca să nu observe cineva cum îmi tremurau.

„Îl cunoașteți pe acest bărbat?" m-a întrebat Sweet.

„Da", am răspuns pe un ton nesigur.

„De unde?"

„E un prieten."

„Ce *fel* de prieten?" m-a iscodit el, aplecându-se spre mine.

Ar fi trebuit să-i vezi mutra aia nenorocită care mă judeca, de parcă aș fi aterizat direct din Sodoma și Gomora. M-am uitat spre Bert Schmidt pentru ajutor, dar din nou mi-a aruncat privirea aceea disperată ce zicea limpede: *Nu pot să te ajut.* Lui Sweet nu i-a plăcut tăcerea mea.

„Vă rog să răspundeți la întrebare, domnule Smythe. Ce fel de relație aveți cu acest bărbat?"

Toată lumea își ațintise privirea asupra mea. Ross rânjea. Nu puteam să scot nici un cuvânt. „Suntem doar prieteni", am răspuns într-un târziu. Sweet a oftat din toți rărunchii, după care a extras un dosar mai mic, l-a deschis și a început să citească din el:

„Ronald Garcia. Născut în Bronx, New York. Vârsta: treizeci și unu de ani. Profesia: muzician. Nici o condamnare anterioară, fără cazier. Adresa actuală: Apartamentul 508,

Hampshire House, Central Park South, nr.150, New York, New York. Aceasta se întâmplă să fie și adresa dumneavoastră, domnule Smythe."

„Da, este adresa mea."

„Așadar, domnul Garcia, în principiu, locuiește cu dumneavoastră."

„După cum am spus și mai devreme, suntem prieteni. Ne cunoaștem din lumea spectacolului. Ronald nu avea unde să stea. Nu dispunea de bani prea mulți, așa că i-am oferit adăpost pentru o vreme."

„Și unde doarme în apartamentul dumneavoastră?"

„Pe canapea. Este una din acele canapele extensibile..."

„Potrivit celor două menajere de la Hampshire House pe care le-am interogat", a continuat Sweet după ce a studiat din nou dosarul, „canapeaua dumneavoastră n-a fost niciodată folosită. Ambele au dat declarații scrise că au văzut pe masa de lângă patul din dormitor lucrurile personale ale domnului Garcia, cât și obiectele de toaletă ale acestuia în baie. În plus... ăăăă... *aspectul* lenjeriei de pe patul dumneavoastră arăta clar că... ăăăă... două persoane împărțiseră patul și se implicaseră în..."

„Am auzit destul, domnule Sweet", i-a retezat-o Frankel. „Și sunt convins că și domnul Smythe a înțeles ce vreți să-i transmiteți."

Mi-am cuprins capul între palme. Simțeam că-mi vine rău. Mă încolțiseră. Și nenorociții naibii știau. Atunci, cineva mi-a atins umărul și am auzit vocea lui Bert Schmidt: „Haide, Eric... vino să bem o cafea." M-a ajutat să mă ridic de la masă. Eram șocat. Nu suportam să mă uit la nici una dintre jigodiile alea. Când ieșeam pe ușă, agentul Sweet a strigat în urma mea: „Șaptezeci și două de ore, domnule Smythe. Nu mai mult. Și sper să luați decizia corectă." Schmidt și cu mine am coborât cu liftul în holul de la intrare. A chemat un taxi și i-a spus șoferului să ne ducă la Carnegie pe strada 56.

„Nu prea mi-e foame, Bert", m-am împotrivit eu.

„Voiam doar să ies din nenorocita aia de clădire", m-a liniștit el.

La Carnegie, ne-am luat un separeu cât mai retras. După ce ospătărița a apărut cu cafeaua noastră, Schmidt a început să-mi vorbească pe un ton conspirativ.

„Îmi pare rău. Nici nu știi cât de rău îmi pare."

„De ce le-ai spus?"

„Dar nu m-au interogat pe mine."

„Rahat. Normal că te-au interogat. Pentru că te-am auzit lăudându-te cu zilele petrecute cu Odets și Harold Clurman la vechiul grup teatral... un adevărat focar de *politică subversivă*, dacă chiar a existat vreunul..."

„Da, numai că spre deosebire de tine, n-am fost membru de Partid..."

„Dar cunoșteai o mulțime de oameni care au fost. Și pun pariu că, după ce te-au forțat, a trebuit să le dai nenorociților ălora două, trei nume, nu?"

„Nici prin cap nu mi-ar fi trecut să..."

„Gura, Bert. Ai două foste neveste și trei copii la școli private. Întotdeauna te plângi că nu-ți ajung banii pentru dansatoarele alea cu care ai vrea să te încurci..."

„Vorbește naibii mai încet..."

„Ăștia îmi distrug viața și tu vrei să vorbesc în șoaptă?"

„Bine, bine", rosti Bert împăciuitor. „E îngrozitor. O porcărie. Sunt de acord cu tine. Dar, Eric, n-am nici o influență asupra câinilor ăștia. Nimeni n-are. Acționează după propriile lor reguli..."

„Reguli *neconstituționale*."

„Așa o fi..., dar toată lumea se teme să recunoască."

„Bert, trebuie să știu: tu le-ai dat numele meu?"

„Mă jur cu mâna pe inimă, mă jur pe copiii mei că n-am fost eu."

„Dar ai cooperat cu ei, corect?"

„Eric, *te rog*..."

„Răspunde-mi."

Și-a apăsat ochii cu podul palmelor. Când s-a uitat la mine avea privirea umedă. Apoi a recunoscut că le-a dat câteva nume.

„Câteva?"

„Două, trei... cel mult patru. Dar sincer, Eric, numele pe care le-am deconspirat aparțineau unor oameni care urmau oricum să fie investigați. Adică le-am spus niște lucruri pe care deja le știau."

M-a implorat din priviri să-l înțeleg și să-l iert. Nu știam ce să fac și Bert a văzut.

„Nu mă chinui cu tăcerea ta disprețuitoare", s-a răstit la mine foarte nervos. „N-am avut încotro. Am de hrănit o familie și n-am cum să uit de responsabilități. Dacă refuzam să cooperez..."

„Ai fi pierdut tot. Acum, dacă tipii pe care i-ai numit tu vor refuza să coopereze, vor pierde și ei totul. Cum s-ar zice, mingea e în terenul lor și tu te-ai spălat pe mâini."

„Continuă atunci", a șuierat Bert. „Fă pe sfântul. Câștigă un rahat de Oscar pentru virtute și noblețe."

„O să mă concedieze oricum — mai ales că au aflat și micul meu secret murdar."

„Dacă vei coopera cu cei de la FBI, NBC nu te va concedia."

„N-ai de unde să știi."

„Ba da. Pentru că Frankel și Golden de la Juridic m-au asigurat că atâta timp cât îl ajuți pe agentul Sweet, NBC e dispus să închidă ochii în privința... ăăăă... aranjamentelor tale domestice."

„Ți-au dat în scris?"

„Ești nebun? Normal că nu vor da așa ceva în scris, din moment ce ei au toate atuurile. Dar știu sigur că, dacă îi ajuți, nu te vor concedia. După cum ți-am spus și acolo, nimeni

nu vrea să te piardă. Ești o valoare pentru noi. Și sper din toată inima că încă mă mai consideri prietenul tău."

Atunci m-am ridicat și am ieșit afară. Asta se întâmpla ieri după-amiază pe la cinci. De atunci mă plimb întruna.

M-am întins după sticla de Hiram Walker și i-am turnat încă o porție în cana cu cafea.

— N-ai mai trecut pe-acasă?

— Nu, m-am plimbat neîncetat. Într-un târziu, m-am oprit într-unul din cinematografele acelea de noapte de pe strada 42. Am încercat să uit de mine.

— Unde e Ronnie?

— A plecat din oraș pentru câteva seri — face parte din trupa cu care cântă Rosemary Clooney[35] în Atlantic City. Trebuia să-l sun la hotel, dar n-am vrut să-l supăr. Vom avea timp suficient pentru necazuri. În plus, nu suportam gândul să mă întorc în apartament... știind că nenorociții ăia de anchetatori pierduseră vremea interogând două menajere despre...

Eric a ridicat cana și a dat pe gât tot bourbonul.

— Oare sunt așa de important, S? Chiar reprezint o asemenea amenințare pentru securitatea națională, încât să chestioneze niște menajere în privința persoanelor cu care împart patul?

— Nu-mi vine să cred ce aud.

— Oh, ba da, S. Pentru că nenorociții ăștia iau în serios ceea ce fac. Fie cooperezi cu ei, fie te sinucizi din punct de vedere profesional.

— Trebuie să-ți iei un avocat.

— De ce? Ce mi-ar putea spune un vultur de avocat scump? Ceva care să nu știu deja? Și chiar dacă ar fi în stare, printr-un miracol, să pună FBI-ul cu botul pe labe, cei de la NBC s-ar simți obligați să mă taie de pe listă, acuzându-mă

---

[35] Rosemary Clooney — cântăreață și actriță americană.

de turpitudine morală extremă. Imediat ce informația aceasta va deveni publică, totul se va duce de râpă. Cariera mea se va isprăvi.

— Trebuie să afli cine te-a pârât.

— La ce bun?

— Ai putea să-l supui unor presiuni etice în urma cărora să-și retracteze denunțul...

— Presiuni etice. Ești o o femeie inteligentă, S... dar acum ai vorbit ca Pollyanna.[36] Nu există etică în astfel de jocuri, S. Fiecare se descurcă pe cont propriu — și pe asta se bazează și Joe McCarthy și acoliții lui: pe teama adulților de a nu pierde tot ce au obținut după o viața întreagă de muncă. Bert Schmidt are dreptate: dacă trebuie să alegi între a-ți pierde confortul zilnic și a-ți vinde prietenii, nu încape nici o îndoială că prietenii o vor încasa.

— Așadar, ai de gând să cooperezi?

— Nu te uita așa la mine, mă dojeni el pe un ton aspru.

— Nu mă uit în nici un fel la tine, Eric. Te întrebam pur și simplu...

— Nu știu. Mai am la dispoziție... cât?... două zile și jumătate să iau o decizie. Pe deasupra, n-am nici un ban în bancă.

— Cum adică n-ai bani? Ai câștigat peste șaizeci de mii de dolari anul trecut...

— Mda, și am cheltuit peste șaizeci de mii.

— Cum naiba ai reușit?

— Simplu. Atât de simplu, încât am și datorii.

— Datorii? Cât?

— Nu știu. Șapte, opt mii, poate...

— Oh, Dumnezeule...

— Da: oh, Dumnezeule. Așa că înțelegi cu ce probleme mă confrunt. Dacă nu cooperez, nu numai că voi primi eti-

---

[36] *Pollyanna* — bestseller al autoarei Eleanor H. Porter; personajul principal este o fetiță cu același nume care se remarcă printr-un caracter optimist în ciuda necazurilor prin care trece.

cheta de comunist și pervers, dar NBC va închide și robinetul cu bani. Sunt falit pe toate fronturile.

— Și ce vei face?

— Habar n-am. *Tu* ce-ai face?

— Sincer?

— Da, sincer.

— Nu știu.

Șapte

Următoarele două zile au fost de coșmar. Am insistat ca Eric să discute cu un avocat. Cum era și firesc, l-a ales pe Joel Eberts. Imediat ce a bătut de nouă, l-am sunat pe Eberts la birou. Mi-a răspuns personal și ne-a invitat pe amândoi la el. Dată fiind experiența sa cu sindicatele, domnul Eberts a înțeles perfect dilema lui Eric. Dar după ce i-a răsfoit contractul cu NBC — și după ce a aflat și informațiile pe care le deține FBI-ul despre Ronnie — ne-a spus că nu poate decât să ne ofere sprijinul lui moral.

— Desigur că i-am putea da în judecată. Dar așa cum v-a explicat și avocatul de la NBC, ei își permit să se lungească ani de zile. Între timp, dumneavoastră veți fi catalogat drept comunist. Și cu toate că nu-mi pasă cine cu cine se

culcă, mi-e teamă că vor profita la maximum de clauza moralității. Mai rău e că, dacă te pui cu ei, s-ar putea să-i dezvăluie câteva picanterii unuia cu limba ascuțită precum Winchell. În cinci secunde, vă pomeniți împroșcat cu noroi în editorialul lui. Și-atunci s-a sfârșit.

— Și ce-ar trebui să fac? l-a întrebat Eric.

— Domnul meu, rămâne la latitudinea dumneavoastră. Și nu vă invidiez deloc pentru situația în care vă aflați. Pentru că, indiferent de ceea ce alegeți, veți pierde. Întrebarea care se pune e: cât anume doriți să pierdeți?

Eric se foi agitat pe scaun.

— Nu mă pot apuca să torn niște oameni care nu se fac vinovați decât de același idealism pe care l-am împărtășit și eu cândva. Isuse Christoase, chiar dacă ei ar fi fost acoliții lui Rosenberg[37] și tot nu i-aș fi putut turna. Probabil că nu sunt suficient de patriot.

— Nu discutăm despre patriotism aici, a spus Joel Eberts. McCarthy și clovnul acela de Nixon sunt probabil doi dintre cei mai mari patrioți. Și amândoi sunt niște porci. Nu, problema noastră este una mai dificilă: vă puteți face rău dumneavoastră înșivă pentru a-i salva pe alții... chiar dacă știți că până la urmă și ei vor avea de suferit. Desigur că nu-mi vine greu să stau pe scaunul meu și să vă zic cum aș proceda eu într-o situație similară. Dar nu sunt în locul dumneavoastră. Precis că Hoover și agenții lui au un dosar și despre mine, dar nu mă pot lua la rost pe subiecte politice. Sau, cel puțin, nu încă. N-au cum să-mi distrugă viața. Dar pe a dumneavoastră, da.

L-am privit pe Eric cum își încleștează degetele. Fără să-și dea seama, începuse să se legene înainte și înapoi. Ochii lui păreau goliți de viață, pustiiți. Avea nevoie disperată de

---

[37] Rosenberg — membru timpuriu al partidului nazist, inițiatorul teoriei rasiale și al persecuției evreilor. A fost judecat drept criminal de război, condamnat la moarte și executat prin spânzurare.

somn — fie și numai ca să scape de chin pentru câteva ore. Voiam atât de tare să-l ajut, dar nu știam cum.

— Pot să vă ofer un singur sfat, a continuat Joel Eberts. Iar dacă aș fi în locul dumneavoastră, asta aș face: aș părăsi țara.

Eric a reflectat un moment.

— Dar unde să mă duc?

— Există o mulțime de țări, în afara Americii.

— Unde să mă duc să pot munci?

— Ce zici de Londra? i-am propus. Au și ei televiziune în Anglia, nu?

— Da, dar englezii nu-mi înțeleg umorul. Doar sunt englezi, pentru Dumnezeu.

— Sunt sigură că se va găsi și pentru tine o nișă. Și dacă nu Londra, atunci Paris sau Roma...

— Mă vezi inventând gaguri în franceză? Ce idee tâmpită mai e și asta...

— Sora dumneavoastră are dreptate, a intervenit Joel Eberts. Un bărbat cu talentul dumneavoastră își va găsi de muncă oriunde. Mă preocupă un singur lucru. Trebuie să părăsiți țara în următoarele patruzeci și opt de ore.

— Păi, și agenții nu vor veni după mine?

— Posibil să nu. Potrivit modelului pe care l-au aplicat până acum, o dată ce au băgat spaima în tine, te lasă în pace după aia... evident, în cazul în care mâine nu încercați să vă întoarceți acasă.

— Vreți să spuneți că nu mi se va mai permite să intru în Statele Unite niciodată?

— Ascultați-mă bine... după doi ani, întreaga poveste cu listele negre va fi dată uitării.

— *După doi ani*, repetă Eric, dezamăgit. Cine dracu' a pomenit ca vreun american să fie nevoit să plece în exil?

— Ce pot să mai adaug? Trăim vremuri urâte.

Eric s-a întins, m-a prins de mână și mi-a strâns-o cu putere.

— Nu vreau să plec. Îmi place aici. Atâta știu și atâta am.

Am înghițit nodul din gât și i-am spus:

— Celelalte opțiuni sunt îngrozitoare. Așa, cel puțin, vei ieși curat din toată porcăria asta.

Tăcere. Eric a continuat să se miște neliniștit în scaun, luptându-se să ia o decizie.

— Chiar dacă mă hotărăsc să plec, tot am o problemă. Îmi lipsește pașaportul.

— Nu-i bai, rosti vesel Joel Eberts.

Ne-a sfătuit cum să procedăm. A insistat să facem întocmai, pentru că, așa cum Eberts l-a avertizat, Eric nu-și permitea luxul unei reflectări îndelungate.

— În patruzeci și opt de ore trebuie să le oferiți o listă cu nume. Dacă refuzați, s-a terminat. Vă așteaptă lovituri crâncene. Veți fi dat afară. Veți primi o citație de la HUAC. Din acel moment, Ministerul de Interne va bloca orice posibilitate de emitere a pașaportului până după audiere. Așa s-a întâmplat și în cazul lui Paul Robeson. Și la fel se va petrece și în cazul dumneavoastră.

În concluzie, trebuia să ne concentrăm asupra scoaterii pașaportului lui Eric în cel mai scurt timp. De obicei, erau necesare două săptămâni pentru procesarea cererii de emitere a documentului, cu excepția unei urgențe pe care o dovedeai cu un bilet de călătorie. Imediat ce am plecat de la avocat, ne-am urcat într-un taxi și ne-am oprit la o agenție de voiaj Thomas Cook de pe Fifth Avenue. După câteva căutări, agentul de vânzări ne-a găsit un loc într-o cabină pe vasul *Rotterdam* care pleca din port chiar a doua zi. Am cumpărat biletul, apoi ne-am repezit la Biroul de Pașapoarte de pe strada 51. Funcționarul a verificat biletul lui Eric spre Europa și i-a comunicat că, pentru a primi pașaportul a doua zi până la cinci după-amiază (cu două ore înainte ca vasul să ridice ancora), avea nevoie până la sfârșitul progra-

mului de lucru de fotografii potrivite și o copie după certificatul de naștere legalizată la notariat.

A fost o nebunie, dar Eric a reușit să aducă tot ce i se ceruse. Funcționarul l-a asigurat că a doua zi pașaportul va fi gata în jur de ora cinci — ceea ce însemna că fratelui meu îi mai rămânea o oră să străbată orașul până în port (trebuie să urce la bord cu cel puțin o oră înainte ca vasul să plece). Contra cronometru, dar nu imposibil.

După ce am terminat treaba la oficiul de pașapoarte, Eric mi-a propus să ne întoarcem în apartamentul lui din Hampshire House. Odată ajunși aici, l-am ajutat să-și aleagă din garderoba imensă haine care să încapă într-o singură valiză mare. În timp ce punea capacul la mașina lui de scris Remington, s-a prăbușit brusc pe scaun.

— Nu mă obliga să mă urc pe vasul ăla.

M-am străduit să rămân fermă.

— Eric, nu ai de ales.

— Nu vreau să te părăsesc. Nu vreau să-l părăsesc pe Ronnie. Trebuie să-l văd la noapte.

— Atunci sună-l și vezi dacă poate veni aici.

A început să suspine.

— Nu. N-aș suporta scena de adio. Lacrimile din port. Toate chestiile alea care-ți sfâșie inima.

— Da, l-am aprobat. Și eu le-aș evita dac-aș fi în locul tău.

— O să-i scriu o scrisoare, pe care i-o poți da tu când se întoarce în weekend.

— Va înțelege. O să mă asigur de asta.

— E absurd tot ce mi se întâmplă.

— Da. Absurd.

— Eu sunt doar un comediant. De ce naiba mă tratează ca pe Troțki?

— Pentru că n-au în cap decât tărâțe și pentru că au primit mână liberă să se comporte ca niște javre.

— Îmi mergea atât de bine.

— Așa o să fie și în viitor.

— Îmi place ceea ce fac, S. Mi-am găsit menirea. Iar scrierea scenariilor nu numai că îmi aduce sume de bani ridicol de mari, dar este chiar amuzantă. Pentru cei mai mulți oameni, munca nu presupune și distracție. De-aia mă doare așa de tare că trebuie să fug: pentru că pentru prima dată în viața mea, știu că totul este exact cum mi-am dorit. Serviciul. Banii. Succesul. Ronnie...

S-a desprins din îmbrățișarea mea și s-a apropiat de fereastra livingului. Peste Manhattan se lăsase noaptea. Dedesubt se zărea suprafața întunecată a parcului, mărginită de strălucirea plină de farmec a apartamentelor luminate de pe Fifth Avenue și de pe Central Park West. Această priveliște m-a frapat întotdeauna prin felul în care reflecta spiritul arogant și indiferent al orașului. O imagine care parcă te provoca: *încearcă să mă cucerești.* Dar chiar și când reușeai — și erai considerat drept un om de succes, așa ca Eric — tot nu izbuteai să-ți marchezi locul definitiv. După toate ambițiile și eforturile depuse și după ce îți savurai momentul de glorie, lumea te uita instantaneu. Pentru că întotdeauna se găsea cineva în spatele tău, gata să se bată pentru propriul succes. Astăzi, Eric era cel mai apreciat scenarist de comedii tv. Mâine, când *Rotterdam* va ridica ancora, se va răspândi vestea că a preferat să fugă din țară decât să devină un turnător. Unii îi vor aplauda gestul, alții îl vor regreta. Totuși, până săptămâna viitoare, va dispărea din gândurile colegilor lui de profesie. Pentru că așa stau lucrurile. Dispariția lui va fi ca o moarte. Numai cei care l-au iubit îi vor jeli absența. Pentru toți ceilalți, șocul plecării lui va constitui un răgaz temporar (și binevenit) în mijlocul presiunilor implicite ale muncii. Timp de câteva zile, oamenii vor comenta în șoaptă despre natura trecătoare a succesului și despre corectitudinea sau greșeala lui Eric. Apoi, subiectul își va pierde

aura de interes. Pentru că va începe o nouă săptămână și un nou scenariu trebuie scris.

Ca de fiecare dată.

Deși nu l-am întrebat, am simțit că Eric se gândea la același lucru, pentru că amândoi priveam orizontul mut și sclipitor al orașului. M-a luat pe după umeri și mi-a spus:

— Oamenii își petrec o viață întreagă alergând după tot ce am avut eu.

— Nu mai vorbi la trecut.

— Dar s-a terminat. S-a sfârșit.

Am comandat de mâncare de la un local cu livrare la domiciliu. Am băut două sticle de șampanie.

Am dormit pe canapeaua lui în noaptea aceea, dorindu-mi ca Jack să fi fost în oraș. A doua zi de dimineață, Eric a întocmit o listă cu datoriile acumulate. Cinci mii de dolari urmau să fie returnați în locuri precum Dunhill, Brooks Brothers, clubul 21 și El Morocco — și alte asemenea magazine stilate și atrăgătoare, furnizoare de bunuri de lux și unde Eric își deschisese cont. În bancă avea mai puțin de o mie de dolari.

— Cum naiba ai ajuns într-o astfel de situație? l-am întrebat.

— N-am stat prea mult pe gânduri. Și mi-am descoperit și o slăbiciune postmarxistă pentru obiectele de lux.

— O înclinație de-a dreptul periculoasă. Mai ales când e dublată de o generozitate nesăbuită.

— Ce pot să comentez... decât că, spre deosebire de tine, n-am cunoscut niciodată plăcerile cumpătării. În fine, un aspect pozitiv al plecării mele din țară este că nu voi mai fi nevoit să dau socoteală celor de la IRS[38].

— Să nu-mi zici că ai probleme și cu impozitele!

— Nu sunt probleme... doar că nu mi-am mai declarat veniturile de... nu știu... vreo trei ani?!

---

[38] Internal Revenue Service — autoritatea fiscală americană.

— Dar ai plătit impozite, nu?

— Păi, dacă nu m-am deranjat să completez declarațiile alea de venit, de ce le-aș fi trimis bani?

— Așadar, ești dator și la stat...

— Mult. Cred că procentul se ridică undeva pe la 30 la sută din cât am câștigat de când lucrez pentru NBC. Adică o sumă frumușică.

— Și n-ai economisit *nimic*.

— Pentru Dumnezeu, S, când naiba m-am purtat eu ca un om rațional?

Am privit lista cu datorii și am stabilit că mă voi ocupa personal de ele imediat ce Eric ajunge de partea cealaltă a Atlanticului. Pe lângă banii pe care-i investisem după ce divorțasem, economisisem constant de când scriam pentru *Saturday/Sunday* și tocmai primisem avansul de cinci mii de dolari de la Harper and Brothers. Așa că puteam să-l scot pe Eric basma curată în fața magazinelor de lux din New York. Cu IRS-ul era altă mâncare de pește. Poate vindeam o parte din acțiuni sau ipotecam casa. Pentru moment, nu-mi doream decât ca Eric să urce pe vasul acela. Îngrijorată că s-ar putea pierde cu firea și să dispară câteva ore, l-am silit să-mi promită că rămâne în apartament până la patru și jumătate... când vom merge la oficiul de pașapoarte.

— Dar asta s-ar putea să fie ultima mea zi în Manhattan. Măcar lasă-mă să iau prânzul la 21.

— Aș vrea să nu te expui, Eric. Ca o măsură de precauție...

— De ce? Crezi că J. Edgar Hoover și prietenul lui au hotărât să mă urmărească?

— Haide să simplificăm lucrurile cât mai mult.

— Dar n-avem ce să simplificăm. *Nimic*.

Lui Eric nu i-a convenit deloc ideea mea, dar în final a acceptat să stea liniștit acasă. L-am pus să-mi scrie un cec pentru ultima mie de dolari de la bancă. M-am dus la filiala locală a băncii Manufacturers' Hanover, i-am încasat și i-am

cumpărat cecuri de călătorie pentru suma echivalentă. L-am vizitat pe Joel Eberts la birou, de unde am ridicat o împuternicire. Apoi m-am repezit până la Tiffany și i-am cumpărat un stilou din argint pe care i-am gravat: *De la S pentru E. Întotdeauna.*

M-am întors la apartament pe la trei. Mi-a semnat împuternicirea ca să mă pot ocupa astfel de toate chestiunile lui financiare. Am căzut de acord ca, după ziua de mâine, să găsesc un depozit unde să-i duc toate hainele, documentele și obiectele personale pe care să și le recupereze atunci când va veni înapoi în America. Mi-a întins un plic gros, adresat lui Ronnie. I-am promis că i-l voi da imediat ce se întoarce în oraș. Eric a intrat în baie pentru câteva clipe, iar eu am apucat să-i strecor în bagaj cadoul frumos împachetat de la Tiffany. Chiar cu puțin timp înainte de patru și jumătate, m-am uitat la el și i-am spus:

— E timpul să mergem.

Eric s-a apropiat de fereastră și și-a lipit fruntea de geam, privind orașul cu lăcomie.

— N-o să mai am parte niciodată de o asemenea priveliște.

— Sunt sigură că și Londra are locurile ei speciale.

— Da, dar acolo nu găsești zgârie-nori.

S-a răsucit cu fața spre mine. Pe obraji îi curgeau lacrimi. Mi-am mușcat buzele.

— Încă nu, l-am rugat. Nu mă face să plâng, te implor.

Și-a șters ochii cu mâneca. A inspirat adânc și a rostit:

— În regulă. Să mergem.

Am plecat repede. Portarul ne-a chemat un taxi. Am rămas blocați în traficul de pe Fifth Avenue și am ajuns la pașapoarte cu două minute înainte de încheierea programului. Eric era ultimul client. Când s-a apropiat de ghișeu, funcționarul care-i preluase documentele cu o zi în urmă l-a rugat să ia loc pentru un moment.

— S-a întâmplat ceva?

Funcționarul a ezitat să ne privească în ochi și a ridicat receptorul, a format un număr și a vorbit iute cu persoana de la capătul firului. După aceea ne-a comunicat că va veni într-o secundă cineva să discute cu noi.

— E vreo problemă? a insistat Eric.

— Vă rog să luați loc.

Ne-a arătat o banchetă pe partea cealaltă a încăperii. Ne-am așezat. Am privit îngrijorată spre ceasul de pe perete. Având în vedere traficul de la ora de vârf, vom avea nevoie de cel puțin patruzeci de minute pentru ca Eric să ajungă în port. Timpul era măsurat.

— Ce crezi că se petrece? m-a întrebat Eric.

— Nimic. Sper să fie doar o chestiune birocratică.

Brusc, o ușă laterală s-a deschis. Au apărut doi bărbați în costume negre. Când Eric i-a văzut, s-a albit la față.

— Oh, rahat, a șoptit.

— Bună ziua, domnule Smythe, l-a salutat unul dintre ei. Nădăjduiesc că nu v-am făcut o surpriză neplăcută.

Eric a păstrat tăcerea.

— N-aveți de gând să mă prezentați? a întrebat bărbatul, după care și-a întins mâna spre mine. Agent Brad Sweet de la Biroul Federal de Investigații. Dumneavoastră trebuie să fiți Sara Smythe.

— De unde știți? l-am iscodit.

— Portarul de la Hampshire House vă cunoaște. Și ne-a informat că ați stat cu fratele dumneavoastră toată noaptea. Bineînțeles, după ce ați trecut amândoi pe la biroul de avocatură al unui oarecare...

Și-a întors palma. Însoțitorul lui i-a dat un dosar, pe care l-a deschis. A început să citească din el cu glas tare:

— Da. Pe la biroul de avocatură al unui oarecare Joel Eberts de pe strada Sullivan. Avocatul dumneavoastră are un trecut subversiv impecabil — dosarul lui e gros cât o carte de

telefon. Apoi, după flecărelile dumneavoastră juridice, ați pornit către agenția de voiaj Thomas Cook de pe Fifth Avenue, la numărul 511 și ați rezervat o cabină pe vasul *Rotterdam*, ce urmează să plece în seara asta. După aceea, desigur, v-ați prezentat la oficiul de pașapoarte, sperând să obțineți la urgență documentele de călătorie. Cu alte cuvinte, metoda preferată a indivizilor care încearcă să părăsească Statele Unite în grabă.

A închis dosarul cu un zgomot sec.

— Mi-e teamă însă că nu veți pleca în seara asta din țară — deoarece Ministerul de Interne a suspendat deocamdată cererea dumneavoastră, până la finalizarea investigației conduse de FBI cu privire la simpatiile dumneavoastră politice.

— Dar este strigător la cer! m-am auzit rostind, indignată.

— Nu, m-a contrazis blând agentul Sweet. Totul e perfect legal. La urma urmei, de ce să elibereze Ministerul de Interne pașaport unei persoane a cărei prezență peste Ocean poate dăuna intereselor americane?

— Oh, pentru Dumnezeu, ce rău a făcut el acestei țări?

Eric nu spunea nimic, ci doar stătea pe bancă, privind în jos spre pardoseala de marmură.

— Dacă va coopera cu noi mâine, pașaportul va fi emis în douăzeci și patru de ore. Evident, în cazul în care va mai dori să părăsească țara. Mâine, la sediul NBC, ora cinci după-amiază, domnule Smythe. Aștept cu nerăbdare să ne revedem acolo.

Cu un scurt salut din cap în direcția mea, agentul Sweet și celălalt bărbat au plecat. Eu și Eric am rămas împietriți pe bancă pentru alte câteva minute. Nici unul din noi nu se putea mișca.

— Sunt terminat, a spart Eric tăcerea.

Am stat cu el și în noaptea aceea. Am încercat să-l forțez să caute o cale de ieșire — să găsească o strategie înainte de a da ochii cu Sweet și cei de la NBC, a doua zi.

— Nu mai e nimic de discutat, S.

— Dar ce-ai de gând să faci?

— O să mă bag în pat, o să mă acopăr cu pătura peste cap și o să mă ascund.

N-am încercat să-l opresc și nici n-am vrut, pentru că știam ceea ce simte. Era atât de epuizat, atât de stresat, încât a adormit imediat. M-am chinuit și eu să-l imit, dar mare parte din noapte mi-am petrecut-o holbându-mă la tavan, copleșită de furie și neputință că nu pot împiedica măcelul pus la cale de cei de la FBI. Mintea îmi lucra febril, în strădania mea de a găsi o soluție să-l scap pe Eric. Din păcate, nimic rezonabil nu-mi trecea prin cap. Fie devenea un turnător, fie suporta consecințele.

Voiam să cred că — dacă aș fi fost în locul lui — aș fi făcut-o pe Ioana D'Arc și aș fi refuzat să cooperez. Dar oricine se vede erou atunci când stă într-un fotoliu. Pus față-n față cu brutalitatea unei dileme, lucrurile nu mai par atât de roz. Niciodată nu știi din ce material ești făcut până când nu te găsești pe buza prăpastiei, privind hăul de sub picioarele tale.

Somnul m-a doborât pe la trei dimineață. Când m-am trezit, soarele urcase sus pe cer. M-am uitat la ceas. Unsprezece. La naiba. La naiba. La naiba. L-am strigat pe Eric. Nici un răspuns. M-am ridicat de pe canapea și m-am dus în dormitor. Nu era aici. Și nici în baie sau în bucătărie. Panicată, am cercetat din ochi toate suprafețele în căutarea unui bilet în care să-mi spună că plecase la plimbare. Nimic. Am ridicat receptorul și am vorbit cu portarul.

— Mda, domnul Smythe a plecat pe la șapte dimineață. A fost amuzant, totuși...

— Ce-a fost amuzant?

— Păi, mai întâi m-a sunat aici, la recepție, și m-a întrebat dacă vreau să câștig zece dolari. Normal că i-am zis da. „Atunci o să cobor cu liftul până la subsol și-ți dau zece dolari dacă-mi deschizi ușa de serviciu și mă lași să ies pe-aco-

lo. Și dacă vine cineva să întrebe de mine în dimineața asta, spune-i că n-am părăsit apartamentul." Și eu l-am asigurat că nu e nici o problemă. Adică, pot să-mi țin gura pentru zece dolari.

— Și a venit cineva?

— Nu... dar sunt doi tipi într-o mașină, parcată pe partea cealaltă a străzii încă de când am venit eu la serviciu, la șase.

— Așadar nu l-au văzut plecând?

— Păi, cum să-l vadă, dacă a ieșit prin spate?

— Și nu ți-a spus unde se duce?

— Nu, dar avea o valiză cu el...

Deja mă alarmasem.

— Poftim?

— Da, avea o valiză mare. De parcă pleca undeva, departe.

Am calculat cu iuțeală posibilitățile.

— Ți-ar plăcea să mai câștigi zece dolari? l-am întrebat.

M-am îmbrăcat, am coborât cu liftul la subsol și i-am dat portarului zece dolari. Mi-a deschis ușa de serviciu.

— Dacă bărbații ăia se întorc să întrebe de mine sau de Eric...

— Încă mai dormiți, nu?

Ieșirea de serviciu dădea într-un gang de pe strada 56. Am sărit într-un taxi și m-am oprit direct la Joel Eberts la birou. Pentru că, sinceră să fiu, nu știam încotro m-aș putea duce. Ca întotdeauna, m-a primit cu brațele deschise și a rămas cu gura căscată când i-am povestit ce s-a întâmplat la pașapoarte.

— Din câte constat, ne transformăm într-un stat polițienesc și toate astea în numele Amenințării Roșii.

S-a alarmat și mai tare când a auzit că Eric s-a furișat afară din bloc printr-o străduță laterală ducând o valiză în mână.

— Poți să fugi, dar nu te poți ascunde de nenorociții ăștia. Dacă nu se duce la NBC astăzi, HUAC îi va trimite citație imediat. Iar polițiștii atât așteaptă, ca Eric să comită fie și cea mai mică greșeală pentru a emite un mandat de arestare. Trebuie să ia parte la confruntare, indiferent de consecințe.

— Sunt de acord, dar pentru că habar n-am unde s-a dus, nu-i pot oferi acest sfat.

— Știți, pentru Canada nu e nevoie de pașaport, rosti Eberts.

A telefonat la gara Penn și a solicitat să i se facă legătura cu biroul de rezervări. I s-a comunicat că la ora zece dimineață plecase un tren spre Canada, dar nu exista nici un călător înregistrat cu numele de Eric Smythe. Când a întrebat dacă se poate verifica înregistrarea lui la alte curse, i-au spus că nu au nici timp și nici personal suficient ca să caute prin toate listele din ziua respectivă.

— Știi ce mi-a zis tipul de la rezervări? mi s-a adresat Eberts, după ce a pus receptorul în furcă. Dacă tipul ăsta e așa important, de ce nu sunați la FBI?

Am râs pentru prima dată după două zile.

Brusc, mi-a venit o idee și i-am cerut permisiunea să folosesc telefonul. Mai întâi am sunat la Rainbow Room și recepționera de acolo m-a infomat că trupa care cântă la ei e cazată la hotelul Shoreham din Atlantic City. Am obținut numărul și am avut noroc: Ronnie — ca un adevărat muzician — încă mai dormea la ora douăsprezece și jumătate. Dar s-a trezit într-o clipă, când i-am povestit ce se petrecuse în ultimele două zile.

— Și nu ai nici o idee unde-ar putea fi? m-a întrebat el cu un glas ce vădea o mare îngrijorare.

— Mizam pe faptul că a venit să te vadă. Dar ar fi trebuit să ajungă deja la tine până la ora asta.

— Uite, o să rămân în cameră toată după-amiaza. Dacă nu apare până la patru, o să încerc să scap de spectacolul de

diseară și mă întorc la New York. Sper doar ca Eric să nu fi făcut vreo prostie. Adică, dacă-și pierde serviciul, nu-i problemă. O să mă asigur că e bine și știu că și tu vei face la fel.

— Bănuiesc că a intrat în panică, am spus, încercând să mă conving că acesta era adevărul. Pun pariu că peste câteva ore va ieși la suprafață. O să mă întorc la apartamentul lui. Mă găsești acolo toată ziua.

Pe la unu am ajuns la Hampshire House, am folosit tot ușa de serviciu și am urcat cu liftul. Nu părea să fi trecut pe acasă și operatoarea din centrală nu mi-a confirmat nici un apel ratat. Am deschis interfonul ca să discut cu Sean, portarul.

— Îmi pare rău, domnișoară Smythe. Pe fratele dumneavoastră nu l-am văzut la față, dar cei doi tipi din mașină tot acolo sunt.

Am sunat întreaga după-amiază pe la toate barurile, restaurantele sau speluncile pe care le frecventa Eric. I-am telefonat agentului de la Thomas Cook, care-i aranjase lui Eric călătoria spre Europa, în speranța că poate a apelat la agenție ca să-i schimbe biletul cu unul pentru un oraș din State. Am vorbit cu Ronnie din oră în oră. L-am sunat și pe portarul clădirii mele, întrebându-l dacă nu cumva îl văzuse pe Eric rătăcind prin preajmă. Știam că eforturile mele de localizare sunt inutile, dar trebuia să-mi ocup timpul cu ceva.

Pe la patru, m-a căutat Ronnie să-mi spună că reușise să găsească pe cineva care să-l înlocuiască în seara aceea și că venea acasă cu următorul tren spre Manhattan. A apărut la apartament pe la șase și jumătate. Eu mă învârteam agitată dintr-o cameră în alta, întrebându-mă de ce oare agentul Sweet nu ne telefonase ca să se informaze care-i treaba cu Eric. La urma urmei, trebuia să se prezinte la NBC în jur de cinci. Acum însă, fratele meu devenise un evadat; un bărbat care fugise. Deși nu voiam să-mi exprim în fața lui Ronnie cele

mai adânci temeri, nu mă gândeam decât la un singur lucru: s-ar putea să nu-mi mai văd fratele niciodată.

La opt, am comandat prin telefon niște sandviciuri și bere de la magazinul Carnegie. Ne-am așezat în living și am continuat să așteptăm. Seara a trecut repede. Ronnie era un partener de conversație adorabil — mi-a împărtășit o grămadă de povești despre copilăria sa în Puerto Rico și mi-a mărturisit cum a ajuns muzician. Apoi a pălăvrăgit toată noaptea despre partidele de beție cu Charlie Parker, despre cele șapte luni demențiale petrecute alături de Artie Shaw și mi-a explicat de ce Benny Goodman este cel mai tare cântăreț de jazz din istorie. M-a făcut să râd întruna. M-a ajutat să uit de teama ce-mi chinuia sufletul. Totuși, pe la miezul nopții a început să-și arate și el îngrijorarea.

— Dacă fratele tău prost și nebun a făcut ceva ireparabil, n-o să-l iert niciodată.

— Valabil și pentru mine.

— Dacă l-aș pierde, aș...

S-a cutremurat puțin. M-am întins și l-am apucat de braț.

— O să se întoarcă, Ronnie. Sunt sigură.

Pe la două dimineața, tot nu primisem nici un semn de la Eric. Așa că Ronnie s-a retras în dormitor, iar eu a trebuit să mă mulțumesc din nou cu canapeaua. Eram atât de epuizată, încât am adormit instantaneu. Apoi, am simțit fum de țigară. Am deschis ochii brusc. Abia se crăpase de ziuă. Lumina zorilor se strecura printre obloane. Amețită, m-am uitat la ceas. Șase și nouăsprezece minute. Atunci am auzit o voce:

— Bună dimineața.

Eric stătea în fotoliul de lângă canapea și trăgea tacticos dintr-o țigară. Valiza se găsea alături pe podea.

Am sărit din pat și m-am aruncat în brațele lui.

— Mulțumescu-ți ție, Doamne...

Eric a zâmbit obosit.

— Dumnezeu n-are nici o legătură...

— Unde naiba ai fost?

— Pe ici, pe colo.

— M-ai scos din minți. Am crezut că ai plecat din oraș.

— Într-un fel, așa s-a întâmplat. Pe la șapte dimineață, m-am trezit și am realizat că singurul lucru care-mi mai rămâne de făcut este să prind următorul zbor spre Mexic. Pentru că, în afară de Canada, Mexicul este singura țară în care poți merge fără pașaport. După ce a murit tata, știi foarte bine că am petrecut ceva timp acolo și mi se părea o destinație oarecum logică. Îmi închipuiam că agenții vor fi în fața clădirii, așa că l-am mituit pe portar să mă scoată pe ușa de serviciu. Am sărit într-un taxi și i-am spus șoferului să mă ducă în Idlewild. Vrei să afli ceva amuzant? Dacă taximetristul n-ar fi luat-o pe podul de pe strada 59, sunt sigur că acum aș fi ajuns deja în Mexic. Însă cum ne îndreptam noi frumușel spre Queens, am făcut greșeala să-mi întorc privirea și să văd vârfurile zgârie-norilor, profilându-se pe cerul albastru. N-am mai stat pe gânduri și i-am comunicat șoferului că m-am răzgândit și că imediat ce iese de pe pod să mă ducă înapoi în Manhattan.

„Amice, ești nebun?" m-a întrebat bărbatul, vădit deranjat de suceala mea.

„Mda, sunt nebun. Suficient de nebun, încât să rămân într-un loc unde nu ar trebui sub nici o formă să rămân."

— L-am rugat să mă lase lângă Grand Central Station. Mi-am depus valiza la Biroul de bagaje, dar pentru că ploua, l-am rugat pe funcționar să-mi permită să deschid geamantanul mai întâi, ca să-mi scot umbrela. Atunci am găsit cadoul de la tine. Crede-mă că am plâns când am citit ce gravaseși pe el. Pentru că știam că acela va fi și stiloul pe care-l voi folosi ca să scriu niște nume.

Am înghițit nodul ce mi se pusese în gât, dar n-am rostit nici un cuvânt.

— Asta hotărâsem pe la jumătatea podului de pe strada 59. Că voi fi un turnător. Că voi cânta mai frumos decât un canar. Că voi vinde o grămadă de oameni pe care nu-i mai văzusem de ani de zile și care erau tot atât de nevinovați ca și mine. Astfel, îmi păstram slujba, mă bucuram de același stil de viață și puteam să am în continuare o masă rezervată în Club 21. Da, mă simțeam oribil... dar scopul scuză mijloacele, nu? Adică, dacă agenții știau că fusesem membru de partid, atunci cu siguranță aflaseră și despre cei pe care urma să-i numesc eu ca fiind la rândul lor membri. Așa că, în fond, nu le spuneam decât niște lucruri pe care le cunoșteau deja. Ori cel puțin așa am raționat în acele momente. În concluzie, am vârât stiloul în buzunarul de la piept și am decis să-mi petrec ultimele opt ore de om cu o conștiință relativ curată, făcându-mi de cap. Mai ales că aveam la dispoziție o mie de dolari în cecuri de călătorie. Mai întâi am savurat un mic dejun stropit cu șampanie la Waldorf. Apoi am trecut pe la Tiffany și am cheltuit o sumă serioasă de bani pe un port-țigaret din argint pentru Ronnie și ceva drăguț pentru tine.

Și-a vârât mâna în buzunarul de la piept și a scos o cutiuță albastră pe care scria *Tiffany*. Mi-a întins-o. Am privit-o îndelung.

— Ești nebun? l-am întrebat.

— Normal. Haide, deschide-o odată.

Am ridicat capacul și ochii mi-au căzut pe o pereche uluitoare de cercei din platină, cu diamante mici ce sclipeau orbitor. Am rămas fără grai.

— Tăcerea ta reflectă cumva niște sentimente ambigue?

— Sunt minunați. Dar n-ar fi trebuit...

— Ba bine că nu. Nu știi regula de aur a americanilor? Când comiți un act de lașitate morală, îndulcește întotdeauna lovitura prin cheltuirea unei sume mari de bani. În fine, după mica mea escapadă la Tiffany, am urcat pe Fifth Avenue și mi-am petrecut câteva ore relaxat în Muzeul Metropolitan,

admirând tablourile lui Rembrandt. Aduseseră cu împrumut de la Amsterdam și *Întoarcerea Fiului Risipitor.* Strașnic tablou, cum ar spune Jack Warner. Sărăcia familiei, nevoia de mântuire, amestecul de responsabilitate și dorință — toate suprinse într-o pictură extrem de întunecată. Garantat, S, singura persoană care folosește culoarea neagră mai bine decât Rembrandt este Coco Chanel. După Met, am plecat să iau prânzul la 21. Două martini, un meniu pe bază de crabi... și mă pregătisem deja pentru o nouă porție de *hoch kultur.* Filarmonica din New York avea un matineu la Carnegie Hall cu bătrânul tău preferat, Bruno Walter, ca dirijor. Am ascultat Simfonia a Noua de Bruckner. O chestie uluitoare. Un sunet ca de catedrală. Un tur prin ceruri în compania unui credincios devotat — și senzația că există ceva mai măreț și mai profund decât treburile noastre banale de pe Planeta Prostiei. Publicul a înnebunit când s-a terminat concertul. Și eu am sărit în picioare, aplaudând frenetic. La un moment dat, m-am uitat la ceas. Se făcuse deja patru și jumătate. Venise vremea să mă îndrept spre clădirea Rockefeller și să mă implic în niște treburi murdare. Agentul Sweet și rahatul ăla de Ross mă așteptau la etajul patruzeci și trei. Am fost escortat în sala de conferințe, iar Ross m-a privit furios.

„Așadar", a spus el, „te-ai hotărât să cooperezi."

„Da. O să vă dau niște nume."

„Agentul Sweet mi-a dezvăluit mica ta escapadă de la serviciul de pașapoarte."

„Am intrat în panică."

„Un mod convenabil de a descrie lucrurile."

„Dar dacă ați fi obținut pașaportul, ați fi fost plecat din țară până acum", a adăugat agentul Sweet.

„Și mi-aș fi blestemat gestul pentru tot restul vieții mele."

„Mincinosule", s-a răstit Ross.

„Susțineți că n-ați auzit niciodată de convertirea Paulină, domnule Ross?"

„Asta nu s-a întâmplat pe drumul spre Damasc?" m-a întrebat agentul Sweet.

„Ba da, iar acum e pe punctul de a se petrece chiar aici, în clădirea Rockefeller. Ce vreți să știți?"

Sweet s-a așezat în fața mea. Se lupta din greu să-și ascundă entuziasmul provocat de mărturisirea mea iminentă.

„Am dori să știm", începu el, „cine v-a adus în Partid, cine conducea celula din care făceați parte și cine erau ceilalți membri ai ei."

„Desigur", am răspuns. „Vă deranjează dacă o să notez toate acestea?"

— Sweet mi-a întins o foaie de hârtie galbenă. Mi-am scos frumosul meu stilou nou. I-am deșurubat capacul. Am inspirat adânc, vădit tulburat. Și am scris opt nume. Mi-a luat mai puțin de un minut și partea amuzantă e că mi le-am adus aminte cu ușurință. După ce am terminat, am pus capacul la stilou, apoi am împins foaia înainte, de parcă nu mai suportam s-o văd. Sweet a venit lângă mine și m-a bătut pe umăr încurajator.

„Știu că nu v-a fost ușor, domnule Smythe. Dar mă bucur că v-ați comportat ca un adevărat patriot."

Apoi a ridicat foaia, a privit-o câteva secunde, după care mi-a aruncat-o în față și m-a întrebat ce dracu' am scris acolo.

„Păi, ați vrut nume. V-am dat nume."

„Nume", a țipat el, bătând cu palma în masă. „Asta e ideea dumneavoastră de nume?"

Și a început să le citească pe rând: „Somnorilă, Arțăgosul, Sfătosul, Sfiosul, Voiosul, Hapciu și Mutulică și... cine naiba e ACZ?"

„Albă ca Zăpada, desigur", i-am răspuns.

Ross a smuls hârtia din mâna lui Sweet. A privit-o, după care mi-a șuierat printre dinți că tocmai îmi făcusem un harakiri profesional.

„Habar n-aveam că vorbiți și japoneză, domnule Ross. Poate că ați fost unul dintre spionii lor în timpul războiului."

„Ieși afară", a urlat la mine. „Nu mai ai ce căuta aici."

— Când am plecat, Sweet a ținut să-mi comunice că trebuie să mă aștept în orice clipă la o citație din partea celor de la HUAC. „Ne vedem la Washington, dobitocule", mi-a strigat în timp ce ieșeam pe ușă.

Am holbat ochii la Eric.

— *Chiar* ai scris numele celor Șapte Pitici? l-am întrebat.

— Păi, dacă ăștia au fost primii comuniști care mi-au venit în minte! La urma urmei, să fim sinceri, își împărțeau în mod egal bunurile și...

Brusc, Eric s-a posomorât și a început să tremure. M-am repezit spre el și l-am luat în brațe.

— E în regulă, e în regulă, l-am liniștit. Ai procedat cum nu se poate mai bine. Sunt mândră de...

— Pentru ce să fii mândră? Pentru faptul că mi-am distrus cariera? Pentru că n-o să mă mai angajeze nimeni de aici încolo? Pentru că sunt pe punctul de a pierde totul?

Pe neașteptate, am auzit vocea lui Ronnie.

— Dar pe noi nu ne-ai pierdut.

Mi-am ridicat privirea. Ronnie stătea în pragul ușii de la dormitor. Eric s-a uitat spre el.

— Ce cauți aici? l-a întrebat rece. Trebuia să te întorci abia luni.

— Eu și Sara am fost puțin îngrijorați de dispariția ta.

— Mai bine v-ați fi petrecut timpul cu alte probleme, mai importante.

— Ia te uită unde se ascunde domnul Falsă Modestie, exclamă Ronnie. Și mă rog, unde naiba ai umblat după ce i-ai turnat pe cei Șapte Pitici?

— Nicăieri și peste tot. Am mers din bar în bar pe Broadway, apoi m-am oprit într-un cinematograf de noapte non-stop

de pe strada 42. Am văzut un thriller nou cu Robert Mitchum: *His Kind of a Woman*. Howard Hughes l-a produs. Jane Russell i-a fost parteneră, desigur. Un scenariu grozav: „Mi-am scos cravata, întrebându-mă dacă n-ar fi mai bine să mă spânzur cu ea." Cam așa m-am simțit eu azi-noapte.

— Nu-ți mai plânge de milă, îl dojeni Ronnie. Păcat că n-ai băgat o fisă într-un telefon public ca să ne spui și nouă că ești viu și întreg.

— Oh, păi ar fi fost prea ușor. Iar eu nu prea mă împac cu lucrurile ușoare.

L-am mângâiat pe păr.

— Una peste alta, ai procedat bine, domnule Smythe. Nu-i așa, Ronnie?

— Da, m-a aprobat și s-a apropiat de Eric, luându-l de mână. A procedat foarte bine.

— Atunci e nevoie de un toast, am zis, ridicând receptorul. Oare or livra șampanie la domiciliu așa matinal?

— Normal, m-a asigurat Eric. Și dacă tot vorbești, transmite-le să-mi aducă și un flacon de arsenic.

— Eric, nu-ți mai face griji, l-am încurajat. O să supraviețuiești.

Și-a sprijinit capul de umărul lui Ronnie.

— Tare mă îndoiesc.

Opt

Povestea a apărut în ziare chiar a doua zi de dimineață. După cum era de așteptat, marele patriot, Walter Winchell, a aruncat primul cu noroi, în rubrica sa din *Daily Mirror*. Un articol mic de câteva rânduri, dar cu niște consecințe dezastruoase.

> O fi el scribul cel mai bun al lui Marty Manning... dar pe vremuri prefera culoarea Roșie. Iar acum, Eric Smythe se învârte în neant după întâlnirea lui cu agenții FBI. O fi știind el să scoată cea mai isteață glumă, dar habar n-are cum se cântă „Binecuvântează, Doamne, America". Și cum rămâne cu partenerul romantic, pe care burlacul Smythe îl ține în cuibușorul său de nebunii de la Hampshire House? Nu-i de mirare că NBC i-a arătat ușa pe care scria: „Valea!"

Ziarul a ajuns la cititori în jurul prânzului. O oră mai târziu, Eric m-a sunat acasă. Eu încă nu-mi revenisem din șocul lecturii acelui articol care îl desființa pe fratele meu și nici nu știam dacă el îl văzuse deja. Până când i-am auzit vocea. Părea uluit.

— Ai citit? m-a întrebat.

— Da. Și sunt sigură că-l poți da în judecată pe jigodia aia de Winchell pentru calomnie.

— Tocmai am primit o notificare de evacuare, m-a întrerupt el.

— *Poftim*?

— Mda, conducerea clădirii mi-a împins pe sub ușă o scrisoare prin care mă informează că trebuie să eliberez apartamentul în patruzeci și opt de ore.

— Din ce motiv?

— Tu ce crezi? Din cauza articolului lui Winchell și a „partenerului romantic pe care-l ascund în cuibușorul meu de nebunii".

— Dar administrația știa deja că Ronnie locuiește cu tine.

— Sigur. Dar între noi exista o înțelegere tacită — eu nu spuneam nimic, ei nu întrebau nimic. Acum însă, javra aia de Winchell a dat totul la iveală, iar conducerea de la Hampshire House e forțată să ia măsuri în mod oficial și remarcabil... cum ar fi evacuarea perversului.

— Te rog să nu vorbești așa despre tine.

— De ce nu? Oricum lumea mă va numi așa de aici înainte. În definitiv, doar sunt *burlacul Smythe*? Nu trebuie să fii Lionel Trilling[39] ca să pricepi semnficația ascunsă a acestei expresii.

— Sună-l pe Joel Eberts și roagă-l să obțină o hotărâre judecătorească de amânare a evacuării și apoi luptă-te cu ei la tribunal.

— La ce bun? Oricum vor câștiga, iar eu mă voi afunda și mai tare în datorii.

— Plătesc eu onorariul avocatului, iar domnul Eberts nu ne taxează scump...

---

[39] Lionel Trilling — unul dintre cei mai apreciați critici literari din America.

— Vorbim despre o luptă care va ține probabil șase luni... și pe care o voi pierde în final. N-am să permit să-ți golești contul de dragul meu. Mai ales că o să ai nevoie de bani. Pentru că, mulțumită mie, și slujba ta de la *Saturday/Sunday* e în pericol acum.

— Nu fi caraghios. N-or să renunțe la mine doar pentru atâta lucru.

Din păcate, așa s-a întâmplat. A doua zi de dimineață, am primit un telefon de la Imogen Woods, redactorul-șef de la *Saturday/Sunday*. A încercat să-mi vorbească firesc și calm, dar în voce i se simțea nervozitatea. Mi-a propus să ne vedem la o cafea. Când i-am spus că mai am mult de lucru — din cauza evenimentelor haotice din ultima săptămână — și că nu pot să mă întâlnesc cu ea decât în weekend, tonul ei s-a schimbat.

— Mi-e teamă că e o chestiune urgentă.

— Oh, am rostit eu, brusc iritată. Și n-am putea discuta acum?

— Nu. Nu cred că așa ceva se poate vorbi prin telefon... dacă înțelegi la ce mă refer.

Înțelegeam perfect și eram sincer îngrijorată.

— Bine. Unde vrei să ne întâlnim? am întrebat-o.

Mi-a sugerat să fiu peste o oră la barul hotelului Roosevelt de lângă Grand Central Station.

— Dar trebuie să-ți predau un articol în după-amiaza asta, i-am spus.

— Poate să mai aștepte.

Am ajuns la Roosevelt pe la unsprezece.

Imogen își comandase un cocktail Manhattan. A zâmbit forțat când m-am apropiat. S-a ridicat și m-a sărutat pe obraz. S-a oferit să-mi cumpere ceva de băut, dar eu m-am mulțumit cu o cafea.

— Bea o tărie, draga mea, m-a îndemnat ea tulburată.

— Bine, am consimțit, gândindu-mă că alcoolul se va dovedi până la urmă absolut necesar. Un scotch.

A comandat băutura, după care am pălăvrăgit despre piesa lui Garson Kanin, care tocmai avusese premiera pe Broadway seara trecută.

— A fost și Winchell acolo, m-a informat, cercetându-mi reacțiile.

M-am abținut să-i dau satisfacție.

— Cred că e un monstru, a continuat ea.

— Și eu la fel.

— Și vreau să știi ce rău mi-a părut pentru tine ieri, după ce am citit porcăria aia de articol.

— Mulțumesc, deși fratele meu este cel care a încasat castanele...

— Ascultă, vreau să știi că vă susțin pe amândoi...

M-am alarmat imediat.

— Drăguț din partea ta, dar, după cum ți-am spus, deocamdată Eric este cel care suferă, nu eu.

— Sara...

— Ce s-a întâmplat, Imogen?

— Azi-dimineață, devreme, am primit un telefon de la Luminăția Sa. Se pare că noaptea trecută s-a întrunit consiliul director al revistei și unul dintre subiectele principale ale discuției a fost controversa din jurul fratelui tău. Pentru că, să recunoaștem, nu numai preferințele sale politice i-a deranjat, ci și viața lui particulară.

— Exact. E vorba de viața *lui* particulară. De preferințele *sale* politice. Nu de ale mele.

— Noi știm că nu te-ai implicat niciodată politic...

— Cum adică, *noi*?

— Luminăția Sa, Ralph J. Linklater, a fost vizitat ieri-dimineață de un tip de la FBI, pe nume Sweet, care i-a comunicat că desfășoară o anchetă serioasă de mai multe luni cu privire la trecutul politic al fratelui tău. Și că, așa cum era de așteptat, s-au hotărât să te verifice și pe tine puțin.

— Nu-mi vine să cred. De ce naiba s-ar interesa de mine?

— Pentru că, la fel ca și fratele tău, ai un anumit impact public...

— Scriu niște amărâte de cronici de film și o serie de articole frivole despre lucruri frivole...

— Sara, *te rog*... Eu sunt doar mesagerul.

După ce a făcut iute ochii roată prin bar, s-a aplecat spre mine și mi-a șoptit:

— Personal, consider toate aceste investigații o nebunie. Chiar mai antiamericane decât activitățile antiamericane pe care, chipurile, le investighează ei. Dar eu sunt prinsă la mijloc, ca și ceilalți.

— N-am fost *niciodată* comunistă, am rostit răspicat. Isuse Christoase, am votat cu Truman în '48, nu cu Wallace. Sunt cea mai apolitică persoană din lume.

— Asta i-au spus și agenții lui Linklater.

— Și-atunci care e problema?

— Sunt două, nu una. Prima: fratele tău. Dacă ar fi cooperat cu NBC-ul, lucrurile s-ar fi potolit de la sine. Faptul că a refuzat ridică o problemă și în privința colaborării tale cu *Saturday/Sunday*.

— Dar *de ce*? Doar nu sunt gardianul lui.

— Ascultă, dacă Eric ar fi vorbit, Winchell n-ar fi scris nimic de genul acela și totul ar fi căzut în uitare. Acum însă, a fost catalogat drept comunist și drept un bărbat care nu are... cum să mă exprim eu mai bine... care nu are o viață domestică *tipică*. Din ce mi-a povestit Linklater azi-dimineață, consiliul director se teme că problemele lui vor arunca o lumină proastă asupra ta...

— Hai să terminăm cu prostiile, Imogen, am strigat. Ceea ce vrei să spui în realitate este că *Saturday/Sunday* se teme să aibă ca angajată o jurnalistă al cărei frate este fost comunist *și* homosexual activ...

Toată lumea din bar a amuțit. Imogen arăta de parcă ar fi vrut s-o înghită pământul.

— Da, a șoptit. Aceasta este în esență dilema lor.

Mi-a făcut semn să mă aplec spre ea.

— Dar mai există și o altă problemă. Luminația Sa știe despre tine și bărbatul acela căsătorit.

Am încremenit.

— Cine i-a spus?

— Tipul de la FBI.

Șocul m-a izbit cu putere.

— Dar cum naiba a aflat?

— Bănuiesc că atunci când s-au apucat să-l investigheze pe fratele tău acum câteva luni, au considerat că ar fi bine să te verifice și pe tine. Și cu toate că n-au descoperit nimic politic, probabil că au dibuit relația ta cu tipul ăsta însurat...

— Dar singura modalitate prin care puteau face asta era să mă spioneze. Sau să-mi asculte telefoanele. Sau...

— Nu știu cum s-au petrecut lucrurile. Cert e că *au descoperit*. Și i-au spus și lui Linklater... și Linklater i-a informat mai departe pe cei din consiliu.

— Dar... dar... e vorba de viața mea particulară. N-are nici o legătură cu rubrica mea. Adică nu sunt tocmai o persoană publică. Și după cum știi, m-am opus ideii de a insera în revistă fotografia mea. Nimeni nu știe cum arăt. Și așa îmi place. Atunci de ce... *de ce?*... și-ar face cineva griji referitor la persoana cu care îmi împart viața?

— Acum, că fratele tău a fost luat în vizor, cred că lui Linklater îi e teamă să nu se afle cumva și de aranjamentele tale domestice. În fond, e doar o chestiune de timp până când Eric va primi citație de la HUAC. Mărturia lui va ține prima pagină a ziarelor. Dacă refuză în continuare să coopereze, va fi acuzat de sperjur și va intra la închisoare. Asta înseamnă și mai multă publicitate. Cine ne poate asigura că agenții nu-i vor ciripi lui Winchell sau altui vultur despre mica ta aventură cu un bărbat însurat? Și intuiești foarte bine ce va scrie nenorocitul: *„Nu numai Eric cel Roșu*

are o viață particulară interesantă. Surioara lui necăsătorită, Sara — cea care scrie rubrica amuzantă „Viața de Zi cu Zi" din «Saturday/Sunday» — are propriul ei aranjament curios cu un tip pe al cărui deget de la mâna stângă se învârte o verighetă. Și eu care credeam că «Saturday/Sunday» se consideră o revistă a familiei."

— Dar asta e o logică nebunească...

— Recunosc... dar așa gândesc oamenii acum. Am un frate, care e profesor de chimie la Berkeley. Și rectorii universității tocmai i-au cerut să semneze un jurământ de credință — *da*, o bucată de hârtie, în care se jură că nu e membru al nici unei organizații subversive care poate pune în pericol stabilitatea Statelor Unite. Toți membrii facultății au fost siliți să facă același lucru. Mie, chestiile astea îmi provoacă o greață imensă. La fel cum sunt de părere că este revoltător ceea ce i se întâmplă fratelui tău. Și ție.

— Și ce mi se *întâmplă* mie, Imogen?

S-a uitat fix în ochii mei.

— Vor să-ți suspende pentru o vreme ambele rubrici.

— Cu alte cuvinte, mă concediați.

— Nu, cu siguranță nu te concediem.

— Și-atunci cum numiți voi situația de față?

— Uite ce e. Luminăția Sa te place, Sara, și noi la fel. Nu vrem să te pierdem. Dar considerăm că, până se potolește întreaga tevatură cu fratele tău, e mai bine să te dai la fund.

— Adică să dispar din peisaj.

— Iată ce propunere avem — și, date fiind împrejurările, nu cred că e tocmai rea. O să anunțăm în următoarea ediție că îți iei un concediu de șase luni ca să scrii. Noi continuăm să-ți plătim două sute de dolari pe săptămână. Apoi, peste șase luni, vom revizui întreaga situație.

— Și dacă fratele meu va continua să aibă probleme și atunci?

— Haide să așteptăm și să discutăm la momentul respectiv.

— Să presupunem că mă opun... Că fac public modul în care cedați presiunilor...

— N-aș proceda astfel, dacă aș fi în locul tău. N-ai cum să câștigi, Sara. Dacă te împotrivești, te vor concedia pur și simplu și nu te vei alege cu nimic. Măcar așa, reputația ta e la adăpost și nici nu pierzi foarte mulți bani. Consideră această perioadă drept un repaus sabatic, plătit, un semn de apreciere din partea noastră. Du-te în Europa. Scrie un roman. Luminația Sa nu-ți cere decât să...

— Știu... să-mi țin gura.

M-am ridicat în picioare.

— Acum plec.

— Te rog să nu acționezi pripit, m-a îndemnat Imogen. Gândește-te cu atenție.

Am încuviințat din cap. Imogene s-a ridicat și ea în picioare și m-a prins de mână.

— Îmi pare rău, a șoptit.

M-am ferit.

— Să-ți fie rușine, i-am spus.

Am plecat de la Roosevelt și m-am îndreptat spre nord, pe Madison Avenue, ignorând valul de trecători care mergeau în direcția opusă. Aproape că mă înecam de furie și aș fi sărit la gâtul oricui s-ar fi împiedicat de mine. Detestam lumea în care trăiam. Îi uram meschinăria — reaua-voință și veninul.

Mai mult decât orice, uram felul în care oamenii foloseau teama ca pe un mijloc de a-i controla pe ceilalți. Nu voiam decât să mă urc în următorul tren pentru Washington, apoi să intru direct în biroul lui Edgar Hoover și să-l întreb ce-și închipuia el că va realiza dacă-mi persecută fratele. *„Susții că ne protejezi modul de viață"* i-aș spune. *„Dar nu faci altceva decât să-ți sporești puterea. Informația înseamnă cunoaștere. Iar cunoașterea înseamnă control. Controlul se bazează pe teamă. Și pentru că ne bagi în sperieți pe toți, tu ieși în câștig. Iar noi,*

precum oile, nu putem da vina decât pe noi înșine pentru puterea ta, deoarece ți-am oferit-o practic pe tavă."

Eram așa de indignată, încât am străbătut cale de douăzeci de blocuri înainte de a realiza unde mă aflu. Mi-am ridicat privirea și am observat un indicator pe care scria *Strada 59 Est*. Mă găseam la doar cinci minute distanță de apartamentul lui Eric. Dar știam că nu pot să-l văd acum când nervii mi-erau întinși la maxim. Așa cum știam că nu-i pot mărturisi despre discuția purtată cu Imogen Woods... deși nu făceam altceva decât să amân momentul adevărului până la următoarea ediție a revistei care va anunța „concediul meu sabatic".

M-am sprijinit de o cabină telefonică, întrebându-mă cum să procedez în continuare. Răspunsul mi-a încolțit numaidecât în minte și am intrat în cabină. Am introdus o fisă în telefon și am făcut exact ceea ce jurasem să nu se întâmple niciodată: l-am sunat pe Jack la serviciu.

Ar fi trebuit să se întoarcă de la Boston în dimineața asta și rămăsese stabilit să treacă pe la mine, seara, în drum spre casa lui. Dar trebuia să-l văd pe loc. Mi-a răspuns secretara care mi-a transmis că Jack este într-o ședință.

— Vă rog să-i spuneți că l-a căutat Sara Smythe.

— Știe despre ce este vorba?

— Da... sunt o prietenă mai veche. Comunicați-i că mă aflu în Manhattan și că sper să-mi accepte invitația la prânz. O să-l aștept la Lindy's la ora unu, dacă se eliberează. Dacă nu, rugați-l să-mi telefoneze acolo.

Jack a pășit în restaurant exact la unu fix. Părea foarte nervos. Pentru că nu ne întâlneam niciodată în timpul zilei, ca să nu mai vorbim de locuri publice, nu m-a sărutat. S-a așezat în fața mea și mi-a prins mâinile pe sub masă.

— Am văzut articolul lui Winchell.

I-am relatat totul pe scurt: cum a refuzat Eric să colaboreze, lovitura din partea lui Winchell, notificarea de evacua-

re din Hampshire House și conversația mea cu Imogen Woods. Când am ajuns la partea în care FBI-ul i-a informat pe cei de la *Saturday/Sunday* despre relația mea cu un bărbat însurat, Jack a tresărit.

— Nu te neliniști, am căutat eu să-l calmez, mă îndoiesc că vor face publică aventura noastră. N-o să le permit.

— Nu-mi vine să cred... Chiar nu pricep cum de au...

Vocea i s-a stins. Mi-a dat drumul la mâini și a scotocit agitat după țigări în buzunarul de la piept.

— Te simți bine?

— Nu, a răspuns Jack, scoțând un Chesterfield și bricheta.

— Îți promit, Jack... numele tău nu va fi niciodată legat de...

— La naiba cu numele meu. Eric și cu tine ați dat de necaz... iar nenorociții ăia... ăia...

Mâhnirea de pe chipul său, provocată de problemele noastre, m-a mișcat profund. În acel moment, l-am iubit necondiționat.

— Îmi pare rău, a continuat el. Îmi pare așa de rău. Cum suportă Eric?

— Cred că acum se chinuie să găsească un alt loc în care să se mute. Trebuie să elibereze apartamentul până mâine la șase după-amiază.

— Spune-i că dacă pot face ceva pentru el... *orice*...

Brusc, m-am aplecat și l-am sărutat.

— Ești un om bun.

Trebuia să se întoarcă la birou. Dar mi-a promis că mă sună seara înainte să se ducă acasă. Nu numai că s-a ținut de cuvânt, dar l-a sunat și pe Eric, ca să-și ofere sprijinul. A doua zi, a apărut la Hampshire House pe la cinci ca să-l ajute pe fratele meu să-și mute lucrurile la Ansonia, pe strada 74. Ansonia era un un soi de hotel-pensiune, preferat de artiștii de mâna a doua. Noul apartament al lui Eric avea două camere întunecoase, ale căror ferestre dădeau într-un gang.

Tapetul cu motive florale verzi se scorojise, potrivindu-se de minune cu covorul verde tocit și ars de mucuri de țigară. În chicineta micuță se găsea o plită și o ladă frigorifică defectă. Dar chiria era ieftină: 25 de dolari pe săptămână. Iar conducerea hotelului nu părea extrem de interesată de aranjamentele de coabitare ale chiriașilor săi. Atâta vreme cât chiria se plătea la timp — și nu provocai scandal — afișau o atitudine de indiferență.

Eric își ura noul apartament. Îi displăcea la culme atmosfera cenușie, de salon ordinar a hotelului Ansonia. Însă nu avea de ales. Era falit. După mica lui escapadă la cumpărături, îi rămăseseră mai puțin de o sută de dolari în buzunar. O dată cu notificarea de evacuare de la Hampshire House, venise și o factură de patru sute de dolari — ce acoperea divesele servicii puse la dispoziție de clădire. Când Eric i-a informat că nu va putea să achite factura înainte de plecare, l-au informat că-i vor pune sechestru pe obiectele personale. Așa că eu și cu Ronnie am mers la Tiffany și am înapoiat tabachera de argint și cerceii cu diamante. Cu banii primiți pe ele am achitat factura restantă, iar cu restul de trei sute douăzeci am plătit chiria pe două luni în avans la Ansonia, precum și o lună de garanție. Jack a insistat să se ocupe el de mașina care transporta lucrurile lui Eric în noua casă. Așa cum a aranjat cu doi zugravi să scoată vechiul tapet și să mai înveselească puțin locul cu o zugrăveală proaspătă, în culori deschise.

Eu și Eric ne-am simțit copleșiți de generozitatea lui Jack.

— Serios, nu trebuie să faci toate astea, i-am spus lui Jack în timp ce pregăteam cina.

Era în lunea de după mutarea lui Eric și zugravii își începuseră munca în aceeași zi.

— Angajarea a doi zugravi nu înseamnă că am golit pușculița. În plus, am primit din senin și un bonus. Mi s-a înmânat un cec de opt sute de dolari. Așa ne mulțumește Steele

and Sherwood ori de câte ori aducem un client nou. Și când lucrurile merg bine pentru tine, de ce să nu-i ajuți și pe ceilalți?

— Sigur. Dar am crezut mereu că părerea ta despre Eric...

— La naiba, asta se întâmpla demult. Din punctul meu de vedere, face parte din familie. În prezent are necazuri. Știu cum m-aș simți dacă aș fi silit să mă mut dintr-o clădire precum Hampshire House la Ansonia. Așa că, dacă o zugrăveală proaspătă mai luminează puțin viața fratelui tău, atunci merită să cheltuiesc banii. Și-apoi, nu-mi place deloc ce ți s-a întâmplat.

— O să mă descurc, am rostit pe un ton deloc convingător.

— Ai mai vorbit cu cei de la *Saturday/Sunday* după ce te-ai întâlnit cu Imogen?

— Nu.

— Trebuie să-i accepți oferta, Sara. Femeia are dreptate — dacă te lupți cu *Saturday/Sunday* vei pierde. Ia banii, iubito. Fă o pauză. Într-o lună sau două, toată tărășenia asta cu numele se va termina. Pentru că au luat-o razna rău. E o nebunie.

Voiam să-l cred pe Jack. Voiam să cred că jocul acesta de coșmar cu listele negre se va isprăvi curând. Așa cum voiam să resping oferta celor de la revistă. La urma urmei, îmi propuneau un târg faustian: bani care să le mai diminueze vina suspendării mele... provocată de teama absurdă că așa-zisa „revistă de familie" s-ar putea să-și piardă din prestigiu în cazul în care se descoperea că una dintre jurnalistele lor își împarte patul cu un bărbat căsătorit și are un frate ex-comunist care practică „iubirea păcătoasă".

„Luminăția Sa te place, Sara, și noi la fel. Nu vrem să te pierdem. Dar considerăm că, până se potolește întreaga tevatură cu fratele tău, e mai bine să te dai la fund."

Dumnezeule, Imogen arăta lovită brusc de o criză de conștiință atunci când mi-a sugerat asta. Dar și ea, la fel ca

toți ceilalți, se simțea amenințată. Dacă „n-ar fi urmat ordinele", și-ar fi pus în pericol propria slujbă. Ori poate că s-ar fi ridicat problema loialității ei față de Dumnezeu și Țară. Ăsta era spectrul cel mai periculos al listei negre — modul în care te speria, astfel încât să nu mai acționezi pentru bunăstarea comună și faptul că se bizuia pe unul din cele mai vitale instincte umane: supraviețuirea, indiferent de situație.

„Ia banii, iubito."

Până la urmă, așa am procedat. Jack avea dreptate: aș fi dus o luptă imposibilă. Pe de altă parte, *Saturday/Sunday* ar fi putut renunța la mine cât ai zice pește, fără să-mi dea prea multe explicații. Așa măcar îmi asiguram un salariu pentru încă șase luni — iar banii aveau să-l ajute pe Eric să rămână pe linia de plutire.

Articolul lui Winchell cu privire la demisia lui Eric nu a avut ca rezultat numai evacuarea sa din Hampshire House. Unul câte unul, restaurantele și magazinele, care altădată îl întâmpinau ca pe un oaspete de seamă (și care, observând mâna lui largă, îi puseseră la dispoziție câte o linie de credit), i-au trântit ușa în nas. La câteva zile după mutarea sa la Ansonia, a aranjat cu Ronnie să se întâlnească amândoi să bea ceva la Clubul Stork. Dar când a apărut acolo, șeful de sală l-a informat că prezența lui nu mai e dorită în acel loc. Eric îl cunoștea pe tip („La naiba, doar obișnuiam să-i dau bacșiș câte zece dolari în fiecare săptămână"). L-a implorat să-l lase să intre.

„Îmi pare rău, domnule Smythe", i-a spus șeful de sală. „Nu eu stabilesc regulile. Și am senzația că persoanele din conducere sunt un pic îngrijorate și pentru datoriile pe care le aveți la noi."

A doua zi, a sosit și factura de Clubul Stork: șapte sute patruzeci și patru de dolari și treizeci și opt de cenți, care trebuiau achitați în 28 de zile, altfel...

Această cerere a fost urmată de altele asemănătoare de la Alfred Dunhill, de la 21, de la El Morocco și de la Saks — cu toții îi cereau să-și lichideze conturile în maxim patru săptămâni, dacă nu dorea să fie dat în judecată.

— Nu mi-am imaginat că așa de mulți oameni îl citesc pe Walter Winchell, am spus, răsfoind prin teancul de scrisori amenințătoare.

— Oh, nenorocitul ăla e foarte popular. Pentru că, desigur, e un mare american.

— Chiar ai cheltuit o sută șaptezeci și cinci de dolari pe o pereche de pantofi făcuți manual? l-am întrebat, cercetând una dintre chitanțele atașate.

— Banul și nebunul alcătuiesc o pereche imbatabilă.

— Dă-mi voie să ghicesc: Budd Abbott sau Lou Costello? Că Oscar Wilde n-are cum să fie.

— În nici un caz Oscar — deși e un domn cu care am multe în comun, se pare. Mai ales că o să-mi pot scrie propria „Baladă a Închisorii din Reading"* după ce HUAC o să mă acuze de sperjur.

— Să nu ne pripim. Încă n-ai primit nici o citație din partea comisiei de anchetă.

— Oh, ba da, m-a contrazis Eric, ridicând un document de pe masa cu muchiile tocite. Un necaz nu vine niciodată singur. Am primit-o azi-dimineață. Un agent federal s-a prezentat personal la ușa mea și mi-a vârât-o în mână. Am aflat până și data la care trebuie să apar în fața comisiei: 21 iulie. Washingtonul e destul de umed în iulie, nu? Ca marea majoritate a penitenciarelor.

— N-o să intri la închisoare, Eric.

— Ba bine că nu. Pentru că mi se vor cere nume. Sub jurământ, desigur. Iar când voi refuza să le ofer aceste informații, cu siguranță mă vor închide. Așa funcționează lucrurile.

---

* Poem scris de Oscar Wilde după ce a fost eliberat din închisoarea Reading pe 19 mai 1897. (*N. r.*)

— O să vorbim cu Joel Eberts. Ai nevoie oricum de un avocat.

— Nu, n-am. Ecuația e simplă: cooperezi și eviți ghilotina. Nu cooperezi, domiciliezi de la șase luni până la un an într-una dintre cele mai selecte închisori ale guvernului Statelor Unite.

— Bine, Eric. Hai să ne ocupăm de urgențe mai întâi, respectiv facturile.

— Nici să n-aud.

— Am bani la bancă. Nu depind de ei...

— Nu te las să plătești pentru prostia mea.

— Sunt doar bani, Eric.

— Am fost risipitor.

— Dar și *generos*. Așa că dă-mi și mie voie să fiu generoasă. Care e suma totală? Cinci mii?

— Mi-e rușine.

— O să te rușinezi și mai tare când vei ajunge la tribunal pentru că nu ți-ai achitat datoriile. Așa măcar scapi de reputația de rău-platnic. Ai o grijă mai puțin. Că de necazuri nu duci lipsă.

— Bine, bine, s-a răstit el, împingându-mi teancul de facturi. N-ai decât să faci pe Bunul Samaritean. Cu o singură condiție: o să consider cei cinci mii de dolari un împrumut. Pe care ți-l voi returna imediat ce-mi găsesc de lucru.

— Dacă te simți mai bine așa, nu mă opun. O să-i considerăm un împrumut. Dar eu n-am de gând să-ți cer banii înapoi.

— Nu suport atâta generozitate.

Am izbucnit în râs:

— Poate ar trebui să renunți la aerele astea de mizantrop și să iei în calcul faptul că mai există oameni cărora le pasă de soarta ta.

Am achitat facturile lui Eric a doua zi. Am sunat-o și pe Imogen Woods ca s-o informez că accept oferta revistei. M-a asigurat că peste șase luni voi scrie din nou pentru ei.

— Te rog să nu mă urăşti, m-a implorat. Sunt prinsă la mijloc, ca toată lumea.

— Da, toată lumea e prinsă la mijloc, nu?

— Ce-o să faci în astea şase luni?

— O să încerc să-l ajut pe fratele meu să nu intre la închisoare.

De fapt, obiectivul meu principal era să-l smulg pe Eric din starea depresivă în care căzuse. Depresie care s-a aprofundat când lui Ronnie i s-a oferit o extraordinară oportunitate profesională: un turneu naţional de trei luni cu orchestra lui Count Basie. Ocazia s-a ivit la o săptămână după ce se mutase cu Eric la Ansonia. Mi-a mărturisit că are ezitări în a accepta, deşi era nebun de fericire la gândul că va cânta alături de Basie. Îl îngrijora teribil stabilitatea mintală a lui Eric.

Ne întâlnisem să bem o cafea la Gitlitz şi Ronnie mi-a spus:

— Nu doarme şi bea cel puţin o jumătate de sticlă de Canadian Club în fiecare noapte.

— O să stau de vorbă cu el.

— Îţi urez mult succes. Nu vrea să discute cu nimeni.

— I-ai zis de oferta lui Basie?

— Da şi m-a îndemnat să plec, pentru că „se descurcă şi fără mine".

— Dar tu vrei să te duci, nu?

— Şansa de a cânta alături de Count... normal că vreau.

— Atunci nu mai şovăi.

— Dar Eric are nevoie de mine. Mai ales când o să apară în faţa comisiei.

— O să fiu aici.

— Mi-e teamă pentru el.

— N-ai de ce, am minţit. Imediat ce-şi găseşte ceva de lucru, apele se vor mai calma.

Spre lauda lui, Eric a bătut la o mulţime de uşi după concedierea sa de la NBC. Iniţial, nu şi-a pierdut optimis-

mul în privința șanselor de angajare. În fond, doar era un nume — principalul scenarist al emisiunii *The Marty Manning Show*, un bărbat considerat drept unul din cei mai talentați inovatori în noul domeniu al comediei televizate. În plus, căpătase reputația unui profesionist desăvârșit. Era inteligent, rapid și caustic. Respecta întotdeauna termenele de predare a materialelor și avea mereu ceva proaspăt și original de spus. Toți cei din branșă îl apreciau și se puteau bizui pe el.

Acum însă, nimeni nu mai voia să-l angajeze. Și nici măcar să-l vadă. Imediat ce s-a mutat la Ansonia, s-a pus pe telefoane, încercând să-și stabilească întâlniri cu mai mulți producători și impresari din oraș.

— Cred că am dat peste zece telefoane astăzi, mi-a mărturisit într-o zi când am trecut pe la el ca să-i las o sacoșă cu alimente. Cei pe care i-am sunat sunt oameni care m-au vânat asiduu în trecut ca să scriu pentru ei. Nici unul nu era disponibil. Trei dintre ei intraseră în ședință, patru ieșiseră să ia masa de prânz, iar restul plecaseră din oraș.

— Ai și tu o zi mai cu ghinion.

— Îți mulțumesc, Louisa May Alcott*, pentru că-mi arăți partea pozitivă a vieții.

— Nu vreau să-ți spun decât că n-are rost să te panichezi deocamdată.

Până la cinci după-amiază, însă, panica îl copleșise cu totul. Eric îi sunase din nou pe producătorii și impresarii respectivi. Nici unul nu catadicsise să-i vorbească.

— Știi ce am hotărât să fac atunci? mi-a comunicat el la telefon. Să plec într-o plimbare pe Broadway și să mă opresc la Jack Dempsey pe la ora prânzului, acolo unde se strâng ca să flecărească jumătate dintre impresarii din New York. Când am intrat, la o masă cred că erau vreo șase tipi care

* Louisa May Alcott — scriitoare americană, cunoscută mai ales pentru romanul „Fiicele doctorului March".

mă cunoșteau. Fiecare dintre ei încercase la un moment dat să mă câștige de client... cu toate că pe vremea aia mândria mă împingea să susțin că n-am nevoie de un agent. În clipa în care m-au zărit, îți jur, ziceai că tocmai dăduseră ochii cu un lepros. Jumătate dintre ei au refuzat să mă privească. Ceilalți și-au adus aminte brusc de alte treburi și au plecat. În mai puțin de două minute, la masă nu mai rămăsese aproape nimeni. Cu excepția unui tip mai în vârstă, Moe Canter. Cred că are în jur de șaptezeci și doi de ani. Se ocupă de comedie încă de pe vremea vodevilului. Un om tare de treabă, Moe. După ce s-a cărat toată lumea, m-a poftit să iau loc și mi-a oferit o cafea. Apoi a trecut direct la subiect:

— Eric, ce pot să-ți spun? Sunt speriați cu toții. Le e teamă să nu ajungă pe lista neagră a vreunui congresmen — așa că și-ar turna și frații dacă astfel ar rămâne pe linia de plutire, profesional vorbind. Cel puțin pe moment, îți recomand să te orientezi spre alt domeniu de lucru. Din cauza articolului lui Winchell, nimeni nu mai vrea să aibă de-a face cu tine. Îmi pare rău...

Apoi mi-a mărturisit cât de tare mă admiră că am refuzat să-mi torn prietenii. Știi ce i-am răspuns? „Toată lumea îi iubește pe eroi... atâta vreme cât sunt morți."

Am inspirat adânc și m-am străduit să par calmă.

— Am înțeles... E de rău, dar...

— *Rău?* E o catastrofă. Cariera mea s-a sfârșit. Și a ta la fel. Și numai eu port vina.

— Nu spune asta. Și nu te considera terminat încă. Nu uita că articolul lui Winchell a apărut abia acum o săptămână. Așa că vestea e încă proaspătă în mintea tuturor. Peste o lună...

— Ai dreptate. Porcăria lui Winchell va fi dată uitării. În schimb se vor concentra asupra citației pe care o voi primi de la HUAC. Iar după prestația mea în fața congresmenilor, sunt convins că ofertele de muncă vor curge în valuri.

Am auzit cum își toarnă ceva într-un pahar.

— Ce-i aia?

— Canadian Club.

— Acum începi să bei de la trei după-amiază?

— Nu, de fapt am început să beau de pe la două.

— Mă îngrijorezi.

— N-ai de ce. La naiba, întotdeauna îmi voi putea câștiga existența, inventând sonete. Ori poate mă apuc să scriu proză în versuri în stilul nordic. O exista și vreo nișă de piață care să nu fie influențată de listele negre. Nu trebuie decât să-mi îmbunătățesc cunoștințele de islandeză și...

— Vin la tine.

— Nu e nevoie, S. Mă simt minunat.

— Ajung la tine în cinci minute.

— N-o să mă găsești. Am o întâlnire importantă după-amiază...

— Cu cine?

— Cu cinematograful Loew de pe strada 84. Rulează două filme tari: *Sudden Fear* cu Joan Crawford, Gloria Graham și minunatul Jack Palance, urmat de *The Steel Trap* cu Joe Cotton. O după-amiază în cea mai pură strălucire alb-negru.

— Nu vrei mai bine să iei cina cu mine și cu Jack în seara asta?

— Cina? Stai puțin să-mi consult agenda. Nu, mi-e teamă că am alte obligații în seara asta.

— Dar ce faci?

— Conform programului, mă voi îmbăta. Singur.

— De ce mă eviți?

— Vrea să fiu singur, dragă.

— Hai măcar să bem o cafea împreună.

— Vorbim mâine, dragă. Și te rog să nu mă mai suni, pentru că o să las receptorul scos din furcă.

Mi-a închis, iar eu, normal, am încercat să-i telefonez din nou. Linia era ocupată. Așa că mi-am luat haina și m-am re-

pezit pe jos, cale de trei blocuri, până la hotel Ansonia. Când m-am apropiat de recepția jegoasă, un angajat al hotelului m-a informat că fratele meu tocmai plecase. Am sărit într-un taxi și l-am pus să mă ducă pe strada 84 la Loewe. Mi-am cumpărat un bilet și am intrat. Am cercetat sala, lojele, balcoanele, dar nici urmă de fratele meu. *Sudden fear* deja începuse. Când mi-am dat seama că fratele meu nu-i de găsit, m-am prăbușit pe un scaun. Pe ecran, Joan Crawford și Jack Palance purtau un dialog:

„Ți-amintești ce a spus Nietzsche? Trăiește periculos."

„Și știi ce i s-a întâmplat lui Nietzsche?"

„Ce?"

„A murit."

Am părăsit cinematograful și m-am întors acasă. Am sunat la Ansonia. Nici un răspuns în camera lui Eric. Jack a venit la mine după serviciu. Mi-a fost alături toată seara. La fiecare jumătate de oră am telefonat la Ansonia. Tot nici o veste de la Eric. Pe la nouă, Jack a ieșit să-l caute prin barurile din împrejurimi, iar eu nu m-am dezlipit de telefon. Jack s-a întors după vreo oră, fără nici o noutate. Pe la miezul nopții, Jack a renunțat și s-a dus la culcare. Eu am rămas în continuare în living. Până la urmă am ațipit. Când m-am trezit se făcuse deja șase și jumătate dimineața. Jack se îmbrăcase și pregătise cafeaua.

— Probabil că te simți minunat, mi-a zis.

— Ia încearcă oribil.

Am înghițit repede o gură de cafea, apoi am sunat la Ansonia.

— Îmi pare rău, mi-a spus operatoarea după vreo zece apeluri. Nu răspunde nimeni la interiorul acesta.

Am închis.

— Poate ar trebui să anunț poliția.

— Ultima oară ai vorbit cu el ieri după-amiază, nu?

Am încuviințat din cap.

— Atunci poliția n-o să întreprindă nimic dacă n-au trecut douăzeci și patru de ore. Mai așteaptă până după prânz. Dacă tot nu primești vești de la Eric, o să ne gândim la altceva, bine?

M-am lăsat prinsă în îmbrățișarea lui călduroasă.

— Încearcă să dormi și, dacă ai nevoie de ceva, caută-mă la birou.

— Ești sigur?

— Dă-te drept domnișoara Olson de la Standard Life din Hartford și secretara mea indiscretă n-o să bănuiască nimic.

— Cine e domnișoara Olson?

— O persoană cu care am încheiat un contrat. Și încearcă să nu-ți mai faci griji pentru Eric, da? Sunt sigur că e teafăr.

— Te-ai purtat minunat zilele astea cu noi.

Jack a clătinat din cap.

— Aș fi vrut să vă pot ajuta mai mult.

M-am prăbușit pe pat. Când m-am trezit din nou, ceasul arăta ora douăsprezece. Am ridicat receptorul și am sunat la Ansonia. De data asta am avut noroc. Mi-a răspuns Eric, cu o voce extrem de somnoroasă.

— Oh, mulțumesc lui Dumnezeu.

— De ce naiba-i mulțumești?

— Pentru că n-ai pățit nimic. Pe unde ai umblat?

— Am fost într-una din obișnuitele mele peregrinări de noapte — care a luat sfârșit la cinematograful New Liberty de pe strada 42. Eu și cu ceata locală de vagabonzi am dormit la balcon.

— Știi că m-am dus să te caut ieri după-amiază la Loew?

— Mi-am închipuit eu că așa vei face, de-aia am hotărât să aleg un spectacol dublu la New Liberty.

— De ce mă ocolești? Niciodată nu m-ai ținut la distanță, Eric.

— Întotdeauna există un „început" pentru orice. Ascultă, o să mă culc la loc. Și n-o să mai pun receptorul în furcă. Te

sunăm noi. Te sunăm noi... cum îmi spune toată lumea din New York acum.

Firește că am încercat să vorbesc din nou cu el. Dar linia a fost în permanență ocupată. M-am luptat strașnic cu dorința de a mă repezi la Ansonia. În final, m-am mulțumit să mă dau drept domnișoara Olson și l-am sunat pe Jack. M-a sfătuit ca un om rațional ce era: să mă potolesc. Să-i acord lui Eric câteva zile să se mai calmeze.

— Trebuie să se împace singur cu situația în care se află.

— Dar nu e în măsură să-și poarte singur de grijă.

— N-a înnebunit subit, nu?

— Nu, dar bea tot timpul și își pierde nopțile în oraș.

— Suferă. Ce a pățit el seamănă cu o moarte socială. Trebuie să lași lucrurile să se rezolve de la sine. Oricum, ar ignora tot ce i-ai spune acum. Pentru că nu judecă normal.

Așa că nu l-am mai căutat pe Eric trei zile. Am așteptat până vineri la cinci după-amiază. Când mi-a răspuns, părea perfect treaz.

— Am o slujbă nouă, mi-a spus.

— Serios? l-am întrebat entuziasmată.

— Da. De fapt, e mai mult decât o slujbă — e o vocație nou-nouță.

— Povestește-mi.

— Acum sunt un hoinar profesionist.

— Eric...

— Ascultă-mă. E o muncă extraordinară; cel mai productiv mijloc prin care poți pierde timpul. Nu fac nimic altceva toată ziua decât să hoinăresc. Trec dintr-un cinematograf în altul. Îmi iau un sandvici de douăzeci și cinci de cenți de la automat. Mă plimb prin Metropolitan și prin Muzeul Național de Istorie și-apoi mă plimb, mă plimb, mă plimb... Știi că ieri am mers pe jos de pe strada 74 până la Washington Heights? Mi-a luat vreo trei ore. Am vrut chiar să urc dealurile până la mânăstirea aia de sus, dar era trei dimineață și...

— Te-ai dus până la Washington Heights în toiul nopții. Te-ai țicnit?

— Nu, doar mi-am îndeplinit rolul de hoinar.

— Ai băut mult?

— Nu în timpul somnului. Dar am totuși niște știri proaspete din punct de vedere al serviciului.

— Glumești?

— Nu, sunt chiar niște vești splendide. M-am gândit să mă lipsesc de impresari, am deschis cartea de telefon și mi-am oferit serviciile unor comici pe care îi cunosc. Știi care a fost răspunsul lor? M-au refuzat cu toții. Și nici măcar nu fac parte din eșalonul fruntaș. Sunt doar niște circari care se dau în spectacol prin cluburi banale din Poconos, Catskills și West Palm Beach. În concluzie, acțiunile mi-au scăzut atât de tare, încât nici măcar artiștii de mâna a doua nu vor să mai aibă vreo legătură cu mine.

— Dar ți-am spus că la început va fi problematic. După ce se isprăvește și cu audierea asta la HUAC...

— Și îmi ispășesc pedeapsa în spatele gratiilor...

— Bine, să ziceam că se va ajunge și la asta. Să presupunem că te duci la închisoare. Va fi îngrozitor, dar o s-o scoți la capăt. Iar când povestea listelor negre se va sfârși, nu numai că vei fi respectat pentru că nu ai turnat, dar...

— *Când* se va sfârși povestea cu listele negre? Ascultă și tu ce spui. Șansele ca listele negre să dispară din peisaj sunt egale cu șansele mele să ajung Secretar de Stat. Chiar dacă întreaga chestiune va deveni la un moment dat de domeniul trecutului, de noroi nu mă spală nici oceanul. Întotdeauna voi fi considerat *burlacul comunist*. N-o să mai vrea nimeni să mă angajeze.

N-am reușit cu nici un chip să-i mai înseninez perspectiva sumbră. Și a refuzat să mă vadă. Evident că m-am dus la Ansonia. Dar deja plecase când am ajuns acolo. Abia peste alte douăzeci și patru de ore am izbutit să iau legătura cu el.

De data asta nu i-am mai cerut o explicație detaliată a felului în care și-a petrecut timpul și am încercat să fiu practică.

— Cum stai cu banii pe moment? l-am întrebat.

— Excelent. Îmi aprind trabucurile cubaneze cu bancnote de cinci dolari.

— Încântată să aud asta. O să-ți las cincizeci de dolari într-un plic la recepție.

— Nu, mulțumesc.

— Eric, îți cunosc foarte bine situația financiară.

— Ronnie mi-a lăsat niște bani de buzunar când a plecat.

— Câți?

— Suficienți.

— Nu te cred.

— Problema ta, S.

— De ce nu mă lași să te ajut?

— Pentru că ai plătit deja un preț prea mare pentru idioțenia mea. Acum trebuie să plec.

— Ne vedem la cină în weekendul ăsta?

— Nu, a rostit Eric și mi-a închis telefonul.

Am pus cincizeci de dolari într-un plic și i-am înmânat recepționerului de la Ansonia. A doua zi dimineață l-am găsit pe preșul din fața ușii mele — numele lui Eric fusese tăiat și alături fratele meu mâzgălise cu scrisul lui inconfundabil: *Sara*. În ziua aia cred că i-am lăsat peste zece mesaje. Nici un răspuns. În disperare de cauză, am reușit să dau de Ronnie la un hotel din Cleveland. A rămas șocat când i-am povestit despre comportamentul tot mai irațional al lui Eric.

— Îl sun cam de două ori pe săptămână, mi-a mărturisit Ronnie, și de fiecare dată mi se pare în regulă.

— Mi-a zis că i-ai lăsat niște bani...

— Da, vreo treizeci de dolari.

— Dar tu ai plecat în turneu acum zece zile. Probabil că e falit. Trebuie să accepte banii de la mine.

— Nu-i va lua întrucât se simte vinovat pentru ce ți s-a întâmplat la *Saturday/Sunday*.

— Dar știe foarte bine că revista îmi plătește totuși două sute de dolari pe săptămână. Și n-am ipotecă, n-am datorii. De ce să nu primească cincizeci de dolari? Îmi rămân suficienți...

— Nu trebuie să-ți explic eu cum gândește Eric. Are o conștiință imensă și o încăpățânare nenorocită. Cea mai proastă combinație posibilă.

— Dar de la tine ar accepta bani?

— Probabil. Dar eu n-am de unde să-i dau cincizeci de dolari pe săptămână.

— Am o idee.

În aceeași după-amiază, m-am dus la Wester Union și am trimis cincizeci de dolari pe numele lui Ronnie, la hotelul din Cleveland. A doua zi, i-a trimis la rândul lui către Eric, la Ansonia. Seara, l-am sunat pe Ronnie în următorul oraș unde poposise: Cincinnati.

— A trebuit să inventez o prostie cum că Basie a mărit salariul tuturor celor din formație, mi-a relatat el, dar Eric n-a părut suspicios. Bănuiesc că are nevoie mare de bani, pentru că mi-a zis că se duce imediat la Western Union să ridice suma.

— Cel puțin stăm liniștiți că va avea suficienți bani cât să se hrănească. Ne mai rămâne să-l determinăm să vrea să mă vadă.

— O să vrea să te vadă atunci când va fi pregătit. Știu că îi este dor de tine.

— De unde?

— Pentru că mi-a spus.

După cum fusesem instruită, am păstrat distanța. L-am sunat pe Eric în fiecare zi să verific dacă se simte bine. Dacă aveam noroc, îl nimeream treaz și lucid. De obicei însă, părea mahmur sau beat de-a binelea și în general foarte prost

dispus. Nu l-am mai întrebat dacă a luat în calcul și alte variante de locuri de muncă. Mă mulțumeam să-i ascult monologurile despre cele cinci filme pe care le vizionase cu o zi înainte. Sau despre cărțile pe care le citise la biblioteca de pe strada 42 (devenise un obișnuit al sălii de lectură). Sau despre partea a doua a spectacolului de pe Broadway:

— E așa de simplu să vezi partea a doua, mi-a relatat el. Stai lângă teatru până la prima pauză. Când iese lumea afară să fumeze o țigară, te amesteci în mulțime, te strecori înăuntru și găsești un loc gol aproape de orchestră. Uite-așa poți asista la restul spectacolului pe gratis. Ce păcăleală, nu?

— Absolut, l-am aprobat, încercând să par veselă și pretinzând că furișarea la un spectacol pe Broadway reprezenta o activitate perfect rezonabilă pentru un bărbat de patruzeci de ani.

Ceea ce-mi doream în realitate era să intervin cu forța — să mă reped la Ansonia, să-l arunc pe Eric într-o mașină și să-l duc în Maine pentru câteva săptămâni. Chiar am discutat la telefon cu el această idee și mi-am argumentat propunerea, expunându-i binefacerile unei plecări departe de New York, într-un loc unde va căpăta o perspectivă diferită.

— Oh, am priceput, a conchis el. După o săptămână de plimbări pe plaja pustie, echilibrul meu se va restabili, îmi voi recăpăta încrederea în omenire și voi fi în mare formă la întâlnirea de excepție cu persoanele acelea minunate de la Comisia activităților antiamericane.

— Pur și simplu am convingerea că o schimbare de peisaj îți va prinde bine.

— Scuze, dar nu ține vraja.

Nu l-am mai implorat să mă lase să-l văd. În schimb, am găsit un angajat de la Ansonia — Joey — care a fost mai mult decât încântat să mă țină la curent cu programul lui Eric pentru cinci dolari pe săptămână. Știam că aplic o formă de supraveghere, dar trebuia, într-un fel sau altul, să fiu infor-

mată în privința stării lui mintale și fizice generale. Joey avea numărul meu de telefon de acasă, în caz de urgență. Cu o săptămână înainte de audierea la HUAC, telefonul a sunat la trei dimineața. Jack a sărit din pat ca ars. La fel și eu. M-am întins după receptor, așteptându-mă la ce e mai rău.

— Domnișoară Smythe, sunt Joey de la Ansonia. Îmi pare rău că vă deranjez așa în creierii nopții, dar mi-ați zis că pot dacă apare vreo problemă...

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat înspăimântată.

— Nu vă speriați, fratele dumneavoastră nu s-a rănit, dar a venit acum un sfert de ceas, beat pulbere. Atât de beat, încât eu și gardianul de noapte a trebuit să-l cărăm pe brațe de la taxi. Numai ce-am intrat în cameră, că i s-a și făcut rău. A vomat mult sânge...

— Cheamă o ambulanță.

— Am chemat-o deja. Trebuie să sosească în câteva minute.

— Vin imediat.

Ne-am îmbrăcat rapid și am plecat. Am găsit un taxi și ne-am îndreptat spre Ansonia. O ambulanță era parcată în fața hotelului. Când am intrat în hol, Eric era coborât pe o targă. În ultimele trei săptămâni de când nu-l văzusem, îmbătrânise cu zece ani. Fața lui părea slăbită, scheletică. Avea o barbă mare și neîngrijită, pătată acum de sânge. Părul i se subțiase, iar mâinile i se uscaseră. Unghiile erau rupte și murdare. Arăta subnutrit, cadaveric. Dar ochii lui m-au speriat cel mai tare. Roșii, injectați, sticloși — de parcă i-ar fi părăsit viața pentru totdeauna. L-am luat de mână. Pielea părea atât de străvezie, de fragilă. L-am strigat ușor, dar el continua să privească în gol. Am început să plâng. Jack — alb la față ca varul din cauza șocului — m-a ținut în brațe cât asistenții de pe ambulanță au urcat targa în spatele dubiței.

Ni s-a permis să mergem cu ei. Mașina a pornit pe Broadway cu viteză mare. L-am ținut pe Eric de mână cele cinci

minute cât a durat drumul până la Spitalul Roosevelt. Aveam ochii plini de lacrimi și nu încetam să clatin din cap neputincioasă.

— N-ar fi trebuit să-l las niciodată singur, rosteam întruna.

— Ai făcut tot ce s-a putut.

— *Totul*? Uită-te la el, Jack. L-am neglijat.

— Termină. N-ai neglijat pe nimeni.

La spital, Eric a fost dus direct la Urgențe. A trecut o oră. Jack s-a dus să cumpere niște cafea de la magazinul din colț și s-a întors și cu gogoși. A fumat țigară după țigară. Eu m-am plimbat agitată dintr-un capăt în altul al sălii de așteptare, întrebându-mă de ce nu iese nimeni să ne spună și nouă ce se petrece. Într-un târziu, un doctor în halat alb, cu o expresie obosită pe față, a apărut printre ușile batante. Avea în jur de treizeci de ani și ținea între dinți o țigară aprinsă.

— E cineva aici care așteaptă pentru... Eric Smythe? a întrebat el, uitându-se pe fișă.

Eu și cu Jack ne-am apropiat imediat de doctor. M-a chestionat în privința relației mele de rudenie cu pacientul.

— Păi, domnișoară Smythe, fratele dumneavoastră suferă de o combinație de malnutriție, intoxicație cu alcool și ulcer duodenal perforat care probabil că l-ar fi ucis în două ore dacă nu l-ați fi adus aici. Cum naiba a ajuns într-un asemenea hal de subnutriție?

— Din vina mea, m-am trezit rostind.

— N-o ascultați, doctore, a intervenit Jack. Domnul Smythe are niște probleme profesionale serioase și s-a condamnat singur la acest infern. Sora lui a făcut tot ce i-a stat în putere...

Doctorul l-a întrerupt.

— Nu încerc să dau vina pe nimeni aici. Vreau doar să știu ce anume l-a adus în starea actuală. Pentru că trebuie să-l operăm...

— Oh, Dumnezeule, am exclamat.

— Când avem de-a face cu un ulcer duodenal perforat pacientul are două opțiuni: operația sau moartea. Dar cred că l-am stabilizat la timp. Următoarele două ore vor fi cruciale. Vă rog să vă simțiți ca acasă. Ori, dacă preferați, ne lăsați numărul și vă sunăm...

— Rămân, m-am repezit eu.

Jack a încuviințat, la rândul său.

După ce-a plecat doctorul, m-am așezat pe o canapea și am încercat să-mi păstrez cumpătul. Jack s-a așezat lângă mine. M-a înconjurat cu brațul pe după umeri.

— O să supraviețuiască, m-a îmbărbătat el.

— Asta n-ar fi trebuit să se întâmple niciodată...

— Nu e vina ta.

— Ba da. N-ar fi trebuit să-l las de capul lui.

— N-am de gând să ascult cum te învinovățești.

— Eric e totul pentru mine, Jack. *Totul.*

Mi-am ascuns fața în umărul lui. După un moment, am încercat să dreg situația:

— N-am vrut să insinuez că...

— Sigur. Înțeleg.

— Nu, te-am rănit.

— Termină, m-a oprit el blând. Nu ai de ce să-mi dai explicații.

Până la șapte dimineața n-am primit nici o veste despre starea lui Eric — doar că ieșise din operație și că fusese transferat la terapie intensivă. Jack s-a oferit să sune la serviciu și să ceară o zi de concediu medical, dar eu am insistat să se ducă la birou. M-a pus să-i promit că-l voi ține la curent în fiecare oră cu ultimele noutăți, dacă apărea vreuna. După ce a plecat, m-am întins pe canapea și am adormit imediat. M-a trezit o asistentă:

— Domnișoară Smythe, puteți merge să vă vedeți fratele.

Mintea mi s-a limpezit instantaneu.

— Cum se simte?

— A pierdut mult sânge, dar a trecut peste ce e mai rău.

Am ieșit de la Urgențe și am ajuns într-un salon întunecat, ticsit de bolnavi, situat într-una dintre extremitățile spitalului. Eric se afla în ultimul pat, dintr-un șir de douăzeci. Zgomotul era infernal — pacienți care se văicăreau, strigăte neașteptate și oameni care urlau ca să fie auziți. Eric era ametit, dar lucid. Zăcea întins pe spate, cu un cearșaf tras până la bărbie. De sub el ieșeau două tuburi intravenoase mari, unul cu plasmă și altul cu un lichid vâscos. N-a zis nimic pentru un moment sau două. L-am sărutat pe frunte. L-am mângâiat pe obraz. Am încercat să nu plâng, dar n-am izbutit.

— Asta-i o prostie, mi-a șoptit Eric cu un glas de pe altă lume.

— Poftim?

— Să plângi așa... de parcă aș fi mort.

— Acum câteva ore, păreai mort.

— Da, simt și eu asta. Scoate-mă de aici, S.

— Nici în visele tale cele mai frumoase.

— Adică... du-mă într-o rezervă. NBC va plăti...

Nu i-am răspuns, pentru că se vedea clar că delirează.

— Ia-mi o rezervă, a repetat. NBC...

— Hai să nu discutăm despre NBC acum, l-am oprit și am continuat să-l mângâi pe frunte.

— Nu mi-au anulat asigurarea...

— Poftim?

— În portofelul meu...

Am găsit un infirmier care mi-a adus portofelul lui Eric (fusese încuiat în seiful spitalului după ce-l internaseră) — împreună cu ceasul de mână și șapte dolari. În portofel, am găsit o poliță Mutual Life, pe spatele căreia era trecut un număr de telefon. Am sunat acolo și am aflat că Eric figura și acum pe lista asiguraților NBC.

— Da, am reușit să dau de dosarul lui, mi-a comunicat funcționara de la Mutual Life. Și suntem la curent cu faptul

că domnul Smythe nu mai este angajatul NBC. Dar potrivit termenilor acestei polițe, asigurarea de sănătate și de viață rămân în vigoare până la 31 decembrie 1952.

— Prin urmare pot să-l mut într-o rezervă a spitalului Roosevelt.

— Sigur că da.

În mai puțin de o oră, Eric a fost repartizat într-o cameră micuță, dar plăcută de la etajul superior al spitalului. Încă mai era amețit din cauza anesteziei.

— Ce? Nici o priveliște? a fost singurul lui comentariu despre noile condiții, înainte de a leșina iarăși.

Pe la patru după-amiază, i-am telefonat lui Jack ca să-l asigur că Eric se afla în afara oricărui pericol. Apoi, m-am dus acasă și am dormit până dimineață. Când m-am trezit, l-am găsit pe Jack lângă mine. L-am îmbrățișat cu putere. Izbutisem să evităm o tragedie. Eric supraviețuise, iar în patul meu se găsea un bărbat extraordinar.

— Tu reprezinți totul pentru mine, i-am șoptit.

Jack însă a continuat să sforăie.

M-am dat jos din pat, am făcut un duș, m-am îmbrăcat și i-am dus lui Jack micul dejun în dormitor.

Ca de obicei, și-a aprins o țigară după prima gură de cafea.

— Cum te descurci? m-a întrebat.

— Știi, lumea arată întotdeauna mai bine după douăsprezece ore de somn.

— Perfect adevărat. Când pleci la spital?

— Peste o jumătate de oră. Poți să vii cu mine?

— Am o întâlnire în dimineața asta, în Newark...

— Nici o problemă.

— Dar transmite-i salutările mele. Și spune-i că sunt aici dacă are nevoie de ceva...

În drum spre spital, m-a izbit gândul că Jack își găsise propriul mod de a face față situației fratelui meu. De la apariția listelor negre, se comportase cât se poate de co-

rect și de generos cu Eric, păstrând totuși o distanță respectuoasă. Evitase să dea ochii cu el și nici nu-l învinovățeam prea tare... mai ales că FBI-ul avea numele lui. Și l-am admirat nespus pentru faptul că, în felul lui tăcut, l-a sprijinit pe Eric de-a lungul întregii crize... în vreme ce alți oameni ar fi tremurat de groază ca nu cumva să fie asociați cu el.

Eric se trezise când am ajuns la spital. Deși tras la față și cu ochii duși în fundul capului, în obraji îi revenise puțină culoare. În plus, părea mult mai lucid.

— Arăt la fel de rău pe cât mă simt?

— Cam așa ceva.

— Câtă franchețe!

— Meriți. Ce naiba încercai să faci?

— Să-mi beau mințile.

— Și să nu mănânci deloc?

— Mâncarea consuma din timpul prețios alocat băuturii.

— Ai avut mare noroc că Joey de la Ansonia a fost cu tine...

— Chiar voiam să plec, S.

— Taci!

— Dar e adevărat. Nu găseam nici o cale de ieșire...

— Ți-am spus de nenumărate ori că vei trece și peste asta. Nu trebuie decât să mă lași să te ajut.

— Nu merit prețul pe care l-ai plătit...

L-am atenționat cu degetul.

— Ce vrăjeală!

Pe buze i-a apărut un zâmbet firav. L-am luat de mână:

— Ce altceva avem cu excepția vieții?

— Băutura.

— Poate... dar în privința asta am niște vești proaste pentru tine. Doctorul cu care am stat de vorbă înainte să vin la tine a specificat foarte clar: „Adio beție!" Duodenul tău atârnă de un fir de păr. În timp, ar trebui să se vindece de

la sine. Dar chiar și după ce se vindecă, stomacul tău nu va mai suporta alcoolul. Îmi pare rău...

— Ție? Dar mie...

— Doctorul a mai spus că vei mai rămâne internat cel puțin două săptămâni.

— Bine măcar că plătește NBC-ul.

— Da, o adevărată ușurare.

— Și cum rămâne cu audierea mea de la HUAC de săptămâna viitoare?

— O să-l rog pe Joe Eberts să aranjeze el amânarea.

— Permanent, dacă e posibil.

Domnul Eberts a reușit să amâne citația de la HUAC doar cu o lună. În toată această perioadă, Eric s-a mai întremat. După două săptămâni petrecute la spitalul Roosevelt, l-am convins să mă lase să-i închiriez o căsuță în Sagaponack. Pe atunci, acel colț din Long Island nu se dezvoltase încă. Sagaponack era un sat micuț de pescari — o comunitate sălbatică, impregnată de apa sărată a oceanului, alcătuită din bărci, crabi, baruri unde puteai scuipa pe jos și pescari musculoși. Chiar dacă se situa la doar trei ore de mers cu trenul de Manhattan, locul părea complet izolat. Casa pe care am închiriat-o era o clădire simplă, bătută de ploaie și de vânt, cu două dormitoare și o plajă privată imensă și pustie. Inițial, Eric abia dacă reușea să stea în capul oaselor și nu făcea altceva decât să privească valurile ce se spărgeau de țărm. După două săptămâni, ajunsese să se plimbe cam o milă sau două pe plajă. Deși urma un regim alimentar foarte strict și destul de sărăcăcios (atunci am devenit expertă în macaroane cu brânză), s-a îngrășat puțin. Cel mai important însă, a început să doarmă între opt și zece ore pe noapte. Nu făceam mare lucru în timpul zilei. În casă am găsit un raft cu romane polițiste ieftine, pe care le-am devorat. Nu aveam radio și nici televizor. N-am cumpărat nici măcar un ziar cât am stat acolo. Eric mi-a dat de înțeles că vrea să se

rupă de lumea ce se întindea dincolo de plajă, iar eu n-am ridicat obiecții. După tot ceea ce se întâmplase în ultima vreme, izolarea mi se părea o binecuvântare. Normal că îi duceam dorul lui Jack. Îl invitasem să vină la noi pentru câteva zile, dar mi-a spus că are foarte mult de lucru la serviciu, iar sfârșitul de săptămână ieșea din discuție, având în vedere că respectivele zile erau sacre pentru Dorothy și Charlie. Pentru că nu exista telefon în casă, de două ori pe săptămână mergeam în sat, unde așteptam să mă sune Jack la oficiul poștal. Ora stabilită era trei după-amiază, marțea și vinerea. A respectat înțelegerea cu promptitudine. La poștă, funcționara de la ghișeu se ocupa și de centrala telefonică și mi s-a părut genul băgăreț, așa că aveam grijă să nu pomenesc nimic despre lista neagră sau despre familia lui Jack. În caz că ar fi ascultat (și sunt sigură că așa făcea), nu putea auzi decât vorbele de dor nebun dintre doi oameni ce se iubesc. Dar ori de câte ori i-am propus lui Jack să doarmă măcar o noapte la noi, a rămas de neclintit, justificându-și refuzul prin presiunea actuală de la serviciu.

Cele două săptămâni s-au scurs într-o trândăveală delicioasă. În noaptea de dinaintea plecării, Eric și cu mine ne-am dus pe plajă să admirăm apusul soarelui. Când nisipul auriu a căpătat nuanța de malț a luminii crepusculare, Eric mi-a spus:

— În astfel de momente, îmi zic în sinea mea că a venit vremea pentru un cocktail.

— Bine că mai ești în viață ca să trăiești asemenea clipe.

— Da, dar clipele astea s-ar potrivi de minune cu un gin martini. În săptămânile care urmează voi avea nevoie cu siguranță de alcool.

— O să fie bine.

— Nu, n-o să fie. Peste patru zile, voi apărea în fața nenorocitei aceleia de comisii.

— O să supraviețuiești.

— Vom vedea.

A doua zi dimineață ne-am întors în oraș. Am ajuns în stația Penn în jurul prânzului și ne-am urcat într-un taxi. L-am lăsat pe Eric la Ansonia.

Am căzut de comun acord să ne întâlnim la micul dejun a doua zi la nouă — după care să mergem împreună să vorbim cu Joel Eberts.

— Chiar trebuie să discutăm cu Eberts? m-a întrebat Eric, în timp ce portarul de la Ansonia îi scotea valiza din portbagaj.

— E avocatul tău. O să fie alături de tine vineri, când vei depune mărturie. Și nu strică să stabiliți împreună o strategie.

— Dar e inutilă orice strategie.

— Hai să ne facem griji în privința asta abia mâine. Acum du-te sus și sună-l pe Ronnie. Unde cântă în seara asta?

— Nu știu. Trebuie să-i caut programul printre lucruri.

— Găsește-l și vorbește cu el. Sunt sigură că abia așteaptă să te audă.

— Îți mulțumesc pentru astea două săptămâni. Ar trebui s-o facem mai des.

— Așa va fi.

— Adică după ce ies din închisoare.

L-am sărutat pe obraz în loc de la revedere. M-am urcat înapoi în taxi și am pornit spre strada 77. Mi-am petrecut după-amiaza sortând corespondența. Am găsit și un pachet gros de la *Saturday/Sunday* care conținea douăzeci de scrisori de la cititori. După ce văzuseră anunțul cu retragerea mea pe o perioadă de șase luni, mă rugau să mă întorc cât mai repede cu putință.

„O să-mi fie dor de dumneavoastră", îmi scria o domnișoară M. Medford din South Falmouth, Maine. M-au întristat puțin cuvintele ei, pentru că — deși n-aș fi recunoscut față de Jack sau Eric — îmi părea extrem de rău că nu mai scriu la revistă.

Pe la patru am plecat să cumpăr de mâncare. M-am întors chiar înainte de cinci. Câteva minute mai târziu, am auzit cheia intrând în yală. Am deschis ușa și m-am aruncat în brațele lui Jack. Într-un minut, ajunseserăm deja în pat. Abia peste o oră, am schimbat primele cuvinte:

— Cred că mi-a fost dor de tine.

— Și mie, a răspuns Jack.

Într-un târziu, ne-am ridicat din pat. Am pregătit cina, am mâncat, am băut o sticlă de Chianti și ne-am culcat. Nu-mi amintesc când am adormit. Dar îmi amintesc că m-am trezit brusc. Cineva suna la interfon. După o secundă sau două am realizat că trecuse bine de miezul nopții. Era patru și optsprezece minute, potrivit ceasului de pe noptieră. Soneria a țârâit din nou. Jack a tresărit.

— Ce naiba..., a rostit el amețit.

— Răspund eu, i-am spus, îmbrăcând un halat și pornind spre bucătărie.

Am apăsat pe butonul interfonului și am murmurat un „Da" adormit.

— Sara Smythe? s-a auzit o voce groasă.

— Da. Cine sunteți?

— Poliția. Vă rugăm să deschideți.

Oh, Doamne. Oh, Dumnezeule, nu.

Pentru o secundă sau două, am rămas încremenită ca o stană de piatră. Apoi, vocea groasă s-a auzit iarăși:

— Domnișoară Smythe... mai sunteți acolo?

Am apăsat butonul care deschidea ușa din stradă. După un moment, cineva a ciocănit în ușa apartamentului meu. Dar eu nu mă puteam mișca. Ciocănitul s-a întețit. L-am auzit pe Jack, dându-se jos din pat. A venit în bucătărie, legându-și cordonul de la halat. M-a găsit stând lângă interfon, cu capul lipit de perete.

— Isuse Christoase, ce s-a întâmplat?

— Te rog să răspunzi tu la ușă.

— Dar cine naiba e?

— Poliția.

S-a albit la față ca varul. A ieșit în hol și a deblocat yala.

— Sara Smythe e aici? a întrebat bărbatul cu voce groasă.

— Ce se petrece, ofițer? s-a interesat Jack.

— Trebuie să vorbim cu domnișoara Smythe.

O secundă mai târziu, în bucătărie au pătruns doi polițiști în uniformă. Jack venea în spatele lor. Unul dintre ei s-a apropiat de mine. Avea în jur de cincizeci de ani, un chip blând și expresia aceea nefericită a cuiva care aduce vești proaste.

— Dumneavoastră sunteți Sara Smythe?

Am clătinat din cap că da.

— Aveți un frate pe nume Eric?

Nu i-am răspuns. M-am prăbușit pe podea, hohotind.

Nouă

Poliția ne-a condus în centru. Am stat pe banchета din spate a mașinii împreună cu Jack. Îmi îngropasem capul în umărul lui. Mă cuprinsese cu ambele brațe. Mă ținea atât de strâns, de parcă ar fi vrut să mă sufoce. Și bine făcea, pentru că altfel riscam să-mi pierd mințile.

Primele raze de lumină începuseră să se ivească pe cerul întunecat, în timp ce noi ne îndreptam spre est pe strada 34. Nimeni din mașină nu scotea un cuvânt. Cei doi polițiști priveau fix înainte prin parbrizul pătat, ignorând sunetul spart al transmițătorului radio. Jack își dădea silința să mă sprijine fără să vorbească — dar șocul resimțit avea consecințe palpabile. Auzeam cum inima îi bate nebunește. Poate că se temea că o să mă apuc din nou să jelesc — pentru că asta făcusem după ce primisem vestea. Timp de o jumătate de oră rămăsesem întinsă pe pat cu cearșafurile strânse la piept. Eram de neconsolat. Ori de câte ori Jack a încercat să mă liniștească, am urlat ca o apucată să mă lase în pace. Îmi pierdusem orice urmă de control. Disperarea mă cuprinsese în asemenea hal, încât nu suportam ideea ca cineva să-mi ofere consolare într-un moment în care durerea depășise orice închipuire. Într-un târziu, unul dintre polițiști m-a întrebat dacă am nevoie de asistență medicală. Atunci am reușit să-mi vin puțin în fire și să mă îmbrac. Jack și un polițist m-au apucat de brațe ca să mă ajute să merg la mașină, dar i-am refuzat politicos. Așa cum ar fi spus și Eric (imitându-l maliții pe tata): un Smythe nu se dă niciodată în spectacol, mai ales în public. Chiar și-atunci când primești cele mai oribile vești.

Lacrimile îmi secaseră. Durerea ce-mi năpădise sufletul era atât de pustiitoare, atât de nemăsurată, încât mergea dincolo de lacrimi sau urlete. Rămăsesem fără grai și mintea mi se golise. Tot drumul m-am mărginit să mă lipesc de Jack și să-mi țin nervii în frâu.

Am cotit spre sud pe Second Avenue, am străbătut cale de două blocuri, apoi ne-am îndreptat din nou spre est pe strada 32 până când am parcat în fața unei clădiri joase de cărămidă. Pe ușa de la intrare erau gravate cuvintele: „Institutul de Medicină Legală al orașului New York".

Polițiștii ne-au escortat printr-o intrare laterală, pe a cărei tăbliță scria „Livrări". Înăuntru, am dat peste un negru

în vârstă care stătea la o masă. Când unul dintre ofițeri s-a aplecat spre el și i-a spus „Smythe", domnul a deschis un registru uriaș, a urmărit cu degetul în jos pe pagină, după care s-a oprit în dreptul numelui fratelui meu. Apoi a ridicat receptorul și a format un număr.

— Smythe, a rostit el în șoaptă. Poziția cincizeci și opt.

Am simțit că-mi pierd iarăși cumpătul. Sesizând imediat, Jack m-a strâns cu și mai multă putere de mijloc. După un moment, a sosit un asistent în halat alb.

— Ați venit să-l identificați pe Smythe? a întrebat el inexpresiv.

Unul dintre polișiști a încuviințat. Asistentul ne-a făcut semn să-l însoțim. Am străbătut un coridor îngust, vopsit în verde și luminat cu neoane. Ne-am oprit în fața unei uși metalice. A deschis-o și am intrat într-o încăpere mică, rece ca un congelator. Pe un perete se zăreau mai multe sertare din oțel inoxidabil, numerotate. Asistentul s-a apropiat de cel pe care scria 58. Unul dintre ofițeri m-a împins cu blândețe înainte. Jack a rămas alături de mine. M-a strâns ferm de braț. S-a așternut tăcerea. Polițiștii mă priveau stinghe-riți. Asistentul aștepta, bătând darabana cu degetele pe suprafața metalică, uitându-se în gol. Într-un târziu, am inspirat adânc și am clătinat încet din cap către el.

Sertarul a alunecat cu un zgomot ușor. Am închis ochii. După o secundă, m-am forțat să-i deschid. Eric zăcea întins pe spate în fața mea — acoperit de la gât în jos cu un cearșaf alb și aspru. Avea pleoapele coborâte și pielea nefiresc de albă. Buzele i se învinețiseră. Nu părea deloc împăcat. Doar un chip fără viață. O carapace goală în care trăise fratele meu cândva.

Mi-am înăbușit un suspin. Am închis din nou ochii, pentru că nu suportam să-l mai văd. Pentru că nu voiam ca această ultimă imagine să-mi bântuie gândurile pentru totdeauna.

— Este Eric Smythe? m-a întrebat asistentul.

Am încuviințat din cap.

I-a acoperit fața cu cearșaful, după care a împins targa din nou în sertar. Acesta s-a închis cu o bufnitură. Asistentul s-a întins după un clipboard, agățat într-un cui pe perete. A răsfoit câteva formulare, a găsit ceea ce căuta și mi l-a întins.

— Vă rog să semnați în josul foii, mi-a cerut el, oferindu-mi un creion cu vârful tocit pe care l-a scos din buzunarul halatului său soios.

Am semnat și i-am înapoiat clipboard-ul.

— La ce firmă de pompe funebre ați apelat? m-a întrebat.

— La nici una.

A scos un formular cu marginea perforată. Avea numele de Smythe pe el și o serie numerică alături. Mi l-a întins.

— Când o să vă hotărâți cu cine lucrați, vă rog să le spuneți să ne sune și să ne transmită acest număr. Știu ei care e procedura.

Jack a smuls bucata de hârtie din mâna asistentului.

— Am înțeles, a răspuns el în locul meu, vârând foaia în buzunarul de la haină. Mai avem ceva de făcut aici?

— Nu, nimic.

Polițiștii ne-au condus până afară.

— Doriți să vă ducem acasă? m-a întrebat unul dintre cei doi.

— Vreau să merg la Ansonia.

— Putem să trecem pe-acolo mai târziu, a intervenit Jack. Acum ai nevoie de odihnă.

— Eu vreau la Ansonia. Vreau să-i văd apartamentul.

— Sara, nu cred că...

— Mă duc la apartamentul lui, m-am răstit, abia controlându-mi furia.

— Bine, bine, a capitulat Jack.

Ne-am urcat în mașina de poliție. M-am stăpânit cu greu tot drumul. Jack părea epuizat și profund preocupat. Deși mă ținea de mână, gândurile lui erau în altă parte. Sau poate

mă înșelam, dată fiind propria mea stare oribilă de reverie; nimerisem într-un coșmar terifiant din care nu mai puteam scăpa.

La Ansonia, Joey, portarul de noapte, încă mai era de serviciu. S-a purtat cu multă amabilitate. A găsit pe cineva să-i țină locul și ne-a condus la bar.

— Știu că e cam devreme, dar cred că aveți nevoie de o tărie.

— Minunat, am spus.

— Whisky?

Jack a dat din cap că da. Joey a adus o sticlă de scotch ieftin și două pahărele. Ni le-a umplut până la buză. Jack l-a dat pe gât. Eu am sorbit puțin și aproape că m-am înecat. Am luat încă o sorbitură. Alcoolul mi-a ars gâtul — ca un medicament concentrat, amar. Din patru guri, am golit paharul. Joey ni le-a umplut din nou.

— Tu l-ai găsit? l-am iscodit.

— Da, a rostit stingher. Eu l-am găsit. Și... dacă aș fi știut, nu l-aș fi lăsat pe tipul cu livrarea să...

— Ce tip?

— Un tip de la magazinul de băuturi din zonă. Din ce am dedus eu, fratele dumneavoastră a sunat la magazin ieri după-amiază și i-a rugat să-i livreze două sticle de Canadian Club în cameră. Cel puțin așa mi-a povestit Phil, portarul din schimbul celălalt. Era de serviciu când a apărut tipul de la magazin și a întrebat la ce număr locuiește fratele dumneavoastră. Dacă aș fi fost aici, v-aș fi sunat imediat — pentru că după ce s-a întâmplat acum două săptămâni, am știut că are o problemă cu băutura. În fine, eu am ajuns în jur de șapte. N-am auzit nimic de domnul Smythe până după miezul nopții, când m-a sunat. Părea beat turtă. I se împleticea limba în gură. Nu înțelegeam nimic din ce zicea. Așa că am pus pe cineva să stea în locul meu și m-am dus sus. Cred că am ciocănit vreo cinci minute. Nici un răspuns. M-am

întors la Recepție și am luat cheia de rezervă. Când am deschis ușa...

S-a oprit brusc și a inspirat adânc.

— Trebuie să vă mărturisesc, don'șoară Smythe, că nu mi-a plăcut ce am văzut. Se prăbușise pe podea. Din gură îi curgea sânge. Și pe telefon am găsit sânge, așa că atunci când m-a sunat probabil că hemoragia deja se pornise. Voiam să vă dau telefon — dar situația era atât de rea, că mi-am zis mai bine să aștept ambulanța. Au ajuns aici în zece minute. Dar el deja murise. Apoi au apărut polițiștii și de aici încolo s-au ocupat ei de tot. Mi-au cerut să nu vă anunț eu „pentru că ei trebuie să vă dea vestea."

S-a întins după un pahar și și-a turnat niște scotch.

— Cred că am nevoie de o tărie, rosti Joey, dând băutura pe gât. Nu pot să vă spun cât de rău îmi pare.

— Nu e vina ta, îl liniști Jack.

— Cele două sticle de Canadian Club... erau goale? l-am întrebat.

— Da, nici o picătură n-am mai găsit în ele.

Am rememorat dimineața de la spitalul Roosevelt, când l-am prevenit pe Eric că doctorul îi interzisese categoric alcoolul. Primise vestea într-o dispoziție filosofică. Deși nu se exprimase cu voce tare, părea încântat că se găsește din nou pe tărâmul celor vii. De-a lungul celor două săptămâni din Sagaponack, începuse să-și revină. Iar după aia, la naiba, l-am lăsat singur douăzeci și patru de ore și el...

Mi-am înăbușit un suspin și mi-am prins capul între palme. Jack m-a mângâiat pe păr.

— E-n regulă, m-a consolat.

— Nu, nu e, am strigat. S-a sinucis.

— N-ai de unde să știi asta.

— A băut două sticle de Canadian Club, perfect conștient că duodenul lui nu o să mai reziste. L-am avertizat și eu și doctorii. Părea așa de bine ieri când ne-am întors din

Long Island. Chiar nu mă mai îngrijora atât de tare. Dar m-am înșelat...

Am început să hohotesc amarnic. Jack m-a îmbrățișat și m-a legănat.

— Nu te învinovăți, Sara.

Joey a tușit nervos.

— Mai trebuie să vă mărturisesc ceva, domnișoară Smythe. Am aflat de la Phil. Ieri, pe la trei după-amiază, fratele dumneavoastră a avut un vizitator. Un tip la costum ce căra o servietă după el. I-a arătat lui Phil o legitimație și i-a spus că e agent federal. I-a cerut lui Phil să-l caute pe domnul Smythe și să-i transmită să coboare în hol — dar să nu-i spună cine-l caută. Phil n-a avut încotro. Domnul Smythe a coborât și agentul i-a vârât un document în mână, după care s-a apucat să înșire niște baliverne din alea oficiale: „Prin prezenta ați luat la cunoștință că... bla, bla, bla." Phil n-a auzit restul. Dar mi-a povestit că fratele dumneavoastră părea destul de uluit de cele auzite.

— Și ce s-a întâmplat mai apoi? am întrebat.

— Bărbatul a plecat, iar fratele dumneavoastră s-a întors în cameră. Vreo oră și jumătate mai târziu, a apărut tipul de la magazinul de băuturi.

— Și Eric n-a ieșit deloc în tot acest timp?

— Phil susține că nu.

— Atunci documentul se mai află încă acolo. Să mergem.

Joey șovăi.

— E multă dezordine sus, domnișoară Smythe. Poate ar fi mai bine să așteptați...

— O să suport, am zis, ridicându-mă în picioare.

— Nu e o idee bună, s-a împotrivit Jack.

— Eu judec ce e bine și ce nu, am rostit ferm și m-am îndepărtat de bar.

Joey și Jack m-au urmat imediat. Joey s-a oprit la recepție și a luat de pe panoul din spatele tejghelei cheia de la apar-

tamentul 512. Am urcat cu liftul până la etajul cinci. Joey a ezitat înainte să vâre cheia în broască.

— Sunteți sigură că vreți să intrați, domnișoară Smythe?

— Da.

— Lasă-mă pe mine, s-a oferit Jack.

— Nu. Vreau să văd cu ochii mei.

Joey a ridicat din umeri și a răsucit cheia. Ușa s-a întredeschis ușor. Am pășit înăuntru. Mi-am ținut respirația. Mă așteptam să văd un covor pătat de sânge. Dar nu mă pregătisem pentru dimensiunea uriașă a acelei pete. Sângele încă nu se uscase și strălucea. Peste tot: pe telefon, pe mobilă... Pe unul dintre pereți și pe o măsuță se zărea urma însângerată a unei palme, probabil acolo unde Eric căzuse și încercase să se sprijine. Brusc, mi-a venit în minte secvența oribilă a ultimelor minute de viață ale fratelui meu. Băuse pe canapeaua șubredă. O sticlă goală de Canadian Club zăcea pe podea, lângă un televizor mic. Cea de-a doua sticlă — în care abia dacă mai rămăseseră două degete de alcool — se găsea pe măsuța joasă de lemn laminat. Pe canapea am văzut un pahar stropit cu sânge. Probabil că hemoragia se pornise când încă se mai lupta cu ultima sticlă. Înspăimântat, își acoperise gura cu mâna (motivul tuturor acelor amprente roșii). Apoi se târâse până la telefon și-l sunase pe Joey. Dar pentru că era prea băut și prea șocat de ceea ce se petrecea cu el, n-a reușit să spună nimic coerent. A dat drumul receptorului și a căzut peste masa care-i servea și ca birou. S-a spijinit de ea cât a putut, după care s-a prăbușit pe covor. Și a murit imediat. Ori cel puțin așa speram. Pentru că m-ar fi ucis ideea că Eric a avut parte de o suferință îndelungată.

M-am ferit să privesc pata de sânge de pe jos și m-am uitat spre măsuța pentru ziare. Sub o scrumieră se zărea un document cu aspect oficial. Și acesta era stropit cu sânge. L-am scos și l-am cercetat. Era o notificare din partea IRS,

prin care îl informau că va fi supus unui control și că în baza informațiilor primite de la National Broadcasting Company, îi solicitau o plată imediată de 43 545 de dolari pentru a acoperi impozitele aferente ultimilor trei ani. În scrisoare se mai menționa că dacă dorea să conteste această impunere, avea la dispoziție treizeci de zile pentru a prezenta, la cel mai apropiat sediu IRS, dovezile care să-l disculpe. În situația în care refuza să respecte termenul-limită și/sau nu plătea suma specificată, urma să fie judecat și condamnat la închisoare, iar toate posesiunile îi vor fi confiscate.

Patruzeci și trei de mii și cinci sute patruzeci și cinci de dolari. Nu-i de mirare că băuse două sticle de Canadian Club. Măcar să-mi fi telefonat. Aș fi închiriat o mașină și l-aș fi dus în Canada. Sau i-aș fi dat suficienți bani să zboare până în Mexic și să supraviețuiască două, trei luni. Dar Eric s-a panicat și a clacat. Ori pur și simplu n-a suportat ideea unui proces suplimentar pe lângă procesul HUAC — urmat apoi de închisoare, faliment și ani de zile în care să încerce să-și achite datoriile.

Scrisoarea îmi tremura în mână. Jack a venit imediat lângă mine ca să mă susțină.

— Nenorociții, nenorociții, nenorociții naibii, am repetat eu întruna.

Jack a luat documentul și l-a citit.

— Dumnezeule, cum au putut să facă asta?

— Cum? Cum? m-am dezlănțuit. Foarte simplu. Dacă Eric ar fi cooperat și le-ar fi dat nume, această citație n-ar fi venit niciodată. Dar dacă nu dansezi după cum îți cântă javrele astea, atunci fac tot posibilul să te distrugă. *Totul.*

Am început să plâng și m-am aruncat la pieptul lui Jack.

— Îmi pare rău. Îmi pare așa de rău, Sara...

Am simțit o altă mână pe umăr. Era Joey.

— Haideți să ieșim de aici, ne-a îndemnat el. Nu mai e nimic de văzut.

Am reușit cumva să ajungem din nou la lift și apoi în bar. Joey ne-a lăsat sticla de whisky și două pahare. Jack a turnat câte o porție pentru fiecare. Mă cufundam într-un șoc tot mai profund — degetele îmi tremurau incontrolabil. Din fericire, băutura m-a ajutat puțin. Pentru a opta oară în seara aceea, mi-am revenit. Jack zăcea într-un fotoliu, privind în gol. I-am atins mâna.

— Te simți bine? l-am întrebat.

— Doar copleșit. Și vinovat că...

A ezitat.

— Că... ?

— Vinovat că nu m-am împăcat niciodată cu Eric așa cum ar fi trebuit.

— Se mai întâmplă.

— Ar fi trebuit să mă străduiesc mai mult. Ar fi trebuit...

S-a oprit brusc, cu ochii plini de lacrimi. Oamenii te surprind uneori în cele mai ciudate momente. Iată-l pe Jack — care nu-l plăcuse niciodată prea tare pe fratele meu — vărsând lacrimi la moartea lui. Numai tragediile reale sunt în stare să provoace astfel de reacții. Ele reamintesc tuturor că neînțelegerile pe care le avem nu au nici un rost în final. Moartea reduce la tăcere orice conflict — ne face să înțelegem că disputele se dovedesc neîntemeiate; pentru că reprezintă doar un moment. Și acel moment — bucata de timp pe care noi o numim viață — nu înseamnă nimic. Și totuși, nu ne putem lipsi de discuții aprinse, de certuri, de ranchiună, de angoasă, de gelozie, de resentimente... partea întunecată și schizoidă ce marchează tuturor existența. Trăim perfect conștienți că într-o zi se va sfârși totul, că nimeni și nimic nu scapă de spectrul morții. Poate că așa se explică nașterea furiei — este felul în care ne împotrivim lipsei noastre de însemnătate. Furia oferă importanță unor lucruri fundamental nesemnificative. Furia ne face să uităm că nu vom trăi o veșnicie.

Am băut și mai mult whisky. A avut efectele lui benefice. N am mai vorbit o vreme. Am stat pur și simplu în bar până când s-a luminat de ziuă. Eu am fost cea care a spart tăcerea:

— Trebuie să-l anunț pe Ronnie.

Da. Mă gândeam și eu la asta. Vrei să-l sun în locul tău?

Nu. Trebuie să afle de la mine.

I am rugat pe Joey să se ducă sus și să scotocească printre hârtiile lui Eric până dă de programul lui Ronnie. L-a descoperit pe aceeași masă unde se afla și notificarea de la IRS. Ronnie cânta în Houston în seara aceea. Am așteptat până la prânz ca să-l sun — mă întorsesem la mine în apartament și începusem deja pregătitile pentru înmormântare. Ronnie era amețit când a răspuns. A părut surprins să mă audă, după care s-a îngrijorat brusc.

— Nu-mi place tonul tău, a spus.

Pentru că e de rău, Ronnie.

E vorba de Eric, nu? m-a întrebat cu vocea gâtuită.

Atunci i-am mărturisit. Am încercat să-i prezint totul cât mai simplu, pentru că știam că se va prăbuși dacă îi ofer prea multe detalii. S-a așternut o tăcere prelungită după ce am terminat.

— Ronnie... ești bine? l-am întrebat.

Tăcere.

De ce nu m-a sunat? a șoptit el, doborât. Sau pe tine?

— Nu știu. Sau poate că știu, dar nu vreau să-ți zic...

— Te-a iubit mai mult decât...

— Te rog, Ronnie. Nu mai suport să...

Bine, bine.

Tăcere din nou.

— Mai ești acolo?

— Oh, Isuse, Sara...

A început să plângă. Legătura s-a întrerupt brusc. O jumătate de oră mai târziu, m-a sunat el. Părea zguduit, dar nu-și pierduse cumpătul.

— Îmi cer scuze că am închis. Dar nu mai puteam să...

— Nu e nevoie să-mi explici. Te simți mai bine acum?

— Nu, a rostit el pe un ton neutru. N-o să-mi revin niciodată.

— Știu. Știu.

— Chiar l-am iubit.

— Și el pe tine, Ronnie.

Îl auzeam cum înghite cu dificultate, străduindu-se să-și oprească lacrimile. De ce încercăm întotdeauna să fim curajoși în momente în care bravura devine inutilă?

— Nu știu ce să spun, Sara. Încă nu realizez și nici nu pricep.

— Nu te mai chinui. Înmormântarea e poimâine. Crezi că poți ajunge?

— În nici un caz. Basie e un artist foarte strict. Te-ar învoi doar dacă ți-ar muri mama. Dar să pleci înapoi la New York pentru înmormântarea unui prieten? Exclus. Și oamenii ar începe să mă chestioneze cu privire la relația mea cu Eric.

— Nu-ți face griji.

— Ba da. Vreau să fiu acolo. Ar trebui să fiu acolo.

— Sună-mă când te întorci în oraș. Sună-mă ori de câte ori simți nevoia.

— Mulțumesc.

— Ai grijă de tine.

— Și tu. Sara?

— Da.

— Eu ce-o să fac de aici înainte?

Habar n-aveam. Dar știam exact ce anume voi face eu. După ce am pus receptorul în furcă, m-am târât în dormitor, m-am trântit pe pat și m-am dezlănțuit. Am plâns o oră întreagă. Jack a încercat să mă consoleze, dar am țipat la el să mă lase în pace. Trebuia să fac asta — să jelesc până nu mai pot; să mă las copleșită de grozăvia celor întâmplate.

Există momente în viață când ai senzația că o să plângi la nesfârșit. Dar nu e așa. Într-un târziu, epuizarea fizică te obligă să te oprești, să te potolești și să te calmezi, chiar dacă te afli în miezul suferinței celei mai teribile. Așadar, după o oră sau o oră și jumătate (pierdusem noțiunea timpului), m-am ridicat din pat. Mi-am scos hainele și le-am azvârlit pe jos. Am umplut cada cu apă foarte fierbinte. M-am strâmbat când am alunecat în ea, dar trupul mi s-a obișnuit iute cu căldura. Am luat un prosop, l-am înmuiat și mi l-am pus peste față. L-am lăsat așa încă o oră, vreme în care m-am străduit să-mi golesc mintea. Jack n-a intrat ca să vadă cum mă simt. O mișcare înțeleaptă din partea lui. A priceput că trebuie să păstreze distanța. Când am ieșit, în sfârșit, din baie — acoperită cu un halat și cu un prosop pe cap, nici nu m-a îmbrățișat și nici nu m-a întrebat ceva stupid de genul „Te simți mai bine, iubito?" A fost suficient de deștept ca să realizeze că nu se poate discuta cu mine în acele momente.

M-a întrebat doar dacă mi-e foame.

Am dat din cap că nu și m-am așezat pe canapea.

— Vino aici, i-am zis.

S-a apropiat de mine și i-am cuprins fața cu palmele. N-am scos un cuvânt. Doar l-am privit îndelung. Nici el n-a spus nimic. Și nici n-a căutat să afle la ce mă gândesc. Poate că știa. *Acum, tu ești tot ce mai am pe lume. Tot.*

Înmormântarea lui Eric a avut loc peste două zile. Slujba s-a desfășurat la Casa de Pompe Funebre Riverside de pe strada 75. Doar vreo douăsprezece persoane au participat: Jack și Meg, Joel Eberts, câțiva prieteni de-ai lui Eric de pe vremea când făcea teatru, un coleg sau doi de la Columbia. N-a venit nimeni de la NBC. Marty Manning a trimis totuși o coroană și o scrisoare pentru mine în care își exprima convingerea că Eric nu fusese numai un scriitor strălucit de comedie, ci și un om cu adevărat deosebit... care nu merita soarta crudă ce se abătuse asupra lui:

„Trăim vremuri ciudate", scria Manning, *„dacă un om atât de amuzant și de blând ca fratele dumneavoastră ajunge la disperare. Toți cei din show l-au iubit. Ne-am dori să fim acolo luni ca să ne putem lua la revedere cum se cuvine — însă lunea este ziua noastră finală de repetiții. Și cum Eric însuși ar fi spus: Spectacolul trebuie să continue. Vă aflați în gândurile noastre..."*

Știam foarte bine (de la Eric) că lunea abia se făcea prima lectură a scenariului — și că nimic nu începea înainte de ora unsprezece. Dacă Manning și ceilalți ar fi vrut, ar fi putut să vină fără probleme la slujba de la ora zece. Dar le-am înțeles reticența de a-și face apariția la înmormântare. Așa cum am înțeles și ce voia să spună prin faptul că Eric a ajuns la disperare. Manning și cei din echipă se temeau să nu aibă parte de aceeași soartă. Și sunt ferm convinsă că Ira Ross și acoliții lui de la etajul patruzeci și trei trimiseseră o directivă prin care cereau personalului NBC să nu participe la înmormântare. Mai bine să se ferească de alte probleme, în eventualitatea că FBI-ul se hotărâse să posteze un agent la ușă care să-și noteze numele tuturor celor ce îndrăzneau să-și arate solidaritatea față de Eric.

După cum s-a dovedit, domnul Hoover și asociații lui au tras concluzia că moartea fratelui meu nu reprezenta o amenințare la adresa securității naționale — n-am detectat nici urmă de FBI. Cu condiția să nu se fi ascuns în Capela Riverside prin cine știe ce ungher.

Cele douăsprezece persoane care au îndrăznit totuși să participe la ceremonia funerară s-au așezat pe primele două rânduri, în timp ce preotul unitarian, pe nume Roger Webb, a ținut un discurs elocvent despre onestitatea lui Eric, despre conștiința lui integră și despre curajul dovedit. Casa de pompe funebre mi-l recomandase când le-am spus că Eric era ateu în esență („Atunci reverendul acesta unitarian va fi perfect pentru dumneavoastră" mi-a propus directorul). Mă așteptam să văd un slujbaș al bisericii plictisit, care să ros-

tească două, trei rugăciuni, apoi să bălmăjească niște platitudini crase și care să-și verifice ceasul din când în când. Însă Roger Webb era tânăr, inimos și foarte drăguț. M-a sunat cu o zi înainte de înmormântare și mi-a pus o mulțime de întrebări despre Eric. I-am sugerat să treacă pe la mine ca să discutăm mai detaliat. A apărut câteva ore mai târziu — un bărbat tânăr, în jur de treizeci de ani, cu o față copilăroasă, născut în Columbus, Ohio. Din comentariile sale inițiale, în timp ce savuram o cafea, am simțit că e un tip cumsecade și, ca majoritatea unitarienilor, cu un temperament liberal. Așa că mi-am deschis sufletul în fața lui, povestindu-i exact ce se petrecuse cu Eric, subliniind alegerea lui admirabilă, dar și dezastruoasă de a refuza să se transforme într-un turnător. Am riscat și i-am mărturisit și despre Ronnie.

M-a ascultat în tăcere, apoi mi-a spus:

— Se pare că fratele dumneavoastră a fost un om remarcabil. Și original.

Mi s-a pus un nod în gât.

— Da. Cu certitudine.

— Conaționalii noștri sunt mai degrabă speriați de originalitate. Desigur că ne mândrim cu individualismul aspru în genul lui John Wayne, dar în adâncul inimii noastre suntem o națiune de „Babbiți"[40]. „Nu te da în stambă, nu încălca normele sociale, nu pune la îndoială corectitudinea sistemului, fii un jucător de echipă, fii un om de lume." Dacă nu te supui, Dumnezeu cu mila.

— Ați vorbit ca Eric.

— Sunt convins că fratele dumneavoastră s-ar fi exprimat în vorbe mult mai meșteșugite. *Marty Manning Show* se numără printre emisiunile mele preferate.

— Aș vrea să vorbiți sincer la slujbă, dacă nu vă deranjează.

---

[40] *Babbitt* — roman al scriitorului Sinclair Lewis, care satirizează cultura americană și superficialitatea clasei de mijloc.

— În ziua de astăzi nu prea-ți dă mâna să te exprimi cu toată sinceritatea, pentru că oricine îți poate folosi vorbele împotriva ta. Există însă și alte mijloace ca să transmitem un mesaj anume.

A doua zi dimineață, Roger Webb s-a așezat la stânga sicriului fratelui meu și s-a adresat grupului de douăsprezece persoane, vorbindu-ne despre ce înseamnă să alegi.

— Alegerile ne caracterizează. Alegerile ne silesc să ne confruntăm cu propriul eu — cu aspirațiile, temerile, natura noastră etică. De-a lungul vieții, alegem deseori în mod eronat. Sau, ca în cazul lui Eric, facem ceva eroic — alegem varianta corectă, chiar dacă știm că astfel ne distrugem viața. Eric s-a confruntat cu o decizie îngrozitoare. Să-i rănească pe ceilalți ca să se salveze pe sine? O asemenea alegere iluminează conștiința individuală. Dacă Eric ar fi optat pentru salvarea propriei persoane, oricine i-ar fi înțeles decizia, pentru că, la urma urmei, instinctul de supraviețuire este unul major. Vorbind în numele meu acum, nu știu cum aș fi procedat dacă aș fi fost pus în aceeași situație. De aceea, sper să găsim cu toții înțelegere în inimile noastre pentru cei care au trebuit să facă o astfel de alegere și care, dintr-un motiv sau altul, nu au izbutit să dea dovadă de o lipsă de egoism similară cu a lui Eric. Iertarea constituie unul dintre cele mai dificile lucruri din viață — și poate cel mai important. Comportamentul lui Eric a fost unul extrem de curajos. Dar nici cei care s-au plasat în cealaltă tabără nu ar trebui condamnați. America trăiește vremuri ciudate — și care, presimt, vor fi considerate în viitor drept o conjunctură nebunească, demagogică a istoriei noastre colective. Nădăjduiesc că vom redescoperi cu toții curajul de accepta și a înțelege presiunile morale la care am fost supuși. Haideți să salutăm bravura lui Eric Smythe, dar să arătăm compasiune și celor care au considerat că este necesar să facă alegeri mai puțin îndrăznețe. Având în vedere că sunt preot, ar trebui probabil să în-

chei această ceremonie cu câteva versete din Biblie. Dar pentru că sunt unitarian, îndrăznesc să apelez la poezie — mai exact, vă voi împărtăși câteva versuri din Swinburne. „Dormi. Iar dacă viața s-a purtat rău cu tine, iart-o. Dacă lucruri bune ți-a adus, mulțumește-i, căci nu mai ai mult de trăit. Iar mulțumirea și iertarea lucruri bune sunt."

Lângă mine, Jack și-a cuprins fața cu palmele. Meg a început să suspine. Nici ceilalți participanți nu s-au lăsat mai prejos. Eu însă priveam țintă spre sicriu, înmărmurită de ceea ce se întâmpla. Poate din cauza aspectului funest al coșciugului simplu din pin și a certitudinii că fratele meu se găsește prins înăuntrul lui. Ori poate din cauza gândului că tot ceea ce facem în viață are drept rezultat până la urmă această scenă — și că de destin nu te poți ascunde. Indiferent de motiv, mă simțeam mult prea amorțită ca să plâng, prea șocată.

Am rostit cu toții Tatăl nostru. Ne-am rugat ca păcatele noastre să fie iertate, așa cum cum și noi îi iertăm (se presupune) pe cei care au greșit față de noi. Am îngânat un singur imn, „Apărătorul nostru cel atotputernic este bunul și marele Dumnezeu" — pe care l-am ales nu datorită mesajului lutheran înălțător, ci pentru că Eric îmi mărturisise că acesta este singurul cânt pe care nu și-l poate scoate din cap, încă de pe vremea când părinții noștri ne cărau obligatoriu la biserică. Roger Webb ne-a binecuvântat și ne-a urat să mergem în pace. Antreprenorii de pompe funebre au deplasat sicriul de-a lungul culoarului central. I-am urmat și am ieșit afară unde domnea o zi perfectă de primăvară. În timp ce sicriul era urcat în mașina mortuară, ne-am îmbrățișat și ne-am șters ochii. Oamenii au început să-și ia la revedere. Numai patru dintre noi — eu, Jack, Joel Eberts și Roger Webb — aveam să-l însoțim pe Eric la crematoriul din Queens. Eu am vrut astfel — pentru că știam că toate privirile vor fi îndreptate spre mine când sicriul va dispă-

rea în cuptor și îmi doream ca aceste ultime clipe să fie unele private.

Am călătorit într-o limuzină lungă și neagră. Pe podul Queensboro am nimerit într-un blocaj de neînchipuit. Ceva mai în față se petrecuse un accident. Toată lumea claxona. Nici unul dintre noi nu mai vorbise de când plecasem de la casa de pompe funebre. Roger Webb a spart tăcerea:

— Pare-se că o să întârziem puțin, a rostit absent.

— Cred că ne vor aștepta, a spus mucalit Joel Eberts, făcându-mă să chicotesc pentru prima dată după mult timp.

— Lui Eric i-ar fi plăcut atmosfera, am strigat eu ca să acopăr zgomotul asurzitor al claxoanelor. Părăsirea perfectă a New Yorkului. Chiar dacă nu s-a dat niciodată în vânt după Queens.

— Nici un locuitor al Manhattanului nu iubește Queensul, Bronxul sau Brooklynul, a adăugat Joel Eberts. Problema e că, atunci când mori, Manhattanul nu te mai vrea. Inevitabil, ești expediat în Queens, Bronx sau Brooklyn. Ironic, nu?

— Fratele dumneavoastră a specificat în testament că dorește să fie incinerat? m-a întrebat Roger Webb.

— Nu a lăsat nici un testament, a intervenit domnul Eberts.

— Previzibil de altfel, l-am lămurit pe Roger Webb. Eric nu cunoștea noțiunea de eficiență. Nu că ar exista vreo mare avere. Și chiar dacă ar fi existat, nenorociții ăia de la IRS ar fi înhățat totul. Normal că acum vor încerca să pună sechestru pe cele câteva lucruri care au mai rămas de pe urma lui.

— Vorbim despre asta altădată, Sara, m-a ponderat Eberts.

— Da, altădată, am rostit epuizată.

— Joel are dreptate, a spus și Jack, strângându-mă de mână. Toate lucrurile la vremea lor. Ai suferit și-așa destul.

— Și tot nu s-a terminat, am zis posacă.

— Părinte, ați ținut o slujbă grozavă, a schimbat subiectul Joel. Dar trebuie să vă mărturisesc ceva: deși cred că în-

toarcerea obrazului celălalt reprezintă o idee nobilă, deosebită, punerea ei în practică e al dracului de imposibilă... scuzați-mi limbajul.

— Eu sunt unitarian, așa că puteți folosi „al dracului" ori de câte ori doriți, a replicat Roger Webb. Aveți dreptate. „Să întorci și obrazul celălalt ca să mai încasezi o palmă" este o idee creștină. Și ca mai toate idealurile — și mai ales cele creștine — e foarte greu să le atingi. Dar trebuie să încercăm.

— Chiar și când ne confruntăm cu o trădare de cea mai joasă speță? a insistat Joel. Iertați-mă, dar eu cred în ciclul cauză–efect. Dacă riști să faci *x*, atunci *y* se va întâmpla cu siguranță. Problema e că marea majoritate a oamenilor au senzația că pot ține piept consecințelor lui *y*. Complet eronat. Întotdeauna lucrurile se sfârșesc prost.

— O viziune a moralității de tip Testamentul Vechi, nu?

— Părinte, eu sunt evreu, i-a explicat Joel Eberts. Normal că bag la înaintare învățămintele Vechiului Testament. Ai făcut o alegere, ai luat o hotărâre, atunci fă bine și trăiește cu implicațiile ei.

— Așadar, în opinia ta, nu putem visa la absolvirea păcatelor? l-a întrebat Jack.

— Ai vorbit ca un bun catolic, a răspuns Joel. Asta e marea diferență între evrei și irlandezi. Deși ambele popoare se scaldă în sentimentul vinovăției, voi alergați în permanență după mântuire. Întotdeauna vă dați peste cap pentru a fi iertați. În vreme ce noi, evreii, intrăm în mormânt, învinovățindu-ne pentru *toate*.

Într-un târziu, traficul s-a decongestionat. În zece minute am ajuns la porțile crematoriului. S-a așternut din nou tăcerea. Am străbătut drumul pavat și am trecut pe lângă șirul de morminte. La capătul spațiului pentru pietrele funerare, ne-am oprit în fața unei clădiri din piatră, pe acoperișul căreia se zărea un coș înalt și îngust. Mașina a trecut de intra-

rea principală și s-a îndreptat spre partea din spate a crematoriului. Noi am rămas la intrare. Șoferul limuzinei s-a întors spre noi și ne-a comunicat:

— Vom aștepta aici, până când va veni cineva să ne anunțe că sunt gata.

Zece minute mai târziu, un domn cărunt, îmbrăcat într-un costum negru, a apărut în cadrul ușii și ne-a făcut semn din cap să intrăm. Capela era o încăpere mică, simplă, cu cinci rânduri de strane. Coșciugul lui Eric stătea pe un catafalc, la dreapta altarului. Ne-am așezat toți patru pe primul rând. Așa cum hotărâsem înainte, Roger Webb n-a mai rostit nici o rugăciune finală. Și nici o binecuvântare. A citit pur și simplu un singur paragraf din *Cartea Apocalipsei*:

> Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor;
> Și nu va mai fi nici moarte, nici întristare
> Nici tânguire, nici lacrimi, nici durere;
> Căci lucrurile dintâi au trecut.

Nu credeam o iotă din pasajul acesta biblic. Și nici fratele meu. Și după cum am simțit, nici Roger Webb. Dar îmi plăcuse dintotdeauna senzația pe care ți-o lăsau cuvintele: ideea de eternitate lipsită de angoasă și necazuri; o răsplată celestă pentru vicisitudinile vieții. Roger Webb a rostit versetele minunat. Atât de frumos, încât mi s-a pus un nod în gât. Un moment mai târziu, am auzit un clinchet metalic. Draperia din spatele catafalcului s-a ridicat și banda rulantă de sub sicriu a început să se deplaseze spre cuptor. M-am încordat imediat. Jack m-a apucat de mână și mi-a strâns-o tare.

Draperia a căzut la loc. Directorul ne-a deschis ușile de la capelă. Am ieșit și am pornit din nou spre oraș.

Când am ajuns la apartament, Jack s-a oferit să rămână cu mine peste noapte. Dar asta ar fi însemnat cinci nopți la rând — și cu toate că n-a spus nimic, știam că Dorothy se

impacientase din cauza absenței lui prelungite de acasă. Nu voiam ca din cauza mea să stric echilibrul stabilit de comun acord, așa că am insistat să plece.

Uite ce-ți propun, mi-a zis Jack. Îmi iau liber de la serviciu tot restul săptămânii și mâine vin și stau cu tine toată ziua.

Nu poți să faci așa ceva. Și știi foarte bine. Deja ai lipsit jumătate de săptămână.

– Dar tu ești mai importantă.

— Nu, l-am refuzat ferm după care l-am îmbrățișat. Nu, nu sunt. Ai o slujbă pe care trebuie s-o respecți. N-o risca pentru mine. O să mă descurc.

Mi-a promis că mă va suna în fiecare zi, de două ori. Primul telefon primit a doua zi de dimineață a venit din partea casei de pompe funebre Riverside. Se întorsese cenușa lui Eric de la crematoriu și voiau să verifice dacă sunt acasă în dimineața asta.

O oră mai târziu a țârâit soneria. Un domn în vestimentație neagră și cu o pălărie de fetru pe cap mi-a făcut o plecăciune politicoasă, m-a întrebat cum mă numesc, după care mi-a înmânat o cutie mică, împachetată într-o hârtie maro. Am dus-o în casă, am pus-o pe masa de la bucătărie și am privit-o vreme îndelungată. Într-un târziu, mi-am luat inima în dinți și am desfăcut-o. Nu cerusem o urnă — astfel, cenușa fratelui meu mi se returnase într-o cutie pătrățoasă de carton, vopsită în verde și cu margini decorate simplu. Capacul era acoperit cu o coală mai groasă, albă. Pe ea scria: *Eric Smythe*. Am admirat caligrafia impresionantă.

M-am abținut să ridic capacul și să arunc o privire înăuntru. În schimb, mi-am pus pardesiul de ploaie și am vârât cutia într-un buzunar. Am plecat de acasă și am coborât pe Broadway spre stația de metrou de pe strada 72.

Știam unde mă duc. Alesesem locul cu câteva zile mai devreme — când mă întrebasem (într-unul dintre puținele

momente de luciditate) unde și-ar fi dorit Eric să-i împrăștii cenușa. Deși râul Hudson ne-ar fi convenit amândurora, bănuiam că s-ar fi împotrivit ideii de a sfârși în apropiere de New Jersey — de vreme ce nu înceta niciodată să glumească pe seama lui (odată, când îi sugerasem să facem o ieșire la Princeton și prin împrejurimi, mi-a răspuns sec, „Scuze, dar Jersey mă lasă rece").

Râul East fusese și el eliminat de pe lista mea cu posibilități — pentru că Eric nu avea nici o legătură cu el. La fel și Central Park — deoarece, în fond, fratele meu ultraurban și foarte civilizat nu se gândea prea mult la spațiile verzi sau la cele deschise. Lui îi plăceau haosul dement al străzilor, traficul infernal, agitația frenetică a mulțimilor, vivacitatea inepuizabilă a Manhattanului. O parte din mine își dorea să împrăștii cenușa pe strada 42, dar părea puțin cam sumbru. Apoi mi-a venit ideea potrivită. Cu toate că Eric nu avea afinități pentru verdeață sau pentru terenurile bogate în vegetație, își petrecea o cantitate semnificativă de timp într-unul din cele mai pline de beton spații publice cu putință: Washington Square Park. În anii în care a locuit în Village, acesta reprezenta biroul lui extern: un loc în care zăbovea cu orele, pe o bancă din parc, cu un roman în mână sau în care îi privea amuzat pe traficanții de droguri ce ocupau colțul de nord-est. Îmi vorbea adesea despre cât de tare îi plăcea dezordinea lipsită de pretenții a parcului, ca să nu mai vorbim de colecția de lepădături ale New Yorkului ce-și făceau veacul pe-acolo în fiecare zi.

— Când mă duc în parc, mi-a mărturisit el odată, înțeleg de ce naiba m-am cărat din Hartford și nici că m-am mai uitat înapoi.

Așa că acum se va amesteca pe vecie cu obișnuiții vizuinii sale preferate în aer liber.

Desigur că n-am putut să iau nici un taxi până în centru. Cu toate că Eric se dovedise mână spartă în ultimii săi ani

de viață, i-ar fi plăcut la nebunie ideea de a merge spre locul de odihnă veșnică, plătind doar câțiva bănuți pentru biletul de metrou. N-am vrut să mă însoțească nimeni ca să mă ajute. Era ultimul moment petrecut alături de fratele meu și îmi doream cât mai multă intimitate.

M-am strecurat prin bariera mică și rotitoare și am prins metroul spre sud. Ceasul arăta ora zece. Nu mai era o oră de vârf, dar aglomerația încă te mai sufoca în subteran. N-am găsit locuri libere, așa că am stat în picioare tot drumul, agățată de o curea. Cineva a dat peste mine. Mi-am dus instinctiv mâna la buzunar. Un gând răutăcios mi-a trecut prin minte: mi-am imaginat că un hoț de buzunare ar fi furat cutia. Bietul ticălos ar fi suferit un infarct când ar fi descoperit ce șterpelise.

Am coborât la Sheridan Square și m-am îndreptat spre est. Am ocolit puțin pe strada Bedford — unde se găsea primul apartament în care locuisem când venisem în Manhattan. M-am plimbat pe strada Sullivan și am trecut pe lângă clădirea de cărămidă în care trăise Eric peste zece ani. Mi-am amintit toți anii aceia din Village. M-am întrebat ce șanse ar fi avut Eric să supraviețuiască dacă n-ar fi dobândit un asemenea succes. Dacă n-ar fi fost un scenarist excelent într-un mediu nou și popular, oare agenții l-ar fi ignorat? Nici un succes de pe lumea asta nu merita prețul plătit de fratele meu.

Când am ajuns în Washington Square, soarele te orbea cu strălucirea lui. Doi bețivi dormeau tolăniți pe niște bănci. Doi traficanți tineri vindeau pe ascuns marijuana. Câțiva studenți ignorau fără jenă regula „Nu călcați pe iarbă". Alături se zărea un flașnetar cu o maimuță pe umăr. Bărbatul a învârtit manivela neunsă a mașinăriei și din pântecul ei a început să prindă viață o versiune de cabaret a fragmentului „La donna è mobile" din *Rigoletto*. Eric ar fi fost de acord atât cu Verdi, cât și cu amestecul acela excentric de note ce-i însoțeau plecarea în lumea de dincolo. Am privit spre cerul

senin și am constatat cu surprindere că vântul nu adia deloc. Am scos cutia din buzunar. I-am ridicat capacul și m-am holbat la praful gros și alb dinlăuntrul ei. Am început să merg de-a lungul aleii ce se întindea prin tot parcul — o călătorie de maximum zece minute. La fiecare cinci metri, luam un pumn de cenușă pe care o risipeam pe cărare. Nu am verificat dacă cineva observă ceea ce fac. Nu m-am oprit din drum până când nu am dat roată parcului. Când am ajuns din nou la poarta de pe Fifth Avenue, cutia se golise. Eric dispăruse în neant. Am cotit spre nord și am pornit pe jos spre casă.

A doua zi m-am dus direct în Battery Park. Peste alte două sau trei zile (pierdusem noțiunea timpului), am nimerit tocmai în Cloisters, în Fort George Park. După cum mi-a promis, Jack m-a sunat de două ori pe zi, teribil de preocupat din cauza stării mele emoționale. L-am liniștit, spunându-i că mă simt bine. Fusese nevoit să plece la Wilmington și Baltimore și își făcea procese de conștiință că nu se află lângă mine.

— N-ai de ce să te îngrijorezi, i-am zis. Mă descurc.

— Ești sigură?

— Absolut, am mințit eu cu nonșalanță.

— Mi-e dor de tine. Rău.

— Ești cel mai bun om, Jack. Nu știu cum aș fi suportat toate astea fără tine.

Dar nu mă descurcam deloc bine. Au apărut insomniile. Mâncarea mea se rezuma la sărățele, supă Campbell la conservă și cafea în neștire. Opt ore pe zi mă plimbam, iar restul zilei îl petreceam la unul din marile cinematografe de pe Broadway. Ca și fratele meu în săptămânile ce au urmat concedierii sale, devenisem o hoinară profesionistă.

La o săptămână după înmormântare, am primit un telefon de la Joel Eberts. Părea abătut.

— Ești liberă în dimineața asta? m-a întrebat.

– Având în vedere că n-am serviciu, desigur.

– Atunci treci pe la mine pe la birou. Trebuie să discutăm câteva lucruri.

O oră mai târziu, băteam la ușa lui Joel, care părea neobișnuit de tulburat. M-a îmbrățișat părinteș și mi-a spus că arăt foarte obosită. M-a poftit să iau loc pe scaunul din fața biroului. A ridicat un dosar pe care scria „Eric Smythe" și s-a apucat să-l răsfoiască.

— Trebuie să vorbim despre unele aspecte. Mai întâi, chestiunea poliței de asigurare.

— Ce poliță?

— După cum a reieșit, NBC i-a făcut lui Eric o asigurare de viață, ca parte a serviciilor medicale oferite de companie în baza contractului de muncă și care au acoperit și facturile de spitalizare de luna trecută. Așa cum bine știm, compania nu i-a anulat polița medicală după ce l-a dat afară. Și am mai descoperit că nemernicii nu i-au anulat nici asigurarea de viață. În plus, anul trecut, când toți cei de la NBC îl considerau cireașa de pe tort — și mai exact o achiziție comercială valoroasă — i-au mărit valoarea poliței la suma de șaptezeci și cinci de mii de dolari.

— Doamne, Dumnezeule.

— Da, o grămadă de bani. Și toți îți revin ție.

— Doar nu vorbești serios.

— Mă rog, numai jumătate din ei vor intra în contul tău bancar. Pentru că jumătatea cealaltă va sfârși cu siguranță în buzunarele celor de la IRS. Știu că ei au cerut în jur de patruzeci și trei de mii de dolari... dar am un jurist bun pe taxe și impozite — uns cu toate alifiile, nenorocitul naibii. Am studiat cazul împreună cu el și sunt sigur că poate să mai reducă paguba cu vreo șapte, zece mii de dolari. Asta ar însemna vreo treizeci și cinci de mii pentru tine... o sumă deloc neglijabilă.

— Nu-mi vine să cred.

— Eric ar fi încântat să știe că banii ajung la tine.

— Dar fără testament, cine spune că or să ajungă la mine?

— Ești singura lui rudă în viață. Nu mai există alți frați sau surori, nu? Trebuie să mai scăpăm de câteva proceduri legale standard și gata. Crede-mă, e ca și rezolvat. Banii sunt ai tăi.

Am rămas mută. Pentru că nu-mi găseam cuvintele potrivite. Joel Eberts mă privea nedumerit.

— Astea au fost veștile bune, a continuat el.

— Adică?

A ezitat, după care a adăugat încet:

— Mai este ceva despre care vreau să discutăm.

Tonul lui m-a îngrijorat.

— E ceva serios? l-am întrebat.

— Mi-e teamă că da.

O altă pauză plină de subînțelesuri. Iar Joel Eberts nu proceda niciodată așa.

— Sara, a început el, aplecându-se spre mine. Trebuie să te întreb ceva.

— Bine, am răspuns, deja panicată. Întreabă-mă.

— Dacă ți-aș spune...

Vocea i s-a stins. Părea teribil de agitat.

— Ce s-a întâmplat, Joel?

— O parte din mine nu vrea să se implice în așa ceva.

— În *ce* mai exact?

— Nu știu dacă e bine să te întreb.

— Întreabă-mă.

S-a oprit puțin.

— În regulă. Să presupunem că aș cunoaște numele persoanei care l-a turnat pe Eric la FBI...

— *Serios*? am strigat.

Și-a ridicat mâna ca să-mi domolească entuziasmul.

— Să nu ne grăbim. Să presupunem că știu. Întrebarea e, și aș vrea să te gândești bine, dacă vrei să afli și tu.

Îți bați joc de mine? *Normal.* Spune-mi. Cine a fost nemernicul...?

Sara... Ești sigură?

Brusc, m-a trecut un fior. Dar am încuviințat din cap. Joel m-a privit fix câteva secunde.

- Jack Malone.

Zece

Am încremenit și mi-am coborât privirea spre mâini. Aveam senzația că mă lovise un trăsnet. Deși nu mă uitam spre el, știam că Joel nu-și dezlipise ochii de mine.

— Te simți bine? m-a întrebat.

Am scuturat din cap că nu.

— Îmi pare atât de rău.

— Când ai aflat?

— A doua zi după înmormântare.

— Și ai așteptat așa de mult ca să-mi spui?

— Trebuia să verific informația mai întâi. Nu voiam să-ți dau o asemenea veste, până nu aflam cu certitudine adevărul. Chiar și după ce îndoielile mi s-au risipit, am reflectat o vreme dacă să-ți mărturisesc sau nu...

— Ai procedat bine. Trebuia să știu asta.

A oftat din toți rărunchii.

— Da, presupun că trebuia...

— Și cum ai descoperit?

— Avocații discută cu alți avocați, care vorbesc la rândul lor cu alți avocați și...

— Nu înțeleg.

— Ai auzit vreodată de Marty Morrison?

— Nu.

— Una din cele mai tari firme de avocatură din oraș. De când a început prostia asta cu listele negre, firma lui Marty s-a ocupat de nenumărate persoane care au fost somate să depună mărturie în fața HUAC. Pentru că nu numai industria divertismentului a fost investigată. Agenții federali și-au băgat nasul și prin școli, colegii și chiar prin unele din cele mai mari companii din America. Din punctul lor de vedere, sub fiecare pat se ascunde un comunist. În fine, Marty și cu mine ne cunoaștem de o viață. A crescut la două blocuri distanță de mine în Flatbush. Am studiat împreună Dreptul. Deși el a ales calea Wall Street, am rămas prieteni buni. Desigur că ne mai luăm la harță pe motive politice. Îi spun mereu că e singurul republican pe care-l accept în compania mea, iar el mă compară cu Eugene Debs. Totuși e un tip cumsecade. Cu multe relații. Cineva care știe tot ce suflă, tot ce mișcă. De asemenea, se întâmplă să fie și un mare fan al lui Marty Manning. Cam acum un an, când luam prânzul împreună, mi-a zis că văzuse cu o seară înainte emisiunea lui Marty Manning. Atunci m-am lăudat că scenaristul principal — Eric Smythe — este clientul meu. Marty a fost foarte impresionat, dar tot nu s-a abținut și a glumit pe seama mea: „De când naiba un avocat de hamali ca tine reprezintă și scenariști?" Un an mai târziu, nenorocirea lovește NBC-ul. Eric refuză să-și toarne prietenii. Ajunge să fie măcelărit în rubrica lui Winchell. A doua zi, m-a sunat Marty la birou. „Am văzut articolul ăla despre clientul tău. Foarte urât." Apoi

m-a întrebat dacă am nevoie de ajutor, pentru că le cunoaște pe toate javrele alea din comitetul HUAC. Și că băieții sunt niște oportuniști clasa întâi, fără să admită așa ceva în public. Evident, i-am mulțumit pentru ajutor, dar i-am spus că fratele tău nu e interesat de o înțelegere... și că n-are de gând să devină un turnător tocmai acum când Winchell îl desființase. Din nefericire, nu puteam face nimic. Apoi, peste patru săptămâni, Eric moare și...

Joel s-a oprit și și-a mușcat buza. Mi-a evitat privirea.

— Ce-ți voi povesti acum o să te înfurie de-a binelea. Pentru că nu era treaba mea, însă...

A tăcut din nou.

— Continuă, Joel.

— Am fost atât de supărat... de *mânios*... după ce a murit Eric, încât l-am sunat pe Marty. „Ai putea să-mi faci o favoare totuși. Află-mi numele nemernicului care mi-a dat în gât clientul." Și Marty s-a conformat.

— Jack Malone?

— Mda: Jack Malone.

— Și cum a descoperit prietenul tău?

— Destul de ușor. Potrivit legii federale, orice lucru mărturisit în timpul unei audieri HUAC — sau în timpul unui interogatoriu condus de un agent FBI — nu poate fi tipărit și nici făcut public. Dar există trei foști agenți guvernamentali — sprijiniți de magnatul de aripă dreapta, Alfred Kohlberg și de un preot foarte patriot, John F. Cronin — care au pus bazele unei companii, numită Consultanții Americani de Afaceri. Sarcina lor principală — dacă-ți vine să crezi — este să-i verifice pe angajații din marile corporații pentru a se asigura că aceștia nu sunt comuniști. Ei publică și două broșuri — *Contraatacul* și *Canalele roșii*. Secăturile astea trăiesc cu un singur scop — să listeze numele tuturor celor care au fost acuzați de comunism în sesiunile private ale HUAC. Cele două broșuri reprezintă Biblia împătimiților după listele ne-

gre: în ele, corporațiile și industria divertismentului caută ca să vadă cine a fost turnat. Cum mă așteptam, Marty Morrison are abonament la ambele nenorocite de publicații. El a descoperit că fratele tău fusese listat în *Canalele roșii* — și așa au aflat și patronii de la NBC că numele lui fusese dezvăluit în timpul unei audieri HUAC. Marty a sunat câțiva avocați pe care îi cunoaște în oraș — tipi specializați în piața listelor negre și care au câștigat o grămadă de bani de la oamenii ce fuseseră târâți în fața HUAC. Și cum avocații tot avocați rămân, mai schimbă notițele între ei. La a treia încercare, Marty a nimerit la fix. Un avocat șmecher pe nume Bradford Ames -- care, printre alte lucruri, se ocupă și de chestiunile juridice ale celor de la Steele and Sherwood. Ames îi datora lui Marty o favoare. Și Marty n-a întârziat să-și primească răsplata acum.

„Între noi fie vorba, ai idee cine l-a turnat pe Eric Smythe?" l-a întrebat Marty. Desigur că Ames auzise de fratele tău — pentru că punerea lui pe listele negre și moartea sa neașteptată umpluseră paginile ziarelor. „Între noi fie vorba, știu cu precizie numele celui care l-a turnat pe Smythe, pentru că eu l-am reprezentat când a depus mărturie la audierea HUAC. Partea ciudată a acestui caz a fost că tipul nici măcar nu aparținea industriei de divertisment. Lucrează în PR la Steele and Sherwood. Jack Malone."

Îmi pocnea capul.

— Jack a depus mărturie în fața HUAC? l-am întrebat pe Joel.

— Așa se pare.

— Nu cred. Jack e cel mai cinstit american pe care și-l poate închipui cineva.

— După spusele lui Marty, avea și el un secret bine ascuns. Unul mic, dar care, după cum vezi, îți poate da peste cap viața în ziua de astăzi. A reieșit că, înainte de război, domnul Malone a făcut parte dintr-un comitet antifascist pentru

refugiați... una dintre organizațiile alea care îi ajuta pe oameni să fugă din Germania nazistă, din Italia și din Balcani. Ei, și în final, s-a descoperit că Malone se alăturase unui comitet ce avea legături directe cu Partidul Comunist American. Brad Ames mi-a povestit că Malone se jurase pe un teanc de Biblii că n-a fost niciodată membru al Partidului... și că niște prieteni din Brooklyn îl convinseseră să intre în comitet... și că nu participase decât la câteva întâlniri, nimic mai mult. Unul dintre prietenii respectivi primise citație de la HUAC și desigur că-l numise pe Jack atunci când depusese mărturie. Și uite-așa a ajuns Jack Malone în paginile broșurii *Canalele Roșii* — iar șefii lui de la Steele and Sherwood au aflat despre flirtul său accidental cu activitățile subversive.

Joel s-a oprit puțin, apoi a continuat:

— Cum era de așteptat, Malone a mizat pe cartea patriotului în fața șefilor săi — și le-a comunicat că va face orice i se cere ca să-și spele obrazul. L-au chemat la ordine pe avocatul corporației, Bradford Ames. Acesta s-a întâlnit cu Malone ca să discute despre găsirea unei soluții. Ames s-a dus apoi la un tip din comisie și i-a propus un schimb. Așa merg treburile la HUAC. Dacă martorul nu e ostil, numărul de persoane și numele acestora se stabilesc de comun acord între cele două părți prin intermediul avocatului. Malone le-a oferit numele tipului care-l turnase pe el. Dar comisia nu s-a mulțumit cu atât. Așa că le-a mai dat numele a trei bărbați pe care-i cunoscuse în comitetul antifascist. Însă reprezentanții comisiei au refuzat și această ofertă, pentru că primul tip le dăduse deja numele alea.

„Trebuie să le dai un nume nou", i-a spus Ames. „Doar unul. Apoi te juri că a fost o greșeală de tinerețe și că iubești America mai mult decât Kate Smith[41], bla, bla, bla... După aia te vor exonera."

---

[41] Kate Smith — una dintre cele mai îndrăgite cântărețe americane din anii '30.

— Și-atunci, Malone a pomenit de Eric. Ames a recunoscut numele imediat, „căci și el urmărea emisiunea lui *Marty Manning*." L-a asigurat pe Malone că oamenii din comisie vor fi satisfăcuți de propunerea lui. Pentru că Eric Smythe era un pește gras. O săptămână mai târziu, Malone s-a dus la Washington și a depus mărturie în fața HUAC. A fost o ședință excepțională — ceea ce însemna că totul s-a petrecut în spatele ușilor închise și că nu urma să se facă public nimic. Presupun că Jack a crezut că nimeni nu va afla niciodată.

— Dar cum avocații discută între ei...

„Îmi pare rău", îmi spusese Jack atunci când îi povestisem ce pățise Eric. *„Îmi pare al naibii de rău... Spune-i că dacă pot să fac ceva pentru el... orice..."*

Mi-am amintit cum m-am aplecat ca să-l sărut și i-am zis că *„e un om bun"*.

L-am văzut cum stătea în camera aia oribilă de la Ansonia, holbându-se șocat la pata de sânge de pe covor și-apoi suspinând amarnic pe umărul meu. Încă o dată mi-a spus: *„Îmi pare rău... Îmi pare așa de rău..."* Și iarăși am fost atât de mișcată de gestul lui de solidaritate, de modul în care îmi împărtășea durerea. *Plângea pentru mine, pentru Eric — pentru tragedia prin care treceam.* Așa am gândit mai târziu.

Acum însă, se dovedea că sentimentul de vină îi provocase lacrimile. Vină, rușine, remușcare și...

Am înghițit nodul din gât și mi-am strâns pumnii. Nu numai că ne-a trădat, dar a și plâns pentru asta.

— Și comisia de anchetă l-a exonerat pe Malone?

Malone. Nu Jack. Niciodată nu va mai fi Jack. Ci *Malone.* Bărbatul care îmi distrusese fratele.

— Normal, a răspuns Joel Eberts. Avea să fie curat de aici înainte. Potrivit lui Marty, Steele and Sherwood s-au bucurat atât de tare de felul în care a rezolvat situația de criză, încât i-au strecurat și un bonus.

„Știi, nu trebuie să faci asta", l-am asigurat când insistase să plătească firma care-i transporta bagajele lui Eric, dar și pe zugravii care-i renovaseră puțin apartamentul din Ansonia.

„Angajarea a doi zugravi nu înseamnă că am golit pușculița. În plus, am primit din senin și un bonus. Mi s-a înmânat un cec de opt sute de dolari. Așa ne mulțumește Steele and Sherwood..."

Atunci când torni pe cineva. Când îți salvezi propria piele. Când distrugi viața lui Eric. Când renunți conștient la iubire și la încredere. Atunci când nu te mai interesează nimic. Și toate astea pentru opt sute de dolari. La cursul de astăzi, oare opt sute de dolari echivalează cu treizeci de arginți?

— Așadar Malone habar n-are că cineva știe că l-a turnat pe Eric? am întrebat.

— Mă îndoiesc. Sara, îți repet, nici nu-ți închipui cât de rău îmi pare...

— N-ai de ce, am zis, ridicându-mă în picioare. Îți mulțumesc.

— Pentru ce?

— Pentru că mi-ai dezvăluit adevărul. Știu că n-a fost o decizie ușoară. Dar ai procedat corect.

— Ce-ai de gând să faci, Sara?

— N-am ce *să fac*. E deja *făcut*.

Am părăsit biroul și am ieșit în stradă. După doi pași, m-am împleticit spre un stâlp electric și m-am agățat de el cu putere. Nu, nu m-am prăbușit. Și nici n-am țipat de ciudă. Doar m-am cutremurat îngrozită. Am tras aer în piept. Stomacul mi s-a ridicat în gât. M-am aplecat și am vomitat, acolo, pe stradă.

Nu m-am potolit decât atunci când n-am mai avut ce să vărs. Corpul mi se acoperise de sudoare. Am reușit să mă îndrept de spate. Am găsit un șervețel în buzunar și mi-am șters gura. Cu puținele forțe rămase, am făcut semn unui taxi.

Când am ajuns acasă, am intrat în living și m-am așezat în fotoliu. Am stat nemișcată minute întregi. Când m-am uitat la ceas, am constatat că trecuse mai bine de o oră. Șocul mă răvășise într-atât, încât pierdusem noțiunea timpului. Mă simțeam golită, pustiită — orice reacție emoțională părea inutilă. Habar n-aveam cum ar fi trebuit să mă comport în continuare.

S-a mai scurs o oră. Apoi am auzit o cheie în broască. A intrat Jack. Tocmai se întorsese dintr-o călătorie în afara orașului. Într-o mână ducea valiza, iar în cealaltă un buchet de flori.

— Bună! mi-a zis, punând valiza pe podea și apropiindu-se de mine.

Nu mi-am ridicat privirea, pentru că nu suportam ideea de a-l vedea. A simțit imediat că ceva e în neregulă.

— Sara, iubito...

N-am scos un cuvânt. S-a aplecat spre mine și a încercat să mă atingă. M-am ferit. Acum părea deja alarmat.

— Ce s-a întâmplat? a șoptit, lăsându-se pe vine.

— Vreau să pleci, Jack. Să pleci și să nu te mai întorci niciodată.

A scăpat florile din mână.

— Nu înțeleg, s-a bâlbâit el.

— Ba da, l-am contrazis, ridicându-mă în picioare. Acum, du-te.

— Sara, te rog.

Am dat să mă îndrept dormitor, dar el m-a prins de umăr. M-am răsucit brusc.

— Niciodată, dar *niciodată* să nu îndrăznești să mă mai atingi.

— De ce ești...

— *De ce? De ce?* Știi foarte bine *de ce*, Jack. Credeai că n-o să aflu niciodată.

S-a schimbat la față și s-a așezat pe canapea. Și-a cuprins capul în palme. N-a vorbit mult timp.

Îmi dai voie să-ți explic? m-a întrebat.

Nu. Pentru că nimic din ce-mi vei mărturisi nu mai contează.

Sara, iubita mea...

– Fără vorbe de dragoste. Fără explicații. Fără logică. Nu mai avem ce să ne spunem unul altuia.

– Trebuie să mă asculți.

— Nu, nu trebuie. Ușa e acolo. Folosește-o.

— Cine ți-a zis?

— Joel Eberts. Cunoaște pe cineva care îl știe pe tipul care te-a reprezentat atunci când ai apărut în fața comisiei. Joel mi-a relatat — potrivit spuselor avocatului — că nu ai opus nici un fel de rezistență. Ai ciripit fără să clipești.

— N-am avut de ales. Crede-mă.

— Oricine poate alege. Tu ai ales. Iar acum trebuie să trăiești cu asta.

— M-au încolțit, Sara. Îmi pierdeam...

— Ce? Slujba? Venitul? Statutul profesional?

— Am un copil. O chirie de plătit. Trebuie să pun de mâncare pe masă.

— Oricine trebuie să facă asta. Inclusiv Eric.

— Înțelege că ultimul lucru pe care mi l-am dorit a fost să-i pricinuiesc vreun rău fratelui tău.

— Dar tot i-ai oferit numele pe tavă FBI-ului și celor de la HUAC.

— Am crezut...

— Ce? Că agenții îl vor lăsa să scape doar cu un avertisment?

— Cineva le-a dat numele meu. Și au insistat să procedez la fel.

— Ai fi putut refuza.

— Crezi că nu mi-am dorit același lucru?

— Și totuși...

— N-aveam încotro. Dacă refuzam să le dau nume, îmi pierdeam slujba. Și se găsea oricând altcineva care să rostească numele alese de mine.

— Dar ar fi fost vorba de altcineva, *nu de tine*.

— Am pus pe primul plan responsabilitatea...

— Responsabilitatea față de cine, Jack?

— Față de Dorothy și de Charlie.

— Dar nu și față de mine? Ori de fratele meu complet nevinovat? Ori noi eram doar niște cantități neglijabile?

— Știi foarte bine că nu gândesc astfel.

— Nu te mai cunosc.

— Nu spune asta, Sara.

— De ce nu? E adevărul. Ai distrus totul.

Mi-am păstrat controlul. Jack și-a îngropat și mai adânc fața între palme. A tăcut din nou. Când a vorbit iarăși, vocea lui era aproape o șoaptă.

— Te rog, încearcă să înțelegi: au insistat, mi-au *ordonat* să le dau un nume. M-am străduit să le explic că n-am fost niciodată comunist; că mă alăturasem comitetului acela antifascist când abia împlinisem optsprezece ani și numai pentru că așa considerasem eu că iau poziție împotriva lui Hitler, Franco și Mussolini. Agenții FBI au zis că mă înțeleg, așa cum știau că îmi servisem țara în timpul războiului și că nu mă mai amestecasem în politică de atunci. Din punctul lor de vedere, eram „un bun american" care săvârșise o mică greșeală în tinerețe. Și alți oameni din comitetul respectiv greșiseră, dar ca să-și demonstreze patriotismul dezvăluiseră numele celor ce aparținuseră grupului la vremea respectivă sau care îi simpatizaseră pe comuniști la un moment dat.

„Probabil că sunt la fel de inocenți ca și tine", mi-a explicat unul dintre agenți. „Dar trebuie să pricepi că investigăm o conspirație de proporții, care reprezintă o amenințare la adresa securității naționale. Pur și simplu trebuie să descoperim cine se găsește în inima acestei conspirații. De

acea avem nevoie de nume. Oferindu-ne asemenea informații nu numai că aduci un serviciu țării tale, dar dispari automat de pe lista suspecților. Însă dacă refuzi să ne sprijini, vei rămâne în continuare în vizorul nostru. Acceptă realitatea: oricine a fost comunist în trecut va fi descoperit oricum. Așa că ai face bine să-ți speli onoarea, acum cât mai ți se mai permite."

Jack s-a oprit și și-a ridicat privirea încercând să se uite în ochii mei. Mi-am întors capul fără milă.

— Argumentele lor se bazau pe o logică simplistă. Cineva mă turnase pe mine. Eu le dovedeam nevinovăția mea, oferindu-le alte nume. Aceștia, la rândul lor, aveau să se dezvinovățească, turnându-i pe alții. Mai devreme sau mai târziu, ne transformam cu toții în niște trădători. Ideea e că nu aveam de ales.

— Oh, ba da, am rostit furioasă. „Cei zece de la Hollywood" au avut de ales și s-au dus cu toții la închisoare. Arthur Miller a avut de ales și a refuzat să dea nume. *Fratele meu* a avut de ales... și a murit.

Jack a clătinat din cap distrus.

— Am încercat să le dau numele celorlalți tipi din comitet, dar nu le-a convenit. „Deja îi cunoaștem pe toți cei care au fost cu tine atunci. Vrem să ne povestești despre altcineva." Le-am spus că nu cunoșteam alți comuniști. Dar n-au vrut să accepte. „Oricine știe un fost comunist." Le-am zis că nu mă împac deloc cu gândul că rănesc pe altcineva. „Nu rănești pe nimeni. Atâta timp cât persoana în cauză își recunoaște trecutul și dorește să coopereze cu noi, nu va întâmpina nici o problemă." Am încercat din nou să-i conving că singurii comuniști cunoscuți de mine sunt cei din comitet și că asta se întâmpla cu zece ani în urmă. N-am izbutit să le clintesc hotărârea. Trebuia să le dezvălui un nume nou, altfel... mă așteptau numai necazuri. M-au silit să le dau numele unui excomunist. Dar nu cunoșteam nici unul.

— Cu excepția fratelui meu.

— Eram disperat. Dar uite cum le-am zis agenților: „Ascultați, singurul tip despre care știu că ar fi avut legături cu Partidul l-a părăsit de mult și nu vă e de nici un folos." „Atunci se poate exonera la fel ca și tine", mi-au răspuns ei.

— Și-atunci l-ai turnat pe Eric.

— Sara, *iubito*... dat fiind statutul său înalt din televiziune, trecutul politic oricum l-ar fi ajuns din urmă. Sunt sigur că înțelegi asta.

— Oh, cum să nu înțeleg. Și sincer vorbind, de când a început toată nebunia asta cu listele negre, știam că până la urmă flirtul său scurt cu Partidul îi va crea probleme. Dar nu mă așteptam ca bărbatul pe care l-am iubit odată să se dovedească a fi un ticălos, Iuda în persoană.

— *L-ai iubit odată*? a repetat Jack după o tăcere prelungă.

— Da. Odată. Pentru că s-a terminat.

M-a privit distrus.

— Nici o clipă n-am vrut să-i fac rău. Și mi-am închipuit că, la fel ca toți ceilalți, va juca după regulile jocului.

— Din fericire, Eric avea ceva numit *conștiință*.

— Crezi că eu n-am conștiință? a strigat disperat, ridicându-se în picioare. Crezi că pe mine nu mă chinuie ce-a pățit Eric?

— Ce bine te-ai mai prefăcut după ce Eric a fost concediat! Poate ar trebui să-ți schimbi meseria și să te orientezi spre actorie! Câtă compasiune și ce sprijin necondiționat ne-ai oferit... Te-ai fi dat peste cap pentru el...

— Nu m-am prefăcut. Doar...

— Știu. Te chinuiau vina, angoasa și rușinea. Doar ești catolicul perfect. Pun pariu că te-ai dus să te spovedești după ce l-ai turnat.

— Nu m-am așteptat niciodată, dar *niciodată* ca el să se prăbușească...

— Și asta îți justifică fapta?

— Te rog, străduiește-te să înțelegi...

— Nu am ce să înțeleg.

— N-am vrut să-i fac rău.

— Și totuși i-ai făcut.

— Pur și simplu n-am știut...

M-am uitat fix în ochii lui.

— Ce-ai spus? l-am întrebat încet.

A inspirat adânc.

— Am spus că n-am știut.

— *Ich habe nichts davon gewußt.*

— Poftim?

— *Ich habe nichts davon gewußt.* N-am știut.

— Nu pricep...

— Ba bine că nu. Dachau, 1945. Erai cu batalionul care a eliberat lagărul. Ike a ordonat ca toți locuitorii orășelului să fie conduși la barăci și la crematoriu ca să vadă ororile ce se petrecuseră în numele lor. Iar un bancher gras, bine îmbrăcat a îngenuncheat și a început să repete întruna: ... *Ich habe nichts davon gewußt... Ich habe nichts davon gewußt...* Îți amintești acum?

A încuviințat din cap.

— Povestea asta s-a întâmplat în realitate, nu? Sau a fost doar una din minciunile tale?

— Nu, așa s-a întâmplat.

— *Ich habe nichts davon gewußt.* Mi-ai spus povestea în prima noapte pe care am petrecut-o împreună. Deja mă îndrăgostisem de tine. După aceea...

Am înghițit nodul din gât și am continuat:

— După aceea te-am considerat unul dintre cei mai remarcabili oameni pe care i-am cunoscut vreodată. Ce idioată, nu? Mai ales că mi-ai oferit și micul tău act de dispariție. Ar fi trebuit să simt. Dar îmi cuceriseși inima, javră ce ești...

— Inima mea îți aparține, Sara...

— Mincinosule.

— Acesta e adevărul.

— Dacă acesta ar fi fost adevărul, nu l-ai fi turnat pe Eric. Dar ai crezut că o să scapi basma curată. Ai crezut că n-o să aflu niciodată.

A început să plângă.

— Îmi pare rău, Sara...

— Nu-ți accept scuzele. Tu și cu Eric alcătuiați întreaga mea lume. Acum s-a dus.

— Iubito, sunt încă aici.

— Nu.

— Sara, *te rog*, te implor...

— Ieși afară.

— Nu face asta.

S-a apropiat de mine cu brațele deschise.

— Te iubesc, mi-a spus.

— Să nu îndrăznești să-mi vorbești de iubire.

— Te iubesc.

— Ieși afară! Acum!

— Eu...

A încercat să mă ia în brațe. Am urlat la el să mă lase în pace. Apoi m-am apucat să-l lovesc. L-am plesnit peste față și peste cap. N-a opus nici un fel de rezistență, nu s-a apărat. Brusc, am început să plâng și eu. Să hohotesc ca o nebună. Loviturile mele deveneau tot mai ineficiente. M-am prăbușit pe podea, suspinând amarnic. Jack a încercat iarăși să mă ia în brațe. De data asta i-am ars un pumn direct în gură. S-a dezechilibrat și s-a lovit de colțul mesei. A căzut peste ea, trântind veioza la pământ. Urletele mi s-au oprit în gât. Ne-am holbat unul la altul uluiți. Jack și-a atins buzele care sângerau. S-a ridicat în picioare și s-a îndreptat spre baie, împleticindu-se. Eu nu mă puteam mișca. A trecut un minut. A ieșit, ținându-și la gură batista. Aceasta se înroșise deja. N-a scos un cuvânt. M-am chinuit să mă scol de jos. Mi-a oferit mâna ca să mă ajute. L-am refuzat. M-am

dus în bucătărie, am găsit un prosop și am scos o bucată de gheață din lada frigorifică. Am pus-o în chiuvetă și am folosit un spărgător de gheață ca s-o mărunțesc. Am învelit-o apoi în prosop și m-am întors în living.

– Poftim, i-am spus întinzându-i prosopul. N-o să se umfle.

L-a luat și l-a lipit de gură.

— Vreau să pleci, Jack. Acum.

— Bine, a murmurat el.

— O să-ți împachetez lucrurile mâine. O să-ți las un mesaj la birou ca să te anunț când nu sunt acasă, să poți veni să le recuperezi.

— Haide să vorbim mâine...

— Nu.

— Sara...

— Să nu mă mai suni niciodată.

— Sara...

— Dă-mi cheile.

— Hai să așteptăm până mâine, înainte de a...

— Cheile! m-am răstit la el.

Fără pic de tragere de inimă, a scos brelocul din buzunar, a desfăcut clapa de siguranță și mi-a pus cele două chei în palma întinsă.

— Acum, du-te, l-am rugat, după care am intrat în dormitor și am încuiat ușa.

M-am prăbușit pe pat. Jack a ciocănit de nenumărate ori, implorându-mă să-l las înăuntru. Mi-am acoperit capul cu perna ca să nu-l mai aud. Într-un târziu, ciocănitul a încetat.

— Te sun mai târziu, mi-a strigat. Te rog, încearcă să mă ierți.

N-am replicat. Doar mi-am apăsat perna și mai tare pe cap.

Am rămas întinsă pe pat până când am auzit ușa de la intrare închizându-se. Amorțisem. Nu-l voi ierta niciodată.

Ceea ce făcuse Jack era deplorabil — îmi înșelase încrederea în asemenea hal, încât nu-i găseam nici o scuză. Îl trădase pe Eric. Mă trădase pe mine. Da, am înțeles motivele care au stat la baza deciziei lui. Da, am înțeles presiunile pe care le suportase. Dar tot nu-l puteam ierta. Prostia și lipsa de judecată mai pot fi iertate, dar e imposibil să scuzi acțiunea calculată, cinică. Bineînțeles că era doar o chestiune de timp înainte ca Eric să fie acuzat de către altcineva că a avut simpatii comuniste. Dar cum să mai dorm lângă bărbatul care rostise acele acuzații? De aceea mă uluise atât de tare decizia lui Jack — incapacitatea lui de a realiza că în clipa în care arăta cu degetul spre Eric distrugea și iubirea noastră. Știa foarte bine că eu și Eric suntem nedespărțiți. Știa că e singura mea familie. Întotdeauna am simțit că Jack ne invidia în tăcere pentru devotamentul pe care eu și fratele meu îl manifestam unul față de celălalt. Oare de aceea nu se gândise la consecințe? Ori poate că în spatele comportamentului său se ascundea un adevăr și mai tulburător: Jack Malone era un laș. Un bărbat care refuza să se confrunte cu realitatea și care, pus în fața unei decizii majore, alegea întotdeauna varianta cea mai rapidă și cea mai convenabilă. Nu se simțise în stare să-mi scrie după ce aflase că Dorothy rămăsese însărcinată. Peste ani, când l-am reîntâlnit, m-a implorat să înțeleg vina care-l determinase să dispară din viața mea atât de mult timp. În nebunia mea, i-am acceptat scuzele și vorbele pasionale. Lăsându-l să intre în viața mea din nou, inițiasem procesul care a dus până la urmă la moartea lui Eric.

Acum, prăbușită pe pat, auzeam în minte vocea fratelui meu: „Uită-l", îmi repetase el întruna în anul în care suferisem după Jack. „E un nemernic."

Așa cum îmi aminteam întâlnirea dezastruoasă pe care o organizasem în barul de la St. Moritz — când Eric apăruse beat și-l jignise așa de rău, încât Jack îi aruncase băutura în față.

Întotdeauna se antipatizaseră... deși nici unul nu voia să recunoască deschis. Oare când agenții își îndreptaseră atenția spre Jack și-l obligaseră să rostească numele unui comunard, se gândise: *„În sfârșit, pot să-l pun cu botul pe labe pe nemernicul ăsta"*?

Astfel de speculații însă nu aveau sens. Un singur lucru era limpede ca lumina zilei: n-o să mai am nimic de-a face cu Jack Malone.

Telefonul a început să sune. L-am ignorat. O oră mai târziu, a sosit un buchet de flori. Am refuzat să le accept — spunându-i curierului să le arunce la coșul de gunoi. După-amiază, a sosit și o telegramă. Am rupt-o bucățele fără s-o deschid. La șase seara a început să zbârnâie soneria. A țârâit timp de cincisprezece minute. După ce s-a oprit, am mai așteptat un sfert de ceas înainte să deschid ușa ca să mă uit în hol. La intrare se zărea o scrisoare. Am ieșit afară și am luat-o. Am recunoscut scrisul de pe plic. M-am întors în apartament și am aruncat-o la coș. Apoi mi-am luat haina pe mine și mi-am ridicat de jos mașina de scris și valiza pe care o pregătisem mai devreme. Am încuiat și m-am chinuit cu bagajele până la ușa din față.

Imediat ce am pășit în stradă, am dat cu ochii de Jack — arăta tulburat, trist, iar ploaia îl udase până la piele.

— Lasă-mă în pace, am strigat.

S-a uitat alarmat la valiză.

— Ce faci?

— Plec.

— Unde?

— Nu-i treaba ta, am răspuns, coborând treptele.

— Te rog, nu pleca...

N-am zis nimic. Am cotit la dreapta spre West End Avenue. M-a urmat îndeaproape.

— Nu poți pleca. Tu reprezinți *totul* pentru mine.

Am continuat să merg.

— O să fiu terminat fără tine.

Nu m-am oprit din drum. Brusc s-a repezit în fața mea și a căzut în genunchi.

— Ești dragostea vieții mele.

M-am uitat în jos spre el. Fără mânie sau milă. Mai degrabă cu o lipsă totală de sentiment.

— Nu, am șoptit. *Tu* ești dragostea vieții tale.

M-a apucat de poalele pardesiului.

— Sara, draga mea..., a îngăimat, cu lacrimile curgându-i pe obraji.

— Te rog să pleci, Jack.

S-a agățat de mine cu și mai multă forță.

— Nu. Nu până când nu mă asculți.

— Plec, Jack.

Am încercat să mă mișc, dar nu m-a lăsat.

— Jack, s-a terminat.

— Nu spune asta.

— S-a terminat.

— Trebuie să mă asculți.

— S-a *terminat*. Dă-mi drumul...

O voce m-a întrerupt.

— E vreo problemă, doamnă?

M-am răsucit. Un polițist se apropia de noi.

— Întrebați-l pe el, am spus, arătându-l pe Jack, care continua să stea în genunchi. Polițistul l-a privit amuzat și disprețuitor în același timp.

— Amice, care-i treaba? l-a întrebat.

Jack și-a descleștat degetele de pe haina mea.

— Nici o problemă. Eu doar...

— Cereai iertare, din câte observ, a continuat polițistul.

Jack își plecă privirea în pământ. Bărbatul în uniformă se întoarse spre mine.

— Vă supără, doamnă?

— Am vrut să iau un taxi. Dar lui nu i-a convenit.

Amice, ai de gând s-o lași să urce în mașină?

Jack a ezitat un moment, apoi a încuviințat din cap.

Înțeleaptă decizie. Acum fă bine de te ridică în picioare și așteaptă pe veranda aia de-acolo, cât o ajut eu pe doamna să găsească un taxi. O să te porți ca un băiat cuminte?

Jack s-a supus fără crâcnire. S-a așezat pe treptele de la intrarea unui bloc, părând complet distrus. Polițistul mi-a săltat bagajele și m-a condus până la colțul străzii 77, unde a dregat după un taxi. Șoferul s-a dat jos din mașină și mi-a pus valizele în portbagaj.

Vă mulțumesc, domnule polițist.

Cu plăcere. Tipul ăla nu v-a făcut nimic rău, nu?

- N-a încălcat nici o lege, dacă la asta vă referiți.

- În regulă. Vă doresc o călătorie frumoasă, oriunde vă duceți și stați liniștită, că o să mă ocup de el câteva minute, ca nu cumva să vă urmărească.

Am urcat în taxi și l-am rugat pe șofer să mă ducă la stația Penn. Ne-am strecurat în trafic. M-am uitat în spate și l-am văzut pe Jack, plângând în hohote.

La gară, mi-am ridicat biletul pe care îl rezervasem după-amiază și l-am lăsat pe hamal să-mi care bagajele până la vagonul de dormit al trenului ce pleca spre Boston. Plătisem o taxă suplimentară ca să fiu singură în cușetă. Nu suportam pe nimeni în preajma mea. După ce m-am aranjat, un steward a bătut la ușa mea. I-am comunicat că n-o să mănânc, dar că un whisky dublu mi-ar prinde bine. M-am schimbat în cămașă de noapte și în halat. Am coborât patul. Între timp a sosit și stewardul cu băutura. Am înghițit câte puțin din lichidul tare. O dată sau de două ori paharul mi-a tremurat în mână. După ce am terminat tăria, m-am băgat în așternuturile aspre. Am stins lumina și trenul s-a urnit din loc. Am adormit.

M-a trezit un ciocănit. A intrat stewardul cu pâine prăjită și cafea. Mai aveam o jumătate de oră până la Boston. Se

crăpa de ziuă. M-am ridicat în capul oaselor și am sorbit din cafea, privind răsăritul soarelui. Dormisem adânc, fără vise. Eram tristă, dar nu-mi venea să plâng. Decizia luată îmi împietrise inima. Începea o nouă zi și cafeaua nu era așa de rea.

În Boston am schimbat trenurile. Pe la prânz, am ajuns în Brunswick, Maine. După cum stabilisem, Ruth Reynolds mă aștepta la gară. Trecuseră peste cinci ani de când mă izolasem în Maine, în primăvara lui 1946, ca să mă vindec după dispariția neașteptată a lui Jack. Cu o zi în urmă, când am simțit că ajunsesem la limita puterilor, am hotărât că singurul lucru pe care-l mai puteam face era să plec din oraș; să dispar fără urmă o vreme. Dacă rămâneam în Manhattan, Jack m-ar fi bombardat constant cu telefoane, flori, telegrame și apariții surprinzătoare în creierii nopții. În plus, doream să pun distanță între mine și tot ce avea legătură cu listele negre, NBC, *Saturday Night/Sunday Morning*, Walter Winchell și toate acele momente sumbre pe care le asociam acum cu Manhattanul. Atunci am căutat în cartea de telefon și am găsit numărul lui Ruth. Și-a adus aminte de mine imediat („La naiba, doar sunt una din cele mai înfocate admiratoare ale rubricii tale. De ce nu mai scrii?") Mi-a confirmat că mai existau vreo două vile de închiriat peste vară. Nu avea nici o problemă să mă găzduiască chiar de a doua zi, dacă așa doream.

Mi-am rezervat un loc în primul tren disponibil, mi-am făcut bagajul și am fugit... lăsându-l pe Jack plângând. Acum mă aflam aici, în Maine. Sufocată de una din îmbrățișările generoase ale lui Ruth.

— Arăți minunat, a mințit Ruth.

— Și tu, am rostit ferm, chiar dacă mă schimbasem la față când am zărit-o prima dată pe peron — și am observat că se îngrășase cu cel puțin 15 kilograme.

— Nu trebuie să fii amabilă. Sunt grasă...

Nu-i adevărat.

Ești o fată drăguță, Sara, dar o mincinoasă îngrozitoare.

Am ieșit din Brunswick prin partea de nord și ne-am îndreptat spre Bath.

Și... cum e să fii o stea a jurnalismului? m-a întrebat.

Nu sunt deloc o stea. Mi-am luat concediu de la *Saturday/Sunday*.

De-aia ai hotărât să te întorci la Maine?

Mda, am mințit. Vreau să aștern unele lucruri pe hârtie.

În cazul acesta, ai ales locul perfect pentru pace și liniște. N-am reușit să-ți fac rost de vechea ta vilă, pentru că domnul și doamna Daniels au vândut locul acum câțiva ani. Mai ții legătura cu ei?

Am clătinat din cap că nu.

În fine, ți-am găsit altceva la fel de drăguț. Și are și un dormitor în plus, dacă vrei să primești musafiri... sau dacă fratele tău intenționează să te viziteze.

M-am încordat și Ruth a băgat de seamă.

S-a întâmplat ceva? m-a iscodit.

Nu, am răspuns, pentru că jurasem să-mi țin gura cu privire la evenimentele din ultimele luni.

– Și ce mai face fratele tău?

– Bine, bine.

– Mă bucur să aud asta.

Am discutat despre tot soiul de fleacuri restul drumului. Când am ajuns în Bath, am cotit la dreapta pe șoseaua 29, oprindu-ne la magazinul general din satul Winnegance ca să cumpărăm alimente. Apoi ne-am continuat călătoria pe șoseaua liberă, cu două benzi, ce șerpuia de-a lungul peninsulei, până când am nimerit lângă plaja Popham, care s-a dovedit a fi la fel de pustie.

– Lucrurile nu se schimbă niciodată pe-aici, nu? am exclamat.

— Așa e în Maine.

Ruth m-a invitat la cină în aceeași seară, dar am refuzat, pretinzând că sunt foarte obosită.

— Atunci mâine?

— Haide să vorbim peste câteva zile, după ce mă acomodez, bine?

— Ești sigură că totul e în regulă?

— Da. Vila mi se potrivește la fix.

— Mă refeream la tine, Sara. Ai pățit ceva?

— N-ai zis tu că arăt minunat?

A rămas surprinsă de tonul meu aspru.

— Și chiar ăsta e adevărul. Dar...

Înainte să-mi mai pună vreo întrebare, am întrerupt-o:

— Am trăit câteva luni mai dificile, OK?

— Sara, îmi cer scuze. N-am vrut să fiu indiscretă.

— Nu ești indiscretă. Iartă-mi tonul. Doar că... am nevoie să fiu singură.

— Păi, aici în Maine, nu înghesuim pe nimeni. Când o să-ți dorești puțină companie, știi unde ne găsești.

Nu voiam companie. Și nici conversație. Și nici o formă de contact uman. Nu-mi doream decât să mă izolez de toată lumea. Am expediat o scrisoare celor de la departamentul de contabilitate al revistei *Saturday/Sunday*, prin care le ceream să-mi vireze banii direct în contul meu bancar. I-am scris lui Joel Eberts, autorizându-l (când se va rezolva situația poliției lui Eric) să plătească IRS-ul și apoi să transfere suma rămasă în fondul meu pentru Bursă. I-am trimis și un rând de chei de la apartament și l-am rugat (contra unei taxe) să angajeze pe cineva care să-mi ridice corespondența; să păstreze toate scrisorile și să-mi plătească facturile... dar numai cu condiția să nu dezvăluie nimănui unde mă aflu, dacă cineva încerca să mă contacteze. Câteva zile mai târziu, mi-a răspuns, comunicându-mi că secretara lui o să treacă o dată pe săptămână pe la mine pe acasă. În plic am găsit și un

formular de împuternicire, prin care îi dădeam permisiunea să semneze cecuri în numele meu pentru acoperirea cheltuielilor cu facturile.

„Ești sigură", mă întreba el în încheiere, „că nu vrei să-ți expediez nici una din scrisorile personale?"

„Absolut sigură", i-am răspuns. „Iar noua mea adresă trebuie să fie secretă — mai ales pentru Jack Malone, dacă va încerca să te contacteze. Mai precis, nici măcar nu vreau să știu dacă te-a contactat. N-am nevoie de asemenea informații."

Eram hotărâtă să distrug din start orice contact potențial între mine și Jack. Nu numai pentru că refuzam să renunț la poziția ireconciliabilă în care mă plasasem, dar și pentru că mă îngrozea ideea că dacă aș citi una dintre scrisorile lui tandroare (sau, și mai rău, i-aș îngădui să mă vadă), aș ceda imediat... așa cum făcusem cu ani în urmă când apăruse din nou în viața mea. Relația noastră se terminase. Nimic din ceea ce ar fi spus sau ar fi înfăptuit nu va putea schimba această realitate. Dispăruse din viața mea. Eram singură acum și fusese alegerea mea.

Nu am contactat-o pe Ruth timp de trei săptămâni. Bineînțeles că venea pe la mine de două ori pe săptămână ca să-mi schimbe lenjeria și să facă puțină curățenie. Mă asiguram că sunt la plajă atunci când sosea ea. Mi-a acceptat tacticala și îmi lăsa bilete în care mă întreba dacă am nevoie de ceva. Îi scriam liste cu ce trebuie să cumpere sau cu titlele de cărți pe care să mi le împrumute de la biblioteca locală. Pe lângă banii necesari comisioanelor pe care mi le făcea, îmi încheiam întotdeauna lista cu scuzele de rigoare: „Îmi pare rău că sunt așa de rezervată. Într-o zi, când o să mă întorc pe Planeta Pământ, o să vin la tine cu o sticlă de scotch și o să-ți explic. Dar, pentru moment, lasă-mă să mă bălăcesc în propriul meu noroi... cu alte cuvinte, lasă-mă să-mi plâng de milă."

Câteva zile mai târziu, m-am întors dintr-una din plimbările mele de dimineață și am găsit cumpărăturile cerute, precum și trei romane pe care nu apucasem niciodată să le citesc (*Muntele vrăjit* al lui Thomas Mann, *Aripile porumbiței* de Henry James și — ca un soi de antidot la toată literatura aceea serioasă — splendida cronică de război a lui Thomas Heggen, *Domnul Roberts*). Alături se găsea și o sticlă de J&B și un bilet:

> Sara,
> Nu ai de ce să-ți ceri scuze. Suntem aici dacă ai nevoie de noi. Și pentru că noaptea e destul de răcoare, ți-am adus o sticlă de scotch care să te încălzească... mai ales dacă te plictisești să tot aprinzi focul.

A mai trecut o săptămână. Și încă una. Și încă una. Am citit, m-am plimbat, am dormit. Am primit o singură scrisoare — de la Joel Eberts, în care mă informa că s-a emis, în sfârșit, cecul pentru cei șaptezeci și cinci de mii de dolari. Cu ajutorul tipului specialist în taxe, ajunsese la o înțelegere cu IRS-ul în privința datoriilor lui Eric.

S-au hotărât la suma de 32 500 de dolari. Am vrut să mai ciupesc ceva de la ei, dar așa cum a subliniat și prietenul meu expert în taxe, oricum am reușit să le smulgem o sumă frumușică. Și trebuie să fim recunoscători pentru asta. Am avut o discuție și cu Lawrence Braun — agentul tău de bursă. Plănuiește să investească suma în acțiuni ale unor companii solide — asta în cazul în care (ca să-l citez) „domnișoara Smythe nu a devenit brusc o aventurieră". I-am spus să procedeze cum crede de cuviință până la noi ordine din partea ta.

Cam astea ar fi noutățile, cu excepția faptului că la mine s-a strâns un teanc uriaș de corespondență. Nu mă de-

aranjează să o depozitez, și dacă vei vrea vreodată să ți-o trimit, trebuie doar să-mi dai de știre.

În încheiere, Sara, dă-mi voie să adaug că sper ca într-o zi să te împaci cu tot ce s-a întâmplat. Nimeni nu merită să treacă prin tot ce ai trecut tu în ultimele luni. Dar prin firea lucrurilor, viața e nedreaptă. Și, în ultima vreme, s-a dovedit nemiloasă cu tine. Soarta se va schimba. Poate nu vei reuși niciodată să accepți pierderea fratelui tău. Așa cum poate nu vei accepta niciodată trădarea domnului Malone. Dar știu că, într-un târziu, ambele nenorociri vor scădea în intensitate. Pentru a merge înainte, trebuie să izbutim cumva să depășim obstacolele pe care ni le așază viața în cale.

Deocamdată, liniștește-te. Uită de restul lumii. Găsește-ți drumul în toată această conjunctură dificilă. Și să nu uiți că eu sunt aici, dacă ai nevoie de mine.

Dar n-aveam nevoie de nimeni. Până în cea de-a patra săptămână, cel puțin. Într-o marți dimineață, m-am trezit cu o senzație ciudată în stomac. Două minute mai târziu, mi s-a făcut greață. Am petrecut un sfert oră în baie, vomitând violent. A doua zi, starea de greață a revenit. Joi, senzația de vomă m-a ocolit, dar s-a întors vineri și m-a chinuit tot weekendul.

Trebuia să văd un doctor. Mai ales că îmi întârziase ciclul două săptămâni. Am luat legătura cu Ruth, dar n-am intrat în amănunte. I-am spus doar că e vorba de o problemă medicală. M-a trimis la medicul ei de familie — un bărbat cu chip sever, în jur de cincizeci de ani, pe nume Grayson. Purta o cămașă imaculată și bine călcată, un halat alb și scrobit, ochelari și o încruntătură permanentă între sprâncene. Cabinetul lui se afla pe strada centrală din Bath. Pacienții lui proveneau din rândul muncitorilor angajați la Bath Iron Works și a familiilor acestora. Nu se prea putea lăuda cu

maniere delicate. I-am descris natura problemei mele și i-am mărturisit și despre întârzierea menstruației.

— S-ar putea să fiți însărcinată, a rostit el neutru.

— Imposibil.

— Vreți să spuneți că dumneavoastră și soțul nu ați mai avut...

S-a oprit și apoi a rostit cuvântul *„relații"* cu un dezgust vizibil.

— Nu sunt căsătorită.

Și-a îndreptat privirea spre mâna mea stângă. A observat lipsa verighetei. A șovăit, apoi a adăugat:

— Dar ați avut *relații* cu...

— Da, cu cineva. Însă din punct de vedere medical nu poate fi vorba de o sarcină.

Și-atunci i-am povestit despre avortul meu anterior și despre faptul că ginecologul de la spitalul Greenwich m-a asigurat că nu voi mai avea copii.

— Poate s-a înșelat, a spus doctor Grayson, după care m-a rugat să-mi ridic mâneca. Mi-a luat sânge. Mi-a dat un flacon din sticlă și m-a trimis la baie. Când m-am întors cu mostra de urină, mi-a spus să revin după rezultate peste două zile.

— Dar știu deja care sunt rezultatele. Nici pomeneală de sarcină. E imposibil.

A continuat să-mi fie rău în fiecare dimineață. Când m-am întors peste două zile la cabinet, doctorul Grayson s-a uitat rapid prin fișa mea medicală și mi-a spus:

— Testul a ieșit pozitiv.

Am rămas cu gura căscată. Nu știam ce să mai zic.

— N-are cum.

— Testele astea rareori greșesc.

— În clipa asta, sunt convinsă că e o greșeală.

Doctorul a ridicat din umeri.

— Dacă vreți să vă amăgiți, e alegerea dumneavoastră.

- Ce lucru oribil ați spus.

- Sunteți gravidă, *domnișoară* Smythe, a rostit el, punând accent pe statutul meu de femeie singură. Testul a ieșit pozitiv, prin urmare acesta e diagnosticul meu. Îl credeți sau nu, treaba dumneavoastră.

– Pot să mai fac un test?

— Puteți să faceți sute de teste — atâta timp cât plătiți pentru ele. Dar vă recomand să vizitați un ginecolog în cel mai scurt timp. Locuiți în zonă, nu?

Am încuviințat din cap.

— Ginecologul cel mai apropiat este doctorul Bolduck din Brunswick. Are cabinetul pe strada Maine, chiar lângă facultate. Vă dau numărul lui.

A mâzgălit câteva cifre pe o rețetă, a rupt foaia și mi-a întins-o.

— Restul îl discutați cu secretara mea când ieșiți.

M-am ridicat în picioare.

— Și încă un lucru, domnișoară Smythe.

— Da?

— Felicitări.

Ruth mă aștepta în hol. Am plătit factura, printr-o mișcare a capului, i-am arătat că sunt gata de plecare. Nu-i mărturisisem încă despre testul de sarcină. Și nici nu intenționam deocamdată. Pe chipul meu însă, se citea îngrijorarea. Imediat ce am ieșit afară, m-a apucat de braț și m-a întrebat:

— Sper că nu e ceva grav, nu?

Aproape că am izbucnit în râs.

— Aș fi vrut eu să fie grav.

— Oh, Doamne.

Brusc am realizat ce mi se întâmplă. Mi-am lăsat capul pe umărul ei. Mă simțeam uluită, stupefiată.

— Ce-ar fi să luăm micul dejun undeva? mi-a propus Ruth.

— S-ar putea să-l vomit.

— Sau s-ar putea să nu.

M-a dus la un mic local de lângă Iron Works. A insistat să mănânc omletă, cartofi prăjiți și două felii de pâine prăjită cu unt. M-am împotrivit la început, dar foamea a învins până la urmă. După trei zile de greață, mâncarea mi se părea delicioasă. Totodată, m-a ajutat să depășesc și șocul veștii pe care o primisem.

— Știu că ești o persoană retrasă, a început Ruth, așa că n-o să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Dar dacă vrei să vorbești...

M-am trezit dintr-o dată povestindu-i tot ce se întâmplase de când nu ne mai văzusem. S-a albit când a auzit că am pierdut un copil și că nu mai puteam să concep alții niciodată. M-a strâns de braț când a aflat despre Eric și rolul lui Jack în drama fratelui meu.

— Oh, Sara, a șoptit. Mi-aș fi dorit să știu despre fratele tău.

— Mă îndoiesc că moartea lui a fost prezentată de ziarele din Maine.

— Oricum nu le citesc. N-am timp.

— Crede-mă. E mai bine fără ele.

— Ce an oribil pentru tine!

— Am cunoscut vremuri și mai bune. Iar acum, colac peste pupăză, se pare că sunt din nou gravidă.

— Nu-mi pot închipui șocul prin care ai trecut.

— Cam ca la un cutremur de zece grade pe scara Richter.

— Ești încântată?

— N-am fost niciodată implicată într-un accident de tren — dar cred că acum înțeleg cam ce trebuie să simți.

— Nu te învinovățesc.

— Dar după ce-mi va trece șocul..., mda, bănuiesc că voi fi al naibii de încântată.

— Asta-i bine.

— Pentru mine sunt vești de pe altă lume. Mă împăcasem cu ideea că nu voi mai avea copii.

— Probabil că ți-a fost greu.

— Foarte greu.

— Doctorii se înșală adesea.

— Din fericire.

— Îmi dai voie să te întreb ceva?

— Desigur.

— O să-i spui și lui?

— Exclus.

— Nu crezi că merită să afle și el?

— Nu.

— Îmi pare rău, nu e treaba mea.

— Nu pot... *nu vreau*... să-i spun. Pentru că nu-l pot ierta.

— Înțeleg că nu-ți este ușor.

Am sesizat îndoiala din vocea lui Ruth.

— Dar...? am întrebat-o.

— După cum ți-am zis, Sara, nu-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala.

— Haide, zi ce ai de zis.

— E și copilul lui.

— Și Eric a fost fratele meu.

Tăcere.

— Ai dreptate. Am încheiat subiectul.

— Mulțumesc.

Mi-am ridicat ceașca, de parcă aș fi închinat în sănătatea cuiva și am continuat:

— Oricum sunt vești bune.

Ruth a ciocnit încântată.

— Da, așa e. Cele mai bune vești cu putință.

— Și complet de necrezut.

Ruth a izbucnit în râs.

— Iubito, toate veștile bune sunt de necrezut. Din motive cât se poate de evidente.

Unsprezece

M-am dus să-l văd pe doctorul Bolduck câteva zile mai târziu. Mi-am luat inima-n dinți, pregătindu-mă să dau ochii cu un alt medic insensibil, sever — care să privească dispreţuitor spre inelarul meu fără verighetă şi să facă pe puritanul de New England. Însă Bolduck s-a dovedit a fi un om plăcut, jovial, aproape de patruzeci de ani — absolvent de Bowdoin care se întorsese în oraşul natal să-şi practice meseria. L-am simpatizat imediat.

— Aşadar, doctorul Grayson m-a recomandat!

Am încuviinţat din cap.

— E doctorul dumneavoastră de multă vreme?

— Sunt de puţin timp în zonă. Şi deja îmi caut un alt medic generalist.

— Serios?

— Nu cred că ne-am înţeles prea bine.

— Dar doctorul Grayson este un bărbat atât de încântător, a rostit el ironic, arcuindu-şi sprâncenele în stilul lui Groucho Marx. Cu un stil de consultaţie de o delicateţe rar întâlnită.

Am izbucnit în râs şi i-am spus:

— Nu prea i-a plăcut faptul că sunt nemăritată. Pe dumneavoastră vă deranjează, doctore?

A ridicat din umeri.

— Viața dumneavoastră privată vă interesează, domnișoară Smythe. Mie nu-mi pasă decât să aduc pe lume un copil sănătos și să-i asigur bebelușului o mamă la fel de sănătoasă.

— Tot nu-mi vine să cred că sunt însărcinată.

A zâmbit.

— Chestia asta am auzit-o de multe ori.

— Vreau să spun că, din punct de vedere medical, este imposibil.

Atunci i-am oferit o scurtă relatare despre ceea ce pățisem cu cinci ani în urmă la spitalul Greenwich. Spre deosebire de doctorul Grayson, s-a arătat imediat interesat și m-a întrebat numele ginecologului care mă îngrijise la vremea respectivă.

— O să-i scriu și o să-i solicit fișele dumneavoastră medicale. Până una alta, sunt perfect de acord cu dumneavoastră: se impune un test de sarcină suplimentar.

Mi-a luat niște sânge și am umplut un flacon cu urină. Am stabilit de comun acord să-l vizitez peste o săptămână. M-am întors la vila mea de pe plaja Popham. Am încercat să accept noutățile. Tânjisem mult după un copil. Jelisem în tăcere incapacitatea mea de a mai concepe unul. Când Jack a intrat din nou în viața mea, durerea se intensificase — deși refuzam să recunosc acest lucru în fața lui. Acum *eram* gravidă (evident în cazul în care testele nu vor zice altceva). Dacă aș fi fost o creștină adevărată, aș fi vorbit despre un miracol. Dacă aș fi continuat relația cu Jack, aș fi sărit în sus de fericire. Numai că pe mine mă încerca un amestec ciudat de entuziasm și melancolie. Entuziasm, pentru că, în sfârșit, urma să am un copil. Melancolie, pentru că nu aveam să mai vorbesc niciodată cu tatăl copilului. În materie de ironii, viața îmi oferise una teribil de usturătoare.

Mintea îmi era bântuită de imaginile lui Eric și ale lui Jack. Suferința mă copleșea adesea pe neașteptate. Uneori mă simțeam rezonabil de calmă, pentru ca după o clipă să mă trezesc pe marginea abisului. Îmi aminteam tristețea ce mă chinuise o lună întreagă după ce avortasem — durerea devenise o umbră ce mă însoțea peste tot, ce mă urmărea fără milă. De data asta prezența ei devenise și mai acută și mai constantă. Pentru că Jack distrusese totul. Realitatea îmi întărea hotărârea de a nu-i mărturisi nimic despre sarcina mea. Nu mai aveam încredere în el. Nu merita nici măcar disprețul meu. N-avea nici o legătură cu acest copil.

Da, eram dură ca oțelul. Însă duritatea se impunea — numai așa reușeam să fac față pierderii suferite. Inițial mi-a devenit un soi de *modus vivendi*, ca să suport cu mintea întreagă zilele ce păreau fără sfârșit. Acum însă, se ivise perspectiva uluitoare a unui copil. Și cu toate că nici așa sentimentele mele față de Jack nu s-au înmuiat defel, știam că rodul iubirii noastre îmi va oferi un rost nou în viață, o destinație care să pună capăt nefericirilor mele.

Șapte zile mai târziu, m-am dus din nou la doctorul Bolduck. M-a privit la fel de jovial ca și prima oară.

— Mi-e teamă că încântătorul doctor Grayson a avut dreptate: testele de sarcină mint rareori. O să aveți un copil.

Am zâmbit.

— Măcar păreți bucuroasă.

— Da, dar și uluită.

— E de înțeles. Mai ales că tocmai v-am citit fișa medicală de la spitalul Greenwich... care a sosit abia ieri. În opinia mea, doctorul care v-a îngrijit s-a înșelat teribil când v-a informat că uterul dumneavoastră a fost așa de afectat, încât să elimine posibilitatea unei sarcini pe care s-o duceți până la termen fără probleme. Într-adevăr, una dintre trompele uterine a fost în întregime distrusă, reducând

șansele de a rămâne gravidă. Dar în nici un caz eliminându-le. Personal, cunosc o mulțime de situații în care, după acest fel de intervenție chirurgicală, concepția a avut loc imediat și sarcina a decurs impecabil. Cu alte cuvinte, doctorul de la spitalul Greenwich s-a dovedit puțin cam prea pesimist în privința șanselor dumneavoastră de a mai avea copii. Din punctul meu de vedere, ce a făcut este o rușine pentru că v-a cauzat absolut gratuit ani întregi de supărare. Să nu mă pârâți însă. O parte din jurământul pe care-l depunem are și o clauză în care se menționează să nu judeci niciodată un alt doctor... mai ales în fața pacienților acestuia.

— Nu vă faceți griji... n-am nici o treabă cu el. Era un om îngrozitor. Pe lângă el, doctorul Grayson pare mai degrabă Albert Schweitzer[42].

Venise rândul doctorului Bolduck să izbucnească în râs.

— Aș putea folosi replica asta.

— Chiar vă rog.

Zâmbetul lui s-a transformat într-o expresie serioasă, profesională.

— Cu toate că vestea este minunată, am să vă recomand totuși precauție. *Multă precauție.* Din cauza afecțiunilor anterioare, vă veți confrunta cu o sarcină delicată, cu un echilibru fragil.

— Există riscul să pierd copilul?

— Întotdeauna există un risc de avort de unu la șase în primele trei luni de sarcină.

— Dar dat fiind istoricul meu...

— Să zicem, de unu la trei... dar tot în favoarea dumneavoastră. Trebuie să vă purtați de grijă. Atâta vreme cât nu vă cățărați pe muntele Kathadin și nici nu vă apucați să jucați hochei pentru Bowdoin, n-ar trebui să se întâmple nimic.

---

[42] Albert Schweitzer — medic, teolog, muzician și filosof; a primit premiul Nobel pentru pace în 1952.

Mi-e teamă însă că și norocul are un cuvânt de spus. Plănuiți să mai rămâneți pe aici?

Nu intenționam să plec nicăieri. Și de vreme ce odihna și lipsa de stres urmau să reprezinte elemente vitale în următoarele opt luni, nici prin cap nu-mi trecea să mă întorc în Manhattan.

— Da, rămân în Maine.

— Așa... acum, știu că nu e treaba mea... dar credeți că e o idee bună să locuiți singură într-un loc izolat ca plaja Popham?

A trebuit să recunosc că nu. Oricât de rău mi-a părut după întinderea mea pustie de nisip, cer și ocean, o săptămână mai târziu m-am mutat în Brunswick. După ce am cercetat rubrica de imobiliare câteva zile la rând în *Maine Gazette*, am reușit să găsesc un apartament rustic, drăguț, pe strada Federal. Avea două camere și făcea parte dintr-o vilă cu acoperiș din șindrilă albă. Aspectul interior putea fi descris cu un termen politicos drept „obosit": pereți îngălbeniți, mobilă demodată, o bucătărie simplă și un pat de alamă în living. Tot acolo se mai găseau și un birou solid din mahon și un scaun directorial superb (aceste două piese de mobilier au fost cele care m-au determinat să bat palma cu proprietarul). Și, în plus, era atât de aproape de facultate, de centru și de cabinetul doctorului Bolduck, încât mă puteam duce pe jos oriunde.

Ruth m-a ajutat să mă mut. Am deschis un cont la Banca Națională Casco de pe strada Maine și (prin Joel Eberts) am aranjat să primesc cecurile de la *Saturday Night/Sunday Morning* aici. Mai aveam patru luni și mi se termina așa zisul „concediu". Salariul săptămânal acoperea chiria de optsprezece dolari și cheltuielile de bază. Chiar mi-au rămas suficienți bani cât să-mi cumpăr un patefon Victrola și un stoc serios de discuri și cărți. Am început să citesc ziarele din nou: publicația locală *Maine Gazette* și *Boston Globe* (pentru că

New York Times avea nevoie de trei zile ca să ajungă aici). Joe McCarthy și banda sa de acoliți își continuau acțiunile demagogice. Soții Rosenberg așteptau rezultatul recursului împotriva sentinței la moarte pe care o primiseră în urma acuzației de a fi vândut secretul bombei atomice sovieticilor. Eisenhower căuta o chichiță cu care să-l bată pe Adlai Stevenson la următoarele alegeri prezidențiale din noiembrie. Lista neagră părea să se lungească de fiecare dată când Washingtonul trimitea un comunicat de presă. Știam că dacă nebunia asta legată de comuniștii se va accentua, puteam să-mi iau adio de la *Saturday/Sunday* după ce expira termenul de șase luni. Moartea lui Eric apăruse în toate ziarele și Luminația Sa Editorul va fi mult prea nervos și nu va deranja consiliul director ca să mă reinstaleze pe mine în funcție. La urma urmei, eram sora unui bărbat decedat, ce avusese tupeul complet nepatriotic *să nu*-i toarne pe alții. Cu siguranță fapta lui mă transforma și pe mine într-un obiect stricat, antiamerican... care nu merita accesul la rubrica prețioasă din *Saturday Night/Sunday Morning*.

Judecând la rece, pe la jumătatea sarcinii aveam să rămân fără banii de la ei, așa că după aceea trebuia să mă folosesc de suma din polița de la NBC... cu toate că mintea mea puritană se frământa îngrozitor la gândul că-mi voi toca aberant capitalul de la o vârstă atât de fragedă. Mai ales că acum aveam nevoie de toți banii aceia ca să-mi cresc singură copilul. Mă mai îngrijora și faptul că — din cauza articolului lui Winchell și a concediului de la *Saturday/Sunday* — se va duce vestea că sunt suspectă din punct de vedere politic și că nu reprezentam o soluție fericită pentru angajatori.

Dar, ori de câte ori începeam să am una dintre aceste reverii surescitate cu privire la posibilitățile mele de angajare din viitor (sau mai degrabă la lipsa lor), reușeam să mă calmez, spunându-mi în sinea mea că, într-un fel sau altul, voi

găsi o cale să-mi câștig existența. În plus, eram mai norocoasă decât marea majoritate. Aveam bani la bancă și un apartament în Manhattan, proprietate personală. Puteau ei să-mi ia cariera... dar acoperișul de deasupra capului în nici un caz.

În fine, deocamdată nu se punea problema întoarcerii mele în Manhattan. Așa cum nu se punea problema să spun cuiva despre sarcina mea. Ruth era singura persoană care știa — și mi-a promis că va păstra secretul.

— Ai încredere în mine, știu cum merg treburile prin orășelele de provincie. Din clipa în care se duce vorba, toată lumea de pe stradă se va holba la tine.

— Păi, când o să mă rotunjesc, n-o să se uite oricum lumea la mine?

— Depinde de atitudinea pe care o adopți, de câți oameni cunoști și de ceea ce le spui. Îți garantez că dacă se află că tu ești Sara Smythe care scrie pentru *Saturday Night/Sunday Morning*, agenda ta va fi plină. Jumătate din catedra de engleză de la Bowdoin va dori probabil să te cunoască — pentru că puțini oameni noi vin în oraș. Ca să nu mai vorbim de oameni noi care se întâmplă să fie și unii dintre cei mai proeminenți jurnaliști ai țării...

— Ruth, eu nu sunt Walter Lippmann[43], ci doar o figură minoră care scrie numai despre lucruri minore.

— Domnișoara Modestie...

— Ăsta-i adevărul. Crede-mă, n-o să spun nimănui despre ce am făcut în Manhattan. M-am săturat ca alții să se bage în sufletul meu — cu ajutorul celor de la FBI. Mi-a ajuns pentru tot restul vieții.

Așa că nu prea am ieșit în lume. Am respectat sfatul doctorului Bolduck și n-am făcut nimic stresant — limitându-mă la plimbările din spatele campusului Bowdoin sau la biblioteca facultății (unde am reușit să-mi însușesc legitima-

[43] Walter Lippmann — scriitor, comentator politic și jurnalist american cu o mare influență în SUA.

(la de acces a unei localnice), ori până la magazinele ce se înșirau pe strada Maine. Am găsit o băcănie care livra produsele și acasă, precum și un chioșc de ziare care a fost de acord să-mi comande ediția de duminică a ziarului *New York Times*. Am devenit o bună clientă a librăriei și a magazinului de muzică. Foarte curând am început să mă tutuiesc cu bibliotecarele de la Bowdoin, cu domnul Cole de la băcănie, cu Thelma, casiera-șefă de la Banca Națională Casco și cu domnul Mullin, farmacistul. Deși toată lumea m-a întrebat inițial cum mă numesc și dacă sunt nouă în oraș, interogatoriul s-a oprit aici. Niciodată n-am primit întrebări viclene despre motivul prezenței mele în Brunswick, dacă sunt măritată sau nu ori dacă mă întrețineam singură. Am ajuns să descopăr că lipsa de curiozitate obraznică reprezenta o caracteristică a orășelului Maine. Oamenii îți respectau intimitatea... pentru că și ei doreau același lucru de la tine. În plus, tot în adevăratul stil Maine, regula socială nescrisă era una care punea accent pe independență: *treburile tale sunt treburile tale, în nici un caz ale mele.* Chiar dacă păreau interesați de povestea trecutului tău, se sileau să-ți arate cât mai mult dezinteres față... de teamă să nu fie etichetați drept băgăcioși sau bârfitori. Maine era probabil unul din puținele locuri din America unde rezerva și distanța constituiau virtuți civice.

În consecință, Brunswick s-a dovedit un oraș în care nu era greu să trăiești. După cinci ani de rubrici săptămânale, îmi plăcea distanța pe care o pusesem între mine și mașina de scris. Am citit foarte mult. Am audiat un curs de franceză la facultate și mi-am petrecut cel puțin trei ore pe zi studiind conjugarea verbelor și vocabularul. O dată pe săptămână, Ruth insista să mă urce în Studebaker și să mă ducă acasă la ea, la cină. O dată pe săptămână, străbăteam distanța de trei blocuri până la cabinetul doctorului Bolduck ca să mă examineze. Când am împlinit șase săptămâni de sarcină, s-a pronunțat, foarte mulțumit de progresele mele.

— Până acum toate bune, mi-a spus după ce m-am îmbrăcat și m-am așezat pe scaunul din fața biroului. Atâta timp cât ajungi în al doilea trimestru fără complicații, ai toate șansele să duci sarcina cu bine până la capăt. Nu te obosești prea tare, da?

— Brunswick nu este tocmai orașul stresului.

Doctorul Bolduck s-a strâmbat.

— Să interpretez vorbele tale ca pe un compliment ieftin?

— Îmi pare rău. N-am vrut să sune jignitor.

— Nu, ai dreptate. Este un loc liniștit.

— Adică locul perfect pentru mine în acest moment al vieții mele.

— Voiam să te întreb: ai scris ceva de când ai venit aici?

M-am albit și doctorul și-a cerut scuze imediat.

— Îmi pare rău. A fost o nepolitețe din partea mea.

— De unde știați că sunt scriitoare?

— Sara, am abonament la *Saturday Night/Sunday Morning*. Așa cum citesc și *Maine Gazette* în fiecare după-amiază. Moartea fratelui tău a ținut pagina întâi a ziarelor de prin partea locului.

— Nu-mi vine să cred.

— A fost o știre venită pe telegraf: câteva cuvinte despre moartea lui subită și despre demiterea lui de la NBC după ce Winchell i-a expus trecutul. Tot acolo se menționa că Sara Smythe de la *Saturday/Sunday* este sora lui.

— Și de ce n-ați adus vorba mai înainte?

— Pentru că ar fi fost o obrăznicie. Iar acum mă simt ca un prost că mi-am dat drumul la gură. Ar fi trebuit să mă abțin.

— Credeți că oamenii din Brunswick știu cine sunt?

S-a foit agitat pe scaun.

— Știu, nu-i așa?

— Păi, începu el ezitant, trăim într-un loc mic. Și cu toate că nimeni nu-ți pune întrebări directe, lumea vorbește. Sea-

la trecută, de exemplu, cinam împreună cu niște tipi de la facultate și cu Duncan Howell — redactorul-șef de la *Maine Gazette*. Nu-mi amintesc cum s-a pomenit numele tău în timpul conversației, dar Duncan s-a întors spre mine și m-a întrebat: „Știi cine am auzit că locuiește în Brunswick? Sara Smythe — care scria rubrica aia isteață de la *Saturday/Sunday*. Mi-ar plăcea s-o abordez, poate scrie ceva și pentru noi... dar nu vreau s-o deranjez. Mai ales că, din câte înțeleg, s-a retras aici ca să scape de New York și de toată afacerea aia cu fratele ei..."

Brusc, mi s-a făcut rău.

– Domnule Bolduck, sper că nu i-ați dezvăluit că mă număr printre pacientele dumneavoastră, nu?

– Pentru Dumnezeu, nu. Ar fi fost împotriva eticii. Niciodată, dar *niciodată* nu mi-ar trece prin cap să...

— Bine, bine, am rostit împăciuitor.

— Acum mă simt îngrozitor. Dar îți garantez un lucru: în Maine, oamenii nu-ți vor da senzația că știu cine ești.

— Cine sunt eu chiar nu are importanță. Lucrul care mă îngrijorează cel mai tare sunt privirile ce mă vor fixa pe stradă atunci când sarcina mea va deveni evidentă.

— Nici o problemă. Nimeni nu te va ocoli din cauza stării tale civile.

— În schimb or să mă bârfească pe la spate.

— Pentru un orășel mic de provincie, acesta e chiar unul tolerant. Cred că vei găsi aici mai multă compasiune decât oriunde altundeva. Și mai vreau să-ți destăinui că toată lumea care se găsea la cină în seara aceea a susținut că fratelui tău i s-a întâmplat ceva cumplit... și că el s-a purtat ca un bărbat adevărat, apărând valorile în care credea.

— Așadar nu-l considerați un comunist de doi bani? Un lingău al lui Stalin, deghizat în cireașa de pe tort a lui Marty Manning? Zâmbiți! De ce?

— Pentru că aici, în Brunswick, să ai parte de limba ascuțită a cuiva din Manhattan e lucru rar. Îmi dai voie să-ți mărturisesc ceva? Ca mulți oameni pe care-i cunosc, am niște dubii foarte mari cu privire la cruciada pe care o propovăduiește McCarthy și clica lui. Mai ales de când a început goana asta după vrăjitoare în numele poporului american... mă deranjează. Și dacă-mi permiți să mai adaug, îmi pare rău pentru pierderea ta. Mai ai frați sau surori?

— Eric a fost singura mea familie.

Doctorul Bolduck n-a mai zis nimic și i-am rămas recunoscătoare pentru asta. Am schimbat rapid subiectul și m-am întors la aspectele medicale, întrebându-l dacă ar trebui să mă îngrijoreze faptul că urinez din jumătate în jumătate de oră.

— Mi-e teamă că e vorba doar de o neplăcere obișnuită din timpul sarcinii, m-a liniștit. Și una pentru care știința medicală n-are încă un răspuns.

— Ne vedem săptămâna viitoare? am rostit, ridicându-mă în picioare.

Bolduck mi-a imitat gestul.

— Încă o dată, îmi pare rău pentru lipsa de delicatețe.

— Nu... e mai bine să știi asemenea lucruri.

— Atunci te superi dacă-ți mai spun ceva?

— Vă rog.

— Duncan Howell e un tip tare cumsecade și n-ar îndrăzni să te caute ca să-ți ceară să scrii pentru *Maine Gazette*. Dar, din câte l-am auzit, sunt convins că ar sări în sus de fericire dacă ar afla că ești interesată.

— Am luat o pauză și nu mai scriu deocamdată. Dar vă mulțumesc pentru pont.

Normal că două zile mai târziu am ridicat receptorul și l-am sunat pe Duncan Howell de la *Maine Gazette*. Operatoarea mi-a făcut legătura imediat.

— Ce onoare, a început el.

— Cred că sunteți primul redactor-șef din lume care a spus asta.

— Mă bucur atunci. Și sunt fericit că vă avem printre noi.

— Da, e plăcut în Brunswick.

— Ce-ați zice dacă v-aș invita la prânz, domnișoară Smythe?

— Aș accepta cu plăcere.

— Avem două opțiuni: fie vă duc la localul nostru cel mai elegant din Brunswick, asta însemnând în sala de mese a motelului Stowe House, fie îmi permiteți să vă ofer puțină culoare neaoșă sub forma celei mai bune cine posibile: Miss Brunswick.

— Oh, aleg cea mai bună cină posibilă, fără să stau pe gânduri.

Duncan Howell era un bărbat plăcut, solid, în jur de treizeci și cinci de ani. Se îmbrăca precum un profesor de colegiu: sacou de tweed, pulover cu anchior, cravată împletită. Purta ochelari cu rame de baga și fuma pipă. Un veritabil fiu al orașului. Crescuse știind că se va duce la Bowdoin și că în final va lucra la ziarul pe care îl deținea familia sa de peste șaptezeci și cinci de ani. Vorbea încet, rostind cuvintele fără grabă, în stilul cuminte al omului de la țară care definea atât de bine inflexiunile din Maine. Dar la fel ca toți ceilalți pe care-i cunoscusem, nu era deloc un provincial.

Deja se așezase într-un separeu din Miss Brunswick când am intrat. Localul era unul tipic: o structură din tablă ondulată din aluminiu prefabricat, cu o tejghea lungă din vinil laminat, șase separeuri înșirate unul în spatele celuilalt, o clientelă alcătuită din camionagii și soldați de la cazarma locală, un bucătar scund, cu o țigară aprinsă între dinți, și ospătărițe care foloseau creioanele pe post de ace de păr. Mi-au plăcut instantaneu și localul și Duncan Howell.

S-a ridicat în picioare când m-a văzut. A așteptat să mă așez în fața lui, înainte să ia loc și el. Ospătărița îi spunea pe nume. Duncan a insistat ca pe mine să mă strige domnișoara Smythe. Mi-a sugerat să încerc Specialitatea Camionagiului: friptură, clătite, trei ouă, cartofi prăjiți, pâine prăjită și cafea la discreție. Când i-am spus că aș prefera un hamburger modest și o ceașcă de cafea, Duncan a replicat că în felul acesta n-am nici o șansă să devin șofer profesionist.

Am comandat. Am pălăvrăgit despre diverse nimicuri. Am discutat puțin despre politica locală, despre expansiunea fabricii de hârtie din zonă și despre îngrijorarea regională provocată de faptul că trenul spre Boston ar putea fi anulat în curând din cauza lipsei de eficiență economică. Mi-a povestit puțin despre *Maine Gazette*: cum l-a fondat bunicul lui în 1875, cum și-a păstrat orientarea politică independentă și (ca mai toți locuitorii din Maine) cum a refuzat să susțină necondiționat un anume partid politic.

— Prin natura lui, acesta este un stat republican, mi-a explicat Duncan. Dar asta nu înseamnă că i-am sprijinit întotdeauna pe candidații republicani în alegerile guvernamentale. L-am preferat pe Roosevelt adesea și de două ori i-am susținut pe democrați în cursa pentru Senat...

— Ce părere ai de Joe McCarthy? l-am întrebat.

N-a părut deloc surprins de tonul meu provocator... cu toate că, sincer vorbind, și eu m-am minunat că am pus o întrebare atât de directă.

— O să fiu franc cu dumneavoastră, domnișoară Smythe. Iau foarte în serios ideea de amenințare comunistă. Cred, de exemplu, că toate dovezile de până acum justifică vinovăția soților Rosenberg și mai cred că trădarea este un păcat capital. Dar în privința lui McCarthy... ei bine, tipul mă îngrijorează. În primul rând, pentru că îl consider un oportunist de cea mai joasă speță care se folosește de chestiunea comu-

mistă ca să-și sporească puterea și, în al doilea rând, pentru că a distrus viețile multor oameni inocenți.

M-a privit direct în ochi.

— Și din punctul meu de vedere, distrugerea oamenilor inocenți e de neiertat.

I-am susținut privirea.

— Mă bucur că gândiți astfel.

Conversația s-a mutat apoi spre „munca mea" din prezent.

— *Nu* lucrez la nimic în acest moment. Bănuiesc că știți și de ce.

— Am publicat un articol despre fratele dumneavoastră. Îmi pare sincer rău. De aceea ați venit în Maine?

— Da, trebuia să mă retrag o vreme.

— Presupun că *Saturday/Sunday* s-au dovedit înțelegători în privința concediului prelungit.

— Oh, cu siguranță și-au dorit să plec. Pentru că refuzul fratelui meu de a juca după cum îi cânta HUAC înseamnă că m-a transformat, implicit, într-o persoană indezirabilă.

Duncan Howell părea șocat.

— Să nu-mi spuneți că au făcut așa ceva.

— La fel de uluită am rămas și eu. Mai ales că știau despre mine că sunt cea mai apolitică persoană de pe pământ. Până și bietul meu frate renunțase la flirtul său scurt cu comunismul din anii '30.

— Și tot a refuzat să le dea nume.

— Pe bună dreptate, în opinia mea.

— O decizie al naibii de grea, oricum ai privi-o. Și înțeleg de ce anumiți oameni consideră că a-i turna pe alții constituie un gest patriotic... și de ce unii văd lucrul acesta ca pe ceva în favoarea lor. Dar, fără îndoială, respect principiile înalte ale fratelui dumneavoastră.

— Da, dar uite unde l-au dus. O să fiu sinceră cu dumneavoastră, domnule Howell. Există momente când îmi do-

resc ca el să fi lăsat principiile la o parte și să le fi dat nenorocitele alea de nume. Pentru că, astfel, ar mai trăi și astăzi. Și pentru că, așa cum ne învață istoria, conflictul pe viață și pe moarte din prezent își pierde intensitatea pe măsură ce anii trec. Mai devreme sau mai târziu, țara se va trezi și listele negre vor înceta. Peste alte câteva decenii, istoricii vor scrie despre această perioadă ca despre o aberație politică, o pată pe obrazul american. Și vor avea dreptate. Însă fratele meu tot mort va rămâne.

— Sunt sigur că el ar fi vrut să continuați să scrieți.

— N-ați auzit că m-au trecut și pe mine pe lista neagră?

— Numai pe lista celor de la *Saturday/Sunday*. Și nu au încheiat colaborarea cu dumneavoastră în mod oficial.

— Imediat ce mi se termină concediul plătit, o vor face. Și veștile circulă cu iuțeală în Manhattan. Imediat ce *Saturday/Sunday* mă va concedia, o să fiu declarată o jurnalistă nedorită.

— Dar nu și în Brunswick, Maine.

— E bine de știut, am izbucnit eu în râs.

— Și pun pariu că aspectul cel mai dificil al concediului dumneavoastră forțat este „absența din tipar", ca să mă exprim mai elocvent.

— Cum de-ați ghicit?

— Pentru că am stat în preajma ziariștilor toată viața. Oamenii ăștia nu pot trăi fără cititori. Iar eu vă ofer un public, Sara. Un public *mic*. Dar oricum, un public.

— Nu vă e teamă să angajați o paria așa ca mine?

— Nu.

— Și despre ce-ați vrea să scriu?

— Probabil ceva similar cu rubrica dumneavoastră anterioară, „Viața de zi cu zi". Vom discuta despre asta mai încolo.

— Cei de la *Saturday/Sunday* se vor supăra puțin, dacă vor afla că lucrez pentru altcineva în timp ce primesc bani de la ei.

— Ați semnat cu ei un contract de exclusivitate?

Am dat din cap că nu.

— Au insistat să nu scrieți pentru altă publicație cât sunteți în concediu?

— Nu.

— Atunci nu există nici o problemă.

— Bănuiesc că nu.

— Apoi vine însă chestiunea banilor. Dacă nu vă deranjează o întrebare personală, cât vă plăteau pentru rubrica săptămânală?

— O sută optzeci de dolari.

Duncan Howell înghiți cu noduri.

— Nici măcar eu nu câștig atât de mult. Și cu nici un chip nu vă pot oferi o asemenea sumă. Suntem doar un orășel.

— Nici n-am susținut că m-aș fi așteptat la un salariu similar. Ce părere aveți de cincizeci de dolari? Cam atât cheltuiesc pentru chirie și alimentele de bază.

— Tot e mai mult decât ofer oricărui alt angajat de-al meu.

Mi-am arcuit sprâncenele. Duncan Howell a înțeles aluzia.

— Bine, bine, a zis, întinzându-mi mâna. S-a făcut. Cincizeci de dolari pe săptămână.

— Mă bucur nespus că am revenit la treabă.

Firește că Duncan Howell avea dreptate. Deși nu voiam să recunosc (încă îmi mai spuneam în sinea mea că am nevoie de o pauză), tânjeam ca o disperată să scriu. Iar el fusese suficient de perspicace ca să mă ghicească. Așa cum probabil intuise că nu-mi doream nimic altceva decât să muncesc. Nu prea mă împăcam cu lipsa de activitate și cu indolența. Aveam nevoie de o direcție, de concentrare; de zile care să aibă formă și scop. Și la fel ca toți ceilalți scriitori, mi-era dor de cititorii mei. Chiar dacă publicul meu nu urma să mai atingă răspândire națională, cei opt mii de cititori ai lui *Maine Gazette* mă satisfăceau pe deplin.

Rubrica și-a făcut debutul la o săptămână după cina luată la Miss Brunswick. Am hotărât s-o intitulăm „Treburi zilnice". Ca și vechea rubrică, se voia un comentariu satiric la chestiunile prozaice. Numai că acum pierdusem o parte dintre subiectele metropolitane obișnuite, așa că m-am văzut nevoită să mă aplec asupra unor lucruri mai domestice precum „Douăzeci și trei de utilizări prostești ale brânzeturilor Kraft Velveeta"... sau „De ce epilatul picioarelor cu ceară mă face să mă simt nelalocul meu"... sau (preferata mea) „De ce femeile n-au nici o treabă cu berea".

Duncan Howell a insistat să păstrez același ton obraznic de la *Saturday/Sunday.*

— Nu încercați să vă potriviți stilul cu cel al publicului. Locuitorii din Maine știu foarte bine când cineva îi privește de sus... și nu le place. O să le ia puțin timp să se obișnuiască, dar până la urmă îi veți cuceri.

În primele săptămâni, n-am convins pe nimeni.

„La ce vă gândeați când ați angajat o tânără cu limba ascuțită care să scrie o rubrică absolut impertinentă într-un ziar decent și respectabil ca al dumneavoastră?" se scria într-una dintre primele scrisori trimise redactorului-șef.

O săptămână mai târziu, o altă torpilă a aterizat în biroul lui Duncan.

„Poate că lucrurile astea se gustă în Manhattan, dar perspectiva de viață a domnișoarei Smythe n-are nici o legătură cu perspectiva celor care locuiesc aici, în nord. Poate ar trebui să ia în calcul să plece mai în sud."

Vai!

— Nu le luați personal, m-a încurajat Duncan Howell când ne-am întâlnit din nou la Miss Brunswick, la o lună după ce pusesem pe roate rubrica.

— Cum să *nu* le iau, domnule Howell? La urma urmei, nu reușesc să stabilesc nici o punte de legătură între mine și cititorii ziarului...

— Ba bine că nu, m-a contrazis. Cei mai mulți te plac. Ori de câte ori mă duc să iau cina în oraș, cel puțin unu sau doi dintre oamenii de afaceri locali îmi mărturisesc cât de mult îi încântă felul dumneavoastră de a privi lucrurile și ce lovitură strașnică am dat când v-am angajat. Ne-am așteptat să primim și plângeri, pentru că așa se întâmplă de fiecare dată când apare ceva nou și puțin diferit. Așa e normal. În consecință, *vă rog*, nu vă neliniștiți: vă descurcați bine. Așa de bine, că vă propun să scrieți două articole pe săptămână.

— Glumiți, nu?

— Nicidecum, vorbesc cât se poate de serios. Vreau ca rubrica asta să devină una permanentă și cred că soluția cea mai bună de a închide gura cârtitorilor este să-i facem să vă citească în fiecare luni și în fiecare vineri. Ce ziceți?

— Sigur. Dar vă permiteți?

— Găsim o soluție cumva.

Și-a întins mâna din nou.

— Batem palma?

— Iar eu care venisem în Maine ca să lâncezesc.

— O dată ce ai luat virusul scrisului...

I-am apucat mâna și i-am scuturat-o.

— Gata, batem palma.

— Mă bucur. Încă un aspect... mulți oameni din oraș ar dori să vă cunoască. Nu știu ce program aveți zilele astea...

— Nici unul, din proprie inițiativă. Încă nu mă înnebunesc după ieșirile în societate.

— Vă înțeleg perfect. E nevoie de timp. Dar dacă simțiți vreodată nevoia de companie, să știți că oportunitățile sunt nenumărate. Aveți admiratori cu duiumul.

Ca doctorul Bolduck, de pildă. Jubilase nu doar pentru că, sunându-l pe Duncan Howell, mușcasem din momeala pe care mi-o fluturase prin fața ochilor, ci și pentru că trecusem de primul trimestru al sarcinii fără nici un fel de probleme.

— Fără scurgeri îngrijorătoare, fără crampe constante, fără disconfort de rău augur?

— Nimic de rău augur în orice caz. De fapt, cred că mi-e mai ușor decât la prima sarcină.

— Păi, ce-aș mai putea spune decât că mă bucur? Să ținem pumnii strânși și să nu ne forțăm prea tare, da?

— La partea cu forțatul, mai vedem, acum că Duncan Howell a insistat să scriu două articole pe săptămână.

— Oh, da, am auzit. Felicitări. Deveniți o celebritate locală.

— Să vedeți ce celebritate voi deveni peste trei luni când voi umbla pe străzile orașului cu burta la gură.

— După cum v-am mai spus, nu e o nenorocire așa de mare. Și, la urma urmei, de ce v-ar păsa ce crede lumea de pe aici?

— Pentru că locuiesc aici. De-aia.

Doctorul Bolduck n-a mai adăugat decât:

— Perfect adevărat.

În săptămâna următoare, am început să public lunea și vinerea. S-a mai primit o serie de scrisori în care unii cititori bombăneau cu privire la stilul meu acid. Dar Duncan Howell mă suna săptămânal pentru o ședință editorială ad-hoc despre felul în care progresa rubrica — și de fiecare dată tonul lui trăda entuziasmul. Totodată, m-a asigurat că primise un feedback extraordinar cu privire la dubla apariție săptămânală a articolelor mele. Lucrurile mergeau așa de bine, încât mi-a mai dat o veste uluitoare: cele mai mari două ziare din Maine — *Portland Press Herald* și *Bangor Daily News* se interesaseră să cumpere dreptul de autor pentru serializarea rubricii.

— Banii pe care îi oferă nu sunt mulți: cam șaizeci de dolari pe săptămână pentru ambele articole, m-a informat domnul Howell.

— Din care eu primesc cât?

— E un teritoriu nou pentru mine. Pentru că *Maine Gazette* n-a fost pus niciodată în situația ca unul dintre jurnaliștii săi să-și vândă articolele mai multor ziare simultan. Am vorbit însă cu avocații noștri și mi-au comunicat că de obicei se are în vedere un procent de șaizeci/patruzeci între scriitor și ziarul care l-a găzduit inițial.

— Ia încercați optzeci și douăzeci, am spus.

— Exagerați, domnișoară Smythe.

— Merit procentul ăsta.

— Desigur că meritați... dar ce părere aveți de șaptezeci/treizeci?

— O să mă mulțumesc cu șaptezeci și cinci/douăzeci și cinci, domnule Howell. Și procentul va rămâne același și pentru articolele viitoare. Ce ziceți?

Duncan a făcut o pauză, după care a continuat.

— În regulă. O să-i pun pe avocați să întocmească un contract pe care să-l semnați.

— Aștept cu nerăbdare să-l primesc. Și mulțumesc că mi-ați vorbit de oferta celor de la Portland și Bangor.

— Oare o să vă văd vreodată la cină? Soția mea moare să vă cunoască.

— Cu timpul, domnule Howell. Cu timpul.

Știam că alte persoane mă consideră probabil vreo egoistă infatuată... dar combinația dintre sarcina mea și durerea răscolitoare mă ținea departe de orice adunare socială. Participam fără probleme la întâlnirile mele săptămânale cu Ruth, dar ideea de a face conversație politicoasă la masa din sufragerie — și faptul că voi fi nevoită să răspund la întrebări amabile de genul: „Și, ce vă aduce în Brunswick?" — mă oripila și acum. Încă mai eram răvășită de crize de disperare, pe care preferam să le țin ascunse. În concluzie, refuzam toate invitațiile.

Dar când Jim Carpenter m-a rugat într-o zi să ieșim în oraș, fără să mai stau pe gânduri, am acceptat. Jim era pro-

fesor de franceză la Bowdoin. Preda cursuri la grupa căreia mă alăturasem și eu. Avea spre treizeci de ani — un bărbat înalt, stângaci în mișcări, cu păr blond, ochelari și o conduită rezervată, relativ timidă, care îi masca ironia tăioasă. Ca toți cei de la Bowdoin (inclusiv studenții), se îmbrăca în vestimentația tipic academică: sacou de tweed, pulovere gri, cămăși încheiate în nasturi și cravată de colegiu. În timpul cursului de franceză conversațională, ne-a mărturisit că Bowdoin reprezenta primul lui loc de muncă în calitate de profesor — și că venise în Maine după doi ani de doctorat la Sorbona. Eu eram singura participantă din exterior și singura femeie, de altfel (Bowdoin aparținea exclusiv băieților la vremea respectivă). Cu toate acestea, Jim a rămas destul de formal și de distant față de mine în primele două luni de curs. Mi-a pus câteva întrebări de bază — *en français* — despre munca mea (*„Je suis journaliste, mais maintenant je prends une periode sabbatique de mon travail"* a fost tot ce am spus.) S-a interesat cu discreție despre starea mea civilă și dacă îmi plăcea aici, în Maine. În general însă, a păstrat o relație strict profesională, fără a-și manifesta interesul pentru persoana mea. Până într-o după-amiază — la câteva săptămâni după ce debutasem în *Maine Gazette* — când m-a prins din urmă în timp ce ieșeam din clasă.

— Îmi place nespus de mult rubrica dumneavoastră, domnișoară Smythe.

— Oh, mulțumesc, am rostit puțin stânjenită.

— Unul dintre colegii mei de catedră susține că ați scris pentru *Saturday/Sunday*. E adevărat?

— Mi-e teamă că da.

— Nici nu mi-a trecut prin minte că am o celebritate la mine în clasă.

— Păi, n-aveți.

— Modestia este o virtute demodată, a zâmbit el ironic.

— Dar nu credeți că lipsa de modestie e plictisitoare?

— Poate... dar după câteva luni petrecute în Maine, chiar nu m-ar deranja o doză zdravănă de aroganță pariziană. Toată lumea e așa de politicoasă aici... așa de cumsecade.

— Poate că acesta este și motivul pentru care îmi place Maine. Mai ales când vii din Manhattan, unde toată lumea vinde pe toată lumea. Simți o oarecare plăcere într-un loc unde, la cinci minute după ce s-au făcut prezentările, *nu* știi ce face persona, cât câștigă și câte divorțuri are la activ.

— Dar eu *vreau* să aflu asemenea lucruri. Poate și pentru că încă mai încerc să mă rup de rădăcinile mele de *Hoosier*.

— Sunteți din Indiana?

— Exact.

— Probabil că Parisul vi s-a părut un tărâm al libertății depline.

— Cu siguranță vinul e mai bun decât în Indianapolis.

Am izbucnit în râs.

— O să folosesc și eu replica asta.

— M-ar bucura. Dar cu o singură condiție: să-mi dați voie să vă invit la cină într-o seară.

Probabil că l-am privit surprinsă, pentru că Jim s-a înroșit până în vârful urechilor și a adugat repede:

— Fără nici un fel de obligații, desigur...

— Nici o problemă, l-am întrerupt. Mi-ar plăcea să luăm cina în oraș.

Am stabilit să ne vedem peste trei zile. De două ori m-am gândit să-l sun și să anulez totul, pentru că, la momentul respectiv, nu mă interesa să ies cu nimeni în oraș. Nu voiam să dau explicații pentru ce mi se întâmplase în ultimele șase luni. Și pentru că eram însărcinată, fir-ar să fie.

Însă o altă voce din capul meu m-a oprit să mă comport ca o persoană fandosită. Era doar o cină, în definitiv. Iar Jim nu părea genul de bărbat care să sară pe tine. Și cu toate că mă feream de orice contact social, începuse brusc să-mi fie dor de puțină companie. M-am îmbrăcat cu o rochie decen-

tă, m-am machiat natural și l-am lăsat să mă ducă la restaurantul de la Stowe House. Inițial a fost nervos și indecis — fapt care m-a deranjat teribil, pentru că am depus eforturi uriașe să încropesc o conversație. Dar după cel de-al doilea cocktail, s-a mai relaxat. După ce a terminat aproape o sticlă de vin (eu mă mulțumisem doar cu două pahare), mintea lui sclipitoare și amuzantă a ieșit la lumină... chiar dacă se străduia să-și păstreze calmul și sângele rece.

— Știi ce mi-a plăcut cel mai mult la Paris? m-a întrebat. Desigur, pe lângă frumusețea absurdă a locului? Posibilitatea de a te plimba până în zori. Cred că mi-am petrecut jumătate din timpul cât am stat acolo, rătăcind nopțile din cafenea în cafenea sau pe străduțele întortocheate. Aveam o cameră micuță chiar lângă Rue des Ecoles. Îmi plăteam chiria și mâncam cu cincizeci de dolari pe lună. Puteam să-mi pierd vremea citind la o braserie uriașă — Le Balzar — la doar câțiva pași de locuința mea. Și am avut și o prietenă bibliotecară, pe nume Stephanie, care s-a mutat cu mine în ultimele patru luni... chiar nu înțeleg de ce am vrut să schimb Parisul cu un post de profesor în Brunswick, Maine.

S-a oprit un moment, părând stânjenit.

— Iar acesta e ultimul pahar de vin pe care-l beau în seara asta... altfel risc să devin un exemplar viu al revistei *True Confessions*.

— Haide, *encore un verre*, i-am spus, turnându-i restul de vin în pahar.

— Numai dacă bei și tu cu mine.

— Sunt o parteneră ieftină. Două pahare reprezintă limita mea.

— Întotdeauna ai fost așa?

Tocmai mă pregăteam să rostesc ceva prostesc de genul „Doctorul nu-mi permite să beau mai mult de un pahar sau două pe zi". Dar m-am mulțumit să păstrez lucrurile în aceeași linie simplă:

— Mi se urcă la cap.

— Și ce e rău în asta? m-a întrebat Jim, ridicându-și paharul. *Santé.*

— Și de ce ai schimbat-o pe Stephanie și *La vie parisienne* cu colegiul Bowdoin?

— Nu mă provoca. S-ar putea să mi se facă silă de mine.

— Sună oribil. Dar tot nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Ce pot spune în apărarea mea... decât că sunt fiul unui director executiv în asigurări, ultraconservator și ultraprotector din Indianapolis. Și dacă trăiești de când te știi în lumea asigurărilor, ajungi să gândești foarte precaut. Cu toate că Parisul a fost un vis frumos, atunci când mi-a venit oferta de la Bowdoin... vezi tu, era vorba de un salariu fix... Și-apoi, slujba îmi aducea cu ea statut social, securitate, prestigiu profesional. Toate chestiile alea plictisitoare... despre care sunt sigur că nu știi nimic.

— Ba dimpotrivă, tata a fost și el o rotiță importantă a mașinăriei asigurărilor din Hartford. Iar prietenul meu făcea PR pentru...

M-am oprit brusc.

— Ah, deci există un prieten în viața ta? m-a întrebat, pe un ton care se voia nonșalant.

— *A existat.* Dar s-a terminat.

S-a luminat la față, deși se vedea clar că n-ar fi vrut să se dea de gol.

— Îmi pare rău.

— Totul s-a întâmplat în aceeași perioadă în care fratele meu... Ai aflat de fratele meu.

Jim a luat o mină serioasă.

— Da. Când i-am povestit unui coleg de-al meu că audiezi cursurile de franceză de la facultate, mi-a spus că tocmai citise că...

— A murit.

— Da. Că a murit. Îmi pare sincer rău. Trebuie să fi fost...

— Da.

— Și de-aia te-ai mutat aici în Maine?

— Este unul dintre motive.

— Fostul tău prieten e și el un motiv?

— Cam așa ceva.

— Doamne, ce an dificil ai...

— Oprește-te.

— Iartă-mă, am...

— Nu, ai fost drăguț. Doar că... nu prea mă dau în vânt după compasiune...

— În regulă. Atunci voi fi cinic și dur.

— N-ai cum, doar ai crescut în Indiana.

— Oare toată lumea din Manhattan e așa deșteaptă ca tine?

— Oare toată lumea din Indianapolis e așa lingușitoare ca tine?

— Au!

— Evident că n-am intenționat să sune a jignire.

— Nu știam că „lingușitor" e un compliment.

— Touché. Ai o minte brici.

— Pentru un tip din Indianapolis, da.

— Oh, se putea și mai rău.

— Cum așa?

— Te-ai fi putut naște în Omaha.

M-a săgetat cu una din privirile lui răutăcioase.

— Îmi place stilul tău.

Ca să fiu sinceră și mie îmi plăcea stilul lui. Când m-a condus acasă în seara aceea, m-a întrebat dacă sunt gata să-mi risc viața într-o excursie de o zi cu mașina, sâmbăta viitoare.

— Dar de ce e așa periculoasă mașina ta?

— Nu mașina, șoferul.

Avea o Alfa Romeo decapotabilă, cu două uși, de culoare roșie. Am rămas cu gura căscată când a parcat în fața casei mele, sâmbătă dimineață.

— Nu ești un pic cam tânăr pentru criza vârstei mijlocii? l-am întrebat, strecurându-mă pe scaunul jos al mașinii.

— Îți vine să crezi sau nu, e cadou de la tata.

— De la Domnul Indianopolis, de la Regele Asigurărilor? Nu-mi vine să cred.

— Probabil că ăsta a fost felul lui de a-mi aplauda decizia să mă întorc acasă și să-mi iau o slujbă aici.

— Oh, am priceput. Este o variantă a lui „Cum îi aduci înapoi la țară după ce au văzut Parisul"? Cu o mașină sport, firește.

— O mașină sport *cu maximum de asigurări posibile.*

— Ce surpriză!

Ne-am petrecut ziua mergând spre nord pe Șoseaua 1. Am trecut de Bath. Apoi pe lângă orășelele cu atmosferă de vacanță precum Wiscasset, Damriscotta și Rockland, ajungând la Camden în jur de ora prânzului. Am pierdut mai bine de o oră într-o librărie veche de pe strada Bayview. Apoi ne-am plimbat până la un mic golf, am mâncat scoici și am băut bere. După aceea, Jim și-a aprins o Gauloise. Am refuzat oferta lui de a-mi aprinde una.

— Doamne, Dumnezeule, a exclamat. Nu bea alcool mai deloc și urăște țigările. Cred că ești un mormon deghizat, Sara.

— Am încercat să fumez la colegiu. N-am reușit. Cred că n-am știut niciodată cum e cu trasul în piept.

— Vai, dar se învață așa de ușor.

— Eh, n-am talent în toate. Dar spune-mi și mie cum poți să fumezi țigările astea franțuzești. Miros a pipă nespălată.

— Oh, dar au gust de...

— ...pipă franțuzească nespălată. Sunt sigură că ești singurul tip din Maine care fumează așa ceva.

— Ș-o iau drept un compliment?

Mă distram cu Jim. Lângă el ziua trecea cât ai clipi. Era isteț, extrem de citit și se lua adesea singur peste picior.

Îmi plăcea enorm... ca prieten, ca amic, *un bon copain*. Doar atât. Chiar dacă aș fi fost pregătită pentru o relație romantică, tot nu mă vedeam lângă el. Era prea stângaci. Prea mototol. Prea dornic de afecțiune. Îi voiam compania, dar nu doream să-și facă iluzii că între noi doi se poate naște și altceva decât camaraderie. Așa că atunci când mi-a sugerat să ieșim din nou împreună, am pretins că am mult de lucru.

— Oh, haide, m-a rugat el cuminte. Sunt sigur că-ți poți face timp pentru un film și un cheeseburger o dată pe săptămână.

— Încerc să mă concentrez pe rubrica mea, l-am lămurit, regretându-mi imediat vorbele.

Parcă eram cine știe ce super scriitoare. Norocul meu că Jim a râs.

— Știi, în materie de replici cu sensul de „cară-te", asta e una proastă de tot.

— Ai dreptate. E proastă. Despre ce film vorbim?

— *Asul din mânecă*, regizat de marele Billy Wilder.

— L-am văzut anul trecut în Manhattan.

— Și e bun de ceva?

— Cel mai dezgustător film despre jurnalism turnat vreodată.

— Atunci o să-l vezi din nou.

— Am încotro?

Cam atât am reușit să-l resping pe Jim. Dar, spre meritul lui, n-a recurs niciodată la gesturi romantice în serile petrecute împreună. Ca și mine, venise de curând în Brunswick. Tânjea după compania cuiva. Și — cu toate că nu-mi plăcea să recunosc — eu la fel. De aceea îmi era atât de greu să-l refuz când mă invita la film sau la un concert de muzică de cameră în Portland sau la o petrecere, împreună cu niște prieteni de-ai lui de la facultate (da, devenisem, în sfârșit, sociabilă). Chiar și la o lună de când ieșeam împreună, sărutul

de noapte bună avea loc strict pe obraz. O parte din mine se întreba de ce naiba nu e mai îndrăzneț. Chiar dacă simțeam că reticența lui este determinată de faptul că știa că nu mă interesează o idilă cu el.

În plus, mai devreme sau mai târziu, trebuia să-i mărturisesc despre sarcina mea. Intrasem deja în luna a cincea și burta mi se rotunjea rapid. Am amânat însă momentul. Pentru că, lasa de mine, mă temeam de efectul negativ asupra prieteniei noastre. Îmi plăcea de Jim și voiam să fie în continuare prietenul meu... și intuiam că totul se va duce de râpă atunci când va afla.

După una dintre vizitele mele la doctorul Bolduck, am hotărât totuși să-i spun.

— Încă o dată, totul pare să se desfășoare după cum am plănuit, m-a liniștit doctorul.

— Vă ascult ordinele cuvânt cu cuvânt.

— Am auzit însă că ai început să mai ieși și tu puțin în lume... ceea ce este foarte bine.

— De unde ați auzit?

— Trăim într-un oraș mic sau ai uitat?

— Și ce-ați mai auzit?

— Că ai fost văzută în compania unor profesori de la Bowdoin.

— Mai exact în compania lui Jim Carpenter, corect?

— Da, așa e. Însă...

— E doar un prieten.

— În regulă.

— Serios. Nu-l duc de nas.

— Oprește-te. Nimeni n-a insinuat că-l duci de nas. Și nici că ești în căutarea unei partide. Nimic de genul ăsta.

— Dar oamenii au observat că ne vedem. Nu?

— Bine ai venit în Brunswick, Maine. Unde toată lumea cunoaște pe toată lumea. Într-un mod lipsit de maliționitate, desigur. Nu-ți bate capul.

Dar m-am îngrijorat — pentru că știam că Jim va trece drept un prost, imediat ce sarcina mea va deveni ultima bârfă a orașului. Atunci m-am hotărât să-i mărturisesc, chiar a doua zi.

Era sâmbătă. Stabilisem să mergem cu mașina până în Reid State Park. De dimineață însă, mă trezisem cu o senzație vagă de vomă și am dat imediat vina pe somonul din conservă pe care-l mâncasem cu o seară în urmă. L-am sunat pe Jim și l-am rugat s-o lăsăm pe altădată. Când a auzit că nu mă simt bine, s-a oferit imediat să-l sune pe doctor, să vină să stea la patul meu și să facă pe infirmiera...

— E doar o indigestie, i-am spus.

— Indigestiile pot ascunde lucruri mai grave.

— Da, mai ales faptul că am mâncat o conservă de pește alterată aseară, iar acum trag ponoasele.

— Măcar lasă-mă să trec mai târziu pe la tine, să te verific.

— Bine, bine, m-am dat bătută, prea epuizată ca să-l mai contrazic.

La câteva momente după ce am încheiat convorbirea, senzația de vomă s-a înrăutățit. M-am repezit la baie și am vărsat. Când m-am potolit, mi-am clătit gura și m-am târât înapoi în pat. Halatul mi se îmbibase de sudoare. Tremuram din toate încheieturile, dar măcar nu mai vomitam.

A început din nou peste cinci minute. De data asta n-a mai ieșit nimic din mine. Am stat aplecată peste toaletă, icnind îngrozitor, simțindu-mă mai rău ca niciodată. M-am potolit și am plecat târșâindu-mi picioarele spre pat... după câteva secunde mă găseam din nou la baie.

A continuat așa cam o oră. Într-un târziu, stomacul meu n-a mai avut ce să verse. M-am prăbușit pe pat. Epuizarea m-a doborât. Am leșinat.

În Brunswick, în anii '50, nimeni nu încuia ușile. Inițial, când m-am mutat în apartament, obișnuiam să trag zăvorul. Asta până când femeia ce se îngrijea de curățenie mi-a lăsat

un bilet în care-mi spunea că trebuie să renunț la acest obicei — ultimul jaf din oraș se întâmplase cu vreo patru ani în urmă, iar hoțul fusese beat pulbere.

De atunci, nu mai încuiasem ușa de la intrare. Fără discuție, faptul că ușa era deschisă în sâmbăta aceea mi-a salvat viața. Pentru că în jur de trei după-amiază, a apărut Jim și a bătut la ușă vreo cinci minute. N-am auzit ciocăniturile lui insistente pentru că la ora respectivă deja leșinasem. Știind că nu mă simt bine, a hotărât să intre în casă. M-a strigat, dar n-a primit nici un răspuns. Apoi a intrat în dormitor. Mai târziu mi-a povestit:

— Am crezut că ai murit.

Pentru că m-a găsit într-o baltă de sânge.

Cearșafurile erau înroșite și îmbibate, iar eu fără simțiri. Jim n-a reușit să mă trezească. S-a repezit la telefon și a sunat după o ambulanță.

Mi-am revenit pentru puțin timp la spital. Mă aflam pe o targă, înconjurată de asistente și de doctori. L-am auzit pe unul dintre doctori vorbindu-i lui Jim.

— În câte luni e însărcinată soția dumneavoastră?

— E însărcinată?

— Da. Nu știați?

— Nu e soția mea.

— Cum o cheamă?

— Sara.

Doctorul a început să-și pocnească degetele foarte aproape de fața mea.

— Sara, Sara, mă auzi? Mă auzi?

Am izbutit să îngaim două cuvinte:

— Copilul e...

Apoi lumea s-a întunecat.

Când mi-am venit din nou în fire, trecuse bine de miezul nopții. Eram singură într-un salon mic. Tuburi și furtunuri îmi ieșeau din ambele brațe. Aveam privirea încețoșată. Îmi

plesnea capul, dar nimic nu se compara cu durerea din abdomen. Mă simțeam răstignită, epuizată. Carnea mă ardea. Voiam să țip, dar nu puteam. Coardele vocale mi se înțepeniseră. Am bâjbâit după butonul de alarmă ce atârna într-o parte. Am apăsat pe el mult timp. Am auzit niște pași alergând pe coridor. O asistentă s-a apropiat de patul meu. M-a privit. Am încercat să vorbesc din nou, dar zadarnic. Chipul meu însă spunea totul.

— Durerea...? m-a întrebat.

Am încuviințat din cap sălbatic. Mi-a pus în mână un mic dispozitiv cu buton.

— Ți se administrează morfină.

Morfină? Oh, Dumnezeule...

— Așa că ori de câte ori durerea devine insuportabilă, apasă pe el. Și...

Mi-a demonstrat cum se procedează. Imediat, o doză de căldură narcotică mi s-a răspândit în tot trupul. Am leșinat din nou.

Și s-a făcut lumină iar. O altă asistentă stătea lângă mine. Lenjeria de pat fusese scoasă. Halatul era ridicat peste stomac. Tocmai îmi desprindea de piele un bandaj plin de sânge. M-am cutremurat de durere.

— Dacă aș fi în locul tău, nu m-aș uita, m-a îndemnat asistenta.

Dar m-am uitat și m-am cutremurat din nou, când am văzut copcile oribile ce-mi acopereau pântecul. Am scos un singur cuvânt:

— Ce...?

Durerea m-a lovit năpraznic. Am bâjbâit după dispozitiv. Asistenta mi l-a pus în mână. Am apăsat pe el. Întuneric.

Și-apoi lumină. Deasupra mea am zărit un chip familiar: doctorul Bolduck. Mă asculta cu stetoscopul la piept. Cu degetul îmi lua pulsul de la mâna stângă.

— Bună, a zis el.

Avea un glas trist, posomorât. Am priceput imediat totul.

— Cum suporți durerea?

— Rău.

— Înțeleg. Dar mai rău de atât nu va fi.

— L-am pierdut, nu-i așa?

— Da. Regret tare mult.

— Ce s-a întâmplat?

— Sufereai de „insuficiență cervico-istmică"; o boală imposibil de diagnosticat până când nu e deja prea târziu. Pe scurt, colul uterin nu suportă greutatea copilului după ce intri în luna a cincea. Așadar, când colul ți-a cedat, s-a produs hemoragia. Ai avut noroc că te-a găsit prietenul tău, Jim. Ai fi putut muri.

— M-ați operat?

— N-am avut încotro. Uterul a fost afectat în mare măsură. Ireparabil, de altfel. Dacă nu te-am fi operat...

— Mi-ați făcut histerectomie?

Tăcere, apoi:

— Da, Sara. Histerectomie totală.

Am bâjbâit după scăpare. Am apăsat butonul și m-am cufundat în beznă.

M-am trezit în cursul nopții. Luminile din plafon erau stinse. Afară ploua. O furtună puternică. Mugetul vântului, geamuri sparte. Fulgere. Tunete. Abia după câteva minute, amețeala provocată de morfină s-a mai risipit. Mă durea în continuare, dar nu insuportabil. Doar o senzație deloc plăcută și permanentă. M-am uitat pe fereastră și m-am întors cu cinci ani în urmă în Greenwich. Mă prăbușisem în brațele lui Eric și jelisem. Lumea părea că se sfârșise pentru mine. Apoi am urcat pe scara timpului — cu șase luni înainte — când văzusem pata de sânge din apartamentul fratelui meu — și atunci am crezut că viața nu mai poate continua.

Și a urmat Jack. Iar acum asta.

Am înghițit cu dificultate. Am rezistat tentației de a mă droga cu morfină. Ploaia bătea în geam fără milă. Voiam să plâng, dar nu puteam. Am continuat să privesc fix întunericul de nepătruns. Nu reușeam să mă gândesc decât la ce mi se întâmplase. Poate că era un efect secundar al narcoticelor. Poate că sufeream de pe urma șocului postoperatoriu. Sau poate că vine un moment când pur și simplu nu mai ești în stare să suferi pentru nimic. Nu-ți accepți destinul așa din senin, ci mai degrabă ajungi să înțelegi un adevăr esențial: tragediile există și ne pândesc de aproape. Trăim cu frica lor. Ne străduim să păstrăm distanță. Dar, ca și moartea, tragedia este omniprezentă. Umbrește tot ceea ce facem. Ne ducem viața, construind fortărețe care să ne apere de atacurile ei violente. Și totuși ea triumfă. Pentru că tragedia e întâmplătoare, fără scop și nu ține cont de nimic. Iar când ne lovește, căutăm motive, justificări, mesaje din partea divinității. Am rămas însărcinată. Am pierdut copilul. Mi se spune că nu voi mai putea face altul. Rămân însărcinată din nou. Îl pierd și pe acesta. Oare cineva încearcă să-mi transmită ceva anume? Sau lucrurile se întâmplă pur și simplu fără nici o logică?

A doua zi, a apărut și Jim. Părea tulburat. Avea cu el un buchet mic de flori. Jumătate dintre ele se ofiliseră deja.

— Ți-am adus astea, mi-a zis, așezându-le pe noptiera de lângă pat.

După ce le-a aranjat, s-a retras imediat în cealaltă parte a camerei. Fie nu voia să mă sufoce, fie se simțea stingherit de prezența mea atât de apropiată.

— Mulțumesc.

S-a sprijinit de peretele de lângă ușă.

— Cum te simți acum? m-a întrebat.

— Mi-ar prinde bine niște morfină.

— Probabil că treci printr-o adevărată agonie.

— La ce te poți aștepta după o histerectomie?

S-a albit la față.

— N-am știut. Îmi pare...

— Eu ar trebui să-mi cer scuze. Ar fi trebuit să-ți mărturisesc încă de la început. Dar am fost lașă...

Și-a ridicat mâna ca să mă oprească.

— N-am nevoie de explicații.

— Doctorul mi-a povestit că dacă n-ai fi fost tu...

A urmat o pauză penibilă.

— Mai bine plec.

— Îți mulțumesc pentru vizită și pentru...

— Pot să te întreb ceva? m-a întrerupt Jim.

Am încuviințat din cap.

— Tipul care te-a lăsat gravidă... încă îl mai iubești?

— L-am iubit. *Mult.*

— Și s-a terminat?

— Definitiv.

— Nu-i adevărat.

N-am avut ce să mai adaug. Cu excepția unei replici jalnice:

— Haide să vorbim după ce ies de aici.

— Oh, sigur.

— Regret enorm, Jim. Enorm.

— Nici o problemă.

Dar știam că nu e în regulă. Așa cum intuiam că știrea despre spitalizarea mea se va răspândi ca focul prin Brunswick. Și Duncan Howell aflase că sunt internată, pentru că în aceeași după-amiază am primit un imens aranjament floral și un bilet de la el:

> Să vă faceți bine cât mai curând... De la echipa ziarului *Maine Gazette*.

Nu mă așteptam la cuvinte pline de efuziune. Dar calitatea generică a mesajului m-a determinat să mă întreb dacă

nu cumva domnul Howell descoperise motivul real al urgenței mele medicale.

Doctorul Bolduck mă informase că — din cauza operației și a cantității mari de sânge pe care o pierdusem — o să rămân în spital cel puțin zece zile. Mă îngrijora faptul că nu-mi voi putea respecta termenele limită pentru următoarele articole, așa că am sunat la redacție. Pentru prima dată de când începusem să scriu la *Maine Gazette*, nu domnul Howell mi-a preluat apelul, ci secretara lui, care mi-a comunicat că redactorul-șef se află într-o întâlnire, dar că urma să mă plătească integral pentru cele două săptămâni de concediu.

— Foarte generos din partea domnului Howell, am spus. Vă rog să-i transmiteți mulțumirile mele.

Am petrecut următoarele zece zile într-o ceață postoperatorie. Chiar dacă durerea se mai domolise, mă plângeam tuturor că disconfortul fizic se menține la cote maxime. Probabil că tonul meu a fost unul destul de convingător, de vreme ce asistentele și doctorul Bolduck au continuat să-mi administreze morfină. Există momente în viață când n-ar trebui să te confrunți cu anumite lucruri; când nu-ți dorești claritate, franchețe și adevăr. Acesta era un astfel de moment. Ori de câte ori simțeam că mintea mi se limpezește prea mult, apelam la butonul dătător de morfină. Știam că la sfârșitul celor zece zile, va trebui să mă dau jos din pat și să-mi continui viața. Până atunci însă, aveam nevoie de droguri care să mă arunce în brațele uitării.

Ruth trecea pe la mine o dată la două zile. Mi-a adus prăjiturele de casă din ovăz, reviste și o sticlă de brandy Christian Brothers.

— Cine mai are nevoie de brandy când îți stă așa ceva la dispoziție? am întrebat-o arătându-i punga cu morfină.

— Dacă funcționează, atunci e bine, a răspuns cu un zâmbet îngrijorat.

S-a oferit să-mi ridice corespondența.

— Fără scrisori, fără ziare, fără nimic concret. Mi-am luat vacanță.

Am observat-o că privește fix spre mâna mea ce stătea gata să apese pe butonul salvator.

— Chestia aia chiar te ajută? m-a iscodit.

— Normal. De fapt, am de gând să-mi instalez și acasă un robinet pe care să curgă așa ceva.

— Ce idee minunată.

Tonul ei era așa de plăcut, încât am știut că râde de mine.

— Sigur n-ai nevoie de nimic?

— Ba da.

— Spune-mi.

— De amnezie totală.

Cu două zile înainte de externare, una dintre asistente a strâns dispozitivul de administrare a morfinei.

— Hei, am nevoie de aia.

— Nici pomeneală. De azi, gata.

— Cine-a zis?

— Doctorul Bolduck.

— Păi, și cu durerea cum rămâne?

— O să vă dăm niște pastile...

— Dar pastilele nu au același efect.

— Își fac treaba.

— Dar nu la fel de bine ca morfina.

— Nu mai aveți nevoie de morfină.

— Ba da.

— Atunci certați-vă cu doctorul.

Pastilele îmi alinau durerea, dar în nici un caz nu mă expediau pe Tărâmul Uitării. N-am reușit să dorm. Mi-am petrecut noaptea holbându-mă la tavanul salonului. Când s-a crăpat de ziuă, am tras concluzia că urăsc viața. Era prea dureroasă, prea fragilă. În jurul meu urla suferința. Trebuia să-mi fac ieșirea acum. Pentru că nu mă îndoiam că, atunci când și ultima picătură de morfină va dispărea din trupul meu, voi

păși într-o lume imposibilă, ce depășea puterea mea de îndurare. Orice rezerve de forță, stoicism, rezistență se topiseră. Nu voiam să chinui pe nimeni cu o asemenea tristețe cumplită. Nu suportam ideea că voi trăi într-o stare permanentă de angoasă. Alternativa era simplă: voi pleca pe vecie.

Asistenta îmi lăsase lângă pat calmantele, în caz că mai aveam nevoie de ele în timpul nopții. Îi voi cere doctorului Bolduck să-mi prescrie încă o doză suficientă după ce voi fi externată. Mă voi duce acasă și voi începe o sticlă de whisky de calitate. Voi înghiți toate pastilele alea cu un pahar mare de J&B. Apoi îmi voi pune o pungă pe cap, pe care o voi strânge cu bandă adezivă ca să nu mai am aer. Mă voi băga în pat. Alcoolul și calmantele își vor face efectul imediat. Voi muri în somn.

Pentru moment, m-am mulțumit să înghit două pastile. Am continuat să privesc fix tavanul. Brusc, m-am simțit minunat, știind că nu mai am de suportat decât patruzeci și opt de ore de viață. Am început să-mi întocmesc în minte liste cu ce mai aveam de făcut. Cu siguranță exista vreun avocat în oraș care să-mi ofere servicii urgente... atâta timp cât nu-i mărturiseam că noul meu testament va fi citit la doar o zi de la semnarea lui. Trebuia să mă ocup și de aranjamentele funerare. Fără slujbă religioasă. Fără ceremonii. Poate doar un anunț scurt în *New York Times*, astfel încât puținele persoane apropiate mie din Manhattan să afle de decesul meu. Dar în nici un caz o ceremonie organizată. Aveam să solicit incinerarea chiar aici în Maine, iar antreprenorii de pompe funebre puteau să facă orice doreau cu cenușa mea. Și banii? Așa-zisa mea avere? Să i-o las pe toată...

Cui?

N-aveam cui. Nici soț. Nici familie. Nici copii. Nici oameni dragi.

Oameni dragi. Ce expresie superficială pentru a descrie cea mai importantă nevoie a vieții. Cine erau oamenii dragi?

Cui să-i las prin testament averea mea? Zburam prin viață de una singură. Moartea mea nu reprezenta nimic. Nu va supăra pe nimeni... așa că sinuciderea mea nu va fi considerată un act de egoism sau de răzbunare, ci doar o formă necesară, drastică de a pune capăt durerii.

Calmantele și-au făcut efectul și am căzut într-un somn adânc. M-am trezit undeva în jur de ora prânzului. Mă simțeam curios de calmă, aproape entuziasmată. Aveam un plan, un viitor, o destinație.

Doctorul Bolduck a venit după-amiază. Mi-a verificat rănile și a părut încântat de procesul de vindecare. M-a întrebat dacă mai am dureri. M-am plâns că am o durere permanentă.

— Dar pastilele cum funcționează?

— Îmi lipsește morfina.

— Normal. De-aia nici nu te mai las lângă așa ceva. Nu vreau să pleci de aici, gândindu-te că ești Thomas de Quincey.

— Parcă el se dădea în vânt după opium.

— Eu sunt doctor, nu critic literar. Dar știu că morfina creează dependență.

— Dar trebuie să-mi dați ceva pentru durere.

— Sigur. O să-ți prescriu o rețetă care să-ți ajungă pentru o săptămână. În trei sau patru zile, durerea ar trebui să dispară definitiv, așa că mă îndoiesc că vei mai avea nevoie de ele.

— E bine de știut.

— Și în afară de asta, cu starea de spirit cum stai?

— Surprinzător de bine.

— Serios?

— Sunt vremuri dificile, dar mă descurc.

— Să nu te miri dacă te apucă depresia. Este o reacție normală.

— Voi fi atentă.

Apoi m-a anunțat că pot să plec a doua zi. Am sunat-o pe Ruth și am rugat-o să vină să mă ia de la spital. La nouă

fix a fost acolo. M-a sprijinit să merg până la mașină. M-a dus înapoi la apartament. Făcuse curățenie cu o zi înainte. Învelise patul cu lenjerie proaspăt spălată. Umpluse cămara cu alimente de bază. Pe masa de la bucătărie se ridica un teanc de corespondență. Deocamdată n-aveam nici un chef să o verific.

Ruth m-a întrebat dacă mă mai poate ajuta cu ceva.

— Doctorul Bolduck mi-a prescris o rețetă...

— Nici o problemă, s-a repezit ea, luându-mi bucata de hârtie din mână. Trec pe la farmacia de pe strada Maine și cumpăr medicamentele numaidecât. Nu vreau să suferi din cauza durerii.

După ce a plecat, am sunat la primul avocat pe care l-am găsit în cartea de telefon. Se numea Alan Bourgeois. A ridicat receptorul imediat. I-am explicat că am deja un testament lăsat în grija avocatului meu din New York, dar că beneficiarul acestuia era fratele meu, care între timp murise. L-am întrebat dacă puteam să-l schimb. Mi-a răspuns că va fi mai mult decât încântat să-mi pregătească un nou testament — care să-l înlocuiască pe cel vechi. M-a invitat la el la birou a doua zi sau dacă am timp chiar în după-amiaza aceea, pentru că nu era foarte ocupat.

Am stabilit o întâlnire pentru ora două. Ruth s-a întors o oră mai târziu cu rețeta.

— Farmacistul mi-a recomandat să nu iei mai mult de două pastile la trei ore. Doza îți ajunge pentru o săptămână.

— Îți mulțumesc din suflet, Ruth. Ești o prietenă extraordinară.

— O să vin mâine pe la tine să văd cum te simți.

— Nu e nevoie. Mă descurc.

M-a privit îngrijorată.

— O să trec totuși, măcar cinci minute.

După-amiază, am chemat un taxi și l-am rugat pe șofer să mă ducă pe strada Maine la cabinetul de avocatură al lui Alan

Bourgeois. Biroul lui se găsea deasupra unui magazin de galanterie. Domnul Bourgeois era un bărbat în jur de șaizeci de ani, îmbrăcat într-un costum simplu, gri, pe sub care purta un pulover la baza gâtului. Din buzunarul de la piept se ițea capacul unui stilou. Arăta ca un avocat perfect de provincie: liniștit, direct, cu o voce de om de afaceri. Și-a notat toate datele mele personale. Mi-a cerut numele avocatului meu din New York. Apoi m-a întrebat cum aș vrea să-mi împart averea.

— Cincizeci de procente vor merge la Ruth Reynolds din Bath, Maine.

— Și cealaltă jumătate?

Am inspirat adânc.

— Cealaltă jumătate se va constitui într-un fond pentru Charles Malone, pe care-l va putea folosi când împlinește vârsta de douăzeci și unu de ani.

— Charles Malone este nepotul dumneavoastră?

— Fiul unui prieten.

Domnul Bourgeois m-a asigurat că întocmirea documentului nu-i va ridica probleme și că va fi gata până a doua zi.

— Nu există nici o posibilitate să-l terminați astăzi?

— Aș putea să mă ocup de el înainte să plec de la birou. Dar asta înseamnă că va trebui să vă întoarceți iarăși peste câteva ore.

— Nici o problemă. Am câteva comisioane de făcut oricum.

— În regulă, mi-a spus avocatul și am stabilit să revin în jur de ora cinci.

N-am putut să merg pe jos prea departe — așa că am chemat un taxi și l-am rugat pe șofer să aștepte cât cumpăr niște pungi și o rolă mare de bandă adezivă de la un magazin cu articole de menaj. Am trecut apoi pe la bancă, de unde am scos cincizeci de dolari cu care să plătesc serviciile domnului Bourgeois. După aceea, taximetristul m-a dus la magazinul de băuturi de pe strada Maine, chiar lângă facultate. Tocmai mă pregăteam să cumpăr o sticlă de J&B, când

am zărit o sticlă de Glenfiddich. Diferența de preț a fost de șase dolari. Dar ce mai conta?

Am ajuns acasă și am aranjat cu taximetristul să vină să mă ia cu puțin înainte de ora cinci. Îmi mai rămâneau nouăzeci de minute. Le-am folosit productiv. Am strâns la un loc pe masă toate carnetele de cecuri și documentele de la bancă. Am găsit cele câteva bijuterii pe care le posedam și le-am așezat alături. Am pus hârtie în mașina de scris și am dactilografiat iute o scrisoare către Joel Eberts, în care îi povesteam despre noul testament. I-am dat numele lui Alan Bourgeois și l-am asigurat că o copie a testamentului nou va fi expediată pe adresa lui în cel mai scurt timp.

Când scrisoarea asta va ajunge la tine, eu voi fi părăsit deja această lume. N-am de gând să-mi justific gestul de a-mi pune capăt vieții. Pur și simplu nu mai pot continua așa.

În noul testament, ai fost numit executorul meu, așa că te rog să vinzi apartamentul, lichidează portofoliul cu acțiuni și înființează un fond pentru Charles Malone — căruia i-am lăsat jumătate din averea mea. Sunt sigură că ți se pare ciudat că el va beneficia de pe urma morții mele. Dar raționamentul este unul simplu: Jack Malone a fost bărbatul pe care l-am iubit cel mai mult în viața mea. Da, a distrus această dragoste trădându-l pe Eric, dar trădarea lui nu poate înlătura rolul vital pe care l-a jucat în ultima parte a vieții mele. Întotdeauna mi-am dorit copii, dar această dorință nu mi s-a împlinit. Malone are un fiu. Sper ca băiatul să se bucure de dragostea pe care i-am purtat-o cândva tatălui său... dar te rog să te asiguri că Jack Malone nu va avea acces la acest fond indiferent de împrejurări.

În încheiere, dă-mi voie să-ți spun că ai fost un prieten nemaipomenit de bun. Și te rog să înțelegi că am luat de-

cizia potrivită. Pe undeva, o consider un soi de final al unor negocieri mult prea îndelungate. Mi-am dat toată silința să lupt și cu toate acestea, de fiecare dată am fost copleșită, înfrântă. A venit vremea să mă predau în fața inevitabilului și să recunosc că negocierile trebuie să se termine.

Îți doresc tot binele din lume și îți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine.

Am semnat scrisoarea. Am împăturit-o și am vârât-o într-un plic. Am scris adresa pe el și i-am lipit un timbru. Apoi am pus din nou o foaie de hârtie în mașina de scris și am dactilografiat un bilet scurt pe care plănuiam să-l las pe prețul de la intrare:

Dragă Ruth:

Nu intra în casă. Cheamă poliția. Te rog să mă ierți pentru că te pun să treci prin momente atât de neplăcute. Contactează-l pe Alan Bourgeois la biroul său de pe strada Maine din Brunswick. Vreau să știi că ai fost cel mai bun aliat pe care și-l poate dori cineva.

Cu dragoste,

M-am iscălit. Am pus biletul într-un plic. Am scris pe el *Ruth*. L-am lăsat pe masa din living, urmând să-l pun afară mai târziu.

Am auzit un ciocănit la ușă. Era taximetristul. Mi-am luat haina și scrisoarea pentru Joel Eberts. Am dat drumul plicului în cutia poștală de lângă bloc. M-am urcat în taxi și m-am întors la Alan Bourgeois. M-a întâmpinat cu gravitate și m-a poftit să mă așez pe scaunul din oțel din fața biroului. Apoi a ridicat un document și mi l-a înmânat.

— Iată-l. Vă rog să-l citiți cu atenție, pentru că dacă sunt amendamente sau codicile, acum e momentul să ne ocupăm de ele.

Am studiat testamentul. Totul mi se părea în ordine.

— Știți, partea cu aranjamentele funerare ați lăsat-o destul de vagă, m-a atenționat domnul Bourgeois.

— Pentru că vreau o înmormântare *vagă*, am glumit amar.

Domnul Bourgeois m-a privit îngrijorat, așa că am adăugat:

— Peste cincizeci de ani, desigur.

Și-a strâns buzele, dar n-a comentat. Am pus documentul la loc pe masă.

— Este foarte bine. Îl semnez acum?

Și-a dus mâna la buzunar și a scos un stilou, căruia i-a deșurubat capacul, și apoi mi l-a întins.

— Am făcut trei copii ale testamentului. Una pentru dumneavoastră, una pentru avocatul dumneavoastră din New York și una pentru dosarele mele. Trebuie să le semnați pe toate, după care le voi legaliza. Apropo, să nu uit să vă spun: taxa notarială este de doi dolari per document. Sper să nu vi se pară exorbitant.

— Deloc, am rostit, punându-mi semnătura de zor pe toate documentele.

După ce i le-am înapoiat, domnul Bourgeois a folosit un sigiliu demodat pe care l-a aplicat pe toate colile semnate, adăugând totodată și propria semnătură.

— Acum, aveți un testament nou, a declarat avocatul după ce a terminat.

A căutat prin sertar și mi-a înmânat o chitanță în valoare de patruzeci și unu de dolari. Mi-am scos portofelul, am numărat banii și i-am pus pe masă. Copia care-mi revenea mie a vârât-o într-un plic gros și, cu gesturi ceremonioase, mi l-a oferit.

— Vă mulțumesc pentru serviciile rapide, am spus, ridicându-mă în picioare ca să plec.

— Cu plăcere, domnișoară Smythe. Sper să vă mai fiu de folos și altădată.

M-am îndreptat spre ușă, fără să mai scot vreun cuvânt.

— Vă deranjează dacă vă pun o întrebare indiscretă, domnișoară Smythe? m-a oprit din drum avocatul.

— Nu.

— De ce ați avut nevoie de testament atât de repede?

Anticipasem această întrebare și-mi pregătisem un răspuns rezonabil.

— Mâine plec într-o călătorie.

— Dar eu am crezut că ați ieșit abia azi din spital!

— De unde naiba ați aflat? m-am răstit la el.

— Vă cunosc rubrica din ziar și am auzit că nu v-ați simțit bine în ultima vreme.

— De la cine?

A părut surprins de riposta mea vehementă.

— Păi... de la... ăăăă... de aici, din Brunswick. Știți și dumneavoastră cum sunt orășelele de provincie. Eram doar curios, atâta tot.

— Fac un voiaj mai lung. Și voiam să am testamentul în ordine, mai ales că fratele meu...

— Înțeleg. N-am vrut să vă supăr, domnișoară Smythe.

— Nici o supărare, domnule Bourgeois. Mă bucur că am apelat la dumneavoastră.

— Asemenea, domnișoară. Și vă duceți într-un loc drăguț?

— Nu știu. N-am mai fost acolo niciodată.

Am luat un taxi înapoi spre casă, hotărâtă să termin cât mai curând posibil... în cazul în care domnul Bourgeois mirosea că am de gând să fac o prostie și-mi trimitea poliția pe cap. Am privit pe geam la străzile întunecate ale orașului, gândindu-mă: aceasta va fi ultima imagine a lumii exterioare. Când taxiul s-a oprit în fața casei, i-am dat șoferului zece dolari. A rămas uluit și mi-a mulțumit de zeci de ori. *„Ei bine, e ultima mea cursă cu taxiul"*, îmi venea să-i spun. *„Oricum, de mâine, nu o să mai am nevoie de bani."*

Am intrat în casă, am luat scrisoarea pentru Ruth și am așezat-o pe prețul de la ușă. M-am încuiat bine și mi-am

scos haina. Menajera îmi pregătise lemnele în sobă. Am atins surcelele de deasupra cu un chibrit și acestea s-au aprins imediat. M-am dus în baie și am scos din dulăpior flaconul cu calmante. Am intrat în bucătărie și am aranjat frumos sacoșa, rola de bandă adezivă și o foarfecă. M-am dus în dormitor. Am vârât punga sub pernă, apoi am tăiat patru fâșii subțiri de bandă pe care le-am lipit cu un capăt de marginea noptierei. Am luat sticla de Glendfiddich și un pahar. Am intrat în living. M-am așezat pe canapea. Mâinile au început să-mi tremure. Mi-am turnat o porție zdravănă de tărie și am dat-o pe gât. Mâinile încă îmi tremurau. Mi-am mai turnat o porție. Și pe-asta am înghițit-o rapid. Am inspirat adânc și am simțit cum căldura alcoolului mi se răspândește în corp. Planul meu era simplu. Urma să înghit pastilele câte cinci o dată cu ajutorul câte unui pahar de whisky. După ce goleam sticla, mă duceam repede în dormitor, îmi prindeam punga pe cap cu banda adezivă și mă întindeam pe pat. Combinația de scotch și calmante ar fi trebuit să mă lase inconștientă în doar câteva minute. Voi adormi și nu mă voi mai trezi vreodată.

Am scos flaconul cu pastile din buzunarul de la fustă. I-am desfăcut capacul. Am numărat cinci buline. Și-atunci telefonul a început să sune. L-am ignorat. Dar țârâitul a continuat. Mi-am turnat un pahar plin cu scotch. Telefonul nu voia să se oprească. Mi-a trecut prin cap că poate e Alan Bourgeois care și-a propus să mă verifice și că dacă nu răspundeam se va gândi la ce e mai rău. Mai bine îi răspund ca să-l liniștesc. Am pus pastilele la loc în flacon. Am ridicat receptorul.

— Sara... La telefon, Duncan Howell.

La naiba. La naiba. La naiba. Am încercat să păstrez un ton firesc.

— Bună, Duncan.

— Am picat într-un moment prost?

— Nu, am zis, înghițind niște whisky. Ce s-a întâmplat?

— Am auzit că ai fost externată din spital astăzi. Cum te simți?

— Bine.

— Ne-ai îngrijorat teribil. Am primit cel puțin zece scrisori în care cititorii mă întrebau dacă rubrica ta va mai apărea în ziar.

— Foarte drăguț din partea ta, am spus, jucându-mă cu flaconul de pastile. Dar... n-aș putea să te sun mai târziu? Sau mâine mai bine? Sunt cam sleită de puteri și...

— Crede-mă, Sara — știind cât de bolnavă ai fost, n-am vrut să te sun în seara asta. Însă am considerat că ar fi mai bine să discuți cu mine înainte să afli...

— Ce anume?

— Adică n-ai vorbit cu nimeni din New York în după-amiaza asta?

— Am fost plecată. Dar de ce m-ar căuta cineva din New York?

— Pentru că numele tău a apărut în articolul lui Winchell de astăzi.

— *Poftim?*

— Vrei să ți-l citesc?

— Normal.

— Să știi că nu prea te flatează...

— Citește-l, te rog.

— Sigur, uite... Al patrulea paragraf de sus:

„Înainte era o jurnalistă de primă mână la Saturday Night/Sunday Morning, *pe când astăzi își face veacul prin nu știu ce cătun. Sara Smythe — dama glumeață ce scria mult-citita rubrică «Viața de zi cu zi» — a dispărut din tipar acum vreo două luni... imediat după ce fratele ei Roșu până-n vârful unghiilor, Eric, a zburat din poziția de scenarist principal al lui Marty Manning. Se pare că Eric a refuzat să ciripească despre trecutul lui comunist... un gest deloc patriotic, care i-a enervat așa de tare pe cei de la* Saturday/Sunday, *încât au pus-o pe liber pe surioa-*

ra lui, Sara. O lună mai târziu, vechiul demon al romului l-a trimis pe Eric în mormânt, iar Sara parcă a intrat în pământ. Până când unul dintre spionii mei — aflat în vacanță în statul Maine — a cumpărat o fițuică locală numită Maine Gazette... *și ia ghiciți cine înșira povestioare în paginile ei neînsemnate? Ați priceput: tocmai împricinata Sara Smythe. Oh, cât de rău e să cazi de la înălțime atunci când uiți un cântecel atât de important precum imnul Americii."*

Duncan Howell s-a oprit un moment, după care și-a dres glasul cu nervozitate.

— După cum am spus, nu e deloc agreabil. Și evident că m-a deranjat când ne-a numit ziarul „o fițuică locală".

— Javra dracului.

— Perfect de acord. Și să știi că suntem cu toții de partea ta.

Am agitat din nou flaconul cu pastile, dar n-am scos un cuvânt.

— Mai sunt și alte chestii pe care trebuie să le afli, a continuat Duncan. Două, mai exact. Nici una foarte plăcută. În primul rând, azi-dimineață am primit un telefon de la un bărbat pe nume Platt. Mi-a comunicat că lucrează în departamentul juridic al revistei *Saturday Night/Monday Morning*. A încercat să dea de tine... dar pentru că habar n-avea unde locuiești, s-a hotărât să-mi telefoneze mie — descoperind din articolul lui Winchell că lucrezi pentru noi. În fine, m-a rugat să-ți transmit că încalci contractul cu ei din cauza acestei colaborări...

— Asta-i o porcărie, am intervenit aproape țipând.

— Eu doar repet ce mi-a zis. Și mai voia să știi că de astăzi nu-ți vor mai plăti nimic.

— Nici o problemă. Oricum nu mai rămăseseră decât vreo trei săptămâni. Mai ai și alte vești bune?

— Mi-e teamă că au apărut și alte repercusiuni din cauza lui Winchell.

— Ce fel de repercusiuni?

— Am primit două telefoane astăzi de la redactorii-șefi ai *Portland Press Herald* și *Bangor Daily News*. Amândoi și-au exprimat sincera preocupare pentru acuzațiile antiamericane aduse de Winchell...

— Dar nu sunt antiamericană. Și nici fratele meu n-a fost.

— Sara, i-am asigurat de asta. Dar, la fel ca și mulți alții, se tem să fie asociați cu oricine ar avea chiar și cea mai mică legătură cu partidul comunist.

— Fir-ar a naibii de treabă, dar eu nu sunt comunistă, am strigat aruncând flaconul cu medicamente.

Sticluța s-a spart, iar cioburile și pastilele s-au împrăștiat prin toată camera.

— Nimeni de la *Maine Gazette* nu insinuează așa ceva. Și vreau să fiu cât se poate de clar: noi toți te susținem. Am vorbit cu jumătate din membrii consiliului în această după-amiază și toată lumea a fost de acord cu mine: tu reprezinți o achiziție valoroasă pentru ziar și cu siguranță nu ne vom lăsa intimidați de un jurnalist invidios ca Winchell. Bizuie-te pe sprijinul nostru, Sara.

N-am spus nimic. Încă mai priveam calmantele ce se topeau printre bușteni de lemn din șemineu. Se dusese naibii tentativa mea de sinucidere. Și la fel și dorința de a muri. Dacă mi-aș fi pus capăt zilelor, lumea ar fi interpretat gestul meu ca pe o capitulare în fața lui Winchell, a lui McCarthy și a tuturor nenorociților care foloseau patriotismul ca pe o armă; ca pe un mijloc de a pune mâna pe putere. N-aveam de gând să le dau javrelor o asemenea satisfacție. Acum...

— Mai ești acolo, Sara?

— Da. Încă mai sunt aici.

Doisprezece

L-am sunat pe Joel Eberts a doua zi de dimineață.

— Înainte de a-mi spune ceva, a început el, trebuie să știi un lucru. Sunt sigur că-l putem da în judecată pe canalia aia de Winchell pentru calomnie, atac la persoană...

— Nu vreau să-l dau în judecată.

— Am auzit și de *Saturday/Sunday*. Cu puțin efort, îi putem obliga să-ți plătească și pentru restul săptămânilor rămase... ba chiar mai mult.

— Nu mă interesează.

— Dar trebuie să te intereseze! Dacă oamenii ca tine nu ripostează...

— N-am chef de scandal. Pentru că știm amândoi că este o luptă pe care n-o voi câștiga. În fine, te-am sunat să te anunț că plec din țară.

— Când ai hotărât asta?

— Azi-noapte târziu. De fapt, pe la cinci dimineață.

— Personal, consider că e o idee bună. Pot să te ajut cu ceva?

— Am nevoie de pașaport. Crezi că-mi vor elibera unul?

— Nu văd de ce nu. La urma urmei, n-ai fost somată să depui mărturie la HUAC. Agenții federali nu te anchetează. Nu vor fi probleme. Cu toate acestea, mă voi mișca repede, în caz că cineva de la Washington citește porcăria lui Winchell și ia decizia că meriți să fii luată puțin la întrebări. Când te întorci la New York?

— Mâine seară cel mai probabil.

— Încă mai am împuternicirea ta ca să scot banii din bancă. Vrei să-ți fac rezervare pe un vapor care pleacă la sfârșitul săptămânii?

— Desigur.

— Atunci mă apuc de treabă.

— Încă un lucru. Ți-am trimis ieri după-amiază o scrisoare. Am așternut-o pe hârtie fără să mă gândesc prea mult... și într-un moment în care nu judecam prea limpede. Trebuie să-mi promiți că nu o vei citi... că o vei rupe și o vei arunca imediat ce va intra în posesia ta.

— Sună foarte interesant.

— Îmi promiți?

— Pe cuvânt de onoare. Sună-mă când ajungi aici. O să stai la tine în apartament?

— Păi, unde altundeva?

— Ăăăă... atunci așteaptă-te la vizitatori...

— Oh, nu...

— Oh, da...

— Te-a deranjat de multe ori din cauza mea?

— Doar m-ai silit să nu-ți povestesc nimic...

— Îți cer să-mi povestești acum.

— Am un teanc de scrisori de la el. Potrivit administratorului clădirii tale, Malone trece pe acolo în fiecare zi, sperând ca un nebun că te-ai întors.

Brusc, m-au încolțit remușcările și vina. Dar mi-a trecut repede.

— O să găsesc un hotel în acest caz.

— Așa ar fi înțelept... dacă chiar nu vrei să-l vezi.

— Nu vreau să-l văd.

— E alegerea ta, Sara. Sună-mă când ajungi în oraș.

După ce am încheiat discuția cu Joel Eberts, l-am sunat pe doctorul Bolduck. Când i-am explicat că am de gând să plec a doua zi, și-a exprimat îngrijorarea.

— Abia au trecut două săptămâni de la operație. Firele ți le-am scos acum câteva zile. Aș fi foarte fericit dacă te-ai mai odihni măcar o săptămână în plus.

— Traversarea Atlanticului nu presupune un stres fizic exagerat.

— Da, dar vei fi în mijlocul oceanului timp de cinci zile. Dacă o să ai nevoie de îngrijire medicală?

— Sunt sigură că pe marile vapoare există cel puțin un doctor sau doi.

— Mi-ar plăcea să mai stai.

— Nu pot și nu vreau.

A priceput că hotărârea mea e de neclintit.

— Îți înțeleg nevoia de a pleca departe de aici. Nu e ceva neobișnuit după...

— Așadar, l-am întrerupt iute, din punct de vedere medical, călătoria nu-mi va pune sănătatea în pericol, nu?

— Fizic vorbind, e cam riscant... dar nu imposibil. Din punct de vedere psihic, e o idee inteligentă. Știi care e sfatul pe care-l dau persoanelor ce au trecut printr-o mare suferință? Să se miște.

Iar eu exact așa am procedat. În aceeași după-amiază, Ruth a venit la mine și m-a ajutat să împachetez. I-am scris lui Duncan o scrisoare, prin care îi anunțam demisia mea:

> Te rog să înțelegi următoarele: Walter Winchell nu m-a speriat. Dar trebuie să mă desprind o vreme de tot ce înseamnă viața de jurnalist. După ce mi s-au întâmplat în acest ultim an, anonimatul mi se pare un lucru foarte bun.

Îți mulțumesc pentru etica de care ai dat dovadă în urma apariției articolului scris de Winchell. Mulți redactori-șefi ar fi ales calea cea mai simplă și m-ar fi zburat într-o clipă. Dar tu n-ai făcut așa și-mi voi aminti veșnic felul în care te-ai purtat.

I-am scris câteva rânduri și lui Jim:

Dacă aș fi în locul tău, nu m-aș ierta. Am ascuns adevărul cu bună știință, dând dovadă de incorectitudine și lipsă de scrupule. Tot ce pot spune în apărarea mea este că, din motive evidente, mi-a fost teamă să vorbesc de sarcină. Dar o asemenea justificare nu-mi scuză comportamentul. Lucrul cel mai rău pe care-l poți face în viață este să rănești o altă persoană... iar eu simt că te-am rănit.

Am expediat cele două scrisori a doua zi de dimineață din gara Brunswick. N-aveam cine știe ce bagaje — doar o valiză mică și mașina de scris. Nu-mi cumpărasem prea multe haine de când venisem în Maine, iar cărțile și discurile le-am donat bibliotecii locale. Conductorul de tren mi-a etichetat bagajul, astfel încât acesta să ajungă direct la stația Penn. Ruth — care mă însoțise la gară — m-a îmbrățișat călduros.

— Sper ca data viitoare când vei veni în Maine să nu mai fugi de ceva anume.

Am izbucnit în râs.

— Dar e un loc atât de potrivit să închizi ușa în nas restului țării!

— Atunci de ce naiba pleci peste ocean?

— Pentru că, mulțumită domnului Winchell, acasă mă simt ca în străinătate. Așa că mă duc să văd dacă nu cumva în străinătate mă voi simți ca acasă.

Am dormit tot drumul până la New York. Eram în continuare răvășită, iar durerea nu încetase să mă chinuie, mai ales că pastilele mele de calmare dispăruseră în foc. Nu mai îndrăznisem să-i solicit doctorului Bolduck o altă rețetă, prin urmare foloseam aspirină ca să-mi mai reduc din starea de disconfort. Ori de câte ori îmi închipuiam cum arătam pe canapea, cu flaconul de calmante într-o mână și cu paharul de whisky în cealaltă, mă trecea un fior. Cu două zile în urmă, decizia de a-mi pune capăt vieții mi se păruse atât de logică, atât de rațională... încât la momentul respectiv aproape că debordam de entuziasm că totul se va termina. Acum însă, când trenul își croia drum de-a lungul coastei de est, nu mă gândeam decât că, *dacă nu aș fi primit telefonul acela, n-aș mai fi apucat ziua de astăzi.* Nici măcar nu era o zi frumoasă. Dar cel puțin *trăiam.* Și eram recunoscătoare.

Am ajuns în stația Penn în jur de ora nouă seara. Un hamal m-a ajutat să trec strada cu bagajele până la hotelul Pennsylvania. Aveau o cameră liberă. Am plătit pentru o noapte, dar cu posibilitatea de a-mi prelungi cazarea cu încă una. Nu voiam să rămân mai mult de atât în oraș. După ce am intrat în cameră, am privit pe fereastră conturul impresionant al centrului, apoi am tras storurile ca să uit de strălucirea insolentă a metropolei. Am despachetat bagajele, m-am dezbrăcat, m-am băgat în pat și am adormit imediat. M-am trezit pe la opt, simțindu-mă odihnită pentru prima dată după multă vreme. Am făcut un duș, m-am îmbrăcat și l-am sunat pe Joel Eberts. M-a rugat să mă duc direct la el. Pe drum, după ce m-am urcat într-un taxi, am citit *New York Times.* La pagina unsprezece, exista un mic articol despre sinuciderea unui actor de la Hollywood pe nume Max Monroe, în vârstă de patruzeci și șase de ani, cunoscut pentru rolurile jucate într-o serie de filme de categorie B produse de RKO și Republic. Fusese găsit mort ieri după-amiază în apartamentul său din West Hollywood. Își zburase creierii cu un pistol.

Potrivit agentului său, domnul Monroe suferea de depresie de mai bine de doi ani — de când oportunitățile de lucru dispăruseră după ce fusese etichetat drept un martor ostil de către Comisia pentru cercetarea activităților antiamericane.

Am lăsat din mână ziarul, incapabilă să mai termin articolul. M-am uitat pe geam. New Yorkul părea la fel de agitat și de obsedat de sine ca întotdeauna. Toată lumea alerga de colo-colo. Toți erau așa de obsedați, atât de ocupați, încât probabil nici măcar nu conștientizau faptele care se petreceau în numele lor — cariere distruse, încredere înșelată, vieți ruinate. Acestea erau efectele listelor negre — dacă nu te afectau personal, îți vedeai de viața ta, de parcă nimic rău nu se întâmpla în jurul tău. Nu puteam înțelege cum de ajunsesem să fim păcăliți de asemenea acte „patriotice" demagogice. Eu știam însă un singur lucru: trebuia să plec. Să pun un ocean între mine și țara în care mă născusem. Cel puțin până când toată nebunia asta avea să se sfârșească.

Joel Eberts m-a întâmpinat cu o îmbrățișare părintească și o cantitate considerabilă de vești. Îmi rezervase un loc pe vasul *Corinthia*, care pleca chiar în noaptea aceea și care urma să acosteze în Le Havre șapte zile mai târziu. Se asigurase că voi călători singură în cabină: confortul nu era unul extraordinar, dar măcar mă bucuram de intimitate. Făcuse toate aranjamentele pentru obținerea pașaportului.

— E aceeași procedură ca la fratele tău — te duci la biroul de pașapoarte din clădirea Rockefeller, depui toate formularele și un cec de douăzeci de dolari, le arăți biletul pentru cursa transatlantică și ar trebui să-ți emită pașaportul până după-amiază la ora cinci. Ar fi bine să te grăbești însă. Termenul limită pentru ca documentele să fie procesate în aceeași zi este zece și jumătate. Adică mai ai la dispoziție fix o jumătate de oră.

Cu formularele într-o mână, m-am grăbit să prind un taxi. Am izbutit să ajung la biroul pașapoarte la zece și douăzeci și cinci de minute. Funcționarul mi-a verificat toate actele și mi-a spus să mă întorc la sfârșitul programului. Când am ieșit din birou, am observat că mă aflam chiar lângă redacția de la *Saturday Night/Sunday Morning*. Mi-am ferit privirea și am strigat după un taxi, după care am pornit din nou spre centru.

Joel Eberts s-a oferit să-mi facă cinste cu un prânz la un mic restaurant italienesc de lângă cabinetul său. Ne-am așezat la masă și am comandat. Patronul — un prieten al lui Joel — a insistat să ne aducă fiecăruia un pahar de vin spumos. Am închinat în cinstea călătoriei mele pe meleaguri străine.

— Te-ai gândit ce-o să faci acolo?

— Nu. Nici măcar nu știu unde o să mă stabilesc... deși cred că pentru început am să mă îndrept spre Paris.

— Îmi vei scrie imediat ce o să te fixezi într-un loc?

— Îți voi trimite o telegramă. Mai ales că va trebui să-mi aranjezi transferurile bancare.

— Nici o problemă. Mă ocup și de ele.

— Și îmi spui și cât îți datorez pentru tot ce ai făcut pentru mine?

— Hai să zicem că a fost vorba de o favoare ca între prieteni.

— Joel, aș prefera să te plătesc așa cum se cuvine.

— Ăsta este unul din multele lucruri care-mi plac la tine, Sara: etica impecabilă.

— Da, dar uite unde m-a adus.

Joel a păstrat tăcerea câteva secunde, trecându-și degetul arătător peste gura paharului.

— Te superi dacă te întreb ceva?

— Da, încă mă mai gândesc la el.

A zâmbit.

— Așa de ușor mi se citesc gândurile?

— Nu, mie mi se citesc ușor.

— După cum ți-am relatat la telefon, la mine la birou s-au adunat cincisprezece, douăzeci de scrisori de la el. M-a sunat de patru ori până acum. M-a implorat să-i dezvălui locul în care te afli.

— Și tu ce i-ai zis?

— Exact cum m-ai rugat: că ai plecat din New York și că orașul în care te găsești este secret. Apoi m-a întrebat dacă îți trimit scrisorile lui. L-am informat că, potrivit instrucțiunilor tale, corespondența rămâne la mine până când te întorci.

— Și te-a lăsat în pace după aia?

O altă pauză.

— Chiar vrei să știi?

Am încuviințat din cap.

— A venit să mă vadă. Cam acum o lună și jumătate. A stat chiar pe scaunul din fața biroului meu și...

— Și?

— Și a început să plângă.

— Nu-mi mai povesti.

— În regulă, rosti Joel, ridicând meniul. Comandăm?

— Și ce-a spus?

— Păi, parcă nu voiai să auzi nimic...

— Ai dreptate.

M-am întins și eu după meniu.

— Nu vreau. Dar spune-mi totuși...

— Mi-a mărturisit că tu ai fost cel mai bun lucru din viața lui; centrul existenței sale. Și a încercat să-mi explice...

— Cum mi-a omorât fratele?

— Știi că nu-i adevărat.

— Bine, bine... din punct de vedere *fizic* nu l-a ucis. Dar cu siguranță i-a dat un brânci în direcția aia. L-a arătat cu degetul. L-a servit pe Eric agenților FBI pe tavă. Cum să-i iert așa ceva? *Cum?*

Joel s-a apucat să bată darabana cu degetele pe suprafața mesei.

— Iertarea se numără printre cele mai dificile alegeri din viață... și printre cele mai necesare. Dar nu-i ușor să ierți, recunosc.

— Ție îți vine ușor să spui asta.

— Corect. Pentru mine e ușor. Eric n-a fost fratele meu.

— Exact. Iar acum voi alege vițelul *picata*, am continuat, urmărind felurile de mâncare din meniu.

— Bună alegere, rosti Joel, făcându-i un semn ospătarului.

După ce am comandat, Joel și-a vârât mâna în buzunar. A scos un plic și mi l-a dat. Am recunoscut timbrele din Brunswick și numele meu pe el la expeditor.

— Iată scrisoarea pe care mi-ai trimis-o.

— Oh, am exclamat tulburată. N-ai citit-o, nu?

— N-am deschis plicul, Sara — așa cum mi-ai cerut. Atâta vreme cât sunt legale, respect întotdeauna doleanțele clienților mei.

— Îți mulțumesc, am zis, băgând plicul în geantă.

M-a privit îngrijorat. Am bănuit că realiza ce conține scrisoarea și cât de aproape fusesem să mă arunc în prăpastie.

— Sper că te vei odihni în călătoria asta peste ocean. Arăți foarte obosită, Sara.

— Sunt obosită. Și chiar am de gând să-mi petrec următoarele șapte zile dormind buștean. Evident, în cazul în care îmi vor permite să urc pe vapor.

— De ce n-ar face-o?

— Nu te poți urca pe un transatlantic fără pașaport, nu? Și dacă Ministerul de Interne l-a împiedicat pe Eric să obțină unul...

— Nu te îngrijora, vei avea pașaportul.

Joel nu s-a înșelat. La cinci după-amiază, funcționarul de la biroul de pașapoarte din clădirea Rockefeller mi-a înmânat documentul de călătorie verde strălucitor, valabil pe

cinci ani. Mă însoțise și Joel, în caz că solicitarea mea ar fi întâmpinat unele dificultăți. Dar nimeni nu ridicase vreo obiecție, nimeni nu-mi pusese nici o întrebare. Ba chiar funcționarul mi-a urat „Călătorie plăcută!"

Am reușit să găsim un taxi în nebunia de pe Fifth Avenue. Mai aveam doar patruzeci și cinci de minute să ajung pe cheiul 76, unde vasul *Corinthia* era ancorat și de unde urma să plece la ora șapte și jumătate seara. M-am uitat pe geamul mașinii, admirând amurgul ce se lăsa peste Manhattan. Brusc, am vrut să sar din taxi, să mă reped spre prima cabină telefonică și să-l sun pe Jack. Dar ce i-aș fi putut spune?

— Crezi că lucrurile se întâmplă dintr-un motiv anume? m-am auzit întrebând.

Joel m-a privit cu atenție.

— Sara dragă, te adresezi unui evreu agnostic și original pe deasupra. Nu cred în planurile divine și nici în destin. Dar consider că fiecare dintre noi ar trebui să-și trăiască viața, respectând cât mai îndeaproape etica și să spere la ce e mai bine. Ce altceva am putea face?

— Aș vrea să știu, Joel. Aș vrea...

— Ce?

— Dacă Eric ar fi primit pașaportul...

— Sara...

— Sau dacă ar fi plecat în Mexic a doua zi... Dacă nu s-ar fi uitat înapoi pe drumul spre aeroport și n-ar fi văzut contururile magnifice ale zgârie-norilor din centru... Măcar de-ar fi...

— Sara, evită să te joci cu „dacă, dacă". N-ai să câștigi niciodată un asemenea joc.

Ne-am croit drum pe strada 50. Am ajuns pe Twelfth Avenue. Am întors spre sud pe strada 48. Am trecut prin porțile cheiului 76. Ne-am dat jos din taxi. Șoferul a predat valiza și mașina mea de scris unui hamal, care mă aștepta nerăbdător să-l urmez. Brusc m-am agățat de mâneca lui Joel.

— Ce caut eu aici? l-am întrebat.

— Te urci pe vapor.

— Mi-e frică.

— Pleci din țară pentru prima dată. E normal să fii tulburată.

— Fac un pas greșit.

— Oricând te poți răzgândi și te poți întoarce. Nu e o sentință pe viață, pentru Dumnezeu.

— Spune-mi că sunt nebună.

M-a sărutat blând pe frunte — ca un tată care îi dă fiicei lui binecuvântarea.

— Călătorie plăcută, Sara. Să-mi trimiți o telegramă când îți găsești locul.

Hamalul și-a dres vocea, dându-ne de înțeles că a venit vremea să urc la bord. L-am îmbrățișat pe Joel. S-a desprins ușor din strânsoarea mea.

— Dar ce-o să fac acolo? l-am întrebat.

— În cel mai rău caz, vei supraviețui. Asta facem cu toții.

M-am răsucit pe călcâie și l-am urmat pe hamal. Chiar înainte de a urca pe puntea principală, am întors capul. Taxiul care îl ducea pe Joel Eberts tocmai ieșea pe poartă. Nu mi-am ridicat privirea de la nivelul străzii, pentru că ar fi însemnat să plătesc iarăși un tribut dureros imaginii glorioase a Manhattanului. Nu voiam să am parte de un lung „la revedere". Voiam să părăsesc orașul cât mai discret posibil.

Treisprezece

După șapte zile de la plecarea din portul New York, *Corinthia* a acostat în Le Havre. Am pășit pe solul francez ușor dezechilibrată din cauza timpului îndelungat petrecut pe mare. Am luat imediat un taxi spre gară și am prins expresul de Paris.

O săptămână mai târziu, am părăsit hotelul de pe Rue de Sevres și m-am mutat într-un mic *atelier* de pe Rue Cassette. Am locuit aici timp de patru ani. Inițial, am luat lecții de franceză și mi-am pierdut vremea prin cinematografe și braserii. Apoi, mi-am găsit de lucru la o mică agenție de publicitate franco-americană de pe Champs-Élysées. Prin intermediul colegilor, am nimerit în mijlocul comunității americane din Paris — din cauza francului slab, a soldelor bogate pe care le primeau veteranii de război și a neîntreruptei vânători de vrăjitoare de acasă, capitala franceză era plină de expatriați. La început, m-am împotrivit ideii de a mă apropia prea mult de compatrioții mei. Inevitabil însă, încetul cu încetul, am devenit parte integrantă a comunității americane. Mai ales după ce l-am cunoscut pe Mort Goodman — directorul executiv al publicației *Paris Herald-Tribune* — la o petrecere.

— Sunt sigur că-ți știu numele de undeva, mi-a spus el după ce am făcut cunoștință.

— Ai lucrat vreodată în New York? l-am întrebat.

— Sigur. Am lucrat pentru *Collier* timp de trei ani înainte să accept slujba de aici.

— Ei bine, eu am scris pentru *Saturday/Sunday.*

— Oh, la naiba, tu ești chiar *acea* Sara Smythe, a exclamat Mort, după care a insistat să ne vedem la prânz a doua zi.

Până la sfârșitul respectivului prânz, mi-a oferit șansa de a contribui la edițiile speciale ale ziarului. Am continuat să lucrez pentru agenția de publicitate, dar am apărut sporadic și în *Herald-Tribune.* La trei luni de la primul meu articol, Mort Goodman m-a invitat din nou să luăm prânzul împreună și m-a întrebat dacă m-ar interesa să am o rubrică a mea.

— Prin tradiție, am angajat întotdeauna un american care locuiește la Paris ca să ne scrie un articol săptămânal despre viața din capitala franceză, despre culoarea locală, *la mode du moment*... în fine, chestii din astea. Tipul care ne-a făcut articolele în ultimii doi ani tocmai a fost demis pentru că a ratat patru termene-limită la rând, din cauza micii sale aventuri amoroase cu sticla de whisky. Prin urmare, postul e liber. Te-ar interesa?

Desigur că am acceptat. Primul articol mi-a apărut pe 7 noiembrie 1952... la trei zile după ce Eisenhower a câștigat alegerile prezidențiale în defavoarea lui Stevenson. Acel rezultat și numărul tot mai mare de audieri solicitate de McCarthy la Washington mi-au întărit convingerea că Parisul reprezenta locul cel mai potrivit în care să trăiesc la momentul respectiv. În plus, îmi plăcea orașul. Nu, nu eram una dintre romanticele acelea prostuțe care să se înmoaie de fiecare dată când adulmeca aroma de baghete proaspete ce se insinuează dinspre vreo *boulangerie.* Pentru mine, Parisul constituia o entitate complexă, contradictorie — necioplit și grațios în același timp, erudit și banal. La fel ca o persoană

interesantă, îți stârnea sentimente opuse. Grandoarea sa epică — îngâmfarea lui vădită — arăta că Parisul se consideră o entitate unică înăuntrul căreia tu, rezidentul, aveai privilegiul de a locui. Din acest punct de vedere, îmi amintea de New York, pentru că era total indiferent față de cetățenii săi. Americanii care urau Parisul și pe care îi irita aroganța lui proveneau de obicei din orașe mai mici, mai intime, precum Boston sau San Francisco, unde cei din lumea bună se gratulau unii pe alții și unde oricine avea o poziție puternică și autoritară se simțea incredibil de important. Aroganța pariziană, în schimb, spunea că nimeni nu e important, nimeni nu contează. Acest aspect l-am iubit cel mai mult la Paris. În calitate de expatriat, nu încercai să fii ambițios, ci să trăiești bine. Întotdeauna te simțeai ca un străin... dar, după tot ce se petrecuse în New York, statutul de *étranger* mi-a oferit o ușurare imensă.

Iar Parisul m-a primit cu brațele deschise. Rubrica de la ziar mi-a sporit renumele pe plan local. La fel ca și împrejurările ce m-au determinat să părăsesc țara, așa cum aveam să descopăr mai târziu. Niciodată n-am vorbit despre fratele meu. Spre surpriza mea însă, am constatat că mulți membri ai comunității americane știau de moartea lui și auziseră de felul în care se descotorosise de mine *Saturday/Sunday*. Am evitat să discut astfel de chestiuni — pentru că-mi displăcea ideea de a folosi listele negre ca pe o formă de valută socială... dar și pentru că, potrivit valorilor familiei Smythe, încercarea de a-ți atrage compasiune prin intermediul unei nefericiri personale era o stângăcie. Și iată cum am ajuns membră a unei comunități eclectice, gălăgioase. Întrucât dusesem o viață relativ retrasă la New York (și nefiind prea apropiată de oameni în general), mă simțeam eliberată că nimerisem într-un asemenea vârtej social. Ieșeam în oraș cel puțin cinci nopți pe săptămână. Am băut cot la cot cu personalități precum Irwin Shaw,

James Baldwin și Richard Wright și mulți alți scriitori americani care locuiau la Paris. L-am ascultat pe Boris Vian cântând într-o cârciumă din St. Germain și am participat la o seară de lectură oferită de Camus într-o librărie tot din St. Germain. Am devenit o obișnuită a cluburilor de jazz. Mă desfătam cu prânzuri nesfârșite alături de prieteni la Le Balzar (braseria mea preferată). Am căpătat o înclinație aparte pentru Ricard și aventuri amoroase întâmplătoare. Parisul mă trata bine.

Păstram contactul cu New Yorkul, grație lui Joel Eberts. Ne scriam regulat, o dată pe săptămână — în general ca să discutăm aspecte financiare (când a devenit limpede că aveam să rămân la Paris o vreme, a găsit pe cineva căruia să-i închirieze apartamentul meu) și ca să-mi trimită eventuala corespondență.

În iunie 1953, raportul lui săptămânal s-a terminat cu următorul paragraf:

> Există o singură scrisoare personală pe care ți-o expediez alăturat. Știu de la cine e, pentru că mi-a fost înmânată chiar de autoarea ei: Meg Malone. A trecut pe la mine acum câteva zile, fără să mă anunțe în prealabil și a insistat să-i spun unde ești. I-am mărturisit doar că ai plecat din țară. Atunci mi-a dat plicul și m-a rugat să ți-l transmit. I-am spus același lucru ca și fratelui ei: că mi-ai solicitat în mod expres ca orice scrisoare de la Jack să rămână la mine. „Dar eu nu sunt Jack", a contracarat domnișoara Malone și a trebuit să recunosc că avea dreptate. N-a mai adăugat nimic, cu excepția faptului că, dacă nu-ți trimit scrisoarea, se va transforma în cel mai aprig dușman al meu. Vorbele ei însoțite de un zâmbet sincer m-au determinat s-o plac imediat și... să-i onorez rugămintea. Așa că iată scrisoarea. Citește-o dacă vrei. Arunc-o dacă nu te interesează. Alegerea îți aparține.

Momentul potrivit reprezintă totul în viață. Iar scrisoarea a ajuns într-un moment cum nu se poate mai prost. Era chiar în noaptea de după executarea la Sing-Sing a soților Rosenberg, în urma acuzației că ar fi vândut secretele bombei atomice sovieticilor. Ca și ceilalți americani din Paris (chiar și cei care obișnuiau să voteze cu republicanii), am fost îngrozită de acest act despotic, care m-a determinat să disprețuiesc și mai profund forțele ce-mi distruseseră fratele. Pentru prima dată în viața mea, am făcut ceva relativ politic în esență — am participat la un priveghi cu lumânări în fața ambasadei americane (împreună cu alți trei mii de parizieni, conduși de nume notabile precum Sartre și Simone de Beauvoir) și am semnat o petiție prin care se condamna actul criminal. M-am simțit complet neputincioasă și extrem de furioasă când am primit vestea execuției, undeva pe la două dimineața, ora Parisului. A doua zi a sosit scrisoarea de la Meg, prin intermediul lui Joel. Prima mea reacție a fost: *rupe-o... n-ai nevoie să asculți scuzele lui Jack Malone.* Am deschis totuși plicul, am despăturit hârtia dinăuntru și am citit-o:

Dragă Sara,

Nu știu unde te afli sau ce gândești, dar știu că Jack te iubește mai mult decât orice pe lume și, de când ai dispărut, trăiește o agonie permanentă. Mi-a povestit tot ce s-a întâmplat. Am fost îngrozită de fapta lui. Îți înțeleg perfect mânia și suferința. Dar... da, inevitabilul dar... Jack este la rândul său doar o altă victimă a nebuniei care a cuprins întreaga țară. Felul în care a acționat nu are însă scuze. Pus în fața unei decizii îngrozitoare, s-a panicat. E conștient că ți-a distrus dragostea pentru el. Încearcă să ia legătura cu tine de aproape un an de zile, dar fără succes. Avocatul tău l-a informat că refuzi să-i citești scrisorile. Repet, nu te pot învinovăți pentru senti-

mentele tale. Și, crede-mă, singurul motiv pentru care îți scriu acum este că Jack se află în pragul unei căderi nervoase — cauzată strict de povara vinovăției ce-l apasă de când l-a trădat pe Eric și de când te-a pierdut.

Ce-aș mai putea adăuga, Sara? Doar atât: știu cât de profund l-ai iubit cândva. Nu-ți cer o reconciliere miraculoasă. Dar te rog, într-un fel sau altul, să-l ierți și să-i spui că l-ai iertat. Ar însemna enorm pentru el. În prezent, Jack este un bărbat nefericit. Are nevoie de ajutorul tău ca să se regăsească pe sine. Sper să poți trece câteva clipe peste tragedia suferită și să-i scrii.

A ta,
Meg Malone.

O enervare cumplită m-a cuprins brusc. Toată durerea pe care o ascunsesem bine s-a revărsat asupra mea. Am pus o coală de hârtie în mașina de scris și am dactilografiat:

Dragă Meg,

Cred că George Orwell a fost cel care a spus odată că toate clișeele sunt adevărate. Pornind de la vorbele lui, iată răspunsul meu la rugămintea pe care mi-ai făcut-o în numele fratelui tău:

Jack și-a așternut singur patul. Iar acum poate să doarmă în el. Singur.

A ta,
Sara Smythe

Am scos scrisoarea din mașină. În mai puțin de un minut o semnasem, o împăturisem și o băgasem într-un plic. Am notat adresa lui Meg pe el și l-am timbrat.

La două săptămâni după ce l-am expediat, mi-a sosit la redacția *Herald-Tribune* o telegramă. Conținea doar patru cuvinte cuvinte:

Să-ți fie rușine.
Meg

Imediat ce am citit-o, am făcut-o ghemotoc și am aruncat-o. Dacă Meg intenționase prin răspunsul ei să mă supere, reușise pe deplin. Atât de tare, încât am ieșit în oraș cu o prietenă de la *Herald Tribune* — Isabel van Arnsdale — și după câteva pahare de vin roșu i-am relatat întreaga mea poveste nefericită. Isabel era redactorul-șef adjunct al ziarului — o femeie scundă și grasă din Chicago, în jur de patruzeci de ani. Se mutase în Paris în 1947, imediat după ce i se destrămase cea de-a treia căsnicie. Trecea drept o jurnalistă desăvârșită și drept o persoană care poate să dea pe gât o sticlă de whisky și totuși să pară lucidă.

— Isuse Christoase, a exclamat ea după ce am terminat de istorisit. Ce porcărie!

— Mi-ar prinde bine niște vremuri mai anoste, am rostit eu cam cherchelită.

— Nu, ceea ce ți-ar prinde bine este o viață fără obstacole.

— Nu există așa ceva.

— Adevărat, dar ascultă sfatul unei veterane într-ale căsniciilor ratate: există metode să te ferești de durerile viitoare.

— Și care-ar fi secretul?

— Nu te îndrăgosti.

— Nu mi s-a întâmplat decât o singură dată.

— Da, și din câte mi-ai povestit ți-a distrus viața.

— Poate. Dar...

— Dă-mi voie să ghicesc: când lucrurile mergeau bine... a fost... ăăăă... *transcedental? Incomparabil? Fără pereche?* Mă apropii?

— L-am iubit. Clar ca bună ziua.

— Și acum?

— Acum aș vrea să mă lase în pace.

— Cu alte cuvinte, ai vrea să nu te mai gândești la el.

— Da. Îl urăsc, dar tot îl mai iubesc.

— Vrei să-l ierți?

— Da. Dar nu pot.

— Iată răspunsul, Sara. Din punctul meu de vedere, ăsta e răspunsul corect. Marea majoritate a femeilor nu s-ar mai fi încurcat cu unul ca el, după o asemenea dispariție. Dar apoi să vă mai și trădeze, atât pe tine, cât și pe fratele tău...

— Ai dreptate.

— Răspunsul pe care i l-ai dat surorii lui a fost cel potrivit. S-a terminat, gata, *kaput*. Nu te mai uita înapoi. E doar un gunoi.

Am încuviințat din cap.

— În orice caz, după cum bine știi, orașul roiește de bărbați interesanți. Ca să nu mai pomenim de o mulțime de alți tipi neinteresanți, dar acceptabili, dacă înțelegi aluzia. Ieși în lume, nu ocoli aventurile. Crede-mă, după două luni o să-ți treacă.

Voiam să sper că așa se va întâmpla. Și ca să accelerez procesul de distanțare, m-am aruncat într-o serie de chefuri nebune. Nu m-am transformat într-o *femme fatale*, care să învârtă trei bărbați în același timp. Încă mă consideram o adeptă demodată a monogamiei. Cunoșteam pe cineva. Ieșeam puțin în oraș împreună. Lăsam lucrurile să decurgă de la sine, dar când începea să devină prea serios, prea obositor, sau prea plictisitor, mă retrăgeam. Am devenit expertă în a abandona o relație, provocând cât mai puțin scandal posibil. Bărbații erau folositori pe post de însoțitori, de tovarăși de viață, pentru momente ocazionale de tandrețe și pentru plăcerile efemere ale sexului. Ori de câte ori descopeream că cineva se atașează prea tare de mine, puneam capăt aventurii cât mai rapid. Ori de câte ori un tip încerca să mă schimbe — să se întrebe cu voce tare de ce naiba locuiam într-un mic *atelier* și de ce preferam stilul Colette al costumelor cu pantaloni în defavoarea vestimentației feminine — îi arătam politicos ușa. În cei patru ani cât am locuit la Paris, am primit trei cereri în

căsătorie — pe care le-am refuzat. Nici unul dintre pretendenți nu era într-atât de nepotrivit, încât să justifice răspunsul meu. Dimpotrivă, primul lucra într-o bancă; al doilea, preda literatura la Sorbona, iar al treilea, un viitor romancier, trăia din banii părinților. Cu toții erau fermecători în felul lor, inteligenți și stabili din punct de vedere emoțional. Dar cu toții își căutau o nevastă. Iar acesta reprezenta un rol pe care nu aveam de gând să-l mai joc vreodată.

Anii petrecuți la Paris s-au scurs prea repede. Pe 31 decembrie 1954, stăteam pe balconul ce dădea spre bulevardul George V, în compania lui Isabel și a altor câțiva expatriați de la *Herald-Tribune*. În zgomotul claxoanelor și al artificiilor care iluminau cerul de iarnă al orașului, mi-am ridicat paharul spre Isabel și am închinat:

— În cinstea ultimului meu an la Paris.

— Nu mai vorbi prostii.

— Nu sunt prostii. E adevărul. La anul pe vremea asta, vreau să mă întorc în State.

— Dar duci o viață minunată aici.

— Perfect adevărat.

— Și-atunci de ce naiba îi dai cu piciorul?

— Pentru că nu sunt expatriată de meserie. Pentru că mi-e dor de baseball, de covrigi, de restaurantele Barney Greengrass și sturionul lor delicios, de bunătățile de la Gitlitz, de dușurile care merg, de băcăniile care-ți livrează acasă cumpărăturile, de limba mea...

— *De el?*

— În nici un caz.

— Pe cuvântul tău?

— Când m-ai auzit vorbind despre el ultima oară?

— Nu-mi amintesc.

— Poftim.

— Și cât o să mai dureze până când o să te îndrăgostești din nou ca proasta?

— Stai puțin... păi, nu mi-ai zis tu că singura modalitate de a trece prin viață fără probleme este să nu te îndrăgostești *niciodată?*

— Isuse Christoase, doar nu crezi că mă aștept ca cineva să-mi urmeze sfatul!

Ideea e că eu așa făcusem. Nu intenționat. Ci mai degrabă pentru că, după Jack, nici un bărbat nu a stârnit în mine acel sentiment ciudat, minunat, aberant și periculos în același timp... Cum i se spune oare? Dorință? Delir? Pasiune? Împlinire? Prostie? Decepție?

Acum știam altceva: nu puteam să fiu cu el, dar nici nu-l uitasem. Timpul îmi mai amorțise durerea — dar ca orice anestezic, nu avea cum să vindece rana. Tot mai așteptam ziua în care să mă trezesc fără să-mi zboare gândul la el. Dimineața aceea încă nu sosise. Un lucru începea să mă tulbure din ce în ce: să presupunem că n-o să mă împac niciodată cu ideea că l-am pierdut. Să zicem că va rămâne veșnic în sufletul meu. Să zicem că făcea parte din ființa mea definitiv.

Când mi-am exprimat această temere față de Isabel, ea a izbucnit în râs.

— Draga mea, pierderea reprezintă o componentă esențială a vieții. În multe feluri, *c'est notre destin.* Și da, există anumite lucruri cu care nu ne împăcăm cât trăim. Dar ce-i rău în asta?

— Păi, doare al naibii... asta e rău.

— Dar viața *este* plină de durere... *n'est-ce pas?*

— Nu-mi servi prostii existențialiste, Isabel.

— Îți garantez că o dată ce începi să accepți că *nu* te vei împăca deloc cu ideea... s-ar putea să ai noroc și să uiți.

Am reflectat mult asupra conversației noastre în următoarele douăsprezece luni — timp în care am avut o scurtă idilă amoroasă cu un cântăreț de jazz danez, am scris neîntrerupt pentru rubrica mea săptămânală, am petrecut după-amieze

lungi la Cinemateca Franceză și (dacă vremea ținea cu mine) am citit câte o oră, în fiecare dimineață, pe o bancă din Grădinile Luxemburg. Mi-am sărbătorit cei treizeci și trei de ani, depunându-mi preavizul la *Herald-Tribune* și informându-l pe Joel Eberts că închirierea apartamentului meu ar trebui să ia sfârșit la data de 31 decembrie 1955. Pentru că mă întorceam acasă.

Pe 10 ianuarie 1956, mă aflam din nou pe cheiul 76 de pe strada 48, coborând de pe *Corinthia*. Joel Eberts mă aștepta nerăbdător.

— Dragul meu avocat, n-ai îmbătrânit deloc, i-am spus după ce l-am îmbrățișat. Care e secretul tău?

— Litigii permanente. Hei, dar și tu arăți minunat.

— Dar mai bătrână.

— Aș zice mai degrabă „extrem de elegantă".

— Ăsta e un sinonim pentru „mai bătrână".

Am luat un taxi până la apartamentul meu. Conform instrucțiunilor primite, Joel aranjase cu administratorul să zugrăvească după ce chiriașii se mutaseră înainte de Crăciun. Încă mai duhnea a terebentină și a vopsea — dar albul pereților era un antidot vesel la ziua cenușie de ianuarie.

— Numai o persoană nebună se hotărăște să se întoarcă la New York în toiul iernii, s-a minunat Joel.

— Îmi place întunericul.

— Probabil că ai fost rusoaică într-o viață anterioară.

— Ori poate că sunt o persoană care se înțelege bine cu atmosfera mohorâtă.

— Ce prostii mai îndrugi și tu. Ești o supraviețuitoare, fetițo. Și una șmecheră. Dacă nu mă crezi, verifică teancul ăla de extrase bancare din dosarul pe care ți l-am lăsat pe masa de la bucătărie. Nu te-ai atins de nici un cent cât ai fost în Franța. Și chiria la apartamentul tău a crescut binișor. Iar agentul tău de bursă e un tip strașnic. A reușit să adauge cam treizeci de procente la valoarea fondului ce conține

banii de pe urma divorțului și asigurarea lui Eric. Așa că dacă nu vrei să lucrezi în următorii zece ani...

— Nu pot să trăiesc fără muncă.

— Înțeleg. Dar trebuie să știi că din punct de vedere financiar, ai o stabilitate de invidiat.

— Ce-i asta? l-am întrebat, dând cu piciorul într-o cutie de carton de lângă canapea.

— E toată corespondența care s-a strâns de-a lungul anilor. Ieri am adus-o aici...

— Dar mi-ai trimis în Franța tot ce am primit, cu excepția...

— Da. Cu excepția scrisorilor lui...

— Dar ți-am spus să le arunci.

— Am decis că nu e nici o problemă dacă le țin până te întorci... în caz că te răzgândești și vrei să le citești totuși.

— Dar nu vreau să le citesc.

— În cazul ăsta, gunoiul se ridică o dată pe zi în clădirea ta, așa că te poți descotorosi de ele în orice clipă.

— Ai mai primit vești de la Jack sau de la sora lui?

— Nu. Tu?

Nu-i mărturisisem niciodată lui Joel despre replica mea la scrisoarea lui Meg. Și nici n-aveam de gând.

— Nu, deloc.

— Probabil că a înțeles aluzia. În fine, oricum a trecut. Ca și Joe McCarthy. Eu nu sunt un patriot în adevăratul sens al cuvântului, dar în ziua aceea din 1954 când Senatul i-a venit de hac nenorocitului, m-am gândit: spre deosebire de multe alte locuri din lume, în țara noastră există garanția că la un moment dat cineva va recunoaște că s-a greșit și că trebuie luate unele măsuri.

— Ce păcat că nu l-au zburat cu cinci ani mai devreme.

— Știu. Fratele tău a fost un tip extraordinar.

— Nu, a fost un om bun. Prea bun. Dacă ar fi avut ceva mai multă răutate în el, ar fi în viață astăzi. Acesta este aspectul cel mai dificil al întoarcerii mele în Manhattan. Să

știu că ori de câte ori voi trece pe lângă hotel Ansonia sau Hampshire House...

— Sunt sigur că și acum suferi îngrozitor.

— Durerea pierderii unui frate nu se domolește niciodată.

— Dar pierderea lui Jack?

Am ridicat din umeri.

— Aparține trecutului.

Mi-a cercetat atent expresia feței. M-am întrebat dacă a observat că mint cu nerușinare.

— Tot e ceva...

Am schimbat iute subiectul.

— Ce-ar fi să mă lași să-ți fac cinste cu un prânz la Gitlitz? N-am mai savurat o pastramă cu orez și un suc de țelină de o veșnicie.

— Asta pentru că francezii nu cunosc nimic despre mâncare.

Am ridicat în brațe cutia cu scrisorile lui Jack. Am ieșit din apartament. Imediat ce am ajuns afară, am îndesat cutia în spatele unei mașini de gunoi ce golea pubelele de pe strada 77. Joel m-a privit dezaprobator, dar n-a scos un cuvânt. Când fălcile de fier s-au strâns în jurul cutiei m-am întrebat *de ce naiba am făcut așa ceva*. Dar am alungat repede remușcările de prisos și l-am luat pe Joel de braț:

— Hai să mâncăm.

Gitlitz nu se schimbase în anii în care fusesem plecată. Nici Upper West Side nu se modificase prea tare. M-am reintegrat în viața Manhattanului cu cea mai mare ușurință. Acomodarea dificilă pe care o anticipasem nu s-a materializat câtuși de puțin. Mi-am căutat vechii prieteni, m-am dus la spectacolele de pe Broadway, la matineurile de vineri de la Filarmonica New York și ocazional la Opera Metropolitan. Am devenit din nou o obișnuită a unor locuri precum Met, Frick și filiala de pe strada 42 a Bibliotecii Publice, dar și două cinematografe din zona în care locuiam: Beacon și

Loew de pe strada 84. O dată la două săptămâni, dactilografiam „Scrisoarea din New York" — care ajungea prin intermediul companiei Western Union la redacția *Paris Herald Tribune*. Rubrica bilunară reprezenta un cadou de adio de la Mort Goodman.

— Dacă nu te pot convinge să rămâi și să lucrezi pentru mine la Paris, atunci măcar să-mi scrii ceva de la New York.

Devenisem acum corespondentul lor din străinătate. Numai că țara de care mă ocupam era și țara mea.

„În cei patru ani cât am hoinărit fără scop pe Rue de Cassette (am scris într-un articol datat 20 martie 1956), *s-a întâmplat ceva curios cu americanii: după perioada îndelungată de recesiune economică și raționalizare impusă de război, s-au trezit într-o dimineață că trăiesc într-o societate îmbelșugată. Și pentru prima dată din anii '20 încoace, s-au angajat într-un proces de cheltuială masivă. Numai că, spre deosebire de hedoniștii ani '20, această epocă «rațională» de tip Eisenhower are ca obiectiv principal căminul — un loc fericit, în care Dumnezeu are o poziție de invidiat, unde există două mașini în garaj, un frigider Amana nou-nouț în bucătărie, un televizor Philco în sufragerie, un abonament la* Reader's Digest *și unde se spune rugăciunea înaintea fiecărei cine luate în fața televizorului. Cum? Voi, expatriații, n-ați auzit de cina luată în fața televizorului? Ei bine, exact când credeați că bucătăria americană nu putea deveni mai lipsită de haz..."*

Articolul (scris într-una din dispozițiile mele obraznice *à* la Mencken) mi-a scos din minți telefonul care a sunat câteva zile la rând, pentru că fusese folosit de corespondentul de la Paris al mult mai conservatorului *San Francisco Chronicle*, care citase bucăți mari din el și susținea că vorbele mele sunt doar niște gunoaie antiamericane aruncate într-un așa numit ziar respectabil precum *Paris Herald-Tribune*. Nici n-am apucat bine să mă dezmeticesc și ajunsesem iar în colții lui Winchell:

Știri de ultimă oră: Sara Smythe, pe vremuri o tânără jurnalistă a revistei „Saturday Night/Sunday Morning" și mai nou o americancă la Paris profesionistă, s-a întors în Orașul Gotham... dar nu prea fericită. Potrivit spionilor noștri, se chinuie cu o rubrică în care înșiră tot felul de prostioare ieftine despre Stilul nostru de Viață pe care le citesc toți expatriații blazați care au ales să trăiască departe de aceste meleaguri măreț. Un sfat pentru domnișoara Smythe: dacă nu vă place aici, de ce nu încercați la Moscova?*

Cu patru ani mai devreme, mizeriile lui Winchell mi-ar fi distrus orice oportunitate de angajare în New York. Cum se mai schimbaseră vremurile — pentru că acum am primit o serie de telefoane de la editori pe care îi cunoscusem la sfârșitul anilor '40 și care mă invitau să prânzim împreună și să discutăm.

— Dacă e să ne luăm după Winchell, i-am spus lui Imogen Woods, fostul meu redactor-șef de la *Saturday/Sunday* (acum numărul doi la *Harper's*), sunt încă un soi de Emma Goldman de pe strada 77.[44]

— Iubito, a început Imogen, amestecându-și salata și gesticulând în același timp după ospătar să ne mai aducă ceva de băut, Walter Winchell e expirat. De fapt, ar trebui să fii încântată că Winchell te-a menționat în articolul său. Pentru că așa am aflat că te-ai întors la New York.

— Am fost surprinsă când am primit telefonul de la tine.

— M-aș bucurat nespus că ai acceptat să ne vedem. Pentru că... și sunt teribil de sinceră... mi-a fost o rușine îngrozitoare pentru felul în care *Saturday/Sunday* s-a debarasat de tine. Ar fi trebuit să te susțin. Ar fi trebuit să

---

* Gotham City este un oraș fictiv din benzile desenate, locul de reședință a lui Batman. (*N. r.*)

[44] Emma Goldman — anarhistă americană, cunoscută pentru scrierile, discursurile și activismul său politic.

insist ca altcineva să-ți dea vestea. Dar mă îngrozea prea tare gândul că-mi voi pierde slujba. Și m-am detestat pentru că m-am purtat ca o lașă. Dar eu am continuat alături de ei. Și chestia asta îmi apasă conștiința chiar și-acum.

— Nu-i nevoie.

— Ba da. Iar după ce am citit despre moartea fratelui tău...

Am întrerupt-o înainte să mai adauge ceva.

— Acum suntem aici, luăm masa împreună la hotel Biltmore și discutăm. Nimic altceva nu contează.

Până la sfârșitul acelui prânz, obținusem poziția de critic de film pentru *Harper's*. Telefonul a continuat să sune acasă. Editorul de carte de la *New York Times* mi-a oferit o muncă de redactare. Iar o angajată de la *Cosmopolitan* a aranjat o întâlnire la prânz, spunându-mi că i-ar plăcea la nebunie să readucă la viață vechea mea rubrică, numai că adaptată la realitatea femeilor sofisticate din anii '50.

Am acceptat munca de redactare, dar am refuzat oferta celor de la *Cosmopolitan*, pe motiv că lucrurile din trecut trebuie să rămână în trecut. Dar când editorul m-a întrebat dacă mi-ar plăcea să mă implic într-un proiect de șase luni în care să mă dau drept consiliera revistei, am acceptat pe loc. Ce mai conta că eram ultima persoană de pe pământ în stare să ofere sfaturi raționale?

Editorul de la *Cosmopolitan* — Alison Finney — m-a invitat să luăm prânzul la Clubul Stork. În timp ce mâncam, a intrat Winchell. Clubul Stork fusese întotdeauna locul lui preferat, biroul său extern — și cu toate că nimeni din New York nu-l mai considera atotputernic (după cum mă lămurise și Imogen Woods), avea la dispoziție în continuare una din cele mai vizibile și mai bine poziționate mese pe care exista și un telefon. Alison a dat din cap spre el și mi-a spus:

— Iată-l și pe cel mai înfocat admirator al tău.

Am ridicat din umeri indiferentă. Ne-am terminat prânzul. Alison s-a scuzat și a dispărut la toaletă. Fără să stau prea mult pe gânduri, am pornit brusc spre masa lui Winchell. Făcea corecturi la niște șpalturi și nu m-a observat când m-am apropiat:

— Domnule Winchell? l-am întrebat pe un ton plăcut.

Și-a ridicat privirea și m-a cercetat cu ochi de vultur. Când a devenit limpede că nu meritam atenția lui și-a reluat activitatea de corectare.

— Vă cunosc de undeva, domnișoară? a mormăit vădit deranjat.

— Sigur, i-am răspuns. Dar pe fratele meu îl cunoașteți și mai bine.

— Serios? Și cum îl cheamă?

— Eric Smythe.

Mi-am dat seama că numele nu-i spunea mare lucru, pentru că și-a strâns buzele pentru câteva secunde și și-a văzut de treabă în continuare.

— Și ce mai face Eric? m-a întrebat.

— A murit, domnule Winchell.

Creionul lui s-a oprit o clipă, dar el nu și-a dezlipit privirea de pe foaia din fața sa.

— Îmi pare rău să aud asta, a adăugat pe un ton plictisit. Condoleanțele mele.

— Habar n-aveți despre cine vorbesc, nu-i așa?

N-a scos nici un cuvânt și m-a ignorat ca și până atunci.

— *O fi el scribul cel mai bun al lui Marty Manning... dar pe vremuri prefera culoarea Roșie.* Asta ați scris despre fratele meu, domnule Winchell. După aia și-a pierdut slujba și a băut până a murit. Iar dumneata nici măcar numele nu ți-l mai amintești.

Winchell și-a ridicat fruntea, căutându-l din ochi pe șeful de sală.

— Sam, a strigat el, arătând spre mine.

Am continuat pe un ton familiar, incredibil de calm.

— Și pun pariu că nici de *mine* nu vă amintiți, nu? Chiar dacă m-ați pomenit într-unul dintre articolele dumneavoastră de acum o săptămână. Eu sunt Sara Smythe, cea care *„potrivit spionilor noștri, se chinuie cu o rubrică în care înșiră tot felul de prostioare ieftine despre Stilul nostru de Viață pe care le citesc toți expatriații blazați care au ales să trăiască departe de aceste meleaguri mărețe. Un sfat pentru domnișoara Smythe: dacă nu vă place aici, de ce nu încercați la Moscova?"* Uluitor cum de am reținut întregul paragraf, domnule Winchell.

Am simțit o atingere pe braț. Era Sam, șeful de sală.

— Domnișoară, vreți să vă întoarceți la masa dumneavoastră, vă rog?

— Tocmai plecam, l-am liniștit, după care m-am întors din nou spre Winchell. Voiam doar să vă mulțumesc că mi-ați menționat numele în articolul dumneavoastră, domnule Winchell. N-o să vă vină să credeți, dar am primit o grămadă de oferte de lucru de când ați scris despre mine. Acest fapt nu face altceva decât să demonstreze cât de multă influență mai aveți în zilele noastre.

Apoi m-am răsucit pe călcâie și am pornit spre masa mea. Nu i-am pomenit nimic lui Alison despre ceea ce se întâmplase. Doar i-am sugerat să mai bem un ultim rând. Alison m-a aprobat și i-a făcut un semn ospătarului să ne mai aducă un cocktail.

— Sunt convinsă că Winchell va scrie acum un articol despre cât de mult bei în timpul prânzului.

— Bărbatul ăla poate să scrie despre ce naiba vrea. Nu mă mai poate răni.

Dar după prima și unica noastră întâlnire, Walter Winchell nu mi-a mai menționat niciodată numele în rubrica sa.

Totuși, din punct de vedere profesional, îmi făcuse un mare favor. Acum aveam așa de mult de lucru, încât am răsuflat ușurată când telefonul a amuțit în sfârșit. Mi-a permis astfel să mă ocup de un număr apreciabil de sarcini. Ca de obicei, pre-

feram să scriu în weekend — pentru că atunci editorii cu care colaboram nu se aflau la serviciu și marea majoritate a prietenilor mei își petreceau timpul alături de familie. De fapt, duminica era ziua în care nimeni nu mă suna — un lucru extrem de benefic ce se traducea printr-o zi neîntreruptă de lucru.

Până când, într-o duminică dimineață de martie, pe la ora nouă, țârâitul telefonului m-a speriat. Am întins mâna după receptor.

— Sara?

Inima a început să-mi bată nebunește în piept. Mâinile îmi tremurau. Mă întrebasem adesea dacă voi mai primi vreodată acest apel. Se pare că răspunsul era afirmativ.

— Mai ești acolo?

A urmat o pauză lungă. Am vrut să închid, dar n-am putut.

— Sunt aici, Jack.

Paisprezece

— Așadar...

— Așadar...

— A trecut ceva vreme.

— Da.

— Ce mai faci?

— Bine. Tu?

— Bine.

Însă nu părea bine deloc. Avea o voce gâtuită, slabă. Era la fel de nervos ca și mine. Din fundal răzbătea zgomotul străzii.

— Unde ești? l-am întrebat.

— La intersecția străzii 77 cu Broadway.

La fel ca-n vremurile bune, am gândit. Furișându-se din casă ca să mă sune pe mine.

— Ești ocupată acum? m-a întrebat.

— Puțin. Am un termen-limită...

— Oh. Ce păcat.

— Îmi pare rău. Doar că... am mult de lucru.

— Înțeleg.

— De unde știi că m-am întors în oraș?

— De la Walter Winchell.

— Cel mai înfocat admirator al meu.

A izbucnit în râs, dar foarte curând hohotele s-au transformat într-un acces de tuse urât. I-au trebuit câteva momente bune ca să-și revină.

— Te simți bine?

— Da. M-am căptușit cu o bronșită...

— N-ar trebui să stai în frig, pe stradă...

— Păi, era rândul meu să scot bebelușul afară.

Am înghițit în sec.

— Ai un alt copil?

— Da. O fată. Kate.

— Câți ani are?

— Un an și cinci luni.

— Felicitări.

— Mulțumesc.

O altă pauză.

— Păi, atunci..., a spus Jack. Voiam doar să te salut.

— Salut.

— Sara... Hai să ne vedem. Te rog.

— Jack, nu cred că e o idee foarte bună.

— Au trecut patru ani deja.

— Știu, dar...

— Patru ani. E o perioadă lungă de timp. Nu-ți cer nimic. Vreau doar să te văd. Acordă-mi o jumătate de oră. Atât.

Receptorul a început să-mi tremure din nou în mână.

— La Gitlitz, în zece minute, am mai reușit să rostesc.

Am închis și am rămas lângă telefon împietrită. Un copil. O fiică. Kate. Nu...

Voiam să fug. Să-mi fac bagajul, să mă reped la gară și să prind ultimul tren spre...

Unde?

Unde-aș mai fi putut fugi de data asta? Și chiar dacă aș găsi unde să fug, Jack mă va urmări pentru totdeauna.

Am rezistat ispitei de a da pe gât un pahar mare de scotch. M-am târât până în baie și m-am privit în oglindă. O să creadă că am îmbătrânit... pentru că am îmbătrânit. M-am spălat pe dinți și m-am rujat. Mi-am pieptănat părul. Am pus la loc peria și m-am sprijinit cu ambele mâini de marginea chiuvetei. Nevoia de a dispărea m-a copleșit din nou. Cu chiu cu vai, am ieșit din baie, mi-am îmbrăcat pardesiul și am părăsit apartamentul. Afară începuse să ningă. Mi-am ridicat gulerul să mă apăr de frig. Mi-am plecat fruntea și am mers cu pași iuți spre Gitlitz.

Când am intrat în local, primul lucru pe care l-am observat a fost un cărucior mare și albastru pentru copii lângă unul din separeuri. Jack stătea pe canapea, cu degetele în jurul unei cești de cafea, privind fix spre suprafața neagră și lucioasă a lichidului fierbinte. Spre norocul meu, nu m-a observat când am sosit, pentru că, astfel, am avut la dispoziție câteva secunde să-mi revin din șocul pe care mi-l provocase înfățișarea lui. Slăbise îngrozitor, avea obrajii supți și pielea cenușie. Părul i se rărise. În ochi i se citea epuizarea. Nu arăta bine

deloc. Îmbătrânise cu douăzeci de ani de când nu ne mai văzusem ultima oară.

Și-a ridicat fruntea și a dat cu ochii de mine. A încercat să zâmbească, dar n-a reușit. M-am străduit să zâmbesc la rândul meu, dar Jack băgase de seamă că mă îngrijora aspectul său nesănătos. Brusc, s-a strecurat până la marginea canapelei și s-a ridicat în picioare. Numărul kilogramelor pierdute a devenit și mai evident. S-a întins spre mine cu ambele mâini, dar s-a răzgândit și mi-a oferit doar mâna dreaptă. I-am strâns-o. Pielea era fină și străvezie. Mi-a fost greu să-i susțin privirea.

— Bună, Sara.

— Bună.

— Arăți minunat.

N-am răspuns cu obișnuitul „Și tu la fel", pentru că n-am putut. În schimb, mi-am coborât ochii spre bebelușul din cărucior. Kate dormea — o fetiță drăguță, grăsună, îmbrăcată într-un costum gros, acoperită bine cu o păturică. M-am aplecat spre ea și i-am mângâiat degețelele, care instinctiv s-au agățat de degetul meu mic. Am rămas nemișcată, încercând să nu-mi pierd cumpătul.

— E frumoasă, am spus.

Jack venise lângă mine și se uita și el în jos.

— Da, foarte frumoasă.

— Cred că tu și Dorothy sunteți încântați.

A încuviințat din cap, apoi mi-a făcut semn să iau loc. Mi-am desprins degetul cu blândețe din strânsoarea fetiței. M-am strecurat pe canapea. Jack s-a așezat în fața mea. A comandat niște cafea. Și-a cuprins din nou cana cu mâinile. Pentru o vreme n-am vorbit. Într-un târziu, Jack a spart gheața:

— Știi... întotdeauna m-am întrebat... ăăăă... eu... mă bucur tare mult să te văd, Sara.

Nu știam ce să zic, așa că am continuat să tac.

— Nu te învinovățesc că mă urăști.

— Dar nu te urăsc.

— Însă m-ai urât.

— Poate. Un timp. Doar că... ura e un sentiment greu de suportat. Durerea nu. Durerea este ceva ce rămâne alături de tine multă vreme.

— Înțeleg. În ultimii patru ani au fost perioade în care m-am întrebat dacă voi ajunge vreodată să nu mai sufăr așa de tare.

— Și?

— Nici o șansă. Mi-a fost dor de tine în fiecare oră a zilei.

— Pricep.

— Dar durerea ta pentru Eric? Oare s-a...

— Dacă s-a mai domolit? Nu. Dar am învățat să trăiesc cu ea. Așa cum am învățat să trăiesc cu durerea pentru tine.

— Ai suferit din cauza *mea*? m-a iscodit.

— Bineînțeles. Neîncetat.

M-a privit extrem de mirat.

— Dar... ai refuzat să stai de vorbă cu mine.

— Da. Într-adevăr.

— Și n-ai citit scrisorile de la mine?

— Nu, nu le-am deschis niciodată.

— Și-atunci cum poți spune...

— Că mi-a fost dor de tine tot timpul? Pentru că așa s-a întâmplat. Pentru că te-am iubit. Mai mult decât orice pe lumea asta.

Și-a cuprins capul între palme.

— Și-atunci de ce naiba nu m-ai lăsat să iau legătura cu tine, Sara?

— Pentru că n-am putut. Durerea era prea atroce. Te-am iubit atât de mult, încât atunci când ne-ai trădat pe Eric și pe mine... când Eric a murit... n-am mai putut să dau ochii cu tine. Ce s-a întâmplat era prea îngrozitor. Și cel mai rău a fost că am înțeles de ce ai procedat astfel. Am înțeles că

ai nimerit într-o situație oribilă, în care era ușor să te panichezi și să alegi greșit. Și totuși... *totuși*... asta n-a diminuat cu nimic repercusiunile alegerii tale. Pentru că m-a lipsit de cei doi oameni pe care-i prețuiam mai presus de orice.

A sosit și cafeaua mea. Jack a continuat să-și țină privirea plecată.

— Sara, știi de câte ori am reluat scena aceea în minte?

— Ce scenă?

— Scena în care doi agenți federali m-au anchetat într-o sală de conferințe de la Steele and Sherwood. Alături de mine stătea avocatul companiei. Discuția a durat toată dimineața. Încercasem în permanență să ocolesc întrebările legate de comuniștii pe care-i cunoșteam. Timp de trei ore am rămas pe poziții — și nu i-am menționat decât pe cei care oricum mă turnaseră. Într-un târziu, agenții s-au simțit frustrați și i-au cerut avocatului companiei să discute cu el între patru ochi. Avocatul s-a întors după douăzeci de minute singur. Atunci mi-a zis:

„Jack, dacă nu le dai un alt nume, o să fii somat să apari în fața comisiei și vei fi declarat martor ostil. În acel moment, cariera ta la Steele and Sherwood se va sfârși."

— Nu trebuia decât să spun nu. Doar de atât era nevoie. Desigur, mi-aș fi pierdut slujba, dar... aș fi găsit eu o modalitate să pun o pâine pe masă. M-au încolțit însă. Iar agenții ăia s-au dovedit incredibili de pricepuți... mi-au mirosit toate slăbiciunile. Isuse, cum m-au mai învârtit pe degete. Desigur că aflaseră totul despre relația noastră și tot îmi scăpau aluzii despre cum voi fi concediat și despre cum vor răspândi vestea privitoare la aranjamentele mele domestice complicate, în caz că nu cooperam. Nu numai că urma să port stigmatul iubitorului de comuniști, dar aveam să fiu catalogat și drept persoană cu o moralitate îndoielnică. Îmi amintesc exact ce mi-a spus unul dintre agenți:

„Amice, dacă ai fi avut două familii la Paris, nimănui nu i-ar fi păsat. Dar în America, noi funcționăm potrivit unui cod moral ceva mai aspru: *te-am prins, te-am ars.* Te vei numi norocos dacă o să-ți găsești o slujbă de lustragiu."

— Atunci am dat numele lui Eric. Imediat după aceea, am știut că distrusesem totul. Rămânea doar o chestiune de timp până vei fi aflat. Iar Dorothy, când i-am mărturisit, mi-a zis că sunt o canalie demnă de dispreț.

— Dar n-a înțeles că tot ce ai făcut a fost pentru ea și pentru Charlie?

— Oh, ba da. Dar tot a considerat-o doar o altă trădare de-a mea josnică. M-a dat afară din casă o vreme. Mi-a zis că vrea să divorțăm. Că oricum îmi dorisem dintotdeauna... așa că puteam să fiu cu tine...

Am reușit să vorbesc abia după câteva secunde.

— Habar n-am avut.

— Dacă mi-ai fi citit scrisorile... dacă m-ai fi lăsat să te contactez... Ce ironie de tot rahatul... Și numai din vina mea s-a întâmplat tot...

S-a oprit, și-a vârât mâna în buzunarul de la piept și a căutat înfrigurat până când a găsit o țigară. A pus-o în colțul buzelor. A ridicat o cutie de chibrituri de pe masă. Și-a aprins țigara cu mâini tremurânde. Flacăra chibritului i-a așternut pe chip o strălucire ciudată. Părea atât de slab, atât de pustiit, atât de învins. Mi-am amintit cum am aruncat cutia cu scrisori la gunoi. Scrisori pe care le-a scris ore la rând. Așa cum procedasem eu în iarna lui 1946... când pur și simplu nu-mi venea să cred ce dragoste minunată și nebună simțeam pentru el. Timp de patru ani, scrisorile sale zăcuseră pline de praf în biroul lui Joel. Patru ani. Iar eu le-am lăsat acolo. Iar apoi, în ziua în care m-am întors în New York, m-am descotorosit de ele fără milă — într-un gest final de răzbunare. De ce nu le-am citit când mi le-a trimis? De ce simțeam nevoia asta imperioasă să-l pedepsesc? O pedeapsă care

acum urma să mă bântuie veşnic. Pentru că mă voi întreba mereu de aici înainte: dacă i-aş fi citit scrisorile după moartea lui Eric, l-aş fi înţeles? Aş fi găsit o cale să-l iert? Am fi găsit o cale prin care să ne împăcăm?

— Şi ce s-a întâmplat după ce te-a dat afară Dorothy?

— Am petrecut şase luni pe canapeaua extensibilă a lui Meg.

Meg. Scrisoarea ei către mine din iarna lui '53:

> Ce-aş mai putea adăuga, Sara? Doar atât: ştiu cât de profund l-ai iubit odată. Nu-ţi cer o reconciliere miraculoasă. Dar te rog, într-un fel sau altul să-l ierţi şi să-i spui că l-ai iertat. Ar însemna enorm pentru el. În prezent, Jack este un bărbat nefericit. Are nevoie de ajutorul tău ca să se regăsească pe sine.

Oh, dar eu, nu, nu m-am lăsat înduioşată nici o clipă. Aveam dreptatea de partea mea. Jack trebuia să fie pe veci condamnat. Îşi aşternuse singur patul (cum îi scrisesem sarcastic lui Meg). Iar acum putea să se culce în el. Singur.

— Până la urmă, Meg a pornit un adevărat asediu diplomatic asupra lui Dorothy, a continuat Jack. În adâncul inimii ei, soţia mea a fost dintotdeauna o femeie pragmatică. Şi motivul pentru care m-a primit înapoi a fost unul cât se poate de pragmatic: să trăieşti singură cu un copil era extrem de dificil. „Din punctul meu de vedere, nu reprezinţi decât două mâini în plus şi-atât", mi-a zis ea. „Iar Charlie are nevoie de un tată. Nu mă deranjează să fii tu acela."

— Şi te-ai întors la ea după ce ţi-a aruncat asemenea vorbe? l-am întrebat.

— Da. M-am întors într-o căsnicie fără iubire. Făcusem un jurământ, îmi luasem un angajament. Trebuie să admit că sentimentul ăsta catolic de vină mi-a creat multe proble-

me. Însă motivul principal pentru care m-am întors a fost Charlie. Nu suportam să stau departe de el.

— Sunt sigură că are nevoie mare de tine.

— Și eu de el. Fără Charlie nu cred că aș fi rezistat în ultimii doi ani.

Brusc a clătinat din cap amărât.

— Îmi pare rău, știu că sună melodramatic.

— Te simți bine?

— Sigur, niciodată nu m-am simțit mai bine, a răspuns Jack, trăgând lacom din țigară.

— Pari un pic... obosit.

— Nu. Arăt ca dracu'.

— Ai fost bolnav, nu-i așa?

S-a încordat puțin și a evitat să se uite la mine.

— Da. Am avut hepatită. Primește un sfat de la mine: să nu mai mănânci niciodată moluște la City Island.

— Doar hepatită? am insistat, încercând să nu par totuși prea sceptică.

A tras iute din țigară.

— Arăt așa de rău?

— Păi...

— În regulă, lasă... Să știi însă că hepatita te dărâmă rău de tot.

— Și nu te-ai dus la serviciu?

— Timp de șase luni.

— Dumnezeule...

— Steele and Sherwood au fost foarte înțelegători. Mi-au plătit salariu întreg în primele trei luni și după aia mi-au dat jumătate. Suntem puțin cam strâmtorați, mai ales acum când în viața noastră a intrat și Kate. Dar ne descurcăm.

— Și lucrurile merg mai bine între tine și Dorothy?

— Kate a însemnat mult pentru noi. Ne-a oferit altceva despre care să vorbim. Despre altceva în afară de Charlie.

— Dar trebuie să fi existat o oarecare reconciliere între voi doi înainte de asta, am spus, clătinând din cap spre cărucior.

— Nu neapărat. Doar o singură noapte în care și eu și ea băusem prea mult whisky și Dorothy a uitat, pentru câteva ore, că nu mă place.

— Sper ca Kate să vă facă pe amândoi foarte...

M-a întrerupt. Tonul lui s-a asprit brusc.

— Da, mulțumesc pentru urările siropoase.

— Dar sunt sinceră, Jack. Nu-ți doresc răul.

— Ești sigură?

— Niciodată nu ți-am dorit răul.

— Dar nici nu m-ai iertat.

— Ai dreptate. Vreme îndelungată mi-a fost destul de greu să te iert pentru ce ai făcut.

— Și acum?

— Trecutul e trecut.

— Nu pot să șterg cu buretele ceea ce s-a întâmplat.

— Știu.

S-a întins spre mâna mea dreaptă care se odihnea pe masă și mi-a acoperit-o cu palma sa. În clipa în care m-a atins, am simțit un fior pe șira spinării... aceeași senzație pe care o trăisem în prima noastră noapte. După un moment, i-am acoperit mâna cu palma mea stângă.

— Îmi pare așa de rău, a șoptit Jack.

— E în regulă.

— Nu, niciodată nu va mai fi bine.

— Te iert, m-am auzit rostind.

Tăcere. Timp de câteva minute, nici unul dintre noi n-a scos nici un cuvânt. Apoi Kate a început să se agite — la început a scâncit, pentru ca mai apoi să se pună pe un plâns strident. Jack s-a ridicat în picioare și a bâjbâit prin cărucior până când a găsit suzeta pe care fetița o scuipase. Imediat ce i-a băgat-o în gură, Kate a respins-o din nou și a continuat să urle.

— Cred că îi este foame, a spus Jack. Mai bine mă duc acasă.

— OK.

S-a așezat din nou în fața mea.

— Pot să te mai văd?

— Nu știu.

— Înțeleg...

— Nu am pe nimeni.

— Nu la asta m-am referit.

— Doar că... în fine... deocamdată nu știu ce să cred.

— Nu-i nici o grabă. Oricum, trebuie să plec o săptămână din oraș. Am niște afaceri undeva, în Boston. E vorba de un client de care Steele and Sherwood vrea să mă ocup atunci când mă voi întoarce la muncă luna viitoare.

— Dar te simți suficient de întremat ca să călătorești?

— Arăt mai rău decât mă simt.

Kate urla din toți plămânii.

— Ai face mai bine să pleci, Jack.

M-a strâns de mână încă o dată.

— Te sun din Boston.

— Bine. Sună-mă.

S-a ridicat iarăși în picioare. A aranjat păturica lui Kate. S-a întors spre mine. Brusc m-a tras la pieptul lui și m-a sărutat. Nu m-am ferit. N-a durat decât două, trei secunde. Și-a dezlipit buzele de ale mele și mi-a șoptit:

— La revedere.

Apoi a împins căruciorul înainte.

M-am așezat din nou pe canapea. Mi-am lipit palmele de masă și mi-am pus capul pe ele. Am rămas în această poziție mult timp.

În următoarele șapte zile, șocul trăit nu a scăzut în intensitate. Mi-am văzut de lucru, m-am dus la cinema, m-am întâlnit cu prietenii, dar nu mi-am putut scoate din minte acel sărut. Nu știam ce să mai cred. Nu mai pricepeam nimic.

Mi-a spus că va suna, dar nu s-a ținut de cuvânt. Totuși, mi-a trimis vești. O carte poștală scurtă, ce fusese francată în Boston. Era un scris tremurat.

> Încă sunt aici. Curând ar trebui să se termine.
> Te iubesc.
> Jack

Am citit cele trei rânduri de milioane de ori, încercând să-i descifrez semnificația ascunsă. În final, am tras concluzia că nu exista nici un înțeles tainic. Încă se afla în Boston. Cât de curând își va termina treburile acolo. Și mă iubea.

Și eu îl iubeam.

Dar nu mă așteptam la nimic. Pentru că — așa cum învățasem —, dacă nu te aștepți la nimic, totul ți se va părea o surpriză.

A mai trecut o săptămână. Nici un telefon. Nici o carte poștală. Mi-am păstrat cumpătul. Luni dimineață, pe 15 aprilie, am ieșit ca o furtună pe ușă. Mă grăbeam la premiera unui film. Era așa de târziu și traficul de pe Broadway atât de aglomerat, încât am hotărât să renunț la autobuz și să cobor la metrou. M-am îndreptat cu pași mari spre stația de pe strada 79 și am cumpărat un *New York Times* de la chioșcul din fața stației. M-am urcat în vagon, m-am așezat și am început să răsfoiesc ziarul. Când am ajuns la pagina cu Decese, am observat că în chenarul principal se anunța moartea unui director executiv din Hartford care lucrase cândva cu tata în domeniul asigurărilor. I-am citit repede necrologul și tocmai mă pregăteam să dau pagina, când mi-a sărit în ochi pe la jumătatea coloanei un anunț micuț:

> MALONE, John Joseph, vârsta 33 de ani, la Spitalul Municipal din Massachussets, pe data de 14 aprilie. Soțul lui Dorothy și tatăl lui Charles și al lui Katherine. Fost an-

gajat al companiei de PR Steele and Sherwood, New York. Familia și prietenii îl vor plânge veșnic. Slujba funerară, miercuri, 17 aprilie, la biserica Sfânta Treime, de pe strada 82, Manhattan. Ceremonie privată. Vă rugăm, fără flori.

L-am citit o singură dată. Apoi mi-am pus ziarul în poală. Am privit în gol în fața mea. N-am văzut nimic. N-am auzit nimic. N-am băgat de seamă scurgerea timpului. Până când un bărbat în uniformă s-a apropiat de mine și m-a întrebat:

— Doamnă, vă simțiți bine?

Atunci am realizat că metroul se oprise și că în vagon nu mai era nimeni.

— Unde suntem? am îngăimat.

— La capăt.

Cincisprezece

Două zile mai târziu, m-am dus la înmormântare. Biserica Sfânta Treime nu era foarte încăpătoare, dar tot părea mare. Nu veniseră decât vreo douăzeci de persoane. Cu toții stăteau în cele două rânduri din față — chiar lângă sicriu. Acesta era străjuit de patru lumânări aprinse și acoperit cu steagul american — pentru că, la fel ca în cazul oricărui veteran de război, Jack avea drep

tul la o înmormântare cu onoruri militare. Doi soldați în uniformă de gală stăteau de-o parte și de alta a sicriului. Slujba a început printr-un dangăt de clopot. Un preot și doi băieți de altar au apărut pe culoarul din mijloc. Unul dintre băieți ducea o cădelniță. Celălalt purta o cruce de aur. Preotul, un bărbat scund, cărunt și cu figură aspră a dat roată în jurul coșciugului, stropindu-l cu apă sfințită. Apoi a urcat în amvon și a început slujba în latină. Avea o voce puternică, hotărâtă. Ca și bărbatul pe care-l îngropa, preotul crescuse în Brooklyn. Mă întrebam dacă Jack se dusese vreodată la el să se spovedească.

Un bebeluș a început să plângă pe rândul din față. Era Kate, ținută de mama ei în brațe. Dorothy avea chipul tras și obosit. Lângă ea stătea Charlie — într-un sacou și o pereche de pantaloni din flanel. Semăna cu tatăl său ca două picături de apă. Asemănarea era atât de izbitoare, încât mi-a fost greu să-l mai privesc.

Preotul a trecut rapid prin pasajele latinești ale slujbei. Ori de câte revenea la limba engleză și vorbea despre „dragul nostru frate răposat, Jack", mi se umpleau ochii de lacrimi. Am auzit și câteva suspine înăbușite — cele mai multe din partea lui Meg, care stătea lângă Charlie, cu brațul pe după umerii băiatului. N-am recunoscut pe nici unul dintre ceilalți participanți la înmormântare. Eu mă așezasem pe ultimul rând de bănci, departe de grupul îndoliat. M-am amestecat printre cei câțiva enoriași ai bisericii care intraseră să se roage sau care pur și simplu căutaseră să se adăpostească de ziua umedă de aprilie.

Trebuia să fiu aici. Trebuia să-mi iau la revedere. Dar mai știam și că trebuie să rămân în spate — la o distanță respectabilă de Dorothy, de copii și de Meg. Stârnisem suficientă durere în rândul acestei familii. Nu voiam să aduc și mai multă suferință prin apariția mea. Așa că am ajuns la biserica Sfânta Treime cu cincisprezece minute mai de-

vreme de începerea ceremoniei și am așteptat pe partea cealaltă a străzii 82, în pragul unei uși. Am urmărit cele două limuzine care au parcat în față, apoi intrarea familiei în lăcașul sacru. Am mai zăbovit câteva minute — până când m-am asigurat că veniseră toți îndoliații. Apoi, legându-mi strâns o eșarfă pe cap, am traversat strada, am urcat treptele și, cu fruntea plecată, m-am strecurat iute pe ultimul rând. Când am văzut sicriul, mi s-a strâns stomacul. Până în clipa aceea, ideea că Jack murise mi se părea absurdă, de neconceput. După ce i-am citit necrologul în *New York Times*, am uitat de premierele la care trebuia să mă duc și m-am trezit rătăcind fără țintă prin oraș tot restul zilei. La un moment dat, am pornit spre casă. Se întunecase. Am deschis ușa, am intrat, mi-am scos haina și m-am așezat în fotoliu unde am rămas multă vreme nemișcată. Abia după o oră, am observat că nu aprinsesem lumina, că stăteam singură pe întuneric. Telefonul a început să sune. L-am ignorat. M-am dus în dormitor. M-am dezbrăcat și m-am băgat în pat. M-am învelit și mi-am pironit ochii în tavan. Mă pregăteam dintr-o clipă în alta să cedez nervos și să mă pun pe jelit. Dar eram prea șocată ca să plâng. Grozăvia întâmplării și a faptului că realizam că nu voi mai vorbi cu el niciodată mă transformase într-o stană de piatră. Nu reușeam să accept că-l pierdusem. Și nici că-mi petrecusem patru ani din viață afișând o atitudine atât de încăpățânată, de rigidă, de neiertătoare. Patru ani despărțită de bărbatul pe care-l iubeam — o separare determinată de greșeala lui cumplită... dar exagerată din cauza incapacității mele de a înțelege, de a arăta milă. Pedepsindu-l pe el, mă pedepsisem și pe mine. Patru ani. Cum am putut pierde atâta timp?

N-am dormit în noaptea aceea. La un moment dat, m-am dat jos din pat și m-am îmbrăcat. Am părăsit apartamentul și am petrecut două ore într-o cafenea deschisă non-stop de

pe Broadway. Când s-a crăpat de ziuă, m-am ridicat și am plătit. M-am îndreptat spre Riverside Park. M-am plimbat pe malul râului. M-am așezat pe o bancă. Am privit spre Hudson. Îmi doream să mă prăbușesc naibii odată, să trăiesc clipa aceea înfiorătoare de catharsis. Dar singurul lucru pe care l-am putut face a fost să rămân cu privirea pe suprafața lucie a apei și să mă întreb dacă nu cumva, într-un fel sau altul, eu l-am omorât.

Într-un târziu, m-am întors acasă. Ceasul de la bucătărie arăta nouă și cincisprezece minute. A sunat telefonul. Venise vremea să răspund. Era Joel Eberts.

— Îți mulțumesc, Doamne, a exclamat Joel, după ce am ridicat receptorul. Ieri am sunat toată ziua. M-ai îngrijorat.

— Nu trebuia.

— Pari obosită.

— Am avut o noapte proastă.

— Nu mă mir. După ce am văzut anunțul ieri în *Times*, m-am întrebat...

— Mă descurc.

— Ai idee despre cauza morții?

— Nu.

— N-a încercat să te contacteze de când te-ai întors în oraș?

— Nu, niciodată, am mințit, incapabilă să vorbesc despre asta.

— Atunci poate c-a fost mai bine.

N-am zis nimic.

— Sigur te simți bine, Sara?

— Sunt doar șocată, atâta tot.

— În fine, dacă nu te simți bine, voiam să știi că îți stau la dispoziție. Sună-mă oricând.

— Mulțumesc.

— Și... te rog, să nu te consideri vinovată. Totul s-a petrecut cu mult timp în urmă.

Dar eu mă învinovățeam pentru tot.

Epuizarea m-a doborât pe la șapte seara. M-am trezit a doua zi dimineață, în jur de cinci. Afară nu se luminase de ziuă. Dormisem profund și oboseala dispăruse. Știam că înmormântarea va avea loc peste câteva ore. Mă temeam îngrozitor să mă duc. Dar n-aveam încotro.

Acum, stând pe ultimul rând de bănci din biserică, îmi țineam capul în pământ, copleșită de cuvintele slujbei ce-mi reverberau în urechi.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi: dona eis requiem.

Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele acestei lumi și dăruiește odihnă veșnică tuturor celorlalți.

Sau și mai pătrunzător:

Lacrimosa dies illa, qua resurget ex favilla judicandus homo reus: huic ergo parce, Deus.

Și în această zi plină de lacrimi, când din cenușă se va ridica omul păcătos ca să fie judecat: Oh, Doamne, ai milă de el.

Mi-am apăsat ochii cu degetele. Eu îl judecasem deja. Într-un final îl iertasem, dar mult prea târziu.

Kate a început din nou să plângă. Numai că n-a mai acceptat nici un fel de mângâiere. După câteva minute, deja urla strident. Îmi ținusem fruntea plecată, dar mi-am ridicat-o când Meg a apărut pe intervalul din mijloc. Se hotărâse în mod evident s-o ajute pe Dorothy cu fetița, așa că acum se îndrepta cu nepoata sa în brațe, spre ieșire. M-a observat și a înghețat, pe chipul ei apărând inițial șocul. Însă și-a revenit repede și m-a privit cu un dispreț rece. Mi-am lăsat iute capul în jos. Voiam să fug, dar știam că Meg va fi afară cu copilul. Am rămas așa zece minute, împovărată de rușine. Slujba a continuat și preotul ne-a cerut să ne rugăm pentru

sufletul celui care a fost „un soț bun, un tată bun și un bărbat cumsecade și responsabil". După ce s-a așternut tăcerea, am auzit niște pași. Am privit pe furiș și am zărit-o pe Meg pe la jumătatea culoarului, îndreptându-se spre rândul din față. Kate se potolise acum. M-am strecurat numaidecât afară, am coborât în viteză treptele și m-am aruncat în primul taxi.

— Unde mergem? m-a întrebat șoferul?

— Nu știu. Condu înainte și vedem.

A pornit de-a lungul bulevardului Broadway. Pe strada 42, m-am dat jos și am intrat într-un cinematograf. Am vizionat două filme. Apoi am intrat într-o altă sală de cinema și am pierdut și aici vreo trei ore. După aceea m-am oprit lângă un automat și am luat o cafea. Aici m-am hotărât să-mi duc la bun sfârșit planul pe care-l pusesem la punct în tot acest răstimp infernal. Am terminat cafeaua și m-am uitat la ceas. Se apropia de șapte. M-am întors pe strada 42 și am strigat după un taxi ce se îndrepta spre est. Pe First Avenue, l-am rugat pe șofer să parcheze în fața unui complex de apartamente numit Tudor City. La ușă am găsit un portar. Era ocupat cu livrarea unor cumpărături. I-am spus că mă aflu aici ca s-o văd pe Margaret Malone. M-a privit și a decis că nu sunt periculoasă.

— Vă așteaptă?

Am încuviințat din cap.

— Apartamentul E 7. Mergeți până la ultimul etaj.

Am urcat cu liftul și am străbătut coridorul până la apartamentul respectiv. Înainte să-mi pierd cumpătul, am apăsat pe sonerie. După un moment, ușa s-a întredeschis. A apărut Meg, încă îmbrăcată în costumul negru pe care îl purtase la înmormântare. Părea secătuită de puteri, stoarsă de vlagă. În mâna stângă avea o țigară aprinsă. A tresărit când m-a văzut. Și-a strâns buzele.

— Cred că glumești, nu? a exlamat ea.

— Meg, pot să...?

— Nu, nu poți. Cară-te.

— Te rog să mă asculți...

— Ce? Să aud cum te-ai descotorosit de fratele meu? Du-te la dracu'!

Și mi-a trântit ușa în nas. M-am sprijinit cu mâna de perete, până când am reușit să-mi stăpânesc tremurul. După un moment, ușa s-a deschis din nou. Meg arăta zdrobită, cu inima frântă. Am făcut un pas spre ea. Și-a îngropat capul în umărul meu. A început să hohotească. Am îmbrățișat-o și am izbucnit și eu, în sfârșit, în lacrimi.

După ce ne-am calmat, m-a condus în living și m-a poftit să iau loc într-un fotoliu. Apartamentul avea două camere — mobilat simplu, plin de cărți, ziare și scrumiere ce geameau de mucuri de țigări. Meg a plecat la bucătărie și s-a întors cu două pahare și o sticlă de whisky.

— Medicamente, m-a lămurit ea, turnând porții duble.

Mi-a întins paharul, s-a prăbușit pe un fotoliu în fața mea și și-a aprins o țigară. După ce a tras două fumuri, a vorbit:

— Nu mai voiam să te văd niciodată.

— Te cred.

— Dar te-am înțeles. Dacă ar fi fost Jack în locul lui Eric, m-aș fi purtat ca o fiară fără pic de milă.

— Și eu am fost fără milă.

A tras din nou din țigară.

— Mda, ai fost. Dar... Jack mi-a mărturisit că l-ai iertat.

— A spus el asta?

— Da. Cu o săptămână înainte de a muri. Știa că i se apropie sfârșitul cam de acum un an.

— Un an?

— Cel puțin. Leucemia nu-ți prea oferă multe variante. O dată ce a pus stăpânire pe tine, trăiești cu sabia deasupra capului.

— Leucemie? am strigat eu șocată. Dar în familia lui nu mai existaseră cazuri...

— Da, s-a îmbolnăvit din senin. Cam așa cum ne lovesc mai toate catastrofele...

— Adică Jack nu plecase în Boston cu afaceri?

— Nu, era la Spitalul Municipal, sub îngrijirea unui specialist în bolile de sânge — unul dintre cei mai buni din țară. Încerca nu știu ce tratament de ultimă oră care să-l salveze. Dar după cum doctorul îmi mărturisise cu o săptămână înainte ca Jack să se interneze, fratele meu nu mai avea scăpare.

— Bine măcar că Steele and Sherwood s-au ocupat de cheltuielile medicale.

— Îți bați joc de mine? Steele and Sherwood n-a plătit nici un sfanț pentru îngrijirea medicală.

— Dar Jack mi-a spus că se întoarce din nou la muncă... și că îi dăduseră concediu medical.

— Asta pentru că nu voia ca tu să știi adevărul.

— Ce adevăr?

— L-au concediat acum doi ani.

Am ridicat paharul și am dat pe gât dintr-o sorbitură toată tăria.

— Dar era unul din cei mai buni angajați ai lor.

— Mda. *Era*. Până când a cedat nervos...

A ezitat o clipă.

— În regulă, o să fiu directă, Sara. După ce Eric a murit și tu ai refuzat să mai ai de-a face cu el, Jack a suferit un soi de cădere nervoasă. Nu mai dormea, a pierdut în greutate, se ducea la întâlniri nebărbierit și îmbrăcat neglijent. O dată sau de două ori s-a dat în spectacol chiar în fața clienților. Spre lauda lor, cei de la Steele and Sherwood s-au dovedit destul de înțelegători. După aproximativ opt luni de comportament din ăsta deplasat, i-au dat concediu medical și chiar l-au trimis la un psihiatru

pe banii companiei. Toată lumea a crezut că-și revine. Dar ne înșelam.

— Atunci mi-ai scris la Paris?

— Da.

O singură scrisoare. O scrisoare scurtă, generoasă. Atât mi s-a cerut. Dar eu n-am putut să mă adun și să aștern câteva cuvinte. Mândria este unul dintre sentimentele cele mai orbitoare și mai indolente.

— În fine, a continuat Meg, în primele săptămâni după ce s-a întors la lucru, toți au crezut că Jack a intrat pe drumul cel bun. Dar n-a reușit să realizeze prea multe. A început să lipsească de la întâlniri și părea incapabil să mai încheie vreo afacere. L-au pus pe liber alte șase luni, după care l-au sunat și l-au rugat să vină să-și elibereze biroul. Din nou au fost generoși cu el: i-au plătit în avans salariul pe șase luni și asigurarea medicală pe un an. Acum însă nu-l mai angaja nimeni, pentru că după ce s-au descotorosit de el, Jack a picat într-o depresie profundă. Nașterea lui Kate l-a mai înveselit puțin — dar imediat după aceea anemia i s-a înrăutățit și nodulii limfatici de la gât i s-au umflat. I-am spus întruna că n-are de ce să-și facă griji — pur și simplu, corpul lui reacționa la starea de stres prin care trecuse. În realitate, mă speriasem de moarte și, la fel ca și Jack, mă așteptam la ce e mai rău. Și când am aflat diagnosticul...

Meg s-a oprit și s-a întins după sticla de whisky. A umplut ambele pahare.

— Trebuie să-ți mărturisesc că Dorothy s-a purtat uimitor. Având în vedere că nu-l putea suferi pe fratele meu — că întreaga lor căsnicie era o greșeală enormă și că îl detesta pentru viața trăită de el alături de tine — nu l-a lăsat la greu. I-a rămas alături până la sfârșit.

— Jack mi-a povestit că Dorothy l-a dat afară după ce a depus mărturie la Washington.

— Da, a fost îngrozită de faptul că el a cooperat cu Comisia de anchetare... mai ales după ce a aflat că asta a stat la baza morții fratelui tău. În plus, nu-i pica deloc bine că suferă așa de tare din cauza ta. Evident că n-am putut s-o învinovățesc. Într-un final — după multe discuții — i-a permis să se întoarcă acasă. Pentru că, în adâncul sufletului său, eu bănuiesc că nu-i plăcea deloc să stea singură. Nu că ar mai fi avut ceva cu el în sensul clasic al „căsniciei" — cu excepția unei nopți de beții, în urma căreia și-a făcut apariția Kate.

— Mi-a pomenit și mie de această întâmplare.

— Însă lucrul pe care probabil nu l-a menționat este că banii s-au terminat după șase luni. S-a născut Kate, iar el a fost diagnosticat cu leucemie. Asigurarea lui medicală expirase. Așa că ultimul an din viața lui a fost un dezastru din punct de vedere financiar. A avut un mic portofoliu de acțiuni pe care a fost nevoit să le vândă ca să plătească facturile doctorilor. S-a descurcat foarte greu o vreme. Atât de greu, încât în ultimele trei luni eu am fost cea care le-am plătit chiria. În prezent, Dorothy trebuie să achite o datorie de opt mii de dolari... ca să nu mai vorbim că va trebui să-și întrețină cei doi copii singură.

Am luat din nou o gură de whisky.

— Am senzația că totul s-a întâmplat numai din vina mea.

— Asta-i o prostie și știi foarte bine.

— Ar fi trebuit să-i scriu scrisoarea aceea atunci când m-ai rugat.

— Da, așa ar fi trebuit. Dar crezi că l-ar fi împiedicat să se prăbușească din nou? Cine știe? Până în ultima clipă a vieții s-a învinovățit pentru Eric. Cât despre boala lui... Sara, în ciuda a ceea ce ar gândi niște scriitori romantici de proastă factură, o inimă frântă n-a provocat niciodată leucemie. Jack a avut un destin tragic, atâta tot...

— Dar dacă l-aș fi iertat acum câțiva ani...

— Acum tu ești cea care vrea absolvirea păcatelor?

— Am greșit.

— Perfect de acord. La fel și Jack. Și da, o vreme te-am urât enorm pentru că nu l-ai ajutat atunci când a avut nevoie de tine.

— Și acum nu mă mai urăști?

Și-a stins țigara, dar și-a aprins alta imediat.

— Mi-am pierdut unicul frate. Așa cum și tu l-ai pierdut pe-al tău. Date fiind împrejurările, ura ar fi absurdă, nu? În orice caz, faptul că te-ai întâlnit cu el acum două săptămâni a însemnat mult pentru Jack.

— Dacă mi-ar fi spus cât este de bolnav...

— La ce bun? A procedat cum trebuie. Și mai știu că în toate scrisorile alea pe care ți le-a trimis n-a pomenit nici măcar o singură dată despre căderea lui nervoasă sau despre concediere. Jack avea și el demnitate. Mai precis, considera că te împovărase destul și nu voia să te simți vinovată. Îmi spunea întruna, întruna cât îi este de dor de tine și cât de rău îi pare.

— Nu i-am citit niciodată scrisorile.

— Ai putea s-o faci acum.

— Le-am aruncat.

Meg a ridicat din umeri.

— Te-a iubit, Sara. Ar fi trebuit să-i vezi chipul când vorbea despre tine. Se lumina la față. Eu n-am mai întâlnit așa ceva. Și nici n-am înțeles, ca să fiu sinceră, de vreme ce niciodată n-am nutrit un astfel de sentiment. În fine, fratele meu a dat-o în bară. A luat niște decizii proaste, cărora n-a știut cum să le facă față. Își pierdea cumpătul imediat. Dumnezeu știe cât a suferit pentru că te-a trădat de două ori. Și pe tine și pe Eric. Așa cum suferea pentru că i-a înșelat pe Dorothy și pe copii. Dar mai știu și că, în adâncul inimii, încerca și el ca noi toți să se descurce în viață. Se străduia cât putea de tare. Și, mai presus de toate, te-a iubit cu adevărat.

Necondiționat. Și oare de câte ori în viață ni se întâmplă o asemenea minune?

Cunoșteam răspunsul la această întrebare, dar n-am scos nici un cuvânt. Pentru că nu mă simțeam în stare.

— Dacă te rog, o să faci ceva pentru mine? am întrebat-o pe Meg într-un târziu.

— Mă îndoiesc. Dar dă-i drumul, spune ce ai de spus.

— Vreau s-o rogi pe Dorothy să accepte o întâlnire cu mine.

— Las-o baltă. Poate că eu nu te mai urăsc. Dar ea *da*. Întotdeauna te-a detestat. Iar acum... acum are prea multe probleme pe cap ca să mai încerce să te ierte și pe tine. Și, garantat, una ca asta nu se va întâmpla oricum.

— Nu vreau să mă ierte. Ci doar să...

— Nu-mi pasă ce vrei. Nu există nici o motivație care s-o determine pe cumnata mea să se vadă cu tine.

— Ascultă-mă, m-am răstit la ea.

Meg s-a potolit și am reușit să discut cu ea normal.

— În regulă, mi-a spus la sfârșit. O să văd ce pot face.

Câteva zile mai târziu, m-a sunat acasă.

— Am stat de vorbă cu Dorothy. A trebuit să mă chinui ceva vreme, dar a cedat până la urmă și e de acord să te întâlnească. Nu i-am explicat prea multe. De fapt, m-am exprimat destul de vag și doar am accentuat ideea că această întâlnire este foarte importantă. Crede-mă, a fost *foarte* reticentă. Dar am vrăjit-o și am bătut-o la cap că ai de discutat cu ea o chestiune de viață și de moarte. Nu te aștepta la o întâlnire plăcută, Sara. Te consideră responsabilă pentru multe din problemele ei.

— Are dreptate. Sunt.

— La intersecția străzii 86 cu Amsterdam Avenue, chiar pe colț, e o cafenea. Poți să te duci mâine la patru? Am aranjat să plec mai devreme de la serviciu, ca să stau cu Charlie și Kate, cât timp discutați voi două.

Am fost de acord. A doua zi după-amiază, am ajuns la cafenea puțin înainte de patru. Am găsit un separeu undeva

în spate. Am comandat ceai și m-am pomenit învârtind întruna cu linguriţa în el, în aşteptarea lui Dorothy. A apărut zece minute mai târziu. Era îmbrăcată într-o fustă simplă de tweed şi o bluză Peck and Peck. Părea foarte obosită — cearcănele îi erau accentuate de felul în care îşi strânsese părul la spate într-un coc. S-a aşezat în faţa mea. Nu m-a salutat şi a început direct:

— Ai vrut să mă vezi.

— Îţi mulţumesc că ai venit, am rostit extrem de încordată. Cafea?

A dat din cap că nu.

— Poate altceva. Ceai? Ciocolată caldă? Un sandvici?

— Nimic. Ai vrut să mă vezi. Iată-mă. Nu pot să stau decât douăzeci de minute.

— N-a rămas Meg cu copiii?

— Ba da, dar Charlie are amigdalită — şi aşteptăm să apară medicul pediatru după patru şi jumătate. Aşa că va trebui să-mi spui repede.

— Păi..., am început eu, dregându-mi vocea şi fără să ştiu foarte clar cum să abordez subiectul. Meg mi-a dezvăluit că în prezent te confrunţi cu unele dificultăţi.

— Cumnata mea are o gură cam mare. Dificultăţile mele sunt problema mea, nu a ta.

— N-am intenţionat să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala. Doar că... Mi-ar plăcea să te ajut.

— *Să mă ajuţi?* a izbucnit ea într-un râs grav. Tu să mă *ajuţi* pe mine? Nu, mulţumesc.

— Înţeleg de ce simţi...

— Nu mă privi de sus, domnişoară Smythe.

— Dar nu te privesc de sus.

— Atunci nu-mi spune mie ce simt şi ce nu. *Ştiu* foarte bine ce simt — mai precis, furie. Sunt furioasă că acum zece ani n-am avut curajul să-i spun lui Jack că nu e nevoie să ne căsătorim, doar pentru că rămăsesem însărcinată. Sunt furioa-

să pentru că am continuat o căsnicie în care nu exista dragoste. Și sunt furioasă că n-am fost în stare să termin cu el, atunci când mi-a mărturisit prima dată despre tine.

— Nu i-am cerut niciodată să te părăsească.

— Oh, am fost perfect conștientă de asta. Mi-a zis cum ai refuzat să joci rolul spărgătoarei de case; că ai fost *așa de înțelegătoare* în privința dorinței lui de a nu-și destrăma familia, deși, *oh, îl adorai atât de tare.*

— Dar l-am adorat.

— Felicitări. Și el era nebun după tine. Nici nu-ți închipui cum e să trăiești lângă un bărbat care se comportă ca un adolescent înamorat. Nu pricep de ce naiba am suportat așa ceva.

— *De ce* ai suportat?

— Pentru că aveam un copil. Pentru că am fost educată să trăiesc cu greșelile mele. Pentru că am fost crescută să cred că responsabilitatea înseamnă totul. Și pentru că sunt o femeie proastă, slabă care n-a avut curajul să realizeze că *poate* să-și ducă viața fără un soț. Iar după aia s-a dovedit că bărbatul meu nu e decât un turnător laș și slab.

— A făcut asta doar pentru că era îngrozit că-și pierde slujba și orice posibilitate de a vă întreține pe tine și pe Charlie.

— Să nu-mi spui că acum îi iei și apărarea! Mai ales după ce l-ai schilodit emoțional pe bietul idiot, respingându-l. În orice caz, viața are ironiile ei bizare: transformându-se într-un turnător, a pierdut totul: pe tine, slujba, pe mine pentru o vreme...

— Dar l-ai primit înapoi totuși...

— O altă slăbiciune din partea mea. Lui Charlie îi era teribil de dor de el. Am hotărât că are nevoie de tatăl său.

— Și tu nu?

O pauză lungă.

— Desigur că și eu aveam nevoie de el. Nu-l iubeam, dar tot aveam nevoie de el. Apoi, după ce s-a îmbolnăvit...

ciudată mai e viața asta, cum ne descoperim uneori sentimentele reale față de anumite persoane abia când e prea târziu. A fost îngrozitor să-l privesc cum se stinge. Oribil. Brusc, eram disperată să-l țin lângă mine. Cu orice preț. Atunci ne-am dus la Boston — pentru că auzisem de specialistul ăsta de la Spitalul Municipal care încerca un nou tratament pentru leucemie. Jack n-a vrut să meargă — în principiu pentru că știa cât va costa și pentru că n-aveam bani. Dar am insistat. Deoarece voiam ca el să trăiască.

— Atunci înseamnă că l-ai iubit.

A ridicat din umeri.

— Până la urmă, da. Când se eliberase de tine.

N-am zis nimic.

— Nu te-a contactat niciodată după ce te-ai întors în oraș? m-a întrebat.

— Nu.

— Adevărat?

— Da, am răspuns, încercând să par sinceră.

— Mă bucur să aud asta. Pentru că nu voiam să te vadă din nou. Pentru că nu meritai...

S-a oprit și s-a apucat să rupă șervețelul de hârtie în bucățele mici.

— Oh, cât te-am urât, a șoptit Dorothy. Te-am urât pentru că aveai dragostea lui.

— Da, dar apoi am aruncat-o.

— Exact. Și trebuie să recunosc ceva destul de urât: am fost foarte încântată de felul în care ai procedat. Pentru că știam că o să ajungi să-ți regreți gestul. Ceea ce s-a și întâmplat.

A împins într-o parte mormanul de fâșii rupte. S-a așternut din nou tăcerea.

— Știu că ai probleme financiare, am spus eu într-un târziu.

— Și de ce te interesează, mă rog?

— Pentru că aș vrea să te ajut.

— Exclus.

— Ascultă-mă până la capăt. Când Eric a murit, a lăsat în urma lui o asigurare de viață oferită de cei de la NBC, în valoare de patruzeci și două de mii de dolari. Suma respectivă am investit-o. Valorează acum aproximativ șaizeci și cinci de mii de dolari. Uite ce vreau să-ți propun: îți dau acum opt mii de dolari ca să acoperi datoriile de pe urma spitalizării lui Jack și a înmormântării. Apoi, voi lua restul de cincizeci și șapte de mii de dolari și voi constitui un fond pentru Kate și Charlie. Fondul va genera un venit pe care-l vei putea folosi pentru școala lor, pentru colegiu, eventual, și pentru orice dorești...

M-a întrerupt.

— Și ce vrei în schimb?

— Nimic.

— Nu te cred.

— Ăsta e adevărul.

— Adică îmi dai de bunăvoie mie și copiilor mei aproape șaizeci de mii de dolari... fără nici un fel de obligații?

— Exact.

— De ce?

— Pentru că așa e corect.

— Ori poate că e doar un mijloc de a-ți salva conștiința.

— Da, poate.

S-a întins după un alt șervețel, pe care a început să-l rupă fâșii, fâșii.

— Fără obligații?

— Fără.

— Dar nu vreau milă.

— E un cadou, nu milă.

— Și din ce vei mai trăi la bătrânețe, când nu vei mai scrie la ziar?

— Divorțul meu s-a încheiat printr-o înțelegere destul de rezonabilă. Toți banii i-am investit. Într-o bună zi se vor transforma într-o pensie frumușică.

Aproape că nu mai rămăsese nimic din șervețel.

— N-ai putut să faci copii, nu-i așa? m-a întrebat.

Am privit-o direct în ochi.

— Da, așa e. Jack ți-a spus?

— Da, ca să-mi mai potolească temerile cum că ar putea să-și întemeieze o a doua familie cu tine și apoi să dispară. La momentul respectiv am fost mai mult decât *încântată* că nu poți avea copii. Nu-i îngrozitor? Așa de tare te uram. În mintea mea, reprezentai o amenințare pentru tot ce aveam.

— În definitv, nu pe asta se bazează ura?

— Ba cred că da.

Pauză.

— Aș vrea să iei banii, Dorothy.

— Și dacă primesc...?

— Am încheiat povestea. Banii sunt ai tăi.

— *Darul*... ăsta... n-o să-ți dea *niciodată* vreun drept asupra lui Kate sau al lui Charlie...

— Nu aștept nimic în schimb.

— Nici nu vei primi ceva în schimb. Asta e singura mea condiție: voi accepta darul tău numai dacă te-nvoiești ca atâta timp cât trăiesc să nu-mi contactezi copiii. Și încă un lucru: de azi încolo nu vreau să te mai văd și nici să mai aud vreodată de tine.

Fără ezitare, am răspuns: „Da."

— Promiți?

— Ai cuvântul meu de onoare.

Tăcere. A căutat în geantă și a scos o agendă mică și un pix. A scris un număr de telefon și un nume pe o foaie, pe care a rupt-o și mi-a dat-o.

— Acesta e numărul de telefon al avocatului meu. Poți să discuți cu el restul detaliilor.

— O să-l sun chiar mâine dimineață.

A făcut o pauză, apoi mi-a spus:

— Știi la ce mă gândesc uneori? Dacă nu te-ar fi întâlnit în ziua aceea în Central Park... Îmi amintesc totul cât se poate de clar. Ne plimbam, și Jack obosise. Voia să mergem acasă. Dar era așa de frumos afară, încât am insistat să mergem până la foișorul acela de lângă lac. Brusc, ai apărut tu... și totul s-a schimbat. Și toate astea doar pentru că l-am rugat să mai zăbovim puțin în parc.

— Nu așa funcționează lumea? Șansă, întâmplare...

— Și alegere. Poate că lucrurile se schimbă accidental — vezi sarcina mea sau întâlnirea ta cu un fost iubit și soția acestuia. Apoi însă trebuie să facem niște alegeri. Cu asta vom fi nevoiți să trăim: nu cu întâmplarea, cu *accidentele*, ci cu alegerile pe care le facem din cauza lor. Pentru că ele ne conturează destinul.

Și-a privit ceasul de la mână.

— Trebuie să plec.

Ne-am ridicat amândouă în picioare.

— Atunci, la revedere, Dorothy.

— La revedere.

Apoi m-a atins ușor pe mânecă și mi-a șoptit un cuvânt:

— Mulțumesc.

N-am mai văzut-o niciodată. N-am mai vorbit niciodată cu ea. Nu m-am apropiat niciodată de copiii ei. Am respectat condițiile pe care mi le impusese. M-am ținut de cuvânt.

Până în ziua în care a murit.

Partea a patra

Kate

Unu

„Până în ziua în care a murit."

Manuscrisul se termina aici. Am ținut în mână ultima filă a manuscrisului, privind fix spre ultimul rând scris. După un moment, am lăsat-o să cadă pe teancul gros de coli împrăștiate pe podea, încercând să gândesc, să mă adun. Se crăpa de ziuă și primele raze de lumină brăzdau cerul întunecat. M-am uitat la ceas. Șase și un sfert. Citisem toată noaptea.

Până la urmă, m-am forțat să mă ridic în picioare. Am intrat în dormitor. M-am dezbrăcat. Am stat sub jetul fierbinte al dușului multă vreme. M-am îmbrăcat și am pus de cafea. Până a fiert, am strâns paginile manuscrisului și le-am așezat la loc în cutia în care veniseră. Am băut cafeaua. Mi-am aruncat pardesiul pe umeri, am luat cutia și am părăsit apartamentul. Portarul mi-a chemat un taxi. I-am spus șoferului să se îndrepte spre strada 42. Când am trecut prin centru, mi-am deschis mobilul și am sunat-o pe Meg.

— Alo... mi-a răspuns ea cu o șuierătură astmatică.

— Vin la tine. Acum.

— La naiba, dar cât e ceasul?

— Șapte și-un pic.

— Isuse Christoase. S-a întâmplat ceva?

— Da. Am stat trează toată noaptea. Am citit.

— Ce-ai citit?

— Cred că știi.

A făcut o pauză.

— Așa cum cred că știi unde am fost ieri seară.

— Habar n-am.

— Mincinoaso.

— Am auzit și înjurături mai urâte. Să-mi pun o rochie antiinflamabilă înainte să vii tu?

— Da, am răspuns și am închis.

Am găsit-o îmbrăcată într-o pereche de pijamale bărbătești și un halat de baie pe deasupra. O țigară ardea deja în scrumieră. Televizorul urla mult prea tare pe postul CNN. Ca de obicei, lângă fotoliu se zăreau un teanc de cărți și unul de ziare. Resturile unei cine recente — mâncare chinezească — zăceau pe măsuța ce-i folosea și drept birou. Apartamentul arăta la fel ca întotdeauna. Probabil că așa îl văzuse și Sara în noaptea de după înmormântarea tatălui meu din 1956.

— N-o să mai vorbesc cu tine niciodată, am amenințat-o când am intrat și am aruncat manuscrisul pe canapea.

— Mă bucur să aud asta, mi-a zis ea, stingând televizorul. Cafea sau cafea?

— Cafea și o explicație.

— Pentru ce? se miră, turnându-mi o cană de cafea din filtrul ei vechi.

— Haide, Meg, lasă vrăjeala. Nu e genul tău.

— Și eu care credeam că aș putea încerca o „vrăjeală" de Crăciun.

— Ce mai carte, am exclamat, arătând spre manuscris. Presupun că ai citit-o.

— Da, am citit-o.

— Sper că nu vei fi editorul ei, nu?

— Am citit-o în calitate de prietenă.

— Oh, da, am uitat. Tu și doamna misterioasă se întâmplă să fiți prietene la cataramă de vreo patru decenii încoace. Iar acum bănuiesc că o vei ajuta să publice cartea, nu?

— Nu vrea s-o publice. A scris-o pentru ea.

— Și-atunci de ce-a vrut s-o citesc tocmai *eu*?

— Pentru că reprezintă o parte din viața ta. Și ai dreptul să știi.

— Aveam nevoie de asta tocmai *acum*? După moartea mamei?

A ridicat din umeri, dar n-a spus nimic.

— Ar fi trebuit să-mi povestești, Meg. Ar fi trebuit să-mi povestești *totul* cu mulți ani în urmă.

— Corect, ar fi trebuit. Dar Dorothy s-a dovedit de neclintit în hotărârea ei. Ne-a zis foarte clar că, dacă vreunul din voi află, nu se va mai atinge de fondul de la Sara.

— Nici n-ar fi *trebuit* să se atingă din capul locului.

— Dacă n-ar fi făcut-o, n-ai mai fi avut parte de educație la cele mai bune școli private...

— Mare scofală.

— A fost *mare* scofală... și știi bine. Pentru că Dorothy a avut nevoie de mare curaj să facă acest lucru. Isuse, imaginează-ți: să se bazeze pe banii primiți de la amanta soțului ca să-și trimită copiii la școală.

— Dar am crezut că unchiul Ray ne-a plătit școala și colegiul.

— Ray nu i-a dat mamei tale nici un ban. Era un nenorocit îngâmfat și încuiat. Fără copii, cu o firmă de avocatură solidă în Boston și cu un cont bancar gras. Dar când sora sa și soțul ei aproape că au ajuns în stradă — după ce Jack și-a pierdut slujba de la Steele and Sherwood —, Ray a pretins că e sărac. Chiar și când Jack era pe patul de moarte la spi-

tal, javra naibii nu l-a vizitat nici măcar o dată... iar spitalul se găsea la distanță de zece minute de casa lui din Beacon Hill. Ba mai rău de atât, n-a avut bunul-simț să-și consoleze sora în asemenea momente dificile. În timpul unui prânz luat cu o după-amiază înainte ca Jack să moară, unchiul tău i-a spus lui Dorothy că n-ar fi trebuit să se mărite niciodată cu „irlandezul ăla din Brooklyn". După întâlnirea aceea, Dorothy abia dacă i-a mai vorbit. Oricum, nu cred că s-au plăcut vreodată foarte tare. Ray își dezaproba sora în tot ceea ce făcea. Mai ales dacă avea legătură cu fratele meu.

— Dar mie mi s-a explicat că binefăcătorul nostru este unchiul Ray.

— Mama ta a trebuit să inventeze o poveste despre proveniența banilor. Numai Dumnezeu știe cât de greu i-a fost să accepte cadoul Sarei. Și cu toate că n-a vorbit niciodată prea mult despre asta, știu că a chinuit-o. Dar pragmatismul ei a învins. Nu-și permitea să vă ofere educație cu salariul ei de bibliotecară. Așa că și-a înghițit mândria și a făcut ce a considerat ea mai bine pentru voi doi.

— Adică mi-a ascuns o asemenea poveste aproape patruzeci de ani?

— Voia cu orice preț ca voi să nu aflați. Se temea de ceea ce veți crede. În fine, cu o săptămână înainte de a muri, am fost s-o vizitez la spital. Știa că mai are doar câteva zile de trăit. Și m-a întrebat: „Când nu voi mai fi în viață, o să-i povestești?" Am asigurat-o că-mi voi ține gura dacă asta vrea. „Tu alegi", mi-a spus ea. „Dar dacă vei considera că trebuie să afle, las-o pe *ea* să-i povestească. Este și povestea ei."

— Păi, ce? Se mai interesa de Sara?

— Din când în când mă mai chestiona despre ea. Știa că eu și Sara devenisem bune prietene și că ne vedeam regulat. Așa cum știa, tot datorită mie, că Sara te urmărea cu atenție.

— *Mă urmărea cu atenție?* Judecând după galeria foto din casa ei, ca să nu mai vorbim de albumul pe care mi l-a tri-

mis, cred că făcea mai mult decât să mă urmărească. Și cu ajutorul tău.

— Ai dreptate. Eu i-am dat toate fotografiile. Și tăieturile din ziare. Am ținut-o la curent cu tot ce ți se întâmplă. Pentru că voia să fie la curent. Pentru că îi pasă sincer de tine. Și pentru că și eu am considerat că merită să-ți urmărească progresul.

— Și pe mama n-a deranjat-o?

— N-a comentat. Dar, la vreo zece ani după moartea lui Jack, a menționat la un moment dat cât de „frumos din partea acelei femei că a stat departe de voi". Doi ani mai târziu — când jucai la școală în piesa *Băieți și fete* — Sara a apărut la spectacol. Eram cu mama ta și am știut că Dorothy a observat-o. Dar n-a spus nimic. Așa cum n-a spus nimic când Sara a asistat la ceremonia ta de absolvire de la Brearley and Smith. Din nou, Dorothy a știut că e acolo, dar a constatat în același timp și că respectă regulile. Și cred că, în felul ei ciudat, chiar se bucura că o interesează viața ta. Să nu uităm că, atunci când ai absolvit colegiul, tatăl tău murise de douăzeci de ani. Și Dorothy a înțeles că fondul de la Sara a însemnat enorm pentru tine și pentru Charlie. Așa că, fără prea multe cuvinte, îi era recunoscătoare Sarei.

— Dar nu s-au mai întâlnit niciodată?

— Nu. A fost o tăcere de patru decenii... și au trăit la distanță de doar șapte blocuri între ele. Dar cunoști și tu cum era mama ta, o prăjitură cu umplutură din beton.

— Mie-mi spui? Să negociezi cu ea era ca și cum te-ai fi luat în gură cu Jimmy Hoffa.

— Poftim. Dar cu toate că duritatea a caracterizat-o întreaga viață, Dorothy se conducea după o anumită morală. De-aia mi-a și sugerat că dacă voi hotărî să-ți dezvălui adevărul, atunci va trebui s-o las pe Sara. În felul acesta o informa pe Sara că nu s-a dus pe lumea cealaltă supărată pe ea. Un gest nobil. Cred că în ultimele ei clipe, Dorothy a gândit ceva

cam de genul: dacă tot nu mai sunt aici, de ce să n-o las să o întâlnească pe Kate?

— Și-atunci de ce nu ne-ai făcut cunoștință pur și simplu?

— Mama ta cea încăpățânată a vrut astfel. „Dacă femeia aia dorește s-o cunoască pe Kate, trebuie să-mi promiți că nu-i vei spune nimic nepoatei tale dinainte. De fapt, vreau să negi că ai avea orice legătură cu ea. Las-o pe Sara să găsească o modalitate de a intra în legătură cu Kate... și să vedem atunci dacă fiica mea o va asculta."

Am clătinat din cap, uluită. O mișcare clasică a mamei. Iertare, iertare... dar cu o înțepătură inerentă ca parte integrantă a pachetului de absolvire a păcatelor. Întotdeauna se pricepea cum să sublinieze aspectul moral al unei povești — și totuși să-l mascheze sub un voal cu miros de crin. Fără îndoială, dăduse ultima lovitură de maestru. M-a înțeles mai bine ca oricine. Știa — *la naiba* — că voi face pe javra nesuferită și că voi rezista insistențelor unei bătrâne, pe care o voi eticheta imediat drept *țăcănită*. Așa cum știa că Sara are prea multă voință ca să nu găsească o modalitate prin care să mă forțeze să mă duc s-o văd. Și-apoi? Apoi intram în posesia poveștii — dar voi obține doar *versiunea* Sarei asupra evenimentelor. Dacă mama ar fi vrut să-mi împărtășească punctul ei de vedere, mi-ar fi povestit înainte să moară. Sau mi-ar fi lăsat o scrisoare lungă în care îmi dădea toate explicațiile. În schimb, din motive pe care nu le pricepeam, a ales tăcerea... și riscul de a auzi numai opinia Sarei. Iar decizia aceasta m-a debusolat complet.

— Tot ar fi trebuit să mă previi că o bombă stă să explodeze chiar în fața mea, am certat-o pe Meg.

— O promisiune e o promisiune, Kate. Mama ta m-a pus să jur pe un milion de sfinți că-mi pun lacăt la gură. Știam că n-o să mai fii un membru al fan-clubului meu după ce te vei întâlni cu Sara. Dar... ce pot spune? Dacă există un lu-

cru pe care l-am învățat de la catolicism, acela este păstrarea unui secret.

— Bagi mâna-n foc că Charlie n-a aflat niciodată?

— Domnul Autocompătimire? Chiar și pe vremea când era doar un mucos, îl interesa prea tare propria persoană ca să mai bage de seamă și ce se întâmplă pe lângă el. Și întrucât nu s-a învrednicit s-o vadă pe mama ta în ultimii cincisprezece ani... Nu, Charlie, bietul de el, habar n-a avut de nimic. Și va afla doar dacă-i spui tu.

— De ce i-aș mărturisi? Mai ales că i-ar realimenta convingerea fermă că se trage dintr-o familie disfuncțională. Și când va descoperi că tata a fost un turnător...

Meg s-a întors brusc spre mine.

— Niciodată, dar *niciodată* să nu-l mai numești așa, a șuierat spre mine furioasă.

— De ce nu? N-a făcut altceva decât să distrugă niște vieți. Iar acum — pac! — se întoarce ca să mă bântuie și pe mine.

— Oh, *iubițico*, îmi pare așa de rău să aud că psihicul tău fragil a fost zdruncinat de revelația că tatăl tău a fost un tip complicat...

— *Complicat?* A săvârșit niște lucruri îngrozitoare.

— Da, așa e. Dar, Dumnezeule, cum a mai plătit pentru ele. Așa cum și Sara a plătit pentru deciziile ei eronate. Nu treci prin viață fără să plătești substanțial pentru erorile comise.

— Poți să mai repeți! Eu sunt copilul exemplu pentru rubrica „Așa nu!"

— Nu, tu ești copilul exemplu pentru autoflagelare. Care-i o prostie, apropo.

— Așa sunt eu. Refuz să fiu fericită. Doar respect marea tradiție a familiei Malone.

— Ce familie nu e scrântită într-un fel sau altul? Ce familie nu are propriile ei secrete? Mare chestie. Dar ceea ce mă întristează rău de tot este că nici mama ta, nici eu n-am pri-

ceput de ce, în ultimii zece ani, ai părut așa dezamăgită de tot. Mai ales de tine.

— Pentru că dezamăgesc pe toată lumea, de-aia.

— Nu mai spune asta.

— De ce nu? Am dat greș... față de mama, față de fiul meu. Până și față de nenorocitul ăla de fostul meu soț. Și față de mine. În special față de mine.

— Te înșeli amarnic, m-a încurajat Meg, încercând să mă ia de mână.

M-am ferit.

— Ba nu.

— Știi ce am descoperit cu ceva timp în urmă? Tot ce ni se întâmplă în viață e fundamental tragic. Problema e că marea majoritate a poveștilor nu se termină nici cu happy-end, nici cu o catastrofă. Se termină pur și simplu. Și de obicei într-o chestie ce seamănă cu o mocirlă. Așa că, atâta vreme cât știi că te târăști prin viață spre un punct final bine definit, în cazul acesta...

— Oh, am priceput. Încearcă să fii fericit cât te târăști, nu?

— E fericirea oare o crimă?

— Mie nu mi se potrivește fericirea.

— Pe vremuri, ți se potrivea.

— Într-adevăr, dar asta se întâmpla înainte de a începe să fac greșeli.

— Te referi la bărbați?

— Poate.

— Ascultă, aș putea scrie cărți întregi despre decepțiile și tristețea și eșecurile ce m-au chinuit toată viața. Ei și ce? Tuturor ni se întâmplă chestii oribile. Asta este legea de bază a vieții. Din păcate, n-ai încotro. Trebuie să continui să înaintezi. Sunt fericită? Nu în mod deosebit. Dar nici nefericită nu sunt.

Mi-am plecat privirea. Nu știam ce să mai zic, ce să mai simt, ce să mai gândesc.

— Du-te acasă, Kate, m-a îndemnat cu blândețe Meg. Ai nevoie de somn...

— Că bine zici, am rostit, ridicându-mă de pe scaun. Mâine cred că o să-l sun pe avocatul mamei. Cred că a venit vremea să terminăm și cu testamentul. Nu că ar fi prea multe de rezolvat. Din câte îmi dau eu seama, fondul s-a cam golit până la sfârșitul studiilor noastre.

— Să știi că mama ta a folosit banii cu înțelepciune.

— N-am vrut niciodată nimic de la ea.

— Ba da. Ca orice alt copil, ți-ai dorit un părinte perfect, fără defecte. În schimb, ai descoperit că era un dezastru. Ca noi toți, de altfel.

Mi-am îmbrăcat pardesiul. Meg a ridicat manuscrisul și mi-a spus:

— Nu-ți uita cartea.

— Nu e cartea *mea*. Și ce-ar fi să i-o dai chiar tu înapoi?

— Oh, exclus, s-a indignat Meg, trântindu-mi manuscrisul în brațe. N-am nici cea mai mică intenție să fac pe mesagerul.

— Dar nu vreau s-o văd.

— Atunci expediază-l cu poșta.

— Bine, bine, am rostit obosită.

M-am îndreptat spre ușă.

— Te sun mâine, Meg.

— Ah, prin urmare o să mai vorbim, da?

— Am de ales?

— Du-te la naiba, m-a sărutat ea iute pe obraz.

În fața clădirii lui Meg, am strigat după un taxi. I-am dat șoferului adresa mea de acasă. Pe la jumătatea drumului, l-am informat că m-am răzgândit în privința destinației și l-am rugat să se îndrepte spre strada 77.

Am ajuns la blocul cu pricina puțin după ora opt. Am apăsat la interfon pe butonul din dreptul apartamentului ei. Mi-a răspuns cu o voce foarte trează. Când mi-a auzit glasul,

mi-a dat drumul imediat. Mă aștepta cu ușa deschisă. Era îmbrăcată la fel de îngrijit ca și prima dată.

— Ce surpriză extraordinară.

— Nu stau. Am vrut doar să vă aduc ăsta.

I-am întins manuscrisul.

— L-ai citit deja? m-a întrebat.

— Da. L-am citit.

Am rămas amândouă tăcute, fără să știm ce ne-am mai putea spune.

— Te rog, intră.

Am scuturat din cap că nu.

— Te rog. Doar pentru o clipă.

Am intrat, dar nu mi-am scos haina. M-am așezat pe un fotoliu. N-am acceptat să beau nici ceai, nici cafea. O vreme n-am vorbit. Și nici ea n-a încercat să închege o conversație. A stat pur și simplu în fața mea și a așteptat ca eu să sparg tăcerea.

— Mi-aș dori să nu-ți fi citit cartea, am rostit într-un târziu.

— Înțeleg.

— Nu, nu înțelegi. N-ai cum.

O altă pauză lungă. Apoi am continuat:

— Jack Malone din cartea ta... acela nu e tatăl despre care mi-a povestit mama. Da, era personificarea moralității, bunul irlandez catolic. Întotdeauna am simțit... nu știu... că, prin comparație cu el, mama se dovedea a fi o persoană mai slabă. Un soi de bibliotecară de școală care a dus un trai anost, cu doi copii într-un apartament înghesuit și care era atât de încuiată, încât nici un bărbat nu voia să se mărite cu ea.

— Meg mi-a povestit că a mai ieșit din când în când în oraș cu niște domni...

— Mda, când am mai crescut, s-a văzut cu un tip sau doi. Dar de pe la mijlocul anilor '70, nu cred că a mai existat cineva în viața ei. Poate că se simțea suficient de trădată de dragul de tata.

— Posibil.

— I-ai distrus viața.

Sara a ridicat din umeri.

— Asta e doar o interpretare. Ea a ales să rămână cu el. Și alegerea aceea i-a marcat existența pentru totdeauna. A fost alegerea corectă? Eu una n-aș fi fost de acord cu un asemenea aranjament. L-aș fi dat afară pe bărbatul meu. Dar așa gândesc eu. Cine poate spune că o alegere e bună sau rea? A fost doar o alegere.

— Așa cum tu ai ales să te transformi în îngerul meu păzitor. „Cineva care mă veghează." N-ai avut altceva mai bun de făcut cu viața ta, domnișoară Smythe? Sau ai fost atât de neputincioasă, încât n-ai putut trece peste amintirea minunatului Jack Malone? Ce ți-ai zis? Ia să-mi îndrept eu atenția spre fiica lui? Ori poate așa ai înțeles tu să faci penitență?

S-a uitat la mine cu o privire perfect neutră. Glasul i-a rămas la fel de calm.

— Meg m-a prevenit că ai o limbă foarte ascuțită...

— Cred că sunt doar foarte supărată. Îmi pare rău.

— Ai tot dreptul să fii supărată. Ai aflat multe. Însă doar pentru informarea ta generală, adaug că, după ce tatăl tău a murit, m-am lăsat de jurnalism...

— Tu? Scriitoarea care avea nevoie întotdeauna de public? Nu-mi vine să cred.

— Mă îmbolnăvea sunetul mașinii de scris... și superficialitatea mea ieftină. Așa că am ales munca editorială. Am fost redactor-șef la *Random House* timp de treizeci și cinci de ani.

— Și nu te-ai mai căsătorit niciodată?

— Nu, dar nu mi-a lipsit compania masculină. Atunci când aveam chef.

— Deci nu l-ai uitat pe tata până la urmă?

— Nimeni nu s-a comparat cu Jack. Însă m-am împăcat cu ideea dispariției lui... pentru că trebuia. Sigur că mă gân-

desc la el în fiecare zi. Așa cum mă gândesc și la Eric în fiecare zi. Dar Jack a murit de... câți ani să se fi scurs?... Doamne, de prea multă vreme. Totul aparține trecutului.

— Da. Trecutului *tău*.

— Exact. Trecutului meu. Alegerilor mele. Dar vrei să știi ceva amuzant? Când voi muri, trecutul va dispărea o dată cu mine. Este lucrul cel mai uimitor al bătrâneții: devii conștient că toată durerea, dramele sunt pe de-a-ntregul efemere. Le porți cu tine și după ce mori nimeni nu-ți mai cunoaște povestea vieții.

— Asta în cazul în care nu ai istorisit-o cuiva sau nu ai așternut-o pe hârtie.

A zâmbit ușor.

— Adevărat.

— Acesta este motivul pentru care mi-ai dat să-ți citesc exercițiul literar la o zi după ce am îngropat-o pe mama? am întrebat-o, arătându-i manuscrisul. Ca să mă informezi cu privire la unul dintre secretele sordide ale familiei și ca să-ți împărtășesc durerea, eventual?

Oh, Doamne, ce prostii îmi ieșeau pe gură! Mi-a ignorat sarcasmul și a ridicat din umeri.

— Eu și cu Meg am considerat că ar trebui să citești asta.

— De ce ai scris-o?

— Am scris-o pentru mine. Și poate și pentru tine... cu toate că n-am avut certitudinea că voi trăi suficient de mult ca tu să apuci s-o citești și ca noi două să ne cunoaștem.

— Ai niște tehnici deosebite de a aranja o întâlnire, domnișoară Smythe. Nu puteai să mai aștepți puțin? Adică, abia am îngropat-o pe mama acum două zile.

A ridicat din nou din umeri.

— Îmi pare rău dacă...

— Și de ce naiba m-ai urmărit ca o obsedată?

— Nu te-am urmărit. Am venit la înmormântare pentru că am simțit că trebuie să fiu acolo să-i cinstesc memoria...

— Presupun că tu m-ai sunat la mama acasă după înmormântare...

— Da, eu am sunat. Meg îmi spusese că ai hotărât să dormi acolo și voiam să-ți aud vocea, să mă asigur că ești bine.

— Și te aștepți ca eu să cred asemenea baliverne?

— Acesta e adevărul.

— Așa cum te aștepți să cred că, în timp ce noi creșteam, nu te-ai apropiat niciodată de mine sau de fratele meu — chiar dacă tu erai cea care ne sponsorizai educația?

— Am spus că nu m-am apropiat de voi. Asta nu înseamnă că n-am participat la ceremonia ta de absolvire de la Brearley and Smith.

— Și nu m-ai văzut jucând și în piesa *Băieți și fete* pe vremea școlii?

— Ba da, a zâmbit ea ușor. Am fost acolo.

— Și pe Charlie nu l-ai urmărit de-a lungul copilăriei sale?

A scuturat din cap că nu.

— Am fost încântată că fondul îi putea asigura o educație. Dar nu i-am urmărit evoluția îndeaproape.

— Pentru că el a fost copilul care te-a ținut departe de tata?

— Poate. Sau poate pentru că tu trebuia să fii copilul pe care să-l am împreună cu Jack.

Tăcere. Mă durea capul îngrozitor. Trebuia să mă culc urgent.

— Trebuie să plec. Sunt foarte obosită...

— Sigur...

Ne-am ridicat în picioare.

— Mă bucur că ne-am întâlnit, Kate.

— Sunt convinsă că te bucuri. Dar vreau să știi un lucru: aceasta este și prima și ultima noastră întâlnire. Te rog să stai departe de mine și de Ethan. Ne-am înțeles?

N-a reacționat în nici un fel. Cum naiba reușea să fie atât de stăpână pe ea?

— Cum dorești, Kate.

M-am îndreptat spre ieșire. Mi-a deschis ușa, apoi m-a atins ușor pe braț.

— Să știi că ești exact ca el...

— Nu știi nimic despre mine...

— Ba cred că știu. Spre deosebire de fratele tău, ai rămas întotdeauna alături de Dorothy. Așa cum ai rămas alături de Meg, care te adoră. Și-ar dori să fii mai fericită.

Mi-am retras brațul ușor și i-am spus:

— Și eu mi-aș dori să fiu mai fericită.

Apoi am plecat.

Doi

Am părăsit clădirea și am pornit în jos pe stradă. Pe la jumătatea acesteia, m-am așezat pe treptele din fața unui bloc ca să-mi revin puțin. Prin minte îmi treceau cu viteza luminii milioane de gânduri haotice — toate întunecate și tulburătoare. Nu reușeam să-mi scot din cap o întrebare: oare astea au fost treptele pe care s-a așezat tata și a plâns când Sara i-a spus că între ei se terminase totul?

Aveam nevoie urgentă de somn, așa că m-am ridicat cu chiu, cu vai în picioare și am găsit un taxi. M-am dus acasă și l-am sunat pe Matt la serviciu. Am purtat o discuție civilizată, neu-

tră. Mi-a povestit că l-a dus pe Ethan la un meci cu Knicks seara trecută și că fiul meu de-abia aștepta să mă vadă după-amiază. I-am mulțumit că a avut grijă de Ethan, iar el m-a întrebat cum mă descurc.

— Trăiesc niște momente ciudate.

— Pari obosită, Kate.

— Sunt obosită.

I-am mulțumit încă o dată pentru atenția pe care mi-a arătat-o în ultima săptămână. Matt a profitat de această portiță și mi-a spus că speră sincer că vom putea fi din nou prieteni.

— Oricum vom ține legătura datorită lui Ethan, i-am răspuns.

Am pus receptorul în furcă și m-am băgat în pat. Când am închis ochii și am așteptat ca somnul binefăcător să pună capăt agitației mele, mi-am amintit poza tatei, pe care i-o făcuse mama când se găseau amândoi în Anglia. Era tânăr, zâmbea și probabil își zicea în sinea lui că *după următoarele două săptămâni, n-are s-o mai vadă niciodată pe femeia din fața lui.* Fără îndoială că aceleași gânduri îi treceau prin cap și femeii care potrivea obiectivul aparatului de fotografiat. *Iată și o poză de album: aventura mea din timpul războiului.* De aceea mă tulbura poza respectivă așa de tare: între bărbatul din fotografie și femeia din spatele aparatului urma să se nască o poveste pe care nici nu și-o imaginau. Dar de unde să fi știut? Cum am putea recunoaște momentul acela inexplicabil care ne pecetluiește soarta?

Imaginea a dispărut. Am adormit. M-a trezit alarma ceasului cu puțin înainte de ora trei. M-am îmbrăcat și am plecat să-l iau pe Ethan de la școală. Pe drum, m-am trezit încercând să dau un sens poveștii Sarei. N-am reușit decât să mă simt copleșită de tot ceea ce se întâmplase. Ethan a apărut în ușa de la școala Allan-Stevenson și a cercetat iute cu privirea mulțimea de părinți și bone. Când m-a văzut, a zâmbit timid. M-am aplecat să-l sărut și el s-a uitat la mine îngrijorat.

— Ce s-a întâmplat, Ethan?

— Ai ochii roșii.

— Serios?

— Ai plâns?

— Din cauza bunicii, atâta tot.

Am pornit amândoi pe jos spre Lexington Avenue.

— O să fii acasă diseară? m-a întrebat cu un glas plin de neliniște.

— Nu, doar în seara asta. I-am spus lui Claire să nu mai vină până luni. Așa că o să te iau de la școală și mâine. Apoi vom avea tot weekendul la dispoziție să ne facem de cap.

— Bun, a rostit el și m-a luat de mână.

N-am ieșit în oraș în seara aceea. L-am ajutat pe Ethan cu temele, am preparat hamburgeri, ne-am jucat *Snakes and Ladders* și l-am lăsat după aceea să-și butoneze Game Boy-ul timp de treizeci de minute. Am făcut floricele de porumb și ne-am uitat la video. M-am relaxat pentru prima dată după atâtea săptămâni. M-am întristat doar atunci când Ethan, ghemuit lângă mine pe canapea, s-a întors să mă privească și m-a întrebat:

— Putem să mergem mâine să vedem dinozaurii la muzeu după ce ies de la școală?

— Orice dorești.

— Și-apoi putem să ne uităm cu toții seara la un film?

— Adică tu și cu mine? Sigur.

— Și tati?

— O să-l invit, dacă vrei.

— Apoi sâmbătă, după ce ne trezim toți...

— Ethan, dacă-l voi invita pe tata aici, știi foarte bine că n-o să rămână peste noapte. Dar o să-l rog dacă vrei tu asta.

Nu mi-a răspuns și nici eu n-am mai insistat. Printr-un soi de acord tacit, am lăsat baltă propunerea și ne-am îndreptat atenția spre ecranul televizorului. Câteva minute mai târziu, s-a strâns lângă mine... felul lui tăcut de a-mi spune cât de greu i se pare să trăiască într-o lume în care părinții sunt despărțiți.

A doua zi de dimineață, după ce l-am lăsat pe Ethan la școală, m-am întors acasă și l-am sunat pe Peter Tougas. Deși

știam că era avocatul mamei de peste treizeci de ani, nu avusesem niciodată treabă cu el (eu apelasem la serviciile unui vechi prieten de la colegiul Amherst, Mark Palmer, să se ocupe de formalitățile de divorț și alte delicatesuri juridice). Nici mama nu-l vedea prea des pe domnul Tougas. Cu excepția testamentului, au existat puține momente în viața ei când a avut nevoie de consiliere juridică. Când am sunat, secretara lui mi-a făcut imediat legătura.

— Gând la gând cu bucurie, a spus. Urma să te sun într-o zi sau două. A venit vremea să ne ocupăm puțin și de testament.

— Mă puteți primi azi în jurul prânzului? Nu mă duc la serviciu până luni și m-am gândit să rezolv treburile astea cât sunt liberă.

— La prânz e perfect. Știi adresa?

N-o știam. Pentru că pe Peter Tougas l-am văzut prima dată la înmormântarea mamei. Cabinetul lui se găsea într-una dintre clădirile acelea venerabile din anii '30 care se înșirau pe Madison Avenue. Nu avea o firmă foarte mare, ci doar un apartament cu trei camere mici, o secretară și un contabil cu jumătate de normă. Domnul Tougas nu părea să aibă mai mult de șaizeci de ani. Un bărbat de înălțime potrivită, cu păr cărunt și rar, ochelari cu rame groase și negre și un costum gri, simplu, pe care, judecând după model, îl cumpărase cu vreo douăzeci de ani în urmă. Era exact opusul unchiului meu Ray, cu sclifoseala lui afișată în permanență, și probabil că acesta fusese și motivul pentru care mama îl angajase... ca să nu mai vorbim de faptul că onorariile sale se încadrau în limite rezonabile.

Domnul Tougas a ieșit să mă întâmpine în mica anticameră unde lucra secretara. Apoi m-a poftit în propriul său birou. Avea o masă de scris clasică din lemn și oțel, un scaun demodat din oțel și două fotolii din imitație de piele maro așezate lângă o măsuță de cafea dintr-un lemn de tec ieftin. Încăperea părea decorată cu piese luate din catalogul Green Stamps. N-am

nici un dubiu că modestia locului o încântase pe mama, pentru că reflecta stilul ei de viață simplu și fără zorzoane.

M-a poftit să iau loc într-unul dintre cele două fotolii. El s-a așezat în cel de-al doilea. Pe măsuță se găsea deja un dosar pe care scria „doamna Dorothy Malone". Era surprinzător de gros.

— Așadar, Kate, rosti el cu un accent pronunțat de Brooklyn, cum te descurci?

— Am avut și săptămâni mai bune. Trăiesc momente ciudate.

— Da, întocmai. Scuză-mi francheța, dar probabil că-ți va lua mai mult timp decât ai crede ca să revii la normal. Să-ți pierzi părintele... *mama*... e o chestiune foarte dificilă. Și niciodată ușor de înfruntat.

— Da, asta încep și eu să constat.

— Ce mai face fiul tău... Ethan parcă, nu?

— Bine, mulțumesc. Și sunt impresionată că-i cunoașteți numele.

— Ori de câte ori m-am văzut cu mama ta, mi-a vorbit despre el. Singurul ei nepot...

S-a oprit, pricepând că făcuse o gafă.

— Sau cel puțin singurul pe care-l vedea regulat.

— Știați că soția fratelui meu nu...

— Da. Dorothy mi-a povestit totul. Deși nu mi-a dat niciodată nimic de înțeles, am bănuit cât de tare o supără acest lucru.

— Fratele meu e un bărbat așa de slab.

— Dar cel puțin a venit la înmormântare. Și părea distrus.

— Merită să fie distrus. „Mai bine mai târziu, decât niciodată" nu poate fi considerată o scuză, când mama pe care ai ignorat-o ani de zile e moartă acum. Totuși... îmi pare rău pentru el. Un lucru care mă surprinde și pe mine, având în vedere că sunt cunoscută pentru lipsa mea de îngăduință.

— Nu asta am auzit de la mama ta.

— Oh, vă rog.

— Serios. Felul în care vorbea despre tine... în orice caz, te considera o fiică foarte loială.

— Mama vedea lucrurile adesea în mod eronat.

Domnul Tougas a zâmbit.

— Și mi-a mărturisit că ești și foarte dură cu tine însăți.

— Perfect adevărat.

— Păi, acestea fiind zise, rosti el, ridicând dosarul, începem?

Am încuviințat făcând semn din cap. A deschis dosarul, a scos un document gros și mi l-a întins.

— Iată o copie a testamentului mamei tale. Originalul e la mine în seif și va fi trimis în seara aceasta la Curtea Judecătorească, dacă tu, ca unic executor, îl vei aproba. Vrei să-l citești sau preferi să ți-l rezum eu în câteva cuvinte?

— Există ceva personal în document despre care ar trebui să aflu?

— Nu. Totul e foarte direct, foarte curat. Mama ta ți-a lăsat totul ție. N-a specificat nimic despre modul în care să te folosești de averea ei. În decursul conversațiilor noastre m-a asigurat că vei fi destul de rațională în privința fondului. Înainte ca mama ta să moară, știai că există un astfel de fond?

Am scuturat din cap că nu, după care am adăugat:

— Am aflat o mulțime de lucruri abia în ultimele două zile.

— De la cine? De la domnișoara Smythe?

Am tresărit.

— O cunoașteți?

— Personal? Nu. Dar mama ta mi-a povestit tot despre ea.

— Așadar știați de tata și de domnișoara Smythe?

— Am fost avocatul mamei tale, Kate. Da, știam de unde provine fondul. Te deranjează dacă-ți fac un scurt istoric financiar?

— Nu, deloc.

— Păi, continuă el, scoțând un alt teanc de documente, fondul a fost creat în 1956, cu... un capital inițial de cincizeci și

șapte de mii de dolari. Mama ta s-a folosit de dobândă vreme de douăzeci de ani. Apoi însă, în 1976...

— Anul în care am absolvit colegiul.

— Exact. Dorothy mi-a menționat asta. În orice caz, din 1976, n-a mai scos nici un ban din fond.

— Pentru că fondul se golise, nu?

— Nu neapărat, rosti el, privindu-mă cu un amuzament părintesc. Dacă mama ta s-a folosit doar de dobândă timp de douăzeci de ani, asta înseamnă că nu s-a atins de fondul principal. Cu alte cuvinte, suma inițială a rămas intactă.

— Nu înțeleg.

— E simplu. După 1976, mama ta nu s-a mai atins de fond.

— Și ce s-a întâmplat cu el?

— Ce s-a întâmplat? a izbucnit avocatul în râs. Ca noi toți, a ajuns la maturitate. Și, din fericire, tipii care s-au ocupat de el... (a menționat atunci numele unei mari case de brokeraj)... au investit banii foarte înțelept. Un portofoliu de acțiuni-conservator, cu o cantitate mică de acțiuni cu risc ridicat, care au adus un profit frumușel.

Încă mi-era greu să pricep ce-mi explică.

— Prin urmare, după ce am terminat colegiul, mama a lăsat fondul așa cum era?

— Întocmai. Nu s-a atins de nici un bănuț... deși tipul ce răspundea de investiții și chiar eu am încurajat-o să retragă măcar o parte din venit. Dar întotdeauna a refuzat, susținând că se descurcă minunat cu ce are.

— O minciună sfruntată. A avut mereu probleme cu banii.

— Am bănuit și eu asta. De aceea, sincer vorbind, m-a cam uimit decizia ei de a nu se atinge de fond. Mai ales că, datorită felului în care se structurase acesta, suma inițială s-a dublat la fiecare șapte ani. Așa că, până în 1995, fondul ajunsese la...

A cercetat niște cifre de pe pagina respectivă a raportului și a continuat:

— ...la trei sute cincizeci și două de mii de dolari.

— Doamne Dumnezeule!

— Așteaptă, că n-am terminat. Apoi, în 1995, brokerii au cumpărat niște acțiuni de la companiile ce se ocupau de noua tehnologie informatică și de la una sau două companii de Internet. Din 1996 și până în prezent, piața a cunoscut o explozie nemaiîntâlnită. În consecință, fondul s-a dublat din nou după cinci ani.

— S-a dublat? am șoptit.

— Exact. La sfârșitul zilei de vineri, de săptămâna trecută... atunci când le-am solicitat ultima actualizare... fondul valora...

O nouă verificare a cifrelor.

— Da, iată... Șapte sute patruzeci și nouă de mii și douăzeci și doi de dolari.

Tăcere.

— E imposibil.

— Pot să-ți arăt balanța financiară scoasă la imprimantă, dacă vrei. Mama ta avea bani. Mulți. Pur și simplu a ales să nu se atingă de ei.

Tocmai mă pregăteam să explodez: *De ce nu?* Dar știam răspunsul la această întrebare. A ales să nu se atingă de ei, ca să economisească pentru mine. Dar se abținuse să-mi dea și cea mai mică informație despre o asemenea moștenire. Parcă o și auzeam spunându-i domnului Tougas:

„Cunosc mult prea mulți oameni tineri care s-au ruinat pentru că mult prea mulți bani au intrat în viața lor mult prea devreme. Nu vreau să afle Kate de ei decât după moartea mea — până în acel moment, probabil că a învățat deja câte ceva despre valoarea banilor și despre locul ei în lume."

Întotdeauna o moralistă, mama mea. Întotdeauna respingând orice plăcere personală. Întotdeauna refuzând să-și cumpere haine noi, mobilă nouă sau măcar niște aparate electrocasnice noi. Chiar dacă — așa cum știam acum — și-ar fi putut permite ceva mai mult confort material, chiar dacă via-

ța ei ar fi fost mai ușoară. Dar nu! Ea trebuia să dea dovadă de stoicism. Ea trebuia să fie mereu puritana bine-crescută care răspundea la ofertele fiicei ei cu: *„Am suficiente lucruri... am nevoie de atât de puțin... trebuie să te gândești mai întâi la tine, draga mea."*

Și cunoscându-i felul de a raționa, înțelegeam logica deciziei. Meg avea dreptate: mama fusese o pragmatică clasa întâi... și totuși una obsedată de etică. Cu toate că se simțise forțată să accepte banii *acelei femei* ca să asigure educația copiilor, în nici un caz nu-i trecuse prin cap să folosească banii din fond pentru nevoile proprii. Pentru că asta i-ar fi subminat sentimentul ei complex de mândrie. Poate (așa cum bănuia Meg) o iertase până la urmă pe Sara Smythe... dar imediat ce eu și Charlie nu am mai depins de ea, a hotărât să se comporte de parcă fondul n-ar exista. L-a ascuns ca pe o comoară îngropată care să fie descoperită după moartea ei. Ultima din bombele ei năucitoare care să aterizeze în pragul ușii mele la doar câteva zile după înmormântare.

Aproape șapte sute cincizeci de mii de dolari. Era imposibil.

— Kate?

Am tresărit, revenind cu picioarele pe pământ. Domnul Tougas s-a întins spre biroul său și a scos un pachet de șervețele. L-a pus pe măsuța de cafea și mi-a făcut semn spre ele. Atunci am realizat că lacrimile îmi brăzdau obrajii. Am scos un șervețel și mi-am șters ochii.

— Îmi cer scuze, am murmurat.

— N-ai de ce, mă liniști domnul Tougas. Sunt sigur că toate aceste noutăți pot constitui un șoc.

— Nu merit așa ceva.

Avocatul a hohotit scurt.

— Ba da, Kate. Tu și Ethan. O să vă fie mult mai ușor.

— Și Charlie? am întrebat.

— Ce-i cu Charlie?

— Mă întrebam care-i partea lui.

— Partea lui? După cum ți-am explicat mai devreme, nici una. Mama ta l-a scos din testament. Nu ți-a spus?

— Ba da, mi-a spus că Charlie n-o să moștenească nimic. Dar în același timp a adăugat că moștenirea ei oricum se apropia de zero.

— Probabil că voia să-ți facă o surpriză.

— A reușit.

— În orice caz, mama ta a fost foarte clară: fondul îți aparține în întregime.

— Bietul Charlie.

Domnul Tougas a ridicat din umeri.

— Culegi ceea ce semeni.

— Adevărat, am spus și m-am ridicat în picioare. Trebuie să mai discutăm ceva astăzi?

— Ar mai fi câteva aspecte minore, dar dacă preferi să așteptăm până săptămâna viitoare...

— Da, aș dori să mai așteptăm. Am nevoie de timp să...

— Nu trebuie să-mi explici. Sună-mă atunci când te hotărăști.

Am ieșit în stradă. Am cotit la dreapta și am pornit spre nord. M-am plimbat încet, indiferentă la trecători, la trafic, la agitația orașului. Pusă parcă pe pilot automat, am făcut dreapta pe strada 74 din reflex. Am intrat în casă și am început să pun la punct planul de evadare temporar care mi se învârtea prin minte de câteva ore.

Am sunat la Avis și am închiriat o mașină pe care urma s-o iau de la depozitul lor de pe strada 64. Apoi am rezervat o cameră pentru o noapte la un hotel din Sarasota Springs. Am deschis calculatorul lui Ethan și i-am trimis un e-mail lui Matt:

Eu și cu Ethan vom fi plecați din oraș până luni seară
Mă găsești pe telefonul mobil dacă ai nevoie de ceva.

Am făcut o pauză, după care am tastat rapid:

Încă o dată, îți mulțumesc pentru înțelegerea de care ai dat dovadă în această săptămână îngrozitoare. Am apreciat gestul tău.

Dedesubt mi-am scris numele și am dat click pe *Trimite*.

La trei după-amiază, stăteam în fața școlii Allan-Stevenson de pe strada 78. Când Ethan a ieșit pe ușa principală, a rămas ușor nedumerit să mă vadă cu două mici rucsaci la picioare.

— Nu mai mergem la dinozauri? m-a întrebat ușor dezamăgit.

— Am o idee mai bună. Mai distractivă.

— Cum adică?

— Vrei să fugim de-acasă în weekendul ăsta?

În ochi i-au sclipit luminițe jucăușe.

— Normal.

I-am dat un plic, adresat profesorului său, domnul Mitchell.

— Fugi înăuntru cu asta — este o notă către domnul Mitchell în care îl anunț că vom pleca departe până marți.

— Cât de departe?

— Foarte departe!

— Uraaa!

Mi-a smuls plicul din mână și s-a repezit înapoi în clădire, unde a lăsat biletul la recepție. O oră mai târziu, rulam cu mașina pe șoseaua East Side, îndreptându-ne spre autostrada Cross Bronx. Am intrat pe șoseaua 287, am traversat Hudsonul pe la sud de Tarrytown, după care ne-am încadrat pe drumul 87, îndreptându-ne spre partea de nord a statului New York.

— Unde e Canada, mami? m-a întrebat Ethan după ce i-am dezvăluit destinația noastră finală.

— Canada e deasupra noastră pe hartă.

— Deasupra noastră, așa, ca Polul Nord, unde trăiește Moș Crăciun?

— Exact.

— Dar n-o să-l vedem pe Moșul, nu?

— Nu. O să-i vedem pe... canadieni.

— Oh, a răspuns Ethan încântat și zăpăcit în același timp.

De ce am ales Canada ca destinație? Fără vreun motiv anume — cu excepția faptului că fusese primul loc care-mi venise în minte când am hotărât brusc să plec împreună cu Ethan. În plus, era pentru prima dată când treceam peste graniță din 1976 încoace — când am fugit într-un weekend romantic petrecut în Quebec împreună cu prietenul meu de pe vremea aceea, Brad Bingham. Dacă-mi aminteam corect, Brad era redactor-șef adjunct la revista literară *Amherst* și un fan al lui Thomas Pynchon care visa să fugă în Mexic și să scrie un mare roman abstract. La colegiu, cu toții avem astfel de fantezii nebune despre un viitor fără responsabilități. Până când suntem aruncați în lumea reală. Iar atunci ne acceptăm destinul și ne conformăm normelor sociale. Ultima oară când am auzit de el, Brad ajunsese un mare avocat în Chicago. Am văzut o fotografie cu el în *Times*, ca reprezentant legal al unei corporații multinaționale într-un proces antitrust ce ajunsese la Curtea Supremă. Se îngrășase cu vreo douăzeci de kilograme, îi căzuse părul și părea extrem de bătrân. Ca noi toți, de altfel.

Dar, datorită lui, cunoscusem orașul Quebec. În plus, s-a purtat cu multă grație o săptămână mai târziu când i-am comunicat că aș vrea să rămânem doar amici. Mulțumită lui, acum mă îndreptam spre Canada alături de fiul meu.

— Tati știe unde mergem? m-a întrebat Ethan.

— I-am trimis un mesaj.

— Sâmbăta asta voia să mă ducă la un meci de hochei.

Oh, Doamne, uitasem că mă anunțase de ieșirea lor cu multe săptămâni înainte (pentru că sâmbăta respectivă constituia o excepție pe lângă obișnuitele două weekenduri pe lună pe care Ethan le petrecea cu tatăl său). M-am întins spre torpedou și am luat telefonul mobil.

— Te-aș fi putut denunța pentru răpire, a început Matt când l-am găsit la birou.

Din fericire, tonul lui s-a dovedit unul ironic. M-am ruşinat brusc.

— A fost o idee neaşteptată. Îmi pare rău. Ne întoarcem dacă vrei...

— Nici o problemă. Cred că oraşul Quebec este o destinaţie grozavă. Vă întoarceţi la timp ca să-l duci la şcoală marţi?

— Sigur.

— Şi ai anunţat la şcoală că o să lipsească luni?

— Normal. Nu sunt aşa iresponsabilă.

— Dar nimeni nu spune că eşti iresponsabilă, Kate.

— Asta ai sugerat...

— Nu-i adevărat.

— Bine, bine. Ascultă, îmi pare rău că v-am stricat planurile cu meciul de hochei.

— Nu asta e ideea.

— Dar care e ideea, Matt?

— Niciodată nu te opreşti, nu-i aşa?

— Dar nu încerc să *pornesc* nimic.

— Fie, *ai câştigat*. Fericită acum?

— Dar eu nu încerc să câştig ceva, Matt.

— Am încheiat această conversaţie.

— Bine, am spus, îngrozită de prostia schimbului nostru inutil de cuvinte.

Oare chiar nu pot niciodată să fac şi eu ceva cum trebuie? După câteva secunde de tăcere, l-am întrebat:

— Vrei să vorbeşti cu Ethan?

— Te rog.

I-am întins telefonul fiului meu.

— Vorbeşte cu tati.

L-am ascultat pe Ethan discutând cu tatăl său. Părea puţin derutat, timid — şi cu siguranţă copleşit de cearta la care tocmai asistase. M-am simţit nespus de vinovată şi m-am întrebat dacă n-o să ajungă să mă urască pentru că l-am chinuit cu des-

părțirea noastră, pentru că i-am distrus stabilitatea de la o vârstă atât de fragedă.

— Da, tati... da, mi-ar plăcea... ar fi grozav să mergem la circ. Da, o să fiu băiat cuminte ca să n-o supăr pe mami... da, pa.

Mi-a dat mobilul înapoi. N-am vorbit multă vreme. Într-un târziu m-a anunțat că i-e foame.

Ne-am oprit la un McDonald's în afara orașului New Paltz. Ethan s-a așezat la masă tăcut și și-a mâncat hamburgerul cu pui și cartofii prăjiți, jucându-se din când în când cu jucăria primită la meniul pentru copii. Eu am sorbit câte puțin din cafeaua slabă și fără nici un gust, privindu-l tulburată și dorindu-mi cumva să-l fac să se simtă mai bine... și știind că acest lucru este imposibil.

L-am atins pe obraz.

— Ethan, iubitule...

S-a ferit și a început să plângă.

— Vreau să stai cu tati, a rostit el printre suspine.

Oh, Dumnezeule...

M-am întins spre el, dar m-a respins, hohotind și mai tare.

— Vreau ca mami și tati să trăiască împreună.

Glasul lui îmi frângea inima. Un cuplu mai în vârstă de la o masă vecină m-a privit cu indignare, de parcă aș fi fost întruchiparea ideii de femeie modernă și rea. Ethan s-a aruncat brusc la pieptul meu. L-am strâns în brațe și l-am legănat până când s-a calmat.

Când am pornit din nou la drum, Ethan a adormit aproape instantaneu. Am privit fix șoseaua întunecată ce se întindea în fața mea, încercând să-mi păstrez concentrarea, să nu cedez nervos și ochii să mi se acopere de vălul încețoșat al lacrimilor. Farurile tăiau noaptea în două. Aveam senzația că mă înconjoară un vid ce se potrivea teribil de mult cu pustiul din sufletul meu.

Când am ajuns la hotelul unde făcusem rezervare, Ethan încă mai dormea dus. L-am cărat în brațe până sus, l-am schimbat în pijamale și l-am învelit bine. Apoi eu am zăbovit în baie cam o oră, holbându-mă spre tavan.

Până la urmă m-am ridicat din cadă și am comandat de la room-service o salată Caesar și o jumătate de sticlă de vin roșu. Abia am ciugulit din salata verde. În schimb, am dat pe gât tot Bordeauxul. Am încercat să citesc din romanul lui Anne Tyler pe care-l aruncasem în rucsac — dar cuvintele se învălmășeau pe pagină. Am lăsat baltă cartea și am privit pe fereastră la ninsoarea care cădea în valuri. Oricât de tare m-am străduit, n-am reușit să scap de un gând ce-mi revenea obsesiv în minte: *Ai dat-o în bară rău de tot.*

Ninsoarea se oprise când m-am trezit. Zorii se ridicau reci și senini — o zi promițătoare. Mă simțeam odihnită. Ethan părea și el mai vesel și încântat de excursia în nord. A devorat o grămadă de clătite. Mi-a pus tot felul de întrebări despre călătoria pe care urma s-o facem.Voia să știe dacă o să vedem urși în Canada. Sau elani. Sau vulpi.

— Dacă avem noroc, poate un lup, am spus.

— Dar eu vreau să văd și un urs.

— O să mă interesez... poate aranjez cu cineva.

Ne-a luat aproape șapte ore să ajungem în Quebec — dar lui Ethan i-a plăcut călătoria. Mai ales că pusesem în rucsac și un Game Boy pentru el — și a fost foarte încântat să descopere că se poate juca în mers fără să i se facă rău. A citit și cărți. Am pălăvărgit despre o mulțime de lucruri (dacă Godzilla a fost în realitate un monstru bun care pur și simplu a rătăcit drumul; cu ce Power Ranger plănuia Ethan să se întreacă atunci când va crește). I-a plăcut la nebunie când am trecut granița — și a fermecat-o pe funcționara de la vama canadiană când a întrebat-o de unde ar putea cumpăra un lup. A fost fascinat de toate indicatoarele scrise în limba franceză. Am trecut de Montreal și am intrat pe autostrada 40 spre nord. Aceasta mer-

gea în paralel cu St. Lawrence — și Ethan nu și-a dezlipit privirea de râul lat care se transformase într-un mare bloc de gheață. Mai aveam două ore până în Quebec. A adormit la un moment dat, dar s-a trezit când am intrat pe șoseaua Château Frontenac, din cauza aerului tot mai rece. Camera noastră era micuță, dar avea o priveliște fantastică asupra orașului. Ethan privea cu ochii mari luminile de basm ale Quebecului.

— Vreau să mergem jos, m-a rugat Ethan.

Ne-am pus din nou hainele și am ieșit afară. Fulguia ușor. Felinarele cu gaz din vechiul Quebec învăluiau străzile pietruite într-o strălucire spectrală. Arhitectura ca de poveste a clădirilor putea impresiona pe oricine. Ethan mă ținea de mână, uluit. Observându-i plăcerea neumbrită de nimic, m-am înveselit subit.

— Vreau să locuim aici, a exclamat Ethan.

Am izbucnit în râs.

— Păi, va trebui să înveți franceza.

— O să învăț. Și tu și tati la fel.

Am încercat să alung valul de tristețe ce dădea să mă copleșească.

— Hai să ne întoarcem în cameră, Ethan. S-a făcut frig.

Odată ajunși în cameră, am comandat de la room-service. După ce și-a terminat *le hot dog et pommes frites* (iar eu un *coq au vin* absolut obișnuit), fiul meu mi-a spus:

— Data viitoare când mai venim aici, îl luăm și pe tati cu noi.

— Ethan, iubitule...

— Apoi o să mergem cu toții la Disney World de Paște.

— Numai eu și cu tine vom merge la Disney World.

— Și tati o să vină cu noi.

Am inspirat adânc și l-am apucat de mână.

— Ethan, știi foarte bine că tati stă acum cu Blair...

— Dar o să stea din nou cu tine.

— Nu, Ethan, n-o să mai stea cu mine.

— Nu mai spune asta.

— Tati și cu mine... ți-am mai explicat o dată.

— Dar nu e corect...

— Ai dreptate. Nu e corect. Dar așa a fost să fie. Nu putem locui împreună.

— Ba *poți*...

— Nu, Ethan, nu se poate. Niciodată nu vom mai locui împreună. Știu că e trist, dar asta nu înseamnă că...

N-am apucat să termin fraza, pentru că Ethan s-a repezit în baie și a trântit ușa după el. Apoi l-am auzit suspinând. Am deschis ușa. Stătea pe capacul lăsat al veceului, cu fața ascunsă între palme.

— Lasă-mă în pace, a strigat el.

— Ethan, dă-mi voie să-ți explic...

— Lasă-mă în pace!

Am considerat că e mai bine să nu insist, așa că m-am întors în dormitor, am deschis televizorul și am schimbat canalele fără să mă opresc undeva anume. Mă durea stomacul din cauza emoțiilor. Nu știam ce să zic și nici ce să fac pentru a îmbunătăți situația. După două minute, m-am apropiat în vârful degetelor de ușa de la baie și am tras cu urechea. Ethan nu mai plângea. L-am auzit cum a ridicat capacul și a făcut pipi. A tras apa, apoi a învârtit robinetul de la chiuvetă. Când s-a îndreptat spre ușă, am fugit înapoi în fotoliu și am continuat să mă uit la televizor. Ethan a ieșit din baie cu fruntea plecată. S-a băgat în pat și s-a învelit. M-am întors spre el și l-am întrebat:

— Nu vrei să te uiți la desene animate?

A dat din cap că da, așa că am apăsat pe butoanele telecomenzii până când am găsit postul Cartoon Network. Numai că, desigur, era dublat în franceză.

— Vrei să-l schimb?

— Nu, mi-a răspuns el. E haios.

Așa că am stat amândoi și am urmărit Tom și Jerry *à la française*. Ethan se întinsese pe-o parte și se sprijinea în cot. După cinci minute, mi-a spus:

— Vreau să mă iei în brațe.

Imediat am sărit lângă el, l-am înconjurat cu brațele și l-am strâns la piept.

— Îmi pare rău, Ethan. Îmi pare rău.

Dar Ethan n-a comentat. A continuat să privească lupta nesfârșită dintre pisică și șoarece care se derula pe ecran. Tăcerea lui spunea totul. Deși nu-i dădusem niciodată speranțe false referitor la o posibilă reconciliere, mi se confirma una din cele mai mari temeri ale mele. Aceea că, de când devenise conștient de separarea părinților săi, Ethan încercase să se convingă că e vorba doar de o situație temporară; că, într-o dimineață, tati se va muta înapoi cu mami și că va trăi iarăși în vechea lui lume plină de siguranță. Însă acum, realitatea devenea din ce în ce mai clară. În timp ce-l strângeam tot mai tare la piept, nu mă gândeam decât că, grație eforturilor combinate ale părinților săi, Ethan primise o lecție de viață mult prea prematură: când e vorba de siguranță, oamenii te înșeală întotdeauna.

Ethan n-a mai pomenit de acest subiect tot restul călătoriei. Ne-am petrecut ziua următoare explorând străzile lăturalnice ale vechiului Quebec. Am luat un taxi până la periferiile rurale ale orașului și am mers cu o sanie trasă de cai pe drumurile înzăpezite de țară. Seara ne-am dus la o piesă de teatru de păpuși ce se desfășura într-o sală micuță. Se juca *Petrică și lupul*, în franceză (*naturellement*), dar Ethan cunoștea povestea pe de rost (avea un CD acasă) și l-a încântat teribil faptul că a putut să urmărească piesa într-o limbă străină. Am luat cina la restaurant, unde un acordeonist ambulant ne-a cântat un potpuriu cu melodii celebre din Quebec. Muzica era destul de ciudată, dar lui Ethan i-au plăcut sunetele noi — mai ales că acordeonistul s-a apropiat de masa noastră, l-a întrebat pe Ethan

ce cântece franțuzești cunoaște și i-a făcut o dedicație cu *Frère Jacques.*

Una peste alta, am avut o zi agreabilă. Ethan n-a fost nici posomorât, nici preocupat (și credeți-mă că i-am monitorizat stările de spirit cu mare atenție). A adormit imediat ce s-a băgat în pat, aproape fericit și nu înainte de a mă săruta de noapte bună și de a-mi spune că ar fi frumos să mai stea o zi în Quebec.

— Așa e, dar cei de la școală ar putea obiecta dacă mai lipsești încă o zi.

— Dar poți să le spui că m-am îmbolnăvit.

Am râs.

— Și șeful meu s-ar putea enerva puțin dacă nu mă duc la serviciu marți. Dar Paștele nu e departe. Și Paștele înseamnă…

— Disney World!

— Exact. Acum, hai, la culcare.

Imediat ce Ethan a adormit, am ridicat receptorul și am sunat-o pe Meg.

— Unde naiba ești? m-a întrebat.

— În Quebec cu Ethan.

— În Quebec, la mijlocul lui ianuarie? Cu siguranță ești masochistă.

— Nu te poți descotorosi așa ușor de vechile obiceiuri.

— Pari ceva mai veselă, a exclamat ea încântată.

— Am avut o zi bună. Și cum „zilele bune" au cam lipsit în ultima vreme…

— Înțeleg.

— Ieri m-am întâlnit și cu avocatul mamei.

— Și?

— Se pare că fondul n-a fost golit.

— Serios?

— De fapt…

Și i-am dezvăluit suma cu pricina.

— Glumești, nu?

— Deloc.

— Doamne! Data viitoare tu-mi faci cinste cu prânzul.

— Sunt ceva bănuți, nu?

— *Ceva bănuți?* E incredibil.

— Da.

— Draga mea, trebuie să recunoști că mama ta a fost o figură!

— Da, ai dreptate.

— Să nu-mi spui că ești nefericită din cauza acestui noroc neașteptat?

— Sunt doar... nu știu... uluită. De toate.

— Te înțeleg. Dar banii de la mama ta reprezintă vești bune, așa că nu-ți mai face griji.

— Da, așa e... și, cu toate acestea, mă simt prost față de Charlie.

— Să-l ia naiba. Tu ai fost cea care a rămas alături de Dorothy.

— Dar el a fost cel care și-a pierdut tatăl.

— Și tu la fel.

— Da, însă spre deosebire de Charlie, eu nu l-am cunoscut niciodată. Și spre deosebire de Charlie, mama nu m-a făcut niciodată să simt că aș fi stat în calea...

— Oprește-te, Kate. Dorothy l-a iubit pe Charlie.

— Sunt sigură. Dar mă întreb dacă l-a *plăcut* vreodată cu adevărat.

— Nu știu.

— Ascultă, dacă Charlie nu ar fi venit pe lume, nu s-ar fi măritat niciodată cu Jack Malone. Și poate viața ei ar fi fost mai fericită.

— Nu te baza pe asta. Mama ta avea un talent real pentru martiriu.

— Nu-mi spui nimic nou. Toți banii ăia strânși și nici un cent cheltuit pentru ea.

— N-a reușit niciodată să lase în urmă trecutul, Kate. *Niciodată*. A fost cea mai mare tragedie a vieții ei.

Spre deosebire de Sara Smythe. O fi fost și în cazul ei cea mai mare tragedie... dar măcar ea se împăcase cu ideea. Sau cel puțin învățase să trăiască așa. Trecutul o bântuise pe mama întreaga viață. Acum înțelegeam. Așa cum înțelegeam că n-o cunoscusem niciodată cu adevărat. De ce n-am observat curajul de a-și crește singură cei doi copii? De ce n-am sesizat durerea ce-i înnora fiecare zi? Strângea din dinți și purta rochii vechi de douăzeci de ani, refuza să retapițeze canapeaua și locuia într-un apartament înghesuit — și toate astea pentru ca eu să nu fiu nevoită să retrăiesc povestea ei... pentru ca partea a doua a vieții mele să fie confortabilă, sigură, stabilă. Dar eu eram prea obsedată de propria suferință, de faptul că fusesem trădată de bărbați, de împrejurări, de viață. Spre deosebire de mama — care timp de patru decenii păstrase tăcerea în privința trădării ce-i schilodise viața și o expediase pe o traiectorie dificilă. Fără îndoială că și ea ar fi vrut să strige: *eu, eu, eu, eu*. Dar nici prin cap nu i-ar fi trecut să-și exprime cu voce tare o asemenea lamentație egoistă. A răbdat cu stoicism. Fără să realizeze că în felul ei cuminte și modest devenise o eroină.

— Te simți bine, Kate? m-a întrebat Meg.

— Încerc.

— O să te descurci. Presimt eu. Iar dacă nu, măcar o să fii o ticăloasă bogată și tristă.

Am izbucnit în râs.

— Mă bag în pat.

— Luăm prânzul împreună săptămâna viitoare?

— Normal. Și de data asta, eu achit nota de plată.

Eu și Ethan am dormit bine. Am răsuflat ușurată când am constatat dimineață că trecuse pericolul unui viscol. La ora nouă deja pornisem la drum. Trei ore mai târziu — exact după ce trecusem granița înapoi spre New York, Ethan s-a întors spre mine și mi-a spus:

— Acum era rândul să dorm la tata.

Mi-am mușcat limba.

— Dacă vrei tu, iubitule. Îl sunăm chiar acum.

Am scos mobilul și l-am sunat pe Matt la birou. Secretara lui mi-a făcut legătura. Am purtat o conversație destul de civilizată. Apoi i-am întins telefonul lui Ethan.

— Tati, pot să vin să dorm la tine diseară?

Au mai vorbit câteva minute și Eric părea tot mai entuziasmat. Normal că m-a apucat invidia. Normal că știam că nu e în regulă, dar când un copil este împărțit de părinți, întotdeauna există teama că celălalt îi oferă mai multă distracție sau că se înțelege mai bine cu el. Oricât te străduiești să nu bagi în seamă asemenea aspecte, între tine și fostul partener se dezvoltă un climat competitiv. L-ai dus la circ? Atunci eu îl duc să vadă *The Lion King* pe Broadway. I-ai cumpărat pantofi Nike? Atunci eu am să-i iau primii lui bocanci Timberlands. Este un joc sumbru, agresiv, în care fiecare se întreabă *cine e cel mai bun părinte divorțat*? N-ai cum să ocolești așa ceva.

Ethan a terminat de discutat cu Matt și mi-a dat telefonul înapoi.

— Ești sigură că nu te deranjează să stea la noi în seara asta? m-a întrebat Matt.

Ba da, mă deranjează. Dar știam că, la un moment dat, va trebui să nu mă mai deranjeze. Altminteri aveam să mă chinui toată viața.

— E în regulă. Sincer.

— Minunat, a exclamat Matt puțin surprins. Mulțumesc.

Ne-am îndreptat spre sud cu viteză mare. Ne-am oprit să mâncăm de seară și am ajuns în Manhattan în jur de ora opt. L-am sunat pe Matt din nou și i-am spus să ne aștepte în aproximativ douăzeci de minute. Pentru că spălasem uniforma lui Ethan la Château Frontenac (iar ghiozdanul lui se afla în portbagaj), nu era nevoie să mai trecem pe acasă. Matt ne aștepta în fața clădirii de pe strada 20. Imediat ce am oprit mașina, Ethan a deschis portiera și s-a aruncat în brațele tatălui său. Eu m-am dus la portbagaj. Am deschis rucsacul cu hainele lui Ethan. I-am

pus și câteva obiecte de toaletă și o pereche curată de lenjerie în rucsacul pentru școală. Apoi am ridicat uniforma (încă împachetată în celofanul de la curățătoria hotelului) și i-am întins-o lui Matt. Ethan și-a luat ghiozdanul.

— Are o pereche de ciorapi și chiloți de schimb în rucsac, precum și periuța de dinți. Și uniforma, desigur.

— Știi, are și la noi câte o pereche din toate astea, a spus Matt.

— Nu m-am gândit...

— Nu contează, a adăugat el repede, ciufulindu-i părul lui Ethan. Mulțumește-i mamei pentru un weekend grozav.

M-am lăsat pe vine. Ethan m-a sărutat pe obrazul drept.

— Mulțumesc, mami, a spus el simplu.

M-am îndreptat de spate.

— Păi... a început Matt.

— Păi, atunci... am repetat și eu, gândindu-mă cât de stânjeniți ne simțeam acum unul în prezența celuilalt.

Te întâlnești. Te cuplezi. Ajungi să-l cunoști pe celălalt foarte bine, cât se poate de intim. Faceți un copil împreună. Apoi totul o ia razna. Și singurele contacte se reduc la schimburi de cuvinte banale, strângeri de mână protocolare și la un copil disputat de ambele părți.

Matt mi-a întins mâna și eu i-am strâns-o.

— Cearta de alaltăieri a fost o prostie, am recunoscut.

— O mare prostie.

— Certurile prostești au constituit dintotdeauna una dintre specialitățile nostre.

— Da, a râs el ușor. Într-adevăr, avem un talent aparte pentru conflicte. Dar li se mai întâmplă și altora, presupun.

— Da. Li se mai întâmplă.

Ne-am zâmbit, apoi ne-am dat drumul la mâini. M-am aplecat să-l sărut pe Ethan și i-am spus:

— Ne vedem mâine după școală, iubitule. Mă întorc de la birou pe la șapte, da?

Ethan a încuviințat din cap, după care a intrat împreună cu tatăl său în clădire. Am dus mașina înapoi la Avis și am pornit spre casă. Liniștea din apartamentul meu era copleșitoare. Dar mi-am amintit că nu va dura decât o noapte.

A doua zi dimineață m-am întors la birou. Am avut atât de mult de lucru, încât am sărit peste prânz. Dar mi-am găsit timp totuși să-l sun pe Peter Tougas.

— Te simți mai bine, Kate? s-a interesat el.

— Puțin.

— După cum ți-am spus și săptămâna trecută, o să mai treacă o perioadă.

— Pentru orice e nevoie de timp, nu?

— Ai dreptate. Așadar... ești pregătită să mergem mai departe cu testamentul?

— Absolut. Dar mai întâi aș vrea să vă pun o întrebare: în calitate de unic beneficiar al fondului, sunt liberă să fac ce vreau cu banii?

— Da, a rostit el puțin îngrijorat. Așa cum am menționat, nu există nici o condiție în testament cu privire la utilizarea fondului.

— Bun. Pentru că am hotărât să beneficieze și fratele meu de el.

— Poftim? a exclamat domnul Tougas sincer șocat.

— Vreau ca Charlie să primească jumătate din sumă.

— Stai puțin, Kate...

— Cât e suma totală? Aproape șapte sute cincizeci de mii? Dați-i trei sute șaptezeci de mii.

— Dar nu trebuie să faci asta.

— Sunt perfect conștientă.

— Măcar mai gândește-te două trei zile...

— M-am gândit două, trei zile.

— Totuși...

— Nu. M-am hotărât. Vreau să primească jumătate de fond.

— Kate... știi foarte bine cum a tratat-o pe mama ta.

— Aveți dreptate. Dar tot îi dau jumătate din bani.

— De ce?

N-am răspuns. Chiar dacă știam perfect de ce. Mama — maestrul tăcut al strategiilor — mă făcuse șah mat. Aranjase totul: mai întâi o forțase pe Sara să-mi mărturisească întreaga istorie, apoi îl lăsase pe avocat să mă năucească efectiv cu veștile despre fond. Nimic exprimat, nimic concret. Cu toate că implicațiile erau limpezi precum cristalul: când vine vorba de iertare, cuvintele sunt importante... dar gestul face toți banii. Pentru că gestul impune un alt gest. Așa cum iertarea altei persoane îți ușurează efortul de a te ierta pe tine. Sara și mama nu și-au vorbit decenii întregi, dar gesturile fuseseră făcute, iertarea primită. Acum, de dincolo de moarte, mama procedase ca și în viață. Îmi punea o întrebare: *poți să faci același lucru cu fratele tău? Chiar dacă știi cât de tare a greșit?*

— Te rog, Kate, dă-mi un motiv serios.

— Pentru că așa ar fi dorit mama.

O tăcere prelungă.

— Bine, Kate. O să pregătesc toate actele. Vrei să-l sun eu pe Charlie și să-i dau vestea?

— Vă rog.

— Și ce să-i spun?

— Să mă caute.

Am închis telefonul și m-am întors la treabă. Am plecat de la birou pe la șase și jumătate. În drum spre casă, m-am oprit puțin pe la F.A.O. Schwarz și i-am cumpărat lui Ethan un robot Lego motorizat. Da, știam că e o bucată de plastic inutilă. Dar Ethan îi văzuse reclama la televizor și îmi tot făcea aluzii că și-ar dori și el unul. Am rugat-o pe vânzătoare să mi-l împacheteze frumos. Apoi am prins un taxi și am pornit spre nord. Am ajuns acasă puțin după șapte și un sfert. Claire, bona, curăța bucătăria. M-a îmbrățișat (nu mă mai văzuse de la înmormântare) și s-a interesat cum mă simt.

— Mă descurc. Unde e Ethan?

— În camera lui, băgat până în gât într-un război intergalactic pe calculator.

Mi-am vârât capul prin deschizătura ușii. S-a întors cu fața spre mine. A văzut însemnele magazinului F.A.O. Schwarz de pe pungă și s-a luminat.

— Pot să mă uit? Pot să mă uit? m-a întrebat nerăbdător.

— Nu primesc și eu un „bună", un „salut" ceva?

A venit în goană spre mine și m-a sărutat pe obraz.

— Salut. Pot să mă uit?

I-am întins punga.

— Mamăăăă! a exclamat când a descoperit jocul mult dorit. Ai știut.

Da, poate pentru prima dată după multă vreme, am știut.

S-a așezat pe covor și a început să desfacă nerăbdător cutia. După câteva secunde m-a întrebat:

— Mă ajuți să-l montez?

— Desigur... după ce dau un telefon scurt.

— Mamăăă, a rostit el dezamăgit.

— Doar un telefon și după aia mă ocup numai de tine.

Am intrat în dormitor. Am ridicat receptorul. Am inspirat adânc. Acesta era un telefon pe care-l amânam de multe zile; un telefon pe care știam că trebuie să-l dau. Am sunat la Informații și am cerut numărul doamnei Sara Smythe, strada 77. Am format numărul primit și mi-a răspuns.

— Bună seara, sunt eu, Kate.

— Oh, bună, a rostit ea surprinsă. Ce drăguț din partea ta să-mi telefonezi.

Mai ales că acum câteva zile tocmai te anunțasem că nu vreau să mai discut cu tine niciodată.

— Da, în fine, ăăăă...

— S-a întâmplat ceva?

— Nu. Nimic. Doar mă întrebam...

— Da?

— Ei bine...

Haide, Kate, deschide gura.

— Ei bine, am continuat, mă gândeam să-l duc pe Ethan la Grădina Zoologică sâmbătă. Știi Grădina Zoologică pentru copii, nu?

— Da. Sigur.

— Așa și... noi vom fi acolo în jur de unsprezece. Ce-ai zice să ne întâlnim acolo... dacă dorești... și poate după aia să luăm prânzul împreună?

O pauză scurtă.

— Da. Mi-ar plăcea foarte tare.

— Bun. Atunci ne vedem sâmbătă.

Am pus receptorul în furcă. Tocmai mă pregăteam s-o sun și pe Meg când Ethan a strigat:

— Mamă, trebuie să mă ajuți.

Am intrat în camera lui. Pe covor, zăceau împrăștiate o puzderie de piese din plastic. Ethan ținea în mână instrucțiunile de asamblare.

— Haide, m-a îndemnat el. Pune-le tu.

Am gemut și m-am așezat lângă el. Am gemut din nou când am citit instrucțiunile. Se întindeau pe zece pagini și erau scrise în șase limbi. Îți trebuia un master în inginerie ca să le descifrezi.

— Ethan, e foarte greu.

— O să reușești.

— N-aș fi așa sigură.

— Haide. Încearcă.

— Încearcă. Ha! Ce crezi că fac în fiecare zi?

— Mamiii... rosti el bosumflat, obligându-mă să mă concentrez asupra problemei respective.

L-am privit și am văzut pe neașteptate în el adolescentul rebel, cu multe coșuri pe față, care-mi va mânca sufletul și care va avea o nevoie disperată de mine. L-am văzut pe tânărul neîndemânatic, stângaci, de la colegiu, care va face greșeală după greșeală. L-am văzut pe bărbatul care-și va închiria primul lui

apartament în New York, Boston sau Chicago — atât de sigur pe el la suprafață și totuși atât de măcinat de îndoială ca noi toți. Și m-am întrebat când o să-și dea seama. Când o să realizeze că viața e doar o afacere plină de neajunsuri? Că niciodată nu procedăm cum trebuie. De cele mai multe ori, intențiile noastre sunt bune. Ne străduim din răsputeri. Și, cu toate acestea, îi dezamăgim adesea pe ceilalți. Ce ne rămâne altceva de făcut decât să încercăm din nou? E singura opțiune pe care o avem. Să încercăm să ajungem până la sfârșitul zilei.

Ethan s-a întins după cea mai mare piesă a modelului, a ridicat-o și mi-a întins-o.

— Te rog. Fă-l să meargă.

— Nu știu cum să-l fac să meargă, Ethan. Nu știu să fac nimic să meargă.

— Dar poți să încerci.

Am desfăcut palma și mi-a așezat bucata de plastic în ea. Atunci m-am gândit: *Nu vreau să te dezamăgesc... deși s-ar putea s-o fac.*

M-am uitat în ochii lui plini de speranță.

— OK, am spus. O să încerc.

Romanele lui **Douglas Kennedy** – *The Big Picture*, *The Job*, *A Special Relationship*, *State of the Union* și *Temptation* – au fost traduse în peste 16 limbi, au înregistrat un succes uriaș de piață și s-au bucurat deopotrivă de aprecierea masivă a criticii.

Autorul s-a născut în Manhattan în 1955; a călătorit enorm, locuind mai mulți ani în Australia, apoi în Irlanda. Trăiește la Londra cu soția sa și cei doi copii, dar petrece o mare parte din an la reședințele sale din SUA, Germania sau Franța.

DOUGLAS KENNEDY

bestseller internațional

Fii alături de Sara și familia ei în Manhattan la o petrecere cu ajunul Zilei Recunoștinței. Este 1945 și războiul s-a terminat, deci cheful de viață și de distracție e mai mare ca oricând! Dar un mușuroi nepoftit tulbură seara și inima Sarei. Șansa de a se iniția și alegerile pe care cei doi le fac din acel moment vor avea consecințe profunde asupra lor și asupra celor dragi. Drumul fericirii îi cheamă, dar Sara merge pe el cu lacrimi în ochi.

Jocurile destinului este o superbă poveste de dragoste, o poveste despre loialitate și despre întorsăturile ciudate ale destinului.

«Un adevărat triumf» (Mail on Sunday)

«Scriitura lui Kennedy este de-a dreptul captivantă, construind cu măiestrie povești despre dragoste și trădare, cu un final tulburător.» (The Observer)

ELLE